

OPETUS- JA KOULUTUSSANASTO (OKSA)

Undervisnings- och utbildningsordlista

Vocabulary of Education

luonnos 24.4.2023

Sisällysluettelo

Käsittekaavioluettelo.....	5
Kuvaluettelo.....	7
1 Yleisiä käsitteitä.....	10
1.1 Oppiminen.....	17
2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä.....	20
3 Toimijat.....	31
3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat.....	31
3.2 Koulutustoimijat.....	36
3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä.....	47
3.3 Koulutusorganisaatiot.....	52
3.4 Koulutuksen toimielimiä.....	61
3.5 Henkilöstö.....	62
3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa.....	87
3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....	102
4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit.....	108
4.1 Normatiivinen ohjaus.....	108
4.1.1 Säädökset.....	108
4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat.....	112
4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....	115
4.2 Tutkintorakenne (1).....	119
4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä.....	122
4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne.....	128
4.2.3 Lukio-opintojen rakenne.....	133
4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....	133
4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....	137
4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne.....	141
4.3 Oppiaine.....	146
4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta.....	148
4.4.1 Opetussuunnitelma.....	148
4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä.....	156
4.4.2 Koulutustarjonta.....	158
4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.....	165
4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitus ja laajuus.....	170
5 Haku ja valinta.....	174
5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....	174
5.2 Haku.....	176
5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi.....	176
5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita.....	182
5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä.....	184
5.2.4 Hakukelpoisuus.....	190
5.2.5 Muita hakukäsitteitä.....	194
5.3 Valinta.....	197
5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....	197
5.3.2 Valintatyyppiä.....	203
5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....	206
5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä.....	211
5.3.4.1 Hakukohde.....	211
5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi.....	214
5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....	217
5.4 Peruskoulun määräytyminen tai valinta.....	222
6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit.....	224
6.1 Varhaiskasvatus.....	224
6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja.....	224
6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....	230
6.2 Opetus (1).....	235
6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä.....	248
6.3 Koulutus (1).....	254

6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan.....	254
6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1).....	262
6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....	264
6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä.....	268
6.3.5 Perusopetuksen lajeja.....	273
6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti.....	275
6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämisuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa.....	280
6.4 Koulutus (2).....	282
6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2).....	288
6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2).....	292
6.5 Opiskelu oikeuteen liittyviä toimenpiteitä.....	294
6.6 Ilmoittautuminen.....	300
6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen.....	306
6.7.1 Opiskelun keskeytyminen.....	306
6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen.....	307
6.8 Ohjaus.....	309
6.9 Opiskelun tuki.....	311
6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus.....	311
6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....	313
6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia.....	317
6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut.....	319
6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.....	319
6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet.....	332
6.9.5.1 Kurinpito.....	332
6.9.5.2 Kurinpitekeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa.....	334
6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	339
6.11 Opiskelijaliikkuvuus.....	343
6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....	347
6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt.....	349
6.13.1 Todistus.....	349
6.13.2 Tutkinto.....	364
6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot.....	370
6.13.2.2 Korkeakoulututkinto.....	375
6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto.....	384
6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....	386
6.13.3 Opintosuorituksia.....	388
6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	390
6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi.....	394
6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2).....	403
6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....	407
6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen.....	409
6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....	415
6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä.....	421
7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi.....	424
7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä.....	424
7.2 Laatu.....	438
8 Muutoksenhaku.....	442
9 Koulutuksen strategisen ohjauksen käsitteitä.....	444
10 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä.....	445
11 Liite: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi.....	452
11.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider).....	452
11.2 Koulutus (Learning Opportunity).....	455
12 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä.....	460

13 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.....	461
13.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä.....	465
Englanninkielinen hakemisto / English index.....	517
Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register.....	532
Suomenkielinen hakemisto.....	543

Käsitekaavioluettelo

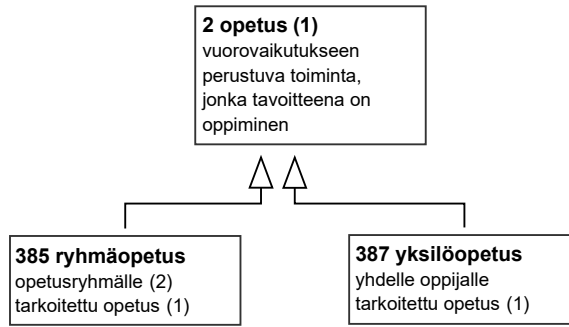
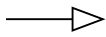
Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.....	9
Käsitekaavio 2. Kasvatus, opetus ja koulutus.....	16
Käsitekaavio 3. Oppiminen.....	19
Käsitekaavio 4. Koulutustoiminta.....	27
Käsitekaavio 5. Koulutusjärjestelmä.....	30
Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.....	35
Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.....	41
Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.....	46
Käsitekaavio 9. Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta.....	51
Käsitekaavio 10. Koulutusorganisaatiot.....	60
Käsitekaavio 11. Koulutuksen henkilöstö.....	69
Käsitekaavio 12. Muu koulutuksen henkilöstö.....	73
Käsitekaavio 13. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.....	79
Käsitekaavio 14. Opettaja.....	86
Käsitekaavio 15. Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa.....	100
Käsitekaavio 16. Opiskelijan rooleja.....	101
Käsitekaavio 17. Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.....	102
Käsitekaavio 18. Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä.....	107
Käsitekaavio 19. Varhaiskasvatussuunnitelmat.....	114
Käsitekaavio 20. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....	118
Käsitekaavio 21. Tutkintorakenne.....	120
Käsitekaavio 22. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).....	121
Käsitekaavio 23. Osaamiskokonaisuuksia.....	127
Käsitekaavio 24. Ammatillisten tutkintojen rakenne.....	132
Käsitekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....	136
Käsitekaavio 26. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....	140
Käsitekaavio 27. Opintokokonaisuus ja opintojakso.....	145
Käsitekaavio 28. Oppiaine.....	148
Käsitekaavio 29. Opetussuunnitelma.....	155
Käsitekaavio 30. Koulutustarjonta ja opetustarjonta.....	163
Käsitekaavio 31. Osaamistavoitteet.....	164
Käsitekaavio 32. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.....	169
Käsitekaavio 33. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.....	173
Käsitekaavio 34. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....	176
Käsitekaavio 35. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.....	181
Käsitekaavio 36. Koulutukseen hakemisen vaiheita.....	183
Käsitekaavio 37. Hakutapoja ja -tyyppejä.....	189
Käsitekaavio 38. Hakukelpoisuus.....	193
Käsitekaavio 39. Muita hakukäsitteitä.....	196
Käsitekaavio 40. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....	202
Käsitekaavio 41. Valintatypit.....	205
Käsitekaavio 42. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....	210
Käsitekaavio 43. Hakukohde.....	213
Käsitekaavio 44. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.....	216
Käsitekaavio 45. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....	221
Käsitekaavio 46. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.....	223
Käsitekaavio 47. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.....	229
Käsitekaavio 48. Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....	234
Käsitekaavio 49. Nivelvaihe ja siirtymävaihe.....	245
Käsitekaavio 50. Opetus (1).....	247
Käsitekaavio 51. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.....	253
Käsitekaavio 52. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.....	261
Käsitekaavio 53. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.....	263
Käsitekaavio 54. Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....	267
Käsitekaavio 55. Työpaikalla järjestettävä koulutus.....	272
Käsitekaavio 56. Perusopetuksen lajeja.....	274
Käsitekaavio 57. Ammatillisen koulutuksen lajeja.....	279
Käsitekaavio 58. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.....	281
Käsitekaavio 59. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.....	287
Käsitekaavio 60. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).....	291

Käsitekaavio 61. Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.....	299
Käsitekaavio 62. Ilmoittautumiskäsitteitä.....	303
Käsitekaavio 63. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.....	305
Käsitekaavio 64. Opiskelun keskeytyminen.....	306
Käsitekaavio 65. Opiskelun keskeyttäminen.....	308
Käsitekaavio 66. Ohjaukaskäsitteitä.....	310
Käsitekaavio 67. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....	316
Käsitekaavio 68. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....	318
Käsitekaavio 69. Varhaiskasvatuksessa annettava tuki.....	330
Käsitekaavio 70. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.....	331
Käsitekaavio 71. Kurinpitoon liittyviä käsitteitä.....	338
Käsitekaavio 72. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	342
Käsitekaavio 73. Opiskelijaliikkuvuus.....	346
Käsitekaavio 74. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....	348
Käsitekaavio 75. Todistus.....	356
Käsitekaavio 76. Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset.....	361
Käsitekaavio 77. Tutkintotodistus.....	363
Käsitekaavio 78. Tutkinto.....	369
Käsitekaavio 79. Toisen asteen tutkinnot.....	374
Käsitekaavio 80. Korkeakoulututkinto.....	383
Käsitekaavio 81. Ulkomainen tutkinto.....	385
Käsitekaavio 82. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....	387
Käsitekaavio 83. Opintosuorituksia.....	390
Käsitekaavio 84. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	393
Käsitekaavio 85. Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi.....	402
Käsitekaavio 86. Muutoksenhaku arviointiin (2).....	406
Käsitekaavio 87. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....	408
Käsitekaavio 88. Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.....	414
Käsitekaavio 89. Varhaiskasvatuksen maksut.....	416
Käsitekaavio 90. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....	420
Käsitekaavio 91. Arviointi.....	433
Käsitekaavio 92. Arviointeihin liittyviä käsitteitä.....	437
Käsitekaavio 93. Laatukäsitteitä.....	441
Käsitekaavio 94. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä.....	462
Käsitekaavio 95. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.....	463
Käsitekaavio 96. Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu.....	468

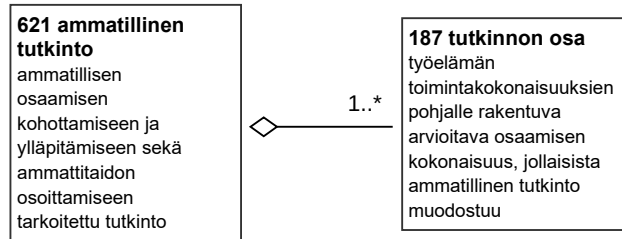
Kuvaluettelo

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.....	36
---	----

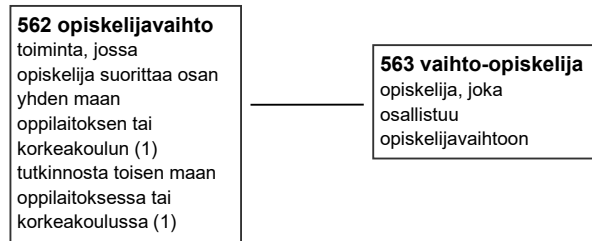
HIERARKKINEN SUHDE

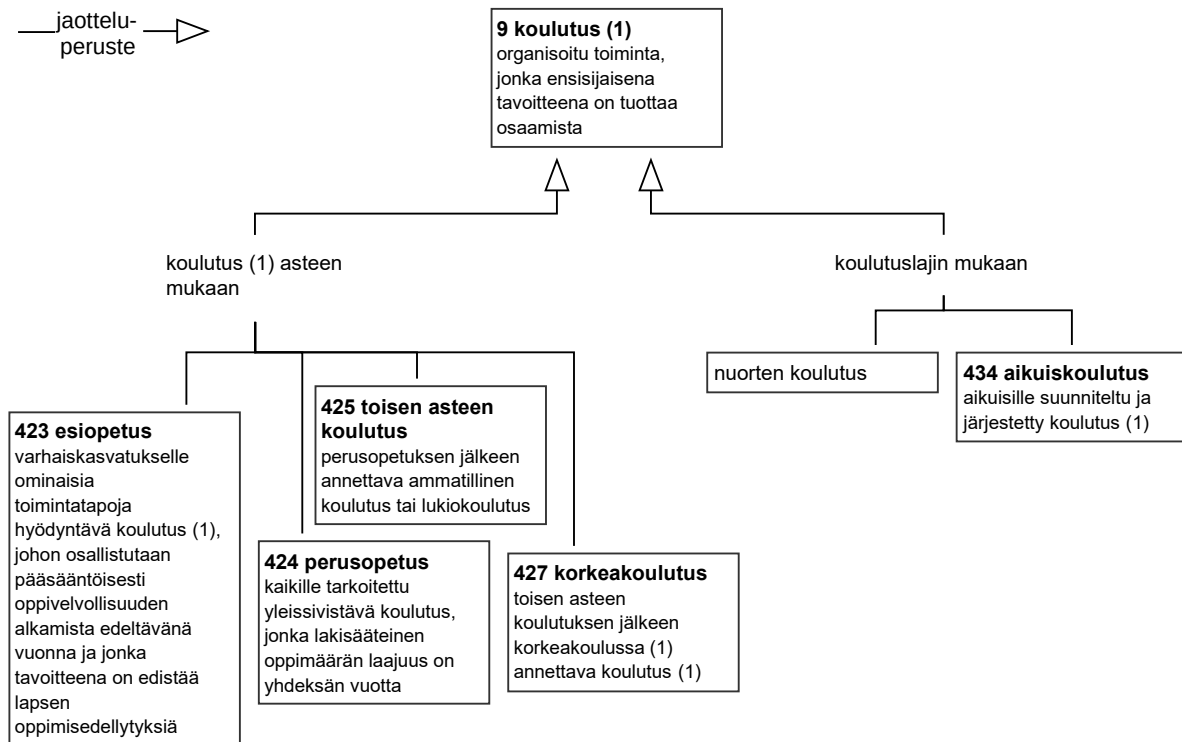
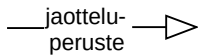
KOOSTUMUSSUHDE

ASSOSIATIIVINEN SUHDE

MONIULOTTEINEN KÄSITEJÄRJESTELMÄ

Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.

1 Yleisiä käsitteitä

1

kasvatus

sv fostran

en < education (1); upbringing

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on kehittää yksilöstä eettisesti vastuukykyinen yhteiskunnan jäsen

huomautus

Kasvatuksen myötä kulttuuriset arvot, tavat ja normit välittyvät ja muovautuvat. Osaltaan kasvatuksen tavoite on siirtää kulttuuriperintöä sekä tärkeinä pidettyjä arvoja ja traditioita seuraavalle sukupolvelle, mutta kasvatuksen avulla halutaan myös uudistaa ajattelu- ja toimintatapoja. Kasvatuksen sivistystehtävänä on tietoisesti ohjata yksilöllisen identiteetin muotoutumista ja huolehtia, että muotoutuminen tapahtuu sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.

[Varhaiskasvatuksella](#) tarkoitetaan varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan [lapsen](#) suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, [opetuksen \(1\)](#) ja [hoidon](#) muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka.

[Perusopetuksella](#) on opetustavoitteiden lisäksi kasvatustavoitteita. Perusopetuslain (628/1998) mukaan perusopetuksella pyritään kasvattamaan oppilaita ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antamaan heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Yliopistolain (558/2009) mukaan [yliopistojen](#) tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä [opetusta \(1\)](#) sekä kasvattaa [opiskelijoita](#) palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen kasvatus, niin että termillä education viitataan kasvatuksen lisäksi muun muassa [opetukseen \(1\)](#), [koulutukseen \(1\)](#) ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c116

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#) ja [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

2

opetus (1)

sv undervisning (1)

en teaching (1); instruction (1); < education (2)

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on [oppiminen](#)

huomautus

Opetuksella (1) ja [kasvatuksella](#) on osin yhteneväisiä tavoitteita.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen opetus (1), niin että termillä education viitataan opetuksen (1) lisäksi muun muassa [kasvatukseen](#), [koulutukseen \(1\)](#) ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c117

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa](#) ja [tutkinnossa](#) käytettävä kieli sekä [opetus \(1\)](#) ja [koulutus \(1\)](#) kielen mukaan, [Opetus \(1\)](#), [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#) ja [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

3

<varhaiskasvatus>

hoito

sv vård

en care

määritelmä

toiminta, jonka tavoitteena on huolenpito [lapsesta](#) sekä lapsen hyvinvoinnin ja kehityksen edistäminen

huomautus

Hoito kuuluu osana [varhaiskasvatukseen](#). Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista [kasvatuksen](#), [opetuksen \(1\)](#) ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta.

Varhaiskasvatuksen hoitotilanteet ovat aina samanaikaisesti kasvatus- ja opetustilanteita, joissa opitaan laaja-alaisesti erilaisia tietoja ja taitoja.

Käsitteen tunnus: c399

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#)

4

opettaminen; opetus (2)

sv undervisning (2); ~ lära ut *verb*

en teaching (2); instruction (2); tuition (1); ~ facilitation

määritelmä

[opetuksen \(1\)](#) osa, jossa henkilö auttaa tai ohjaa toista henkilöä oppimaan (ks. [oppiminen](#))

huomautus

Englannin sanalla facilitation viitataan esimerkiksi erityistarpeisen (kuten vammaisen) oppilaan tai opiskelijan avustajan toimintaan, jonka tavoitteena on auttaa [oppilasta](#) tai [opiskelijaa](#) osallistumaan opetukseen (1). Lisäksi sanalla facilitation viitataan esimerkiksi vertaisopetukseen, jossa edistyneemmät opiskelijat auttavat varhaisemmassa vaiheessa olevia opiskelijoita [opiskelussa](#).

Ks. [ohjaus](#), [opettaja](#).

Käsitteen tunnus: c119

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#)

5

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

ohjaus; > opintojen ohjaus <lukiokoulutus>

sv handledning

en educational guidance <varhaiskasvatus??, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen??>; guidance <lyhyempi muoto; varhaiskasvatus??, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen??>; > guidance for studies <lukiokoulutuksen opintojen ohjaus>

määritelmä

varhaiskasvatuksen ja *koulutuksen (1)* yhteydessä tapahtuva, vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jossa *oppijan* lähtökohdat huomioon ottaen annetaan oppijalle ohjeita, neuvoja, *palautetta* ja tukea tavoitteiden saavuttamiseksi

huomautus

Ohjausta voidaan antaa eri *oppimisympäristöissä*. Ohjaus voi olla toteutettu ajasta ja paikasta riippumatta.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan *lasten* tulee saada *oppimiseensa varhaiskasvatushenkilöstön* ohjausta ja tukea.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan jokaisen *opettajan* tehtävänä on ohjata *oppilasta* koulunkäynnissä ja eri *oppiaineiden opiskelussa*. Perusopetuksessa ohjaus liittyy kaikkiin opetustilanteisiin, oppiaineisiin ja oppilaalle annettavaan arviointipalautteeseen. Ohjauksen tavoitteena on, että oppilaan itseluottamus, itsearviointi- ja oppimaan oppimisen taidot sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat.

Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa ohjauksella edistetään opiskeluvaikeuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tuetaan lasta ja nuorta elämään, *koulutukseen (1)* ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä.

opintojen ohjaus: *Lukiokoulutuksessa* käytetään termiä opintojen ohjaus. Sillä tarkoitetaan lukiokoulutuksen *oppimäärää* suorittavalle *opiskelijalle opinto-ohjauksen (1)* lisäksi annettavaa henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin *hakeutumiseen* liittyvää ohjausta. Opintojen ohjausta (samoin kuin opinto-ohjausta (1)) voivat antaa *opinto-ohjaajan* lisäksi muun muassa *aineenopettajat* ja *ryhmänohjaaja*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan *opiskelijalla* on oikeus saada *opetusta (1)* ja ohjausta.

Ohjausta voidaan toteuttaa myös vertaisoppijoiden eli keskenään samassa tilanteessa olevien oppijoiden toimesta (nk. vertaisohjaus).

Vrt. *oppilaanohjaus, opinto-ohjaus*.

Ks. myös *työpaikalla järjestettävä ohjaus*.

Käsitteen tunnus: c1637

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus* ja *Ohjaukskäsitteitä*

6

opiskelu

sv < studier *pl*

en study (4)

määritelmä

toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen

huomautus

Ruotsin termi studier viittaa myös suomen opinnot-käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c120

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus* ja *Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä*

7

osaamisen hankkiminen

sv förvärvande *n* av kunnande

en acquisition of competence; acquiring competence

määritelmä

ammattillisen koulutuksen opiskelijan toiminta, jossa opiskelija pyrkii saavuttamaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmansa* mukaista osaamista

huomautus

Osaamisen kertyminen on osaamisen hankkimistavasta riippumatonta.

Yleiskielessä käytetään usein ilmaisuja puuttuva osaaminen ja puuttuvan osaamisen hankkiminen, mutta on suositettavaa käyttää niiden sijaan ilmaisuja hankittava osaaminen ja osaamisen hankkiminen.

Käsitteen tunnus: c1691

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

8

koulutus (1)

sv utbildning (1)

inte: skolning

en < education (3); training

määritelmä

organisoitu toiminta, jonka ensisijaisena tavoitteena on tuottaa osaamista

huomautus

Määritelmän sana "ensisijaisena" viittaa siihen, että voidaan ajatella, että on myös muuta organisoitua toimintaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa osaamista – esimerkiksi sosiaalipolitiikka –, mutta koulutuksessa (1) osaamisen tuottaminen on ensisijainen tavoite.

Koulutuksen (1) tavoitteena oleva osaaminen voidaan tuottaa *opetuksen (1)* tai muun *oppimiseen* tähtäävän toiminnan avulla.

Koulutus (1) on laaja ja varsin abstrakti käsite.

Tutkintotavoitteisuuden mukaan koulutus (1) voidaan jakaa *tutkintoon* johtavaan koulutukseen, tutkintoon valmistavaan koulutukseen ja koulutukseen, joka ei johda eikä valmista tutkintoon.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen koulutus (1), niin että termillä education viitataan koulutuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *opetukseen (1)* ja sivistykseen.

Vrt. *koulutus (2)*.

Ks. myös *opettaminen*, *oppiminen*, *opiskelu*.

Käsitteen tunnus: c121

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustoiminta](#), [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa](#) ja [tutkinossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#), [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#), [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#), [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#), [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

9

koulutus (2)

sv utbildning (2)

en studies (1); learning opportunity (1); > study programme (1); > degree programme (1); > education programme (1) <ammattillinen koulutus>; ~ learning opportunity specification <koulutuksen (2) kuvauksesta; SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC>

määritelmä

suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet *tutkinnon* tai muun kokonaisuuden suorittamiseen

huomautus

Koulutukset (2) ovat tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa *koulutusta (1)*.

Koulutukset (2) voivat olla tutkintoon (esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto) johtavia tai tutkintoon johtamattomia. Esimerkkejä tutkintoon johtamattomista koulutuksista ovat *korkeakoulun (1) opintokokonaisuus (2)*, *ammattillisen koulutuksen tutkinnon osa*, *avoimena yliopisto-opetuksena* tarjottava *opintojakso*, korkeakoulun (1) *erikoistumiskoulutus* ja *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus*.

learning opportunity specification: Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) käytetään termiä learning opportunity specification (lyhenne LOS), jolla tarkoitetaan *opetussuunnitelmassa (2)* määritellyn koulutuksen (2) rakenteen, sisällön ja tavoitteiden kuvausta.

learning opportunity specification: Standardissa European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) käsite learning opportunity specification on määritelty lähes samoin kuin em. standardissa.

Käsitteen tunnus: c122

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustoiminta](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Tutkintorakenne](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Osaamistavoitteet](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

10

koulutuksen toteutus; koulutus (3)

sv utbildning (3); > utbildningstillfälle

en organisation of studies; studies (2); learning opportunity (2); > study programme (2); > degree programme (2); > education programme (2) <ammattillinen koulutus>; learning opportunity instance <SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC>

määritelmä

koulutustoimijan organisoima, tiettyyn aikaan ja paikkaan sijoittuva *koulutus (2)*

huomautus

Määritelmässä mainitulla ”paikalla” voidaan tarkoittaa myös esimerkiksi tietoverkkoa. Koulutuksen toteutus voi myös sijoittua kahteen tai useampaan eri paikkaan (esimerkiksi jos suomalaisen *oppilaitokseen* sijoittuvaan koulutustoteutukseen sisältyy ulkomailla suoritettava harjoittelu).

Varsinaisen *opiskelun* ja *opettamisen* voidaan katsoa tapahtuvan koulutuksen toteutuksessa. Koulutuksen toteutuksessa syntyvät myös *opintosuoritukset*.

Koulutuksen toteutus voi olla esimerkiksi Aalto-yliopistossa toteutettava tuotantotalouden diplomi-insinöörin koulutus, jonka laajuus on 120 *opintopistettä (2)* ja joka alkaa syksyllä 2015.

learning opportunity instance: Standardeissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) ja European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity instance (lyhenne LOI).

utbildningstillfälle: Ruotsin termi utbildningstillfälle viittaa tässä määriteltyä koulutuksen toteutus -käsitettä suppeampaan käsitteeseen; esimerkiksi yhteen luentokertaan tai seminaarin yksittäiseen päivään.

Käsitteen tunnus: c123

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Hakukohde](#) ja [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

11

<standardi "Metadata for Learning Opportunities, Advertising">

koulutusmahdollisuus; koulutus (4)

sv utbildningsmöjlighet

en learning opportunity (3)

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksesta (2)* ja siihen liittyvästä tarjolla olevasta mahdollisuudesta osallistua *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Koulutusmahdollisuudet kuvataan *koulutustarjonnassa*.

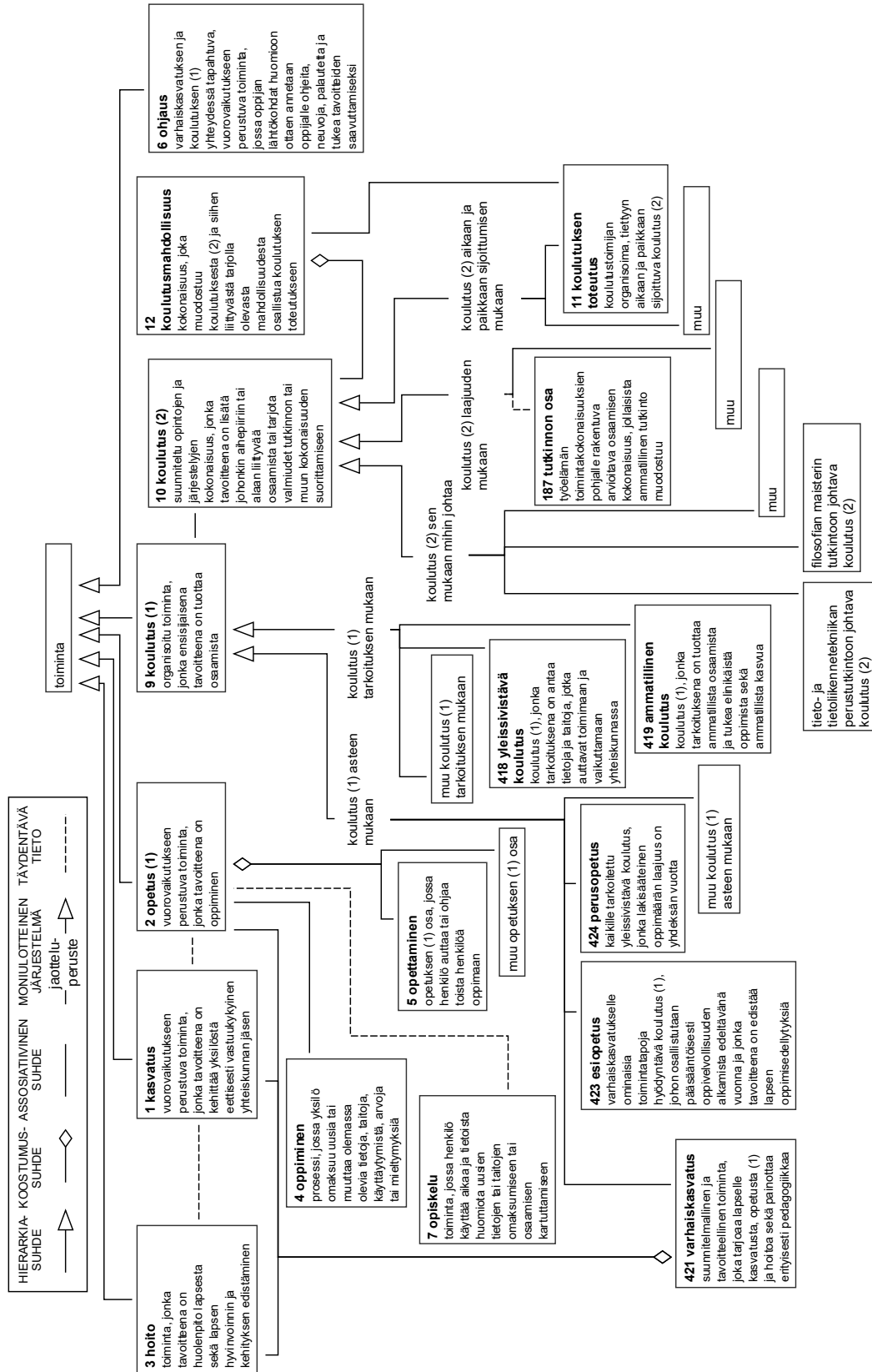
Yleiskielessä sana koulutusmahdollisuus on merkitykseltään tässä määriteltyä laajempi ja liittyy usein koulutuspolitiikkaan (esim. "eri maiden tarjoamat koulutusmahdollisuudet").

Tässä määritelty käsite esiintyy lähinnä standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en). Ko. standardissa tätä käsitettä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity.

Käsitteen tunnus: c124

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

Käsitekaavio 2. Kasvatus, opetus ja koulutus.

1.1 Oppiminen

12

oppiminen

sv lärande; inläring; ~ lära sig *verb*

en learning

määritelmä

prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä

huomautus

Erityisesti *varhaiskasvatuksessa* ja *perusopetuksessa* painottuu oppimaan oppiminen, joka voidaan määritellä prosessiksi, joka edistää yksilön kykyä omaksua uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä.

Käsitteen tunnus: c118

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Oppiminen](#), [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#) ja [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

13

elinikäinen oppiminen; ~ elämänlevyinen oppiminen (?)

sv livslångt lärande *n*

en lifelong learning; lifewide learning

määritelmä

oppiminen, joka jatkuu ihmisen koko eliniän

huomautus

Elinikäisen oppimisen käsitteellä halutaan korostaa, että oppimista tapahtuu myös muulloin kuin esimerkiksi *perusopetuksen* aikana tai henkilön ensimmäiseen *tutkintoon* tähtäävässä *koulutuksessa (1)*. Elinikäinen oppiminen alkaa jo ennen *oppivelvollisuutta* ja jatkuu termin mukaisesti elämänkaaren loppuun saakka.

Elinikäistä oppimista tapahtuu paitsi erilaisissa *koulutuksissa (2)*, myös kaikissa arjen ja työn tilanteissa.

Vertaa käsite jatkuva oppiminen, jonka määrittely tapahtuu työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteisessä sanastohankkeessa (2020–2021).

Käsitteen tunnus: c753

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Oppiminen](#)

14

elinikäisen oppimisen avaintaidot

sv nyckelkompetenser *pl* för livslångt lärande

en key competences for lifelong learning

määritelmä

niiden tietojen, taitojen, asenteiden ja arvojen kokonaisuus, jollaisia yksilöt tarvitsevat *elinikäisessä oppimisessa*

huomautus

Tämän käsitte kuvauksen lähde on Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista (2018/C 189/01). Suosituksen mukaiset kahdeksan avaintaitoa ovat 1) lukutaito, 2) monikielitaito, 3) matematiikan taidot sekä luonnontieteiden, teknologian ja insinööritieteiden alan taidot, 4) digitaalitaidot, 5) henkilökohtaiset, sosiaaliset ja oppimistaidot, 6) kansalaistaidot, 7) yrittäjyystaidot ja 8) kulttuuritietoisuuteen ja kulttuurin ilmaisumuotoihin liittyvät taidot.

Ks. myös *elinikäinen oppiminen*.

Käsitteen tunnus: c622

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

15

jatkuva oppiminen

sv kontinuerligt lärande *n*; livslångt lärande *n*; livslång inläring

en continuous learning

määritelmä

oppiminen, jossa yksilö omaksuu tietoja ja taitoja, jotka ovat hyödyllisiä tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa

huomautus

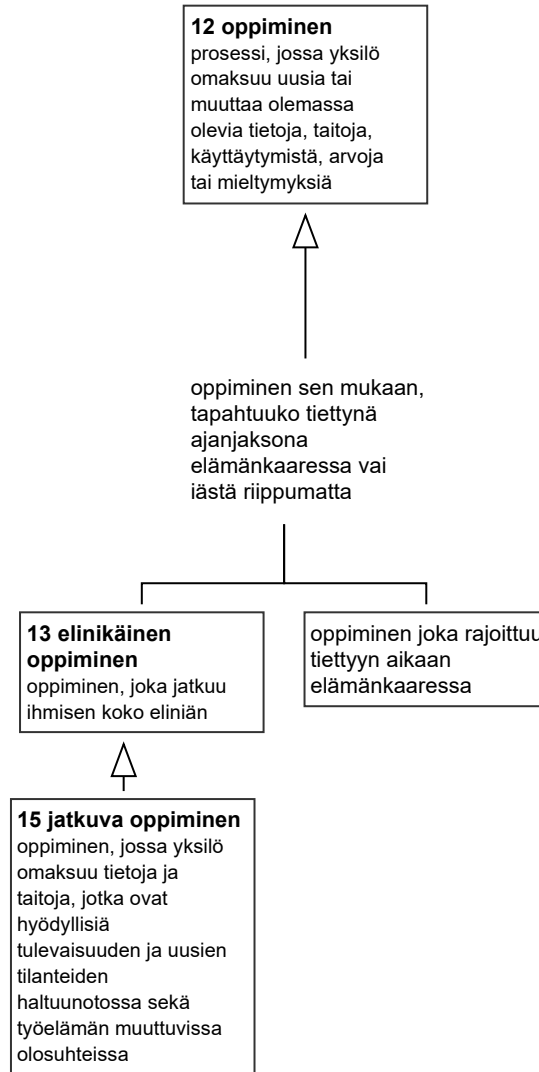
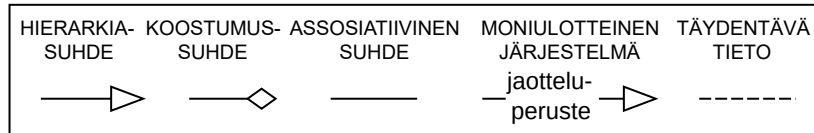
Jatkuvaa oppimista voi tapahtua esimerkiksi jatkuvan opiskelun kautta. Jatkuvalle opiskelulle tarkoitetaan opiskelua, jonka tarkoituksena on hankkia tietoja ja taitoja, joita tarvitaan tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa.

Jatkuva oppiminen -käsite on lähes synonyyminen käsitteen **elinikäinen oppiminen** kanssa. Käsite ja termi jatkuva oppiminen on otettu käyttöön muutoksenhaallinnan tueksi.

Käsitteen tunnus: c1639

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Oppiminen](#)

Käsitekaavio 3. Oppiminen.

2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä

16

<Suomi>

koulutusjärjestelmä

sv utbildningssystem *n*

en education system

määritelmä

kokonaisuus, joka kattaa Suomessa lakisääteisesti tarjottavan *varhaiskasvatuksen* ja *koulutuksen (1)* sekä tiedot lakisääteisesti tarjottavan koulutuksen (1) eri vaiheiden suorittamisjärjestyksestä ja mahdollisesta ikäsidonaisuudesta sekä koulutuksen (1) vaiheiden kestosta

huomautus

Suomen koulutusjärjestelmä muodostuu *varhaiskasvatuksesta*, *esiopetuksesta*, yhdeksänvuotisesta yleissivistävästä *perusopetuksesta* ja perusopetuksen jälkeisestä *koulutuksesta (1)*, johon kuuluvat *ammattillinen koulutus*, *lukiokoulutus* sekä *ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa* annettava *korkeakoulutus*. Suomen koulutusjärjestelmään kuuluvat myös *vapaan sivistystyön koulutus* ja *taiteen perusopetus*.

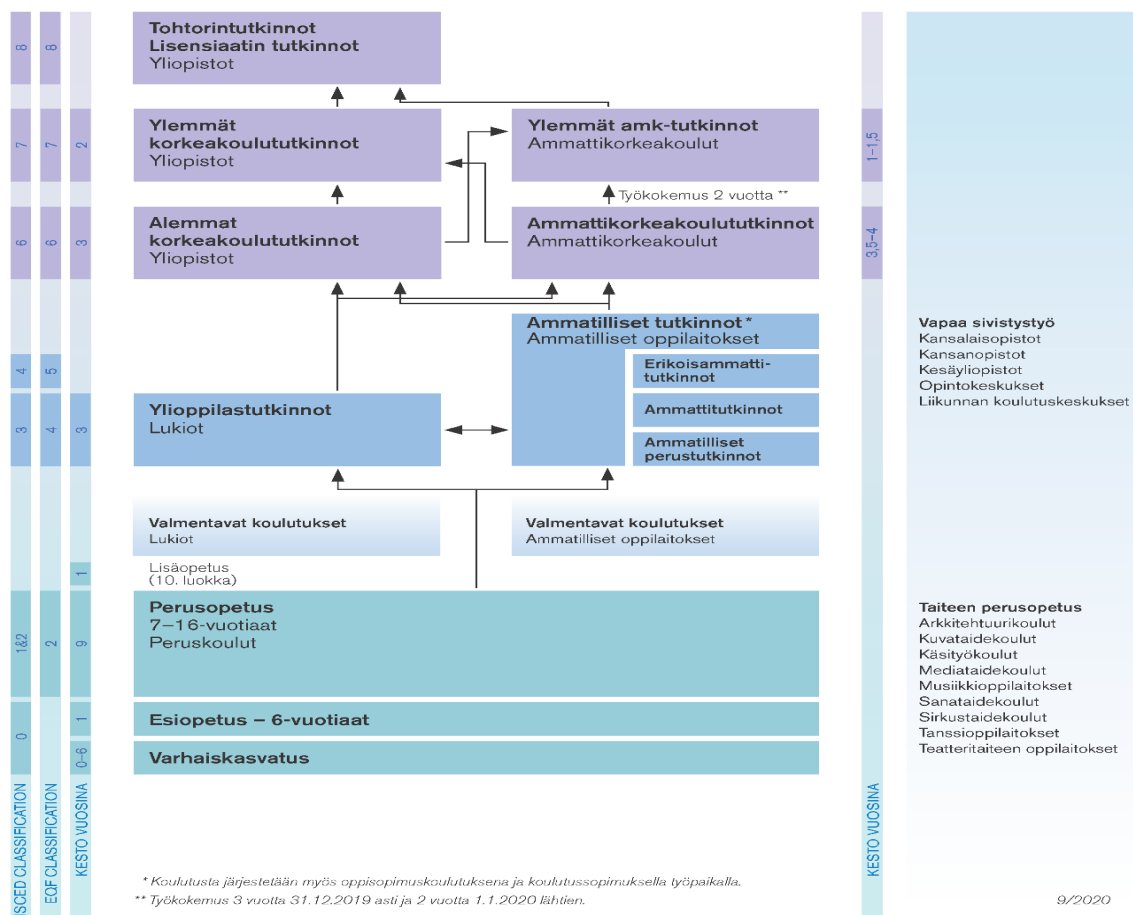
Ks. myös *oppivelvollisuus*.

Käsitteen tunnus: c126

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutusjärjestelmä* ja *Nivelvaihe ja siirtymävaihe*

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.

Kuvan lähde: opetus- ja kulttuuriministeriön viestintä, tammikuu 2021

17

koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Koulutuksen alalla "järjestämällä" viitataan toimintaan, jossa toimija saa koulutusta (1) aikaan pääsääntöisesti omana toimintanaan, siis esimerkiksi antamalla *opetusta (1)* oman henkilökuntansa työnä. Vrt. *julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluva koulutuksen hankkiminen*.

Koulutuksen järjestämisvastuussa oleva toimija voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla osan koulutuksesta (1) kutakin *koulutusmuotoa (1)* koskevissa säädöksissä määrättyiltä ulkopuolisilta toimijoilta säädöksissä täsmennetyillä tavoilla. Esimerkiksi *korkeakoulu (1)* voi koulutusvastuunsa puitteissa hankkia jonkin tietyn alan opetusta (1) toiselta korkeakoululta (1).

Koulutusjärjestelmään kuuluvasta koulutuksesta (1) koulutustoimintaan sisältyy opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen *esiopetuksesta* alkaen; *varhaiskasvatuksen* järjestäminen ja tuottaminen eivät siis kuulu koulutustoimintaan. Koulutustoimintaan sisältyy kuitenkin myös muun kuin koulutusjärjestelmään kuuluvan opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen.

Ks. myös *varhaiskasvatus*, jota järjestetään ja tuotetaan niin julkisesti kuin yksityisesti. Varhaiskasvatuksen järjestäjä- ja tuottajatahoja kuvaa käsitekaavio *Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat*.

Ks. myös *koulutustoimija*.

Käsitteen tunnus: c1805

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

18

säädösperustainen koulutuksen hankkiminen

sv

en

määritelmä

toiminta, jossa julkisen hallinnon organisaatio, jolla on lakisääteinen vastuu *koulutuksesta (1)* mutta joka ei itse järjestä koulutusta (1), toteuttaa lakisääteistä tehtäväänsä hankkimalla koulutuksen (1) soveltuvaksi katsomaltaan toimijalta hankintalainsäädännön mukaisesti

huomautus

Säädösperustaisessa koulutuksen hankkimisessa tulee noudattaa hankintalain (1397/2016) säännöksiä.

Säädösperustaista *koulutuksen hankintaa* harjoittavat muun muassa työ- ja elinkeinohallinto hankkiessaan *työvoimakoulutusta* ja Jatkuvan oppimisen palvelukeskus hankkiessaan *koulutusta (1)*.

Tässä määritellyn koulutuksen hankkimisen perusta on lainsäädännössä. Esimerkiksi työ- ja elinkeinohallinnon hankkimasta työvoimakoulutuksesta säädetään työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluvassa laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012). Työ- ja elinkeinohallinnon työvoimakoulutuksena hankkimasta kotoutumiskoulutuksesta säädetään puolestaan laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010).

Säädösperustaista koulutuksen hankkimista ei ole esimerkiksi ammatillisen *koulutuksen järjestäjän* toiminta, kun se hankkii järjestämisluvassaan määrättyjen *tutkintojen* osia tai niihin *valmistavaa koulutusta* vaikkapa toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä. Tämä jälkimmäinen on *koulutuksen hankintaa*, joka lasketaan osaksi *koulutustoimintaa*.

Käsitteen tunnus: c1809

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

19

koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä

määritelmä

huomautus

Koulutustoimintaa, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä, on esimerkiksi se, että yksityinen oppilaitos tarjoaa säätelemätöntä *koulutusta (1)* ja se, että yksityinen yritys myy IT-koulutusta.

Käsitteen tunnus: c1820

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

20

koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

koulutustoiminta, josta säädetään *koulutuslainsäädännössä*

huomautus

Koulutuslainsäädännössä säädettyyn koulutustoimintaan liittyy koulutustoimijalle säädetty velvollisuus tai sille lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää koulutusta (1).

Koulutuslainsäädännössä säädetyn koulutustoiminnan toteuttamista tuetaan julkisin varoin.

Ks. myös *opetuksen järjestämislupa*.

Käsitteen tunnus: c1806

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

21

koulutuslainsäädäntö

sv

en

määritelmä

niiden säädösten kokonaisuus, jotka sisältävät säännöksiä *varhaiskasvatuksesta*, *koulutuksesta (1)* tai *koulutuksista (2)* ja niiden järjestämisestä tai sisällöstä

huomautus

Koulutuslainsäädäntö voidaan jakaa opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön ja muiden hallinnonalojen koulutuslainsäädäntöön.

Säädöksellä tarkoitetaan tekstikokonaisuutta, joka sisältää julkisen vallan antamia yleisesti noudatettaviksi tarkoitettuja säännöksiä. Säädöksiä ovat esimerkiksi lait ja asetukset sekä viranomaisten antamat oikeussäännöt.

Käsitteen tunnus: c1831

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

22

opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

koulutustoiminta, josta säädetään opetushallinnon alan **koulutuslainsäädännössä**

huomautus

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriö.

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyy esimerkiksi varhaiskasvatusta, yleissivistävää koulutusta (esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus), ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta koskeva lainsäädäntö.

tunnus: c1824

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

23

muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

koulutustoiminta, josta säädetään muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä

huomautus

Muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle Ahvenanmaan maakuntahallitus tai muu ministeriö kuin opetus- ja kulttuuriministeriö.

Esimerkkejä muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännöstä ovat

- Ahvenanmaan maakuntalaki Ahvenanmaan korkeakoulusta (Högskolan på Åland) annetun maakuntalain muuttamisesta
- puolustusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Maanpuolustuskorkeakoulusta ([1121/2008](#))
- sisäministeriön hallinnonalalle kuuluvat laki Poliisiammattikorkeakoulusta ([1164/2013](#)) ja laki Pelastusopistosta ([607/2006](#)) ja
- oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta ([1316/2006](#)).

Käsitteen tunnus: c1825

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

24

säädösperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

koulutustoiminta, jonka rahoittamiseen valtio osallistuu säädösten perusteella

huomautus

säädösperustaista julkisesti rahoitettua koulutustoimintaa ovat

- **valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta**, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009)
- **ammattikorkeakoulujen** koulutustoiminta, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään ammattikorkeakoululaissa (932/2014) ja
- **yliopistojen** koulutustoiminta, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään yliopistolaissa (558/2009).

Julkinen hallinto (valtio, kunta tai kuntayhtymä) voi olla julkisesti rahoitetun koulutustoiminnan ainoa rahoittajataho tai koulutustoiminta voi saada rahoitusta julkisen rahoituksen lisäksi myös muilta tahoilta.

Esimerkki koulutustoiminnasta, jossa on myös muita rahoittajatahoja kuin julkinen hallinto, on julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus, jota rahoittaa osin julkinen hallinto ja osin työnantajaorganisaatio. Muita esimerkkejä ovat **avoin korkeakouluopetus** ja **vapaa sivistystyö**; näistä peritään maksua niihin osallistuvilta henkilöiltä.

Käsitteen tunnus: c1837

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

25

valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

säädosperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta, jossa yhtenä rahoituslähteenä on *varhaiskasvatuksen järjestäjälle, opetuksen järjestäjälle, koulutuksen järjestäjälle* tai *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle* myönnettävä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus

huomautus

Määritelmässä mainittuihin *koulutuksen järjestäjiin* kuuluvat *toisen asteen koulutuksen* järjestäjät ja *taiteen perusopetuksen* järjestäjät.

Varhaiskasvatuksen sekä *esiopetuksen* ja *perusopetuksen* valtionosuusjärjestelmä muodostuu valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksista sekä esi- ja perusopetuksen osalta myös opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. Kuntien lisäksi rahoitusjärjestelmä kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisin perustein. *Lukiossa (1)* rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja *opiskelijaa* kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Kunnan rahoitusosuus opetustoimen käyttökustannuksiin lukiokoulutuksessa on n. 58 prosenttia kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän osuus perusrahoituksessa perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön *koulutuksen järjestäjälle* asettamiin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, suoritusrahoituksessa suoritettuihin *tutkintoihin* ja *tutkinnon osien osaamispisteisiin* sekä vaikuttavuusrahoituksessa opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen. Laskennallisen rahoituksen lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat hakemuksesta saada strategiarahoitusta, jota ministeriö myöntää harkintaan perustuen.

Vapaan sivistystyön oppilaitosmuotojen valtionosuusrahoituksen peruste määräytyy rahoitettavien suoritteiden ja *oppilaitoksen* suoritetta kohden määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Tästä on poikkeuksia: esimerkiksi *kansalaisopistolle, kansanopistolle, kesäyliopistolle* tai *opintokeskukselle*, jonka *koulutus (2)* on hyväksytty maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelmaan, myönnetään valtionosuutta 100 prosenttia, ja kansanopiston ylläpitäjälle, joka järjestää oppivelvollisuuskoulutusta, myönnetään valtionosuutta samoin 100 prosenttia.

Taiteen perusopetuksen valtionosuusrahoitus jakaantuu asukasmäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan.

Käsitteen tunnus: c1835

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Koulutustoiminta](#)

26

kaupallinen koulutustoiminta; maksullinen palvelutoiminta (2); ~ koulutuksen myynti

sv

en

määritelmä

koulutustoiminta, joka rahoitetaan siten, että *koulutustoimija* tai muu organisaatio myy järjestämänsä tai tuottamansa *koulutuksen (1)* toiselle taholle

huomautus

Kaupallisessa koulutustoiminnassa koulutuksen (1) hinta määräytyy vapailla markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan, ilman hankinnan ulkopuolelta kanavoituvaa yhteiskunnan taloudellista tukea. Julkisten toimijoiden kaupallisessa koulutustoiminnassa koulutus (1) on myytävä vähintään kustannukset kattavaan hintaan.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien sekä *vapaan sivistystyön oppilaitosten maksullinen palvelutoiminta (1)* on kaupallista koulutustoimintaa siltä osin kuin kyseessä on *koulutusten (2)*, *tutkintojen* tai *tutkinnon osien* myyminen (maksullisessa palvelutoiminnassa voidaan myydä muitakin palveluita kuin koulutusta). Myös *korkeakoulujen (1) täydennyskoulutus* on kaupallista koulutustoimintaa.

Kaupallista koulutustoimintaa harjoittavat myös *koulutusjärjestelmän* ulkopuoliset toimijat.

Kaupallisessa koulutustoiminnassa myytävän koulutuksen (1) sisältö voi noudattaa yhteiskunnan sisältöohjausta (esimerkiksi hygieniapassin suorittamiseen tähtäävä *koulutus (2)*) tai olla siitä riippumatonta.

Esimerkkejä kaupallisesta koulutustoiminnasta:

– Julkinen toimija järjestää *koulutuksen (2)* ja myy sen toiselle julkiselle toimijalle: esimerkiksi *vapaan sivistystyön oppilaitos* voi myydä *kotoutumiskoulutusta* vähintään kustannukset kattavaan hintaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY).

– Julkinen toimija järjestää *koulutuksen (2)* ja myy sen yksityiselle toimijalle: esimerkiksi *yliopisto* voi myydä *täydennyskoulutusta* markkinahintaan yritykselle.

– Yksityisen sektorin organisaatio tuottaa *koulutuksen (2)* ja myy sen julkiselle toimijalle: esimerkiksi yritys voi myydä IT-koulutuksen markkinahintaan ministeriön *henkilöstökoulutukseksi*.

maksullinen palvelutoiminta (2): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) termi maksullinen palvelutoiminta (ks. *maksullinen palvelutoiminta (1)*) viittaa järjestämisluvan mukaisen koulutuksen (1) myyntiin toiselle koulutuksen järjestäjälle. Myös muun kuin järjestämisluvan mukaisen koulutuksen järjestämiseen, jota ei laissa 531/2017 rajoiteta, viitataan lain perusteluissa termillä maksullinen palvelutoiminta. Termiä maksullinen palvelutoiminta tässä jalkimmäisessä merkityksessä voidaan siis pitää kaupallisen koulutustoiminnan synonyymina.

Vrt. *maksullinen palvelutoiminta (1)*.

Käsitteen tunnus: c1838

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

Käsittekaavio 4. Koulutustoiminta.

27

koulutusaste

sv utbildningsnivå; utbildningsstadium
en level of education; educational level

määritelmä

luokka, jollaisiin [koulutusjärjestelmän](#) mukaiset [koulutukset \(2\)](#) jaotellaan vaativuutensa perusteella

huomautus

Koulutusasteluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, [seurantaan](#) ja säätelyyn.

Usein tietyn koulutusasteen koulutukseen (2) valituksi tuleminen edellyttää alemman koulutusasteen koulutuksen (2) suorittamista.

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusaste 2016 -luokitusta.

Esimerkkejä koulutusasteista (Kansallinen koulutusaste 2016 -luokittelun mukaan) ovat alempi ja ylempi perusaste, toinen aste sekä alempi ja ylempi korkeakouluaste.

Ruotsin termi utbildningsstadium on vanhahtavaa kieltä.

Käsitteen tunnus: c127

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

28

koulutusala

sv utbildningsområde *n*
en field of education (1); field of study (1); > field of vocational education and training <ammattillinen koulutus>

määritelmä

luokka, jollaisiin [koulutusjärjestelmän](#) mukaiset [koulutukset \(2\)](#) jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat tieteen, yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Koulutusosaluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, [seurantaan](#) ja säätelyyn.

Kansallinen koulutusala 2016 -luokituksen mukaisia koulutusaloja ovat esimerkiksi yleissivistävä koulutus, tekniikan alat ja palvelualat.

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusala 2016 -luokitusta.

Käsitteen tunnus: c128

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

29

koulutuspolun nivelvaiheen koulutus (uudistermi)

sv
en

määritelmä

koulutuspolun [nivelvaiheessa](#) lakisääteisesti tarjottava [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Opetus- ja koulutussanaston laatijat ehdottavat uutta käsitettä, koulutuspolun nivelvaiheen koulutus. Sen alle voidaan luokitella tutkintoon johtamattomat [koulutukset \(2\)](#), joita tarjotaan koulutuspolun [nivelvaiheissa](#), kuten ennen [perusopetuksen](#) aloittamista, perusopetuksen ja [toisen asteen koulutuksen](#) välisessä nivelvaiheessa sekä toisen asteen koulutuksen ja [korkeakoulutuksen](#) välisessä nivelvaiheessa. Myös [kotoutumiskoulutus](#) on sanastossa luokiteltu tämän käsitteen alle.

Esimerkkejä nivelvaiheissa tarjottavista koulutuksista (2) ovat [perusopetukseen valmistava opetus](#), [tutkintokoulutukseen valmentava koulutus](#), [maahanmuuttajien ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen valmentava koulutus](#), [vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus](#) ja [kotoutumiskoulutus](#).

Käsitteen tunnus: c1934

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutusjärjestelmä](#)

30

(vanhentunut)

<koulutustarjonta>

opintoala

sv < studieområde *n*

en field of education (2) <yleiskielessä>; field of study (2) <yleiskielessä>; subfield <opintohallinnon täsmällisissä jaotteluissa>; area of study

määritelmä

alaluokka, jollaisiin yhdelle *koulutusalalle* kuuluvat *koulutukset* (2) voidaan jaotella sisältöjensä samansuuntaisuuden perusteella

huomautus

Esimerkiksi opetushallinnon Koulutusala 2002 -luokittelussa tekniikan ja liikenteen koulutusalan opintoaloja olivat mm. kone-, metalli- ja energiatekniikka sekä tekstiili- ja vaatetustekniikka. Kansallinen koulutusala 2016 -luokitteluun ei ole enää sisällytetty opintoala-tasoa.

Koulutusalan alaluokitteluja on muitakin kuin opintoalaluokittelu, esimerkiksi pääaineluokittelu.

studieområde: Ruotsin termiä studieområde käytetään paitsi tilastollisen opintoala-käsitteen vastineena, myös yleiskielisesti viitattaessa *pääaineeseen* tai *koulutusohjelmaan* (2).

Käsitteen tunnus: c129

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: *Koulutusjärjestelmä* ja *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*

31

tutkintorakenne (2) <ammatillinen koulutus, korkeakoulut>; ammatillisen koulutuksen tutkintorakenne <ammatillinen koulutus>; tutkintojärjestelmä <korkeakoulut>

sv examenssystem; examensstruktur inom yrkesutbildningen <ammatillisen koulutuksen tutkintorakenne>

en degree system; qualification structure (2) <ammatillinen koulutus>

määritelmä

tietyille *koulutusasteelle* tai muuhun vastaavaan luokitteluyksikköön kuuluvien *tutkintojen* kokonaisuus

huomautus

ammatillisen koulutuksen tutkintorakenne: *Ammatillisessa koulutuksessa* suoritettavissa olevat *ammatilliset tutkinnot* säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta (835/2014).

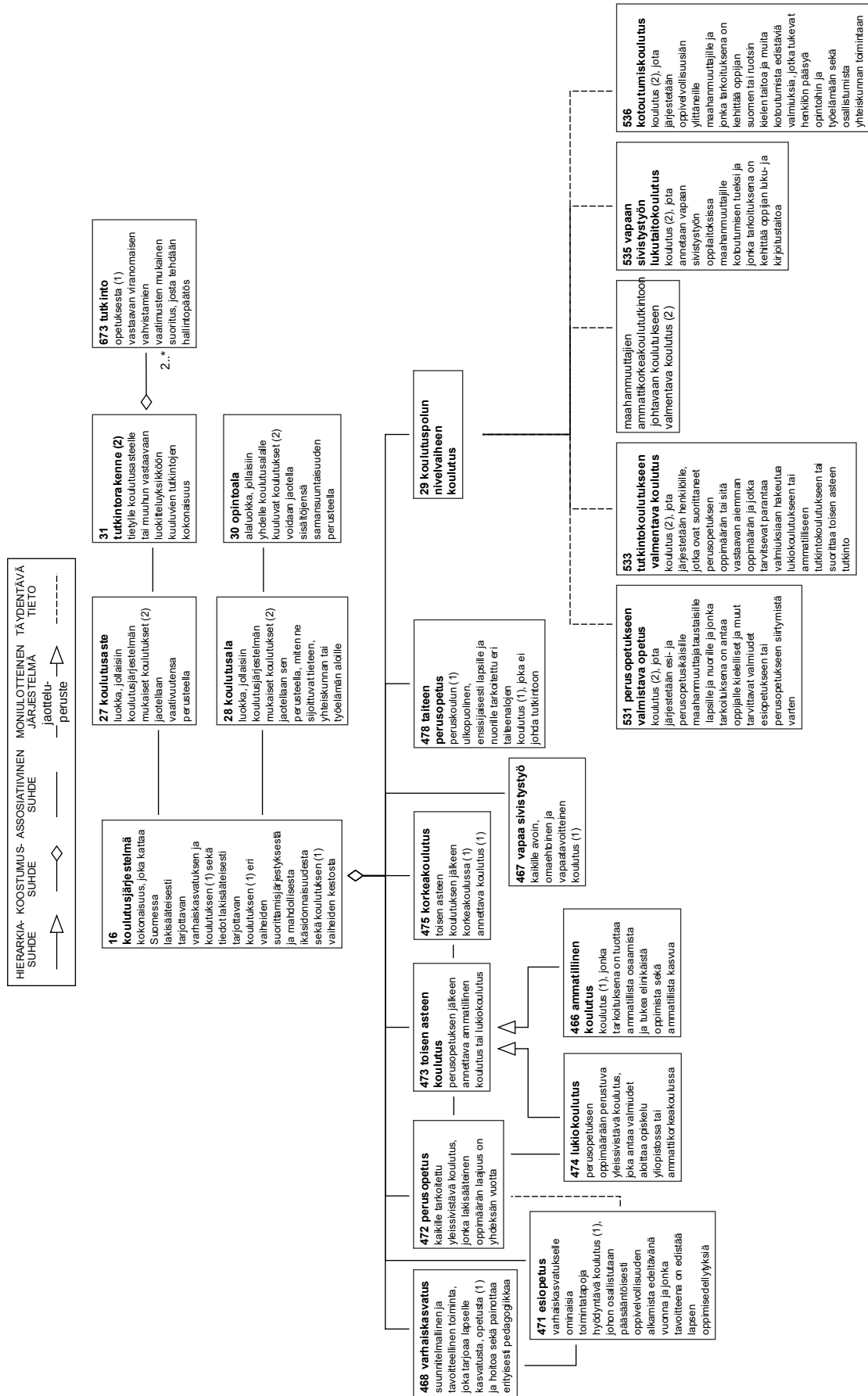
tutkintojärjestelmä: *Korkeakoulujen* (1) tutkintojärjestelmään kuuluvia tutkintoja ovat esimerkiksi *ammattikorkeakouluissa* suoritettavat *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot* sekä *yliopistoissa* suoritettavat *alemmat korkeakoulututkinnot*, *ylemmät korkeakoulututkinnot* ja *jatkotutkinnot*.

tutkintojärjestelmä: Ammatillisessa koulutuksessa termillä tutkintojärjestelmä viitataan tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, joka pitää sisällään tutkintorakenteen (2) lisäksi mm. tutkintotyytit, tutkintojen muodostumissäännöt ja *tutkinnon perusteet*.

Käsitteen tunnus: c130

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Koulutusjärjestelmä*

Käsittekaavio 5. Koulutusjärjestelmä.

3 Toimijat

3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat

32

varhaiskasvatustoimija

sv aktör inom småbarnspedagogik

en legal entity for early childhood education and care

määritelmä

organisaatio tai henkilö, joka järjestää tai tuottaa varhaiskasvatuslain mukaista [varhaiskasvatusta](#)

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta, vertaa [varhaiskasvatuksen järjestäjä](#).

Varhaiskasvatustoimija voi olla kunta, kuntayhtymä, yksityinen kunnan sopimustoimittaja, palvelusetelillä toimiva varhaiskasvatuksen palveluntuottaja, perhepäivähoitaja tai muu yksityinen rekisteröity varhaiskasvatustoimija. Yksityisistä [varhaiskasvatuksen palveluntuottajista päiväkodit](#) rekisteröidään Valviran ja aluehallintovirastojen ylläpitämään rekisteriin.

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatusta eivätkä palkatut henkilöt ole varhaiskasvatustoimijoita.

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatustoimija vastaa käsite [koulutustoimija](#).

Käsitteen tunnus: c978

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

33

varhaiskasvatuksen järjestäjä

sv anordnare av småbarnspedagogik

en organiser of early childhood education and care; early childhood education and care service organiser; ECEC service organiser

määritelmä

[varhaiskasvatustoimija](#), joka järjestää varhaiskasvatusta lain mukaista [varhaiskasvatusta](#)

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta (540/2018, 5 §). Kunta voi järjestää [varhaiskasvatuspalvelut](#) itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne muulta julkiselta tai yksityiseltä [varhaiskasvatuksen palveluntuottajalta](#) esimerkiksi palvelusetelillä. Kunta voi kuntalain (410/2015) mukaan myös siirtää järjestämistä vastuun toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia varhaiskasvatuksen järjestäjänä silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa [varhaiskasvatuksen toimipaikkojen](#) toiminnasta.

Tietojärjestelmissä kerätään tietoa [varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta](#), joka liittyy varhaiskasvatuksen järjestäjään ja rahoitusmuotoon. Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä varhaiskasvatus, kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus, palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja [yksityinen varhaiskasvatus](#) ilman yksityisen hoidon tukea.

Opetus- ja koulutuspuolella käsitettä varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa käsite [koulutuksen järjestäjä](#).

ECEC service organiser: Varhaiskasvatuksen järjestäjän englanninkielinen vastine on ECEC service organiser; [opetuksen järjestäjän](#) ja [koulutuksen järjestäjän](#) englanninkielinen vastine puolestaan education provider. Termeillä on eri pääsanat (organiser vs. provider), sillä koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti [varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan](#).

Käsitteen tunnus: c948

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

34

varhaiskasvatuksen palveluntuottaja

ei: päivähoitopalvelun tuottaja (vanhentunut)

sv serviceproducent av småbarnspedagogik

en early childhood education and care service provider; ECEC service provider

määritelmä

[varhaiskasvatustoimija](#), joka tarjoaa [varhaiskasvatuspalveluja](#)

huomautus

Varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi olla esimerkiksi kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisön perustama liikeyritys tai yksityinen yritys tai yhteisö.

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia [varhaiskasvatuksen järjestäjänä](#) silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä.

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatusta lain mukaista [varhaiskasvatusta](#) eikä kotiin työsuhteeseen palkattu hoitaja ole varhaiskasvatuksen palveluntuottaja.

ECEC service provider: Varhaiskasvatuksen palveluntuottajan englanninkielinen vastine on ECEC service provider; opetuksen ja koulutuksen puolella puolestaan termi education provider viittaa [opetuksen järjestäjään](#) tai [koulutuksen järjestäjään](#). Tämä johtuu siitä, että koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan.

Käsitteen tunnus: c992

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

35

varhaiskasvatuksen toimipaikka

sv verksamhetsställe inom småbarnspedagogik
en early childhood education and care unit; ECEC unit; early education setting
<varhaiskasvatusjärjestelmää kuvattaessa esimerkiksi kansainvälisissä yhteyksissä>; ~ early childhood education premises <fyysinen tila tai fyysiset tilat, joissa toiminta tapahtuu>
not: early childhood education and care site; site of early childhood education and care

määritelmä

fyysinen kokonaisuus, jossa *varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* harjoittaa varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista toimintaa

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimipaikka on esimerkiksi *päiväkoti*, *perhepäiväkoti* tai *ryhmäperhepäiväkoti*, joka sijaitsee yhdessä katuosoitteessa. Esimerkiksi päiväkodin sivutoimipaikat ovat kukin omia toimipaikkojansa. *Avoimella varhaiskasvatustoiminnalla* voi myös olla oma toimipaikkansa.

Yhdessä toimipaikassa voi olla useampi *varhaiskasvatuksen lapsiryhmä*.

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatuksen toimipaikka vastaa käsite *toimipaikka*.

Käsitteen tunnus: c1554

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

36

varhaiskasvatuksen lapsiryhmä; varhaiskasvatuksen ryhmä

sv barngrupp inom småbarnspedagogik; grupp inom småbarnspedagogik
en group in early childhood education and care; group in ECEC

määritelmä

ryhmä *varhaiskasvatuksessa* olevia *lapsia*, joista vastaa siitä vastuussa oleva *henkilöstö*

huomautus

Varhaiskasvatuksen lapsiryhmän koosta ja muodostamisesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 34 ja 35 §) ja varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018, 1 ja 2 §).

Käsitteen tunnus: c916

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

37

erityisryhmä

sv specialgrupp
en special group

määritelmä

varhaiskasvatuksen lapsiryhmä tehostettua tai *erityistä tukea* tarvitseville *lapsille* silloin, kun tuen tarve sitä vaatii

huomautus

Erityisryhmässä kaikilla lapsilla on määritelty tuen tarve ja he saavat kokoaikaista *erityisopetusta varhaiskasvatuksen erityisopettajalta*.

Erityisryhmässä toimimisesta tulee olla lapselle kehityksellistä hyötyä.

Käsitteen tunnus: c1893

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

38

integroitu erityisryhmä

sv integrerad specialgrupp
en

määritelmä

[varhaiskasvatuksen lapsiryhmä](#), jossa osa lapsista tarvitsee [tehostettua](#) tai [erityistä tukea](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1894

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

39

päiväkoti

sv daghem

en early education centre; early childhood education and care centre; ECEC centre
not: daycare centre (obsolete); kindergarten (2) (obsolete); playschool (2); preschool (2)

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimipaikka](#), jossa [varhaiskasvatusta](#) toteuttaa säädetyn [kelpoisuuden](#) omaava [henkilöstö](#) (540/2018, 26–32 §)

huomautus

Päiväkodilla on [päiväkodin johtaja](#).

daycare centre: Termin daycare centre käyttöä ei suositeta päiväkotikäsitteen englannin vastineena, koska se assosioituu vanhentuneeseen päivähoito-käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c870

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

40

perhepäiväkoti

sv familjedaghem

en family daycare (2); family daycare premises *pl* <fyysinen tila jossa toiminta tapahtuu>

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimipaikka](#), jossa [varhaiskasvatusta](#) toteuttaa säädetyn [kelpoisuuden](#) omaava henkilö ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 4,5 [lasta](#) (540/2018, 38 §)

huomautus

Perhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa yksi [perhepäivähoitaja](#).

Käsitteen tunnus: c1556

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

41

ryhmäperhepäiväkoti

sv gruppfamiljedaghem

en group family daycare (2); group family daycare premises

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimipaikka](#), jossa [varhaiskasvatusta](#) toteuttaa säädetyn [kelpoisuuden](#) omaava [henkilöstö](#) tarkoitukseen hyväksytyssä tilassa ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 12 [lasta](#)

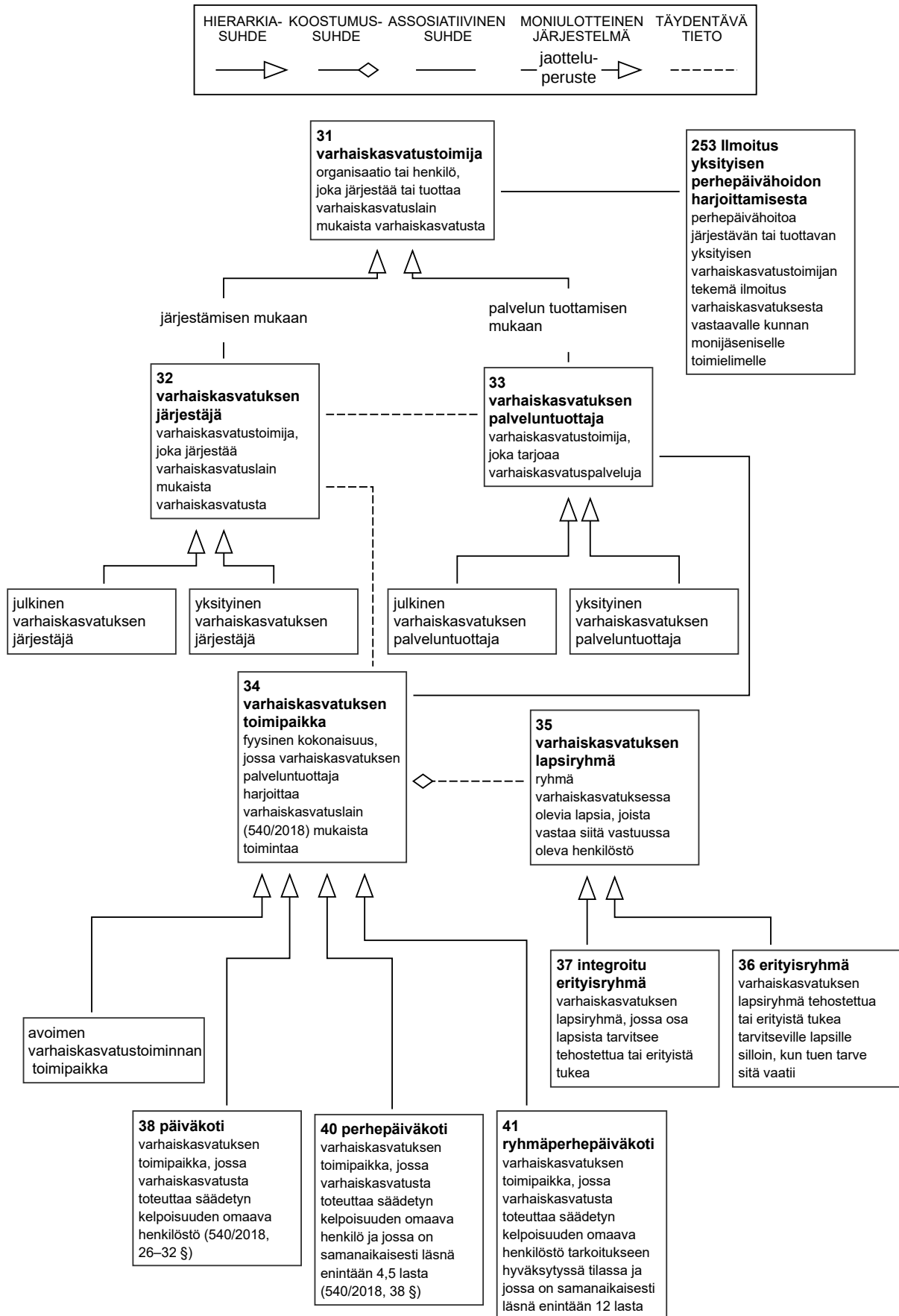
huomautus

Ryhmäperhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa kaksi tai useampi [perhepäivähoitajaa](#) tai muuta ammatilliseen [varhaiskasvatushenkilöstöön](#) kuuluvaa henkilöä. Jos perhepäivähoitajia on enemmän kuin kaksi, tulee yhdellä olla säädetyn kelpoisuuden mukainen [koulutus](#) (2) (540/2018, 38 § ja 753/2018, 2 §).

Käsitteen tunnus: c1557

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.

3.2 Koulutustoimijat

42

koulutustoimija (uudistermi)

sv utbildningsaktör

en legal entity for education <tietomalli>

määritelmä

oikeushenkilö, joka järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Käsite koulutustoimija on otettu käyttöön Opintopolku-palvelussa kokoavana yläkäsitteenä käsitteille *opetuksen järjestäjä*, *koulutuksen järjestäjä* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä*. Myös *korkeakoulut (1)* ovat tässä ajattelussa koulutustoimijoita.

Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity provider. Standardin määritelmä käsitteelle: "an agent (person or organisation) that provides learning opportunities".

Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutustoimija vastaa käsite *varhaiskasvatustoimija*.

Käsitteen tunnus: c131

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

43

opetuksen järjestäjä

sv < utbildningsanordnare (1); < anordnare av utbildning (1)

en < education provider (1); > education provider offering comprehensive education <perusopetuksen järjestäjä>

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *esi-* tai *perusopetusta* tai *aamu- ja iltapäivätoimintaa* ja jolla on tähän lakisääteinen velvollisuus tai jolle on myönnetty *opetuksen järjestämislupa*

huomautus

Opetuksen järjestäjinä voivat toimia esimerkiksi kunnat, joilla on toimintaan lakisääteinen velvollisuus, sekä valtio ja *yliopistojen* harjoittelukoulut. Muut tahot, esimerkiksi rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt, tarvitsevat toimintaan *opetuksen järjestämisluvan*.

Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi *koulutuksen järjestäjän*.

Englannin käsite education provider kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi koulutuksen järjestäjän.

Käsitteen tunnus: c132

Luokka: <yleinen/yhteinen> <esiopetus> <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#)

44

koulutuksen järjestäjä; > lukiokoulutuksen järjestäjä; > ammatillisen koulutuksen järjestäjä

sv < utbildningsanordnare (2); < anordnare av utbildning (2); > anordnare av gymnasieutbildning
<lukiokoulutuksen järjestäjä>; > yrkesutbildningsanordnare <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>;
> anordnare av yrkesutbildning <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>

en < education provider (2) <lyhyempi muoto>; > education provider offering general upper secondary
education <lukiokoulutuksen järjestäjä>; > vocational education and training provider <ammattillisen
koulutuksen järjestäjä>; > VET provider <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, näihin valmistavia tai valmentavia *koulutuksia (2)* tai *taiteen perusopetusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *koulutuksen järjestämislupa*

huomautus

Koulutuksen järjestäjinä voivat kuntien, kuntayhtymien ja valtion lisäksi toimia esimerkiksi rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

Koulutuksen järjestäjiin voidaan rinnastaa *ammattikorkeakoulut* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjät*, sillä niiden kaikkien toiminta perustuu *lupa*an. *Yliopistojen* toiminta sen sijaan perustuu yliopistolakiin (558/2009).

Tilastoissa (esim. Vipunen-tilastopalvelu) koulutuksen järjestäjiin sisällytetään tässä määriteltyjen koulutuksen järjestäjien, *perusopetuksen opetuksen järjestäjien*, ammattikorkeakoulujen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjien lisäksi yliopistot. Ks. *koulutuksen järjestäjä (Vipunen-tilastopalvelu)*.

Koulutuksen järjestäjä on myös yleiskielen ilmaus, ja yleiskielessä sillä voidaan viitata myös tahoon, jolla ei ole opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää *koulutuksen järjestämislupaa*.

Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutuksen järjestäjä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen järjestäjä*.

utbildningsanordnare, anordnare av utbildning: Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi *opetuksen järjestäjän*.

Englannin käsite education provider kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi opetuksen järjestäjän.

Käsitteen tunnus: c133

Luokka: <varhaiskasvatus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste* ja *toimipaikka*

45

vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä

sv huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete

en maintainer of liberal adult education institution

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *vapaan sivistystyön koulutusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *oppilaitoksen ylläpitämislupa*

huomautus

Ks. *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

Käsitteen tunnus: c135

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste* ja *toimipaikka*

46

opetuksen järjestämislupa <esi- ja perusopetus>; **koulutuksen järjestämislupa** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa** <ammattillinen koulutus>; **oppilaitoksen ylläpitämislupa** <vapaa sivistystyö>; **ammattikorkeakoulun toimilupa** <ammattikorkeakoulut>

sv tillstånd *n* att ordna undervisning <opetuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att ordna utbildning <koulutuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att ordna examina och utbildning <ammattillinen koulutus: tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att driva läroanstalt <oppilaitoksen ylläpitämislupa>
en authorisation to provide education; authorisation to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>
rather than: education licence; licence to provide education; licence to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>
not: operating licence <ammattikorkeakoulut>

määritelmä

yhteisölle tai säätiölle lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää *koulutusta* (1), *koulutuksia* (2) tai *opetusta* (1)

huomautus

Luvan myöntää hakemuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö tai (*perusopetuksen ja ammattikorkeakoulujen* tapauksessa) valtioneuvosto.

Kunnilla on velvollisuus järjestää perusopetusta, joten ne eivät tarvitse perusopetuksen järjestämiseen lupaa.

Ammatillisessa koulutuksessa tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa on lupa *ammattillisten tutkintojen* ja ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Ammatillisia tutkintoja ja ammatillista koulutusta voidaan järjestää myös valtion *oppilaitoksissa* tai Suomen solmiman valtiosopimuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä.

Yliopistoille ei myönnetä erikseen toimilupaa, vaan ne on lueteltu yliopistolaisissa (558/2009).

authorisation/licence: Koulutuksen järjestämisluvasta käytetään englanniksi toisinaan myös esimerkiksi vastinetta "education licence" ja tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvasta vastinetta "licence to award a qualification and to provide education". Licence-sanan sisältävien termimuotojen käyttöä ei kuitenkaan suositella. Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää termiä authorisation, ja tämä termi myös kuvaa käsitettä paremmin kuin licence.

Käsitteen tunnus: c137

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutustoimijat](#)

47

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestäjä; tutkinnon järjestäjä

sv anordnare av fristående examen; examensarrangör

en organiser of competence-based qualification; organiser of competence test

määritelmä

koulutuksen järjestäjä tai muu säätiö tai yhteisö, joka on sopinut *tutkintotoimikunnan* kanssa *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Näyttötutkinnon järjestäjä tekee kunkin näyttötutkinnon järjestämisestä tutkintotoimikunnan kanssa *näyttötutkinnon järjestämissopimuksen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c136

Luokka: <ammattillinen koulutus>

48

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestämissopimus

sv avtal *n* om anordnande av fristående examen

en contract for arranging competence-based qualifications

määritelmä

näyttötutkinnon järjestäjän ja *tutkintotoimikunnan* välinen sopimus *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Näyttötutkinnon järjestämissopimus on oikeudellisesti sitova asiakirja.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c138

Luokka: <ammattillinen koulutus>

49

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestämisuunnitelma

sv plan för anordnande av fristående examen

en plan for arranging competence tests

määritelmä

näyttötutkinnon järjestäjän laatima suunnitelma solmimansa *näyttötutkinnon järjestämissopimuksen* piiriin kuuluvan *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c139

Luokka: <ammattillinen koulutus>

50

opetuksen järjestämismuoto <perusopetus>; koulutuksen järjestämismuoto <lukiokoulutus>

sv form i vilken utbildningen ordnas; form för ordnande av utbildning; utbildningsform

en form of education (3) <perusopetus>

määritelmä

tapa, jolla *opetus (1)*, *koulutus (1)* tai *koulutus (2)* on järjestetty

huomautus

Perusopetuksessa opetuksen järjestämismuodolla viitataan opetuksen (1) järjestämiseen *lähiopetuksena* tai *monimuoto-* tai *etäopetuksena* taikka sisäoppilaitosmuotoisesti. Monimuoto- ja etäopetus tulee kysymykseen muille kuin *oppivelvollisille* järjestettävässä opetuksessa (1).

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen järjestämismuodosta *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyin ehdoin. Lähiopetusta pidetään lähtökohtaisena järjestämismuotona. Opetusta (1) voidaan antaa *koulutuksen järjestäjän* päättämällä tavalla myös esimerkiksi etä- tai monimuoto-opetuksena.

Myös *ammattillisessa koulutuksessa* oli ennen vuonna 2018 voimaan tullutta lakia ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) käsite koulutuksen järjestämismuoto (engl. form of vocational education and training). Vuodesta 1998 vuoteen 2015 – eli ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) – koulutuksen järjestämismuodolla viitattiin koulutuksen järjestämiseen lähiopetuksena, etäopetuksena tai monimuoto-opetuksena, oppisopimuskoulutuksena tai muutoin käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvana opetuksena. 1.8.2015 voimaan tulleessa laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998) järjestämismuodolla puolestaan viitattiin ainoastaan koulutuksen järjestämiseen oppilaitosmuotoisesti tai oppisopimusmuotoisesti (ks. *oppisopimuskoulutus*).

Käsitteen tunnus: c140

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

51

(vanhentunut)

ammattillisen koulutuksen järjestämistapa

sv sättert *n* på vilket yrkesutbildningen ordnas

en method of vocational education and training (2)

huomautus

Termillä ammatillisen koulutuksen järjestämistapa viitataan *koulutuksen (1)* tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen opetussuunnitelmaperusteisesti tai *näyttötutkintoon valmistavana koulutuksena*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c141

Luokka: <ammattillinen koulutus>

52

koulutusmuoto (1); koulumuoto

sv utbildningsform

en form of education (1)

huomautus

Opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukaan koulutusmuotoina (1) pidetään *esiopetusta, perusopetusta, lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta, ammatillista aikuiskoulutusta, vapaata sivistystyötä* ja *taiteen perusopetusta*.

Termiä koulutusmuoto käytetään myös tilastoissa, jolloin sillä on eri merkitys; vrt.

koulutusmuoto (2).

Käsitteen tunnus: c869

53

<tilastointi>

koulutusmuoto (2)

sv utbildningsform

en form of education (2)

huomautus

Tilastokeskuksen luokittelun mukaan koulutusmuotoja (2) ovat *koulutuksen järjestämismuotojen* ja *ammattillisen koulutuksen järjestämistapojen* yhdistelmät eli 1) oppilaitosmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus, 2) oppilaitosmuotoinen *näyttötutkintoon valmistava koulutus*, 3) oppisopimusmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus ja 4) oppisopimusmuotoinen näyttötutkintoon valmistava koulutus.

Käsitteen tunnus: c142

54

omistajatyyppi

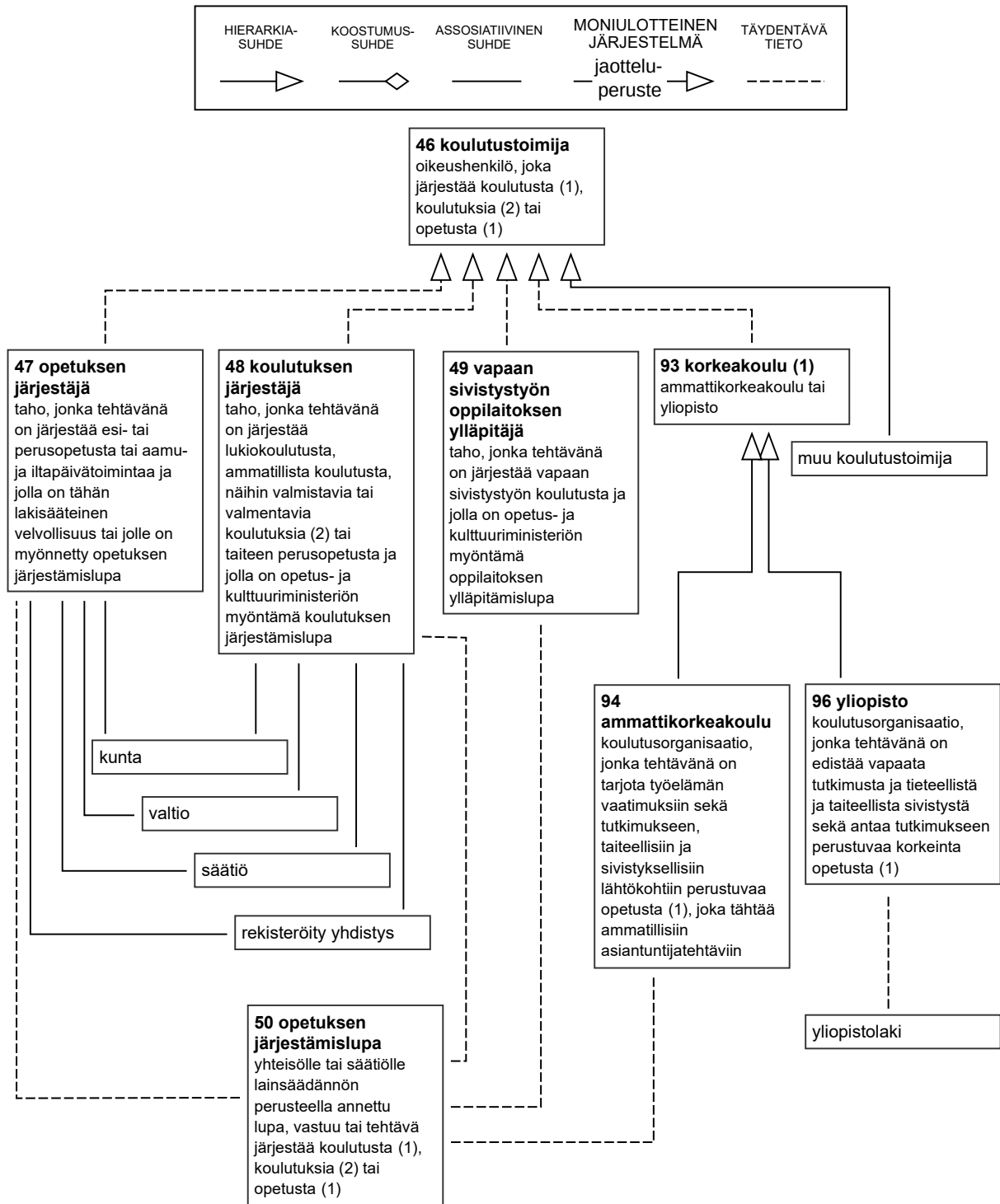
sv ägartyp

en type of ownership

huomautus

Termillä omistajatyyppi viitataan *koulutuksen järjestäjään* tai *oppilaitoksen* omistajaan (yksityinen, valtio, kunta, kuntayhtymä, Ahvenanmaan maakunta, muu). Tilastokeskus pitää yllä omistajatyypiluokitusta.

Käsitteen tunnus: c146

Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.

55

koulutusorganisaatio

sv utbildningsorganisation; utbildningsinstitution
en educational institution (1); educational establishment (1); educational institute (1)
not: < educational organisation

määritelmä

organisaatio tai hallinnollinen yksikkö, jossa annetaan *opetusta (1)* ja jolla on johtaja

huomautus

Esimerkkejä koulutusorganisaatioista ovat *peruskoulu (1)*, *lukio (1)*, *ammattillinen oppilaitos*, *ammattikorkeakoulu*, *yliopisto* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

Yksi *koulutuksen järjestäjä* voi organisoida toimintansa usean koulutusorganisaation kautta (esim. kunta usean peruskoulun (1) kautta).

educational institution; educational establishment: Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä koulutusorganisaatio ja oppilaitos, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen koulutusorganisaatio-käsitteestä että sen alakäsitteestä *oppilaitos*.

educational organisation: Termiä educational organisation ei tulisi käyttää käsitteen koulutusorganisaatio englanninkielisenä vastineena, koska englannissa termiä educational organisation käytetään monessa eri merkityksessä. Sillä voidaan viitata Suomen koulutusorganisaatiota vastaavaan käsitteeseen, mutta myös mm. koulutusjärjestelmän toimintaan ja opetus- ja koulutusalan hallintoon.

Käsitteen tunnus: c147

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*, *Koulutusorganisaatiot ja Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

56

oppilaitos

sv läroanstalt; läroinrättning
en < educational institution (2); < education institution (2); < educational establishment (2); < educational institute (2); > school (1)

määritelmä

muu *koulutusorganisaatio* kuin *korkeakoulu (1)*

huomautus

Termiä oppilaitos käytetään myös termin koulutusorganisaatio synonyymina, mutta yleensä oppilaitoksina pidetään vain muita koulutusorganisaatioita kuin korkeakouluja (1).

Oppilaitoksia ovat esimerkiksi *peruskoulu (1)*, *lukio (1)*, *ammattillinen oppilaitos* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

educational institution; educational establishment: Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä oppilaitos ja koulutusorganisaatio, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen oppilaitos-käsitteestä että sitä laajemmasta käsitteestä koulutusorganisaatio.

school: Englanniksi on usein luontevaa käyttää oppilaitoksesta termiä school (1), kun kyse on esimerkiksi peruskoulusta (1), lukiosta (1) tai ammatillisesta oppilaitoksesta. Silloin puolestaan, kun kyse on oppilaitoksesta, joka tarjoaa vapaatavoitteista *opetusta (1)*, jonka sisältöjä ei säännellä lainsäädännöllä (esim. *kansalaisopisto*), voi olla luontevampaa käyttää jotain muuta termiä kuin school (1).

Vrt. *päiväkoti*, jossa voidaan antaa *esiopetusta*, mutta jota ei kuitenkaan pidetä oppilaitoksena.

Käsitteen tunnus: c1071

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutusorganisaatiot*

57

koulutusorganisaation toimipiste

sv verksamhetsställe *n* (1); verksamhetsenhet; verksamhetspunkt; ~ campus <korkeakoulut>
en educational premises; ~ campus <korkeakoulut>

määritelmä

fyysinen paikka, jossa *koulutusorganisaation* tai jonkin sen osan toiminta tapahtuu

huomautus

Toimipiste on kokonaisuus, jossa toiminta tapahtuu samassa tai läheisissä katuosoitteissa ja jossa rakennusten etäisyys toisistaan on enintään satoja metrejä. Toimipisteellä ei tarkoiteta organisaatorakenteeseen perustuvaa toimintayksikköä vaan lähtökohtana on fyysinen kokonaisuus.

Koulutusorganisaation toimipisteessä tapahtuva toiminta voi olla esimerkiksi hallintoa tai *opetusta (1)* (vrt. aiempi käsite *opetuspiste*).

Käsitteen tunnus: c148

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste](#) ja [toimipaikka](#)

58

perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu

sv 1–6-skola
en primary school; elementary school /US/

määritelmä

peruskouluun (1) kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien (1)* 1–6 *opetusta (1)*

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 1–6 olevat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 7–12 vuoden ikäisiä.

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen (ruots. lågstadium) ja yläasteeseen siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tulleessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite ala-aste on näin ollen vanhentunut. Termi ala-aste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä. Termi alakoulu, jota eräässä vaiheessa käytettiin arkikielessä viitattaessa ala-asteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c144

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste](#) ja [toimipaikka](#)

59

perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu

sv 7–9-skola

en lower secondary school

not: high school (2) /GB/; middle school /US/; junior high school /US/

määritelmä

peruskouluun (1) kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien (1) 7–9 opetusta (1)*

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 7–9 olevat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 13–16 vuoden ikäisiä.

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen ja yläasteeseen (ruots. högstadium) siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tullessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite yläaste on näin ollen vanhentunut. Termi yläaste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä. Termi yläkoulu, jota eräissä vaiheissa käytettiin arkikielessä viitattaessa yläasteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää.

high school: Isossa-Britanniassa high school on tarkoitettu 11–16-vuotiaille. Brittienglannin termiä high school ei kuitenkaan tule käyttää Suomen käsitteen perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu vastineena. Käsite high school on Ison-Britannian kulttuuriin sidoksissa oleva käsite, ja lisäksi se voi sekoittaa Yhdysvaltain high school -käsitteeseen, joka puolestaan on tarkoitettu suunnilleen samanikäisille kuin Suomen *lukio (1)*.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*.

Käsitteen tunnus: c145

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka](#)

60

(vanhentunut)

opetuspiste

sv undervisningsställe *n*

en teaching premises

määritelmä

koulutusorganisaation toimipiste, jossa järjestetään *opetusta (1)* tai *koulutuksen toteutuksia*

huomautus

Koulutusorganisaatiolla voi olla useita opetuspisteitä. Opetuspiste voi olla esimerkiksi sivukoulu tai yksikkö. Koulutusorganisaatio voi jakautua opetuspisteisiin myös *koulutusorganisaation opetuskielen* perusteella, jolloin saman organisaation suomen- ja ruotsinkielistä *koulutusta (1)* järjestävät osat muodostavat omat opetuspisteensä.

Käsite opetuspiste oli käytössä Kouluta-tietojärjestelmässä.

Käsitteen tunnus: c149

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

61

<opetus ja koulutus>

toimipaikka

sv verksamhetsställe *n* (2); kontor; avdelning <korkeakoulut>

en < unit (1); operational unit; place of activity <mm. tilastoissa, tietojärjestelmissä>

määritelmä

koulutusorganisaation toimipiste tai *toimipisteen* osa, jossa harjoitetaan pääasiassa yhdyntyyppistä toimintaa

huomautus

Vertaa Julkisen hallinnon suositus Toimipaikan ja toimipaikkaan liittyvien käsitteiden määritelmät (JHS 195), jossa käsite toimipaikka on määritelty hallinnonalojenvälisesti.

Opetushallinnon alalla esimerkki toimipaikasta on Ounasvaaran kampuksella (toimipiste) sijaitseva Ounaskirjasto.

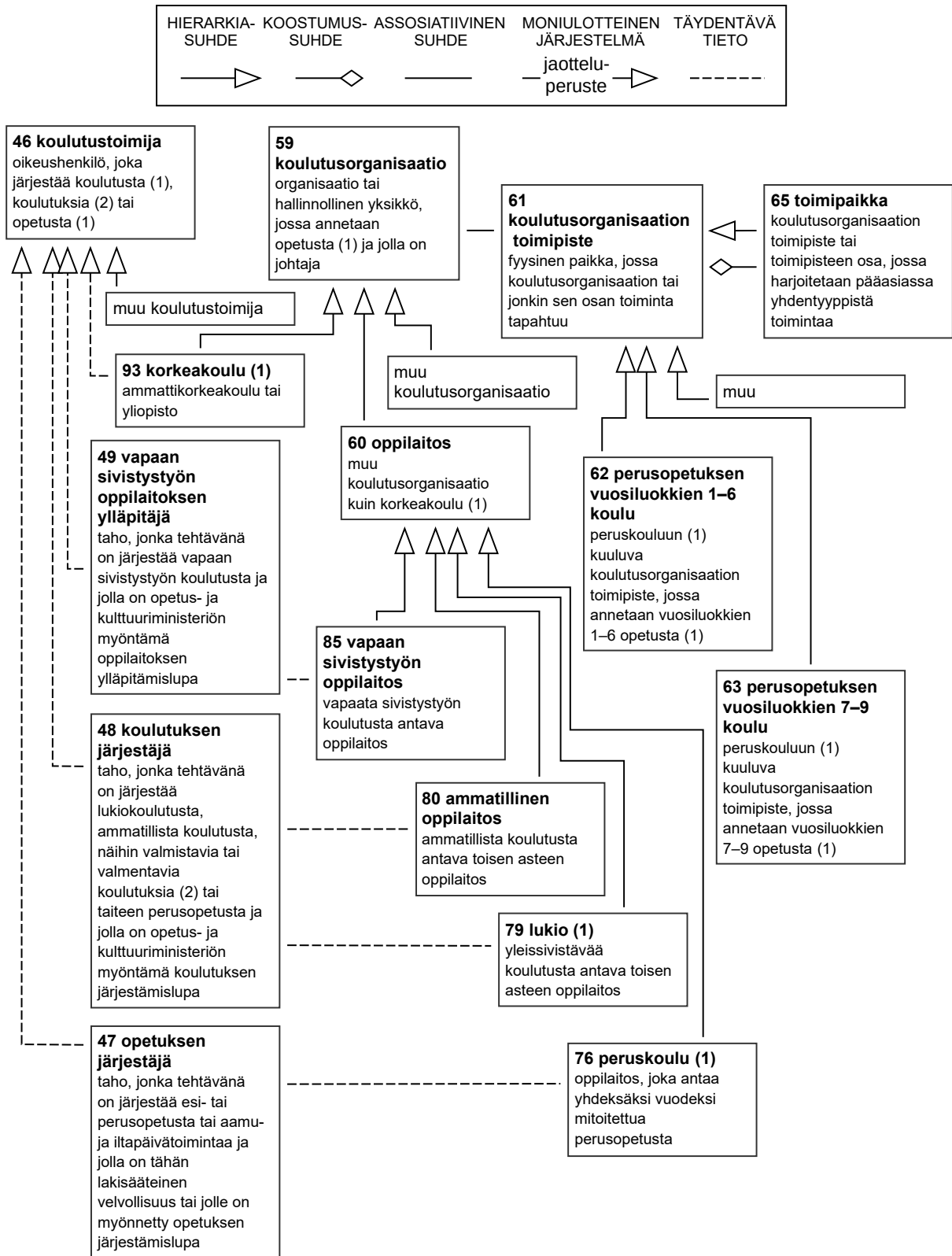
Toimipaikan englanninkielisenä vastineena on juoksevassa tekstissä sujuvaa käyttää termiä unit tai operational unit. Termi place of activity on ilmauksena kömpelömpi, mutta sitä voidaan käyttää esimerkiksi esitettäessä rakenteista tietoa (kuten tilastoissa ja tietojärjestelmissä).

Varhaiskasvatuksessa käsitettä toimipaikka vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimipaikka*.

Käsitteen tunnus: c150

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste](#) ja [toimipaikka](#)

Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.

3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä

62

erityinen koulutustehtävä

sv särskild utbildningsuppgift
en specific educational mission
not: special educational mission

määritelmä

koulutuksen tai opetuksen järjestämisluvassa määritelty tehtävä painottaa *kasvatus, opetus (1)* tai *koulutus (1)* tietyllä osa-alueella tai tietyyn *oppiaineeseen*

huomautus

Erityisiä koulutustehtäviä voi olla esimerkiksi *perusopetuksessa* ja *toisen asteen koulutuksessa*.

Esimerkkejä perusopetuksen erityisestä koulutustehtävästä ovat opettajankoulutukseen kuuluvaan *opetusharjoitteluun* ja *vieraskieliseen opetukseen* perustuvat erityiset koulutustehtävät.

Esimerkki *lukiokoulutuksen* erityisestä koulutustehtävästä on *lukiolle (1)* annettava lupa järjestää englanninkielistä IB-opetusta tai esimerkiksi urheilupainotteista opetusta (1).

Esimerkki *kansanopiston* erityisestä koulutustehtävästä on vaikeasti vammaisille tarkoitettu koulutus (1).

Käsitteen englanninkieliseksi vastineeksi suositetaan termiä specific educational mission.

Toisinaan nähtävää special-alkuista termimuotoa ei tule käyttää, sillä englannin sana special assosioituu helposti *oppimisen tukeen* liittyviin asioihin, eikä erityisessä koulutustehtävässä ole kyse tästä.

Käsitteen tunnus: c181

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>

63

työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta

sv utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet
en development and service activities for working life

määritelmä

ammattillisen koulutuksen yhteydessä suoritettava toiminta, jossa tuotetaan osaamisen kehittämispalveluja pienyrityksille, muille yrityksille ja julkisyhteisöille

huomautus

Käsitteen tunnus: c183

Luokka: <ammattillinen koulutus>

64

(vanhentunut)

työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä

sv utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet
en

määritelmä

ammattillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle annettu tehtävä *työelämän kehittämis- ja palvelutoiminnan* toteuttamiseksi

huomautus

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä myönnetään *koulutuksen järjestämisluvan* myöntämisen yhteydessä. Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen voidaan myöntää hanke- ja kehittämisavustusta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c182

Luokka: <ammattillinen koulutus>

65

(vanhentunut)

ammattiosaamisen näyttöjen toimielin

sv organ *n* som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov
en

määritelmä

koulutuksen järjestäjän asettama toimielin, jonka tehtävänä on *ammattiosaamisen näyttöjen* suunnittelu, toteuttaminen ja *seuranta*

huomautus

Toimielin mm. hyväksyy koulutuksen järjestäjän suunnitelmat ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja *arvioinnista (2)*, päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista ja valvoo näyttötoimintaa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (*531/2017*) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c184

Luokka: <amatillinen koulutus>

66

koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin

sv kollegialt organ *n* hos utbildningsanordnaren
en multi-member governing body of the education provider

määritelmä

koulutuksen järjestäjän asettama toimielin, joka päättää *opiskeluoikeuden peruuttamisesta* ja *palauttamisesta*, *määräaikaisesta erottamisesta*, *asuntolasta erottamisesta* sekä *opiskeluoikeuden* pidättämisestä

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin nimetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Siinä tulee olla ainakin koulutuksen järjestäjän, *opiskelijahuollon*, *opettajien*, työelämän ja *opiskelijoiden* edustus.

Perusopetuksessa on säännös vastaavasta toimielimestä: perusopetuslain (*628/1998*) mukaan *opetuksen järjestäjän* asianomainen monijäseninen toimielin päättää määräaikaisesta erottamisesta.

Termi koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin ei ole tässä määriteltyä käsitettä täsmällisesti kuvaava, mutta ilmausta käytetään lukiolaissa (*629/1998*) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (*531/2017*), kun viitataan tähän käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c1228

Luokka: <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>

67

<amatillinen koulutus>

koulutuksen järjestäjän toiminta-alue; toiminta-alue

sv utbildningsanordnarens verksamhetsområde *n*; verksamhetsområde *n*
en geographical area of operation of a vocational education and training provider

määritelmä

tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa määrätty maantieteellinen alue, jonka osaamistarpeisiin *ammattillisen koulutuksen järjestäjän* toiminta ensisijaisesti vastaa ja jolla koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää osaamistarpeen mukaisesti *ammattillisia tutkintoja* ja *ammattillista koulutusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1227

Luokka: <amatillinen koulutus>

68

laajennettu oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävä

sv utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning
en

määritelmä

*koulutuksen järjestämislupa*an sisältyvä tehtävä, jonka mukaan *koulutuksen järjestäjällä* on oikeus järjestää *koulutuksen hankinnan* kautta *oppisopimuskoulutuksena* myös muita kuin koulutuksen järjestäjän omassa järjestämisluvassa määrättyjä *tutkintoja* ja *koulutusta (1)*

huomautus

Mikäli koulutuksen järjestäjällä ei ole laajennettua oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävää, sillä on oikeus järjestää oppisopimuskoulutusta vain oman järjestämislupansa mukaisissa tutkinnoissa.

Ks. myös *koulutuksen hankinta*.

Käsitteen tunnus: c1692

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

69

koulutuksen hankinta

sv anskaffning av utbildning
en procurement of education

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* ei tuota kaikkea *koulutusta (1)*, *tutkinnon osia* tai tukitoimia itse, vaan hankkii osan niistä toiselta taholta

huomautus

Lukiolain 714/2018 mukaan *lukiokoulutuksen järjestäjä* voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla *opetusta (1)* ja muita palveluja toiselta lukiokoulutuksen tai muun koulutuksen järjestäjältä, *korkeakoululta (1)*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä rekisteröidyltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen hankinnasta säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 30 §). Ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* voi hankkia *koulutuksen järjestämisluvassa* määrättyjen *ammattillisten tutkintojen* osia, niihin valmistavaa *ammattillista tutkintokoulutusta*, järjestämisluvan mukaista muuta koulutusta (1) tai *oppisopimuskoulutusta*.

Lisäksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi *opiskelijan* yksilöllisten valintojen mahdollistamiseksi hankkia myös muita kuin *koulutuksen järjestämisluvan* mukaisia ammatillisten tutkintojen ja ammatillisen koulutuksen osia sekä *osaamisen hankkimisen* tukitoimia.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi hankkia koulutusta (1) toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä, muulta *koulutuksen järjestäjältä*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) säädetään koulutuksen (1) hankkimisesta toiselta *korkeakoululta (1)*.

Koulutuksen hankinta on koulutustoimijalle yksi mahdollinen väline toteuttaa koulutusta (1), vrt. *säädöspuolesta koulutuksen hankkiminen*, jossa koulutuksen hankkiminen on toimijalle pakollinen tehtävä.

Vrt. *maksullinen palvelutoiminta (1)*.

Käsitteen tunnus: c1229

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*

70

<koulutus>

maksullinen palvelutoiminta (1)

sv avgiftsbelagd serviceverksamhet

en fee-paying service

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen järjestäjä* perii järjestämistään palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta

huomautus

Maksullinen palvelutoiminta voi olla muidenkin palveluiden kuin koulutuspalveluiden myymistä; myytävä palvelu voi olla esimerkiksi infrastruktuuri, kuten palokoulutuksessa käytettävä ympäristö (??) **[KESKEN]**.

Ulkopuolinen palveluiden hankkija voi olla esimerkiksi toinen koulutuksen järjestäjä tai julkinen tai yksityinen yhteisö.

Koulutuksen järjestäjä voi esimerkiksi myydä toiselle koulutuksen järjestäjälle *koulutusta (1)*, *tutkintoja*, osia tutkinnosta tai (ammattillisessa koulutuksessa) *tutkinnon osia*.

Esimerkiksi *ammattillisen koulutuksen järjestäjä* voi myydä toiselle ammattillisen koulutuksen järjestäjälle *ammattillisia tutkintoja* ja *tutkinnon osia*, niihin valmistavaa ammattillista *tutkintokoulutusta* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*.

Korkeakoulujen (1) osalta esimerkkejä maksullisesta palvelutoiminnasta ovat tilaustutkimukset ja lääketieteellisten tiedekuntien myymät kliiniset palvelut.

Maksullisessa palvelutoiminnassa palvelut on myytävä vähintään tuotantokustannukset kattavaan hintaan.

Vrt. *koulutuksen hankinta*.

Ks. myös *opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*.

Ks. myös *kaupallinen koulutustoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1230

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta* ja *Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*

71

opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta

sv service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen

en service and production supporting tuition; service and production supporting instruction

määritelmä

koulutukseen (2) sisältyvä toiminta, jonka tavoitteena on tarjota *opiskelijalle* työelämän toimintaympäristöjä mahdollisimman hyvin vastaava *oppimisympäristö*

huomautus

Ammattillisessa koulutuksessa opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee liittyä *koulutuksen järjestäjän koulutuksen järjestämisluvan* mukaiseen koulutustehtävään.

Opetusta tukevaa palvelu- ja tuotantotoimintaa voi olla esimerkiksi *oppilaitoksen* ravintolassa, kahvilassa, kampaamossa, rakennustyömaalla, autokorjaamossa, osuuskunnassa tai erilaisissa opiskelijoiden perustamissa harjoitusyrityksissä.

Opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee olla voittoa tavoittelematonta toimintaa.

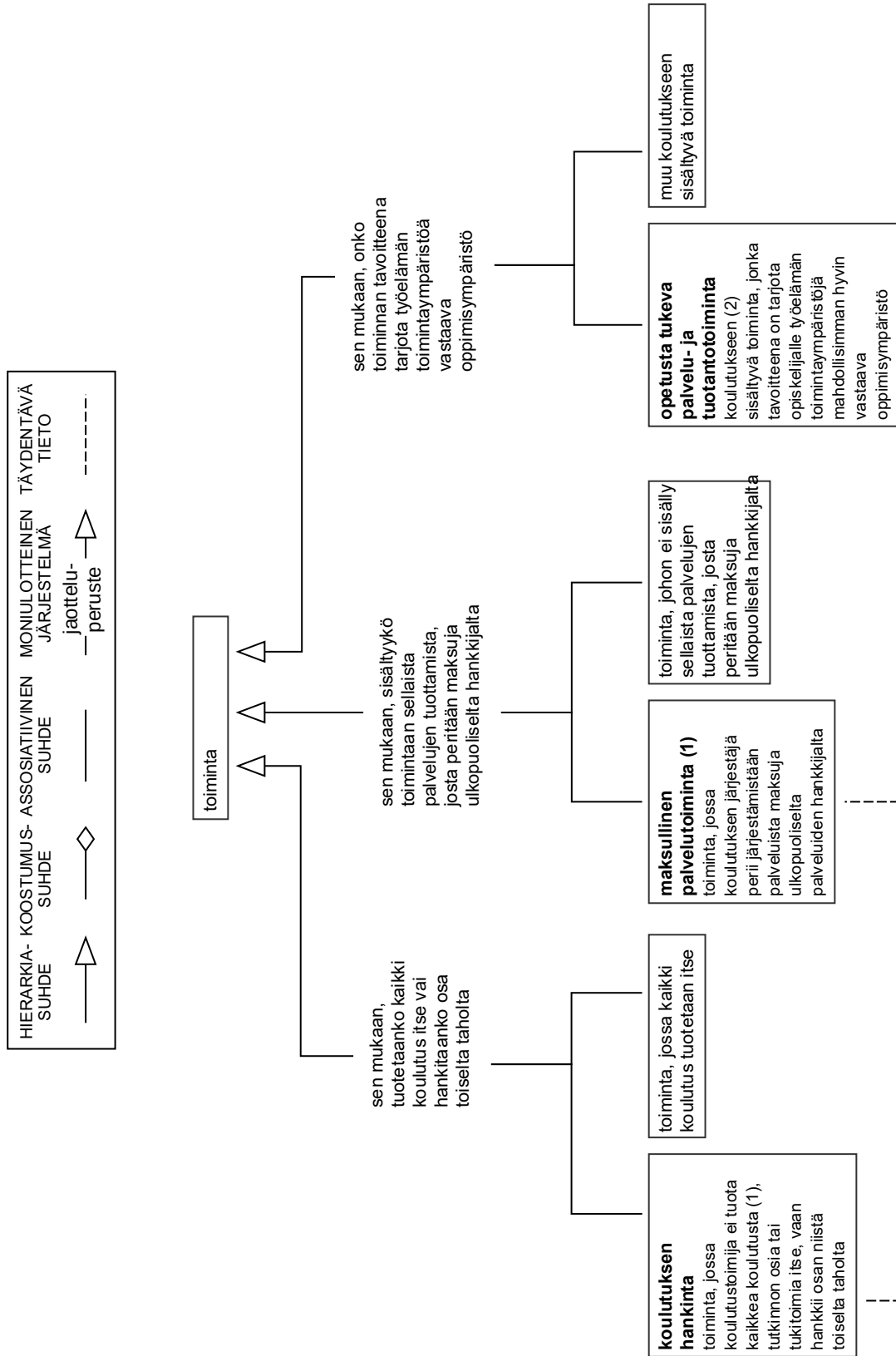
Myös *lukiokoulutuksessa* voi olla palvelu- ja tuotantotoimintaa, mutta toiminnasta ei ole mainintaa lukiokoulutuksen säädöksissä eikä *opetussuunnitelman perusteissa*.

Ks. myös *maksullinen palvelutoiminta (1)*.

Käsitteen tunnus: c1231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*

Käsitekaavio 9. Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta.

3.3 Koulutusorganisaatiot

72

peruskoulu (1); koulu

sv grundskola (1)

en comprehensive school

määritelmä

oppilaitos, joka antaa yhdeksäksi vuodeksi mitoitettua *perusopetusta*

huomautus

Suomessa peruskoulujen (1) ylläpitäjiä ovat kunnat, kuntayhtymät, valtio ja yksityiset tahot.

Yhdeksänvuotisen perusopetuksen lisäksi peruskouluissa (1) voidaan antaa *esiopetusta* ja maahanmuuttajien *perusopetukseen* valmistavaa *opetusta (1)*.

Perusopetusta antavista oppilaitoksista käytetään usein myös lyhyempää termiä koulu.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*, *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c156

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot ja Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

73

74

toisen asteen oppilaitos

sv läroanstalt på andra stadiet

en upper secondary school (1); secondary education institution

rather than: secondary education establishment

not: secondary educational establishment

määritelmä

toisen asteen koulutusta antava **oppilaitos**

huomautus

Käsitteen tunnus: c157

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

75

lukio (1)

sv gymnasium *n*

en general upper secondary school

rather than: upper secondary school (2) <epävirallinen lyhyempi muoto>

not: upper secondary general school <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>; high school (1) /US/; ~ senior high school /US/; ~ sixth form /GB/

määritelmä

yleissivistävää koulutusta antava *toisen asteen oppilaitos*

huomautus

Lukio (1) antaa yleissivistävää *opetusta (1)* noin 16–19-vuotiaille *opiskelijoille* ja aikuisopiskelijoille.

Lukio (1) voi *lukiokoulutuksen* lisäksi antaa *tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta*.

upper secondary general school: Lukio (1)-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary school vs. upper secondary general school. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden käsitteiden englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary school ja general upper secondary education.

high school: Termiä high school näkee toisinaan käytettävän Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Tätä ei kuitenkaan suositella: sekä Yhdysvalloissa että nyttemmin myös Isossa-Britanniassa on käsite high school, eikä kummankaan maan käsite vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä. High schooliin ei esimerkiksi välttämättä ole osaamiseen liittyviä *pääsyvaatimuksia*, toisin kuin Suomen lukioon (1). Myös ikävuodet, joina high schoolia käydään, poikkeavat lukiosta (1). Ison-Britannian high school on tarkoitettu samanikäisille kuin Suomen *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

high school (1) /US/: Yhdysvalloissa high school on yleensä nelivuotinen ja käsittää 12-vuotisen oppivelvollisuuden *vuosiluokat (1)* 9–12, joten Yhdysvaltojen high schoolin *opetukseen (1)* osallistuu myös Suomen *perusopetuksen* yhdeksännen *vuosiluokan (1)* ikäluokka.

senior high school: Myöskään termiä senior high school ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Käsite senior high school on Suomen lukion (1) lähikäsite; senior high schoolissa opiskelijat ovat yleensä noin 15–18-vuotiaita.

sixth form: Ison-Britannian käsite sixth form osin vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä (on *toisen asteen koulutusta*, joka antaa valmiudet *korkeakouluun (1)* pyrkimiseen), mutta osin poikkeaa siitä (esimerkiksi opetussisältöjen ja keston puolesta: sixth form on kaksivuotinen). Termiä sixth form ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena.

Käsitteen tunnus: c158

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

76

ammattillinen oppilaitos; ammattikoulu <yleis- ja puhekielessä>

sv yrkesläroanstalt /FI/; yrkesgymnasium /FI/ <Ahvenanmaalla>; ~ gymnasieskolan /SE/

en vocational institution; vocational school

määritelmä

ammattillista koulutusta antava *toisen asteen oppilaitos*

huomautus

Ruotsissa Suomen ammatillista koulutusta vastaavaa *koulutusta (1)*, samoin kuin *lukiokoulutusta*, annetaan oppilaitoksessa josta käytetään termiä gymnasieskolan.

Käsitteen tunnus: c159

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

77

ammattillinen erityisoppilaitos

sv specialyrkesläroanstalt
en vocational special education institution

määritelmä

ammattillinen oppilaitos, jonka *koulutus (1)* on tarkoitettu *oppijoille*, joilla on todettu tarve saada opinnoissaan ja jatkosijoittumisessaan erityistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea ja joiden *opetus (1)* annetaan erityisopetuksena

huomautus

Syynä ammatillisen erityisoppilaitoksen oppijan *erityisen tuen (2)* tarpeeseen voi olla esimerkiksi oppimisvaikeudet, vamma tai sairaus.

Ammatillisessa koulutuksessa erityisopetus sisältää *opiskelijan* henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä *erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä*.

Käsitteen tunnus: c160

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

78

Eurooppa-koulu

sv Europaskola
en European School
not: European Schooling

määritelmä

Euroopan unionin valtioiden hallitusten yhteisesti hallinnoimaan kouluverkostoon kuuluva *oppilaitos*, joka tarjoaa *esi-* ja *perusopetusta* sekä *yleissivistävää toisen asteen koulutusta* ensi sijassa Euroopan unioniin kuuluvien organisaatioiden *henkilöstön* lapsille

huomautus

Eurooppa-koulujen antama *opetus (1)* noudattaa niiden omaa opetussuunnitelmaa (vrt. *opetussuunnitelma (1)*).

Käsitteen tunnus: c436

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

79

vieraskielinen oppilaitos

sv läroanstalt med undervisning på främmande språk
en foreign language educational institution

määritelmä

oppilaitos, jonka *koulutusorganisaation opetuskieli* on muu kuin maan kansalliskieli

huomautus

Käsitteen tunnus: c168

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

80

kaksikielinen oppilaitos

sv tvåspråkig läroanstalt
en bilingual educational institution

määritelmä

oppilaitos, jossa lainsäädännön tai viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti käytetään kahta *koulutusorganisaation opetuskieltä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c169

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

81

vapaan sivistystyön oppilaitos

sv läroanstalt för fritt bildningsarbete

en liberal adult education institution

määritelmä

vapaan sivistystyön koulutusta antava *oppilaitos*

huomautus

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat *kansanopistot*, *kesäyliopistot*, *kansalaisopistot*, *opintokeskukset* ja *liikunnan koulutuskeskukset*.

Käsitteen tunnus: c170

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

82

kansanopisto

sv folkhögskola

en folk high school

määritelmä

vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii sisäoppilaitosmuotoisesti ja antaa kokopäiväistä *opetusta (1)*

huomautus

Kansanopisto tarjoaa *lukukauden* tai *lukuvuoden* kestävää opetusta (1) sekä lyhyempiä *kursseja (2)*. Kansanopisto tarjoaa opetusta (1) sekä nuorille että aikuisille. Kukin kansanopisto voi painottaa arvo- tai aatetaustansa ja kasvatustavoitteitaan. Eräissä kansanopistoissa annetaan myös mm. *perusopetusta*, *lukiokoulutusta* ja *ammattillista koulutusta* viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c171

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

83

kesäyliopisto

sv sommaruniversitet *n*

en summer university

määritelmä

vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tarjonnassa painotetaan *avointa korkeakouluopetusta* ja alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaamista ja otetaan huomioon myös alueen korkeakoulutettu väestö

huomautus

Avoimen yliopisto-opetuksen tarjoaminen perustuu aina sopimukseen jonkin *yliopiston* kanssa.

Ks. myös *koulutustarjonta*, *opetustarjonta*.

Käsitteen tunnus: c172

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

84

kansalaisopisto; työväenopisto

sv medborgarinstitut *n*
en adult education centre

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), jonka tarjonnassa painotetaan paikallisia ja alueellisia sivistystarpeita ja joka antaa pääasiassa ilta-aikaan sijoittuvaa [opetusta \(1\)](#) ja tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle [oppimiselle](#) ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi

huomautus

Eräiden kansalaisopistojen nimessä esiintyy sana työväenopisto. Lainsäädännön näkökulmasta kansalaisopistoilla ja työväenopistoilla ei kuitenkaan ole eroa.

Ks. myös [koulutustarjonta](#), [opetustarjonta](#).

Käsitteen tunnus: c173

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

85

opintokeskus

sv studiecetral
en study centre

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää opintoja itse sekä yhdessä kansalais- ja kulttuurijärjestöjen kanssa [elinikäisen oppimisen](#), hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden sekä demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toiminnan edistämiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c174

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

86

liikunnan koulutuskeskus

sv idrottsutbildningscenter
en sports institute

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää liikuntaharrastusta, hyvinvointia ja terveyttä edistävää [koulutusta \(1\)](#) koko väestölle sekä liikunnan järjestö- ja seuratoimintaa palvelevaa koulutusta (1) ja valmennustoimintaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1076

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

87

ammattillinen erikoisoppilaitos

sv särskild yrkesläroanstalt
en specialised vocational institution

määritelmä

teollisuuden tai palvelualan yrityksen [oppilaitos](#), joka tarjoaa yrityksen omiin tarpeisiin pohjautuvaa [koulutusta \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c175

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

88

erityiskoulu

sv specialskola

en special school; special needs school

määritelmä

oppilaitos, jonka *opetus (1)* on tarkoitettu vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen tai muun vastaavan syyn vuoksi *erityistä tukea (1)* tarvitsevalle *oppijalle*

huomautus

Käsitteen tunnus: c176

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

89

korkeakoulu (1)

sv högskola (1)

en higher education institution

määritelmä

ammattikorkeakoulu tai *yliopisto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c161

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot](#), [Opetussuunnitelma](#) ja [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

90

ammattikorkeakoulu

sv yrkeshögskola

en university of applied sciences; UAS

not: polytechnic (obsolete)

määritelmä

koulutusorganisaatio, jonka tehtävänä on tarjota työelämän vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa *opetusta (1)*, joka tähtää ammatillisiin asiantuntijatehtäviin

huomautus

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa.

Suomen *koulutusjärjestelmän* ammattikorkeakouluja ovat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvat ammattikorkeakoulut, joilla on valtioneuvoston myöntämä toimilupa, ja sisäministeriön alaisuudessa toimiva Poliisiammattikorkeakoulu. Ahvenanmaalla toimii ammattikorkeakoulu Högskolan på Åland.

Ammattikorkeakoulujen toimiluvat myöntää valtioneuvosto.

Käsitteen tunnus: c163

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

91

ammattillinen opettajakorkeakoulu

sv yrkespedagogisk lärarhögskola
en tertiary-level institution for occupational teacher training
not: vocational teacher training institution

määritelmä

ammattikorkeakoulun yksikkö, joka tarjoaa opettajankoulutusta *ammattillisten oppilaitosten* ja ammattikorkeakoulujen *opettajille* ja opettajiksi aikoville

huomautus

Englannin termi ”vocational teacher training institution” ammatillisen opettajakorkeakoulun vastineena on virheellinen, sillä se viittaa *toisen asteen oppilaitokseen*.

Käsitteen tunnus: c164

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

92

yliopisto

sv universitet *n*
en university; ~ college /US/

määritelmä

koulutusorganisaatio, jonka tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta ja tieteellistä ja taiteellista sivistystä sekä antaa tutkimukseen perustuvaa korkeinta *opetusta (1)*

huomautus

Suomen korkeakoulutusjärjestelmän yliopistoja ovat yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä luetellut yliopistot ja puolustusministeriön hallinnonalaan kuuluva Maanpuolustuskorkeakoulu.

Esimerkiksi Suomessa toimiva Estonian Business School ei ole yliopistolain tarkoittama yliopisto.

Yhdysvalloissa Suomen yliopisto-käsitettä vastaa käsite university ja osin myös käsite college. Collegessa suoritetaan ainoastaan *tutkintoja*, jotka vastaavat Suomen *alempaa korkeakoulututkintoa* (Bachelor’s degree). Universityssä puolestaan suoritetaan sekä *tutkintoja*, jotka vastaavat Suomen alempia korkeakoulututkintoja (Bachelor’s degree) että *tutkintoja*, jotka vastaavat Suomen *ylempiä korkeakoulututkintoja* (Master’s degree).

Käsitteen tunnus: c162

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulustuomijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

93

tiedekunta; korkeakoulu (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu>; **akatemia** <Taideyliopisto>

sv fakultet; högskola (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu>; akademi <Taideyliopisto>
en faculty (1) /GB/; school (2) /US/; academy <Taideyliopisto>

määritelmä

huomautus

Yliopistolain (558/2009, 27 §) mukaan *yliopisto* voi tutkimuksen ja *opetuksen (1)* järjestämistä varten jakaantua tiedekuntiin tai niihin rinnastettaviin yksiköihin sen mukaan kuin yliopiston johtosäännössä määrätään.

Eräissä yliopistoissa edelläkuvatus kaltaisista yksiköistä käytetään termiä korkeakoulu; esimerkiksi Aalto-yliopiston muodostaa kuusi korkeakouluksi nimettyä yksikköä (Insinööritieteiden korkeakoulu, Kauppakorkeakoulu, Kemian tekniikan korkeakoulu, Perustieteiden korkeakoulu, Sähkötekniikan korkeakoulu ja Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu), ja yksi Turun yliopiston tiedekunnista on nimeltään kauppakorkeakoulu.

Taideyliopisto puolestaan koostuu kolmesta akatemiaksi kutsutusta yksiköstä: Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu ja Kuvataideakatemia.

Tiedekunta-käsitteen määrittelemisen yleispätevästi on vaikeaa.

Tiedekunta-käsitteen englanninkielisenä vastineena käytetään termiä faculty, joka kuitenkin amerikanenglannissa viittaa *henkilöstöön*. Eri yliopistojen tiedekunta-termin englanninkieliset vastineet vaihtelevat; käytäntö on tarkistettava kustakin yliopistosta. Esimerkiksi Aalto-yliopiston tiedekunnista (korkeakouluista) käytetään termiä school.

Käsitteen tunnus: c151

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

94

yliopistokeskus

sv universitetscenter
en university consortium

määritelmä

yksikkö, joka kokoaa kahden tai useamman alueellaan olevan *yliopiston* toiminnan niin, että yksikön osat toimivat alueen näkökulmasta yhtenäisenä kokonaisuutena

huomautus

Käsitteen tunnus: c177

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

95

avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos

sv samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning
en partner institution for open university instruction

määritelmä

koulutusorganisaatio, joka on tehnyt *yliopiston* kanssa sopimuksen *avoimen yliopisto-opetuksen* järjestämisestä

huomautus

Käsitteen tunnus: c178

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

3.4 Koulutuksen toimielimiä

96

(vanhentunut)

<ammatillinen koulutus>

koulutustoimikunta

sv utbildningskommission

en national education and training committee

määritelmä

ammatillisesti suuntautuneen [koulutuksen \(1\)](#) asiantuntijaelin, jollaisen opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa kullekin alalle seuraamaan, arvioimaan ja ennakoimaan [koulutuksen \(1\)](#) ja työelämässä tarvittavan osaamisen kehitystä

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [työelämätoimikunta](#).

Käsitteen tunnus: c179

Luokka: <ammatillinen koulutus>

97

(vanhentunut)

tutkintotoimikunta

sv examenskommission

en qualification committee

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva luottamuselin, jonka tehtävänä on omalla alallaan johtaa [näyttötutkintojen](#) järjestämistä ja antaa niihin liittyvät [tutkintotodistukset](#)

huomautus

Tutkintotoimikunnassa ovat edustettuina työnantajat, työntekijät, [opettajat](#) ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c180

Luokka: <ammatillinen koulutus>

98

työelämätoimikunta

sv arbetslivskommission

en business and industry committee

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva valtakunnallinen alakohtainen toimielin, joka osallistuu [näyttöjen](#) toteutuksen ja [osaamisen arvioinnin \(2\)](#) laadun varmistamiseen, [ammatillisen koulutuksen](#) [tutkintorakenteen](#) sekä [ammatillisten tutkintojen](#) ja [tutkintojen perusteiden](#) kehittämiseen ja käsittelee [ammatillisen tutkintokoulutuksen opiskelijan osaamisen arviointia \(2\)](#) koskevat oikaisupyynnöt

huomautus

Työelämätoimikunnat ovat Opetushallituksen asettamia ja toimivat Opetushallituksen yhteydessä, mutta ovat riippumattomia toimielimiä.

Käsitteen tunnus: c1234

Luokka: <ammatillinen koulutus>

99

oppisopimustoimija

sv aktör inom läroavtalsutbildning

en

määritelmä

[koulutuksen järjestäjää](#) edustava taho, joka hoitaa koulutuksen järjestäjän [oppisopimuskoulutukseen](#) liittyviä viranomaistehtäviä

huomautus

Oppisopimustoimijan tehtävänä on järjestää [oppisopimukseen](#) liittyvät sopimusasiat, maksaa työnantajalle [koulutuskorvausta](#), hankkia tietopuolista [koulutusta \(1\)](#) sekä tapauskohtaisesti maksaa [opiskelijalle](#) taloudellisia etuuksia.

[Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän](#) omaavan koulutuksen järjestäjän oppisopimustoimija voi ostaa koulutusta (1) ja [arviointeja \(2\)](#) toiselta [koulutuksen järjestämisluvan](#) omaavalta koulutuksen järjestäjältä, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Käsitteen tunnus: c1693

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

3.5 Henkilöstö

100

henkilöstö

sv personal; anställda *pl*

en staff; personnel

määritelmä

organisaation palveluksessa olevat henkilöt

huomautus

[Koulutusorganisaatioiden](#) henkilöstössä on erotettavissa [opetushenkilöstö](#) ja muu henkilöstö lukuun ottamatta [korkeakouluja \(1\)](#), joiden henkilöstössä voidaan erottaa [opetus- ja tutkimushenkilöstö](#) ja muu henkilöstö.

[Varhaiskasvatuksessa](#) henkilöstössä on erotettavissa [varhaiskasvatushenkilöstö](#) ja muu henkilöstö.

Käsitteen tunnus: c185

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

101

varhaiskasvatushenkilöstö

ei: varhaiskasvattajat *pl*

sv personal inom småbarnspedagogik; anställda inom småbarnspedagogik

en early childhood education and care staff; ECEC staff; early childhood education and care personnel; ECEC personnel

määritelmä

henkilöstö, joka toimii *varhaiskasvatuksessa*

huomautus

Varhaiskasvatushenkilöstö koostuu varhaiskasvatuksen johto-, kehittämis-, kasvatus-, opetus-, ja hoito- ja avustajatehtävissä olevista henkilöistä. Siihen ei lasketa esimerkiksi toimisto- tai keittiö- ja siivoushenkilökuntaa.

varhaiskasvattaja; varhaiskasvattajat: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan varhaiskasvatuksen henkilöstön jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Sanan epätarkkuuden vuoksi sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatuksen henkilöstöön. Sitä ei tule käyttää myöskään viitattaessa *varhaiskasvatuksen työntekijään*, kuten *varhaiskasvatuksen opettajaan*, *varhaiskasvatuksen sosionomiin* tai *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*.

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa otetaan huomioon *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö*.

Käsitteen tunnus: c1558

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

102

kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö; kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö; henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö

ei: kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö

sv personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter

en staff members taken into account in the staff-child ratio

määritelmä

se osa *varhaiskasvatushenkilöstöstä*, joka otetaan huomioon *päiväkodin* henkilöstön mitoituksessa

huomautus

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa henkilöstöstä otetaan huomioon *varhaiskasvatuksen opettajat*, *varhaiskasvatuksen erityisopettajat*, *sosionomit* ja *lastenhoitajat* sekä *päiväkodin johtaja*, jos hän toimii *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*.

Perhepäivähoitajat eivät ole osa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivaa henkilöstöä.

Perhepäiväkodissa tulee olla *varhaiskasvatuksessa* olevien *lasten* määrään suhteutettuna varhaiskasvatukselle säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi riittävä määrä henkilöitä.

Perhepäiväkodissa samanaikaisesti varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärästä on säädetty valtioneuvoston asetuksessa varhaiskasvatuksesta (753/2018).

Käsitteen tunnus: c1842

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

103

varhaiskasvatuksen työntekijä

sv arbetstagare inom småbarnspedagogik; anställd inom småbarnspedagogik

en ECEC staff member; ECEC employee

määritelmä

henkilö, joka työskentelee *varhaiskasvatuksessa* osana *varhaiskasvatushenkilöstöä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1843

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

104

opetushenkilöstö

sv undervisningspersonal
en teaching staff; training staff

määritelmä

henkilöstö, jonka tehtävänä on opettaa

huomautus

Ks. *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c186

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

105

opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal
en teaching and research staff; academic staff; faculty (2) /US/

määritelmä

henkilöstö, jonka tehtävänä on opettaa tai tutkia

huomautus

Korkeakoulujen (1) henkilöstö voidaan yksinkertaisimmillaan jakaa opetus- ja tutkimushenkilöstöön ja muuhun henkilöstöön. Muuhun henkilöstöön kuuluu hallinnon, *opetuksen (1)* tukipalveluiden ja muiden tukipalveluiden tehtävistä vastaavia henkilöitä.

Ks. *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c187

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

106

rehtori

sv rektor
en principal <perusasteen oppilaitokset, toisen asteen oppilaitokset>; rector /GB/ <erit. korkeakoulut>; president /US/ <erit. korkeakoulut>; ~ school head

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on johtaa *koulutusorganisaatiota*

huomautus

Rehtorin tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista on säädelty eri *koulutusasteita* koskevassa lainsäädännössä.

Perusasteen ja *toisen asteen oppilaitoksissa* sekä *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa* rehtori osallistuu usein myös opetustyöhön.

Englannin termi school head ei ole virkanimike vaan kuvaava nimitys *oppilaitoksen* ylimmälle johtajalle.

Käsitteen tunnus: c192

Käsitekaaviot: [Koulutusorganisaatiot](#) ja [Koulutuksen henkilöstö](#)

107

<korkeakoulut>

vastuuhenkilö (1)

sv examiner; ansvarsperson; ansvarig lärare (2)

en person in charge; authority; designated person

määritelmä

korkeakoulun (1) henkilöstön jäsen, joka vastaa *tutkintoon*, *koulutusohjelmaan (2)* tai *opintojaksoon* liittyvän *opetuksen (1)* järjestämisestä

huomautus

Esimerkiksi koulutusohjelman (2) vastuuhenkilönä (1) voi toimia dekaani.

Englanniksi vastuuhenkilöstä (1) voidaan käyttää termiä person in charge, authority tai designated person; vastineen valinta riippuu kontekstista.

Käsitteen tunnus: c210

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

108

opintoneuvoja

sv studierådgivare

en student advisor

määritelmä

korkeakoulun (1) nk. muun *henkilöstön* jäsen, jonka tehtävänä on *opinto-ohjaus*

huomautus

Vrt. *oppilaanohjaaja*, *opinto-ohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c1544

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

109

aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja

sv ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet

en before- and after-school activities instructor

rather than: morning and afternoon activities instructor

määritelmä

henkilö, joka ohjaa *aamu- ja iltapäivätoimintaa*

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan *kelpoisuudesta* on säädetty.

morning and afternoon activities instructor: Tämän termin käyttöä ei suositella, sillä ilmaus morning and afternoon activities voi viitata muussakin kuin perusopetuksen yhteydessä (esimerkiksi ikääntyneille) järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Vrt. *koulunkäyntiavustaja*.

Käsitteen tunnus: c216

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

110

ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på första nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett; undervisnings- och forskningspersonal på första steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1

en teaching and research staff on the first level of their career path; teaching and research staff on the 1st level of their career path

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävänä on valmistaa oma väitöskirjatyönsä ja jonka tehtäviin saattaa tutkimuksen lisäksi kuulua *opettaminen*

huomautus

Ensimmäisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstöltä* edellytetään *ylempää korkeakoulututkintoa* ja hyväksytyä tutkimussuunnitelmaa. Lisäksi edellytetään kykyä ja motivoitumista jatko-opintoihin ja *tohtorin tutkinnon* suorittamiseen. Ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat tohtorikoulutettava, tohtoriopiskelija, tutkija, nuorempi tutkija, assistentti, projektitutkija ja doktorand.

Käsitteen tunnus: c188

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

111

toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på andra nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå två; undervisnings- och forskningspersonal på andra steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2

en teaching and research staff on the second level of their career path; teaching and research staff on the 2nd level of their career path

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävät ovat luonteeltaan itsenäisiä tutkimus- ja/tai opetustehtäviä, joissa henkilö toimii vastuullisena suunnittelijana ja toteuttajana

huomautus

Toisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstön* virkoihin edellytetään pääsääntöisesti *tohtorin tutkintoa*.

Toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat esimerkiksi yliopisto-opettaja, tutkijatohtori ja erikoistutkija.

Käsitteen tunnus: c189

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

112

kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på tredje nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre; undervisnings- och forskningspersonal på tredje steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3

en teaching and research staff on the third level of their career path; teaching and research staff on the 3rd level of their career path

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävät sisältävät *toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviä enemmän johtamis- ja organisointivastuita ja taloudellista vastuuta ja tehtävissä vastataan myös muiden henkilöiden toiminnasta

huomautus

Kolmannen portaan tehtävissä edellytetään pääsääntöisesti tohtorintutkintoa. Lisäksi tehtäviin haettaessa katsotaan eduksi kokemus kansainvälisistä tehtävistä ja/tai työskentelykokemus oman organisaation ulkopuolella.

Toisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviin verrattuna kolmannen portaan tehtävät ovat itsenäisempiä ja vastuullisempia. Niissä on myös monipuolisempaa yhteistyötä oman organisaation ulkopuolisten tahojen kanssa ja vahvempi yhteys muuhun innovaatioympäristöön.

Kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeistä yleisimmät ovat yliopistonlehtori ja yliopistotutkija ja lääketieteen alalla kliininen opettaja. Käytössä ovat myös nimikkeet vanhempi tutkija, tutkijaopettaja ja erikoistutkija. Helsingin yliopistossa kolmannelle portaalle sijoittuvat myös tutkimuskoordinaattori ja intendentti.

Käsitteen tunnus: c190

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

113

neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på fjärde nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra; undervisnings- och forskningspersonal på fjärde steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4

en teaching and research staff on the fourth level of their career path; teaching and research staff on the 4th level of their career path

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan erittäin laajoja kokonaisuuksia, tehtäviin sisältyy kokonaisvaltaista vastuuta organisaation toiminnasta ja taloudesta sekä kansallisen tai kansainvälisen tason kehittämistehtävistä ja tehtävissä vaikutetaan huomattavasti koko tutkimusjärjestelmään

huomautus

Laajat kokonaisuudet, joissa neljännen portaan tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan, ovat esimerkiksi huomattavia kansainvälisiä tutkimushankkeita.

Neljännen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstöön* valittavalta edellytetään *tohtorin tutkintoa*, korkeatasoista tieteellistä *pätevyyttä*, kokemusta tieteellisen tutkimuksen johtamisesta, kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa *opetusta (2)* ja ohjata *opinnäytetöitä* sekä näyttöjä edustamansa tutkimusalan kansainvälisestä yhteistyöstä.

Neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön päänimike on *professori*, ja lisäksi käytössä ovat nimikkeet tutkimusjohtaja ja tutkimusprofessori.

Käsitteen tunnus: c191

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

114

professori

sv professor

en professor

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) jäsen, jonka tehtävänä on harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimustyötä tai taiteellista työtä, antaa siihen perustuvaa [opetusta \(1\)](#) ja seurata tieteen tai taiteen kehitystä sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainväliseen yhteistyöhön

huomautus

Professorin tehtäviin voi kuulua [opettajana](#) toimiminen yliopistossa.

Ks. myös [neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö](#).

Käsitteen tunnus: c219

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

115

koulupsykologi <esiopetus, perusopetus>; **psykologi** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; **opintopsykologi** <korkeakoulutus>

sv skolpsykolog <esiopetus, perusopetus>; psykolog <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; studiepsykolog <korkeakoulutus>

en school psychologist <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

psykologi, joka työskentelee koulunkäyntiin, *opiskeluun* ja *oppimiseen* liittyvien asioiden parissa *esiopetusta*, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa* (1)

huomautus

Koulupsykologi voi auttaa *oppilasta*, *opiskelijaa* tai *esiopetuksessa* olevaa lasta esimerkiksi oppimisvaikeuksissa, tarkkaavaisuuden ja työskentelyn pulmissa, tunne-elämän kehityksen solmukohdissa, kriiseissä, vuorovaikutusongelmissa tai kun on tarvetta opetusjärjestelyille. Koulupsykologi osallistuu myös yhteisöllisen *oppilas- ja opiskelijahuollon* kehittämiseen.

Koulupsykologi tekee psykologisia arviointeja, konsultoi ja antaa neuvontaa. Koulupsykologi myös kirjoittaa tarvittavat lausunnot opetusjärjestelyjä tai jatkotutkimuksia ja hoitoja varten.

Esiopetuksen osalta kunnat ovat jakaneet käytännöt niin, että *peruskoulussa* (1) järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset saattavat käyttää koulupsykologin palveluita, kun taas *varhaiskasvatuksen* yhteydessä järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset käyttävät neuvolan palveluita.

Korkeakouluissa (1) opintopsykologit tarjoavat yksilöohjausta ja ryhmiä *perustutkinto-opiskelijoille*, jotka kaipaavat tukea esimerkiksi opiskelutaitoihin, motivaatioon, ajankäyttöön, jaksamiseen, jännittämiseen tai tutkielmien tekoon liittyvissä kysymyksissä.

Käsitteen tunnus: c193

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

116

koulukuraattori <esiopetus, perusopetus>; **kuraattori** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, ammattikorkeakoulutus>

sv skolkurator <esiopetus, perusopetus>; kurator <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

en school social worker <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

sosiaalialan ammattilainen, joka työskentelee *esiopetuksen* opetusyksikössä, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* taikka *ammattikorkeakoulussa*

huomautus

Kuraattorin kelpoisuusvaatimuksista on säädetty oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013).

Kuraattori auttaa *esiopetuksessa* olevia *lapsia*, perusopetuksen *oppilaita* ja *toisen asteen koulutuksen opiskelijoita*, joilla on koulunkäyntiin tai ihmissuhteisiin liittyviä vaikeuksia tai kasvuun ja kehitykseen liittyviä ongelmia tai pulmatilanteita. Kuraattorin tehtäväkuvaan kuuluu myös koko oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja toiminnan tukeminen sekä *kotien ja oppilaitoksen yhteistyön* tukeminen.

Kuraattorin työn tarkoituksena on järjestää *oppijoille* riittävä tuki ja *ohjaus* sekä muut tarpeelliset toimet koulunkäyntiin ja oppijoiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien poistamiseksi sekä opetusyksikön tai oppilaitoksen ja kotien välisen yhteistyön kehittämiseksi. Kuraattoria voidaan tarvita esimerkiksi *luokan* työilmapiiriin ja työrauhan ylläpitämiseen liittyvissä asioissa, *opettajan* ja oppilaan välisissä ristiriitatilanteissa, koulupinnauksessa, kiusaamisessa, kotiongelmissa ja *oppilaitoksen* tai luokan vaihtumisesta johtuvissa siirtymävaiheissa.

Huom. *Yliopistoissa* termiä kuraattori käytetään eri käsitteestä. Helsingin yliopistossa ja Aalto-yliopistossa, joiden osakunnat on kirjattu yliopistolakiin (558/2009), kuraattori toimii osakunnan luottamustehtävässä: kuraattorin tehtävänä on johtaa osakunnan toimintaa. Tämä perinne juontaa Turun Akatemiasta 1600-luvulta.

Käsitteen tunnus: c194

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

117

koulunkäyntiavustaja <esiopetus, perusopetus>; **koulunkäynnin ohjaaja (?)** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen??>; **omaopettaja** <korkeakoulut>

sv skolgångsbiträde *n* <perusopetus>; skolgångsassistent <perusopetus>; skolgångshandledare (?) <perusopetus>

en teaching assistant; classroom assistant; education assistant; teaching aide /US/; teacher's aide /US/; instructor; > special needs assistant <perusopetuksessa, erityisen tuen oppilaan avustaja>

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on koulunkäynnin tai *opiskelun* yhteydessä auttaa ja tukea *oppijaa* tehtävissä, joista tämä ei kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviydy itse

huomautus

Koulunkäyntiavustaja voi työskennellä esimerkiksi *esiopetuksessa*, *perusopetuksessa* tai *perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa* (ks. *aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja*).

Englannin termiä special needs assistant voidaan käyttää *erityisen tuen (1) oppilaan* avustajasta.

Vrt. henkilökohtainen avustaja, jonka tehtävänä on antaa vammaiselle henkilölle tälle välttämätöntä apua tavanomaiseen elämään liittyvissä toimissa. Esimerkiksi *lukiokoulutuksessa* ei ole koulunkäyntiavustajia, mutta vaikkapa kuulovammaisella *opiskelijalla* on oikeus henkilökohtaiseen avustajaan, tulkkiin.

Käsitteen tunnus: c195

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>?

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

118

kouluterveydenhoitaja <perusopetus>; **opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>; **terveydenhoitaja** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>

sv skolhälsovårdare <perusopetus>

en school nurse <perusopetus, lukiokoulutus>; public health nurse <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>

määritelmä

terveydenhoitaja, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa*

huomautus

Kouluterveydenhoitajan ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tehtävät voivat liittyä koulu- tai opiskeluyhteisöön tai -ympäristöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä.

Kouluterveydenhoitaja vastaa *perusopetuksen oppilaiden* vuosittaisista terveystarkastuksista, ja yhteistyössä *koululääkärin* kanssa laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokkien (2)* 1, 5 ja 8 oppilaille. Terveysneuvoja tarjoaa tukea lisäkynneillä ja pitää päivittäin avointa vastaanottoa, jonne oppilaat voivat itse hakeutua, ohjaa oppilaita tarvittaessa koululääkärin tai muiden asiantuntijoiden jatkotutkimuksiin sekä vastaa ensiavusta ja siihen liittyvästä hoitotyöstä *peruskoulussa (1)*. Terveysneuvoja osallistuu kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamiseen.

Esiopetuksessa terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina lastenneuvolapalveluina.

Käsitteen tunnus: c196

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

119

koululääkäri <perusopetus>; **kouluterveydenhuollon lääkäri** <perusopetus>;
opiskeluterveydenhuollon lääkäri <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>; **lääkäri**
<perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

sv skolläkare <perusopetus>; läkare inom studerandehälsövård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

en school doctor <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

lääkäri, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa*

huomautus

Kouluterveydenhuollon ja opiskelijaterveydenhuollon lääkärin tehtävät voivat liittyä oppilaitosyhteisöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä.

Kouluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä *kouluterveydenhoitajan* kanssa *perusopetuksen oppilaiden* laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokilla* 1, 5 ja 8 ja kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Kouluterveydenhuollon lääkäri tukee oppilaita yksilöllisissä tarpeissa, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa koulutyöhön liittyvistä lääkärinlausunnoista.

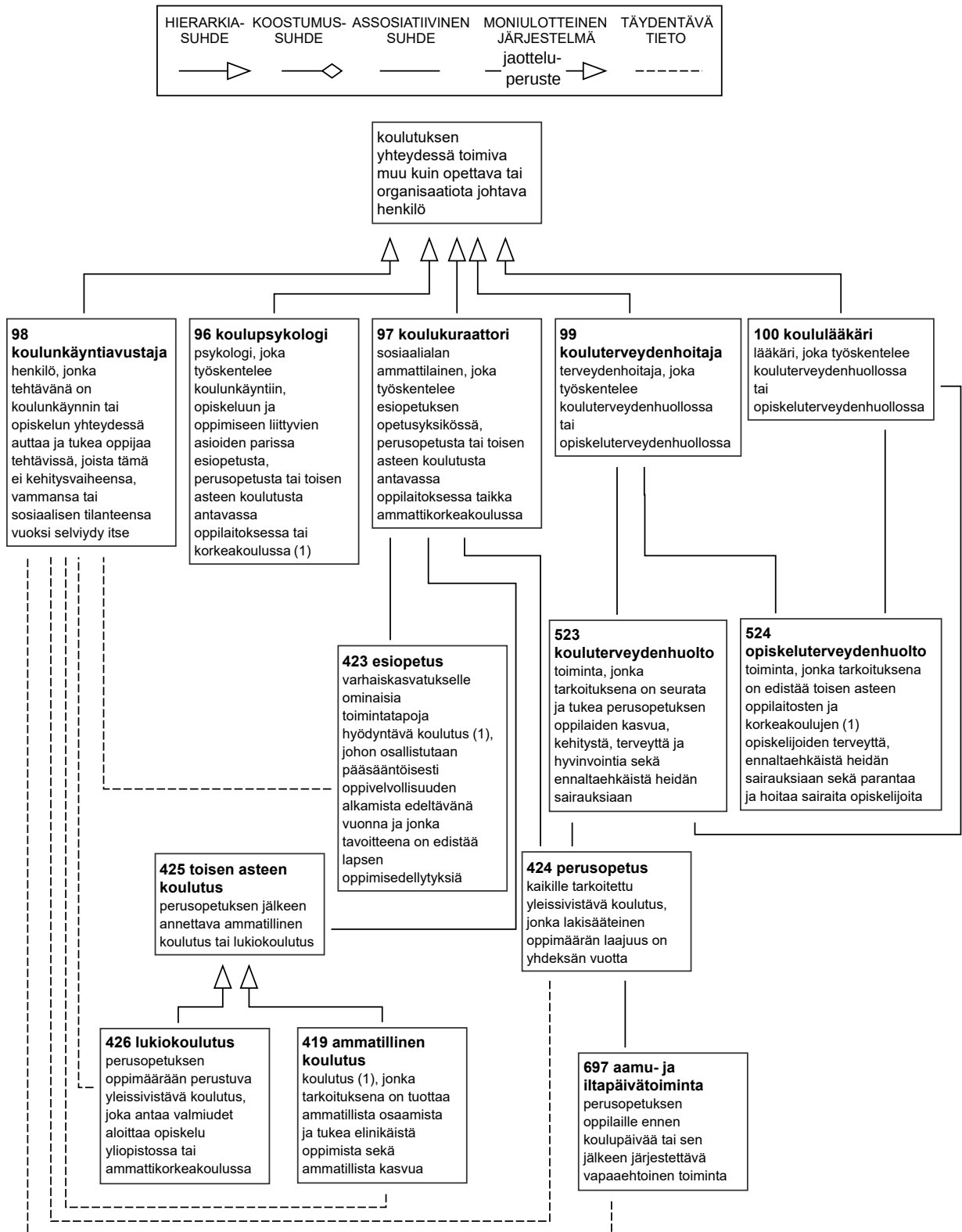
Opiskeluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan kanssa *toisen asteen koulutuksen opiskelijoiden* määräaikaisista terveystarkastuksista ja oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Opiskeluterveydenhuollon lääkäri tukee opiskelijoita yksilöllisissä tarpeissa, hoitaa heidän sairauksiaan, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa *opiskeluun* liittyvistä lääkärinlausunnoista.

Esiopetuksessa yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina neuvolapalveluina.

Käsitteen tunnus: c197

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

Käsittekaavio 12. Muu koulutuksen henkilöstö.

120

varhaiskasvatusjohtaja

sv chef för småbarnspedagogik; direktör för småbarnspedagogik
en director of early childhood education and care; ECEC director
not: head of early childhood education and care

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on virkavastuulla johtaa kunnan [varhaiskasvatusta](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1004

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

121

päiväkodin johtaja

sv daghemsföreståndare; daghemschef
en head of early education centre

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa yhtä tai useampaa [päiväkotia](#) tai [varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoa](#)

huomautus

Päiväkodin johtaja voi toimia myös [varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä](#).

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi olla myös päiväkodin sivutoimipisteitä ja [esiopetusta](#).

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi toimia myös [perhepäivähoitajia](#).

Päiväkodin johtajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1564

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

122

päiväkodin varajohtaja

sv biträdande daghemsföreståndare; vice daghemsföreståndare; biträdande daghemschef; vice daghemschef
en deputy head of early education centre

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on [päiväkodin johtajan](#) kanssa johtaa yhtä tai useampaa [päiväkotia](#) tai [varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoa](#)

huomautus

Päiväkodin varajohtaja toimii tarvittaessa päiväkodin johtajan sijaisena. Päiväkodin varajohtaja voi toimia myös [varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä](#).

Päiväkodin varajohtajan [kelpoisuudesta](#) ei ole säädetty. Jos päiväkodin varajohtajan tehtävät vastaavat päiväkodin johtajan tehtäviä, sovelletaan päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksia (540/2018, 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1844

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

123

perhepäivähoidon johtaja; perhepäivähoidon ohjaaja

sv familjedagvårdsföreståndare; familjedagvårdschef; familjedagvårdsledare

en head of family daycare; head of family-based daycare

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa [perhepäivähoitoa](#)

huomautus

Perhepäivähoidon johtajana voi toimia myös [päiväkodin johtaja](#). Perhepäivähoidon johtajan nimike voi olla perhepäivähoidon ohjaaja.

Laissa ei säädetä perhepäivähoidon johtajan [kelpoisuudesta](#).

Käsitteen tunnus: c1565

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

124

perhepäivähoidon vastuhenkilö; varhaiskasvatuksen vastuhenkilö; vastuhenkilö (2)

sv ansvarig person för familjedagvård; ansvarig person inom småbarnspedagogik; ansvarsperson

en person in charge in early childhood education and care

määritelmä

yksityisen [varhaiskasvatuksen palveluntuottajan](#) nimeämä henkilö, joka vastaa siitä, että palveluntuottajan järjestämä [perhepäivähoito](#) ja siellä annettava [varhaiskasvatus](#) täyttävät sille asetetut vaatimukset

huomautus

Perhepäivähoidon vastuhenkilönä voi toimia [päiväkodin johtaja](#).

Perhepäivähoidon vastuhenkilöstä on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018)

Käsitteen tunnus: c1566

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

125

varhaiskasvatuksen opettaja; lastentarhanopettaja (vanhentunut)

ei: < varhaiskasvattaja (1)

sv lärare inom småbarnspedagogik; barnträdgårdslärare (föråldrad)

en teacher in early childhood education and care; teacher (ECEC)

not: kindergarten teacher; preschool teacher (1); playschool teacher; < early childhood educator (1)

määritelmä

opettaja, joka työskentelee *varhaiskasvatuksessa* ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja *arviointi*

huomautus

Varhaiskasvatuksen opettajan *kelpoisuudesta* on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 26 § ja 75 §, 1 ja 2 mom.).

varhaiskasvatuksen opettaja vs. lastentarhanopettaja: Nykyisin henkilöistä, jotka suorittaneet varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovan *tutkinnon*, käytetään pääosin termiä varhaiskasvatuksen opettaja. Kuitenkin tapauksissa, joissa on kyse ennen varhaiskasvatuslain (540/2018) voimaantuloa suoritetuista varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovista tutkinnoista, käytössä voi olla myös termi lastentarhanopettaja (englanniksi kindergarten teacher tai preschool teacher).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan *varhaiskasvatuksen henkilöstön* jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatuksen opettajaan, *varhaiskasvatuksen sosionomiin* eikä *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*.

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella käsitteiden varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja englannin vastineena.

early years teacher: Kansainvälisissä yhteyksissä esiintyy myös englanninkielistä termiä early years teacher, mutta tämä käsite poikkeaa suomalaisesta varhaiskasvatuksen opettaja - käsitteestä. Early years teacher voi toimia *varhaiskasvatuksen* lisäksi tai sen sijaan *esiopetusta* tai alkuopetusta vastaavan toiminnan piirissä.

Ks. myös *pedagogisen toiminnan arviointi*.

Käsitteen tunnus: c202

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

126

varhaiskasvatuksen erityisopettaja; erityislastentarhanopettaja (vanhentunut)

sv speciallärare inom småbarnspedagogik; specialbarnträdgårdslärare (föråldrad)

en special education teacher in early childhood education and care; special education teacher (ECEC)

not: special needs teacher in ECEC (obsolete); special needs early education teacher (obsolete); kindergarten special teacher <erityislastentarhanopettaja> (obsolete); preschool special teacher; playschool special teacher; special needs early childhood educator; special early childhood educator

määritelmä

varhaiskasvatuksen opettaja, joka on erikoistunut *erityisopetukseen (1)* ja työskentelee *lapsen oppimisen* ja tuen tehtävissä

huomautus

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee yksittäisten lasten, lapsiryhmien, vanhempien, *varhaiskasvatuksen henkilöstön* ja muiden asiantuntijoiden kanssa sekä konsultoi henkilöstöä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 30 § ja 75 §). Varhaiskasvatuksen erityisopettajasta on aikaisemmin käytetty termiä erityislastentarhanopettaja.

Käsitteen tunnus: c203

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

127

varhaiskasvatuksen sosionomi

ei: varhaiskasvattaja (3)

sv socionom inom småbarnspedagogik

en social pedagogue in early childhood education and care; social pedagogue (ECEC)

not: < early childhood educator (3)

määritelmä

henkilö, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuvat moniammatillinen yhteistyö, perheiden palveluohjaus ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

huomautus

Varhaiskasvatuksen sosionomin [kelpoisuudesta](#) on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 27 § ja 75 §).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa [varhaiskasvatuksen opettajaan](#), varhaiskasvatuksen sosionomiin eikä [varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan](#).

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen sosionomi -käsitteen englannin vastineena.

Käsitteen tunnus: c1568

Luokka: <varhaiskasvatus>

128

varhaiskasvatuksen lastenhoitaja; lastenhoitaja

ei: < varhaiskasvattaja (2)

sv barnskötare inom småbarnspedagogik; barnskötare

en childcarer in early childhood education and care; childcarer (ECEC)

not: < early childhood educator (2)

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuu [lapsen hoito](#), [kasvatus](#) ja [ohjaus](#) sekä mahdollisesti sosiaali- ja terveydenhuollon osaaminen

huomautus

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 28 § ja 75 § sekä [753/2018](#), 3 § ja 4 §).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa [varhaiskasvatuksen opettajaan](#), [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan.

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen lastenhoitaja -käsitteen englannin vastineena.

Käsitteen tunnus: c1008

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

129

perhepäivähoitaja

sv familjedagvårdare

en family daycare childminder; childminder in family daycare

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) omissa kodissaan, [lapsen](#) kodissa tai [ryhmäperhepäiväkodissa](#)

huomautus

Perhepäivähoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 29 §).

Käsitteen tunnus: c1009

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

130

varhaiskasvatuksen avustaja

sv assistent inom småbarnspedagogik

inte: biträde *n* inom småbarnspedagogik (föråldrad)

en assistant in early childhood education and care; assistant (ECEC)

määritelmä

henkilö, joka työskentelee *varhaiskasvatuksessa* yhden tai useamman tukea tarvitsevan *lapsen* kanssa

huomautus

Varhaiskasvatuksen avustaja voi olla lapsi- tai ryhmäkohtainen avustaja.

Varhaiskasvatuksen avustajia ei lueta hoito- ja kasvatustehtävissä toimivaan *henkilöstöön*.

Avustajan *kelpoisuudesta* ja työnkuvasta ei ole säädetty.

Ruotsin termiä biträde inom småbarnspedagogik käytetään lainsäädännössä ja assistent inom småbarnspedagogik on tavallisempi käytännön työssä.

Käsitteen tunnus: c1013

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

131

steinerpedagoginen varhaiskasvattaja

sv steinerpedagog inom småbarnspedagogik

en educator in early childhood Steiner education; educator in early childhood Steiner education and care

määritelmä

henkilö, joka toimii *varhaiskasvatuksessa* steinerpedagogisessa päiväkodissa *varhaiskasvatuksen opettajan* tehtäviä vastaavissa tehtävissä

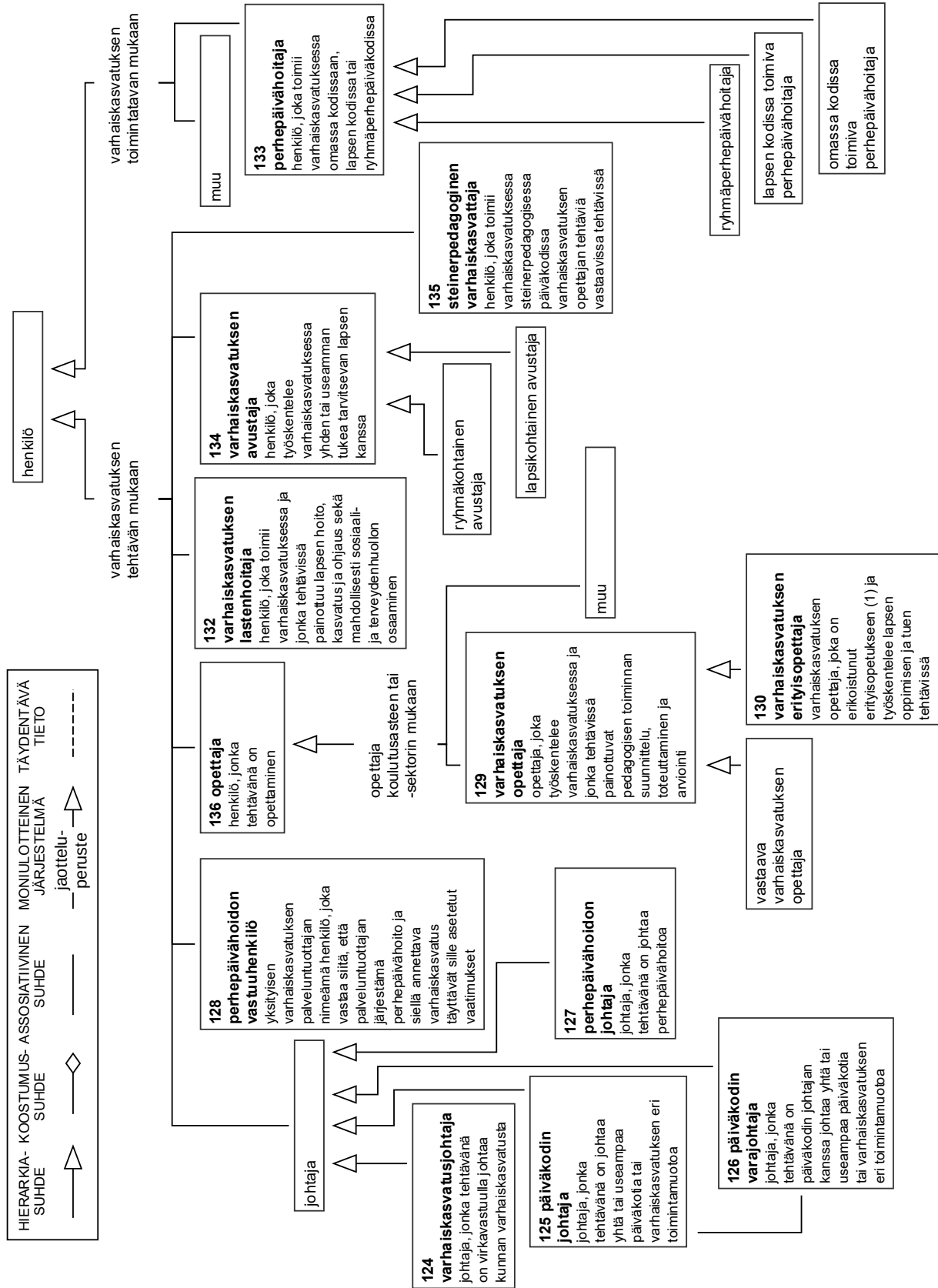
huomautus

Steinerpedagogisen varhaiskasvattajan *pätevyydestä* on säädetty (540/2018, 32 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1662

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

Käsittekaavio 13. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.

132

opettaja

sv lärare

en teacher; instructor

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on *opettaminen*

huomautus

Eri *koulutusasteilla* opettajille asetetaan erilaisia kelpoisuusvaatimuksia (vrt. *kelpoisuus*).

Julkisessa *koulutusjärjestelmässä* opettajat toimivat virkavastuulla.

Käsitteen tunnus: c200

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

133

lehtori

sv lektor

en lecturer

not: full-time teacher

huomautus

Lehtori on *opettajan* virkanimike.

Käsitteen tunnus: c201

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

134

esiopetuksen opettaja

sv lärare inom förskoleundervisning

en teacher in pre-primary education; pre-primary teacher

not: preschool teacher (2)

määritelmä

opettaja, joka työskentelee *esiopetuksessa*

huomautus

Esiopetuksen opettajana voi toimia *luokanopettaja* tai soveltuvan *tutkinnon* suorittanut opettaja.

Esiopetuksen opettaja voi toimia *päiväkodissa* annettavassa esiopetuksessa tai *peruskoulun (1)* esiopetusryhmässä.

Esiopetuksen opettajan *kelpoisuudesta* on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005).

Käsitteen tunnus: c204

Luokka: <esiopetus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

135

luokanvalvoja <perusopetus>; **luokanohjaaja** <perusopetus, lukiokoulutus>; **ryhmänohjaaja** <lukiokoulutus>

sv klassföreståndare <perusopetus>; grupphandledare <lukiokoulutus>
en homeroom teacher <perusopetus, lukiokoulutus>; > form teacher /GB/
not: class supervisor; group supervisor; tutor; group tutor

määritelmä

opettaja, joka on vastuussa *peruskoulun (1) luokasta* tai *lukiokoulutuksen opiskelijaryhmästä*

huomautus

homeroom teacher: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. ”Homeroom teacher” on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen perusopetuksen luokanvalvolan ja lukiokoulutuksen ryhmänohjaajan vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.

form teacher: Brittienglannin termi form teacher viittaa suppeampaan käsitteeseen kuin suomen luokanvalvoja, sillä form teacher -nimikkeellä olevia opettajia on Isossa-Britanniassa ainoastaan tiettytyyppisissä oppilaitoksissa (ei Suomen *perusopetusta* vastaavissa *oppilaitoksissa*).

class supervisor, group supervisor: Supervisor-loppuisia englannin vastineita ei suositella käytettäväksi luokanvalvojan vastineina, sillä supervisor-sanana konnotaatiot liittyvät erityyppiseen valvojaan tai tarkastajaan kuin luokanvalvoja; esimerkiksi prosessin tai toiminnan valvoja.

tutor ja group tutor: Termejä tutor ja group tutor ei suositeta käyttämään tämän käsitteen englanninkielisinä vastineina sen vuoksi, että sana tutor assosioituu ainakin Suomessa helposti virheellisesti *oppilaaseen* tai *opiskelijaan*, vaikka kyse on opettajasta.

Vrt. *luokanopettaja*.

Käsitteen tunnus: c205

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

136

luokanopettaja

sv klasslärare
en class teacher
not: classroom teacher

määritelmä

perusopetuksen opettaja, joka opettaa suurinta osaa *oppiaineista* ja pääasiassa itselleen nimettyä *luokkaa*

huomautus

Luokanopettaja työskentelee yleensä *perusopetuksen vuosiluokilla (2)* 1–6.

Luokanopetusta antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005).

Vrt. *luokanvalvoja*.

Ks. myös *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c206

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

137

aineenopettaja

sv ämneslärare
en subject teacher

määritelmä

opettaja, joka opettaa *perusopetuksessa* tai *lukiokoulutuksessa* yhtä tai muutamaa *oppiainetta*, joissa on suorittanut yliopistotason *tutkinnon*

huomautus

Aineenopetusta perusopetuksessa tai lukiokoulutuksessa antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty.

Ks. myös *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c207

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

138

erityisopettaja

sv speciallärare
en special educational needs teacher <perusopetus, lukiokoulutus>; special education teacher <perusopetus, lukiokoulutus>; SEN teacher <perusopetus, lukiokoulutus; lyhenne special educational needs teacher -termistä>
not: special needs teacher (obsolete)

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on antaa *perusopetuksen erityisopetusta (1)* tai *lukiokoulutuksen erityisopetusta (2)*

huomautus

Erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty niin *perusopetuksen* kuin *lukiokoulutuksenkin* osalta.

Käsitteen tunnus: c208

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

139

vastuupettaja

sv ansvarig lärare (1); tentator
en coordinating teacher; teacher-in-charge; > course coordinator <kurssin vastuupettaja>

määritelmä

opintojaksoa tai *tutkinnonosaa* varten nimetty *opettaja*, joka vastaa opintojakson tai tutkinnonosan sisällöstä, toimii sen sisällöllisenä asiantuntijana, opettaa sillä itse ja voi vastata sen *opetuksen (1)* organisoinnista

huomautus

Vastuupettajan vastuulla voi olla esimerkiksi opintojakson tai tutkinnonosan *opetustilojen*, aikataulujen ja työnjaon organisointi.

Vastuupettaja toimii usein opintojakson *opintosuoritusten* hyväksyjänä.

Käsitteen tunnus: c209

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

140

oppilaanohjaaja

sv elevhandledare

en study and careers adviser (1); study and careers adviser (1)

not: guidance counsellor (1)

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on *oppilaanohjaus*

huomautus

Oppilaanohjaaja työskentelee *perusopetuksessa*.

guidance counsellor (1): Joillakin englanninkielisillä kulttuurialueilla Suomen oppilaanohjaajan tyyppisessä tehtävässä toimivista asiantuntijoista käytetään termiä guidance counsellor.

Kuitenkin toisilla englanninkielisillä kulttuurialueilla counsellor viittaa esimerkiksi terapeutin tyyppiseen tehtävänkuvaan, joten counsellor-pohjaisten termien käyttöä oppilaanohjaajan tai opinto-ohjaajan vastineina ei suositella.

Vrt. *opinto-ohjaaja*, *opintoneuvoja*.

Käsitteen tunnus: c211

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

141

opinto-ohjaaja

sv studiehandedare

en study and careers adviser (2)

not: guidance counsellor (2); student counsellor <lukiokoulutus>; study counsellor; careers adviser

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on *opinto-ohjaus*

huomautus

guidance counsellor (2): Joillakin englanninkielisillä kulttuurialueilla Suomen opinto-ohjaajan tyyppisessä tehtävässä toimivista asiantuntijoista käytetään termiä guidance counsellor.

Kuitenkin toisilla englanninkielisillä kulttuurialueilla counsellor viittaa esimerkiksi terapeutin tyyppiseen tehtävänkuvaan, joten counsellor-pohjaisten termien käyttöä oppilaanohjaajan tai opinto-ohjaajan vastineina ei suositella.

careers adviser: Englannin termi careers adviser on joillakin englanninkielisillä kulttuurialueilla käytössä oleva termi, joka viittaa eri käsitteeseen kuin Suomen opinto-ohjaaja, eikä sitä tule käyttää Suomen opinto-ohjaajan vastineena. Esimerkiksi Ison-Britannian koulujärjestelmässä careers adviser on oppilaitoksen omaan henkilöstöön kuulumaton asiantuntija.

Vrt. *oppilaanohjaaja*, *opintoneuvoja*.

Käsitteen tunnus: c212

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

142

ammattillisten opintojen opettaja

sv lärare i yrkesämnen

en vocational studies teacher; vocational school teacher; vocational teacher

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* ammatillisia opintoja

huomautus

Esimerkkejä ammatillisten opintojen opettajista ovat koneistuksen ja asennuksen opettaja ja hoitotyön opettaja.

Vrt. *yhteisten opintojen opettaja*.

Käsitteen tunnus: c213

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

143

yhteisten opintojen opettaja

sv lärare i gemensamma ämnen
en teacher of common studies

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* yhteisiä opintoja

huomautus

Esimerkkejä yhteisten opintojen opettajista ovat kielten opettaja ja matematiikan opettaja.

Ks. myös *yhteinen tutkinnon osa*.

Vrt. *ammattillisten opintojen opettaja*.

Käsitteen tunnus: c214

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

144

tuntiopettaja

sv timlärare
en untenured teacher <korkeakoulut>; part-time teacher; hourly-paid teacher; fee-paid teacher

määritelmä

opettaja, jonka kanssa *koulutusorganisaatio* on sopinut tietyn opetustuntimäärän pitämisestä tietyinä ajanjaksona

huomautus

Se, onko henkilö tuntiopettaja vai muu opettaja, ei riipu henkilön opetustuntimäärästä vaan virkasta tai työsuhteen tyypistä.

Tuntiopettajat voivat olla pää- tai sivutoimisia.

Tuntiopettajia työskentelee esimerkiksi *korkeakouluissa (1)* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*.

Käsitteen tunnus: c215

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

145

toisen asteen opettaja

sv lärare på andra stadiet
en upper secondary school teacher

määritelmä

toisen asteen oppilaitoksessa opettava *opettaja*

huomautus

Käsitteen tunnus: c217

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

146

yliopettaja

sv överlärare
en principal lecturer

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattikorkeakoulussa* ja jolta vaaditaan *lisansiaatin tutkinto* tai *tohtorin tutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c218

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

147

vapaan sivistystyön opettaja

sv lärare i fritt bildningsarbete

en liberal adult education teacher

määritelmä

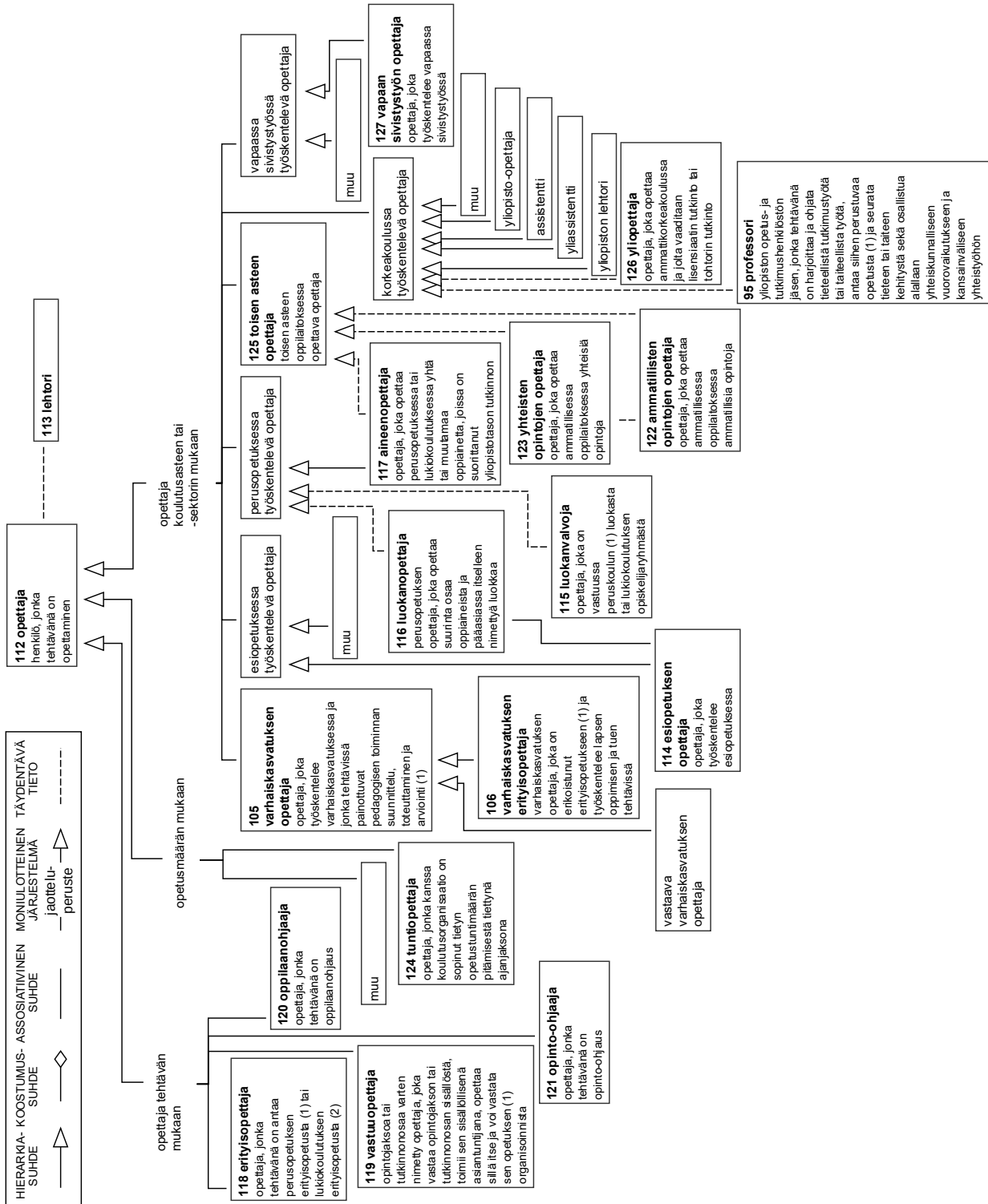
opettaja, joka työskentelee *vapaassa sivistystyössä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c220

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

Käsittekaavio 14. Opettaja.

3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa

148

oppija

sv inlärare <henkilö, joka osallistuu varhaiskasvatukseen tai koulutukseen>; > sökande *n* (3) <hakeutuja ja hakija>
en learner

määritelmä

henkilö, joka osallistuu *varhaiskasvatukseen* tai *koulutukseen* (1) tai on eri tavoin hakeutumassa tai hakeutunut siihen elämän eri vaiheissa

huomautus

Käsite oppija on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva *lapsi*, *oppilas*, *opiskelija* ja *hakija*.

Ruotsin inlärare on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva lapsi (ruots. barn inom småbarnspedagogik), oppilas (ruots. elev) ja opiskelija (ruots. student). Mikäli oppija-termillä viitataan *koulutukseen* (2) hakeutuvaan tai hakevaan henkilöön, ruotsin vastineena käytetään termiä sökande (3).

Ks. myös *hakeutuminen*, *esiopetukseen ilmoittautuminen*, *kouluun ilmoittautuminen*, *haku painotettuun opetukseen*, *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c221

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

149

hakeutuja

sv sökande *n* (2)
en potential applicant

määritelmä

sopivaa *koulutusta* (1) etsivä ja *koulutukseen hakemista* suunnitteleva *oppija*

huomautus

Ruotsissa ei ole tarkkaa yksisanaista vastinetta termille hakeutuja (tässä tietueessa määritellyssä merkityksessä). Joidenkin säädösten ruotsinkielisissä versioissa suomen termin "hakeutuja" vastineena on käytetty sanaa "sökande", jota kuitenkin käytetään myös termin *hakija* vastineena.

Ks. myös *hakeutuminen*.

Käsitteen tunnus: c222

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

150

opiskelun aloittaja

sv person som inlett studier; person som börjat studera; person som påbörjat studier
en entrant; ~ admitted student (2)
not: fresher /GB/; freshman /US/

määritelmä

hyväksytty hakija, joka on ottanut *opiskelupaikan* vastaan ja aloittanut *opiskelun*

huomautus

Aloittamista voidaan tarkastella esimerkiksi suhteessa tiettyyn *koulutukseen* (2), *koulutusorganisaatioon* tai *koulutusasteeseen*.

Englannin kielen termit fresher ja freshman ovat kulttuurisidonnaisia (Iso-Britannia ja Yhdysvallat) eikä niitä tule käyttää Suomen kontekstissa.

Ks. *opiskelupaikan vastaanotto*.

Käsitteen tunnus: c223

Käsitekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

151

<varhaiskasvatus>

lapsi

sv barn *n*

en child

määritelmä

varhaiskasvatukseen tai *esiopetukseen* osallistuva *oppija*

huomautus

Varhaiskasvatuksen näkökulmasta lapsi on pääsääntöisesti alle oppivelvollisuusikäinen, ks. *oppivelvollisuus*. Esiopetuksessa oleva lapsi on myös *oppilas*.

Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsi on alle 18-vuotias.

Käsitteen tunnus: c1574

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

152

huoltaja

sv vårdnadshavare

inte: mälsman

en person who has custody of a child; person having custody; parent or other person who has custody of a student <selittävä ilmaus>; holder of parental responsibility; ~ parent or guardian; ~ guardian; ~ caregiver; > parent

not: parent and carer; custodian

määritelmä

henkilö, joka vastaa alaikäisen lapsen huollosta kokonaan tai osittain

huomautus

Lapsen huollolla tarkoitetaan lapsen *hoidon*, *kasvatuksen*, valvonnan ja huolenpidon muodostamaa kokonaisuutta.

Huoltaja on määritelty laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983, 3 §). Usein huoltaja on lapsen vanhempi.

parent or other person who has custody of a student: Suomessa huoltaja-käsite sisältää implisiittisesti alaikäisen vanhemmat, mutta englannin kielessä ilmaus "person who has custody of a child" ei assosioitu vanhempiin ("parents"), jotka eivät ole eronneet tai kuolleet. Tämän vuoksi englanniksi voi olla tarpeen käyttää pidempää termimuotoa, jossa "parent" on mainittu eksplisiittisesti. Ilmausta "parent or other person who has custody of a student" on käytetty muun muassa lukiolain 714/2018 englanninkielisessä käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c712

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

153

oppilas; ~ koululainen

sv elev

en student (2); pupil <EU-yhteyksissä>

määritelmä

esi- tai *perusopetuksessa* opiskeleva *oppija*

huomautus

Oppilaaksi kutsutaan tyypillisesti esi- tai perusopetuksen piirissä opiskelevaa lasta tai nuorta, mutta oppilas voi olla myös muussa *oppilaitoksessa* (esimerkiksi musiikkikoulu) tai esimerkiksi yksityisopettajalta *opetusta (2)* saava henkilö.

Sana koululainen on yleiskielessä oppilaan lähisyntonyymi; sillä viitataan *peruskoulua (1)* tai muuta koulua käyvään oppilaaseen.

pupil vs. student: Opetus- ja koulutussanastossa suositetaan käytettäväksi esi- ja perusopetuksen oppilaan englanninkielisenä vastineena sanaa student aiemmin käytetyn sanan pupil sijaan. Suosituksen perusteena on, että amerikanenglannissa on jo pitkään käytetty sanaa student myös Suomen esi- ja perusopetuksen oppilaiden ikäisistä oppijoista, ja että nytemmin joidenkin lähteiden mukaan myös brittienglannissa on alettu pitää sanaa pupil tyylillisesti vanhahtavana. Sanaa pupil käytetään kuitenkin esimerkiksi Euroopan unioniin liittyvissä yhteyksissä.

Käsitteen tunnus: c225

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

154

opiskelija

sv studerande *n*; > student (1) <korkeakouluopiskelija>

en student

määritelmä

oppija, joka opiskelee muun kuin *esi-* tai *perusopetuksen* piirissä

huomautus

Opiskelijoita ovat esimerkiksi *lukiossa (1)*, toisen asteen *ammattillisessa koulutuksessa*, *korkeakoulussa (1)* ja *vapaan sivistystyön* piirissä opiskelevat henkilöt.

Myös perusopetuksen piirissä opiskelevia aikuisia kutsutaan opiskelijoiksi.

student: Ruotsin sana student viittaa korkeakouluopiskelijaan, mutta sitä käytetään myös muista opiskelijoista yhdyssanoissa.

Käsitteen tunnus: c227

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Opiskelijan rooleja](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

155

oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt

sv

en

määritelmä

oppivelvollinen, jolle on annettu päätös **oppivelvollisuuden** suorittamisen keskeyttämisestä määräajaksi tai toistaiseksi

huomautus

Päätös oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä annetaan hakemuksesta.

Oppivelvollisen oikeudesta keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §). Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi tai äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi. Keskeyttäminen voidaan tehdä toistaiseksi, jos opiskelun estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä päättää **opetuksen** tai **koulutuksen järjestäjä** tai asuinkunta.

Oppivelvollisuuteen kuulumattoman **lukiokoulutuksen** ja **ammattillisen koulutuksen** osalta tässä määriteltyä vastaava käsite on **väliaikaisesti keskeyttänyt**.

Ks. myös **oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen**.

Käsitteen tunnus: c1796

Luokka: <perusopetus>, <oppivelvollisuuskoulutus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

156

väliaikaisesti keskeyttänyt <lukiokoulutus, ammattillinen koulutus>; **keskeyttänyt** <ammattillinen koulutus>; **poissaoleva opiskelija** <korkeakoulut>

sv studerande som har tillfälligt avbrutit studierna <lukiokoulutus, ammattillinen koulutus>; frånvaronmäld studerande <korkeakoulut>

en non-attending student <lukiokoulutus, korkeakoulut>

määritelmä

oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetun **lukiokoulutuksen** tai **ammattillisen koulutuksen opiskelija**, jolle on annettu päätös **opiskeluoikeuden** väliaikaisesta keskeyttämisestä, tai **korkeakoulun (1)** opiskelija, joka on **lukukausi-ilmoittautumisella** ilmoittanut olevansa **lukukauden** tai **lukuvuoden** poissa

huomautus

Ks. myös **opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen, poissaolevaksi ilmoittautuminen**.

Vrt. **opiskeluoikeuden menettänyt**.

Käsitteen tunnus: c864

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

157

eronneeksi katsottu oppivelvollinen; > oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu oppivelvollinen

sv läropliktig som anses ha avgått
en

määritelmä

UUSI EHDOTUS: *oppivelvollinen*, jonka katsotaan luopuneen tiettyjen aloittamiensa oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja jonka *opiskeluoikeuden* kyseisiin opintoihin katsotaan päättyneen

oppivelvollinen, joka on luopunut tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta ja jonka *koulutuksen järjestäjä* toteaa näin ollen eronneen

huomautus

Jos oppivelvollinen luopuu suorittamasta tiettyjä oppivelvollisuuteen kuuluvia opintojaan ja aloittaa toiset oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot (eli esimerkiksi vaihtaa *oppilaitosta* oppivelvollisuuteen kuuluvassa *toisen asteen koulutuksessa*), koulutuksen järjestäjä voi katsoa hänet eronneeksi oman ilmoituksen perusteella.

POISTETAAN?: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta mutta ei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Ks. myös *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c1793

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

158

eronneeksi katsottu (1); > eronnut <oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsotusta puhekielessä>

sv > den som avgått <eronnut>
en

not: student who has resigned

määritelmä

oppija, jonka katsotaan luopuneen tiettyjen aloittamiensa opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja jonka *opiskeluoikeuden* kyseisiin opintoihin katsotaan päättyneen

huomautus

Eronneeksi katsottu -käsite on käytössä sellaisessa *oppivelvollisuuskoulutuksessa*, jota oppija suorittaa sen jälkeen kun hänen velvollisuutensa suorittaa *perusopetusta* on päättynyt, sekä oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetuissa *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*.

Syyt, joiden perusteella oppija voidaan katsoa eronneeksi, on kuvattu käsitteen *eronneeksi katsominen* kohdalla.

eronnut: *Lukiokoulutuksen, ammattillisen koulutuksen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *kansanopiston* oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen opiskelijasta, joka on katsottu eronneeksi oman ilmoituksen perusteella, käytetään puhekielessä myös termiä eronnut.

student who has resigned: Ilmaisun "eronnut" englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua "student who has resigned" ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen.

Ks. myös *eronneeksi katsominen*.

Käsitettä eronneeksi katsottu vastaa *korkeakouluissa (1)* käsite *opiskeluoikeudesta luopunut*.

Käsitteen tunnus: c1948

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

159

oppivelvollisen eronneeksi katsominen

sv konstaterande av att en läropliktig anses ha avgått <ammatillinen koulutus>
en

määritelmä

UUSI LUONNOS: toimenpide, jossa *opetuksen järjestäjä* (?) tai *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppivelvollisen* luopuneen tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja hänen *opiskeluoikeutensa* kyseisiin opintoihin päättyneen

VANHA: toimenpide, jossa *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppivelvollisen* luopuneen tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella

huomautus

VANHA: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta muttei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot.

UUSI LUONNOS: Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli:

- 1) oppivelvollinen ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan (tähän liittyy erityisehtoja),
- 2) on ilmeistä, että oppivelvollisen tarkoituksena ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä,
- 3) (*tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* ja *lukiokoulutuksen* kohdalla) sallittu opiskeluaika ylittyy, tai
- 4) kun kyseessä on *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen toistaiseksi*.

UUSI LUONNOS: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta muttei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava **eronneeksi katsomisesta** oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle. Edellä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on myös silloin, jos oppivelvollisen opiskeluoikeus on peruutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla. TARVITAANKO: Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot.

UUSI LUONNOS, TARVITAANKO ERIKSEEN: *Perusopetuksen* oppilas, jonka velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; tai 3) oppilas itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan.

UUSI LUONNOS, TARVITAANKO ERIKSEEN: *Aikuisten perusopetusta* suorittava opiskelija katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; tai 3) opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan.

Ks. myös *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*.

Käsitteen tunnus: c1794

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

160

opiskeluoikeudesta luopunut <korkeakoulut>; luopunut <korkeakoulut>

sv den som avstått <korkeakoulut>

en student who has waived the right to study <korkeakoulut>; student who has relinquished the right to study <korkeakoulut>
not: student who has resigned

määritelmä

korkeakoulun (1) opiskelija, joka on luopunut *opiskeluoikeudestaan*

huomautus

Ks. myös *opiskeluoikeudesta luopuminen* ja *opiskeluoikeuden päätyminen*.

Korkeakoulujen opiskeluoikeudesta luopunut -käsitettä vastaa muilla koulutusasteilla käsite *eronneeksi katsottu*.

Käsitteen tunnus: c1630

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

161

opiskeluoikeuden menettänyt <lukiokoulutus, korkeakoulut>; < eronneeksi katsottu < tutkintokoulutuksen valmentava koulutus, ammatillinen koulutus>

sv den som har förlorat sin studierätt <lukiokoulutus, korkeakoulut>; < den som anses ha avgått <ammatillinen, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

en student who has forfeited the right to study <lukiokoulutus>; student who has discontinued studies;
> dropout <ammatillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla>;
> school dropout <ammatillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla>

määritelmä

lukiokoulutuksen tai *korkeakoulun (1)* opiskelija, joka on menettänyt *opiskeluoikeutensa*, tai *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *ammatillisen koulutuksen* opiskelija, joka on *katsottu eronneeksi* muusta syystä kuin siksi että hän on itse ilmoittanut eroamisestaan

huomautus

opiskeluoikeuden menettänyt (lukiokoulutus): Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädettyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa. Opiskeluoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta (1)* ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Aiemmassa lukiolaissa (629/1998) käytettiin ilmaisua eronneeksi katsominen; tätä ilmaisua ei käytetä nykyisessä lukiolaissa (714/2018).

eronneeksi katsottu (ammatillinen koulutus): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) käytetään käsitettä eronneeksi katsottu. "Eronneeksi katsottu" on käsitteenä laajempi kuin yllä määritelty, lukiokoulutuksessa ja *korkeakouluissa (1)* käytettävä käsite opiskeluoikeuden menettänyt. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai jos hän ei ole suorittanut *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* säädettyssä ajassa. Lisäksi ammatillisen koulutuksen käsite "eronneeksi katsottu" pitää sisällään tapauksen, jossa opiskelija itse ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* kirjallisesti eroamisestaan.

eronneeksi katsottu (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus): Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) käytetään käsitettä eronneeksi katsottu. "Eronneeksi katsottu" on käsitteenä laajempi kuin yllä määritelty, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa (1) käytettävä käsite opiskeluoikeuden menettänyt. Tapaukset, joissa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, ks. *eronneeksi katsominen*.

Ks. myös *opiskeluoikeuden menettäminen*.

Käsitteen tunnus: c224

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

162

eronneeksi katsominen

sv ~ anses ha avgått *verb*; konstaterande att en studerande har avgått

en ~ deem to have discontinued studies *verb*; > deem to have dropped out *verb* <tilanteesta jossa opiskelija on katsottu eronneeksi eikä hän jatka opintojaan muualla>
not: deem to have resigned *verb*

määritelmä

toimenpide, jossa *opetuksen järjestäjä* tai *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppijan* luopuneen tietyistä aloittamistaan opinnoista oppijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja täten oppijan opiskeluoikeuden kyseisiin opintoihin päättyneen

huomautus

Eronneeksi katsomisesta tehdään lähtökohtaisesti hallintopäätös.

Eronneeksi katsominen-käsite on käytössä sellaisessa *oppivelvollisuuskoulutuksessa*, jota oppija suorittaa sen jälkeen kun hänen perusopetuslain (628/1998) mukainen velvollisuutensa suorittaa *perusopetusta* on päättynyt, sekä oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetuissa *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*.

Eronneeksi katsominen tehdään em. koulutussektoreilla seuraavissa tapauksissa:

1) Jos oppija itse ilmoittaa eroamisesta opetuksen tai koulutuksen järjestäjälle. Kuitenkin jos oppija on *oppivelvollinen*, hänet voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain siinä tapauksessa, että hän on aloittanut uudet oppivelvollisuuskoulutukseksi luettavat opinnot.

2) Jos on ilmeistä, että oppijan tarkoituksena ei ole osallistua opetukseen tai osaamisen osoittamiseen, eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä. (Tämä koskee sellaista lasten *perusopetuksen oppilasta*, jonka lainmukainen velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, sekä lukiokoulutuksen, ammattillisen koulutuksen ja tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijaa.)

3) Jos oppija ei ole suorittanut opintojaan laissa säädetyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa. (Tämä koskee lukiokoulutusta, tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta.)

4) Jos oppivelvollinen keskeyttää oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi (ks. *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen*).

Lukiolaissa 629/1998 käytettiin käsitettä eronneeksi katsominen; lukiolaissa 714/2018 sitä vastaa käsite *opiskeluoikeuden menettäminen*.

Tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua "deem a student to have resigned" ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen.

Ks. myös *eronneeksi katsottu (1)*.

Käsitteen tunnus: c1237

Luokka: <oppivelvollisuuskoulutus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan ja Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

163

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus / näyttötutkinnot>

tutkinnon suorittaja

sv examinand

en adult student; candidate

määritelmä

opiskelija tai muu henkilö, joka on suorittamassa *ammattillista tutkintoa näyttötutkintona*

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 531/2017 voimaan tultua käsite näyttötutkinto poistui.

Käsitteen tunnus: c231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

164

tutkinto-opiskelija; tutkintokoulutuksen opiskelija <ammattillinen koulutus>

sv studerande i examensutbildning; studerande som deltar i examensutbildning; studerande inom examensutbildning <ammattillinen koulutus>

en student taking part in a program leading to an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus>; student studying for an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus>; degree student <korkeakoulut>

määritelmä

opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus tutkintokoulutuksessa*

huomautus

Esimerkiksi *ammattillisessa koulutuksessa* käytetään termimuotoa ”tutkintokoulutuksen opiskelija”. Ammatillisessa koulutuksessa tällä tarkoitetaan opiskelijaa, joka opiskelee suorittaakseen *ammattillisen tutkinnon* taikka yhden tai useamman ammatillisen *tutkinnon osan*. Ammatillisessa koulutuksessa *tutkintokoulutuksen* opiskelija voi osallistua *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* tai hän voi suorittaa *tutkinnon* ilman tutkintokoulutusta, jos hänen aiemmin hankkimansa osaaminen riittää *osaamisen osoittamiseen näytöissä* tai muulla tavoin. Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen opiskelija*.

Lukiokoulutuksessa opiskelijat voivat olla tutkinto-opiskelijoita tai *aineopiskelijoita*.

Aineopiskelijalla tarkoitetaan yhden tai useamman lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvan *oppiaineen* opintoja suorittavaa opiskelijaa.

Käsitteen tunnus: c1622

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

165

perustutkinto-opiskelija

sv grundexamensstuderande

en undergraduate student

määritelmä

tutkinto-opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus ammattikorkeakoulututkinnon, alemman korkeakoulututkinnon, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon* tai *ylemmän korkeakoulututkinnon* suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c1623

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

166

jatko-opiskelija

sv forskarstuderande

en postgraduate student

määritelmä

tutkinto-opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus jatkotutkinnon* suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c1624

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

167

tilauskoulutusopiskelija

sv studerande som deltar i uppdragsutbildning; uppdragsutbildningsstuderande

en person participating in commissioned education; commissioned education student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee *tilauskoulutuksessa*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1653

Luokka: <ammattillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

168

aineopiskelija

sv ämnesstuderande *n*

en subject student

not: syllabus student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee yksittäistä *peruskoulun (1)* tai *lukion (1) opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvaa *oppiainetta*, ei koko *oppimäärää*

huomautus

Käsitteen tunnus: c229

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

169

(vanhentunut)

<ammatillinen koulutus>

valmentavan koulutuksen opiskelija

sv studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning

en preparatory education student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee *ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa*

huomautus

Valmentavista koulutuksista ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä 1.8.2021 alkaen. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus jäi tällöin edelleen voimaan.

Vrt. *tutkintokoulutuksen opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c1666

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

170

erillisopiskelija

sv fristående studerande

en non-degree student

määritelmä

opiskelija, jolla on oikeus suorittaa opintoja *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c1621

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

171

avoimen korkeakoulutuksen opiskelija

sv studerande i öppen högskoleundervisning

en

määritelmä

opiskelija, joka osallistuu *ammattikorkeakoulun* tai *yliopiston avoimeen korkeakouluopetukseen*

huomautus

Ks. myös *avoin ammattikorkeakouluopetus* ja *avoin yliopisto-opetus*.

Käsitteen tunnus: c1652

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

172

täydennysopiskelija

sv

en

määritelmä

opiskelija, joka on suorittanut *korkeakoulututkinnon* ja valmistumisensa jälkeen käyttää oikeuttaan suorittaa samassa *korkeakoulussa (1)* opintoja ilmaiseksi korkeakoulun (1) sisäisten ohjeiden ja tutkintojohtosäännön mahdollistamalla tavalla

huomautus

Lainsäädännön näkökulmasta täydennysopiskelija opiskelee *erillisellä opiskeluoikeudella*.

Käsitteen tunnus: c1650

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

173

täydennyskoulutuksen opiskelija

sv

en

määritelmä

opiskelija, joka ei ole tullut *korkeakoulun (1)* opiskelijaksi *yhteishaun* eikä *erillisvalinnan* kautta eikä ole *tutkinto-opiskelija*, vaan opiskelee *täydennyskoulutuksessa* tai sellaiseen vertautuvassa *opintokokonaisuudessa (2)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1616

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

174

siirto-opiskelija

sv överflyttande studerande *n*

en transfer student; migrant student

määritelmä

korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin otettu *opiskelija*, jonka *opiskeluoikeus* siirtyy *korkeakoulusta (1)* toiseen, tai *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, taikka *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen

huomautus

Ammattikorkeakoulu tai yliopisto päättää siirtymisen edellytyksistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi siirtoa hakevan opiskelijan *opintosuorituksiin* tai opintomenestykseen. Siirtyminen edellyttää voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta luopumista*.

Ks. myös *siirtohaku*.

Käsitteen tunnus: c230

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

175

ristiinopiskelija

sv

en cross-institutional student

määritelmä

opiskelija, joka suorittaa opintoja toisessa *korkeakoulussa (1)* kotikorkeakoulunsa *opiskeluvoikeuden* perusteella

huomautus

Korkeakoulujen (1) opetusyhteistyön verkostosopimuksessa sovitaan, mitä opiskelijaryhmiä ristiinopiskeluvoikeus koskee. Näitä ryhmiä voivat olla *tutkinto-opiskelijat*, *avoimen korkeakouluopetuksen* opiskelijat, *vaihto-opiskelijat* sekä muut sopimuksessa määriteltävät opiskelijaryhmät.

Verkostosopimuksen perusteella suoritettavat opinnit hyväksytään yleensä ilman erillistä hyväksilukumenettelyä (ks. *opintosuorituksen hyväksilukeminen*) osaksi suoritettavaa *tutkintoa* tai opintoja. Verkostosopimus määrittelee toisesta korkeakoulusta (1) saatavan *opintopisteen (2)* korvaushinnan korkeakoulujen (1) välillä.

Käsitteen tunnus: c1656

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

176

väyläopiskelija

sv

en

määritelmä

opiskelija, joka *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella hakee *avoimen väylän* kautta *tutkinto-opiskelijaksi*

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c1658

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

177

koulutulokas

sv barn *n* som ska börja skolan

en

määritelmä

oppija, joka on aloittamassa *perusopetukseen* osallistumisen

huomautus

Käsitteen tunnus: c226

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

178

alumni

sv alumn

en alumnus *m*; alumna *f*; alumni *m pl*; alumnae *f pl*

määritelmä

oppilaitoksessa tai *korkeakoulussa (1)* aiemmin opiskellut *oppija*

huomautus

Englannin kielessä termiä alumnus/alumna/alumni/alumnae käytetään kuten latinassa. Monikkumuotoa alumni käytetään miespuolisten henkilöiden joukosta tai joukosta, jossa on kumpaakin sukupuolta olevia henkilöitä. Monikkumuotoa alumnae käytetään naispuolisten henkilöiden joukosta.

Käsitteen tunnus: c233

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

179

erityisen tuen päätöksen saanut oppilas <esiopetus, perusopetus>; **erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija** <ammattillinen koulutus>; **erityisopetukseen oikeutettu opiskelija** <lukiokoulutus>

ei: erityisoppilas <esiopetus, perusopetus> (vanhentunut); erityisopiskelija <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> (vanhentunut)

sv elev som har fått ett beslut om särskilt stöd <esiopetus, perusopetus>; studerande med rätt till särskilt stöd <ammattillinen koulutus>

inte: specialelev <perusopetus> (föråldrad); specialstuderande *n* <ammattillinen koulutus> (föråldrad)

en student receiving special support <perusopetus>; student with a decision on special support <perusopetus>; student entitled to special needs education <lukiokoulutus>; student entitled to special needs support (?) <ammattillinen koulutus>
not: pupil with special needs; student with special needs

määritelmä

perusopetuksen oppija, joka on oikeutettu *erityiseen tukeen (1)*, *ammattillisen koulutuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityiseen tukeen (2)* tai *lukiokoulutuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityisopetukseen (2)*

huomautus

erityisen tuen päätöksen saanut oppilas / erityisoppilas: Vuonna 2011 voimaan tulleen perusopetuslain (628/1998) muutokset toivat mukanaan muun muassa käsitteet *erityinen tuki (1)* ja erityisen tuen päätös. Uusien käsitteiden myötä ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisoppilas, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityisen tuen päätöksen saanut oppilas. Erityisen tuen tarve voi muun muassa olla lyhytaikainen.

erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija / erityisopiskelija: Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 64 §) säädetään *opiskelijan* oikeudesta erityiseen tukeen (2). Tämän myötä *toisen asteen koulutuksessa* ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisopiskelija, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija.

erityisopetukseen oikeutettu opiskelija: Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada *erityisopetusta (2)* ja muuta *oppimisen tukea* yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c228

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

180

ylioppilas

sv student (2)

en secondary school graduate

määritelmä

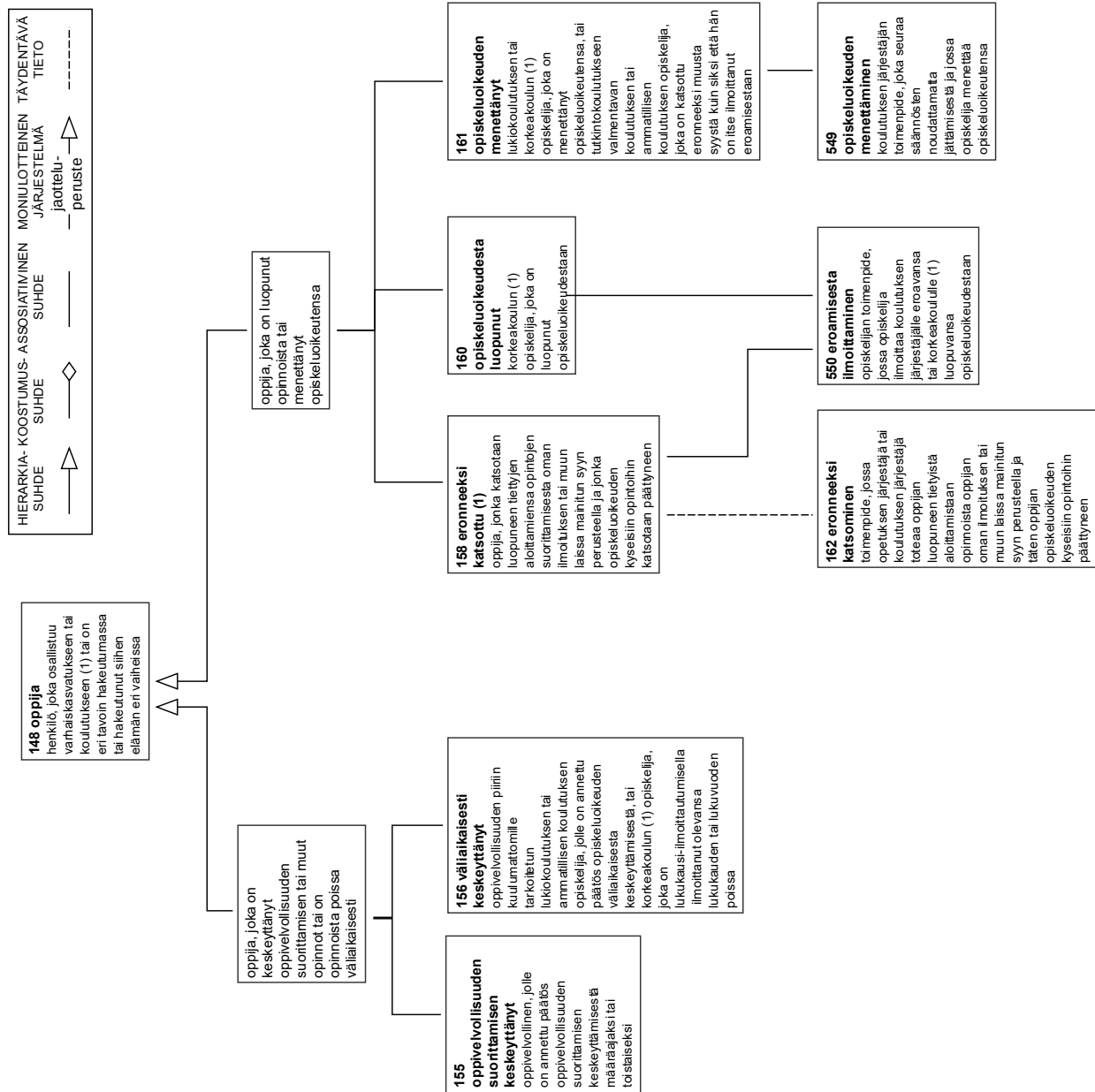
ylioppilastutkinnon suorittanut *oppija*

huomautus

Ylioppilaalta edellytetään myös *lukiokoulutuksen oppimäärän* tai *ammattillisen perustutkinnon* suorittamista.

Käsitteen tunnus: c232

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

Käsittekaavio 17. Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.

3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsittekuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävämikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävämikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

181

työpaikkaohjaaja; vastuullinen työpaikkaohjaaja <ammattillisesta koulutuksesta annetussa laissa 531/2017>

ei: työpaikkakouluttaja (vanhentunut)

sv arbetsplatshandledare; ansvarig arbetsplatshandledare <laissa 531/2017>

inte: arbetsplatsutbildare (föråldrad)

en workplace instructor; principal workplace instructor <vastuullinen työpaikkaohjaaja>

määritelmä

koulutussopimuksessa tai *oppisopimuksessa* sovittu, koulutustyöpaikkaa edustava henkilö, jonka vastuulla on antaa *opiskelijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta*

huomautus

Työpaikkaohjaaja nimetään opiskelijan *henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa*, ja tieto työpaikkaohjaajasta kirjataan koulutussopimukseen tai oppisopimukseen.

Työpaikkaohjaajan tulee olla ammattitaidoltaan, koulutukseltaan tai *työkokemukseltaan* pätevä, eli hänellä tulee olla nk. ohjausosaamista. Myös muut työpaikan henkilöt voivat ohjata opiskelijaa *osaamisen hankkimisessa*, mutta tehtävään nimetyllä nk. vastuullisella työpaikkaohjaajalla on sovittuja vastuutehtäviä.

Työpaikkaohjaajan tehtävänä voi olla esimerkiksi huolehtia opiskelijan perehdytyksestä, osallistua koulutussopimuksen tai oppisopimuksen ja näytön suunnitteluun, toteutukseen ja *arviointiin (2)*, ohjata opiskelijaa tavoitteellisesti henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaan sekä antaa *palautetta* opiskelijan osaamisen kehittymisestä.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1695

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

182

<ammattillinen koulutus>

mentori

sv mentor

en mentor

määritelmä

henkilö, joka toimii *työpaikkaohjaajan* tehtävässä *yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa*

huomautus

Oppisopimuskoulutusta saavan yrittäjän mentori voi olla kyseisen yrityksen tai jonkin toisen työnantajan palveluksessa. Mentorina voi toimia myös muu tehtävään soveltuva henkilö.

Käsitteen tunnus: c1696

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

183

työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava (uudistermi);

> koulutussopimusvastaava; > oppisopimusvastaava

sv ansvarsperson för utbildning som ordnas på en arbetsplats; > ansvarsperson för utbildningsavtal
<koulutussopimusvastaava>; > ansvarsperson för läroavtal <oppisopimusvastaava>

en > person responsible for training agreement

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka vastaa *koulutussopimuksessa* tai *oppisopimuksessa* siitä, että *työpaikalla järjestettävä koulutus* täyttää lainsäädännöstä tulevat vaatimukset ja *opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan* kirjatut tavoitteet

huomautus

Termi ”työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava” on ehdotus koulutussopimusvastaavan ja oppisopimusvastaavan yhteisen yläkäsitteen nimitykseksi.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1699

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

184

koulutuksen hankintasopimusvastaava (uudistermi)

sv avtalsansvarig för anskaffning av utbildning (termförslag)

en

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka hoitaa *koulutuksen hankintaa* koskevaan sopimukseen liittyvät asiat ja toimii koulutuksen hankintaan liittyvissä asioissa *koulutuksen järjestäjän* yhteyshenkilönä

huomautus

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1700

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

185

oppilaitosohjaaja (uudistermi)

sv ~ ansvarig handledare; ~ handledande lärare; ~ ansvarig lärare (3)

en

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka antaa *oppijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta*

huomautus

Oppilaitosohjaajan roolissa voi *ammattillisesta koulutuksesta* annetun asetuksen (673/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja* tai perustellusta syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

oppilaitosohjaaja-termi: "Oppilaitosohjaaja" on työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastoprojektissa luotu termi (eli nimitys). Termi tarvittiin luoda, koska tietojärjestelmiä ja tiedonsiirtoa varten oli tarpeen saada nimitys *työpaikkaohjaaja*-käsitteen vastinparille. Oppilaitosohjaaja-termi ei siis välttämättä ole käytössä *oppilaitosten* arjessa, sillä tässä roolissa voi toimia opettaja tai muulla nimikkeellä oleva koulutuksen järjestäjän edustaja.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

ansvarig handledare, handledande lärare, ansvarig lärare: Ruotsin kielellä termille oppilaitosohjaaja ei löydy täydellistä vastinetta (esimerkiksi termi "läroanstaltshandledare" olisi kömpelö), joten tässä kohtaa on annettu eräitä ruotsinkielisiä tehtävänimikkeitä, joilla oppilaitosohjaajan roolissa voidaan toimia.

Käsitteen tunnus: c1704

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

186

oppisopimusasiatuntija; oppisopimuskoordinoija

sv sakkunnig inom läroavtalsutbildning; läroavtalskoordinator

inte: läroavtalsexpert

en apprenticeship training coordinator (new term)

määritelmä

työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava, joka hoitaa *koulutuksen järjestäjän oppisopimuskoulutukseen* liittyviä viranomaistehtäviä ja voi suorittaa *opiskelijalle* tehtävän *henkilökohtaistamisen* alkuvaiheen

huomautus

Oppisopimusasiatuntijan tehtäviin kuuluu muun muassa järjestää oppisopimuskoulutukseen liittyvät sopimusasiat, huolehtia *koulutuskorvauksista* ja tapauskohtaisesti *opintososiaalisista eduista*, hankkia tietopuolista *koulutusta (1)* sekä tapauskohtaisesti maksaa opiskelijalle taloudellisia etuuksia.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1705

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

187

HOKS-ohjaaja

sv PUK-handledare

en PCDP instructor (new term)

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, jonka vastuulla on yhdessä *opiskelijan* kanssa laatia ja päivittää *ammattilliseen koulutukseen* osallistuvan opiskelijan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*

huomautus

HOKS-ohjaajana voi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja*, *opinto-ohjaaja* tai tarvittaessa muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1706

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

188

<ammatillinen koulutus>

osaamisen arvioija

sv bedömare av kunnandet

en assessor of competence

määritelmä

henkilö, jonka ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* on nimennyt suorittamaan *osaamisen arvioinnin (2)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1312

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit

4.1 Normatiivinen ohjaus

4.1.1 Säädökset

189

varhaiskasvatusoikeus; oikeus varhaiskasvatukseen

sv rätt till småbarnspedagogik

en right to early childhood education and care

määritelmä

lapsen oikeus saada *varhaiskasvatusta*

huomautus

Varhaiskasvatusoikeudesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 12 §). Jokaisella alle oppivelvollisuusikäisellä *lapsella* on oikeus saada varhaiskasvatusta. *Esiopetuksessa* olevalla lapsella on oikeus *täydentävään varhaiskasvatukseen*.

Käsitteen tunnus: c953

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

190

tuntijako <perusopetus>; lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot <lukiokoulutus>

sv timfördelning

en distribution of lesson hours <perusopetus, lukiokoulutus>; distribution of study hours <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

valtioneuvoston asetuksella säädetty *opetukseen (1)* käytettävän ajan jakaminen eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien* opetukseen (1) sekä *oppilaanohjaukseen* tai *opinto-ohjaukseen*

huomautus

Perusopetuksen tuntijako on säädetty valtioneuvoston asetuksessa perusopetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (422/2012).

Lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvistä opinnoista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa lukiokoulutuksesta (810/2018).

Käsitteen tunnus: c278

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

191

oppimäärä; > perusopetuksen oppimäärä; > lukiokoulutuksen oppimäärä; > oppiaineen oppimäärä; > oppimäärän laajuus (1) <perusopetus>

sv lärokurs; > den grundläggande utbildningens lärokurs <perusopetuksen oppimäärä>; > gymnasiet lärokurs <lukiokoulutuksen oppimäärä>; > ämneslärokurs <oppiaineen oppimäärä>; > omfattning av lärokurs <oppimäärän laajuus>; > lärokursens omfattning <oppimäärän laajuus>

en > syllabus <kokonaisen koulutuksen oppimäärä>; > primary and lower secondary education syllabus; > general upper secondary education syllabus <lukiokoulutuksen oppimäärä>; > subject syllabus <yksittäisen oppiaineen oppimäärä>; > scope of syllabus <oppimäärän laajuus>
rather than: > basic education syllabus <perusopetuksen oppimäärä>
not: course (3)

määritelmä

perusopetukseen, *lukiokoulutukseen* tai niiden *oppiaineeseen* kuuluvien opintojen laajuus ja sisältö

huomautus

perusopetuksen oppimäärä, lukiokoulutuksen oppimäärä, oppiaineen oppimäärä:

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* on määriteltä sekä koko *koulutuksen (2)* oppimäärä

että yksittäisten *oppiaineiden* oppimäärät. Perusopetuksen oppimäärästä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Lukiokoulutuksen oppimäärästä on säädetty lukiolaissa (714/2018) ja kumotussa lukiolaissa (629/1998). Esimerkki yksittäisen oppiaineen oppimäärästä on matematiikan pitkä oppimäärä lukiokoulutuksessa.

oppimäärän laajuus: Perusopetuslain (628/1998) mukaan *perusopetuksen* oppimäärän laajuus on yhdeksän vuotta. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvän kunkin oppiaineen ja *aineryhmän* oppimäärän laajuus ilmaistaan *vuosiviikkotunteina* (ks. valtioneuvoston asetus 422/2012).

Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen ”oppimäärä” lisäksi myös käsitettä *opintojen laajuus*.

Ammatillisessa koulutuksessa oppimäärä-käsitettä vastaa käsite *osaamisen laajuus* ja *korkeakouluissa (1)* käsite *opintojen laajuus*.

Course (3): Course-termiä ei tulisi käyttää oppiaineen oppimäärän englanninkielisenä vastineena. Esim. ”matematiikan pitkä oppimäärä” ilmaistaan englanniksi ”advanced mathematics syllabus” mieluummin kuin ”advanced mathematics course”.

basic education syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta.

Käsitteen tunnus: c238

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia*, *Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

192

oppivelvollisuus

sv läroplikt /FI/; skolplikt /SE/

en ~ compulsory education

not: compulsory schooling <pakollinen koulunkäynti; koulupakko>

määritelmä

velvollisuus suorittaa kaikilta Suomessa vakituisesti asuvilta alle 18-vuotiailta henkilöiltä edellytettävää [koulutusta \(1\)](#)

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan henkilön tulee oppivelvollisuuden suorittamiseksi suorittaa [perusopetuksen oppimäärä](#) ja siirtyä sen jälkeen suorittamaan [toisen asteen tutkintoon](#) tähtäävää [koulutusta \(2\)](#) tai muuta kyseisessä laissa tarkoitettua koulutusta (2).

Toisen asteen tutkintoon tähtäävän koulutuksen (2) sijaan oppivelvollisuutta voi lain 1214/2020 mukaan suorittaa opiskelemalla esimerkiksi [tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa](#) tai tietyissä tapauksissa [aikuisten perusopetuksessa](#).

Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta, ja päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun hän on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun [tutkinnon](#) taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen koulutuksen (2).

compulsory education: Englannin termi compulsory education on merkitty oppivelvollisuuden lähikäsitteeksi sen vuoksi, että 'compulsory education' viittaa [koulutukseen \(1\)](#), johon on velvollisuus osallistua, eikä velvollisuuteen. Suomen käsite oppivelvollisuus ja englannin käsite compulsory education liittyvät kuitenkin samaan ilmiöön.

Vrt. [pidennetty oppivelvollisuus](#).

Skolplikt: Ruotsinruotsissa käytettävä skolplikt-käsite eroaa tässä esitetystä käsitteestä siinä, että Ruotsissa oppivelvollisuus aika on Suomea lyhyempi ja Ruotsissa oppilaalla on velvollisuus osallistua koulun järjestämään opetukseen.

Käsitteen tunnus: c239

Käsittekaaviot: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

193

oppivelvollinen

sv läropliktig /FI/; skolpliktig /SE/

en person within the scope of compulsory education; person of compulsory school age; > learner in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana>; > pupil in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana>; > student in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana>

määritelmä

henkilö, jolla on [oppivelvollisuus](#)

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva 7–17-vuotias lapsi tai nuori, joka ei ole vielä suorittanut [perusopetuksen oppimäärää](#). Lapsi katsotaan oppivelvollisuuslakia sovellettaessa Suomessa vakinaisesti asuvaksi, jos hänellä on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa.

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva henkilö siitä vuodesta lähtien, jona hän täyttää seitsemän vuotta, siihen saakka kun hän täyttää 18 vuotta tai on sitä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun [tutkinnon](#) taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen [koulutuksen \(2\)](#).

Skolpliktig: Ruotsinruotsissa käytettävä skolpliktig-käsite eroaa tässä esitetystä käsitteestä siinä, että Ruotsissa oppivelvollisuus aika on Suomea lyhyempi ja Ruotsissa oppilaalla on velvollisuus osallistua koulun järjestämään opetukseen.

Käsitteen tunnus: c240

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

194

esiopetusvelvollisuus (1)

sv plikt att delta i förskoleundervisningen
en preschool education obligation

määritelmä

lapsen velvollisuus osallistua *esiopetukseen*

huomautus

Lapsella on velvollisuus osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai *esiopetuksen tavoitteet* saavuttavaan toimintaan *oppivelvollisuutta* edeltävänä vuonna.

Perusopetuslain (628/1998, 6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös *varhaiskasvatukseen*.

Käsitteen tunnus: c1066

Luokka: <esiopetus>

195

esiopetusvelvollisuus (2)

sv skyldighet att ordna förskoleundervisning
en statutory duty to arrange pre-primary education; obligation to arrange pre-primary education

määritelmä

kunnan velvollisuus järjestää sen alueella asuville *lapsille esiopetusta*

huomautus

Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta lasten *oppivelvollisuuden* alkamista edeltävänä vuonna. Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta myös *pidennetyn oppivelvollisuuden* piirissä oleville lapsille sekä vuotta myöhemmin *perusopetuksensa* aloittaville lapsille.

Kunta voi järjestää esiopetuspalvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.

Käsitteen tunnus: c957

Luokka: <esiopetus>

196

koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen

sv tidigareläggande *n* av inledandet av skolgången
en ~ start comprehensive school education one year earlier than enacted *verb*

määritelmä

perusopetuksen aloittamisen siirtäminen lakisääteistä *oppivelvollisuuden* alkamisikää aikaisemmaksi

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua *opiskelusta*.

Käsitteen tunnus: c241

Luokka: <perusopetus>

197

koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen; koululykkäys

sv senareläggande *n* av inledandet av skolgången
en ~ start comprehensive school education one year later than enacted *verb*

määritelmä

perusopetuksen aloittamisen siirtäminen lakisääteistä *oppivelvollisuuden* alkamisikää myöhemmäksi

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjä* voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.

Käsitteen tunnus: c242

Luokka: <perusopetus>

4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat

198

varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

sv grunderna för planen för småbarnspedagogik

en national core curriculum for early childhood education and care; national core curriculum for ECEC <lyhenteen sisältävä muoto, voi käyttää kun termi toistuu juoksevassa tekstissä>

not: national curriculum guidelines on early childhood education and care (obsolete)

määritelmä

Opetushallituksen antama [valtakunnallinen määräys varhaiskasvatuksen](#) yhdenvertaisesta toteuttamisesta

huomautus

Opetushallituksella on lain määräämä velvoite laatia varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ([540/2018](#), 21 §).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määrätään varhaiskasvatuksen toteuttamisen keskeisistä sisällöistä, [varhaiskasvatuksen järjestäjän](#) ja [lapsen huoltajien](#) välisestä yhteistyöstä, monialaisesta yhteistyöstä sekä [lapsen varhaiskasvatussuunnitelman](#) sisällöstä.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tehtävänä on tukea ja ohjata varhaiskasvatuksen paikallista toteuttamista ja kehittämistä.

Käsitteen tunnus: c984

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#) ja [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

199

paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma

sv lokal plan för småbarnspedagogik

en local curriculum for early childhood education and care; local curriculum for ECEC

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, joka tukee ja ohjaa [varhaiskasvatuksen](#) toteuttamista ja kehittämistä [varhaiskasvatuksen järjestäjän](#) toimialueella

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestäjä laatii paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman, joka perustuu valtakunnalliseen [varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin](#) ja täydentää niitä alueellisilla ominaispiirteillä.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi lisäksi laatia [varhaiskasvatuksen toimintamuoto-](#), [toimipaikka-](#) tai [lapsiryhmäkohtaisia](#) suunnitelmia. Yksityinen [varhaiskasvatuksen palveluntuottaja](#) voi myös soveltaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi myös laatia [varhaiskasvatuksen toimintamuoto-](#), [toimipaikka-](#) tai [lapsiryhmäkohtaisia](#) suunnitelmia. Yksityinen [varhaiskasvatuksen palveluntuottaja](#) voi myös soveltaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Käsitteen tunnus: c920

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

200

lapsen varhaiskasvatussuunnitelma; lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma

sv barnets plan för småbarnspedagogik; barnets individuella plan för småbarnspedagogik

en individual early childhood education and care plan for a child; child's individual early childhood education and care plan; individual ECEC plan

not: personal early childhood education and care plan (obsolete); personal ECEC plan (obsolete); personalised early childhood education and care plan; personalised ECEC plan

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan *lapsen* yksilöllinen *varhaiskasvatuksen* toteuttaminen *päiväkotitoiminnassa* ja *perhepäivähoidossa*

huomautus

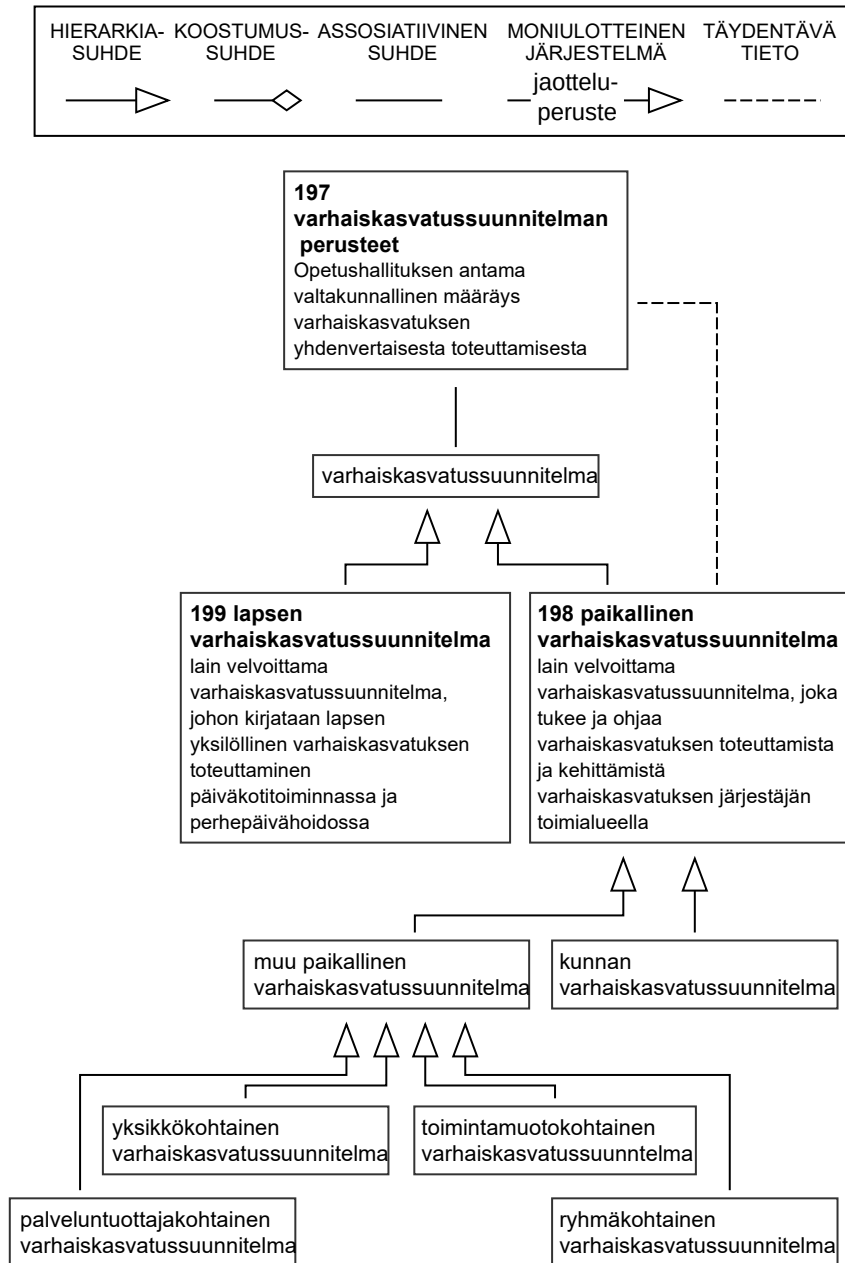
Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan myös lapsen *varhaiskasvatuksessa annettavan tuen*, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan yhteistyössä *varhaiskasvatushenkilöstön* ja lapsen *huoltajan* sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Käsitteen tunnus: c921

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

Käsitekaavio 19. Varhaiskasvatussuunnitelmat.

4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet

201

opetussuunnitelman perusteet *pl*

sv grunderna *pl* för läroplanen; läroplansgrunderna *pl*

en national core curriculum; core curriculum <lyhyempi, epätäsmällisempi muoto>

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys *koulutuksen (1)* rakenteesta, tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä

huomautus

Opetussuunnitelman perusteita ovat esimerkiksi *esiopetuksen* opetussuunnitelman perusteet, *perusopetuksen* opetussuunnitelman perusteet ja *lukiokoulutuksen* opetussuunnitelman perusteet. Lisäksi opetussuunnitelman perusteet laaditaan esimerkiksi *taiteen perusopetukselle*, *perusopetukseen valmistavalle opetukselle*, *aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukselle* ja *aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle*.

Korkeakoulutuksessa ei määritellä opetussuunnitelman perusteita.

Ammatillisessa koulutuksessa opetussuunnitelman perusteita vastaavaa määräästä kutsutaan *tutkinnon perusteiksi*.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaditaan *paikalliset opetussuunnitelmat*.

Käsitteen tunnus: c234

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

202

lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet

sv grunderna *pl* för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning; grunderna *pl* för gymnasieförberedande utbildning

en national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education

määritelmä

opetussuunnitelman perusteet, joka koskee *lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta*

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteissa määritellään lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opintojen muodostuminen, eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien opetuksen (1)* tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä *oppilaitoksen* ja kodin yhteistyön ja *opiskelijahuollon* keskeiset periaatteet ja opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteet

Käsite lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet oppivelvollisuuslain voimaantulon myötä 1.8.2022 alkaen, jolloin *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* toteuttaminen alkaa.

Käsitteen tunnus: c1327

Luokka: <lukiokoulutus>

203

tutkinnon perusteet *pl*

sv grunderna *pl* för examen; examensgrunder *pl*

en national qualification requirements

määritelmä

Opetushallituksen antama *valtakunnallinen määräys*, joka koskee *ammattillisia tutkintoja* ja jossa määrätään ammatillisten tutkintojen *tutkintonimikkeet*, *osaamisalat*, *tutkinnon* muodostuminen *pakollisista tutkinnon osista* ja *valinnaisista tutkinnon osista*, *tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)*, *osaamisen laajuus osaamispisteinä* ja *osaamisen arviointi (2)*

huomautus

Ammatillisten perustutkintojen perusteissa Opetushallitus määrää myös *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueiden laajuuden osaamispisteinä sekä sen, miltä osin *osaamisen arvioinnin (2)* *mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen* ei ole mahdollista.

Tutkinnon perusteet -niminen määräys koski aiemmin vain ammatillista perustutkintoa; *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* puolestaan koski *näyttötutkinnon perusteet* -niminen määräys. Nämä määräykset yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi tutkinnon perusteet -nimiseksi määräykseksi.

Käsitteen tunnus: c235

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

204

(vanhentunut)

näyttötutkinnon perusteet

sv grunderna *pl* för fristående examen

en requirements of competence-based qualification

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, joka koskee *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* ja jossa määritellään *näyttötutkinnon* osat, *tutkinnossa* vaadittava ammattitaito, *ammattitaidon osoittamistavat* sekä tutkinnon yleiset *arviointikriteerit*

huomautus

Aiempi tutkinnon perusteet -niminen määräys, joka koski *ammattillista perustutkintoa*, sekä näyttötutkinnon perusteet -niminen määräys yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi *tutkinnon perusteet* -nimiseksi määräykseksi. Tässä yhteydessä näyttötutkinnon perusteet poistui käytöstä.

Käsitteen tunnus: c236

Luokka: <amatillinen koulutus>

205

tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet

sv

en

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tavoitteet, muodostuminen, koulutuksen järjestäminen sekä *oppijalle* annettava palaute ja *osaamisen arviointi (2)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1815

Luokka: <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

206

työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteet

sv

en

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* muodostuminen, *koulutuksen (2)* pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus *osaamispisteinä*, *osaamistavoitteet (2)* ja *osaamisen arviointi (2)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1172

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

207

<amatillinen koulutus>

valmentavan koulutuksen perusteet

sv grunderna för handledande utbildning <amatillinen koulutus>; grunderna för förberedande utbildning <lukiokoulutus>

en requirements for preparatory education and training

määritelmä

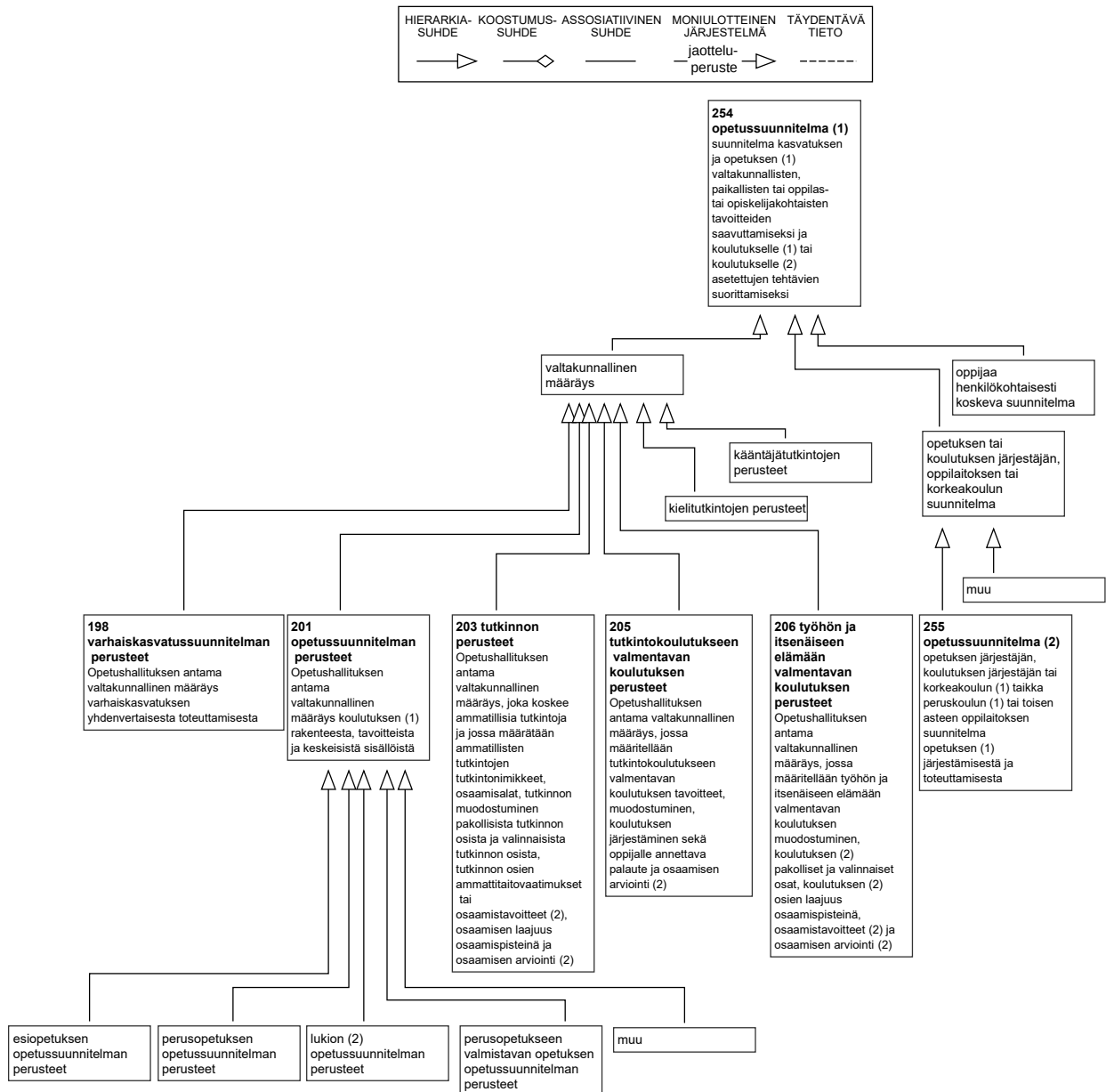
Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään *ammattilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* muodostuminen, *koulutuksen (2)* pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus *osaamispisteinä*, *osaamistavoitteet (2)* ja *osaamisen arviointi (2)*

huomautus

Käsite valmentavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet* 1.8.2022 alkaen.

Käsitteen tunnus: c878

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio 20. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.

4.2 Tutkintorakenne (1)

208

tutkintorakenne (1); tutkinnon rakenne; tutkinnon muodostuminen <ammatillinen koulutus>; koulutuksen rakenne

sv examensstruktur; uppbyggnad av examen <ammatillinen koulutus>

en degree structure <korkeakoulut>; qualification structure (1) <ammatilliset tutkinnot ja korkeakoulujen erikoistumiskoulutukset>; composition of qualification <tutkinnon muodostuminen>

määritelmä

osat, joista tiettyyn *tutkintoon* johtavat tai tiettyyn *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat

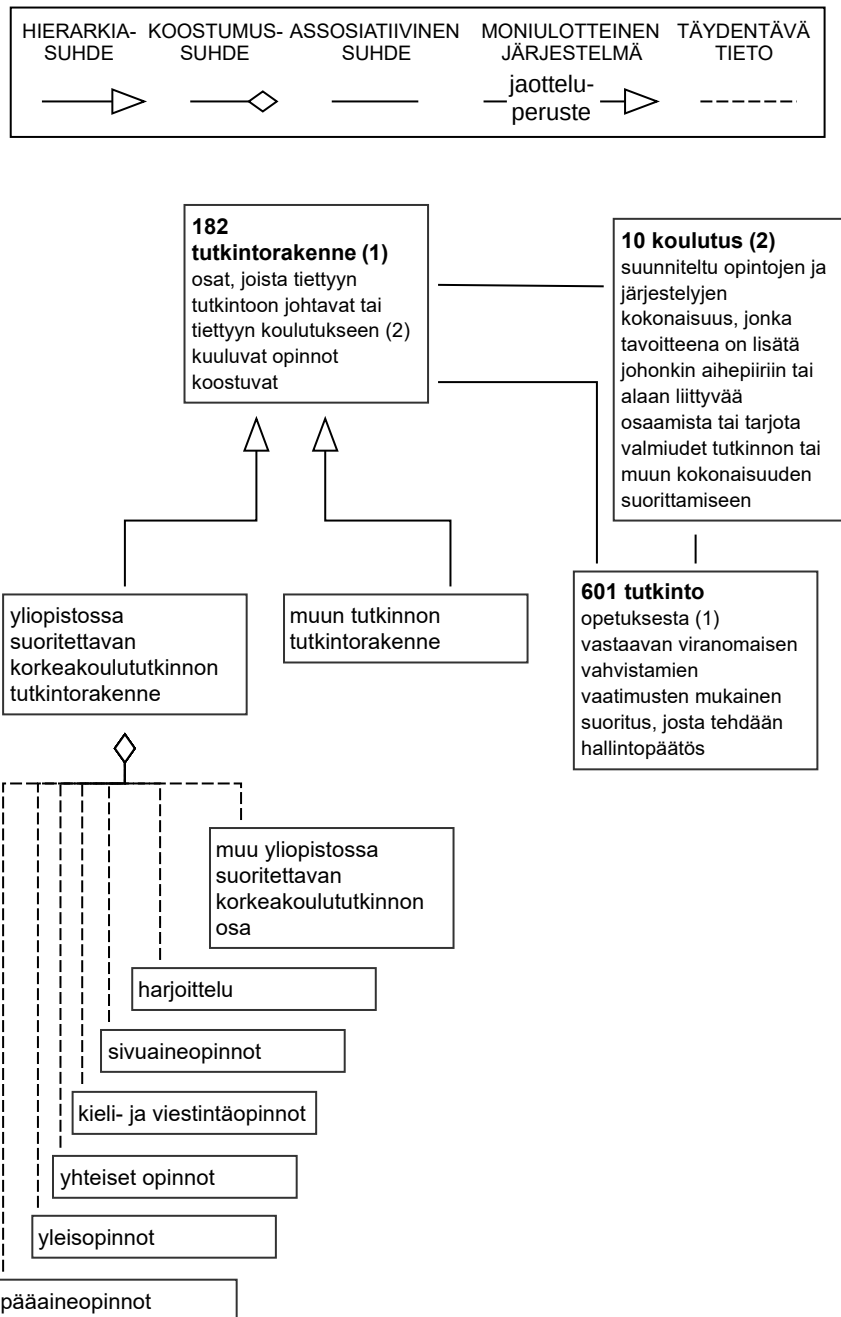
huomautus

Esimerkiksi *yliopistossa* suoritettavaan *korkeakoulututkintoon* johtavat opinnot voivat koostua seuraavista osista: pääaineopinnot, yleisopinnot, yhteiset opinnot, kieli- ja viestintäopinnot, sivuaineopinnot ja harjoittelu.

Käsitteen tunnus: c247

Luokka: <ammatillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Tutkintorakenne](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

Käsitekaavio 21. Tutkintorakenne.

209

pakollinen tutkinnon osa; tutkinnon pakollinen osa

sv obligatorisk examensdel

en obligatory module; compulsory studies; compulsory unit

määritelmä

sellainen osa *tutkintoa* tai *ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa*, joka kaikkien kyseistä tutkintoa suorittavien *oppijoiden* on suoritettava suorittaakseen tutkinnon

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammatillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole pakollinen (tai valinnainen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla pakollinen ja toisessa valinnainen.

Käsitteen tunnus: c248

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

210

valinnainen tutkinnon osa; tutkinnon valinnainen osa

sv valbar examensdel; valfri examensdel

en optional module

määritelmä

sellainen osa *tutkintoa* tai *ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa*, jollaisia *oppijan* on valittava suoritettaviksi tietty määrä tutkinnon muodostumissääntöjen mukaisesti

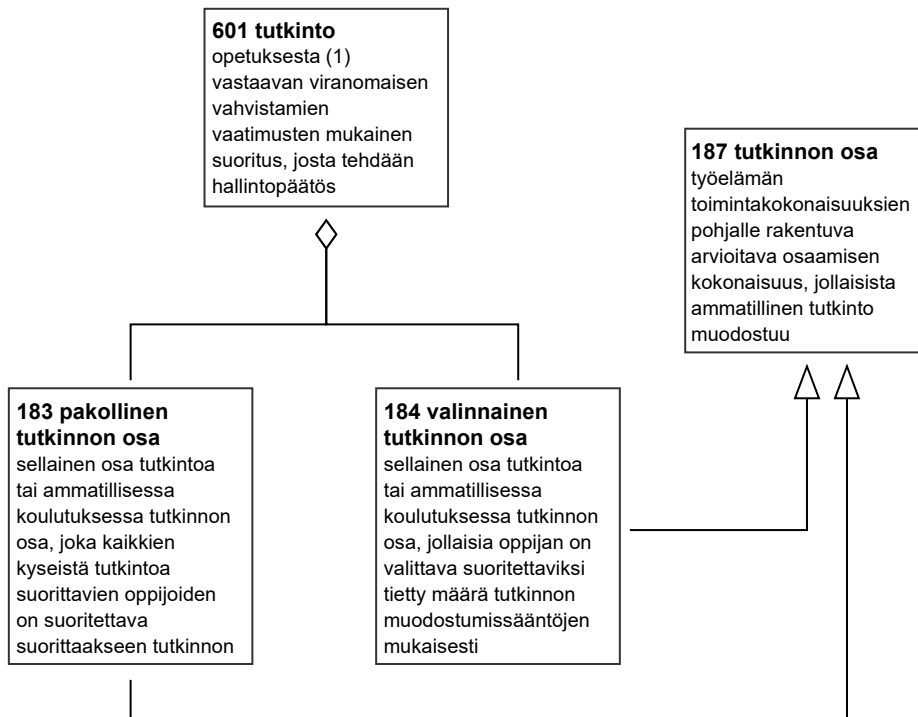
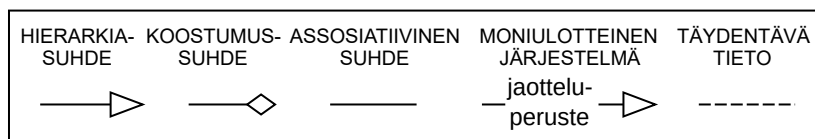
huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammatillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole valinnainen (tai pakollinen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla valinnainen ja toisessa pakollinen.

Käsitteen tunnus: c249

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulu>

Käsittekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

Käsittekaavio 22. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).

4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä

211

yhdistelmäopinnot <opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekieli>

sv kombinationsstudier

en combination studies

määritelmä

toisen asteen koulutuksen opinnot, joissa *opiskelija* suorittaa sekä *ammattilliseen koulutukseen* että *lukiokoulutukseen* sisältyviä opintoja

huomautus

Yhdistelmäopinnot voivat olla tutkintotavoitteisia; opiskelijan tavoitteena voi olla suorittaa esimerkiksi sekä *ammattillinen perustutkinto* että *ylioppilastutkinto* (ks. *kaksoistutkinto*) tai nk. kolmoistutkinto eli yhdistelmä, johon kuuluu *ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* lisäksi lukiokoulutuksen *oppimäärä*.

Yhdistelmäopintoja voi kuitenkin suorittaa myös opiskelija, jonka tavoitteena on vain yhden *tutkinnon*, esimerkiksi ammatillisen perustutkinnon, suorittaminen. Ammatilliseen perustutkintoon sisältyvien opintojen lisäksi opiskelija voi suorittaa yhden tai useamman *opintojakson* verran lukiokoulutukseen sisältyviä opintoja.

termi yhdistelmäopinnot: Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö mahdollistaa tässä tarkoitettujen opintojen suorittamisen, mutta termiä yhdistelmäopinnot ei ole lainsäädännössä käytetty. Termi yhdistelmäopinnot on käytössä opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekielessä.

Käsitteen tunnus: c1518

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

212

osaamiskokonaisuus (1)

sv

en

määritelmä

opinnoista tai hankituista *osaamisista* muodostuva kokonaisuus

huomautus

Tässä määritelty käsite osaamiskokonaisuus (1) on sisällöltään geneerinen ja lähellä yleiskieltä. Käsitettä käytetään muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla; opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla sovelletaan useammin kansalliseen *tutkintojen* viitekehykseen liittyvää käsitettä *osaamiskokonaisuus (2)*.

Käsite osaamiskokonaisuus (1) kattaa laajat, vakiintuneet opintojen kokonaisuudet, kuten *osaamiskokonaisuus (2)*; suppeammat kokonaisuudet, kuten *opintokokonaisuus (2)*, *opintojakso* ja *moduuli (2)*; ja esimerkiksi sellaiset vakiintumattomat kokonaisuudet, jotka on muodostettu johonkin osaamistarpeeseen vastaamiseksi vaikkapa usean eri *korkeakoulun (1)* tarjoamien opintokokonaisuuksien (2) osista.

Käsitteen tunnus: c648

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

213

<tutkintojärjestelmä>

osaamiskokonaisuus (2)

sv

en

määritelmä

tutkinto, *koulutuksen (1) oppimäärä* taikka tutkintoon rinnastettava tai muutoin laaja *osaamiskokonaisuus (1)*, jonka *osaamistavoitteista (1)* säädetään laissa tai säädetään tai määrätään lain nojalla ja joka on sijoitettu kansalliseen osaamisen tasoa kuvaavaan viitekehykseen

huomautus

Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annettua lakia (93/2017) sovelletaan tutkintoihin, *oppimääriin* ja niihin rinnastettaviin laajoihin osaamiskokonaisuuksiin (1), joista säädetään seuraavissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa asetuksissa:

- 1) perusopetuslaki (628/1998);
- 2) lukiolaki (714/2018);
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017);
- 4) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettu laki (1215/2020);
- 5) ammattikorkeakoululaki (932/2014);
- 6) yliopistolaki (558/2009);
- 7) Maanpuolustuskorkeakoulusta annettu laki (1121/2008);
- 8) Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annettu laki (1316/2006);
- 9) Poliisiammattikorkeakoulusta annettu laki (1164/2013); ja
- 10) Pelastusopistosta annettu laki (607/2006).

Laissa 93/2017 tarkoitetut tutkinnot, oppimäärät ja muut laajat osaamiskokonaisuudet (1) jaotellaan niiden edellyttämän *osaamisen* perusteella kahdeksaan vaativuustasoon niin kutsutussa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen on sijoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan ja muiden hallinnonalojen lainsäädännössä määritellyt tutkinnot ja oppimäärät. Tutkintojen ja oppimäärien lisäksi viitekehykseen on sijoitettu myös erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin koulutukset sekä muutamia muita *tutkintojärjestelmän* ulkopuolella olevia laajoja osaamiskokonaisuuksia eri hallinnonaloilta. Viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla niin sanottujen säänneltyjen ammattien kelpoisuus- tai pätevyysvaatimuksena olevia opintokokonaisuuksia tai sellaisia vakiintuneita, yleisesti tunnettuja ja laajasti suoritettuja osaamiskokonaisuuksia, joiden kautta täydennetään, päivitetään tai laajennetaan aiemmin suoritettua tutkintoa tai muuta osaamista tai jotka valmistavat *tutkintokoulutukseen* tai työelämään.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla tutkintoihin rinnastettavia tai muutoin laajoja osaamiskokonaisuuksia (1) siten, että niiden vähimmäislaajuus on lähtökohtaisesti 30 *osaamispistettä* tai *opintopistettä (2)*. Muiden kriteerien täytyessä ja perustellusta syystä myös vähintään 20 osaamis- tai opintopisteen laajuisia kokonaisuuksia voidaan esittää sijoitettavaksi viitekehykseen.

Käsitteen tunnus: c76

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

214

pieni osaamiskokonaisuus; piensuoritus (uudistermi)

mieluummin kuin: mikrosuoritus

ei: mikromeriitti; mikrotutkinto

sv mikromerit (1)

en micro-credential (1)

määritelmä

tutkintoa suppeampi määrä opintoja tai hankittua osaamista, johon liittyvät *osaamistavoitteet (1)* on kuvattu, jonka laajuus on määritetty, joka on arvioitu (ks. *arviointi (2)*) luotettavasti ja josta annetaan *oppijan* omistuksessa ja hänen jaettavissaan oleva, sähköisesti hyödynnettävissä oleva *todistus (2)*

huomautus

Määritelmä perustuu EU:n neuvoston suositukseen eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi (14.6.2022).

Määritelmässä mainittu "todistus" viittaa EU:n neuvoston edellä mainitun suosituksen mukaiseen todistukseen, ks. *todistus pienestä osaamiskokonaisuudesta*.

EU:n neuvoston näkökulmasta pieniä osaamiskokonaisuuksia voi tarjota mikä hyvänsä toimija, esimerkiksi koulutusalan toimija, julkisen hallinnon tai elinkeinoelämän organisaatio, työmarkkinajärjestö tai kansalaisjärjestö.

EU:n neuvoston suosituksen mukaan termillä micro-credential viitataan paitsi opinto- tai osaissisältöön, myös siitä annettavaan todistukseen eli *todistukseen pienestä osaamiskokonaisuudesta*.

Yllä annettu määritelmä on yhteensopiva eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) asiakirjan Common Framework for Micro-credentials in the EHEA (maaliskuu 2022) kanssa.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) edellä mainitun asiakirjan mukaan

- pienet osaamiskokonaisuudet ovat *korkeakoulujen (1)* tarjoamia tai niiden tunnustamia

- pienen osaamiskokonaisuuden laajuus on välillä 1–59 (ECTS-mitoituksen mukaista)

opintopistettä (2)

- pienillä osaamiskokonaisuuksilla tulee olla EHEA-viitekehykseen perustuvassa kansallisessa viitekehyksessä (QF-EHEA) määritellyt *osaamistavoitteet (1)* sekä ECTS-järjestelmän mukaisina *opintopisteinä* määritetty mitoitus

- pienten osaamiskokonaisuuksien tulee olla arvioituja (ks. *arviointi (2)*) ja

- pienten osaamiskokonaisuuksien laadunvarmistuksen tulee olla eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) mukaista.

Korkeakoulujen (1) *opintokokonaisuudet (2)* ja *moduulit (2)* ovat pieniä osaamiskokonaisuuksia, mikäli niistä saa määritelmässä mainitut kriteerit täyttävän todistuksen (1). (Vrt. esimerkiksi *opintosuoritusote*.)

Suomessa *korkeakoulujen (1)* tarjoamia pieniä osaamiskokonaisuuksia voivat olla esimerkiksi *tutkintokoulutukseen* kuuluvat *opintokokonaisuudet (2)* ja *opintojaksot* sekä *erikoistumiskoulutukset*, *avoimen korkeakouluopetuksen* opinnot, *täydennyskoulutuksena* suoritettavat opintokokonaisuudet (2) sekä maksullinen täydennyskoulutus.

Kaikkia *korkeakoulujen (1)* pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää *moduuleina (2)*, mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä.

Ammatillisen koulutuksen tutkinnon osat ovat pieniä osaamiskokonaisuuksia, mikäli niistä saa määritelmässä mainitut kriteerit täyttävän todistuksen (1).

Pienissä osaamiskokonaisuuksissa voidaan hyödyntää esimerkiksi lyhyitä oppimissisältöjä (engl. micro learning content) tai mikro-oppimista (engl. micro learning).

pieni osaamiskokonaisuus: Termi pieni osaamiskokonaisuus on Opetus- ja koulutussanastossa annettu termisuositus. Koulutuksen kentällä käsitteestä käytetään vaihtelevia nimityksiä.

mikrotutkinto: Eräiden EU-tekstiluoennosten suomenkielisissä käännöksissä on käytetty termiä mikrotutkinto, mutta sen käyttöä ei suositella muissa yhteyksissä, sillä pieni osaamiskokonaisuus ei ole *tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c1795

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>, <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia ja Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

215

todistus pienestä osaamiskokonaisuudesta; todistus piensuorituksesta

sv mikromerit (2)

en micro-credential (2)

määritelmä

asiakirja, joka todistaa, että *oppija* on hyväksytysti suorittanut *pienen osaamiskokonaisuuden*

huomautus

EU:n neuvoston suosituksen (suositus eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi, 14.6.2022) mukaisesti todistuksesta tulee käydä ilmi seuraavat tiedot:

- (1) oppijan tunnistetiedot,
- (2) pienen osaamiskokonaisuuden nimi,
- (3) myöntäjän maa/alue,
- (4) myöntävä elin,
- (5) myöntämispäivä,
- (6) oppimistulokset,
- (7) oppimistulosten saavuttamisen edellyttämä ohjeellinen työmäärä (mahdollisuuksien mukaan eurooppalaisessa opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmässä),
- (8) pieneen osaamiskokonaisuuteen johtavan oppimiskokemuksen taso (ja tarvittaessa sykli) (eurooppalainen tutkintojen viitekehys, eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys) tapauksen mukaan,
- (9) arvioinnin tyyppi,
- (10) oppimiseen osallistumisen muoto ja
- (11) pienen osaamiskokonaisuuden perustana käytetyn laadunvarmistuksen tyyppi.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) asiakirjan Common Framework for Micro-credentials in the EHEA (maaliskuu 2022) määrittelyn mukaisesti todistuksen tulee sisältää mm. seuraavat tiedot:

- oppija
- pieni osaamiskokonaisuus (nimi, päivämäärä, aitoustodiste)
- taso, jolle osaamiskokonaisuus kuuluu tutkintojen viitekehyksessä
- pääsyvaatimukset
- myöntäjä
- tieto oppimisesta (oppimistulokset, työmäärä, arviointi, laadunvarmistus)
- osallistumismuoto.

micro-credential: EU:n neuvoston suosituksen mukaan termillä micro credential viitataan paitsi todistukseen pienestä osaamiskokonaisuudesta, myös itse *pieneen osaamiskokonaisuuteen*.

Käsitteen tunnus: c1816

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

216

opintojakso <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö>; **oppimisjakso** <vapaa sivistystyön oppijan näkökulma>; **opetusjakso** <vapaa sivistystyön opettajan näkökulma>; **kurssi (2)** <vapaa sivistystyö>; ~ **kurssi (3)** <korkeakoulut>

sv studieavsnitt *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut>; studieperiod <ammattillinen koulutus>; studiekurs; ~ kurs (2)
 en study unit <lukiokoulutus, korkeakoulut>; course unit (varmistus korkeakoulujen GG:ltä) <korkeakoulut>;
 < course (1) <korkeakoulut; sekä opintojaksosta että opintojakson toteutuksesta>

määritelmä

tietyä opiskeltavaa kokonaisuutta, *osaamisen* alaa, aihetta tai sisältöä käsittelevä, erikseen suoritettavissa oleva opintojen osa, **jolle on määritelty laajuus ja tavoitteet**

huomautus

Yhden opintojakson voi usein suorittaa eri tavoilla (esim. luennoille osallistuminen, kirjatentti, *työharjoittelu*, osaamisen tunnustaminen).

Opintojaksojen laajuus vaihtelee. Kuitenkin esimerkiksi korkeakouluopinnot rakentuvat useimmiten niin, että *opiskelija* suorittaa muutamaa opintojaksoa rinnakkain, ja kunkin opintojakson laajuus on vaikkapa 2–7 opintopistettä.

Koulutuksen järjestäjän tai *korkeakoulun (1)* näkökulmasta opintojakso on opintojen järjestämisen yksikkö.

Opintojakso voidaan muodostaa pienemmistä osista, *moduuleista (2)*: esimerkiksi aloittava moduuli (kuten aloitusluento), ydinsisältömoduuli, syventävästi käsittelevä moduuli ja päättävä moduuli (kuten lopputentti).

opintojakso / kurssi lukiokoulutuksessa: *Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden* 2019 mukaisesti lukiokoulutuksen *pakolliset opinnot* ja *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* on jäsennelly entisten *kurssien (1)* sijaan opintopistemäärältään eri laajuisiksi *moduuleiksi*, joista paikallisesti rakennetaan *oppiaineiden* omia tai oppiaineiden yhteisiä opintojaksoja.

- Lukiolain (714/2018) mukaisesti lukio-opinnot myös arvioidaan (ks. *arviointi (2)*) opintojaksoittain.

- Lukiokoulutuksessa *koulutuksen järjestäjä* päättää, minkä laajuisina opintojaksoina opinnot tarjotaan *opiskelijalle*. Koulutuksen järjestäjän tulee kuitenkin tarjota opiskelijalle mahdollisuus suorittaa valtakunnallisia valinnaisia opintoja kahden *opintopisteen (1)* laajuisina opintojaksoina. Opintojaksoina voidaan tarjota myös *lukiodiplomeja* ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän *opetussuunnitelmassaan (2)* päättämällä tavalla.

opintojakso / kurssi yliopistoissa: Useissa *yliopistoissa* käsitteiden opintojakso ja kurssi välille tehdään ero, ja lisäksi käsite kurssi voidaan määritellä kahdella eri tavalla:

- Yleensä 'opintojakso' ajatellaan abstraktimmaksi rakennekäsitteeksi, johon liittyvät pysyväluonteiset tiedot, kuten laajuus, sisältö ja *osaamistavoitteet (1)*.

- 'Kurssilla' puolestaan tarkoitetaan yleensä opintojakson toteutusta. Opintojakson toteutukseen liittyvät vaihtuvaluonteiset tiedot, kuten aika ja paikka sekä mahdollisesti *opetusmuoto* ja suoritustapa. Yhdestä opintojaksosta voi siis olla eri vuosina samanlaisia tai toisistaan hiukan poikkeavia toteutuksia, kursseja.

- Joissakin yliopistoissa 'kurssilla' viitataan rajatumminkin vain niihin 'opintojakson' suoritustapoihin, joissa *opiskelija* osallistuu *lähiopetukseen* (kuten luennoille tai harjoituksiin). Muita opintojakson suoritustapoja voivat tällöin olla esimerkiksi itsenäinen opiskelu, esseen kirjoittaminen ja kirjatenttiin osallistuminen.

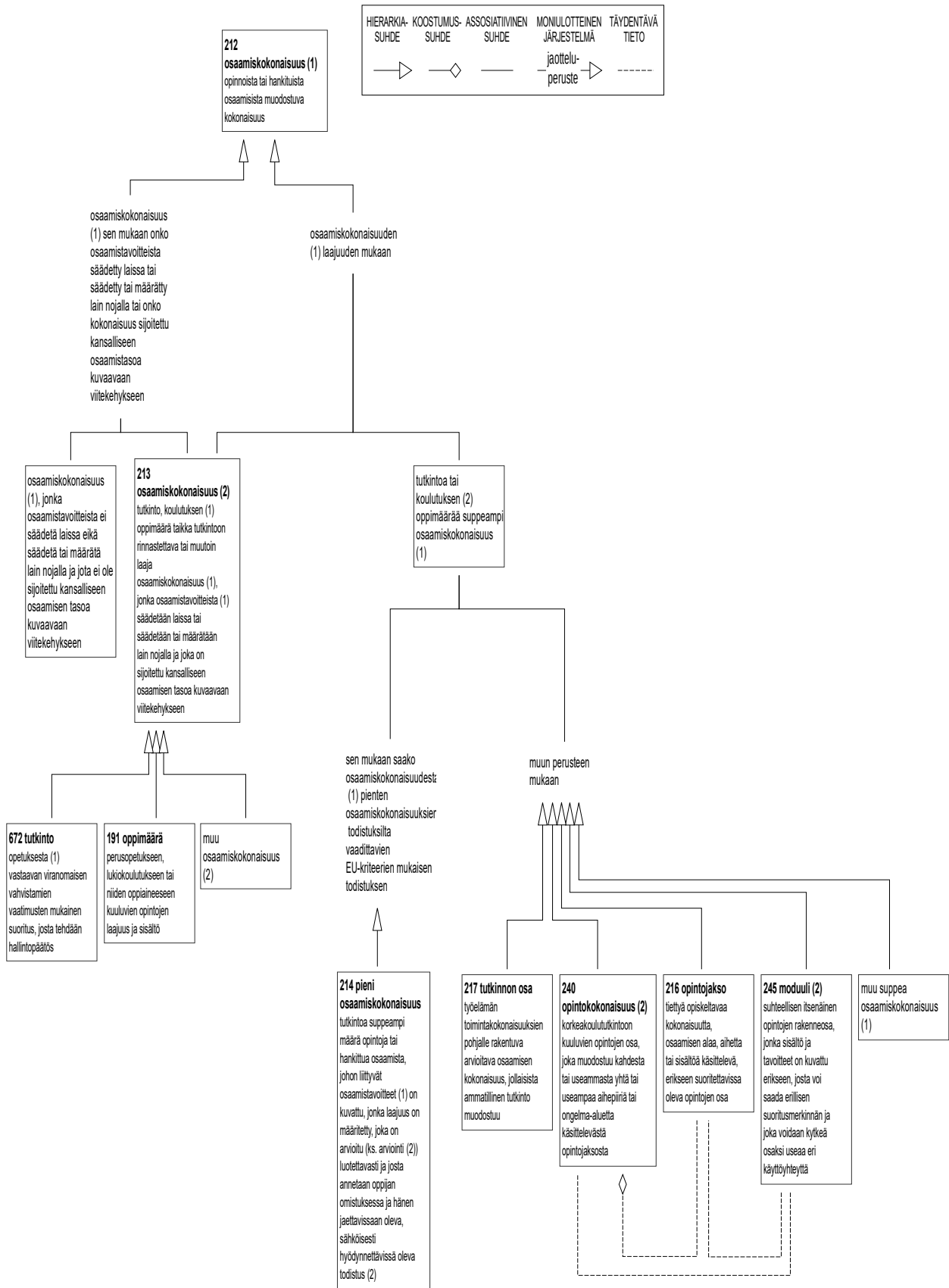
study unit / course (1): Englanniksi korkeakoulujen (1) opintojakso-käsitteen vastineena voi käyttää termejä study unit, **course unit (???) tai** course (1). Opintojakson toteutus - käsitteeseen puolestaan voidaan viitata englanniksi esimerkiksi termillä course unit (???) ja myös termillä course.

Vrt. *opintokokonaisuus (1)*, *opintokokonaisuus (2)*, *moduuli (2)*.

Käsitteen tunnus: c264

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia*, *Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti*, *Opintokokonaisuus ja opintojakso* ja *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*

Käsitekaavio 23. Osaamiskokonaisuuksia.

4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne

217

<ammatillinen koulutus>

tutkinnon osa

sv del av examen; examensdel

en qualification unit; unit (2) <lyhyempi muoto ja EU-yhteyksissä käytettävä termi>; module (1) <koulutuksen alan yleiskielessä>
not: subunit

määritelmä

työelämän toimintakokonaisuuksien pohjalle rakentuva arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *ammatillinen tutkinto* muodostuu

huomautus

Sanaliittoa ”tutkinnon osa” käytetään eri koulutussektoreilla, mutta *ammatillisessa koulutuksessa* termi esiintyy *tutkinnon perusteissa* ja kyseessä on yo. tavalla määriteltävissä oleva käsite.

Ammatillisessa koulutuksessa tutkinnon osia ovat *ammatillinen tutkinnon osa* ja *yhteinen tutkinnon osa*. Ammatilliset tutkinnon osat puolestaan jakautuvat *pakollisiin tutkinnon osiin* ja *valinnaisiin tutkinnon osiin*.

Ammatillisessa koulutuksessa kukin tutkinnon osa suoritetaan siten, että *opiskelija* osoittaa osaamisen (ks. *osaamisen osoittaminen*) *näytössä* tai siten, että opiskelijan osaaminen tunnustetaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) lainsäädännössä tarkemmin määritellyllä tavalla.

Korkeakouluissa (1) ammatillisen koulutuksen tutkinnon osa -käsitettä vastaa usein käsite *opintokokonaisuus* (2). Tietojärjestelmissä sekä ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia että korkeakoulujen (1) opintokokonaisuuksia (2) pidetään yhdentyyppisinä *koulutuksina* (2).

Ammatillisesta koulutuksesta poiketen korkeakouluja (1) koskevat säännökset eivät kuitenkaan määrittele käsitettä tutkinnon osa. Korkeakouluissa (1) tutkinnon osalla voidaan siis tarkoittaa periaatteessa mitä tahansa tutkintoa itseään pienempää osaa, eli käytännössä opintokokonaisuutta tai myös yksittäistä *opintojaksoa*.

Ks. *arviointi* (1).

Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen osa*.

Käsitteen tunnus: c250

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan)*, *Osaamiskokonaisuuksia*, *Ammatillisten tutkintojen rakenne*, *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet*, *Koulutus* (2) -käsitteen alakäsitteitä ja *Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa*

218

ammatillinen tutkinnon osa

sv yrkesinriktad examensdel

en vocational unit

määritelmä

tutkinnon osa, joka sisältää ammatillista osaamista

huomautus

Käsitteen tunnus: c251

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Ammatillisten tutkintojen rakenne* ja *Osaamistavoitteet*

219

yhteinen tutkinnon osa

ei: ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa (vanhentunut)

sv gemensam examensdel

inte: examensdel som kompletterar yrkeskompetensen (föräldrad)

en common unit

määritelmä

tutkinnon osa, joka sisältää yleissivistävää ja muuta työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavaa osaamista

huomautus

Yhteiset tutkinnon osat ovat **ammattillisen perustutkinnon** osia. Yhteisiä tutkinnon osia on kolme: viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen sekä yhteiskunta- ja työelämäosaaminen.

Käsitteen tunnus: c252

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

220

(vanhentunut)

vapaasti valittava tutkinnon osa

sv fritt valbar examensdel

en free choice studies (?)

määritelmä

tutkinnon osa, jollaisia **oppija** voi valita suoritettaviksi osana **tutkintoaan** oman kiinnostuksensa mukaan

huomautus

Vapaasti valittavat tutkinnon osat ovat **ammattillisten perustutkintojen** osia. Vapaasti valittavat tutkinnon osat voivat olla oppijan opintojen tai harrastusten parista.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c254

Luokka: <ammattillinen koulutus>

221

paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa

ei: paikallisesti tarjottava tutkinnon osa (vanhentunut)

sv examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet; examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet

inte: examensdel som erbjuds lokalt (föräldrad)

en vocational unit based on local competence needs

määritelmä

ammattillinen tutkinnon osa, joka perustuu työelämän alueellisiin tai paikallisiin **ammattitaitovaatimuksiin** tai **opiskelijan** ammattitaidon syventämistarpeisiin ja jonka **koulutuksen järjestäjä** sisällyttää **opetussuunnitelmaansa (2)**

huomautus

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvien tutkinnon osien tulee vastata laajemmin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin kuin pelkästään yhden yrityksen tarpeisiin. Nämä **tutkinnon osat** nimetään työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat ovat **valinnaisia tutkinnon osia**.

Käsitteen tunnus: c255

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

222

(vanhentunut)

tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa

ei: ammatillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa (vanhentunut)

sv examensdel som individuellt breddar examen

inte: examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen (föråldrad)

en unit promoting individual vocational competence

määritelmä

ammattillinen tutkinnon osa tai *paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa*, jonka *oppija* voi yksilöllisesti sisällyttää *tutkintoonsa* yli tutkinnon laajuuden silloin, kun se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten taikka oppijan ammattitaidon syventämisen kannalta

huomautus

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa tutkintoa yksilöllisesti laajentavia tutkinnon osia sisältyi sekä *ammattillisena peruskoulutuksena* että *näyttötutkintona* suoritettaviin *ammattillisiin perustutkintoihin*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c253

Luokka: <ammattillinen koulutus>

223

ammattitaitovaatimus; ~ ammattitaitovaatimukset pl

sv krav *n* på yrkesskicklighet; krav *n* på yrkeskunskap

en vocational competence requirement

not: vocational skills requirement (obsolete)

määritelmä

työelämän tehtävä- ja taitoalueiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *ammattillisen tutkinnon osan* osalta ilmaisee, mitä *ammattillisen koulutuksen* opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä

huomautus

Ammattitaitovaatimukset on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen järjestäjän* vahvistamissa *paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvissa tutkinnon osissa*.

Kuhunkin *ammattilliseen tutkinnon osaan* liittyy yleensä useita ammattitaitovaatimuksia.

Ammattitaitovaatimukset määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä* ja kuvataan konkreettisenä työn tekemisenä.

Käsitettä ammattitaitovaatimus käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*. Vrt. käsite *osaamistavoite (2)*, jota käytetään ammatilliseen perustutkintoon kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osissa.

ammattitaitovaatimukset (monikko): Monikkomuotoinen ammattitaitovaatimukset-termi viittaa kokoelmaan ammattitaitovaatimuksia; yleensä termillä viitataan yhden *ammattillisen tutkinnon osan* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen tutkinnon* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen.

Vrt. myös *osaamistavoitteet (1)*.

Käsitteen tunnus: c621

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

224

osaamistavoite (2); ~ osaamistavoitteet pl (2)

sv mål *n* för kunnandet (2)

en key competence requirement

määritelmä

yleissivistykseen liittyvien sekä yhteiskunnan ja työelämän yleisten osaamistarpeiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *yhteisen tutkinnon osan* osalta tai kunkin *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osan* osalta ilmaisee, mitä opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä

huomautus

Osaamistavoitteet (2) on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteissa*.

Kuhunkin *yhteiseen tutkinnon osaan* ja kuhunkin *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osaan* liittyy yleensä useita osaamistavoitteita (2).

Osaamistavoitteet (2) määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä*.

Käsitettä osaamistavoite (2) käytetään *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osissa*; vrt. käsite ammattitaitovaatimus, jota käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*.

Osaamistavoitteet on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa*. *Yhteisten tutkinnon osien* valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla myös ammattillisen *koulutuksen järjestäjän* päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita.

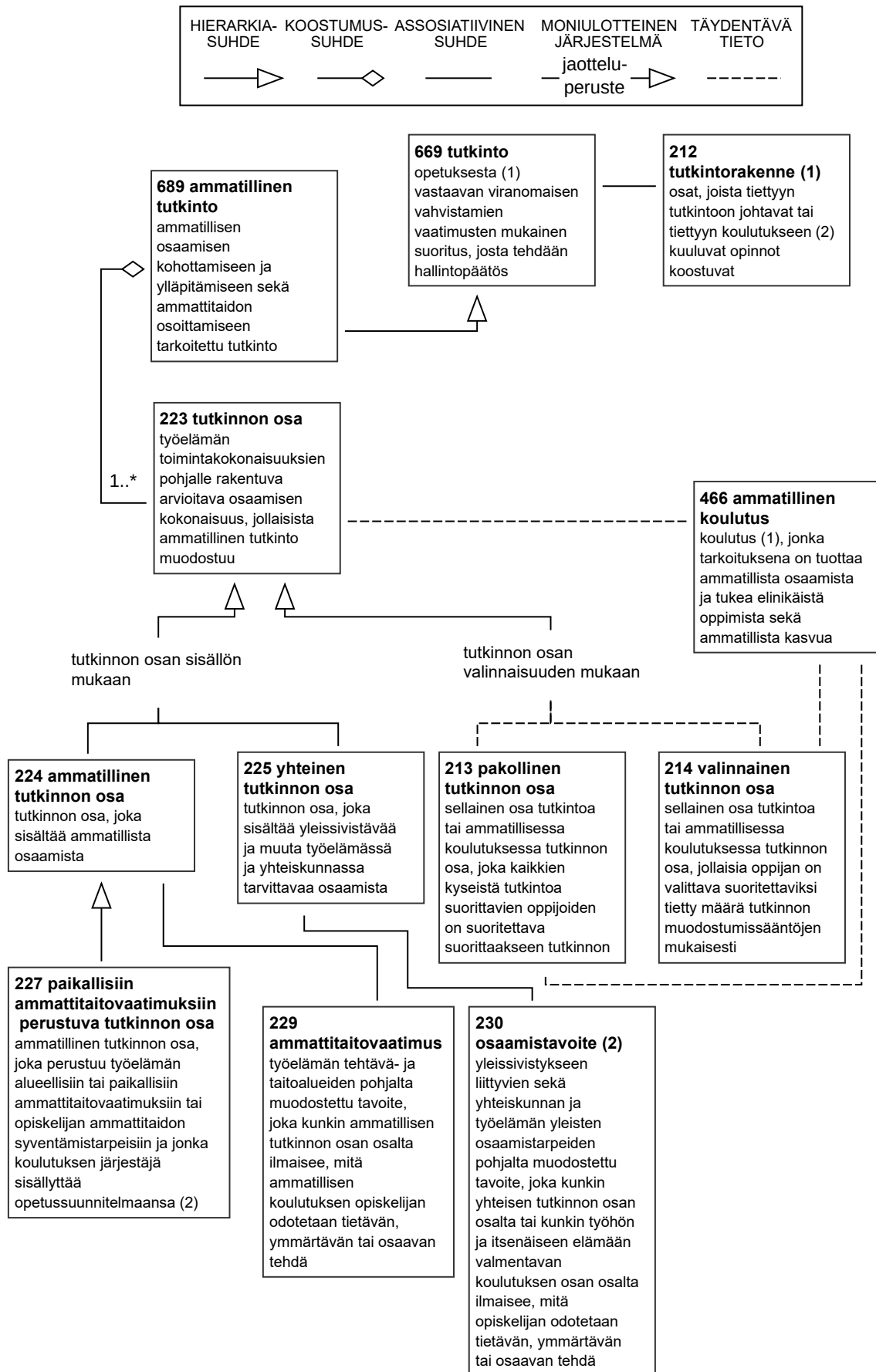
osaamistavoitteet (monikko): Monikkomuotoinen osaamistavoitteet-termi viittaa kokoelmaan osaamistavoitteita; yleensä termillä viitataan yhden *yhteisen tutkinnon osan* tai yhden *valmentavan koulutuksen osan* osaamistavoitteiden kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen perustutkinnon* tai *valmentavan koulutuksen* osaamistavoitteiden kokonaisuuteen.

Vrt. *osaamistavoitteet (1)*.

Käsitteen tunnus: c1648

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Ammattillisten tutkintojen rakenne*, *Osaamistavoitteet*, *Henkilökohtaistaminen ammattillisessa koulutuksessa* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammattillisessa koulutuksessa*

Käsittekaavio 24. Ammatillisten tutkintojen rakenne.

4.2.3 Lukio-opintojen rakenne

4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti

225

moduuli (1)

sv

en study module (1)

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluvien opintojen rakenteensa, jollaisina *pakolliset opinnot* ja *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* vuonna 2019 annetuissa lukion *opetussuunnitelman perusteissa* tarjotaan

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisten opintojen moduulit ovat 1–3 *opintopisteen (1)* laajuisia ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen moduulit kahden opintopisteen (1) laajuisia. Moduulit ovat rakenteensa, joista *koulutuksen järjestäjä* muodostaa paikallisessa *opetussuunnitelmassa (2)* päätettävät *opintojaksot*.

Käsitteen tunnus: c1613

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

226

opintokokonaisuus (1)

sv

sv studiehelhet

en > study entity <opintojakson laajuinen tai sitä suppeampi opintojen kokonaisuus>; > set of study units <usean opintojakson muodostama kokonaisuus>

määritelmä

huomautus

Termillä opintokokonaisuus viitataan *lukiokoulutusta* koskevassa lainsäädännössä ja määräyksissä sekä *lukioissa (1)* useimmiten *opintojakson* laajuiseen opintojen kokonaisuuteen. Lisäksi termillä opintokokonaisuus voidaan viitata opintojaksoa laajempaan tai suppeampaan lukio-opintojen kokonaisuuteen.

Käsitteen tunnus: c1629

Luokka: <lukiokoulutus>

227

pakolliset opinnot

sv obligatoriska studier

en compulsory studies

määritelmä

opinnot, jotka *lukiokoulutuksen järjestäjän* tulee tarjota ja jotka *opiskelijan* tulee suorittaa suorittaakseen lukiokoulutuksen *oppimäärän*

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa (810/2018) ja sen liitteessä. Pakollisissa opinnoissa on tietty määrä variaatiota; esimerkiksi jostakin oppiaineesta voi pakollisina opintoina olla valittavana vaikkapa kaksi eri laajuista oppimäärää.

Käsitteen tunnus: c1667

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

228

valtakunnalliset valinnaiset opinnot

sv riksomfattande valfria studier
en national optional studies

määritelmä

opinnot, jotka *lukiokoulutuksen järjestäjän* tulee tarjota ja joita *opiskelijan* tulee valita ja suorittaa tietty määrä suorittaakseen lukiokoulutuksen *oppimäärän*

huomautus

Lukiokoulutuksen valtakunnallisista valinnaisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa (810/2018) ja sen liitteessä.

Käsitteen tunnus: c1626

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

229

temaattiset opinnot

sv tematiska studier *pl*
en thematic studies *pl*

määritelmä

lukiokoulutuksen valtakunnalliset valinnaiset opinnot, joiden pääasiallisena tavoitteena on kehittää *opiskelijan laaja-alaista osaamista*

huomautus

Koulutuksen järjestäjän tulee tarjota temaattisia opintoja sekä nuorten että aikuisten lukiokoulutuksessa lukioasetuksessa (810/2018) säädettyssä laajuudessa. Temaattisten opintojen tavoitteista ja sisällöstä päätetään koulutuksen järjestäjän hyväksymässä *opetussuunnitelmassa (2)*.

Vrt. aiemmat käsitteet *teemaopinnot* ja *aihekokonaisuus*.

Käsitteen tunnus: c1505

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

230

paikalliset valinnaiset opinnot

sv lokala valfria studier
en local optional studies

määritelmä

opinnot, joiden tarjoamisesta päätetään *lukiokoulutuksen järjestäjän* hyväksymässä *opetussuunnitelmassa (2)* ja joita *opiskelija* voi sisällyttää suorittamaansa lukiokoulutuksen *oppimäärään*

huomautus

Paikalliset valinnaiset opinnot voivat olla esimerkiksi yhteen tai useampaan valtakunnalliseen *oppiaineryhmään* tai *oppiaineeseen* liittyviä opintoja, jotka syventävät *pakollisia opintoja* ja *valtakunnallisia valinnaisia opintoja*. Ne voivat olla myös muita *lukiokoulutuksen tehtävään* soveltuvia opintoja.

Käsitteen tunnus: c1627

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

231

lukiodiplomi

sv gymnasiediplom *n*

en general upper secondary school diploma

määritelmä

tapa, jolla *lukiokoulutuksen opiskelija* voi osana lukio-opintojaan suorittaa eri *oppiaineryhmissä* tai *oppiaineissa* erityistä osaamista tai harrastuneisuutta osoittavan näytön

huomautus

Lukiodiplomit ovat lukiokoulutuksen yleissivistävän koulutustehtävän mukaista toimintaa.

Lukiodiplomeja voi tällä hetkellä (helmikuu 2019) suorittaa kotitaloudessa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa ja teatterissa.

Esimerkiksi musiikin lukiodiplomi perustuu lukiokoulutuksen musiikinopetuksen tavoitteisiin ja sisältöihin sekä opiskelijan lukioaikaiseen musiikinopiskeluun. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa musiikkiprojektina (esimerkiksi konsertti) tai näytesalkkuna lukioaikaisista töistä (esimerkiksi soittamisesta tai sävellystyöstä).

Valtioneuvoston asetuksen *942/2014* mukaisesti lukiodiplomin suorittamiseksi järjestetään lukiodiplomikurssi. Lukiodiplomikurssi on säännösten mukaan valtakunnallinen *soveltava kurssi*.

Opetushallitus on laatinut lukiodiplomeille 1.8.2016 alkaen valtakunnalliset *opetussuunnitelman perusteet*.

Lukioasetuksen *810/2018* mukaan lukiodiplomit ovat lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* kahden *opintopisteen (1)* laajuisia *moduuleja (1)*. Lukiokoulutuksen

opetussuunnitelman perusteiden (LOPS 2019) mukaan lukiodiplomeja voi *koulutuksen järjestäjän* päätöksellä suorittaa yhdessä tai useammassa oppiaineryhmässä tai oppiaineessa.

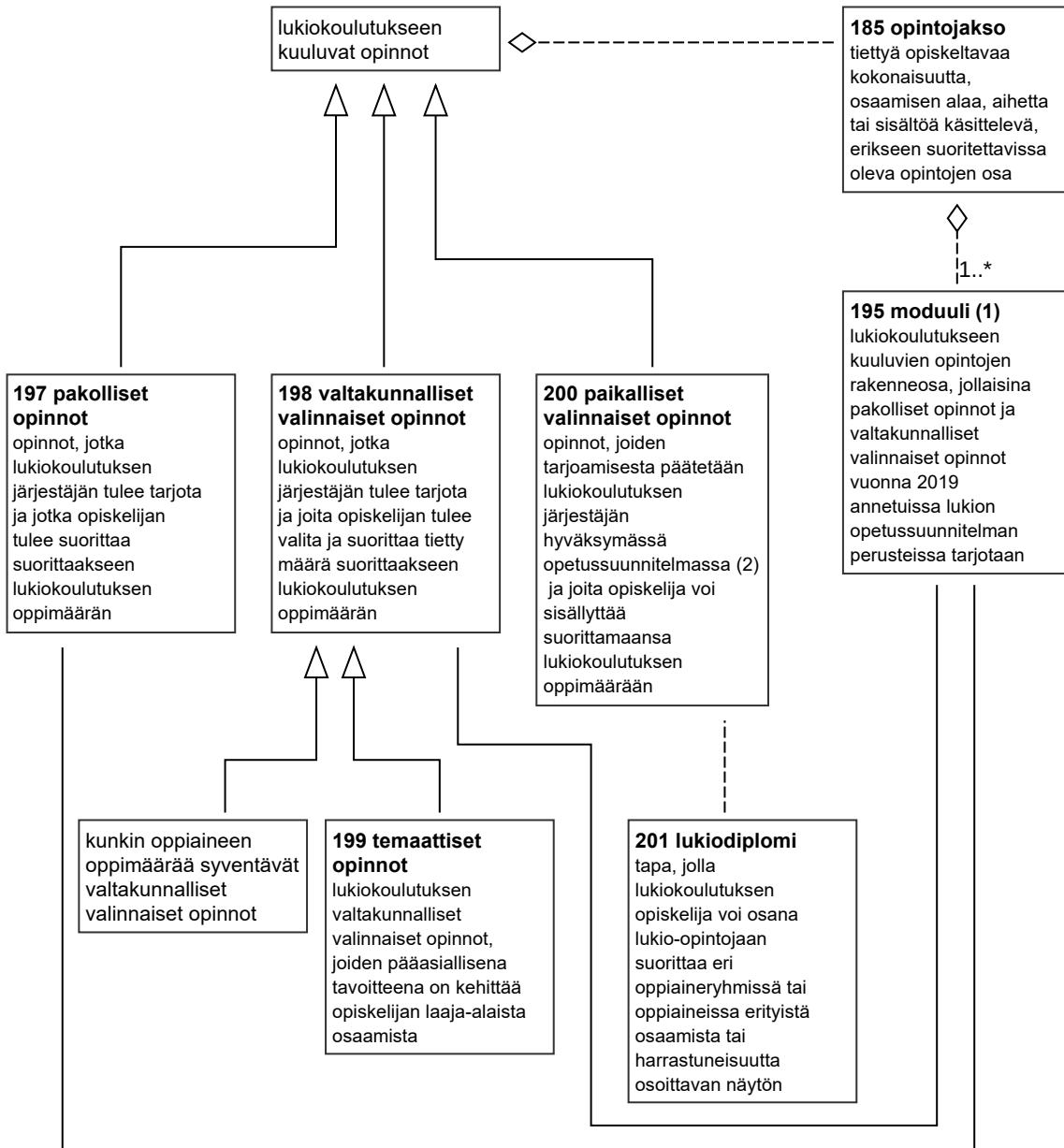
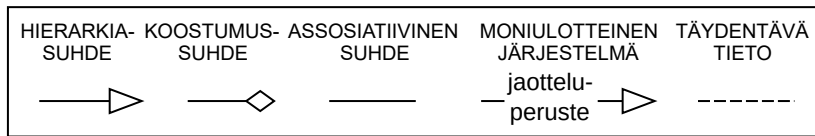
Lukiodiplomi voi koulutuksen järjestäjän *opetussuunnitelmassaan (2)* päättämällä tavalla sisältyä tietyn oppiaineen *paikallisiin valinnaisiin opintoihin*.

Lukio (1) antaa suoritetusta lukiodiplomista *lukiodiplomitodistuksen*, joka on *lukion päättötodistuksen* liite.

Käsitteen tunnus: c274

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#) ja [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

Käsittekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.

4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti

232

kurssi (1)

sv kurs (1)

en course (2)

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluva opiskeltava kokonaisuus, joka käsittelee tiettyä *oppiainetta* tai muuta aihepiiriä ja joka toimii lukiokoulutuksen opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä

huomautus

Lukioasetuksen (810/1998) mukaan kurssi (1) kestää nuorten lukiokoulutuksessa keskimäärin 38 tuntia ja aikuisille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa keskimäärin 28 tuntia.

Kurssi (1) on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Aiemman lukiolain (629/1998) ja lukioasetuksen (810/1998) mukaisesti kurssia (1) käytettiin opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä. Tällaisena yksikkönä kurssi (1) -käsite korvautuu käsitteellä *opintojakso*. Lisäksi kurssia (1) käytettiin *opintojen mitoitussyksikkönä* (ks. yllä lukioasetuksessa 810/1998 kurssille (1) säädetty laajuus). Uudemmassa lukiolaissa 714/2018 ja lukioasetuksessa 810/2018 opintojen mitoitussyksiköksi on säädetty *opintopiste (1)*.

Käsitteen tunnus: c873

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitteekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

233

<lukiokoulutus>

pakollinen kurssi

sv obligatorisk kurs (2)

en compulsory course (2); compulsory studies *pl*; mandatory course (2); mandatory studies *pl*
rather than: obligatory course (2); obligatory studies *pl*

määritelmä

kurssi (1), jonka suorittaminen on edellytys *lukiokoulutuksen oppimäärän* suorittamiselle

huomautus

Lukiokoulutuksen *tuntijaossa* pakollisista kursseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa 942/2014 (9 §).

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot.

Pakollinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c271

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitteekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

234

<lukiokoulutus>

syventävä kurssi

sv fördjupad kurs

en specialisation course

not: in-depth course

määritelmä

kurssi (1), joka pääasiallisesti välittömästi liittyy aiempaan **pakolliseen kurssiin** ja lisää ja syventää sen tietoa ja jollaisia **opiskelijan** on valittava ja suoritettava säädetty määrä **lukiokoulutuksen oppimäärän** suorittamiseksi

huomautus

Syventävät kurssit voivat olla valtakunnallisia tai koulukohtaisia. Valtioneuvoston asetuksen **942/2014** mukaan valtakunnallisilla syventävillä kursseilla on valtakunnalliset, lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteissa** määritellyt tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Koulukohtaisten syventävien sisällöstä päättävät **lukiot (1)** itse.

Kaikki syventävät kurssit eivät välittömästi liity pakolliseen kurssiin ja lisää tai syvennä sellaisen tietoja; esimerkiksi lukiokoulutuksessa alkavan B3-kielen kurssit (1) – B3-kielessä ei ole pakollisia kursseja (1).

Syventävä kurssi on lukiolain (**714/2018**), lukioasetuksen (**810/2018**) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c272

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

235

<lukiokoulutus>

soveltava kurssi; > valtakunnallinen soveltava kurssi; > paikallinen soveltava kurssi

sv tillämpad kurs

en applied course

määritelmä

lukiokoulutuksen opiskelijalle vapaaehtoinen **kurssi (1)**, jollaisia **koulutuksen järjestäjä** voi tarjota valittaviksi ja joka voi olla menetelmäkurssi, eri **oppiaineiden** aineksia sisältävä eheyttävä kurssi taikka saman tai muun koulutuksen järjestäjän tarjoamia ammatillisia opintoja tai muita **lukiokoulutuksen tehtävään** soveltuvia opintoja

huomautus

valtakunnallinen soveltava kurssi, paikallinen soveltava kurssi: Lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** (2015) mukaisesti soveltavat kurssit jaetaan valtakunnallisiin soveltaviin kursseihin ja paikallisiin soveltaviin kursseihin. Valtakunnallisia soveltavia kursseja ovat eri **oppiaineissa** ja **aineryhmissä** suoritettavat **koulutuksen järjestäjän** tarjoamat valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaiset **lukiodiplomit** sekä ne taideopintokurssit, joille Opetushallitus on laatinut valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa Taiteiden väliset kurssit.

Lukiokoulutuksen soveltavista kursseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa **942/2014**.

Soveltava kurssi on lukiolain (**714/2018**), lukioasetuksen (**810/2018**) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c273

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

236

taiteiden välinen kurssi

sv ämnesövergripande kurser i konststudier
en

määritelmä

valtakunnallinen *soveltava kurssi*, joka muodostuu taiteenaloja yhdistävistä opinnoista

huomautus

Taiteiden välinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c1640

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

237

teemaopinnot

sv temastudier
en theme studies

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluvat opinnot, jotka muodostuvat kolmesta valtakunnallisesta *syventävästä kurssista*, joiden tavoitteena on eheyttää *opetusta (1)*, vahvistaa *opiskelijoiden* yksittäistä *oppiainetta* laajempien kokonaisuuksien hallintaa ja lisätä oppiaineiden välistä yhteistyötä

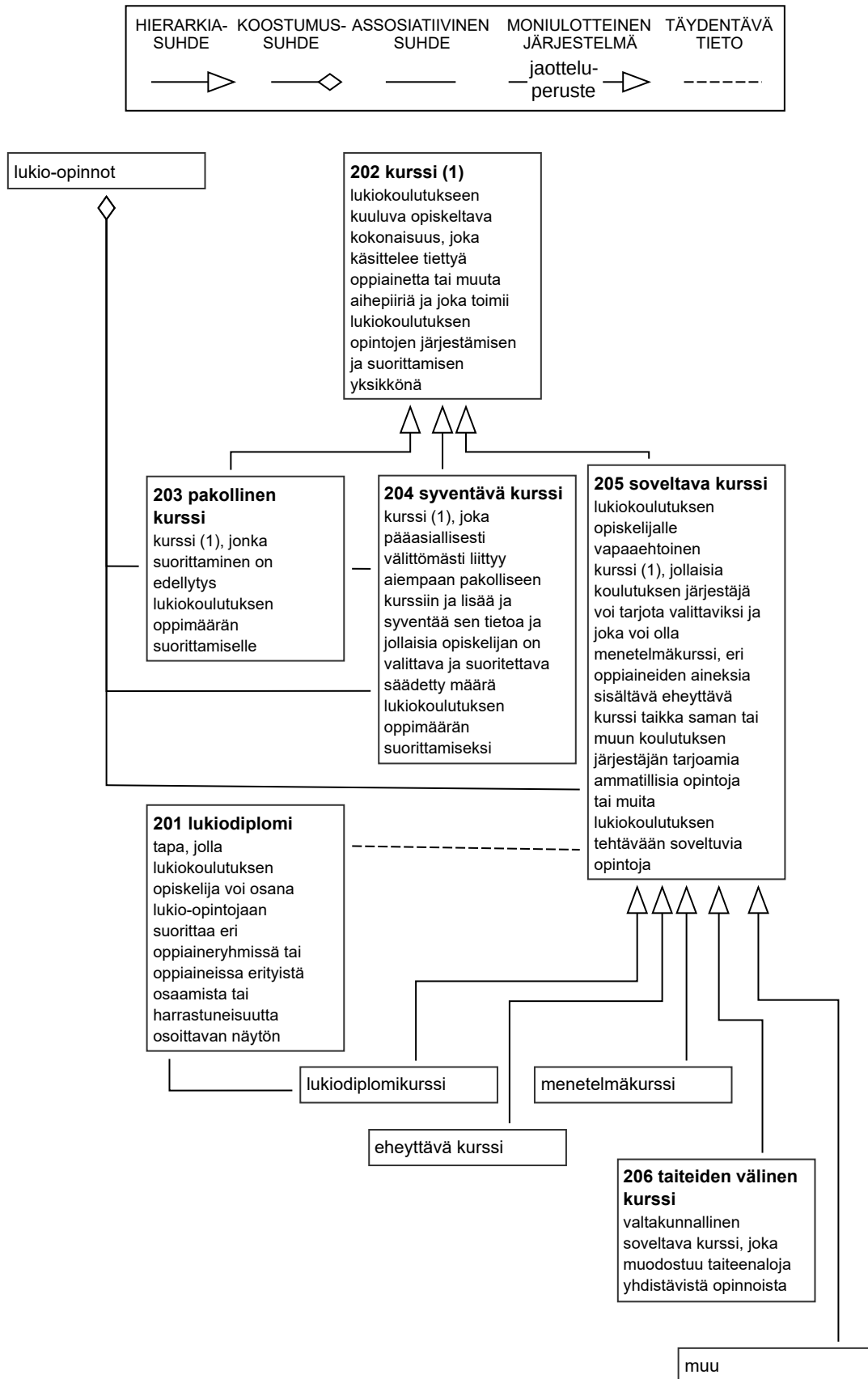
huomautus

Teemaopinnot on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Vrt. *temaattiset opinnot*.

Käsitteen tunnus: c1642

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio 26. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.

4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne

238

<yliopisto>

pääaine

sv huvudämne *n*

en major; major subject

määritelmä

Yliopistossa suoritettavan *korkeakoulututkinnon* pääasiallinen *oppiaine*, josta edellytetään eniten *opintosuorituksia tutkintoa* suorittaessa ja jota opiskelemaan *hakija opiskelijavalinnassa* hyväksytään tai jonka *opiskelija* myöhemmin valitsee

huomautus

Alemmassa korkeakoulututkinnossa pääaineesta edellytetään suoritettavaksi *perusopinnot* ja *aineopinnot* sekä kandidaatin tutkinto. *Ylemmässä korkeakoulututkinnossa* suoritetaan *syventävät opinnot* sekä pro gradu -tutkielma.

Käsitteen tunnus: c265

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

239

<yliopisto>

sivuaine

sv biämne *n*

en minor; minor subject

määritelmä

oppiaine, jonka *opiskelija* voi valita *pääaineen* ohella opiskeltavaksi *korkeakoulututkinnon* suorittamiseksi

huomautus

Sivuaineita voi valita yhden tai useamman.

Käsitteen tunnus: c266

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

240

<korkeakoulut>

opintokokonaisuus (2)

sv studiehelhet (2)

en study module (2)

määritelmä

korkeakoulututkintoon kuuluvien opintojen osa, joka muodostuu kahdesta tai useammasta yhtä tai useampaa aihepiiriä tai ongelma-aluetta käsittelevästä *opintojaksosta*

huomautus

Yliopistoissa opintokokonaisuuksia (2) ovat esimerkiksi tietyn alan tai monitieteiset *perusopinnot*, *aineopinnot* ja *syventävät opinnot*.

Ammatillisessa koulutuksessa puhutaan opintokokonaisuuksien (2) sijaan *tutkinnon osista*. Tietojärjestelmissä sekä *korkeakoulujen* (1) opintokokonaisuuksia (2) että tutkinnon osia pidetään yhdentyypisinä *koulutuksina* (2).

Laaja opintokokonaisuus (2) voi sisältää osinaan myös toisia opintokokonaisuuksia (2).

Ks. myös *moduuli* (2).

Vrt. *lukiokoulutuksen* käsite *opintokokonaisuus* (1).

Käsitteen tunnus: c263

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#), [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

241

perusopinnot *pl*

sv grundstudier *pl*

en core studies *pl*

not: basic studies *pl* (obsolete)

määritelmä

yliopiston tai *ammattikorkeakoulun oppiaineen* tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden ensimmäisenä suoritettava *opintokokonaisuus (2)*

huomautus

Perusopintojen laajuus on vähintään 25 *opintopistettä (2)*.

Käsitteen tunnus: c267

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

242

aineopinnot

sv ämnesstudier *pl*

en intermediate studies *pl*

määritelmä

yliopiston oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus (2)*, joka suoritetaan *perusopintojen* jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c268

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

243

syventävät opinnot *pl*

sv fördjupade studier *pl*

en advanced studies *pl*; specialisation studies

määritelmä

yliopiston oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus (2)*, joka suoritetaan *aineopintojen* jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c269

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

244

pakollinen opintojakso

sv obligatoriskt studieavsnitt *n*; obligatorisk studieperiod; obligatorisk kurs (1)

en compulsory course (1); required course; mandatory course (1); compulsory study unit

<tietojärjestelmissä, tilastoissa>; required study unit <tietojärjestelmissä, tilastoissa>; mandatory study unit

<tietojärjestelmissä, tilastoissa>

rather than: obligatory course (1); obligatory study unit

määritelmä

opintojakso, joka *opiskelijan* on suoritettava suorittaakseen tietyn *opintokokonaisuuden (2)* tai *tutkinnon*

huomautus

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot.

Käsitteen tunnus: c270

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

245

<korkeakoulut>

moduuli (2)

sv

en module (2)

määritelmä

suhteellisen itsenäinen opintojen rakenneosa, jonka sisältö ja tavoitteet on kuvattu erikseen, josta voi saada erillisen suoritusmerkinnän ja joka voidaan kytkeä osaksi useaa eri käyttöyhteyttä

huomautus

Määritelmässä mainitulla "käyttöyhteydellä" viitataan esimerkiksi erilaisiin [korkeakoulun \(1\) opintokokonaisuuksiin \(2\)](#) ja [opintojaksoihin](#), joiden osaksi kyseinen moduuli (2) sopii.

Moduuli (2) voi olla hyvin suppea ja lyhytkestoinen rakenneosa (esimerkiksi [opintojakso](#) tai opintojakson osa) tai laajempi, pienemmistä osista koostuva rakenneosa (esimerkiksi [opintokokonaisuus \(2\)](#)).

Moduuliin (2) voi liittyä yhdistelyehtoja, kuten esitietovaatimuksia ja täydentävyyksiä, ja tämän vuoksi määritelmässä todetaan moduuleiden (2) olevan "suhteellisen" itsenäisiä.

Määritelmässä todetaan, että moduuleista "voi saada" erillisen suoritusmerkinnän. Poikkeuksena on esimerkiksi [korkeakoulujen \(1\) tutkintokoulutus](#), jossa ei ainakaan toistaiseksi anneta opintosuoritusrekisteriin vietävää [arvosanaa](#) opintojaksoa pienemmistä moduuleista.

Opintojen jakaminen moduuleihin (2) perustuu sisältöön (eikä esimerkiksi ajalliseen keston): moduuli (2) on tiettyä sisältöteemaa käsittelevä kokonaisuus.

Sanaa moduuli esiintyy myös [ammattillisen koulutuksen](#) piirissä, mutta ei säädösteksteissä. Ammatillinen koulutus voidaan järjestää modulaarisesti, ja jotkut ammatillisen [koulutuksen järjestäjät](#) jakavat tarjoamansa [koulutuksen \(2\)](#) moduuleiksi nimittämiinsä osiin.

Vrt. [pieni osaamiskokonaisuus](#). Esimerkiksi kaikkia [korkeakoulujen \(1\)](#) pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää moduuleina (2), mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä.

Ks. myös. [modulaarisuus](#).

Käsitteen tunnus: c1788

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

246

modulaarisuus

sv

en

määritelmä

periaate, jonka mukaan opinnot rakentuvat porrasteisesti [moduuleista \(2\)](#)

huomautus

Määritelmässä mainittu porrasteisuus (tai hierarkkisuus) viittaa siihen, että päästäkseen suorittamaan jotakin moduulia (2) opiskelijan on mahdollisesti suoritettava määrättyjä esitietoina vaadittavia moduuleita (2).

Suomen korkeakouluissa (2) yleinen tutkintojen ”modulaarinen rakenne” on, että [tutkinto](#) koostuu opintopistemitoitetuista [opintokokonaisuuksista \(2\)](#), jotka koostuvat edelleen [opintojaksoista](#).

Moduuli-termiä käytetään joskus opintokokonaisuuksista (2), mutta joskus myös pienistä opintojakson osista (ks. [moduuli \(2\)](#)). Erityisesti työelämässä oleville suunnatusta [koulutuksesta \(1\)](#) puhuttaessa modulaarisuudella tarkoitetaan usein opintojen jaottelua hyvin lyhyisiin, esimerkiksi viikossa opiskeltaviin osiin. Myös englanninkielinen tutkimuskirjallisuus käsittelee modulaarisuutta useimmiten tässä merkityksessä.

Modulaarisuudesta puhuttaessa voidaan painottaa:

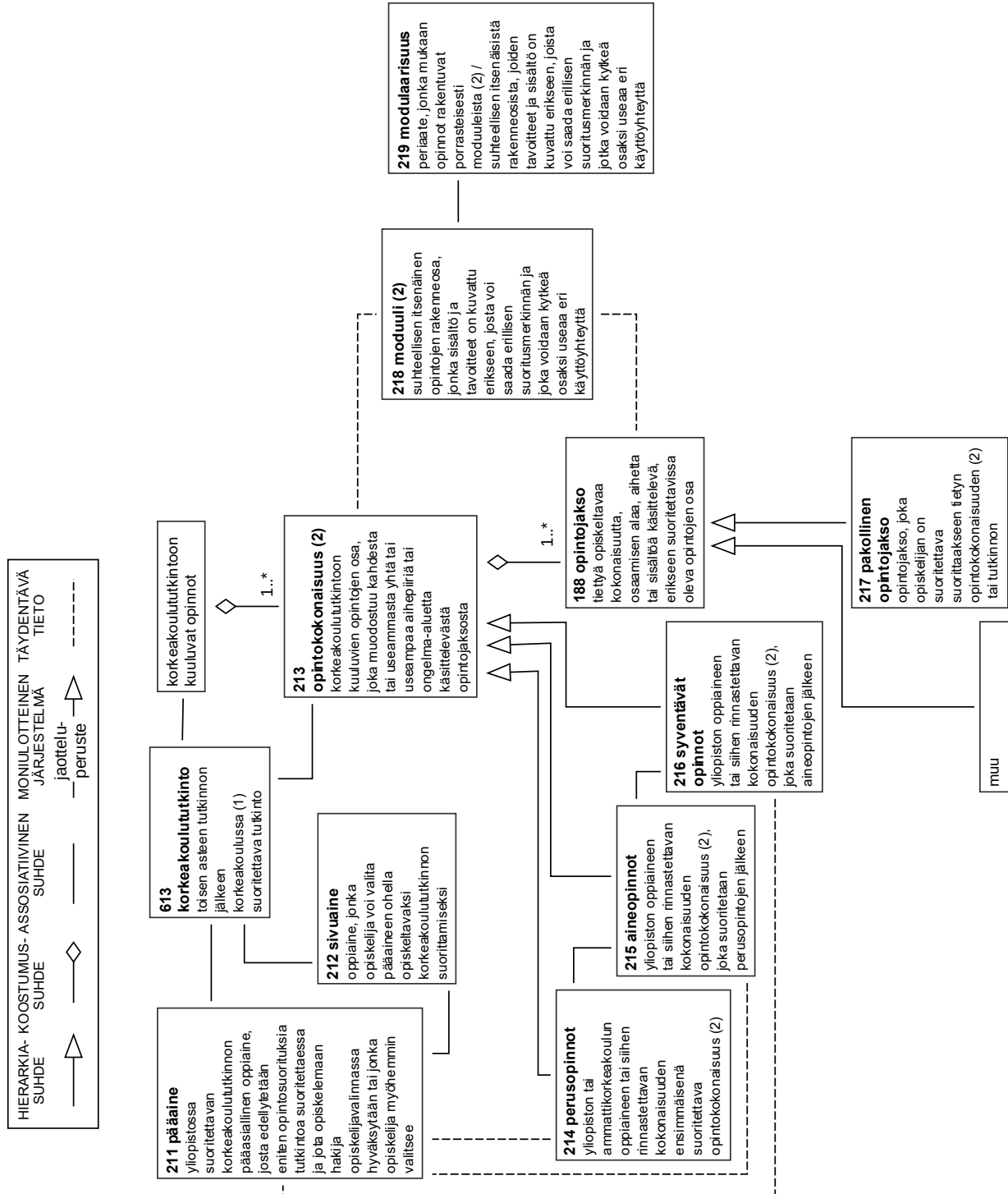
- Tutkintojen koostumista osista ja sitä, että osille on kuvattu itsenäisesti tavoitteet ja sisältö.
- [Opiskelijan](#) valinnanmahdollisuuksia ja opintojen joustavuutta yksilön kannalta (esimerkiksi opintokokonaisuudessa (2) suoritettavat opintojaksot ovat valinnaisia; tutkinnossa suoritettavat opintokokonaisuudet (2) ovat valinnaisia; valinnanmahdollisuuksia on yli korkeakoulurajojen).
- Samojen kokonaisuuksien tarjoamista eri tarkoituksiin (esimerkiksi osana tutkintoja, avoimena korkeakoulutuksena ja täydennyskoulutuksena).
- Opintojen (esimerkiksi [opintojaksojen](#)) jakamista hyvin pieniin paloihin helpottamaan työssäkäyvien opiskelua.
- Esitietovaatimusten kuvaamista geneerisesti, ei oman korkeakoulun (2) opintojaksoina.

Myös [ammattillinen koulutus](#) voidaan järjestää modulaarisesti, vaikkakaan termiä moduuli tai modulaarisuus ei esiinny ammatillisen koulutuksen säädösteksteissä. Ks. [moduuli \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c1789

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

Käsitekaavio 27. Opintokokonaisuus ja opintojakso.

4.3 Oppiaine

247

oppiaine <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; yhteisen tutkinnon osan osa-alue <ammattillinen koulutus>; YTO <ammattillinen koulutus>

sv läroämne *n*; ämne *n*

en subject; subject of common unit <yhteisen tutkinnon osan osa-alue>

määritelmä

opiskeltava tiedonala tai aihealue

huomautus

Määritelmässä sanalla aihealue ei tarkoiteta samaa kuin *esiopetuksessa*.

Ks. myös *yhteinen tutkinnon osa*.

Käsitteen tunnus: c256

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

248

yhteinen oppiaine

sv gemensamt ämne *n*; gemensamt läroämne *n*

en compulsory subject

not: common subject

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään kuuluva *oppiaine*, jota kaikki *oppilaat* opiskelevat

huomautus

Perusopetuksen yhteiset oppiaineet on säädetty perusopetuslaissa 628/1998 ja niiden *tuntijako* valtioneuvoston asetuksessa 422/2012 (valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta).

Käsitteen tunnus: c257

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

249

valinnainen aine

sv valfritt ämne *n*

inte: valbart ämne *n*; tillvalsämne *n*

en optional subject

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään kuuluva *oppiaine* tai *ainekokonaisuus*, jonka *oppilas* voi valita *opetustarjonnasta*

huomautus

Perusopetuksessa valinnaisina aineina voidaan tarjota syventäviä ja soveltavia oppiaineita tai useasta aineesta muodostuvia *oppiainekokonaisuuksia*. *Opetuksen järjestäjä* päättää valinnaisista aineista paikallisessa *opetussuunnitelmassa (2)*.

Eri *koulutusasteilla* valinnaisten opintojen käsitteet vaihtelevat hiukan. Perusopetuksessa käytettävä käsite on valinnainen aine.

Vrt. *lukiokoulutuksen* käsitteet *syventävä kurssi*, *soveltava kurssi*, *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* ja *paikalliset valinnaiset opinnot*.

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsite *valinnainen tutkinnon osa*. Lisäksi *ammattillisiin perustutkintoihin* sisältyvissä *yhteisissä tutkinnon osissa* on pakollisten osa-alueiden lisäksi valinnaisia osa-alueita.

Käsitteen tunnus: c258

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

250

ainevalinta; > kielivalinta

sv ämnesval *n*; > språkval *n*

en subject selection

määritelmä

tapahtuma, jossa *opiskelija* tai perusasteen *oppilaan huoltaja* valitsee opiskeltavan kielen tai muun *oppiaineen opetussuunnitelman (2)* mukaisesta tarjonnasta

huomautus

Käsitteen tunnus: c259

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

251

aineryhmä <perusopetus, lukiokoulutus>; **oppiainekokonaisuus** <perusopetus>; **ainekokonaisuus** <perusopetus>; **oppiaineryhmä** <lukiokoulutus>

sv ämnesgrupp; läroämnesgrupp <lukiokoulutus>; ämneshelhet (1)

en subject group <lukiokoulutus>

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu kahdesta tai useammasta *oppiaineesta*

huomautus

Perusopetuksen aineryhmiä ovat esimerkiksi ympäristö- ja luonnontieteet sekä taito- ja taideaineet.

Perusopetuksessa termiä oppiainekokonaisuus käytetään epävirallisena synonyymina termille aineryhmä.

Lukiokoulutuksessa oppiaineryhmiä ovat esimerkiksi humanistis-yhteiskunnalliset opinnot ja matemaattis-luonnontieteelliset opinnot.

Käsitteen tunnus: c260

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

252

katsomusaine

sv religion och livsåskådningkunskap

en religion and worldview studies

määritelmä

huomautus

Katsomusaineiksi kutsutaan *peruskoulun (1)* ja *lukiokoulutuksen oppiaineista* uskontoa ja elämäntietoa.

Käsitteen tunnus: c261

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

253

kieliohjelma

sv språkprogram *n*

en language programme

määritelmä

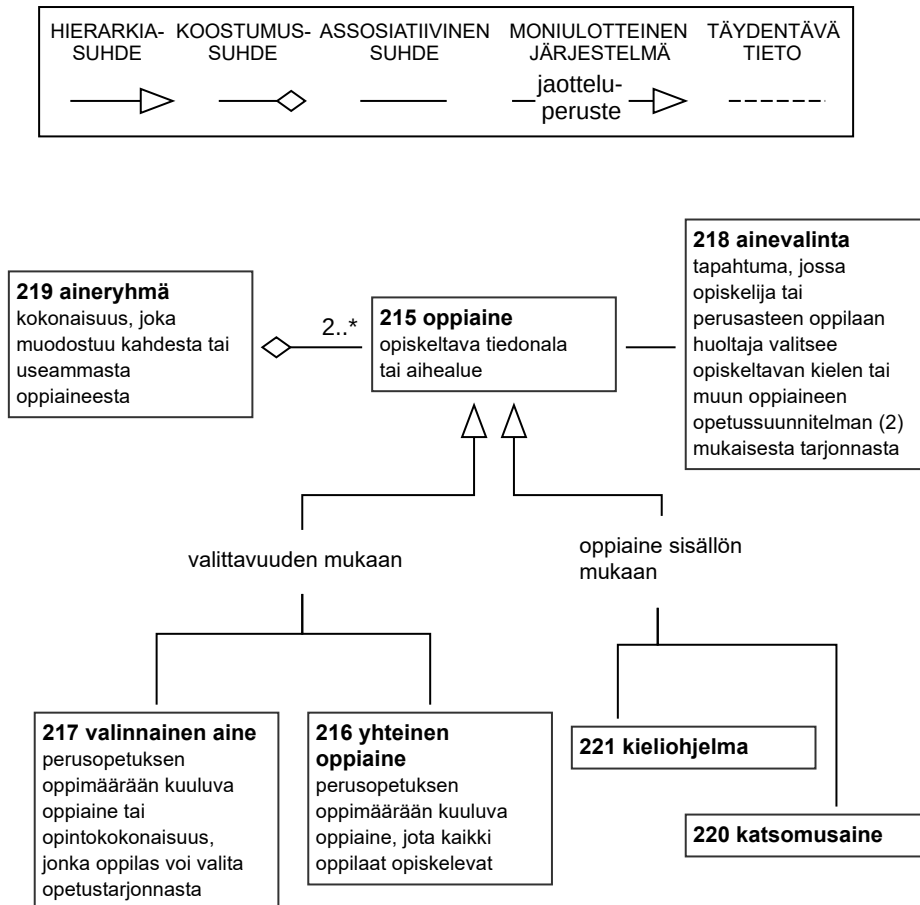
huomautus

Termillä kieliohjelma viitataan *peruskoulun (1)* ja *lukion (1) opetuksen järjestäjän tai koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman (2)* mukaiseen kielitarjontaan. Kieliohjelmasta ilmenee esimerkiksi, mitä kieliä peruskoulussa (1) tai lukiossa (1) voi opiskella ja kuinka laajasti (esimerkiksi miltä luokka-asteelta alkaen).

Käsitteen tunnus: c262

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

Käsittekaavio 28. Oppiaine.

4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta

4.4.1 Opetussuunnitelma

254

opetussuunnitelma (1)

sv läroplan
en curriculum

määritelmä

suunnitelma *kasvatuksen* ja *opetuksen* (1) valtakunnallisten, paikallisten tai oppilas- tai opiskelijakohtaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja *koulutukselle* (1) tai *koulutukselle* (2) asetettujen tehtävien suorittamiseksi

huomautus

Käsite opetussuunnitelma (1) on otettu OKSA-sanastohankkeessa käyttöön kokoavana yläkäsitteenä, jonka ajatellaan koskevan kaikkia *koulutusasteita*.

Käsitteen tunnus: c275

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

255

opetussuunnitelma (2) <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulut>; > **paikallinen opetussuunnitelma** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillisessa epävirallinen termi>; > **opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma** <esi- ja perusopetus>; > **koulun opetussuunnitelma** <perusopetus: epävirallinen termi>; > **toteutussuunnitelma** <ammatillinen koulutus: virallinen termi>; > **koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; > **oppilaitoksen opetussuunnitelma** <toisen asteen koulutus: epävirallinen termi>

sv > lokal läroplan <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillisessa epävirallinen termi>; > utbildningsanordnarens läroplan <opetuksen tai koulutuksen järjestäjän suunnitelma>; > skolans läroplan <perusopetus>; > plan för genomförande av utbildningen <ammatillinen koulutus>; > undervisningsplan <korkeakoulut>

en local curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; > education provider-specific curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus: opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma>; > school-specific curriculum <perusopetus: koulukohtainen opetussuunnitelma>; institute-specific curriculum <korkeakoulut>

määritelmä

opetuksen järjestäjän, koulutuksen järjestäjän tai korkeakoulun (1) taikka peruskoulun (1) tai toisen asteen oppilaitoksen suunnitelma *opetuksen (1)* järjestämisestä ja toteuttamisesta

huomautus

Perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi *kasvatusta* ja *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea.

Lukiokoulutuksessa paikallinen opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi *kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä* ja *opiskelijahuoltoa*.

Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen paikallisessa opetussuunnitelmassa noudatetaan *opetussuunnitelman perusteita*.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän toteutussuunnitelmassa noudatetaan ammatillisen *tutkinnon perusteita*.

Perusopetuksessa paikallinen opetussuunnitelma voidaan määritellä *opetuksen järjestäjän* tasolla ja/tai *koulun* tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan opetussuunnitelma (2) ja sen lisäksi koulukohtaiset opetussuunnitelmat (2).

Lukiokoulutuksessa paikallinen opetussuunnitelma voidaan määritellä koulutuksen järjestäjän tasolla ja/tai oppilaitoksen tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan opetussuunnitelma ja sen lisäksi oppilaitoskohtaiset opetussuunnitelmat.

Ammatillisessa koulutuksessa toteutussuunnitelma voidaan määritellä koulutuksen järjestäjän tasolla ja/tai oppilaitoksen tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan toteutussuunnitelma ja sen lisäksi oppilaitoskohtaiset toteutussuunnitelmat. (???)

Kansanopistojen ja *liikunnan koulutuskeskusten* tulee laatia opetussuunnitelma (2) *koulutukselle (2)*, jonka kesto on vähintään kahdeksan viikkoa tai joka sisältää *etäopetusta* tai *työssäoppimista*.

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmassa (2) kuvataan mm. *tutkintoon* johtavien opintojen rakenne, opintojen *osaamistavoitteet (1)* sekä *opetuksen (1)* järjestämistavat.

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmaa (2) ei välttämättä ole olemassa yhtenä dokumenttina, vaan se voi koostua osista, joista päätetään eri aikoina.

Varhaiskasvatuksen osalta vrt. käsite *paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c276

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet* ja *Opetussuunnitelma*

256

lukuvuosisuunnitelma <perusopetus, lukiokoulutus>; **oppilaitoksen työsuunnitelma** <ammattillinen koulutus>; **vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma** <lukiokoulutus>; **vuosisuunnitelma** <lukiokoulutus>; ~ **opetusohjelma** <korkeakoulut>

sv läsårsplan <perusopetus, lukiokoulutus>; läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret <lukiokoulutus>

en school-specific annual plan <perusopetus, lukiokoulutus>

not: annual plan for the implementation of the local curriculum

määritelmä

opetuksen järjestäjän tai *koulutuksen järjestäjän* laatima suunnitelma *lukuvuoden opetustarjonnasta*, *opetuksen (1)* järjestämisestä ja muusta toiminnasta sekä *oppilaitoksen* työajoista

huomautus

Tässä määritelty suunnitelma on käytössä *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*.

Perusopetusasetuksessa (852/1998) ja lukioasetuksessa (810/1998) lukuvuosisuunnitelma on säädetty opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tehtäväksi. Suunnitelmassa päätetään kuitenkin oppilaitoskohtaisista asioista, ja käytännössä suunnitelman laatiminen on delegoitu *koulutusorganisaatioille* (*peruskouluille (1)* ja oppilaitoksille).

Korkeakouluissa (1) vastaavansisältöistä asiakirjaa kutsutaan opetusohjelmaksi.

Korkeakouluissa (1) *tutkintovaatimukset* ja kutakin lukuvuotta koskeva opetusohjelma muodostavat yhdessä *opetussuunnitelman (2)*.

Käsitteen tunnus: c277

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

257

<korkeakoulut>

tutkintovaatimukset

sv examensfordringar *pl*

en degree requirements *pl*

määritelmä

korkeakoulun (1) opetussuunnitelman (2) osa, jossa kuvataan *tutkinnon* suorittamisen edellyttämät tiedot ja osaaminen

huomautus

Tutkintovaatimuksia ei välttämättä kuvata erillisenä asiakirjana.

Käsitteen tunnus: c1034

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

258

<esiopetus, perusopetus>

oppimissuunnitelma

sv plan för elevens lärande

en personalised learning plan

määritelmä

esiopetuksessa olevalle lapselle tai *perusopetuksen oppilaalle* laadittava kirjallinen, pedagoginen suunnitelma *oppimisen* ja/tai koulunkäynnin etenemisestä, opetusjärjestelyistä ja tarvittavasta tuesta

huomautus

Oppimissuunnitelmaa voidaan tarvittaessa käyttää osana *yleistä tukea (1)*, ja sitä tulee käyttää *tehostetun tuen (1)* aikana. Oppimissuunnitelma tehdään myös, jos perusopetuksen oppilaalla on päätös oman *opinto-ohjelman* mukaan etenemisestä, *erityisistä opetusjärjestelyistä* tai hänet on otettu *joustavan perusopetuksen* toimintaan. *Eriyistä tukea (1)* saavalle perusopetuksen oppilaalle tehdään oppimissuunnitelman sijaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c280

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

259

<perusopetus>

opinto-ohjelma

sv studieprogram *n*

en study programme

määritelmä

ohjelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä opintoja ja missä laajuudessa *perusopetuksen oppilaan* on tarkoitus tietynä ajanjaksona suorittaa

huomautus

Perusopetusasetuksen (852/1998, 10 §) mukaan *perusopetuksen* oppilaalle tulee kunkin *lukuvuoden* päättyessä antaa *todistus* (1), johon merkitään oppilaan opinto-ohjelma ja oppiaineittain tai aineryhmittäin arvio siitä, miten oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet, sekä arvio oppilaan käyttäytymisestä.

Lisäksi käsite opinto-ohjelma liittyy perusopetuksen nk. vuosiluokkiin sitomattomaan *opiskeluun*. Perusopetusasetuksen (852/1998, 11 §) mukaan *opetussuunnitelmassa* (1) voidaan määrätä, että eri *oppiaineiden* opinnoissa voidaan edetä *vuosiluokkiin* jaetun *oppimäärän* sijasta oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c243

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

260

henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma; HOJKS

sv individuell plan för anordnande av undervisning; individuell plan för hur undervisning skall ordnas; IP

en individualised educational plan; IEP

rather than: individual educational plan

not: individualised curriculum

määritelmä

erityisen tuen (1) päätökseen perustuva suunnitelma *esiopetuksessa* olevan lapsen tai *perusopetuksen oppilaan oppimiseen* ja koulunkäyntiin liittyvistä tavoitteista sekä *opetuksen* (1) sisällöistä, tukimuodoista, pedagogisista menetelmistä ja *oppimisympäristöön* liittyvistä tukitoimista

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaisesti erityistä tukea koskevan päätöksen toimeenpanemiseksi oppilaalle on laadittava henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Kaikki erityistä tukea saavan oppilaan tuki kirjataan HOJKSiin. HOJKS on kirjallinen suunnitelma, jossa määritellään mm. *opiskelun* erityiset painoalueet, oppilaan edistymisen *seuranta* ja *arviointi* (2), oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin, arviointitavat ja ajankohdat, oppilaan *itsearviointi* (2) sekä muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja *oppimateriaalit*.

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa *ammatillisen peruskoulutuksen koulutuksen järjestäjän* tuli erityisopetuksen toteuttamiseksi laatia *opiskelijalle* henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). HOJKS:n sisällöstä säädettiin valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta peruskoulutuksesta (811/1998, 8 §). Suunnitelma mainittiin myös laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998, 20 §). Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c281

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

261

henkilökohtainen opintosuunnitelma <lukiokoulutus, korkeakoulut>; **HOPS** <lukiokoulutus, korkeakoulut>;
oma opinto-ohjelma <perusopetukseen valmistava opetus>

sv individuell studieplan <lukiokoulutus, korkeakoulut>; ISP <lukiokoulutus, korkeakoulut>; individuellt studieprogram *n* <perusopetukseen valmistava opetus>

en personal study plan; PSP
rather than: personalised study plan; individual study plan

määritelmä

[lukiokoulutuksessa](#), [korkeakouluissa \(1\)](#) ja [perusopetukseen valmistavassa opetuksessa](#) käytettävä, [oppijan](#) omaan käyttöön tarkoitettu suunnitelma opintojen suorittamisesta

huomautus

[Lukiokoulutuksessa](#) henkilökohtainen opintosuunnitelma koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmasta.

rajattu HOPS: Termiä rajattu HOPS (sv begränsad; en narrow) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka sisältää esimerkiksi opintojen aikataulutukseen, valinnaisiin opintoihin ja korvaavuuksiin liittyvät valinnat.

avoin HOPS: Termiä avoin HOPS (sv öppen; en open-ended) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka liittyy laajemmin yksilöllisen opintopolun suunnitteluun osana henkilökohtaista kehittymistä.

personal study plan / personalised study plan: Englannin vastine personal study plan on tämän käsitteen kohdalla suositettavampi kuin personalised study plan, sillä oppija laatii suunnitelman itse. (Sana personalised viittaisi prosessiin, jossa suunnitelma henkilökohtaistetaan oppijalle.)

individual study plan: Englannin sana "individual" voi viitata 'henkilökohtaisen' lisäksi myös 'yksittäiseen'. Monitulkintaisuuden vuoksi termin "individual study plan" käyttöä ei suositella henkilökohtaisen opiskelu- tai opintosuunnitelman vastineena.

Käsitteen tunnus: c279

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

262

henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

sv personlig studieplan

en

määritelmä

[tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalle](#) tehtävä suunnitelma, johon kirjataan [opiskelijan](#) tavoitteet valmentavalle koulutukselle, opintojen yksilöllinen rakentuminen ja eteneminen, opiskelijan [opetusta \(1\)](#), [ohjausta](#) ja tukea koskevat tiedot sekä opiskelijan jatkoopinto ja urasuunnitelma

huomautus

Henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta on säädetty tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) ja siitä annetaan määräyksiä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa (2021).

Kun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestää [perusopetuksen järjestäjä](#) tai [lukiokoulutuksen järjestäjä](#), tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) 14 §:n mukaisesti.

Kun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestää [ammattillisen koulutuksen järjestäjä](#), henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tehdään ammatillisen koulutuksen [henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman](#) (HOKS) mukaisesti, kuten tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020, 14 §) säädetään.

Käsitteen tunnus: c1919

Luokka: <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

263

henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma; HOKS

sv personlig utvecklingsplan för kunnandet; PUK

en personal competence development plan

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma, joka sisältää *ammattillisen koulutuksen opiskelijalle* tehtävää *henkilökohtaistamista* koskevat tiedot

huomautus

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan opiskelijan yksilölliset *osaamisen tunnistamista*, *osaamisen tunnustamista*, osaamisen hankkimista ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan tietoja mm. opiskelijan *ammattillisen tutkinnon* suorittamiseen tai *oppimiseen* liittyvistä tavoitteista, valinnoista, *opetuksesta (1)* ja *oppimisympäristöistä* sekä esimerkiksi mahdollisesta *erityisestä tuesta (2)*.

Henkilökohtainen osaaminen kehittämissuunnitelma laaditaan ja päivitetään yhdessä opiskelijan kanssa. Henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan ja suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana tarvittaessa.

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimiseen, päivittämiseen ja hyväksymiseen osallistuvista tahoista on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

Käsitteen tunnus: c1240

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Opetussuunnitelma](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

264

henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma; HOVS

sv individuell studie- och träningsplan

en individual study and training plan

määritelmä

suunnitelma, jossa yhdistyy *opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* ja hänen urheilulajinsa valmennussuunnitelma

huomautus

Henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma on kilpaurheilua harjoittaville opiskelijoille tehtävä suunnitelma, jossa huomioidaan esimerkiksi kilpailemiseen ja harjoitteluun liittyvät poissaolot ja erityisjärjestelyt, joita opiskelija tarvitsee, jotta pystyy suoriutumaan opinnoistaan.

Käsitteen tunnus: c283

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

265

(vanhentunut)

henkilökohtainen opiskeluohjelma

sv personligt studieprogram *n*

en individual study programme

määritelmä

oppisopimuskoulutuksessa tehtävä suunnitelma, johon kirjataan ammattitaito, johon *opiskelija* pyrkii, ja tapa, jolla opiskelija osoittaa saavuttamansa ammattitaidon

huomautus

Henkilökohtaiseen opiskeluohjelmaan voidaan kirjata myös *näyttötutkinnon henkilökohtaistamista* koskevat tiedot.

Henkilökohtaisen opiskeluohjelman laativat opiskelija, työnantaja ja *koulutuksen järjestäjä*.

Vrt. *henkilökohtaistamista koskeva asiakirja*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c935

Luokka: <ammatillinen koulutus>

266

(vanhentunut)

henkilökohtainen näyttösuunnitelma; HENSU

sv individuell plan för fristående examen

en individual plan for completing competence-based qualification

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma [näyttötutkinnon](#) osien suorittamisesta

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c282

Luokka: <ammatillinen koulutus>

267

(vanhentunut)

henkilökohtaistamista koskeva asiakirja

sv dokument om personlig tillämpning

en personalisation documentation

määritelmä

[ammattillisessa aikuiskoulutuksessa](#) käytettävä asiakirja, johon kirjataan tiedot [näyttötutkintoon](#) liittyvästä [henkilökohtaistamisesta](#)

huomautus

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan laatii [koulutuksen järjestäjä](#) yhdessä [tutkinnon suorittajan](#) kanssa.

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksessa (25.6.2015) ammatilliseen aikuiskoulutukseen liittyvästä henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan merkitään muun muassa tutkinnon suorittajan aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen, tiedot niistä [tutkinnon osista](#), jotka on ilmoitettu [tutkintotoimikunnalle](#) niiden liittämiseksi tutkintosuoritukseen, tiedot niistä tutkinnon osista, joista on tehty tutkintotoimikunnalle esitys [osaamisen tunnustamista](#) varten; [näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen](#) ja muun ammattitaidon hankkimisen tarve; tarvittava [ohjaus](#) ja tuki; mahdollisesti tarvittavat opiskeluvalmiuksia parantavat opinnot.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c934

Luokka: <ammatillinen koulutus>

4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä

268

<lukiokoulutus>

aihekokonaisuus

sv temaområde; ämneshelhet (2); genomgående tema; ämnesområde

en cross-curricular theme

määritelmä

lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa (1) annettu, *opetuksen (1)* eheyttämiseen pyrkivä teema, jolla on liittymäkohtia useisiin *oppiaineisiin* ja jota käsitellään eri oppiaineiden yhteydessä ja *oppilaitoksen* muussa toiminnassa

huomautus

Esimerkkejä *lukiokoulutuksen* vuoden 2015 opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaisista aihekokonaisuuksista ovat ”ihmisenä kasvaminen”, ”kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys” sekä ”osallistuva kansalaisuus”.

Aihekokonaisuus on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteellä aihekokonaisuus, samoin kuin lukiolain 714/2018 myötä tulleilla käsitteillä *laaja-alainen osaaminen* ja *temaattiset opinnot*, on *opetusta (1)* eheyttävä tehtävä.

Käsite aihekokonaisuus on mainittu myös perusopetuslaissa (628/1998). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta.

Käsitteen tunnus: c285

Luokka: <lukiokoulutus>

269

<lukiokoulutus>

laaja-alainen osaaminen

sv mångsidig kompetens

en transversal competence

määritelmä

osaaminen, joka rakentuu tiedoista, taidoista, arvoista, asenteista ja tahdosta, jotka tarvitaan *lukiokoulutuksen opiskelijan* hyvää yleissivistystä ja hyväksi ihmiseksi kasvamista, kestävän tulevaisuuden rakentamista sekä jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiuksia varten

huomautus

Laaja-alaisella osaamisella on lukiokoulutusta eheyttävä tehtävä. *Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa* 2019 laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat lukiokoulutuksen *oppiaineiden* yhteiset tavoitteet.

Laaja-alaisen osaamisen kuusi osa-alueita ovat hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Käsite laaja-alainen osaaminen on käytössä lukiokoulutuksen lisäksi myös *varhaiskasvatuksessa*, *esiopetuksessa* ja *perusopetuksessa*. OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta.

Vrt. *temaattiset opinnot*.

Käsitteen tunnus: c1638

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

270

opetuksen eriyttäminen

sv differentiering av undervisningen

en differentiation of teaching

määritelmä

toiminta, jossa samaan *opetusryhmään (2)* kuuluville *oppilaille* tai *opiskelijoille* annetaan *opetusta (1)* heidän toisistaan poikkeavien tarpeidensa mukaisesti

huomautus

Eriyttämisessä voidaan tarpeiden mukaan vaihdella *opiskelun* laajuutta, syvyyttä ja etenemisnopeutta. Eriyttäminen voi tapahtua esimerkiksi opetuksen (1) sisältöjä, käytettäviä *opetusmateriaaleja* ja menetelmiä, työtapoja, kotitehtävien määrää ja käytettävissä olevaa aikaa vaihtelemalla.

Käsitteen tunnus: c286

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

271

koulutuksen tavoitteet *pl*; > **esiopetuksen tavoitteet** *pl*; > **perusopetuksen tavoitteet** *pl*;
> **lukiokoulutuksen tavoitteet** *pl* <valtioneuvoston asetus 942/2014>; > **lukiokoulutuksen tehtävät** *pl*
<lukion opetussuunnitelman perusteet 2015>; > **lukiokoulutuksen tarkoitus** <lukiolaki 714/2018>

mieluummin kuin: opetuksen tavoitteet *pl* <esiopetus, perusopetus>

sv utbildningens mål *n pl*; > mål *n pl* för förskoleundervisningen; > mål *n pl* för den grundläggande utbildningen; > gymnasieutbildningens mål *n pl*

hellre än: mål *n pl* för undervisningen

en mission of education; > mission of general upper secondary education <lukiokoulutuksen tavoitteet>

määritelmä

niiden päämäärien kokonaisuus, joihin *kouluksella (1)* pyritään

huomautus

Esiopetuksen ja *perusopetuksen* tavoitteista on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja valtioneuvoston asetuksessa perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen *tuntijaosta* (422/2012).

Lukiokoulutuksen tavoitteista on säädetty lukiolaissa (629/1998) sekä valtioneuvoston asetuksessa lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (942/2014).

Perusopetuksen tavoitteita ovat esimerkiksi tukea *oppilaan* kasvamista ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen, tarjota elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja, lisätä sivistystä ja tasa-arvoa ja turvata yhdenvertaisuutta.

Lukiokoulutuksen tavoitteita ovat lain 942/2014 mukaan esimerkiksi tukea *opiskelijan* tasapainoista henkistä, fyysistä ja sosiaalista kasvua sekä edistää elämän, ihmisoikeuksien, kestävän kehityksen, ympäristön ja kulttuurien monimuotoisuuden kunnioittamista.

Esi- ja perusopetuksella on yleis- ja erityistavoitteet. Valtioneuvoston asetuksessa 422/2012 säädetään perusopetuksen yleiset tavoitteet ja asetuksen 5 §:ssä lisäksi muille kuin *oppivelvollisuuttaan* suorittaville oppilaille annettavan *opetuksen (1)* erityiset tavoitteet.

opetuksen tavoitteet: Säädöksissä (esim. perusopetuslaki 628/1998 ja valtioneuvoston asetus 422/2012) käytetään lyhyttä termimuotoa ”opetuksen tavoitteet”, jolla viitataan sekä käsitteeseen esiopetuksen tavoitteet ja että käsitteeseen perusopetuksen tavoitteet. Termin opetuksen tavoitteet käyttäminen koulutuksen (1) tavoitteista ei kuitenkaan ole suositeltavaa, sillä termillä opetuksen tavoitteet viitataan myös yksittäisten *oppiaineiden* tavoitteisiin. Esimerkiksi perusopetuksen osalta oppiaineiden tavoitteista on säädetty *opetussuunnitelman perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c287

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

272

opetustunti

sv lektion; undervisningstimme
en lesson
not: teaching hour

määritelmä

yksikkö, joka ilmaisee [opetukseen \(1\)](#) käytettävää aikamäärää tuntia kohti

huomautus

Opetustuntia käytetään aikayksikkönä opetuksessa (1), opetuksen (1) suunnittelussa ja hallinnossa.

Käsitteen tunnus: c288

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

4.4.2 Koulutustarjonta

273

koulutustarjonta

sv utbildningsutbud *n*
en study opportunities available; provision of study opportunities; education and training provision

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyssä aikana tarjottavista [koulutusmahdollisuuksista](#), tarjolla olevia [aloituspaikkoja](#) koskevista tiedoista sekä muista koulutusmahdollisuuksiin liittyvistä tiedoista

huomautus

Tarjottavista koulutusmahdollisuuksista voidaan antaa tietoa esimerkiksi verkkopalveluissa tai opinto-oppaissa.

Käsite koulutustarjonta voidaan ymmärtää myös muilla tavoilla. Esimerkiksi [hakijan](#) kannalta koulutustarjonta on kokonaisuus, joka muodostuu [koulustoimijoiden](#) tarjoamista koulutusmahdollisuuksista yhteensä. Yksittäisen koulustoimijan näkökulmasta koulutustarjonta voidaan ymmärtää toimijan itsensä tarjoamien [koulutuksen toteutusten](#) kokonaisuudeksi.

Käsitteen tunnus: c289

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

274

opetustarjonta <perusopetus, ammattillinen, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; opintotarjotin <lukiokoulutus>; opintojakso- ja opintotarjotin <lukiokoulutus>

ei: > kurssitarjotin <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv undervisningsutbud *n*
en teaching on offer; available courses and modules; > course selection <lukiokoulutuksen opintojaksoista>; > courses on offer <opintojaksoista>; > available courses <opintojaksoista> rather than: available teaching; available instruction

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu yksittäisistä [opintojaksoista](#), [opintokokonaisuuksista \(1\)](#), [opintokokonaisuuksista \(2\)](#) tai [tutkinnon osista](#), joiden suorittamismahdollisuutta tietyssä aikana tarjotaan, tai ([perusopetuksen](#) osalta) [oppiaineiden oppimääristä](#), joita tietyssä aikana on tarkoitus suorittaa

huomautus

Ero [koulutustarjonnan](#) ja opetustarjonnan välillä on, että koulutustarjonta on suunnattu henkilöille, jotka eivät toistaiseksi opiskele kyseisessä [koulutusorganisaatiossa](#) tai [koulutuksessa \(2\)](#); opetustarjonta puolestaan on tarkoitettu tarjoavan koulutusorganisaation [oppilaille](#) tai [opiskelijoille](#).

Käsitteen tunnus: c290

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

275

koulutustarjonnan koulutuslaji; koulutuslaji

sv typ av utbildning inom utbildningsutbud

en type of education
not: form of education (2)

määritelmä

huomautus

Koulutuksen hakumenettelyn ja *opiskelijavalinnan* yhteydessä *hakijoille* näytettävät koulutuslajivaihtoehdot ovat tällä hetkellä (tammikuu 2018) nuorten koulutus ja *aikuiskoulutus*. Esimerkiksi nuorten ja aikuisten *lukiokoulutus*; aikuisten *perusopetus*.

Termi (koulutustarjonnan) koulutuslaji ei näy *hakijalle* (esim. Opintopolussa tai muussa viestinnässä), vaan se on käytössä lähinnä opintohallinnon puolella.

Käsitteen tunnus: c291

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

276

opintojen laajuus <lukiokoulutus, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, korkeakoulutus>; **osaamisen laajuus** <ammattillinen koulutus>; **> oppimäärän laajuus (2)** <lukiokoulutus>

sv studiernas omfattning; omfattning av studierna

en scope of studies; scope of competence (??) <ammattillinen>
rather than: range of studies; extent of studies

määritelmä

ominaisuus, joka liittyy suoritettavaan opintojen osaan tai kokonaisuuteen ja joka kuvaa kyseiseen yksikköön liittyvää *opiskelijan* työmäärää, annettavan *opetuksen (2)* määrää tai yksikköön sisältyvän osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä

huomautus

Opintojen laajuus on ominaisuus, joka liittyy

- *ammattillisessa koulutuksessa: tutkintoon, tutkinnon osaan* tai *opintojaksoon*

- *lukiokoulutuksessa: lukiokoulutuksen koko oppimäärään, yksittäisen oppiaineen oppimäärään, moduuliin* ja *opintojaksoon*

- *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa: koulutukseen (2)* tai *koulutuksen osaan* ja

- *korkeakouluissa (1): tutkintoon, opintojaksoon* ja *opintokokonaisuuteen (1)*

ja kuvaa

- *ammattillisessa koulutuksessa: osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä*

suhteessa *ammattitaitovaatimuksiin* ja *osaamistavoitteisiin (2)*

- *lukiokoulutuksessa: opiskelijalle annettavan opetuksen (2) määrää*

- *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa: opiskelijalle annettavan opetuksen (2) ja ohjauksen määrää* ja

- *korkeakouluissa (1): suorittamiseen vaadittavan opiskelijan työn määrää.*

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opintojen laajuus ilmaistaan *viikkoina*.

Ammattillisessa koulutuksessa osaamisen laajuus ilmaistaan *osaamispisteinä*.

Lukiokoulutuksessa pakollisten opintojen ja *valtakunnallisten valinnaisten opintojen* laajuudesta säädetään lukioasetuksella (810/2018). Lukiokoulutuksen oppimääriin kuuluvien opintojen laajuus ilmaistaan opintojen keston mukaan *opintopisteinä (1)*. Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen opintojen laajuus lisäksi käsitettä *oppimäärä*.

Korkeakouluissa (1) opintojen laajuus ilmaistaan *opintopisteinä (2)*.

Perusopetuksessa käsitettä opintojen laajuus vastaa käsite *oppimäärä*.

Ks. myös *opintojen laajuusyksikkö*.

Käsitteen tunnus: c293

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö](#) sekä [rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

277

<ammatillinen koulutus>

osaamisala

ei: koulutusohjelma (1) (vanhentunut)

sv kompetensområde *n*

inte: utbildningsprogram *n* (1) (föråldrad)

en competence area

not: training programme

määritelmä

itsenäiseen työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvä suuntautuminen *ammatillisen tutkinnon* sisällä

huomautus

Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan *ammatillisessa perustutkinnossa* osaamisalana voi olla lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisala tai vammaistyön osaamisala.

Käsitteen tunnus: c299

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

278

suuntautumisvaihtoehto <yliopisto, ammattikorkeakoulu>; **erikoistumisala** <yliopisto, ammattikorkeakoulu>; **opintosuunta** <yliopisto>; **linja**

sv studieinriktning; inriktningalternativ; studieriktning

en specialisation; specialist option <yliopisto>

määritelmä

opintokokonaisuuksien (2) tai *tutkinnon osien* joukko, jonka valitseminen ja suorittaminen suuntaa *koulutuksen (2)* sisältöä tiettyyn aihepiiriin tai tietylle alalle

huomautus

Suuntautumisvaihtoehto-termillä viitataan keskenään vaihtoehtoisiin valintoihin, joilla on merkitystä myös *opiskeluoikeuden* suhteen. Kun *opiskelijan* opiskeluoikeuteen täsmennetään yksi suuntautumisvaihtoehto, muut vaihtoehtoiset suuntautumisvaihtoehdot opintoineen eivät ole opiskelijalle mahdollisia ilman eri menettelyä.

Yliopistossa suuntautumisvaihtoehdon valitseminen voi tulla kyseeseen *tutkintoon* johtavassa koulutuksessa (2).

Käsitteen tunnus: c302

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

279

osaamistavoitteet *pl* (1); **osaamisen tavoitteet** *pl*

sv lärandemål *n pl* <korkeakoulut>; mål *n pl* för kunnandet (1) <ammattillinen koulutus>
 en learning outcomes *pl* (1); intended learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); defined learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); learning objectives

määritelmä

tavoitteet, jotka ilmaisevat, mitä *opiskelijan* odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti

huomautus

Koulutuksen (1) alan eurooppalaisen yhteistyön avulla on otettu laajasti käyttöön osaamistavoitteiden (1) kuvaaminen. Osaamista voidaan kuvata sekä koulutuksellisenä että ammatillisena tavoitteena.

Vertaa käsitettä osaamistavoitteet (1) lähikäsitteeseen *oppimistulokset*. Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. *Oppimistuloksilla* taas tarkoitetaan samaa kuin termillä *saavutetut osaamistavoitteet* eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä.

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään *yhteisten tutkinnon osien* ja *valmentavan koulutuksen osien* kohdalla geneerisen käsitteen osaamistavoitteet (1) sijaan käsitettä *osaamistavoite* (2). *Ammatillisten tutkinnon osien* kohdalla vastaava käsite on *ammattitaitovaatimus*.

lärandemål: Ruotsin käsitteen lärandemål voidaan hahmottaa koostuvan suppeammista käsitteistä, kuten kunskapsmål, färdighetsmål ja attitydmål.

learning outcomes (1), intended learning outcomes, defined learning outcomes: Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä osaamistavoitteet (1) ja toisaalta *oppimistulokset*. (Sanan outcome(s) peruserkitys englannin kielessä on 'tulos', 'tulokset'.) Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: osaamistavoitteista (1) vastinetta "intended learning outcomes" tai "defined learning outcomes" ja *oppimistuloksista* vastinetta "achieved learning outcomes".

Käsitteen tunnus: c303

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Osaamistavoitteet](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

280

oppimistulokset *pl* <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut>; **saavutetut osaamistavoitteet** *pl* (uudistermi)

sv inlärningsresultat *n* <perusopetus, ammatillinen koulutus>; lärresultat *n* <perusopetus, ammatillinen koulutus>
 en learning outcomes (2); achieved learning outcomes <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); learning achievements *pl*; learning attainments *pl*

määritelmä

tulokset, jotka ilmaisevat, mitä *oppilas* tai *opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti

huomautus

Vertaa käsitettä oppimistulokset lähikäsitteeseen *osaamistavoitteet* (1). Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. Oppimistuloksilla taas tarkoitetaan samaa kuin ilmaisulla "saavutetut osaamistavoitteet" eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä.

learning outcomes (2): Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä *osaamistavoitteet* (1) ja toisaalta oppimistulokset. Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: *osaamistavoitteista* (1) vastinetta "intended learning outcomes" tai "defined learning outcomes" ja oppimistuloksista vastinetta "achieved learning outcomes".

Käsitteen tunnus: c1631

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

281

tutkinnon vaativuustaso

sv examens kvalifikationsnivå; examens kravnivå

en qualifications level <EQF-viitekehysten yhteydessä>

määritelmä

luokka, jollaisiin *tutkinnot* jaotellaan niiden edellyttämän tai tuottaman osaamisen perusteella

huomautus

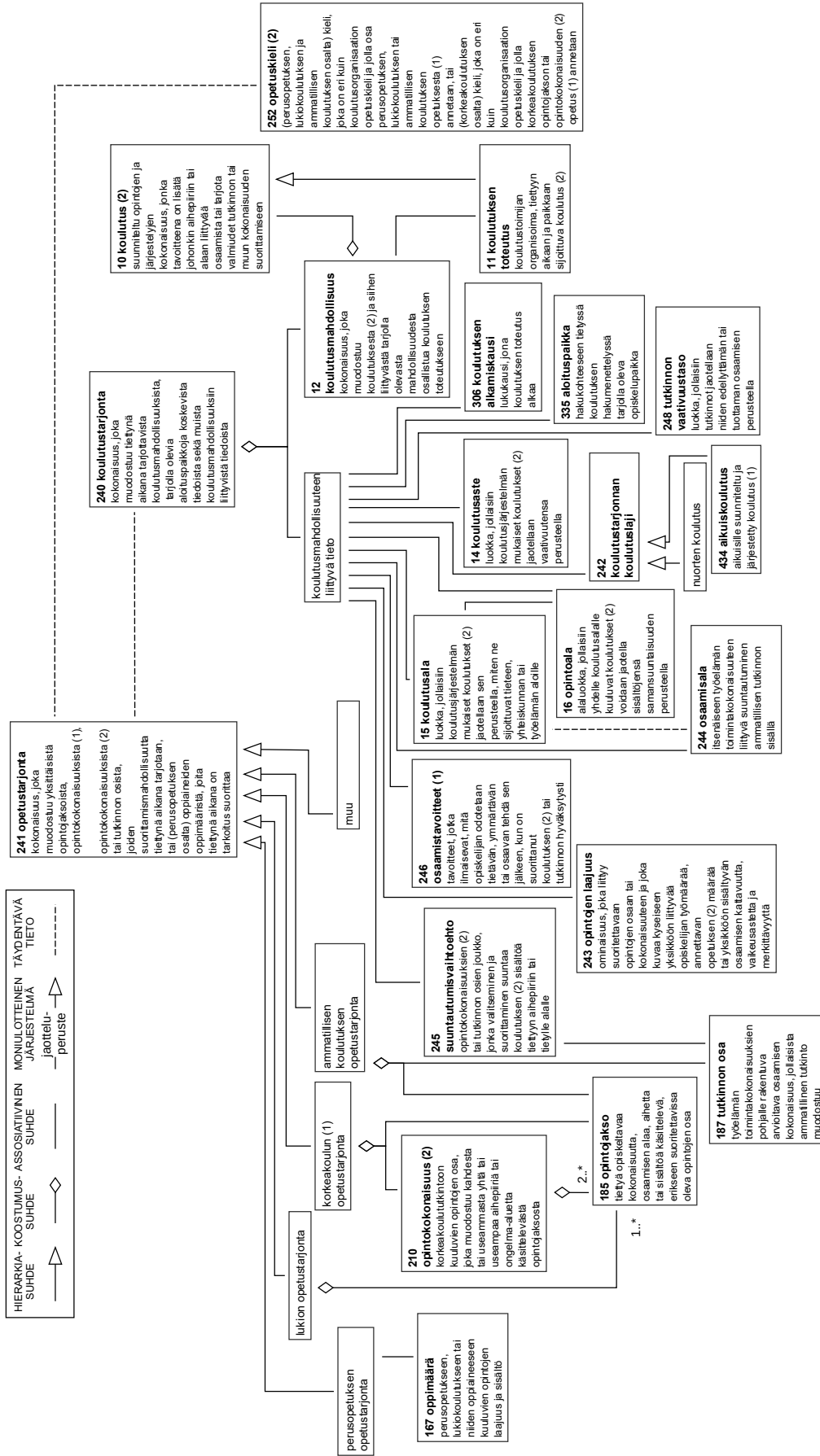
Suomessa tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys rakentuu eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) pohjalle. Viitekehysten ja tutkinnon vaativuustasojen tarkoituksena on lisätä tutkintojen kansainvälistä vertailtavuutta. Viitekehysten mukaan kuhunkin tutkinnon vaativuustasoon liittyvä osaaminen ilmaistaan tietoina, taitoina ja pätevyysinä.

Viitekehysten mukaisia tutkinnon vaativuustasoja on kahdeksan. Esimerkiksi *perusopetuksen oppimäärä* sijoittuu tasolle 2, *ylioppilastutkinto*, *lukiokoulutuksen oppimäärä*, *ammattilliset perustutkinnot* ja *ammattitutkinnot* sijoittuvat tasolle 4, *erikoisammattitutkinnot* tasolle 5, *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *alemmat korkeakoulututkinnot* tasolle 6, *ylemmät korkeakoulututkinnot* tasolle 7 ja *korkeakoulujen (1) jatkotutkinnot* tasolle 8.

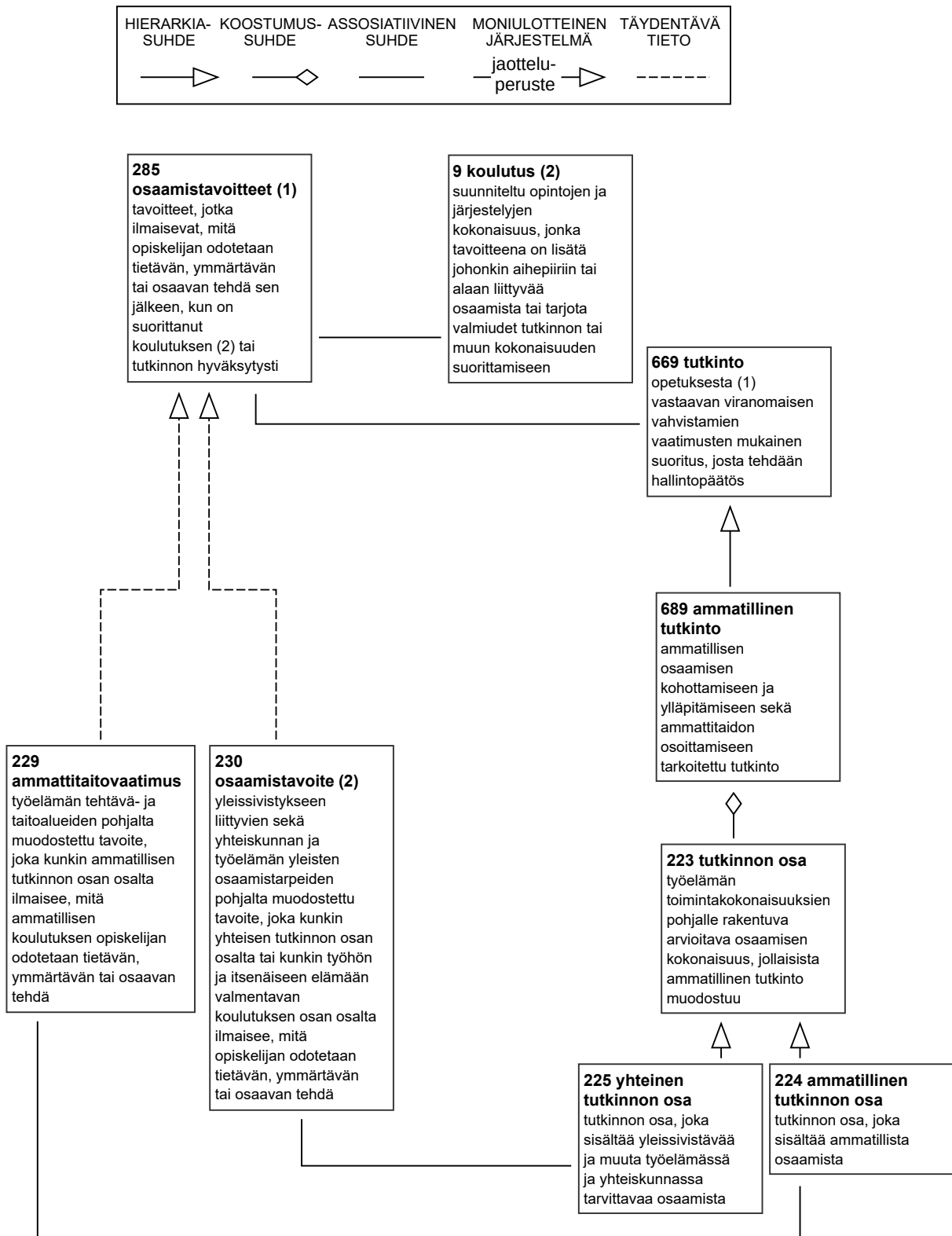
Käsitteen tunnus: c305

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

Käsitekaavio 30. Koulutustarjonta ja opettajatarjonta.

Käsitekaavio 31. Osaamistavoitteet.

4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

282

asiointikieli

sv kontaktspråk; kommunikationsspråk

en communication language

määritelmä

asiakkaan tarjolla olevista kielistä valitsema kieli, jota viranomaisen halutaan käyttävän vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa

huomautus

Käsitteen tiedot perustuvat Julkisen hallinnon yhteisessä sanastossa julkaistuihin tietoihin, ks. [asiointikieli](#).

Käsitteen tunnus: c1612

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

283

varhaiskasvatuksen toimintakieli

sv verksamhetsspråk inom småbarnspedagogik; språk inom småbarnspedagogik

en language used in early childhood education and care; language used in ECEC

määritelmä

kieli, jota käytetään [varhaiskasvatuksessa lapsen](#) ja [varhaiskasvatushenkilöstön](#) kesken

huomautus

Varhaiskasvatuslain (540/2018, 8 §) mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen, ruotsin tai saamen kielellä.

Varhaiskasvatuksen toimintakieli vastaa perusopetuksen [opetuskieltä \(2\)](#).

Varhaiskasvatusta voidaan antaa myös muilla kielillä.

Käsitteen tunnus: c1610

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

284

koulutusorganisaation opetuskieli; opetuskieli (1); koulun opetuskieli <perusopetus>; **perusopetuslain mukainen opetuskieli** <perusopetus>; **oppilaitoksen opetuskieli** <lukiokoulutus>; **ammattillisen koulutuksen opetuskieli** <ammattillinen koulutus>; **korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli** <korkeakoulutus>

sv undervisningsspråk *n* (1); undervisnings- och examensspråk *n*

en language of instruction (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen koulutus>; language of instruction, examinations and degrees <korkeakoulutus>

rather than: language of instruction and degrees <korkeakoulutus>

not: language of instruction and examination <yliopistolain 558/2009 käännöksessä>

määritelmä

kieli, jolla *koulutuksen järjestäjällä* tai *koulutusorganisaatiolla* on velvollisuus antaa *opetus (1)* tai *koulutus (1)* tai *tutkinnon* ja tutkintoon sisältyvien opintojen suorittamismahdollisuus

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan *peruskoulun (1)* opetuskieli (1) ja muualla kuin *peruskoulussa (1)* järjestettävässä *perusopetuksessa* käytettävä kieli on joko suomi tai ruotsi.

Niiden ohella opetuskielenä (1) voi olla saame, romani tai *viittomakieli*. Lisäksi erillisessä *opetusryhmässä (2)* tai *oppilaitoksessa* koulutusorganisaation opetuskieli voi olla muu kuin jokin näistä kielistä.

Ammattillisen koulutuksen opetuskieli määrätään *koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa*. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaan ammatillisen koulutuksen opetuskieli voi olla suomi, ruotsi tai saame. Koulutuksen järjestäjä voi olla myös kaksikielinen, jolloin opetuskielinä ovat suomi ja ruotsi. Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn opetuskielen (1) lisäksi koulutuksen järjestäjä voi antaa *opetusta (1)* toisella kotimaisella kielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai vieraalla kielellä (vrt. *opetuskieli (2)*).

Lukiolain (714/2018) mukaan *lukiokoulutuksessa* koulutusorganisaation opetuskieli määrätään *koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa*. Koulutusorganisaation opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Niiden lisäksi koulutusorganisaation opetuskielenä voi olla saame, romani tai viittomakieli taikka muu *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätty kieli.

Ammattikorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli määrätään ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulun toimiluvassa*.

Yliopistojen opetus- ja tutkintokielistä säädetään yliopistolaissa (558/2009). Lain mukaan esimerkiksi Helsingin yliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi ja Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin opetus- ja tutkintokieli on ruotsi. Useiden muiden yliopistojen opetus- ja tutkintokieli on lain mukaan suomi. Yliopisto voi lisäksi päättää muun kielen kuin lain mukaisen opetus- ja tutkintokielenä käyttämisestä opetus- ja tutkintokielenä ja *opintosuorituksissa* (ks. *opintosuorituksen kieli*).

Vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitämisluvissa on määritelty opetuskieli (1), suomi tai ruotsi; saamelaisalueilla yhdellä vapaan sivistystyön oppilaitoksella saamen kieli.

Käsitteen tunnus: c308

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinrossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

285

opetuskieli (2)

sv undervisningsspråk *n* (2)
en language of instruction (2)

määritelmä

(perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla osa *perusopetuksen*, *lukiokoulutuksen* tai *ammatillisen koulutuksen opetuksesta* (1) annetaan, tai (korkeakoulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla *korkeakoulutuksen opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) *opetus* (1) annetaan

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan perusopetuksessa erillisessä *opetusryhmässä* (2) tai *peruskoulussa* (1) opetus (1) voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin *koulun opetuskielellä*. Esimerkiksi saamelaiden kotiseutualueella asuvien saamen kieltä osaavien *oppilaiden* opetus (1) tulee antaa pääosin saamen kielellä. Tällaisessa tapauksessa perusopetuslain mukainen *koulun opetuskieli* voi olla suomi tai ruotsi ja opetuskielenä (2) käytetään saamen kieltä.

Lukiolain (714/2018) mukaan osa *lukiokoulutuksen oppimäärän opetuksesta* (1) voidaan antaa myös muulla kuin koulutusorganisaation opetuskielellä, jos tämä ei vaaranna *opiskelijan* mahdollisuutta seurata opetusta (1) ja suorittaa oppimäärä ja *ylioppilastutkinto*.

Opetuskielestä (2) voidaan päättää *lukion* (1) paikallisessa *opetussuunnitelmassa* (2). Esimerkkinä voidaan mainita suomenkielisessä *lukiossa* (1) englannin kielellä annettava matematiikan *opetus* (1).

Korkeakouluissa (1) opetuskielellä (2) viitataan kieleen, jota opetustilanteessa käytetään, ei *opintosuorituksen kieleen* (esimerkiksi *opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) suorituskielesi).

Käsitteen tunnus: c865

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa* (1), *koulutuksessa* (1), *opintosuorituksessa* ja *tutkinnoissa käytettävä kieli sekä opetus* (1) ja *koulutus* (1) *kielen mukaan*

286

kohdekieli

sv målspråk
en target language

määritelmä

kaksikielisessä *perusopetuksessa* käytettävä *opetuskieli* (2), joka on eri kuin *koulun opetuskieli* ja jolla osa kaksikielisestä *opetuksesta* (1) annetaan

huomautus

Esimerkiksi *peruskoulun* (1) *opetuskieli* (1) voi olla suomi, mutta peruskoulussa voidaan antaa myös suomi–englanti-opetusta, jossa englanti on nk. kohdekieli.

Huom.: Kääntämisen ja tulkkauksen erikoisalalla termillä kohdekieli viitataan eri käsitteeseen: kieleen, jolle käännetään tai tulkataan (vs. lähtökieli, joka on kieli, josta käännetään tai tulkataan (lähde: Tieteen termipankki, viitattu 22.2.2019)). Tätä toista kohdekieli-käsitettä käytetään muun muassa asioimistulkkauksen *ammattitutkinnon tutkinnon perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c1614

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa* (1), *koulutuksessa* (1), *opintosuorituksessa* ja *tutkinnoissa käytettävä kieli sekä opetus* (1) ja *koulutus* (1) *kielen mukaan*

287

ammattillisen koulutuksen tutkintokieli <ammattillinen tutkintokoulutus>; **opintosuorituksen kieli** <lukiokoulutus, korkeakoulutus>

sv examensspråk *n* <ammattillinen koulutus: tutkintokieli>; > utbildningsanordnarens examensspråk *n* <ammattillinen koulutus: koulutuksen järjestäjän tutkintokieli>; studiespråk *n* <lukiokoulutus, korkeakoulutus ??>
en language of qualification <ammattillisen koulutuksen tutkintokieli>; language of learning <lukiokoulutuksen ja korkeakoulun opintosuorituksen kieli>

määritelmä

kieli, jolla *oppija* suorittaa *ammattillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* tai tekee *lukiokoulutukseen* tai *korkeakoulutukseen* kuuluvan *opintosuorituksen*

huomautus

Ammattillisen koulutuksen tutkintokielellä *ammattillisen tutkintokoulutuksen opiskelija* osoittaa *tutkinnon* edellyttämän ammattitaidon ja osaamisen. *Ammatillisessa koulutuksessa todistukset (1)* annetaan tutkintokielellä. Ammatillisen *koulutuksen järjestäjän* tutkintokieliä ovat *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyt *ammattillisen koulutuksen opetuskielet* sekä järjestämisluvassa tutkinnoittain määrätyt muut kielet.

Lukiokoulutuksessa opintosuorituksen kieli voi olla *koulutusorganisaation opetuskieli, opetuskieli (2)* tai muu kieli.

Yliopistojen osalta esimerkkinä opintosuorituksen kieli -käsitteestä voidaan mainita tapaus, jossa *opiskelija* suorittaa *opintojakson* kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaamalla kysymyksiin suomeksi. OKM:n tekemän yliopistojen opintopistetiedonkeruun mukaan opintosuorituksen kieli on tässä tapauksessa suomi.

Käsitteen tunnus: c309

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

288

vieraskielinen opetus

sv undervisning på främmande språk
en teaching provided in a foreign language

määritelmä

muulla kielellä kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä annettu *opetus (1)*

huomautus

Termillä vieraskielinen opetus ei tarkoiteta opetusta (1), joka annetaan muulla kuin *koulutusorganisaation opetuskielellä* tai henkilön äidinkielellä.

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen koulutus*.

Käsitteen tunnus: c306

Käsitteekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Opetus (1)*

289

vieraskielinen koulutus

sv utbildning på främmande språk
en education provided in a foreign language

määritelmä

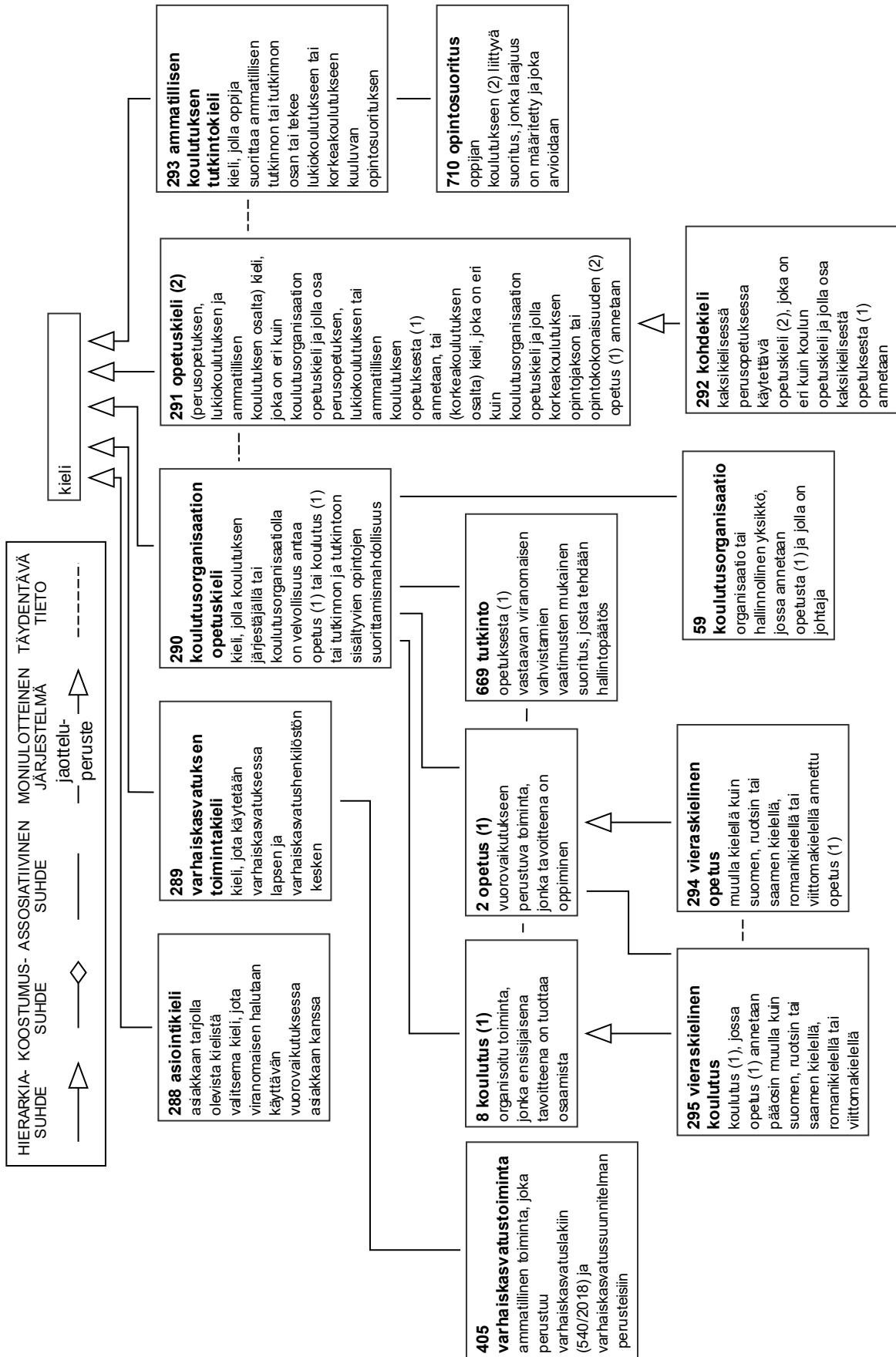
koulutus (1), jossa *opetus (1)* annetaan pääosin muulla kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä

huomautus

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen opetus*.

Käsitteen tunnus: c307

Käsitteekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

Käsitekaavio 32. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.

4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitust ja laajuus

290

opintojen laajuusyksikkö; opintojen mitoitussyksikkö; osaamisen laajuusyksikkö <ammattillinen koulutus>

sv enhet för studiernas omfattning
en unit of scope; unit of the scope of studies

määritelmä

yksikkö, jolla ilmaistaan *perusopetuksen* tai siihen kuuluvan *oppiaineen oppimäärän* laajuutta, *ammattillisen koulutuksen osaamisen laajuutta* taikka *lukiokoulutuksen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *korkeakoulujen (1) opintojen laajuutta*

huomautus

Perusopetuksessa opintojen laajuusyksikkö on *vuosiviikkotunti*, tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opintojen laajuusyksikkö on *viikko*, lukiokoulutuksessa opintojen mitoitussyksikkö on *opintopiste (1)*, ammatillisessa koulutuksessa osaamisen laajuusyksikkö on *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) opintojen laajuusyksikkö on *opintopiste (2)*.

Käsitteen tunnus: c294

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

291

vuosiviikkotunti

sv årsveckotimme
en weekly lesson per year; average weekly instruction time per year <selittävä käännös>

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka ilmaisee *opetuksen (1)* määrää siten, että yksi viikoittainen oppitunti *lukuvuoden* ajan vastaa yhtä tällaista yksikköä

huomautus

Perusopetuksessa lukuvuosi sisältää 38 viikkoa, joten yksi vuosiviikkotunti vastaa 38 oppituntia.

Käsitteen tunnus: c298

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

292

<tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

viikko; TUVV-viikko

sv
en

määritelmä

tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen liittyvä *opintojen laajuusyksikkö*, joka muodostuu kalenteriviikon pituisesta opiskelujaksosta, jota kohti *opiskelija* saa 29 tuntia *opetusta (2)* ja *ohjausta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1947

Luokka: <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

293

opintopiste (1)

sv studiepoäng *n* (1)

en credit (1)

määritelmä

opintojen mitoituksyksikkö, joka kuvaa *lukiokoulutuksessa* annettavan *opetuksen (1)* määrää

huomautus

Opintopiste (1) on lukiokoulutuksen *oppimäärien* ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen peruste.

Lukiokoulutuksen opinnot pisteytetään niiden keston mukaan. Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 op, aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 88 op ja lukiokoulutuksen valmistavan koulutuksen oppimäärän laajuus on 50 op.

Opetusta (1) annetaan nuorille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 14 h 15 min opintopistettä (1) kohden ja aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 9 h 20 min opintopistettä (1) kohden. Lisäksi opintoihin kuuluu niiden tavoitteiden ja sisällön kannalta tarpeellinen ja *opiskelijan* kannalta kohtuullinen määrä opiskelijan omaoimista työskentelyä.

Käsitteen tunnus: c1647

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

294

osaamispiste

sv kompetenspoäng *n*

en competence point

määritelmä

osaamisen laajuusyksikkö, joka kuvaa *ammattillisen tutkinnon, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* tai niiden osan laajuutta ja syvyyttä

huomautus

Ammattillisen tutkinnon *tutkinnon osien* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osien* osaamispisteet määräytyvät sen mukaan, mikä on niihin sisältyvän osaamisen kattavuus, vaikeusaste ja merkittävyys suhteessa koko ammatillisen tutkinnon tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen *ammattitaitovaatimuksiin* ja *osaamistavoitteisiin (2)*.

Myös *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa* käytetään *opintojen laajuusyksikkönä* osaamispistettä, silloin kun tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa suoritetaan ammatillisen koulutuksen osia.

Käsitteen tunnus: c297

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö ja Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

295

opintopiste (2)

sv studiepoäng *n* (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus>

en credit (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; cr; > ECTS credit; > ECTS cr

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka kuvaa *korkeakoulun (1) koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseksi vaadittavan työn määrää siten, että yhden *lukuvuoden* opintojen suorittamiseen *opiskelijalta* keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos vastaa 60 tällaista yksikköä

huomautus

Suomen korkeakoulujen (1) opintopisteen (2) laajuus on ECTS-järjestelmän (European Credit Transfer System) mukainen, minkä vuoksi termin englanninkielisenä vastineena voidaan käyttää myös termiä ECTS credit.

Käsitteen tunnus: c295

Luokka: <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

296

(vanhentunut)

opintoviikko

sv studievecka

en credit unit

rather than: study week

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka kuvaa *koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseksi vaadittavan työn määrää siten, että *opiskelijan* noin 40 tunnin työ vastaa yhtä tällaista yksikköä

huomautus

Käsite opintoviikko oli käytössä *ammattillisessa peruskoulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*.

Ammattillisessa peruskoulutuksessa käsite korvautui käsitteellä *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) puolestaan käsitteellä *opintopiste (2)*.

Käsitteen tunnus: c296

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

297

opiskelijaviikko

sv studerandevecka

en student instruction week

määritelmä

kansanopistojen rahoituksen valtionosuuden määrään vaikuttava yksikkö, joka muodostuu yhden *opiskelijan* sellaisesta viiden työpäivän pituisesta opiskelujaksosta kansanopistossa, jona opiskelija on saanut ohjattua *opetusta (1)* keskimäärin vähintään viisi tuntia päivässä

huomautus

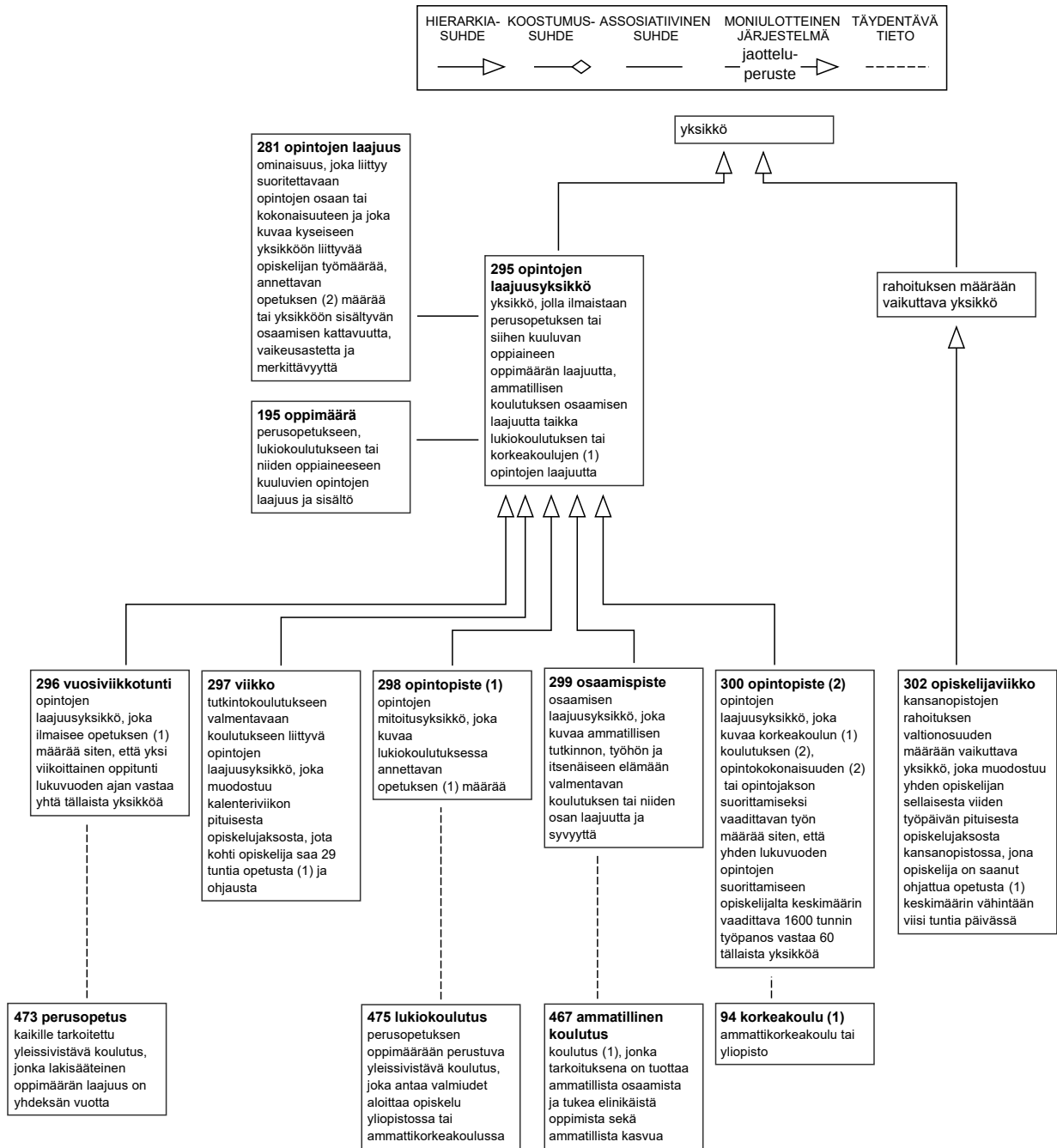
Kansanopistojen *lähiopetusta* korvaavassa *etäopetuksessa* ja *työssäoppimisessa* opiskelijaviikolla tarkoitetaan *opetussuunnitelman (1)* perusteella arvioitua 40 tunnin ohjattua työmäärää.

Kansanopistojen vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opiskelijaviikkojen määrä opiskelijaviikkoa kohden määrätyllä yksikköhinnalla.

Käsitteen tunnus: c875

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö

Käsitekaavio 33. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.

5 Haku ja valinta

5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta

298

varhaiskasvatukseen hakeminen

sv ansökan till småbarnspedagogik

en applying for early childhood education; application procedure for early childhood education

määritelmä

toimenpide, jolla *lapsen huoltaja* hakee lapselle *varhaiskasvatuspaikkaa*

huomautus

Kunnan järjestämään *varhaiskasvatukseen* voi hakea ympäri vuoden, kuitenkin viimeistään 4 kuukautta ennen tarpeen alkamista. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu ennakoimattomasta työllistymisestä, *koulutuksesta (2)* tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia, haetaan paikkaa niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään 2 viikkoa ennen tarpeen alkamista.

Käsitteen tunnus: c958

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

299

varhaiskasvatukseen hakija

sv sökande till småbarnspedagogik

en applicant for early childhood education and care; ECEC applicant

määritelmä

huoltaja, joka hakee *varhaiskasvatuspaikkaa lapselleen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c959

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

300

varhaiskasvatuspäätös

ei: päätös päivähoidosta (vanhentunut)

sv beslut *n* om anordnande av småbarnspedagogik; beslut *n* om småbarnspedagogik

en decision on the admission to early childhood education and care; administrative decision on the admission to early childhood education and care <kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös>; early childhood education decision

not: decision on the organisation of early childhood education and care

määritelmä

kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hallintopäätös *lapselle* annettavasta *varhaiskasvatuksesta*

huomautus

Varhaiskasvatuspäätökseen voi sisältyä myös tieto *varhaiskasvatuksen toimipaikasta* ja aloituspäivästä.

Yksityinen varhaiskasvatus perustuu yksityisen *varhaiskasvatuksen palveluntuottajan* ja asiakkaan väliseen sopimukseen.

Ks. myös *varhaiskasvatuspaikka*.

Käsitteen tunnus: c955

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

301

varhaiskasvatuspaikka

ei: päivähoitopaikka (vanhentunut)

sv plats inom småbarnspedagogik
inte: dagvårdsplats (föräldrad)

en place in early childhood education and care; early childhood education and care place; place in ECEC; ECEC place

määritelmä

lapselle varattu paikka tietyssä *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*

huomautus

Yhtä varhaiskasvatuspaikkaa voi käyttää eri aikoina useampi lapsi. *Varhaiskasvatuspaikkojen määrään* lasketaan niiden lasten lukumäärä, jotka voivat maksimissaan samanaikaisesti olla *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*. Toimipaikassa kirjoilla olevien lasten lukumäärä voi olla suurempi. Vertaa *varhaiskasvatuspaikkojen määrää*.

Varhaiskasvatuslaissa (540/2018) on säädetty varhaiskasvatuspaikan säilymisestä isyysraajaksojen aikana.

Käsitteen tunnus: c954

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

302

varhaiskasvatuspaikkojen määrä

sv antal *n* platser inom småbarnspedagogik

en number of ECEC places; number of ECEC places available; ~ ECEC intake (tilastoissa)

määritelmä

lapsien laskennallinen lukumäärä, joka voi maksimissaan olla samanaikaisesti *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*

huomautus

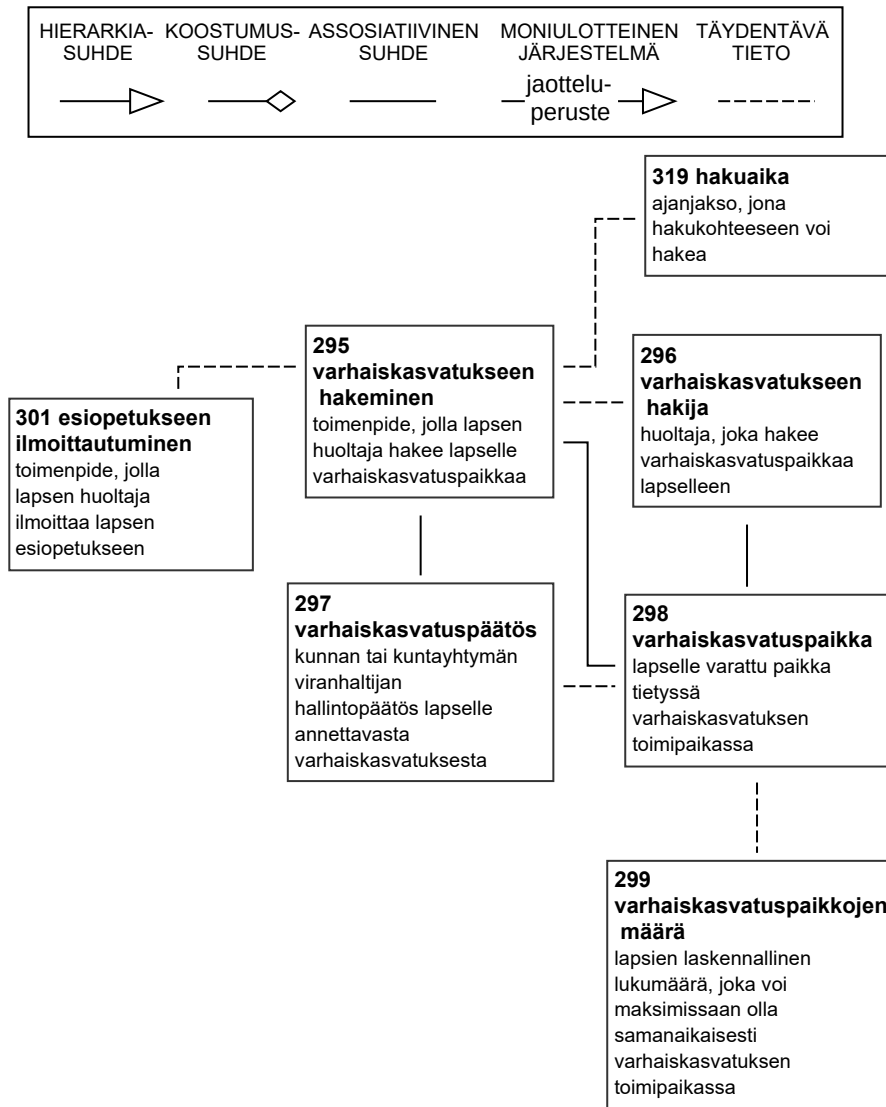
Varhaiskasvatuspaikkojen määrää voi poiketa toimipaikassa kirjoilla olevista lapsista. Yksi *varhaiskasvatuspaikka* voi olla jaettu esimerkiksi kahdelle osa-aikaisesti varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle.

Varhaiskasvatuspaikkojen määrään vaikuttavat myös *varhaiskasvatuksessa* olevien lasten ikä sekä toimipaikassa *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivan henkilöstön* määrä tai *perhepäivähoitajien* määrä. Lasten ja henkilökunnan välisestä suhdeluvusta säädetään varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018).

Käsitteen tunnus: c1845

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

Käsitekaavio 34. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.

5.2 Haku

5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi

303

hakeutuminen

sv söka sig till utbildning *verb*

hellre än: ~ söka information om utbildningar *verb*; ~ söka utbildning *verb*

en screening of application opportunities; ~ pre-application stage

määritelmä

toiminta, jossa henkilö pohtii osaamistarpeitaan ja etsii itselleen sopivaa tutkinto- tai [koulutustarjontaa](#)

huomautus

Ks. myös [hakeutuja](#).

Käsitteen tunnus: c310

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

304

esiopetukseen ilmoittautuminen

sv inskrivning till förskolan; anmälan till förskolan

en pre-primary education enrolment; early childhood education enrolment

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *esiopetukseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c313

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

305

oppivelvollisuusilmoitus

sv meddelande om läroplikt

en education note

määritelmä

ilmoitus, jolla asuinkunta tiedottaa *huoltajalle* lapsen *oppivelvollisuuden* alkamisesta

huomautus

Oppivelvollisuusilmoitus lähetetään sinä vuonna, jona *lapsi* tulee oppivelvollisuuskään.

Käsitteen tunnus: c312

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

306

kouluun ilmoittautuminen; peruskouluun ilmoittautuminen; perusopetukseen ilmoittautuminen

sv anmälan till skolan; anmälan till grundläggande utbildning

en school enrolment; comprehensive school enrolment

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *perusopetukseen ensisijaiseen kouluun*

huomautus

Kouluun ilmoittautumisella lapsen huoltaja vastaanottaa kunnan osoittaman koulupaikan.

Vrt. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun.*

Käsitteen tunnus: c314

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

307

opetukseen ilmoittautuminen; opintoihin ilmoittautuminen <lukiokoulutus>; **opiskelijaksi ilmoittautuminen (2)** <vapaa sivistystyö>; **koulutukseen ilmoittautuminen** <ammattillinen koulutus>; > **kurssi-ilmoittautuminen** <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>;

~ **opintojaksovalinnat** pl <lukiokoulutus>; ~ **kurssivalinnat** pl <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv anmälan till undervisning; > kursanmälan <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>

en registration (1); > course registration <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>; ~ decide which courses to take verb <lukiokoulutus: kurssivalinnat>

määritelmä

toimenpide, jolla henkilö ilmaisee haluavansa osallistua *opintojaksoon* tai (*korkeakouluissa (1)*) myös *opintokokonaisuuteen (2)*

huomautus

Ilmoittautumiseen voi – koulutussektorin mukaan – kuulua osallistumismaksun maksaminen tai sitoutuminen sen maksamiseen.

Termiä opetukseen ilmoittautuminen käytetään esimerkiksi *lukiokoulutuksessa* ja maahanmuuttajien *perusopetuksessa*.

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään termiä koulutukseen ilmoittautuminen esimerkiksi kenelle tahansa tarkoitettuun kurssimuotoiseen tulityökorttikoulutukseen ilmoittautumisesta.

Lukiokoulutuksessa opiskelijat tekevät opintojaksovalintansa sähköisesti, yleensä koko *lukuvuodeksi* samalla kertaa. Opintojaksovalintojen tekeminen toimii tavallaan samalla ilmoittautumisena opintojaksolle; erillistä opintojaksoilmoittautumista ei lukiokoulutuksessa *lukion (1)* itse tarjoamille opintojaksoille ole. Sen sijaan ilmoittautumista voidaan vaatia *lukion (1) opetustarjontaan* kuuluvan, mutta ulkopuoliselle taholle tentittävän suorituksen kohdalla (esimerkiksi hygieniapassin suorittaminen).

Käsitteen tunnus: c317

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

308

kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun

sv ansökan till annan skola än den närskola som kommunen anvisat den läropliktiga

en

määritelmä

oppivelvollisen lapsen *huoltajan* toiminta, jonka tavoitteena on saada oppivelvolliselle koulupaikka muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen*

huomautus

Kouluun hakeutumista muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun voi olla esimerkiksi *haku painotettuun opetukseen*.

Vrt. *kouluun ilmoittautuminen*.

Käsitteen tunnus: c315

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

309

haku painotettuun opetukseen

sv ansökan till undervisning med särskild betoning
en applying to weighted-curriculum education

määritelmä

oppivelvollisen lapsen *huoltajan* toiminta, jonka tavoitteena on saada *oppivelvolliselle* koulupaikka *painotettuun opetukseen*

huomautus

Painotettuun opetukseen voi hakea muuhun kuin *ensisijaiseen kouluun* (ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun*) tai, mikäli ensisijainen koulu tarjoaa painotettua opetusta, ensisijaiseen kouluun.

Ks. myös *oppilasvalinta*.

Käsitteen tunnus: c318

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

310

koulutukseen hakeminen; koulutukseen haku (2)

sv ansökning till utbildning; ansökan till utbildning (1)
en applying for education; > applying for education and training <ammatillinen koulutus>

määritelmä

hakijan toiminta *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c316

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

311

siirtohaku

sv ansökan om överflyttning; ansökan för överflyttande studerande
en transfer application procedure

määritelmä

koulutukseen hakeminen, jossa *korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin otettu *opiskelija* hakee *opiskeluoikeutensa* siirtämistä *korkeakoulusta (1)* toiseen, *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten, että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, tai *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen

huomautus

Opiskelijaa, joka siirtohaun kautta siirtyy korkeakoulusta (1) tai koulutuksen toteutuksesta toiseen, kutsutaan *siirto-opiskelijaksi*.

Siirtohaku ei tarkoita kandidaatin- ja maisterintutkinnon välisessä *nivelvaiheessa* tapahtuvaa siirtymistä.

Käsitteen tunnus: c327

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

312

hakija; koulutukseen hakija

sv sökande *n* (1)

en applicant

määritelmä

oppija, joka on *koulutukseen* (2) tai *opetukseen* (1) päästäkseen jättänyt *hakemuksen* (1) tai *hakemuksen* (2)

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakija": "henkilö tai oikeushenkilö, joka on pannut asian vireille hakemuksella".

Ks. *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c311

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä ja Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

313

ensikertalainen hakija; ensikertalainen; ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija

sv förstagångssökande *n*

en first-time applicant

määritelmä

hakija, jolla ei ole *korkeakoulututkintoa* tai voimassa olevaa korkeakoulututkintoon johtavaa *opiskeluoikeutta* ja jolla ei ole ollut tällaista opiskeluoikeutta myöskään aiemmin

huomautus

Käsitteen tunnus: c879

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

314

ensikertalaisena kohdeltava hakija; ensikertalaisena kohdeltava

sv person som behandlas som förstagångssökande

en person who qualifies as a first-time applicant

määritelmä

hakija, jolla on *korkeakoulututkinto* tai joka on vastaanottanut korkeakoulututkintoon johtavan *opiskeluoikeuden* vuoden 2014 syksyn *opiskelijavalinnassa* tai sen jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c880

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

315

hakemus (1); hakemus koulutukseen

sv ansökan till utbildning (2); ansökan (2)

en application

määritelmä

asiakirja, jolla pyydetään *opiskeluoikeutta* yhteen tai useampaan *koulutukseen* (2) tai *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakemus": "asiakirja tai asiakirjojen muodostama kokonaisuus, jolla pyydetään tai vaaditaan etuutta, oikeutta tai toimenpidettä".

Ks. *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c346

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

316

hakemus (2); hakemus kouluun; > hakemus painotettuun opetukseen; > hakemus toissijaiseen kouluun

sv ansökan (3); ansökan till skolan; > ansökan till betonad undervisning <haku painotettuun opetukseen>; > ansökan till sekundär skola <haku toissijaiseen kouluun>

en

määritelmä

asiakirja, jolla *oppivelvollisen huoltaja* pyytää oppivelvolliselle koulupaikkaa *painotettuun opetukseen* tai muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen*

huomautus

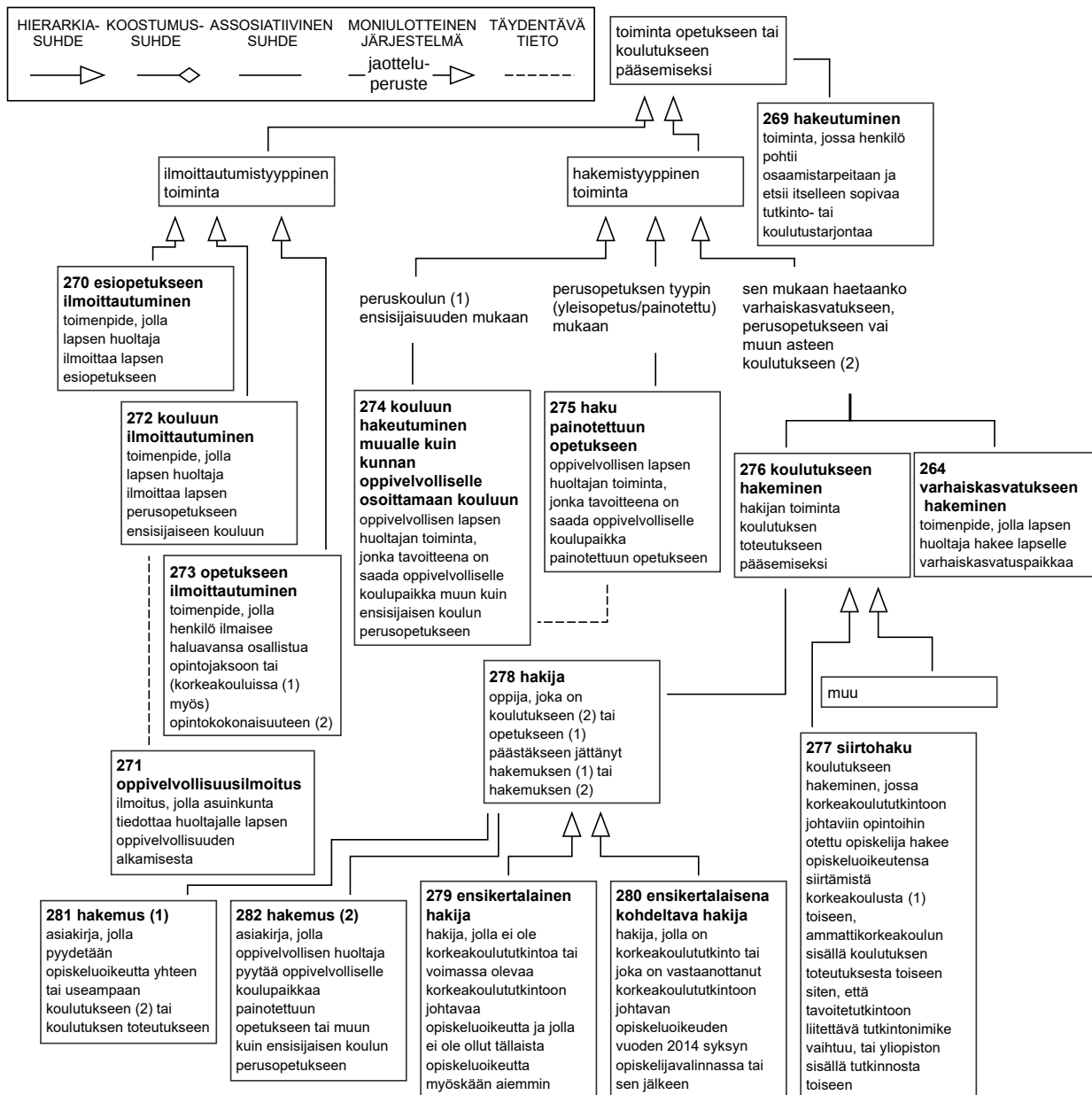
Perusopetuksessa termiä hakemus käytetään ainoastaan määritelmässä mainituissa tapauksissa; muuten puhutaan ilmoittautumisesta.

Ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun* ja *haku painotettuun opetukseen*.

Käsitteen tunnus: c347

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: *Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi* ja *Muita hakukäsitteitä*

Käsitekaavio 35. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.

5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita

317

opiskelupaikan vastaanotto

sv mottagande *n* av studieplats

en accepting a student place; accepting an offered student place; accepting an offer of admission

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa, ottaako hän *opiskelupaikan* vastaan

huomautus

Korkeakouluissa (1) on *opiskelupaikan* vastaanottamisen lisäksi tehtävä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*.

Lukiokoulutuksessa ei ole erillistä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* -toimenpidettä, vaan opiskelupaikan vastaanotto kattaa myös *oppilaitoksen opiskelijaksi* ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen.

Ks. myös *aloituspaikka*, *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*.

Käsitteen tunnus: c345

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

318

opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto

ei: jonotus (vanhentunut)

sv ta emot studieplatsen villkorligt *verb*; villkorligt mottagande *n* av studieplats

en conditional acceptance of student place; conditional acceptance of an offer of admission

määritelmä

opiskelupaikan vastaanotto, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa ottavansa *opiskelupaikan* vastaan sillä ehdolla, ettei tule hyväksytyksi ylempään *hakutoiveeseensa varasijalta*

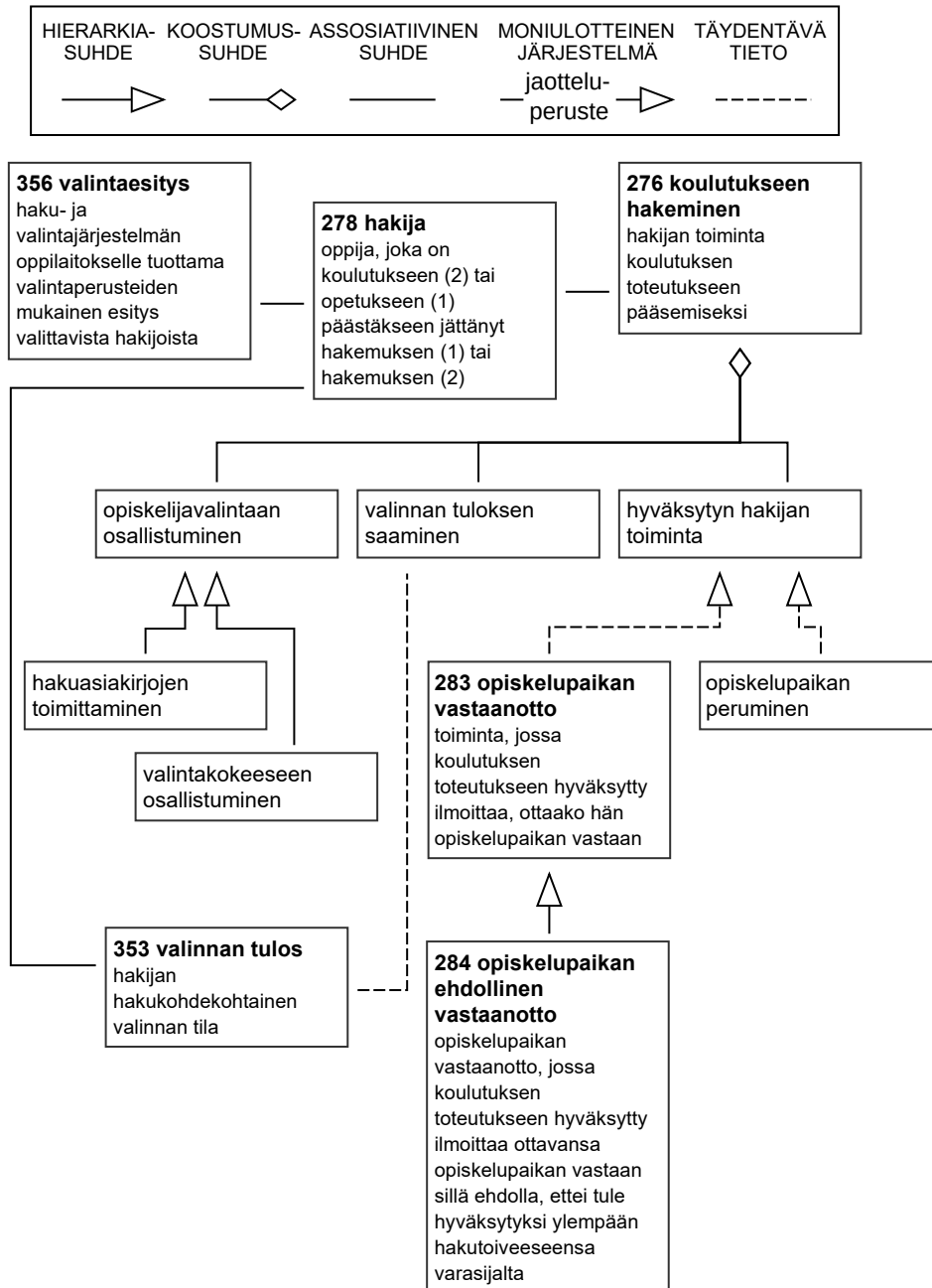
huomautus

Termi opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto on ainoastaan haun ja valinnan ammattilaisten käytössä. *Hakijalle* näkyvä ilmaus on ”ottanut paikan vastaan ja jonottaa ylempään”.

Käsitteen tunnus: c344

Luokka: <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#)

Käsittekaavio 36. Koulutukseen hakemisen vaiheita.

5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä

319

koulutuksen hakumenettely; koulutukseen haku (1); haku (1); > ammatillisen koulutuksen hakumenettely

sv ansökningsförfarande *n* till utbildning; > ansökningsförfarande *n* inom yrkesutbildningen
<ammattillisen koulutuksen hakumenettely>

en application procedure; admissions procedure (1)

määritelmä

menettely, jolla *koulutustoimija* mahdollistaa henkilöille pyrkimisen *koulutuksen toteutuksiin* ja jolla se valitsee ja ottaa *opiskelijat* koulutuksen toteutuksiin

huomautus

Koulutuksen hakumenettely sisältää *opiskelijavalinnan* sekä sitä edeltäviä muita osia, jotka liittyvät *koulutukseen hakemisen* mahdollistamiseen, kuten *koulutustarjonnan* julkaisemisen sekä hakumenettelyn ohjeistamisen *hakeutujille*.

Koulutuksen hakumenettelyllä on mm. *hakutapa* ja *hakutyyppejä*.

Ammattillisen koulutuksen hakumenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, jolla *ammattillisen koulutuksen* järjestäjä mahdollistaa henkilölle *hakeutumisen* tai *hakemisen koulutuksen toteutukseen* tai suorittamaan *ammattillista tutkintoa* ja jolla se ottaa tämän opiskelijaksi.

application procedure; admissions procedure (1): Englanniksi koulutukseen hakumenettelystä suositetaan käytettäväksi vastinetta application procedure, jotta pystytään tekemään ero koulutukseen hakumenettelyn ja siihen sisältyvän opiskelijavalinnan (engl. student admissions) välille. Kansainvälisesti kuitenkin usein käytetään termiä admissions kokonaisuudesta, joka muodostuu hausta ja valinnasta; sen vuoksi application procedure -termin synonyymiksi on otettu myös admissions procedure (1).

application procedure; admissions procedure (1): Lisäksi englannin termissä application näkökulma on enemmän opiskelijan, termissä admissions taas *korkeakoulun (1)*.

Käsitteen tunnus: c890

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

320

hakutapa

sv ansökningsätt

en type of application procedure

määritelmä

koulutuksen hakumenettelyn toteuttamistavan kertova tieto

huomautus

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapoja ovat *yhteishaku* ja *erillishaku*.

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapa, *hakutyyppejä* ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku (2)*-käsitteen ominaisuuksina.

Käsitteen tunnus: c329

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

321

hakutyyppi

en

sv ansökningstyp; typ av ansökan
inte: ansökningsomgång (2)

en type of application round

määritelmä

hakutavan tyyppin kertova tieto

huomautus

Hakutyyppejä ovat *varsinainen haku* ja *lisähaku*.

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä *hakutapa*, hakutyyppi ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku (2)* -käsitteen ominaisuuksina.

Käsitteen tunnus: c328

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

322

hakuaika

sv ansökningstid

en application period

määritelmä

ajanjakso, jona *hakukohteeseen* voi hakea

huomautus

JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmä on määritellyt hakuaika-käsitteen yleisemmin "ajanjakso, jonka aikana asian saa vireille *hakemuksella (2)*."

Käsitteen tunnus: c330

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#), [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Hakukohde](#)

323

yhteinen haku

sv ansökan till flera mål samtidigt (termförslag)

inte: gemensam ansökan (2)

en shared application procedure

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea usean *koulutusorganisaation* useaan *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Yhdellä hakulomakkeella voi hakea *erityisopetuksena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen*.

Käsitteen tunnus: c319

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

324

yhteishaku

sv gemensam ansökan (1)
en joint application procedure

määritelmä

valtakunnallinen, lainsäädännössä määritelty *tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta*, *ammattillista koulutusta*, *lukiokoulutusta* ja *korkeakouluja (1)* koskeva *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea useaan *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Yhteishaussa *hakija* voi hakea tiettyyn määrään *koulutuksen toteutuksia*. Osassa yhteishauista hakijan tulee asettaa koulutuksen toteutukset ensisijaisuusjärjestykseen.

Yhteishaku on *ajallisesti määritelty* eli siihen liittyy *hakuaika* (vrt. *erillishaku*, joka voi olla ajallisesti määritelty tai *jatkuva*).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisessa* voidaan käyttää valtakunnallisia hakumenettelyitä (ruots. riksomfattande ansökningsförfarande, engl. national application procedure), kuten yhteishakua. Näissä hakumenettelyissä hakuaika ja mahdollisesti *valintaperusteet* on määrätty valtakunnallisesti (vrt. *jatkuva haku*, jolla ei ole valtakunnallisesti määrättyä hakuaikaa).

Kun puhutaan yhteishakujärjestelmästä, englanniksi käytetään yleisesti vastinetta "joint application system".

Käsitteen tunnus: c320

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

325

erillishaku; erillisvalinta

mieluummin kuin: suorahaku

sv separat ansökan
hellre än: direkt ansökan
en separate application procedure; separate admissions procedure <korkeakoulujen erillisvalinta-termin vastineena>

määritelmä

yhden tai usean *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* hakee suoraan kyseisen koulutusorganisaation tiettyyn *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Erillishaku voidaan toteuttaa *ajallisesti määriteltynä hakuna* tai *jatkuvana hakuna*.

Termiä erillishaku käytetään, jotta voidaan tehdä ero *yhteishakuun*. Koulutusorganisaatiot, jotka eivät osallistu yhteishakuun, käyttävät (erillishaun tyyppisestä) *haustaan (1)* yksinkertaisesti termiä "haku" (tai, jos haulle (1) ei ole määrättyä *hakuaikaa*, termiä "jatkuva haku").

Yliopistojen erillishausta on säädetty yliopistolaisissa (558/2009, 36 a §) ja *ammattikorkeakoulujen* erillishausta ammattikorkeakoululaisissa (932/2014, 28 a §). Näissä laeissa käytetään erillishaun sijaan termiä erillisvalinta.

Vertaa *yhteinen haku* ja *yhteishaku*.

Käsitteen tunnus: c321

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

326

jatkuva haku

sv kontinuerlig ansökan; fortgående ansökan
en rolling application procedure; rolling admissions

määritelmä

koulutustoimijan tai *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jolla ei ole määrättyä *hakuaikaa*

huomautus

Jatkuva haku muistuttaa *erillishakua* siinä mielessä, että myös jatkuvassa haussa haetaan usein suoraan tiettyyn *koulutusorganisaatioon*.

Ammatillisen koulutuksen jatkuvassa haussa (mukaan lukien *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* jatkuvassa haussa) haetaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjälle* tai *ammattilliseen oppilaitokseen*.

Ammatillisen koulutuksen (mukaan lukien työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen) jatkuvassa haussa ei ole valtakunnallisesti määriteltyä hakuaikaa, mutta koulutuksen järjestäjä voi tarvittaessa asettaa erillisen hakuajan.

Lukiokoulutuksessa pääsääntöinen tapa ottaa *opiskelijoita* on valtakunnallinen *yhteishaku*. Tämän lisäksi *koulutuksen järjestäjä* voi ottaa opiskelijoita jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjän itse päättämällä tavalla.

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen voi hakea *yhteishaun* lisäksi jatkuvassa haussa.

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*.

Käsitteen tunnus: c325

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

327

ajallisesti määritelty haku

sv ansökan med ansökningstid
en time-restricted application procedure; time-restricted admissions

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, jolla on määrätty *hakuaika*

huomautus

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*.

Käsitteen tunnus: c326

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

328

varsinainen haku

sv egentlig ansökan
en primary application round

määritelmä

yhteishakuun kuuluvan *hakukierroksen* ensimmäinen *koulutuksen hakumenettely*, jossa ovat tarjolla seuraavana *lukukautena* alkavien *koulutuksen toteutusten* kaikki *hakukohteet*

huomautus

Yhteishaun jakaminen varsinaisen haun vaiheeseen ja *lisähaun* vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa.

Käsitteen tunnus: c322

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

329

lisähaku

sv tilläggsansökan
en supplementary application round
rather than: additional application round

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla aiemmin täyttämättä jääneet *aloituspaikat*

huomautus

Lisähaku voidaan toteuttaa *erillishakuna*.

Yhteishaun jakaminen *varsinaisen haun* vaiheeseen ja lisähaun vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa.

Englannin termin additional application round käyttöä lisähaun vastineena ei suositella, sillä termistä voi saada mielikuvan, että haussa olisi ylimääräisiä aloituspaikkoja (eikä varsinaisessa haussa täyttämättä jääneitä).

Käsitteen tunnus: c324

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

330

(vanhentunut)

täydennyshaku

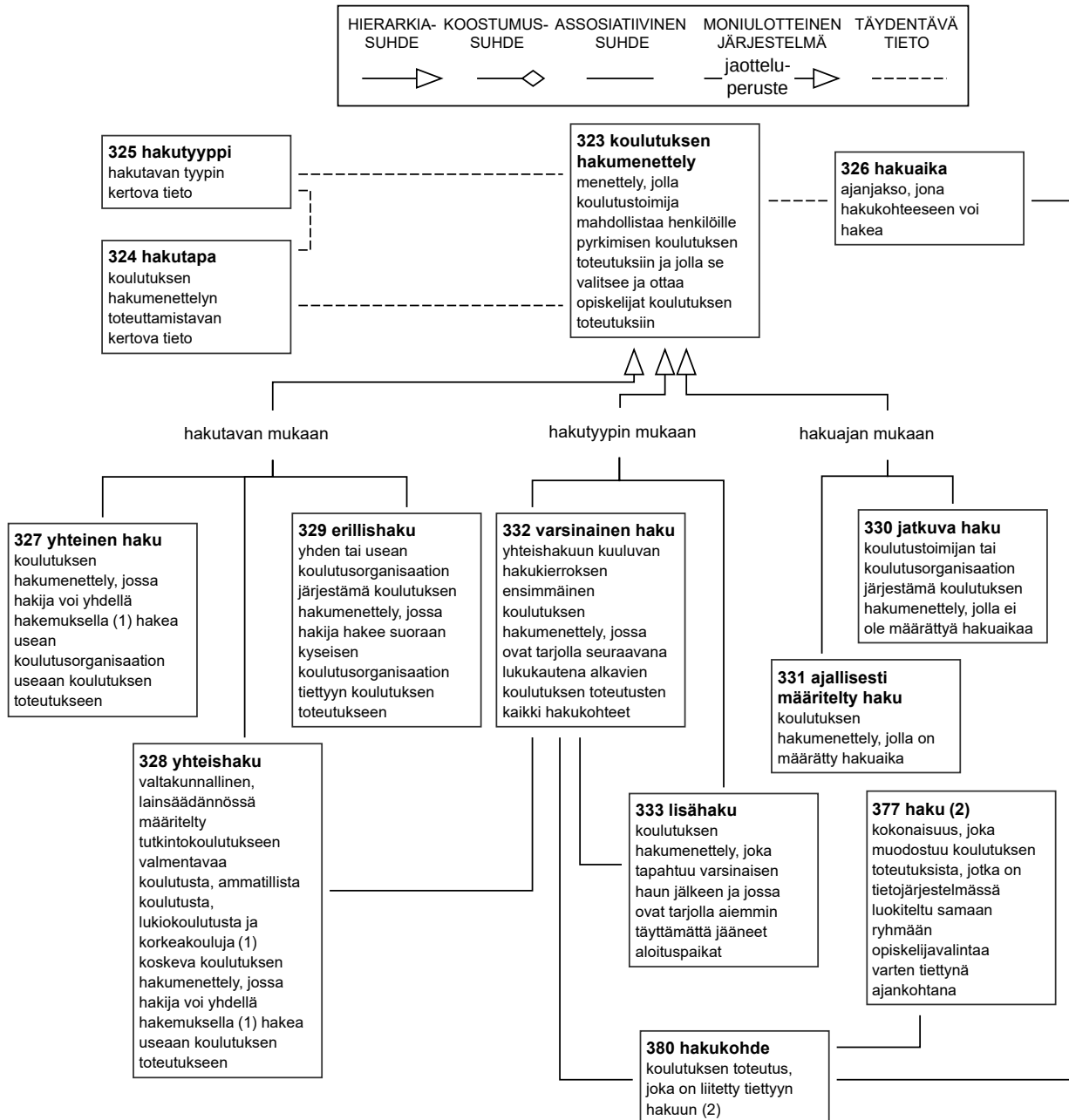
sv kompletteringsansökan
en secondary application round

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla varsinaisessa haussa täyttämättä jääneet *aloituspaikat*

huomautus

Käsitteen tunnus: c323

Käsitekaavio 37. Hakutapoja ja -tyyppejä.

5.2.4 Hakukelpoisuus

331

hakukelpoisuus; valintakelpoisuus (uudistermi); > **kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin** <korkeakoulut; lait 932/2014 ja 558/2009>; ~ **opiskelijaksi ottamisen edellytykset** <lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>

sv ansökningsbehörighet; behörighet att ansöka; behörighet för viss utbildning; behörighet till viss utbildning; antagningsbehörighet <valintakelpoisuus; koulutusorganisaation näkökulma>

en eligibility (1); ~ prerequisites for admission of a student <opiskelijaksi ottamisen edellytykset>

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että *hakija* täyttää *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen* valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Termiä hakukelpoisuus käytetään laajasti, esimerkiksi Opintopolku-palvelussa, vaikka termiä voidaan pitää harhaanjohtavana – *koulutukseen hakeminenhan* on sallittua kaikille. Tässä määriteltä käsitettä paremmin kuvaava termi olisi valintakelpoisuus, joka on käytössä useissa *korkeakouluissa (1)*.

Vrt. laajempi käsite *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c338

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

332

pohjakoulutusvaatimus

sv krav *n* på tidigare utbildning; krav *n* på grundutbildning

en required prior studies

määritelmä

koulutukselle (2) määriteltä vaatimus, jonka mukaan *hakijalla* on oltava tietty *pohjakoulutus* voidakseen tulla valituksi kyseiseen koulutukseen (2)

huomautus

Pohjakoulutusvaatimuksen täyttäminen on yksi *hakukelpoisuuden* edellytyksistä.

Koulutuksen järjestäjät ja *korkeakoulut (1)* voivat valita hakijoita (1) *opiskelijoiksi* myös ilman pohjakoulutusvaatimusta, ks. *harkinnanvarainen valinta*.

Käsitteen tunnus: c339

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

333

pohjakoulutus; ~ koulutustausta

sv tidigare utbildning; grundutbildning (1); > grundutbildning (2) <korkeakoulut>; > skolonderbyggnad <perusaste>; ~ utbildningsbakgrund <koulutustausta>

en previous qualifications; previous degree <korkeakoulut>; prior degree <korkeakoulut>; ~ educational background <koulutustausta>

määritelmä

koulutus (2) tai *tutkinto*, jonka *hakija* on suorittanut ennen toiseen koulutukseen (2) hakemista

huomautus

grundutbildning: Ruotsin yleiskielessä termiä grundutbildning käytetään samassa merkityksessä kuin suomen termiä pohjakoulutus (määriteltä yllä). Kuitenkin *korkeakoulujen (1)* sisäisessä kielenkäytössä termillä grundutbildning viitataan suppeampaan käsitteeseen: korkeakoulun (1) perustutkintoon eli opintoihin, jotka *opiskelija* on suorittanut korkeakoulussa (1) ennen jatko-opintoja. Korkeakouluissa (1) onkin käytössä termipari grundutbildning ja forskarutbildning (joista jälkimmäinen viittaa *lisensiaatin tutkintoon* ja *tohtorin tutkintoon* tähtäävään koulutukseen).

Käsitteen tunnus: c340

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

334

jatko-opintokelpoisuus (1)

sv behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt)
en eligibility for further studies

määritelmä

tutkinnon tai opintojen henkilölle antama *hakukelpoisuus*, joka koskee suoritettujen opintojen jälkeiseen *koulutukseen (2)* valituksi tulemista

huomautus

Vrt. esivaatimukset

Käsitteen tunnus: c341

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

335

jatko-opintokelpoisuus (2)

sv behörighet för påbyggnadsstudier; behörighet för forskarutbildning; behörighet för doktorsutbildning; behörighet för doktorandstudier
en eligibility for third-cycle studies; > eligibility for doctoral studies
rather than: eligibility for postgraduate studies

määritelmä

korkeakoulututkinnon tai -opintojen *opiskelijalle* antama *jatko-opintokelpoisuus (1)*, joka koskee *yliopiston jatkotutkintoon* valituksi tulemista

huomautus

Englannin termi eligibility for doctoral studies on suppeampi kuin suomen jatko-opintokelpoisuus (2), sillä doctoral studies ei kata *lisansiaatin tutkintoa*.

Englannin termin eligibility for postgraduate studies käyttöä ei suositella, sillä termi postgraduate studies saattaa viitata myös *ylempään korkeakoulututkintoon* (esim. maisterin tutkinto) johtaviin opintoihin.

Käsitteen tunnus: c905

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

336

tutkintokohtainen terveydentilavaatimus

sv examensspecifikt krav *n* på hälsotillståndet
en qualification-specific health requirement

määritelmä

tutkinnolle määritelty vaatimus, jonka mukaan *opiskelijaksi* hakeutuvan ja valitun henkilön terveydentilan on oltava sellainen, että hän voi selviytyä tutkintoon johtavasta *koulutuksesta (2)*, koulutukseen (2) sisältyvästä työpaikalla tapahtuvasta *oppimisesta* ja alan tehtävissä toimimisesta

huomautus

Terveydentilavaatimukset on määritelty tutkintokohtaisesti säädöksissä.

Tutkintokohtaisilla terveydentilavaatimuksilla ei tarkoiteta pelkästään nk. SORA-lainsäädännössä (1.1.2012 voimaan tullut ”soveltumattomuuteen ratkaisuja”-lainsäädäntö, joka liittyy opiskelijoiden soveltumattomuus- ja turvallisuuskysymyksiin) tarkoitettuja potilas- tai asiakasturvallisuuteen liittyviä rajoituksia, vaan myös muita terveydentilaan liittyviä vaatimuksia.

Käsitteen tunnus: c342

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

337

<koulutus>

hakuperuste

sv grund för ansökning

en demonstration of eligibility

määritelmä

hakukelpoisuuden täyttämistapa, jonka *hakija* on valinnut perusteeksi hakiessaan *koulutukseen (2)*

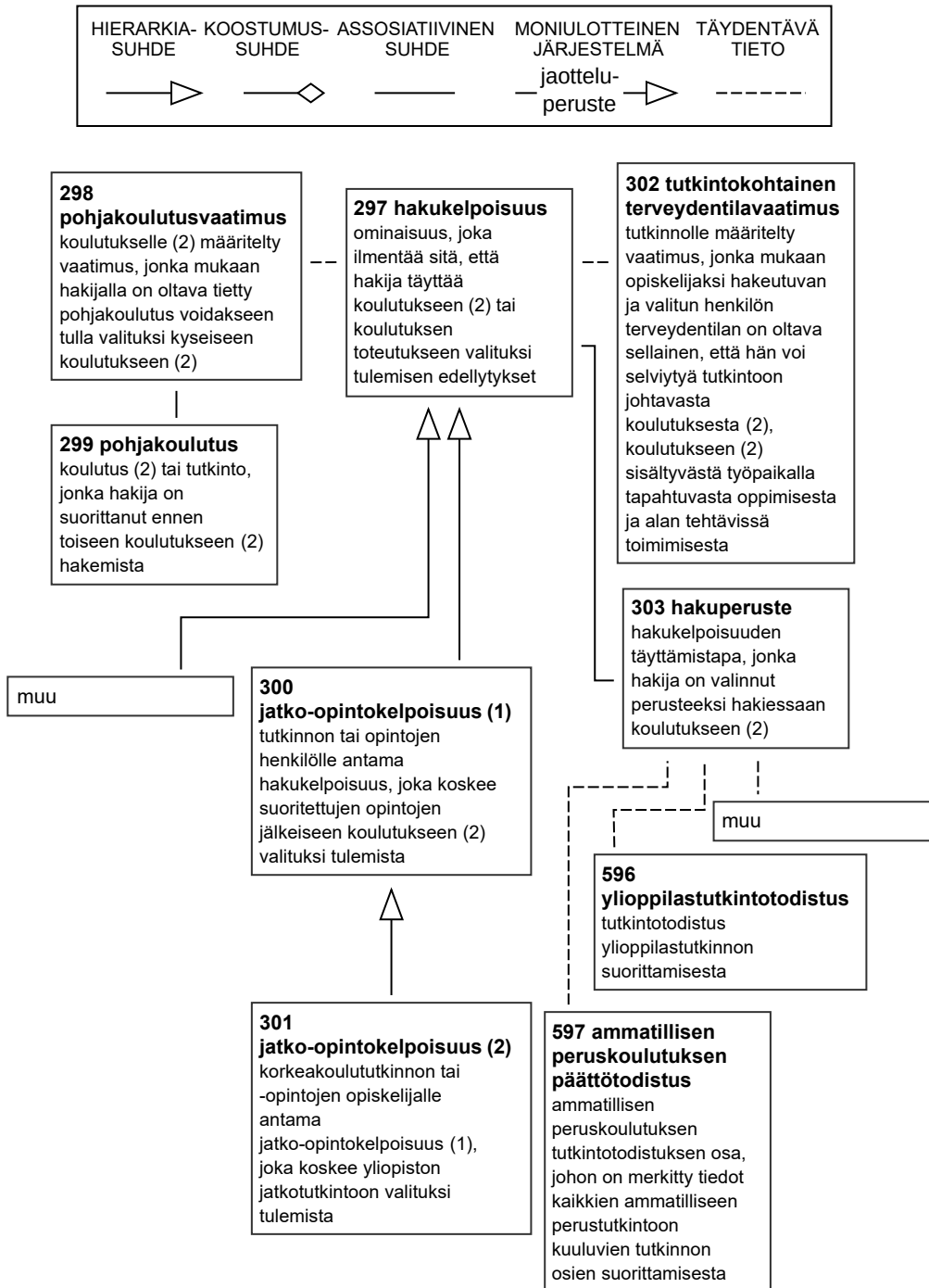
huomautus

Hakija voi valita hakuperusteeksi esimerkiksi *ylioppilastutkintotodistuksen* tai *ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistuksen*.

Käsitteen tunnus: c343

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

Käsitekaavio 38. Hakukelpoisuus.

5.2.5 Muita hakukäsitteitä

338

hakukausi

sv ansökningstermin
inte: ansökningsperiod

en application term; application semester /US/

määritelmä

lukukausi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea ilmoitettujen *hakuaikojen* mukaisesti

huomautus

Käsitteen tunnus: c348

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

339

hakuvuosi

sv ansökningsår *n*

en application year

määritelmä

kalenterivuosi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea

huomautus

Käsitteen tunnus: c349

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

340

koulutuksen alkamiskausi

sv starttermin för utbildningen; inledningstermin för utbildningen; ~ utbildningen inleds

inte: begynnelsetermin för utbildningen (föråldrad); begynnelseperiod (föråldrad)

en first term of studies; first semester of studies; first term of school <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

lukukausi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa

huomautus

Koulutuksen alkamiskausi voi olla syys- tai kevätlukukausi.

Ruotsiksi on useassa kontekstissa luontevampaa ilmaista koulutuksen alkamiskausi lauseella, kuten "Utbildningen inleds hösten 2016", kuin substantiivimuotoisella termillä.

Käsitteen tunnus: c350

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

341

koulutuksen alkamisvuosi

sv begynnelseår *n* för utbildningen

en first calendar year of educational programme

määritelmä

kalenterivuosi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c351

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

342

lukukausi

sv termin

en term; semester

määritelmä

opetuksen (1) järjestämistä jaksottava osa *lukuvuotta*

huomautus

Lukukausia ovat syys-, kevät- ja joissakin tapauksissa kesälukukausi.

Esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa lukuvuosi jakautuu kolmeen lukukauteen, ja niistä käytetään englanniksi termiä "term". Suomessa lukuvuodessa on ainakin tällä hetkellä vain kaksi lukukautta, ja niistä käytetään englanniksi sekä termiä "term" että termiä "semester".

Uudet *opiskelijat* aloittavat *opiskelun* yleensä lukukauden alussa.

Käsitteen tunnus: c352

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

343

lukuvuosi

sv läsår *n*

en academic year <korkeakoulut>; school year

not: study year

määritelmä

vuoden mittainen jakso, jollaisiin *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* toiminta ja työskentely jaetaan

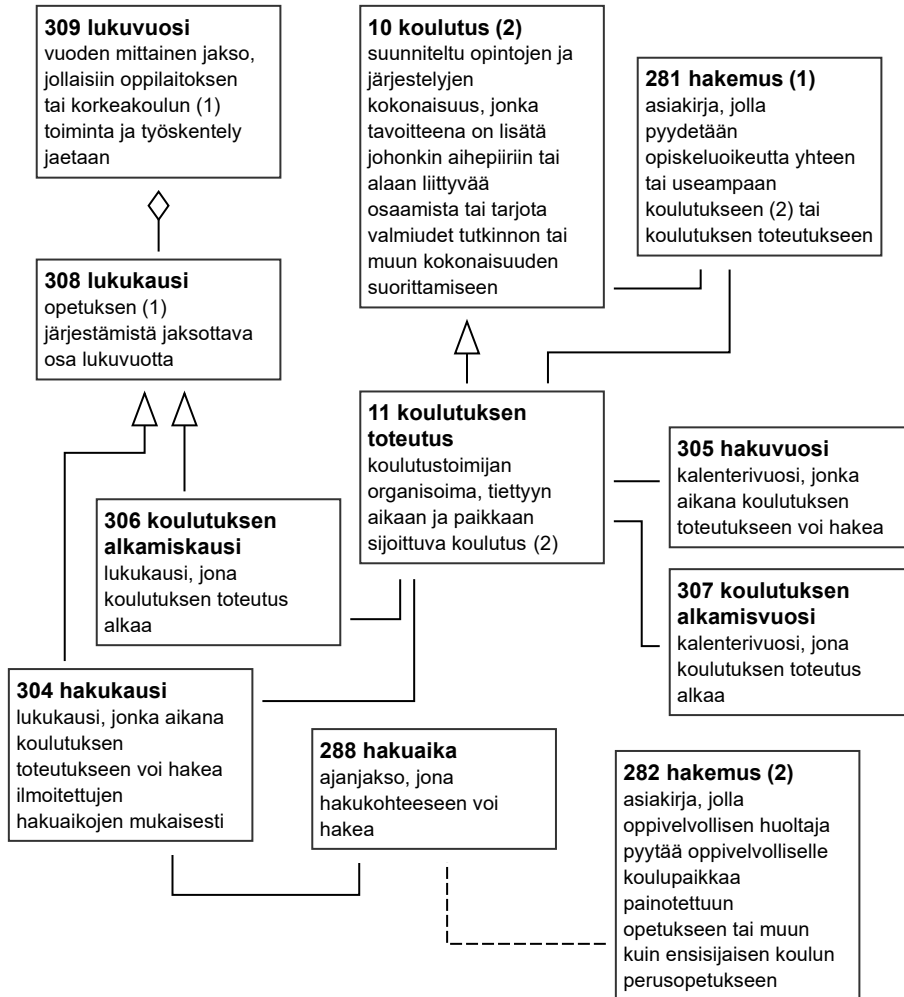
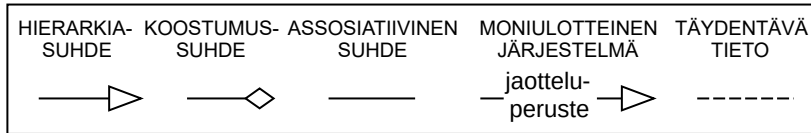
huomautus

Lukuvuosi alkaa useimmiten 1.8. ja päättyy 31.7. seuraavana kalenterivuonna.

Käsitteen tunnus: c353

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

Käsitekaavio 39. Muita hakukäsitteitä.

5.3 Valinta

5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi

344

hakukierros

sv ansökningsomgång (1)
en application cycle
rather than: application round

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa, kun *koulutustoimija* tai muu taho päättää *koulutustarjonnasta* ja *valintaperusteista*, ja joka päättyy, kun *opiskelupaikan vastaanottoon* ja *opiskelijaksi ilmoittautumiseen* (1) liittyvät tiedot ovat *haku- ja valintajärjestelmässä*

huomautus

Yhteishakuun kuuluvan *koulutuksen* (1) osalta hakukierrokseen liittyvistä asioista säädetään asetuksessa.

Englannin termin application round käyttöä hakukierroksen vastineena ei suositella, sillä termi ei sisällä viittausta niihin hakukierroksen vaiheisiin, jotka edeltävät sitä, että *hakija* voi toimia eli hakea *koulutuksen toteutuksiin*. Vrt. *hakutyypit*.

Käsitteen tunnus: c354

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

345

opiskelijavalinta

sv antagning av studerande (1); studentantagning
inte: urval *n*; intagning av studerande (föräldrad)
en student admissions <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>; student selection <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulutus tietyissä yhteyksissä>; ~ select students *verb* <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulutus tietyissä yhteyksissä>

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *koulutustoimija* valitsee ja/tai ottaa *hakijan opiskelijaksi koulutuksen toteutukseen hakemuksen* (1) ja *valintaperusteiden* perusteella

huomautus

Lainsäädännössä *lukiokoulutuksen*, *ammattillisen koulutuksen* ja *korkeakoulujen* (1) opiskelijavalinnasta käytetään termiä "opiskelijaksi ottaminen". Tässä sanastossa on kuitenkin tehty ero käsitteiden opiskelijavalinta ja opiskelijaksi ottaminen välillä: *opiskelijaksi ottaminen* on opiskelijavalinnan yksi vaihe.

urval: Ruotsin sanaa urval ei tule käyttää opiskelijavalinnan vastineena muun muassa siksi, että se on monimerkityksinen ja viittaa valinnan lisäksi muun muassa valikoimaan, otantaan ja otokseen. Joissakin yhdyssanoissa sanaa urval kuitenkin käytetään, esimerkiksi urvalsprov (valintakoe).

student admissions: Termi student admissions on suositettava englannin vastine opiskelijavalinta-käsitteelle niin *toisen asteen koulutuksen* kuin korkeakoulujenkin (1) osalta.

student selection: Opiskelijavalinnasta näkee käytettävän englanniksi myös vastinetta student selection; näin etenkin *toisen asteen koulutuksen* osalta. Myös korkeakouluissa (1) käytetään joissakin tapauksissa termiä student selection (tai ilmausta to select students). Esimerkiksi Taideyliopistossa opiskelijavalinnan yhteydessä voi toimia arviointiraateja, jotka valitsevat hakijoista (1) koulutuksen toteutukseen pääsevät, ja niiden toiminnasta voidaan käyttää select-verbä. Myös jatko-opintoihin voidaan valita opiskelijat sopivan opintomenestyksen ja tutkimussuunnitelman perusteella, jolloin select saattaa olla sopiva verbi. Myös korkeakoulun (1) perustutkintoon jo valittujen opiskelijoiden valitsemisesta tietyille erikoiskurssille esim. opintomenestyksen perusteella voi olla sopivaa käyttää verbiä select.

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c359

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#), [Valintatyyppit](#), [Hakukohde](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

346

opiskelijaksi ottaminen

sv antagning som studerande; antagning av studerande (2)
en admission of a student

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* tai *koulutusorganisaatio* päättää *hakijan* ottamisesta *opiskelijaksi opiskelijavalinnan* lopputuloksena

huomautus

Opiskelijaksi ottaminen on opiskelijavalinnan viimeinen vaihe.

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c947

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi* ja *Valintatyypit*

347

valintaperuste

sv antagningsgrund; antagningskriterium; urvalsgrund <ammattillinen koulutus>
hellre än: antagningsprincip (1)

en admissions criterion <lukiokoulutus, ammattillinen koulutus, korkeakoulutus>; selection criterion <lukiokoulutus, ammattillinen koulutus; korkeakoulutus tietyissä yhteyksissä>

määritelmä

lainsäädännön ja *koulutustoimijan* määrittämä peruste, jonka mukaan *hakijoita* valitaan *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2)*

huomautus

Valintaperusteita ovat esimerkiksi "*todistuksen (1)* perusteella", "*valintakokeen* perusteella", "*soveltuvuuskokeen* perusteella" sekä näiden yhdistelmät.

selection criterion: Suositeltava englannin vastine valintaperusteelle on admissions criterion. Vastinetta selection criterion on kuitenkin johdonmukaista käyttää samoissa yhteyksissä, joissa opiskelijavalinnasta käytetään vastinetta student selection. Ks. tarkempi kuvaus käsitteen *opiskelijavalinta* kohdalla.

admissions criterion, selection criterion: Englannin sanan criterion monikkomuoto on criteria.

Käsitteen tunnus: c366

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyypit* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

348

lisänäyttö

sv tilläggsprestation
en additional proof of competence

määritelmä

valintaperuste, jota voidaan käyttää *opiskelijavalinnassa todistuksen (1)* ja mahdollisen *valintakokeen* tai *pääsy- ja soveltuvuuskokeen* lisäksi

huomautus

Lisänäyttö on käytössä *lukiokoulutuksessa*.

Lisänäytön voi muodostaa esimerkiksi todiste tai näyttö osaamisesta, aiemmasta *koulutuksesta (2)* tai harrastuneisuudesta.

Käsitteen tunnus: c373

Luokka: <lukiokoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*

349

valintapiste

sv antagningspoäng
en admission point; ~ admission score

määritelmä

tietyin *valintaperusteen* mukaan *hakijalle* annettu piste

huomautus

Kunkin hakijan saamien valintapisteiden yhteenlaskettu summa määrittää hakijoiden (1) keskinäisen järjestyksen *opiskelijavalinnassa*.

Englannin termi admission score viittaa yhteispisteisiin.

Käsitteen tunnus: c361

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

350

hakijaryhmä

sv grupp av sökande
en applicant category

määritelmä

hakijoiden joukko, johon sovelletaan tiettyjä *valintaperusteita* tai jolle varataan tietty osa *aloituspaikoista*

huomautus

Perusteista, joilla hakijoita (1) voidaan jakaa hakijaryhmiin, säädetään lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c368

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

351

valintakiintiö

sv antagningskvot
en intake quota

määritelmä

opiskelijavalinnassa käytettävä kiintiö, jossa tietyille *hakijaryhmälle* on varattu tietty määrä *aloituspaikkoja*

huomautus

Valintakiintiön perusteena voi olla esimerkiksi *hakijan pohjakoulutus*.

Käsitteen tunnus: c369

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

352

valintakoe; pääsykoe

sv urvalsprov *n*; antagningsprov *n*; inträdesprov *n* <pääsykoe>
en entrance examination; entrance exam; entrance test

määritelmä

koe, joka järjestetään osana *oppilas-* tai *opiskelijavalintaa*

huomautus

Valintakokeita on erityyppisiä. Usein valintakokeella mitataan *hakijan* tietoja esimerkiksi tietyistä aineistosta (vrt. *soveltuvuuskoe*, jolla selvitetään tietojen sijaan edellytyksiä ja soveltuvuutta). Valintakoe voi sisältää soveltuvuus- ja *kielikokeen* (1) tai jommankumman näistä.

Toisaalta termit valintakoe ja pääsykoe käytetään joskus termin *soveltuvuuskoe* synonyymina kokeista, joissa mitataan kykyjä ja ominaisuuksia (kuten musikaalisuus, rytmitaju).

Valintakokeessa menestyminen voi (esimerkiksi *todistusten* (1) sijaan) olla *valintaperuste*.

Käsitteen tunnus: c371

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Valintatyytit](#)

353

soveltuvuuskoee; pääsy- ja soveltuvuuskoee <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv lämplighetsprov *n*; antagnings- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus>; inträdes- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus>

en aptitude test

määritelmä

koee, jolla selvitetään *hakijan* edellytykset ja soveltuvuus *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2) oppilas-* tai *opiskelijavalintaa* varten

huomautus

Edellytyksillä ja soveltuvuudella voidaan tarkoittaa esimerkiksi taitoja (kuten vuorovaikutustaidot tai jonkin instrumentin käsittelytaito), kykyjä (kuten fyysinen koordinaatiokyky) tai henkilön luonteen tai muiden ominaisuuksien sopivuutta.

Käsitteen tunnus: c372

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

354

<opetushallinto>

kielikoe (1); opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä kielikoe

sv språkprov *n*

en language proficiency test (1); language test

määritelmä

koee, jonka tarkoituksena on *opetuskielen (1)* tai *opetuskielen (2)* hallinnan osoittaminen

huomautus

Kielikokeita (1) voidaan järjestää esimerkiksi *opiskelijavalintojen* yhteydessä tai *oppilaitoksen* sisäisesti.

Opiskelijavalinnassa *koulutuksen järjestäjä* tai *korkeakoulu (1)* voi edellyttää *hakijan* suorittavan kielikokeen (1) silloin, kun järjestettävän *koulutuksen (2)* kieli on eri kuin hakijan äidinkieli.

Kielikoe (1) voi olla osa *valintakoetta*.

Vrt. *kielitutkinto*.

Käsitteen tunnus: c374

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

355

päätös oppilaaksi ottamisesta <perusopetus>; päätös opiskelijaksi ottamisesta <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; valintapäätös

sv beslut *n* om antagning som studerande; antagningsbeslut *n*

en admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus>; administrative decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus>; kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös>; admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus>; decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus>; decision on student admission <lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus>
rather than: selection decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen>

määritelmä

koulutustoimijan tai *koulutusorganisaation opiskelijaksi ottamisesta* tai *oppilaaksi ottamisesta* tekemä hallintopäätös

huomautus

Opiskelijaksi ottamista tai oppilaaksi ottamista koskevasta päätöksestä voidaan antaa *hakijalle* asiakirja tai muu ilmoitus. Myös tätä asiakirjaa tai ilmoitusta voidaan kutsua päätökseksi opiskelijaksi ottamisesta tai valintapäätökseksi.

Käsitteen tunnus: c375

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinta>

Käsitekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

356

ennakkotehtävät *pl*; **esitehtävät** *pl*

sv förhandsuppgifter *pl*

en preliminary assignments *pl*; advance assignments *pl*

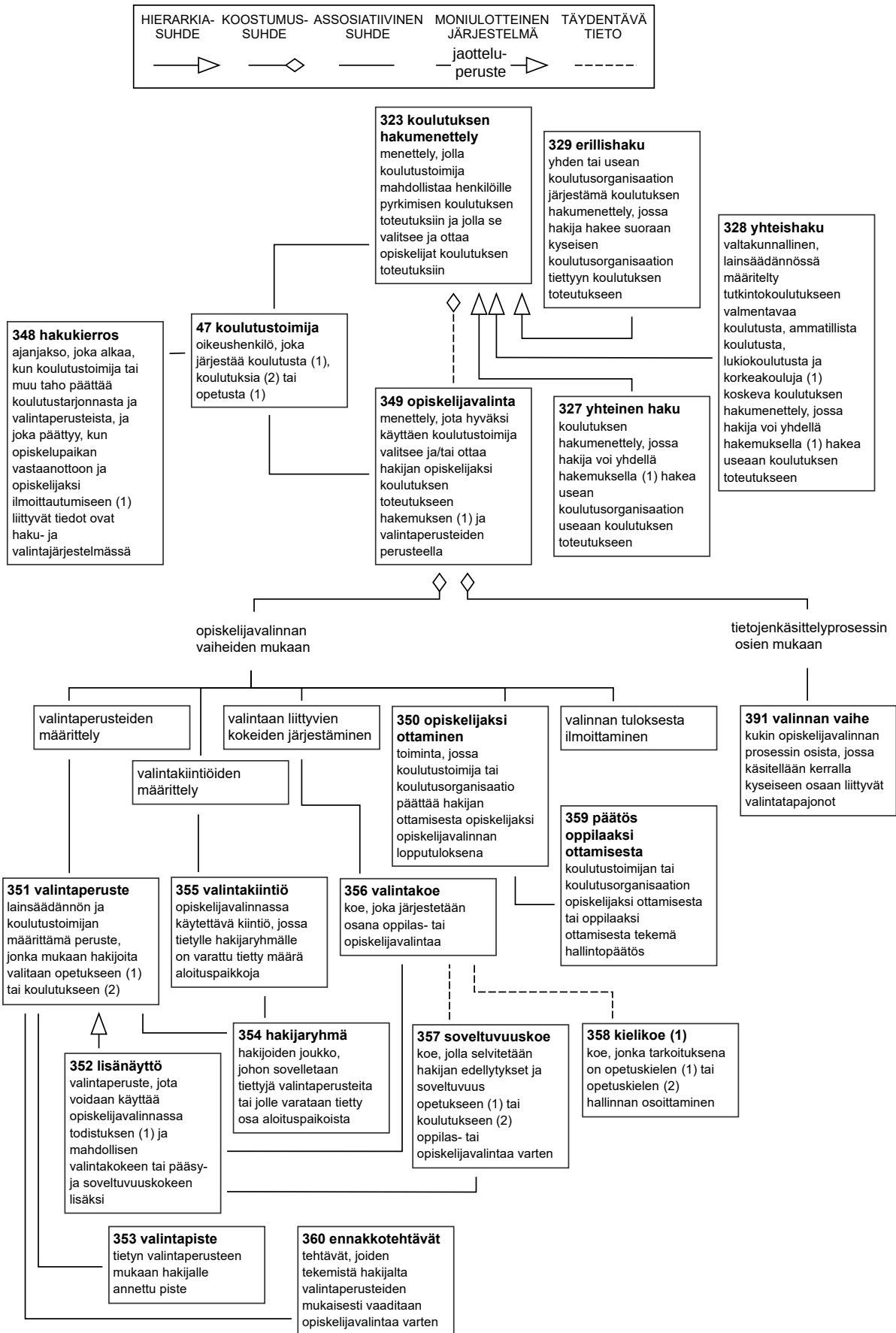
määritelmä

tehtävät, joiden tekemistä *hakijalta valintaperusteiden* mukaisesti vaaditaan *opiskelijavalintaa* varten

huomautus

Käsitteen tunnus: c376

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

Käsitekaavio 40. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.

5.3.2 Valintatyyppejä

357

oppilaaksi ottaminen; oppilaaksiotto

sv antagning av elev (1); elevantagning (1)

en pupil admission (1); admission of pupils (1)

määritelmä

menettely, jolla *opetuksen järjestäjä* ottaa lapsen *esi-* tai *perusopetukseen*

huomautus

Oppilaaksi ottaminen suoritetaan viranhaltijan tekemällä päätöksellä.

Käsitteen tunnus: c357

Käsitekaavio: [Valintatyypit](#)

358

oppilasvalinta

sv antagning av elev (2); elevantagning (2)

en pupil admission (2); admission of pupils (2); pupil admission based on selection criteria (?); pupil selection

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *opetuksen järjestäjä* hyväksyy lapsen *esi-* tai *perusopetukseen hakemuksen (2)* ja *valintaperusteiden* perusteella

huomautus

Esimerkki oppilasvalintaa käyttävästä *perusopetuksesta* on *painotettu opetus*, kuten kuvataiteen, musiikin ja liikunnan erikoisluokat. Painotetun opetuksen oppilasvalintaan liittyy *soveltuvuuskoe*, haastattelu ja/tai arvonta.

Oppilasvalintaa käytetään myös haettaessa esimerkiksi *joustavan perusopetuksen opetusryhmään (2)* tai *taiteen perusopetukseen*.

Ks. myös *haku painotettuun opetukseen*.

Käsitteen tunnus: c358

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Valintatyypit](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

359

esivalinta

sv förurval; första urval

inte: förhandsantagning

en preliminary selection phase

määritelmä

opiskelijavalinnan mahdollinen osa, jossa osa tai kaikki *hakijoista* valitaan seuraavaan *valinnan vaiheeseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c364

Käsitekaavio: [Valintatyypit](#)

360

yhteisvalinta

sv gemensam antagning

en joint admissions

määritelmä

korkeakoulujen (1) yhteistyönä toteutettava *opiskelijavalinta*, jossa yhteistyöhön osallistuvilla *hakukohteilla* on yhteiset *valintaperusteet* ja/tai yhteinen *valintakoe*

huomautus

Yhteisvalinta on käytössä esimerkiksi kauppatieteen alalla.

Ks. *hakutoiveiden priorisointi*.

Käsitteen tunnus: c360

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Valintatyypit](#)

361

harkinnanvarainen valinta

ei: joustava valinta (vanhentunut)

sv antagning enligt provning

en discretionary admission

määritelmä

opiskelijavalinta, joka tapahtuu henkilöön liittyvällä erityisellä perusteella *hakukelpoisuudesta* ja *valintaperusteista* riippumatta

huomautus

Koulutuksen järjestäjä tai *korkeakoulu (1)* voi käyttää harkinnanvaraista valintaa silloin, kun *hakijalla* ei ole hakukelpoisuutta. Koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu (1) voi valita esimerkiksi enintään 30 prosenttia hakijoista valintapistemääristä riippumatta hakijoiden (1) esittämien syiden perusteella.

Harkinnanvaraisessa valinnassa voi tulla valituksi esim. henkilö, jolta puuttuu vaadittava *pohjakoulutus* tai *työkokemus*, mutta jolla *oppilaitos* tai korkeakoulu (1) katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Käsitteen tunnus: c362

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Valintatyytit](#)

362

todistusvalinta; ~ suoravalinta

sv antagning på basis av betyg; betygsbaserad antagning; ~ direktantagning <suoravalinnasta>

en certificate-based admission; < admission based on prior academic record; ~ direct admission <suoravalinnasta>

määritelmä

opiskelijavalinta, jossa *valintaperusteena* on erillisen *valintakokeen* sijaan *hakijan* aiemmasta *koulutuksesta (2)* saama *todistus (1)*

huomautus

Esimerkki todistusvalinnasta on, että hakija valitaan *yliopiston* tai *ammattikorkeakoulun koulutukseen (2)* *ylioppilastutkintotodistuksen arvosanojen* perusteella tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) *alemman korkeakoulututkinnon* todistuksen perusteella.

Joskus termiä suoravalinta käytetään rajatusti tarkoittamaan sellaista todistusvalintaa, jossa pääsyn takaavat kriteerit on kerrottu etukäteen. Esimerkiksi tapaus, jossa valituiksi tulevat *hakijat*, jotka ovat kirjoittaneet *ylioppilastutkinnon* ainerealin kemian kokeessa arvosanan laudatur.

Muutoin suoravalinta on todistusvalinnan lähikäsite; hiukan todistusvalintaa väljempi siinä mielessä, että suoravalinnassa valituksi tulemisen perusteena ei ole välttämättä todistus aiemmasta koulutuksesta (2). Esimerkki suoravalinnasta on, että hakija valitaan yliopiston koulutukseen (2) matematiikkakilpailumenestyksen perusteella.

Käsitteen tunnus: c365

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Valintatyytit](#)

5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä

363

hyväksytyt

sv antagen (2)

en admission offered

määritelmä

hyväksytylle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1088

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

364

ehdollinen valinta; ehdollisesti hyväksytyt

sv

en

määritelmä

ehdollisesti hyväksytylle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1075

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

365

hylätty

sv

en

määritelmä

hylätylle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1262

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

366

varasijalla

sv på reservplats

en

määritelmä

varasijalla olevalle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1264

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

367

hyväksytty hakija

sv sökande *n* som antagits; antagen (1); > nyantagen
en admitted student (1); admittee
not: admitted

määritelmä

koulutuksen toteutukseen otettu *hakija*

huomautus

Ruotsiksi käytetään termiä nyantagen hakijoista, jotka on otettu koulutuksen toteutukseen kyseisenä vuonna.

Englannin kielessä attribuutti admitted vaatii pääsanana, jota se määrittää (esim. "admitted student"). Mikäli esimerkiksi koodistossa halutaan käyttää lyhyempää muotoa, suositellaan sanaa "admittee".

Ks. myös *valinnan tila*, *hyväksytty*.

Käsitteen tunnus: c367

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

368

ehdollisesti hyväksytty hakija

sv
en

määritelmä

hakija, joka on otettu *koulutuksen toteutukseen* sillä ehdolla, että *opiskelijaksi ottamiseen* vaikuttavien seikkojen, joista on valintahetkellä käytettävissä vain ennakkotietoa tai oletuksia, voidaan myöhemmin osoittaa pitävän paikkansa

huomautus

Hakija voidaan hyväksyä ehdollisesti *korkeakoulutukseen* esimerkiksi, jos hän on suorittanut *IB*-tai *EB-tutkinnon*, mutta valintamenettelyn hyväksymisvaiheessa tutkinnon valmistumisesta ei ole varmuutta ja arvosanoista on tiedossa vasta opettajan tekemät ennakoarviot, ei lopullisia arvosanoja. Tällöin *opiskelijavalinta* tehdään opettajan tekemien ennakoarvioiden perusteella, ja hakija hyväksytään sillä ehdolla, että tutkinto tulee suoritetuksi ja mahdollisesti ennakoarviosta poikkeavat lopulliset arvosanat eivät pudota hakijaa valittujen joukosta.

Ehdollisesti hyväksytyltä hakijalta voidaan edellyttää esimerkiksi virallisesti oikeaksi todistettuja asiakirjoja, kuten tutkintotodistusta lopullisine arvosanoineen, tai tietoa hakuajan jälkeen tapahtuneesta valmistumisesta.

Käsitteen tunnus: c1855

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

369

varasijalla oleva hakija

sv ~ på reservplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä>
en ~ on a waiting list <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

määritelmä

hakija, joka on *opiskelijavalinnassa varasijalla* tiettyyn *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi

huomautus

Varasijalla olevan hakijan on mahdollista tulla valituksi koulutuksen toteutukseen, mikäli paikka vapautuu. Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. *Aloituspaiikka* voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytty* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan.

Käsitteen tunnus: c1267

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

370

hylätty hakija

sv ~ du har inte fått en studieplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

en ~ you have not received a study place <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

määritelmä

hakija, joka ei *opiskelijavalinnassa* ole tullut otetuksi *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Hakija voi jäädä ottamatta koulutuksen toteutukseen eri syistä. Yleisimmin syynä on se, että vaikka hakija on hakukelpoinen (ks. *hakukelpoisuus*) ja hän täyttää muut kriteerit, hän jää koulutuksen toteutuksen aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Muita syitä ovat, että hakijalla ei ole hakukelpoisuutta tai ettei hän täytä muita *opiskelijavalinnan* kriteereitä, esimerkiksi kielitaitovaatimuksia, ja se, ettei hakijalle voida myöntää *opiskeluoikeutta* SORA-lainsäädännön perusteella.

Ks. myös *opiskelijaksi ottaminen*, *aloituspaikka*.

Käsitteen tunnus: c1268

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

371

aloituspaikka

sv nybörjarplats

en available student place; ~ initial intake; ~ available intake; ~ potential intake; ~ maximum intake

määritelmä

hakukohteeseen tietyssä *koulutuksen hakumenettelyssä* tarjolla oleva *opiskelupaikka*

huomautus

Aloituspaikkamäärä on määrä, joka *koulutustoimijalla* on oikeus ja suunnitelman mukaiset edellytykset ottaa *opiskelijoita*. Aloituspaikkamäärä on optio; se ei välttämättä toteudu.

Ilmaisulla ”aloituspaikat” viitataan *koulutuksen järjestäjän* tai *korkeakoulun (1)* ilmoittamaan tietoon siitä, kuinka monta opiskelupaikkaa hakukohteeseen on tietyssä koulutuksen hakumenettelyssä tarjolla.

Ilmaisulla ”päättöksen mukaiset aloituspaikat” (lyhenne ”palpa”) tarkoitetaan koulutuksen järjestäjän, *oppilaitoksen* ylläpitäjän tai korkeakoulun (1) päättämää aloituspaikkojen lukumäärää.

Ilmaisulla ”valinnan aloituspaikat” (lyhenne ”valpa”) tarkoitetaan *opiskelijavalinnassa* käytettävää aloituspaikkamäärää, jossa on varauduttu peruutuksiin tai jossa osa päätöksen mukaisista aloituspaikoista on varattu opiskeluoikeuden aikaisemmin saaneille.

Englannin intake-loppuisilla vastineilla viitataan hakukohteeseen tarjolla olevien opiskelupaikkojen kokonaismäärään.

Käsitteen tunnus: c370

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

372

varasija

sv reservplats (???)

en

määritelmä

ilman *aloituspaikkaa* jääneen *hakijan* asema, jossa hakijan on vielä mahdollista tulla valituksi *koulutuksen toteutukseen*, mikäli paikka vapautuu

huomautus

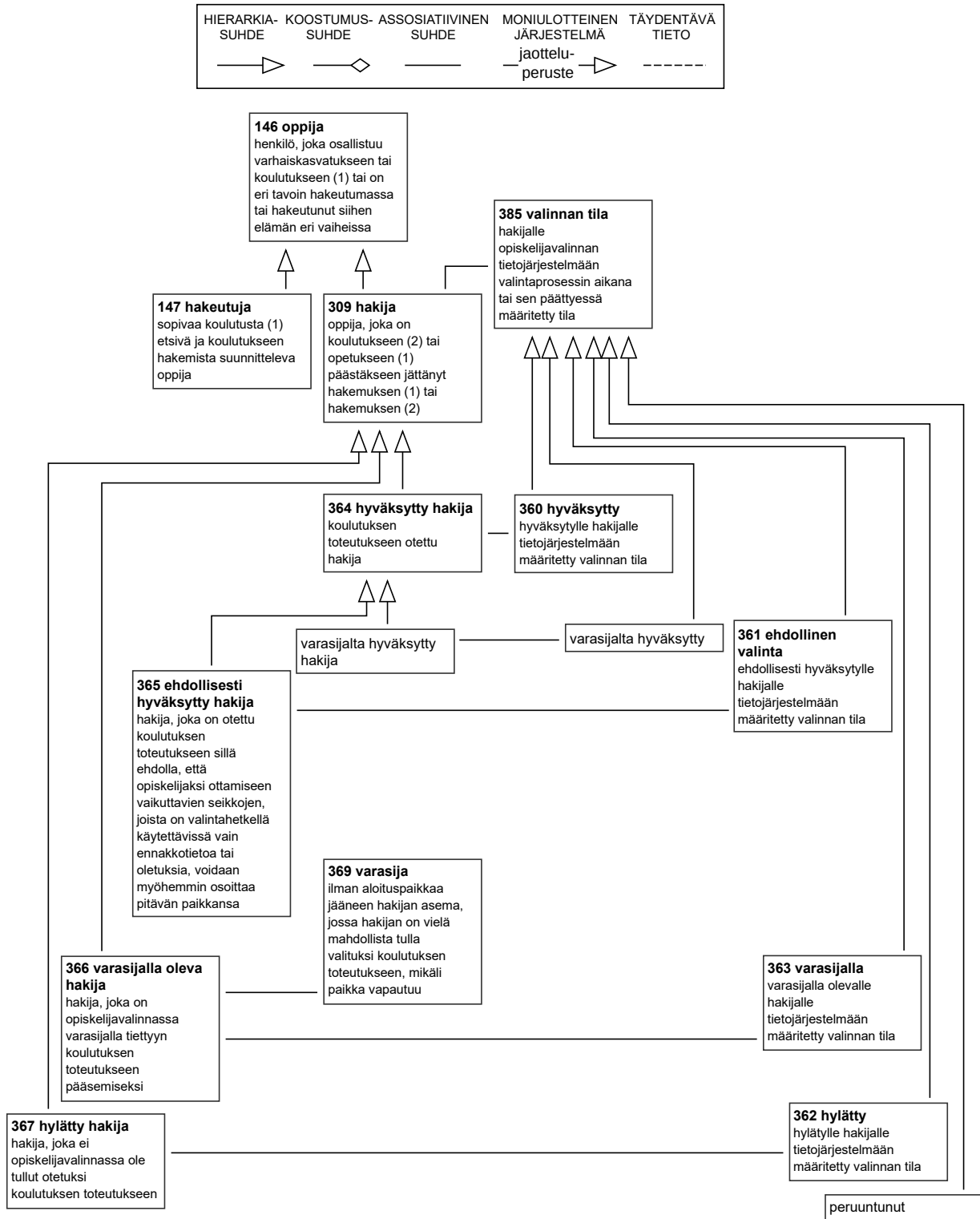
Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Aloituspaikka voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytty* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan.

Ks. myös *varasijalla oleva hakija*.

Käsitteen tunnus: c882

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä*

Käsitekaavio 42. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.

5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä

5.3.4.1 Hakukohde

373

<koulutukseen haun ja valinnan tietojärjestelmä>

haku (2)

sv ansökan (1); urvalsparti <Svenska handelshögskolan>

en application data

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksen toteutuksista*, jotka on tietojärjestelmässä luokiteltu samaan ryhmään *opiskelijavalintaa* varten tietyinä ajankohtana

huomautus

Tässä tarkoitettu haku (2) on tekninen käsite. Tietojärjestelmässä hakuun (2) kiinnitetään tiedot muun muassa *hakutavasta*, *hakutyypistä* ja *hakuajasta*.

Käsitteen tunnus: c336

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

374

hakukohdejoukko

sv grupp av ansökningsmål; grupp av ansökningsobjekt; grupp av ansökningsalternativ

en set of study options available for applicants

määritelmä

joukko *hakukohteita*, joita sitovat toisiinsa tietyt säännöt

huomautus

Hakukohdejoukkoa sitova sääntö voi koskea esimerkiksi sitä, mihin hakukohteisiin tulee hakea tai mihin ei saa hakea, jos hakee tiettyyn hakukohteeseen. Sääntö voi koskea myös esimerkiksi sitä, missä järjestyksessä tietyt hakukohteet tulee priorisoida.

Esimerkki hakukohdejoukosta ovat lääketieteen hakukohteet *korkeakoulujen (1) yhteishaussa*.

Käsitteen tunnus: c334

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

375

valintaryhmä

sv urvalsgrupp

en

määritelmä

hakukohdejoukko, joka käyttää *opiskelijavalinnassa* yhteisiä laskentakaavoja

huomautus

Valintaryhmä-käsitettä ei tule sekoittaa valintakoeryhmä-käsitteeseen. Valintaryhmä on tietojärjestelmiin liittyvä käsite; se on tapa ryhmitellä *hakukohteita valintaperusteiden* mallinnuksessa. Valintaryhmän hakukohteilla ei välttämättä ole minkäänlaista valintakoeyhteistyötä keskenään (vrt. *valintakoeryhmä*).

Käsitteen tunnus: c335

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

376

hakukohde

sv ansökningsmål *n* <Studieinfo.fi, Svenska handelshögskolan>; ansökningsobjekt *n* <Helsingfors universitet>;
ansökningsalternativ *n* <Aalto-universitetet>

en option available for application; study programme available for application

määritelmä

koulutuksen toteutus, joka on liitetty tiettyyn *hakuun* (2)

huomautus

Esimerkki *ammattillisen koulutuksen* hakukohteesta *yhteishaussa* on puualan perustutkinto (180 *osaamispistettä*) kevään 2015 yhteishaussa.

Esimerkki *korkeakoulutuksen* hakukohteesta yhteishaussa on yleinen kielitiede (180 *opintopistettä* (2)) kevään 2015 *korkeakoulujen* (1) yhteishaussa.

Käsitteen tunnus: c331

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Hakukohde](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Koulutus](#) (2) -käsitteen alakäsitteitä

377

hakutoive

sv ansökningsönskemål *n*

en preferred option for application; preferred study programme <lukiokoulutus, jossa linjoja; korkeakoulut>

määritelmä

hakukohde, jonne *hakija* hakee *opiskelu-oikeutta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c332

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

378

hakutoiveiden priorisointi

mieluummin kuin: hakukohteiden priorisointi

sv prioritering av ansökningsönskemål; rangordning av ansökningsönskemål

en ~ order of preference

määritelmä

hakijan tekemä *hakukohteiden* etusija- tai mieluisuusjärjestykseen asettaminen

huomautus

Käsitteen tunnus: c333

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

379

valintakoeryhmä

sv grupp för urvalsprovssamarbete

hellre än: urvalsprovgrupp

en entrance examination group

määritelmä

koulutuksen toteutukset, joissa käytetään yhteistä *valintakoetta*

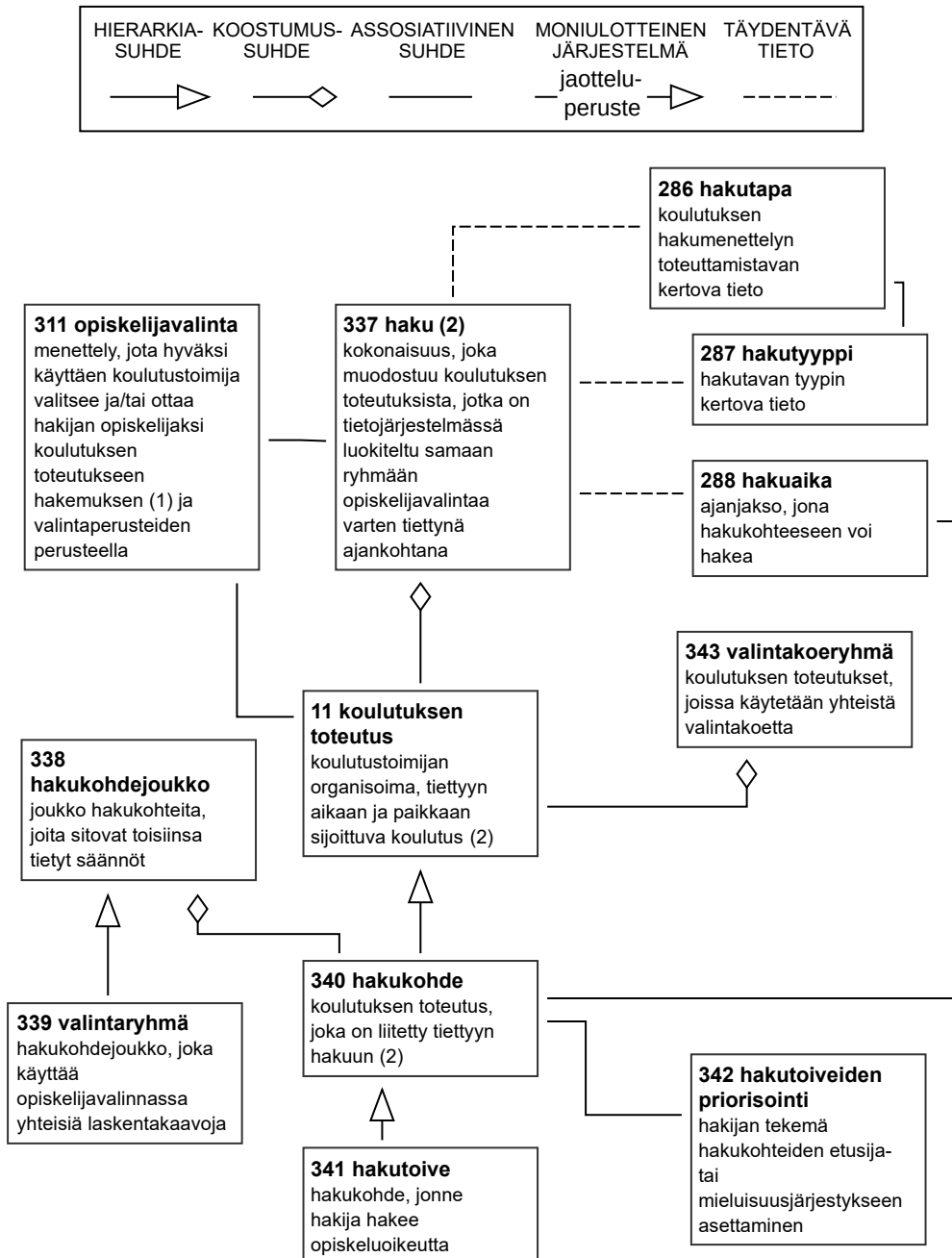
huomautus

Valintakoeryhmäyhteistyössä olevat *koulutusorganisaatioilla* valintakoe voi olla kaikilla koulutuksen toteutuksilla sama tai osalla eri, mutta koulutusorganisaatiot hyväksyvät toisessa samaan yhteistyöryhmään kuuluvassa koulutusorganisaatiossa tehdyn valintakokeen tuloksen.

Käsitteen tunnus: c337

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

Käsittekaavio 43. Hakukohde.

5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi

380

haku- ja valintajärjestelmä

sv ansöknings- och antagningsystem *n*

en application and admissions system

määritelmä

opiskelijavalintarekisteriä hyödyntävä tietojärjestelmä, jonka avulla voi hakea ja tulla valituksi *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen, opiskelijavalinta*.

Käsitteen tunnus: c377

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

381

valintalaskenta

sv urvalskörning; antagningskörning

en admission ranking phase

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jonka tuloksena *hakijat* ovat *valintaperusteiden* mukaan *valintatapajonoittain* keskinäisessä järjestyksessä ja kunkin *hakijan valinnan tila* on joko 'hyväksyttävissä oleva' tai 'hylätty'

huomautus

Käsitteen tunnus: c906

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

382

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

sijoittelu

sv placering

en placement

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jossa *hakija* valitaan *valintalaskennan* tuloksen perusteella ylimpään sellaiseen *hakutoiveeseensa*, johon hänen on *aloituspaikkojen* puitteissa mahdollisuus päästä

huomautus

Käsitteen tunnus: c907

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

383

opiskelijavalintarekisteri

ei: hakijarekisteri (vanhentunut)

sv antagningsregister *n*

en student admissions register

rather than: student selection register

määritelmä

erityislailla säädetty rekisteri, joka sisältää tiedot *opiskelijavalinnan* toteuttamiseksi

huomautus

Opiskelijavalintarekisteristä on säädetty laissa 1058/1998.

Opiskelijavalintarekisteri voi sisältää tiedot *hakijoista*, *hakutoiveista*, *hakukohteista*, *valintaperusteista*, *opiskelijavalinnoista*, *opiskelupaikan vastaanotosta* ja *opiskelijaksi ilmoittautumisesta (1)*. Sitä käytetään myös opinnoista tiedottamiseen ja *arviointiin (2)*.

Opiskelijavalintarekisteri koostuu seuraavista osarekistereistä: 1) *korkeakoulujen (1)* hakurekisteri ja 2) *ammattillisen koulutuksen*, *lukiokoulutuksen* ja muun *perusopetuksen* jälkeisen *koulutuksen (1)* hakurekisteri.

Student selection register -termiä tavataan joissakin suomalaisissa lähteissä, mutta kansainvälisesti vakiintunut englanninkielinen termi on student admissions register.

Käsitteen tunnus: c355

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot

384

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

valintatapa; valintamenettely

sv antagningsätt *n*; antagningsförfarande *n*; urvalsmetod <ammattikorkeakouluissa>
hellre än: urvalssätt *n* <Svenska handelshögskolan>; urvalsförfarande *n*
inte: antagningsprincip (2) <Helsingfors universitet> (föråldrad)

en selection procedure <perusaste, lukiokoulutus, ammatillinen>; admissions procedure (2) <korkeakoulut>
rather than: selection method

määritelmä

tieto, joka ilmaisee, mitä *valintaperustetta* käytetään *hakijan* hyväksymisessä *koulutukseen (2)*

huomautus

Valintatapoja ovat esimerkiksi *todistuksen (1)*, *valintakokeen* tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella. Samassa *hakukohteessa* hakijoita voidaan valita eri valintatavoilla.

antagningsprincip (2): Valintatavan ruotsinkielisenä vastineena käytettiin aiemmin esimerkiksi Helsingin yliopistossa termiä antagningsprincip. Nykyisin termiä antagningsprincip käytetään *valintaperusteen* ruotsinkielisenä vastineena, joten termin käyttöä valintatavan vastineena ei enää suositella.

selection method: *Ammattikorkeakoulujen* valintaperustesuosituksessa käytetään termiä selection method. Tässä sanastossa termi selection on kuitenkin varattu *toisen asteen koulutuksen* käyttöön, ja tästä syystä myöskään termin selection method käyttöä ei suositella muuten kuin toisen asteen koulutuksen yhteydessä.

Ks. *todistusvalinta*.

Käsitteen tunnus: c378

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

385

avoimen väylä

sv öppna universitetsleden; öpu-leden

en open university route
rather than: open university track

määritelmä

korkeakoulun (1) opiskelijavalinnassa hakijoille tarjottu mahdollisuus tulla valituksi *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella

huomautus

Avoimen väylä on yksi *valintatavoista*.

Käsitteen tunnus: c379

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

386

valintatapajono

sv antagningskö

en listing based on admissions type; admissions type listing
rather than: admission queue

määritelmä

jono, joka muodostuu *valintaperusteiden* mukaan järjestykseen asetetuista *hakijoista*

huomautus

Samassa *hakukohteessa* voi olla useita valintatapajonoja (esim. *todistusvalinta*, valintakoevalinta tai näiden yhdistelmä).

Ammattikorkeakoulujen valintaperustesuosituksessa valintatapajonosta käytetään englanniksi termiä admission queue. Termit listing based on admissions type ja admissions type listing kuvaavat kuitenkin käsitettä paremmin, ja tämän vuoksi termin admission queue käyttöä ei suositella.

Käsitteen tunnus: c380

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

387

valinnan vaihe

sv antagningssskede *n*
hellre än: > urvalsskede *n*
en stage of admissions procedure

määritelmä

kukin *opiskelijavalinnan* prosessin osista, jossa käsitellään kerralla kyseiseen osaan liittyvät *valintatapajonot*

huomautus

Valinnan vaiheita on useita, esimerkiksi hakukelpoisuusvaihe, lähtöpisteiden laskemisvaihe, koekutsuvaihe, esivalintavaihe ja varsinainen valinta. Kun kaikki valinnan vaiheet on suoritettu, *hakija* on joko hyväksyttävissä jatkoon tai *hylätty*.

Käsitteen tunnus: c381

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

388

valinnan tila; hakijan valinnan tila; valintatieto

sv antagningsstatus; urvalsstatus
en admission status

määritelmä

hakijalle opiskelijavalinnan tietojärjestelmään valintaprosessin aikana tai sen päättyessä määritetty tila

huomautus

Valinnan tiloja ovat muun muassa *hyväksytty*, *hylätty*, *varasijalta* hyväksytty, *varasijalla* ja peruuntunut.

Valinnan tila on lähinnä *haku- ja valintajärjestelmässä* käytettävä tieto/käsite. *Hakijoille* suunnatussa viestinnässä näytettävä tieto on *valinnan tulos*.

Käsitteen tunnus: c389

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

389

valinnan tulos

sv antagningsresultat *n*
inte: urvalsresultat *n*
en admissions result

määritelmä

hakijan hakukohdekohtainen *valinnan tila*

huomautus

Ruotsiksi termin urvalsresultat käyttöä valinnan tulos -käsitteen vastineena ei suositella, sillä urvalsresultat assosioituu pikemminkin esimerkiksi *valintakokeen* (ruotsiksi urvalsprov) tulokseen.

Käsitteen tunnus: c383

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutukseen hakemisen vaiheita, Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

390

valintaehdotus; valintalaskennan tulos

sv antagningsförslag *n*
hellre än: urvalsförslag

en proposal for placement phase

määritelmä

joukko *valinnan tuloksia*, joka ilmaisee *hakijat* hakukohdekohtaisesti keskinäisessä valintatapajonokohtaisessa järjestyksessä ennen *sijoittelua*

huomautus

Valintaehdotus syntyy *valintalaskennan* tuloksena.

Valinnan tulos on hakijakohtainen; valintaehdotus puolestaan on joukko valinnan tuloksia eli se muodostuu listasta hakijoita (1).

Ks. myös *hakukohde*.

Käsitteen tunnus: c382

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

391

sijoittelun tulos

sv resultat *n* av placeringen

en placement results *pl*

määritelmä

valinnan tulos, joka muodostuu tietojärjestelmässä *sijoittelun* päätteeksi *hakutoiveiden priorisointia* käytävissä *koulutuksen hakumenettelyissä*

huomautus

Sijoittelun tulosta käytetään *yhteishaussa* ja *sijoittelua* käytävissä *erillishauissa*.

Käsitteen tunnus: c384

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

392

valintaesitys

sv antagningsframställning

en admissions proposal

määritelmä

haku- ja valintajärjestelmän oppilaitokselle tuottama *valintaperusteiden* mukainen esitys valittavista *hakijoista*

huomautus

Valintaesityksen perusteella tehdään *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c385

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita, Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

393

valintaperustemalli

sv modell för antagningsgrunderna
en computation model for admissions
not: < data model for admissions

määritelmä

haku- ja valintajärjestelmään tallennettu laskentakaava, jolla lasketaan kunkin *valintaperusteen* perusteella *opiskelijavalinnassa* saatavat pisteet

huomautus

Valintaperustemalli voidaan liittää *hakukohteeseen* tai *valintaryhmään*.

Käsitteen tunnus: c387

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

394

hakemusnumero

sv ansökningsnummer *n*; ansökans nummer *n*
en application ID
rather than: application number

määritelmä

haku- ja valintajärjestelmän hakemukselle (1) antama tunnus

huomautus

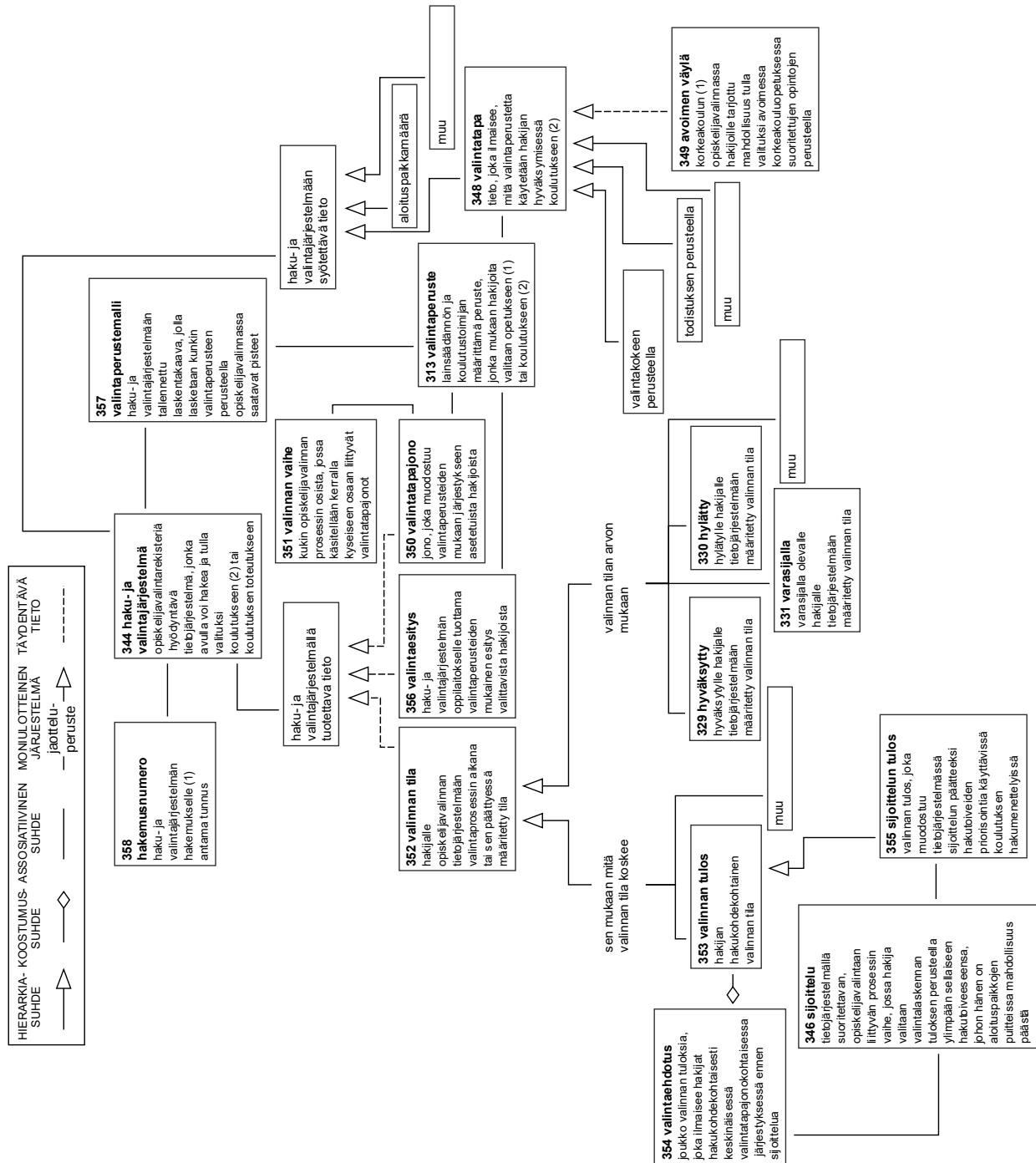
Hakemusnumero voi koostua numeroista ja kirjainmerkeistä.

Englannin termin application number käyttöä hakemusnumeron vastineena ei suositella, koska hakemusnumero voi sisältää myös kirjainmerkkejä.

Käsitteen tunnus: c388

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

Käsittekaavio 45. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.

5.4 Peruskoulun määräytyminen tai valinta

395

koulutarjonta; kouluverkko

sv skolutbud *n*; skolnät *n*

en

määritelmä

joukko, joka muodostuu kunnan tarjoamista [peruskouluista \(1\)](#) ja niiden [opetuspisteistä](#), joihin [oppilas](#) voidaan ilmoittaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c390

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

396

ensisijainen koulu; lähikoulu

sv primär skola; närskola

en ; neighbourhood school; local school

määritelmä

kunnan [oppivelvolliselle](#) osoittama [peruskoulu \(1\)](#)

huomautus

Ensisijainen koulu osoitetaan [oppilaan](#) asuinpaikan mukaiselta [oppilaaksiottoalueelta](#).

Tässä määritelmästä käsitteestä käytetään perusopetuslaissa [628/1998](#) termiä lähikoulu.

Lähikoulu ei nimityksestään huolimatta välttämättä ole oppilaan asuinpaikkaa maantieteellisesti lähimpänä sijaitseva peruskoulu (1).

Käsitteen tunnus: c391

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

397

toissijainen koulu

sv sekundär skola

en secondary school

määritelmä

[peruskoulu \(1\)](#), joka ei ole kunnan/kaupungin [oppivelvolliselle](#) osoittama peruskoulu (1) ja josta [huoltaja](#) hakee oppivelvolliselle koulupaikkaa

huomautus

Toissijainen koulu voi olla esimerkiksi [painotettua opetusta](#) tarjoava koulu.

Termi toissijainen koulu ei ole käytössä kaikissa kunnissa.

Toissijaiseen kouluun hakevaa oppilasta kutsutaan toissijaiseksi hakijaksi.

Ks. [kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun, haku painotettuun opetukseen, hakemus \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c392

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

398

oppilaaksiottoalue

sv elevupptagningsområde *n*

en school admission area

määritelmä

maantieteellinen alue, jolta kukin *peruskoulu (1)* ottaa *oppilaansa*

huomautus

Se, mihin oppilaaksiottoalueeseen *oppivelvollinen* kuuluu, määräytyy hänen asuinpaikkansa mukaan. Oppivelvollisella on oikeus päästä siihen peruskouluun (1), jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu.

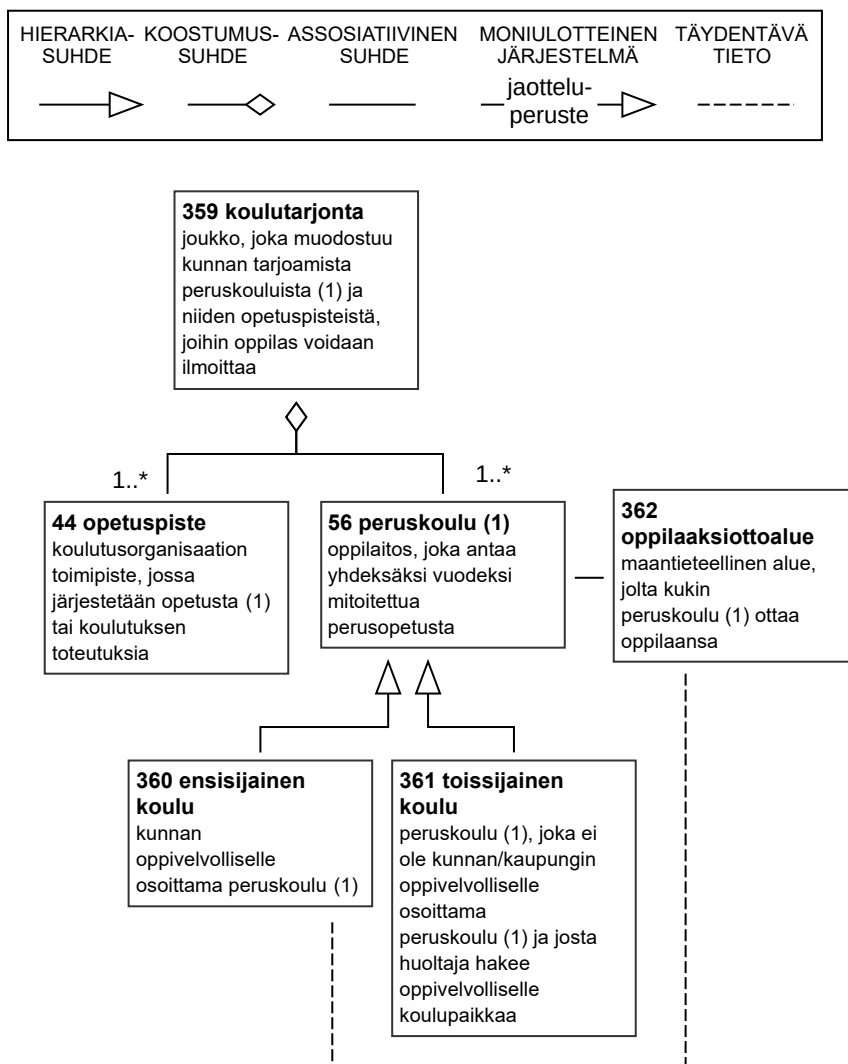
Joissakin kunnissa oppilaaksiottoalueella voi sijaita useampi kuin yksi peruskoulu (1).

Esimerkiksi Helsingin kaupungissa oppilaaksiottoalueesta, jolla sijaitsee useampi kuin yksi peruskoulu (1), käytetään termiä laajennettu oppilaaksiottoalue.

Käsitteen tunnus: c394

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

Käsittekaavio 46. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.

6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit

6.1 Varhaiskasvatus

6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja

399

varhaiskasvatuspalvelu

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogisk service; småbarnspedagogiska tjänster *pl*; tjänster *pl* inom småbarnspedagogik
inte: dagvårdsservice (föråldrad)

en early childhood education and care service; ECEC service

määritelmä

varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista *varhaiskasvatusta* tuottava palvelu

huomautus

Kunnalla tai kuntayhtymällä on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta riippuen kunta voi toimia myös *varhaiskasvatuksen palveluntuottajana*.

Yksityinen *päiväkotitoiminta* on luvanvaraista 1.1.2023 alkaen. Ennen lain voimaantuloa yksityisten palvelujen antajien rekisteriin merkityillä yksityisillä päiväkodeilla on siirtymäaikaa luvan hakemiseen 31.12.2026 asti. Yksityinen *perhepäivähoito* on ilmoituksenvaraista.

småbarnspedagogiska tjänster / tjänster inom småbarnspedagogik: Jos ruotsinkielisessä tekstissä käsitellään sekä virkoja (tjänst) että palveluja, suositellaan varhaiskasvatuksen viroista käytettäväksi muotoa tjänster inom småbarnspedagogik.

Käsitteen tunnus: c395

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

400

varhaiskasvatustoiminta

sv verksamhet inom småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk verksamhet (2)

en early childhood education and care activities; ECEC activities

määritelmä

ammattillinen toiminta, joka perustuu varhaiskasvatuslakiin (540/2018) ja *varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin*

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito*, mukaan lukien *ryhmäperhepäivähoito*, ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1582

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#) ja [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

401

varhaiskasvatuksen inklusioperiaate; inklusiivisuus

sv principen om inkludering i småbarnspedagogiken
en inclusiveness

määritelmä

[varhaiskasvatustoiminnan](#) periaate, joka muodostaa [varhaiskasvatuksen](#) järjestämisen arvoperustan ja jossa [lapsi](#) voi osallistua yhdenvertaisesti varhaiskasvatukseen hänen yksilölliset tarpeensa huomioiden

huomautus

Varhaiskasvatuksen inklusioperiaatteen mukaan lapsen osallistuminen varhaiskasvatukseen ei riipu esimerkiksi [varhaiskasvatuksessa annettavan tuen](#) tarpeista, vammaisuudesta tai lapsen kulttuurisesta tai sosioekonomisesta taustasta.

[Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#) noudattaa inklusioperiaatetta.

anmärkning

Käsitteen tunnus: c1911

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#) ja [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

402

varhaiskasvatuksen toimintamuoto

sv verksamhetsform inom småbarnspedagogik
en type of ECEC activity

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) toteutetaan

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat [päiväkotitoiminta](#), [perhepäivähoito](#), mukaan lukien [ryhmäperhepäivähoito](#), ja [avoin varhaiskasvatustoiminta](#).

Vertaa [opetusmuoto](#).

Käsitteen tunnus: c1848

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

403

päiväkotitoiminta

sv daghemsverksamhet
en early education centre activities; centre-based early education activities

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota toteutetaan [päiväkodissa](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1024

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

404

perhepäivähoito

sv familjedagvård
en family daycare (1); family-based daycare <rinnastettaessa perhepäivähoitoa päiväkotitoimintaan / as opposed to centre-based early education activities>

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota toteutetaan [perhepäiväkodissa](#)

huomautus

Perhepäivähoitoa järjestetään pääsääntöisesti [perhepäivähoitajan](#) kotona, mutta sitä voidaan antaa myös [lapsen](#) tai lasten kotona tai [ryhmäperhepäivähoitona](#).

Ks. [ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta](#).

Käsitteen tunnus: c397

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

405

ryhmäperhepäivähoito

sv gruppfamiljedagvård
en group family daycare (1)

määritelmä

[perhepäivähoito](#), jota antaa kaksi tai kolme [perhepäivähoitajaa](#) yhdessä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1584

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

406

avoin varhaiskasvatustoiminta

ei: muu varhaiskasvatus (vanhentunut); avoin päiväkotitoiminta (2) (vanhentunut)

sv öppen småbarnspedagogisk verksamhet
en open early childhood education and care activities; open activities in early childhood education and care; open ECEC activities; open activities in ECEC

määritelmä

kerholuonteinen [varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota tarjotaan [lapsille](#) tai lapsille yhdessä aikuisen kanssa

huomautus

Avoin varhaiskasvatustoiminta on pääsääntöisesti suunnattu lapsille, jotka eivät osallistu [osa-](#) tai [kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen](#). Toiminta voi olla kohdennettu tietyille ikäryhmille ja sen nimi voi vaihdella toiminnan painotuksen mukaan.

Avointa varhaiskasvatustoimintaa ovat esimerkiksi leikkipuistotoiminta, lasten leikki- ja kerhotoiminta ja [avoin päiväkotitoiminta \(1\)](#).

Lainsäädännössä ei säädetä avoimen varhaiskasvatustoiminnan [henkilöstön](#) mitoituksesta tai kelpoisuusehdoista.

muu varhaiskasvatus: Termiä muu varhaiskasvatus käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä.

övrig småbarnspedagogik: Ruotsin termiä övrig småbarnspedagogik käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c398

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

407

avoin päiväkotitoiminta (1)

sv öppen daghemsverksamhet
en open centre-based early education activities

määritelmä

[avoin varhaiskasvatustoiminta](#), jota järjestetään sitä varten varatuissa tiloissa

huomautus

Avoimen päiväkotitoiminnan (1) toimintamuodot voivat vaihdella.

Käsitteen tunnus: c412

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

408

varhaiskasvatuksen järjestämismuoto

sv form för anordnandet av småbarnspedagogik

en form in which early childhood education and care is organised

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) on järjestetty

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä

[varhaiskasvatus](#), kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus,

palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja

[yksityinen varhaiskasvatus](#) ilman yksityisen hoidon tukea.

Käsitteen tunnus: c1849

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

409

yksityinen varhaiskasvatus

sv privat småbarnspedagogik; privat småbarnspedagogisk verksamhet

en private early childhood education and care; privately run early childhood education and care;

private ECEC

not: private daycare

määritelmä

liike- tai ammattitoimintaan perustuva [varhaiskasvatustoiminta](#)

huomautus

Yksityinen [päiväkotitoiminta](#) on luvanvaraista 1.1.2023 alkaen. Ennen lain voimaantuloa

yksityisten palvelujen antajien rekisteriin merkityillä yksityisillä päiväkodeilla on siirtymäaikaa

luvan hakemiseen 31.12.2026 asti. Yksityinen [perhepäivähoito](#) on ilmoituksenvaraista.

Kunta, aluevalvontavirasto ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvovat yksityistä varhaiskasvatusta.

Käsitteen tunnus: c994

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

410

varhaiskasvatuksen lupaviranomainen; lupaviranomainen

sv tillståndsmyndighet inom småbarnspedagogik

en

määritelmä

valtakunnallinen viranomainen, joka myöntää luvan yksityiselle [päiväkotitoiminnalle](#) ja sen olennaisille muutoksille

huomautus

[Varhaiskasvatuksen](#) lupaviranomaisena toimii aluehallintovirasto. Olennainen muutos

toiminnassa on esimerkiksi [varhaiskasvatuksen toimipaikkojen](#) lukumäärän lisääminen.

Varhaiskasvatuksen lupaviranomaisesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa ([540/2018](#)).

Käsitteen tunnus: c1889

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

411

lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa; lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi

sv tillstånd att bedriva privat daghemsverksamhet
en

määritelmä

varhaiskasvatuksen lupaviranomaisen yksityiselle varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle myöntämä lupa harjoittaa *päiväkotitoimintaa*

huomautus

Varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä *varhaiskasvatuksen palveluntuottajalla* on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa *päiväkotitoiminnan* harjoittamiseksi.

Käsitteen tunnus: c1890

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

412

ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta

sv anmälan om bedrivande av privat familjedagvård
en

määritelmä

perhepäivähoitoa järjestävän tai tuottavan yksityisen *varhaiskasvatustoimijan* tekemä ilmoitus *varhaiskasvatuksesta* vastaavalle kunnan monijäseniselle toimielimelle

huomautus

Yksityisen varhaiskasvatustoimijan ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon aloittamisesta tai muuttamisesta on tehtävä ennen toiminnan aloittamista tai muuttamista.

Käsitteen tunnus: c1891

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#) ja [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja

413

varhaiskasvatuksen toimintavuosi

sv verksamhetsår *n* inom småbarnspedagogik

en working year in early childhood education and care; working year in ECEC; ECEC working year

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa elokuun alusta ja loppuu seuraavan vuoden heinäkuun loppuun

huomautus

Vertaa [koulutuksen \(1\)](#) käsite [lukuvuosi](#).

Käsitteen tunnus: c967

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

414

varhaiskasvatuksen toimintakausi

sv verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik

en working term in early childhood education and care; working term in ECEC; ECEC working term

määritelmä

[varhaiskasvatuksen](#) järjestämistä jaksottava osa [varhaiskasvatuksen toimintavuodesta](#)

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi jakautuu syys- ja kevätkauteen.

Vertaa [koulutuksen \(1\)](#) käsite [lukukausi](#).

Käsitteen tunnus: c968

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

415

kokoaikainen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik på heltid

en full-time early childhood education and care; full-time ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan 35 tuntia tai enemmän viikossa

huomautus

Kokoaikainen varhaiskasvatus on [varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin](#) liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko [osapäiväisessä](#) tai [kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa](#).

Käsitteen tunnus: c404

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

416

osa-aikainen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik på deltid

en part-time early childhood education and care; part-time ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan alle 35 tuntia viikossa

huomautus

Osa-aikainen varhaiskasvatus on [varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin](#) liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko [osapäiväisessä](#) tai [kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa](#).

Käsitteen tunnus: c940

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

417

kokopäiväinen varhaiskasvatus; kokopäivähoito

sv heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik; heldagsvård
en full-day early childhood education and care; full-day ECEC
not: full-time early childhood education and care

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan yli 5 tuntia päivässä

huomautus

Kokopäiväisen varhaiskasvatuksen raja, yli viisi tuntia päivässä, perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään kymmenen tuntia yhtäjaksoisesti.

Käsitettä kokopäiväinen varhaiskasvatus käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Kokopäiväinen varhaiskasvatus voi olla varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaan joko *kokoaikaista* tai *osa-aikaista varhaiskasvatusta*.

full-day early childhood education and care vs. full-time early childhood education and care: Englannin termit full-day early childhood education and care ja full-time early childhood education and care voisivat periaatteessa viitata samaan käsitteeseen, ja varhaiskasvatuslain (540/2018) englanninkielisessä käännöksessä on käytetty kokopäiväisestä varhaiskasvatuksesta vastinetta full-time early childhood education and care. Lakikäännöksen julkaisemisen jälkeen opetus- ja kulttuuriministeriössä on kuitenkin linjattu, että termiä full-day early childhood education and care käytetään käsitteestä kokopäiväinen varhaiskasvatus ja termiä full-time early childhood education and care varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaisesta käsitteestä *kokoaikainen varhaiskasvatus*.

Vertaa *kokoaikainen varhaiskasvatus*.

Käsitteen tunnus: c1591

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

418

osapäiväinen varhaiskasvatus

ei: osapäivähoito

sv halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik; halvdagsvård
en part-day early childhood education and care; part-day ECEC; ~ half-day early childhood education and care; ~ half-day ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan 5 tuntia tai vähemmän päivässä

huomautus

Osapäiväisen varhaiskasvatuksen raja viisi tuntia tai vähemmän päivässä perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen. Käsitettä käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Termejä osapäivähoito ja halvdagsvård on käytetty aikaisemmin lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c405

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

419

osaviikkoinen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik under en del av veckan
en part-weekly early childhood education and care; part-weekly ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan vain tiettyinä viikonpäivinä

huomautus

Osaviikkoisen varhaiskasvatuksen viikonpäivät sovitaan asiakaskohtaisesti.

Käsitteen tunnus: c941

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

420

päivittäinen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik som ordnas dagligen
en daily early childhood education and care; daily ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan kaikkina arkipäivinä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1595

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

421

varhaiskasvatuspäivä

sv dag inom småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk dag
en day in early childhood education and care; early childhood education and care day; day in ECEC; ECEC day

määritelmä

päivä, jona [lapsen](#) on sovittu osallistuvan [varhaiskasvatukseen](#)

huomautus

Lapsen varhaiskasvatuspäivät ja säännölliset poissaolopäivät sovitaan aina etukäteen.

Käsitteen tunnus: c943

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

422

varhaiskasvatuksen toimintapäivä

sv verksamhetsdag inom småbarnspedagogik
en operating day of the early childhood education and care unit

määritelmä

päivä, jona [varhaiskasvatuksen toimipaikka](#) tarjoaa [varhaiskasvatusta](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1596

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

423

varhaiskasvatuksen vuoroahoito; vuoroahoito

ei: vuoropäivähoito (vanhentunut)

sv skiftomsorg inom småbarnspedagogik; skiftomsorg; skiftesvård inom småbarnspedagogik; skiftesvård

en flexibly scheduled early childhood education and care; flexibly scheduled ECEC; non-standard hour early childhood education and care; non-standard hour ECEC; ~ extended hours in ECEC (1)

not: shift care in early childhood education and care; shift care in ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), jota järjestetään myös [varhaiskasvatuksen toimipaikkojen](#) normaalin aukioloajan lisäksi

huomautus

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaan myös illalla, yöllä, viikonloppuna tai arkipäivinä. Varhaiskasvatuksen toimipaikkojen normaali aukioloaika on yleensä kello 6.00 ja 18.00 välinen aika maanantaista perjantaihin.

Varhaiskasvatuksen vuoroahoidon muotoja ovat [ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus](#), [varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito](#) ja [varhaiskasvatuksen iltahoito](#).

Käsitteen tunnus: c406

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

424

ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus; ympäri vuorokautinen hoito

ei: ympäri vuorokautinen päivähoito (vanhentunut)

sv småbarns pedagogisk verksamhet dygnet runt; dygnet runt vård

en 24/7 early childhood education and care; 24/7 ECEC; ECEC services which operate 24/7; around-the-clock early childhood education and care

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuoro hoito](#), jota järjestetään kaikkina vuorokauden aikoina ja kaikkina viikonpäivinä

huomautus

Tarpeen mukaan [lapsi](#) voi osallistua ympäri vuorokautiseen varhaiskasvatukseen myös useita vuorokausia peräkkäin.

Käsitteen tunnus: c407

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

425

varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito; viikonloppuhoito

sv småbarns pedagogik under veckoslut; vård under veckoslut

en weekend care in early childhood education and care; weekend care in ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuoro hoito](#), jota järjestetään perjantai-illan ja maanantaiaamun välisenä aikana

huomautus

Käsitteen tunnus: c1598

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

426

varhaiskasvatuksen iltahoito; iltahoito; ~ varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo

sv kvällsvård inom småbarns pedagogik; kvällsvård

en evening care in early childhood education and care; evening care in ECEC; ~ extended hours in ECEC (2)

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuoro hoito](#), jota järjestetään normaalin aukioloajan lisäksi myös kello 18.00 ja 22.00 välisenä aikana

huomautus

Ilmaus varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo viittaa toimintaan, jossa varhaiskasvatusta tarjotaan illasta pidennetyllä aukioloajalla maanantaista perjantaihin.

Käsitteen tunnus: c1599

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

427

sairaalassa järjestettävä varhaiskasvatus

sv småbarns pedagogik som ordnas vid sjukhus

en

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), jota järjestetään sairaalahoidossa olevalle [lapselle](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1898

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

6.2 Opetus (1)

428

ryhmäopetus

sv gruppundervisning

en team study

määritelmä

opetusryhmälle (2) tarkoitettu *opetus (1)*

huomautus

Ryhmäopetusta ovat esimerkiksi pienryhmäopetus, seminaariopetus, ryhmässä suoritettavat harjoitukset, lukupiiri ja vertaisryhmäopetus.

Käsitteen tunnus: c413

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä ja Opetus \(1\)](#)

429

luokkaopetus

sv klassundervisning

en class teaching

määritelmä

oppilaitoksen tiloissa annettava *ryhmäopetus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c414

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

430

yksilöopetus

sv individuell undervisning

en

määritelmä

yhdelle *oppijalle* tarkoitettu *opetus (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c415

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä ja Opetus \(1\)](#)

431

luento-opetus

sv föreläsningsundervisning; föreläsning

en lecture; lectures; instruction given in the form of lectures

määritelmä

luentoina järjestettävä *opetus (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c416

Luokka: <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

432

tukiopetus

sv stödundervisning
en remedial instruction; remedial teaching; remedial education
not: extra lesson

määritelmä

opetus (1), joka on tarkoitettu tilapäistä tai lyhytaikaista tukea opinnoissaan tarvitsevalle **oppilaalle**

huomautus

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee **oppimisessaan** lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiopetusta heti, kun oppimiseen liittyvät vaikeudet on havaittu. Tukiopetuksella voidaan myös ehkäistä vaikeuksia ennakolta. Tukiopetus on **opetuksen eriyttämisen** muoto, jolle ovat ominaisia yksilöllisesti suunnitellut tehtävät, ajankäyttö ja **ohjaus**. Sitä voidaan antaa **yleistä, tehostettua** ja **erityistä tukea (1)** saavalle oppilaalle.

Tukiopetuksen antamiseen ei tarvita erityistä päätöstä kuten esimerkiksi **erityisopetuksen (1)** antamiseen.

Käsitteen tunnus: c417

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

433

osa-aikainen erityisopetus

sv specialundervisning på deltid; deltidsspecialundervisning
en part-time special needs education

määritelmä

opetus (1), jota annetaan **yleisen, tehostetun** tai **erityisen tuen (1)** piirissä olevalle, **oppimisessaan** tai koulunkäynnissään lieviä vaikeuksia omaavalle **oppilaalle** muun opetuksen (1) ohessa

huomautus

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan esimerkiksi **oppijalle**, jolla on vaikeuksia yksittäisissä **oppiaineissa**, opiskelutaidoissa, sosiaalisissa taidoissa tai koulunkäynnissä. Sitä annetaan joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai **yksilöopetuksena**.

Käsitteen tunnus: c418

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

434

erityisopetus (1)

sv specialundervisning (1)
en special needs education (1)
rather than: special education

määritelmä

opetus (1), jota annetaan **erityisen tuen (1)** piiriin kuuluvalle **esiopetuksessa** olevalle **lapselle** tai **perusopetuksen oppilaalle** osana erityistä tukea (1)

huomautus

Perusopetuksessa erityisopetus on erityisen tuen (1) keskeinen pedagoginen osa-alue. Sellaisen oppilaan, jolle on tehty erityisen tuen päätös, opetus (1) ja muu tuki annetaan hänelle laaditun **henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman** mukaisesti.

Perusopetuksen erityisopetuksessa (1) voidaan poiketa **oppiaineista** ja niitä koskevasta valtakunnallisesta **tuntijaosta** sen mukaan kuin erityistä tukea koskevassa päätöksessä määrätään. Perusopetuksen erityisopetus (1) voidaan järjestää joko muun opetuksen (1) yhteydessä tai osittain tai kokonaan **erityisluokalla** tai muussa soveltuvassa paikassa.

Käsitteen tunnus: c419

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

435

erityisopetus (2)

sv specialundervisning (2)
en special needs education (2)

määritelmä

opetus (1), jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa *lukiokoulutuksen opiskelijaa*, jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoriutua opinnoistaan

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta (2) ja muuta *oppimisen tukea* yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Mahdollinen tuen tarve kirjataan opiskelijan *henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan* sisältyvään opiskelusuunnitelmaan. Tuen tarvetta seurataan opintojen ajan.

Ks. myös *erityisopettaja*.

Käsitteen tunnus: c1659

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Opetus (1)* ja *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

436

erityisopetus varhaiskasvatuksessa

sv specialundervisning inom småbarnspedagogik
en

määritelmä

varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama *opetus (1)*

huomautus

Erityisopetus varhaiskasvatuksessa voi olla osa- tai kokoaikaista.

Käsitteen tunnus: c1949

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Opetus (1)*

437

starttiluokka; starttiopetus

sv startklass
en start class

määritelmä

koulunkäynnin aloittamisen lykkäämisen tapauksessa järjestettävä, *perusopetuksessa* tarvittavien valmiuksien kehittämiseen tähtäävä *opetus (1)*

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 27 §) mukaan *opetuksen järjestäjä* voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.

Ks. myös *oppivelvollisuus*.

Käsitteen tunnus: c451

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opetus (1)*

438

joustava perusopetus

sv flexibel grundläggande utbildning

en flexible basic education; flexible comprehensive education

määritelmä

perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 yhteydessä järjestettävä *opetus (1)* ja *oppimisen* ja kasvun tuki, jonka tavoitteena on vähentää perusopetuksen keskeyttämistä ja ehkäistä syrjäytymistä

huomautus

Joustava perusopetus järjestetään *opetussuunnitelman perusteiden* mukaan.

Joustava perusopetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa ja muissa *oppimisympäristöissä* moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c453

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

439

verkko-opetus

sv nätbaserad undervisning; nätundervisning; webbaserad undervisning; ~ webbkurs; ~ e-kurs; ~ kurs via Internet

en online teaching; web-based teaching; ~ e-teaching; ~ computer-aided teaching

määritelmä

tietoverkossa tai sen avulla toteutettu *opetus (1)*

huomautus

Yleisimmin verkko-opetus tapahtuu internetin kautta tai avulla.

Käsitteen tunnus: c427

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

440

aineenopetus

sv ämnesundervisning

en subject teaching

määritelmä

tiettyyn *oppiaineeseen* liittyvä, kyseiseen oppiaineeseen pätevyityneen *aineenopettajan* antama *opetus (1)*

huomautus

Perusopetuksessa aineenopetusta on pääosin *vuosiluokilla 7–9*; tätä alemmilla vuosiluokilla lähes kaikkien oppiaineiden opetusta (1) antaa *luokanopettaja*. *Lukiokoulutuksessa* kaikkien oppiaineiden opetus (1) on aineenopetusta.

Käsitteen tunnus: c428

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

441

korvaava opetus

sv ersättande undervisning

en

määritelmä

perusopetuksen oppilaalle jonkin *oppiaineen* opetuksen (1) sijaan järjestettävä *opetus (1)* tai *ohjaus*

huomautus

Korvaavaa opetusta saava oppilas vapautuu korvattun oppiaineen opetuksesta (1).

Käsitteen tunnus: c429

Luokka: <perusopetus>

442

kaksikielinen opetus

sv undervisning på två språk; tvåspråkig undervisning

en bilingual instruction; < bilingual education <kaksikielinen koulutus>

määritelmä

opetus (1), jossa käytetään kahta kieltä

huomautus

Perusopetuksen kaksikielisessä opetuksessa osa *opetuksesta (1)* annetaan jollain muulla kielellä kuin *koulun opetuskielellä*. Opetusta (1) voidaan myös antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin koulun opetuskielellä.

Ks. myös *opetuskieli (2)*.

Käsitteen tunnus: c438

Luokka: <perusopetus>

443

kielikylpy

sv språkbäd *n*

en language immersion

määritelmä

kielenopetusmenetelmä, jossa on tavoitteena opetella muuta kieltä kuin *oppijan* äidinkieltä siten, että kyseistä kieltä käytetään tarkoituksellisesti oppijan toimintaympäristössä

huomautus

Kielikylpyä voidaan käyttää esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* sekä *esi-* ja *perusopetuksessa*. Perusopetuksessa järjestettävässä kielikylpyopetuksessa oppija oppii usein lukemaan ja kirjoittamaan suoraan opeteltavalla kielellä ja eri *oppiaineita* opetetaan opeteltavalla kielellä.

Ks. myös *kielisuihku*.

Käsitteen tunnus: c439

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

444

kielisuihku

sv språkdusch

en language shower

määritelmä

kielikylvyn kevyt muoto, jossa *oppijan* kosketukset opetettavaan kieleen ovat lyhyitä ja tapahtuvat muun toiminnan ohessa

huomautus

Kielisuihkussa kosketukset kieleen voivat tapahtua esimerkiksi laulujen, leikkien tai lorujen avulla.

Kielisuihku-käsitettä ei ole määritelty varhaiskasvatuksen lainsäädännössä eikä varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa.

Käsitteen tunnus: c1056

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

445

vuosikurssi (1) <lukiokoulutus>; **vuosiluokka (2)** <perusopetus, lukiokoulutus>; **vuositaso** <lukiokoulutus>

sv årskurs (1)

en grade (1) <perusopetus, lukiokoulutus>; year <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista *oppilaista* tai *opiskelijoista*

huomautus

Vuosiluokan muodostavat esimerkiksi tietyn *peruskoulun (1)* kuudensien *luokkien* oppilaat.

Perusopetuksen käsite vuosiluokka (2) on kuvattu perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:ssä, jonka mukaan perusopetuksen opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain.

Perusopetuksessa termillä vuosiluokka viitataan myös toiseen käsitteeseen, ks. *vuosiluokka (1)*.

Käsitteen tunnus: c1049

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

446

vuosiluokka (1)

sv årskurs

en grade

määritelmä

lukuvuoden mittainen jakso, jollaisiin *perusopetuksen oppimäärän* suorittaminen on jaettu

huomautus

Perusopetuksen käsite vuosiluokka (1) on kuvattu perusopetusasetuksen (852/1998) 11 §:ssä, jossa on säännöksiä muun muassa siitä, millä ehdoin *oppilas* siirtyy *lukuvuoden* päätyttyä seuraavalle vuosiluokalle.

Esimerkkejä käytöstä: ”ensimmäisen vuosiluokan oppimäärä”, ”seitsemännen vuosiluokan oppimäärä”.

Vrt. *vuosiluokka (2)*.

Käsitteen tunnus: c245

Luokka: <perusopetus>

447

luokka <perusopetus>; **opetusryhmä (1)** <perusopetuksen lainsäädännössä>; **ryhmänohjausryhmä** <lukiokoulutus>; **lähiohjausryhmä** <lukiokoulutus>; < **opiskelijaryhmä** <lukiokoulutus>; < **ryhmä** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv klass <perusopetus>; undervisningsgrupp (1) <perusopetuksen lainsäädännössä>; > sammansatt klass <yhdysluokka>; < grupp <ammattillinen koulutus>

en class <perusopetus>; homeroom group <lukiokoulutus>; < group <ammattillinen koulutus>; > multigrade class <yhdysluokka>; > multi-year class <yhdysluokka>
not: tutor group

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista, hallinnollisesti saman *opettajan* valvontaan kuuluvista *oppilaista* tai *opiskelijoista*, tai *ammattillisessa koulutuksessa* joukko opiskelijoita jotka hankkivat samaa osaamista ja kuuluvat hallinnollisesti saman opettajan valvontaan

huomautus

Pienessä *peruskoulussa (1)* voi olla esimerkiksi vain yksi 3. luokka; suuremmissa oppilaat on jaettu esim. luokkiin 3A ja 3B. Yhden luokan oppilaat voivat muodostaa *opetusryhmän (2)*, tai luokan oppilaat voivat jakaantua eri *opetusryhmiin (2)* esimerkiksi valinnaisten kielten *opettamista* varten.

Yhdysluokalla tarkoitetaan *perusopetuksen opetusryhmää (2)*, joka muodostuu kahden tai useamman peräkkäisen *vuosiluokan (2)* oppilaista, esimerkiksi pienen peruskoulun (1) yhdistetty viides ja kuudes luokka.

Lukiokoulutuksen osalta terminkäyttö vaihtelee. Lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* käytetään termiä *ryhmänohjaus*, ja siitä johdettu termi ryhmänohjausryhmä on suhteellisen yleinen.

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä termiä luokka. Lähin vastaava käsite on ryhmä, ruotsiksi grupp.

homeroom group: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. ”Homeroom group” on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen lukiokoulutuksen ryhmänohjausryhmän vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.

group: Englannin termi group viittaa laajempaan käsitteeseen kuin suomen luokka; *koulutuksen (1)* alalla group viittaa mihin tahansa opetusryhmään.

Ks. myös *luokanvalvoja*; *ryhmänohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c445

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: *Opetus (1)*

448

opetusryhmä (2)

sv undervisningsgrupp (2)

en teaching group

not: study group

määritelmä

joukko, joka muodostuu yhtä aikaa opetettavista *oppilaista* tai *opiskelijoista*

huomautus

Opetusryhmä (2) voi muodostua esimerkiksi yhden tai useamman *luokan* tai *oppilaitoksen* oppilaista tai tietyn *oppiaineen* valinneista oppilaista tai opiskelijoista.

study group: Englannin termin study group käyttöä opetusryhmä-käsitteen vastineena ei suositella, sillä se viittaa myös toiseen käsitteeseen, tiettyä aihetta opiskelemaan kokoontuvien, toisiaan tukevien henkilöiden ryhmään.

Käsitteen tunnus: c444

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

449

erityisluokka

sv specialklass

en special needs class

määritelmä

opetusryhmä (2), joka muodostuu *erityistä tukea (1)* tarvitsevista *oppilaista*

huomautus

Erytisluokan oppilaat voivat opiskella samalla *vuosiluokalla (2)* tai erityisluokka voi muodostua useamman *vuosiluokan (2)* oppilaista.

Käsitteen tunnus: c434

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

450

opetusryhmäkoko

sv undervisningsgruppens storlek

en teaching group size

määritelmä

yhteen *opetusryhmään (2)* kuuluvien *oppilaiden* tai *opiskelijoiden* määrä

huomautus

Käsitteen tunnus: c446

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

451

vuosikurssi (2)

sv årskurs (2)

en students who begin their studies in the same year; student year group

määritelmä

joukko *opiskelijoita*, jotka ovat aloittaneet opintonsa *koulutusorganisaatiossa* samana vuonna

huomautus

Esimerkiksi vuosikurssi 2002 eli vuonna 2002 aloittaneet.

Käsitteen tunnus: c1052

Luokka: <korkeakoulut>

452

varhaiskasvatusympäristö

sv småbarnspedagogisk miljö

en early childhood education and care environment; ECEC environment

määritelmä

varhaiskasvatuksen fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja digitaalisen ympäristön kokonaisuus, joka on kehittävä, *oppimista* edistävä sekä terveellinen ja turvallinen

huomautus

Varhaiskasvatusympäristössä tulee ottaa huomioon *lapsen* ikä, kehitys ja muut edellytykset ja sen tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä.

Varhaiskasvatusympäristö kattaa myös piha-alueet ja muun lähiympäristön. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Vertaa *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c1600

Luokka: <varhaiskasvatus>

453

oppimisympäristö; opiskeluympäristö

sv lärmiljö; lärandemiljö; inlärningsmiljö

en learning environment

määritelmä

fyysisen tai digitaalisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden, sosiaalisten suhteiden ja pedagogisten ratkaisujen kokonaisuus, jossa *opetus (1)*, *ohjaus*, *opiskelu* ja *oppiminen* tapahtuvat

huomautus

Oppimisympäristöjä voivat olla esimerkiksi *oppilaitos*, työpaikka ja erilaiset verkkoympäristöt.

Säädöksissä (kuten perusopetuslaki 628/1998 ja laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017) käytetään termiä opiskeluympäristö; esimerkiksi säädetään oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön.

Vrt. *opetustila*.

Käsitteen tunnus: c244

Luokka: <yleinen/yhteinen>

454

nivelvaihe

sv övergångsskede *n*

en transition point

not: transition; transition phase

määritelmä

koulutusjärjestelmään kuuluvien *koulutusten (1)* välinen vaihe tai koulutusjärjestelmään kuuluvan koulutuksen (1) ja työelämän välinen vaihe

huomautus

Koulutusjärjestelmässä olevia nivelvaiheita ovat esimerkiksi *varhaiskasvatuksen* ja *esiopetuksen* välinen vaihe, esiopetuksen ja *perusopetuksen* välinen vaihe, *perusopetuksen* ja *toisen asteen koulutuksen* välinen vaihe ja toisen asteen koulutuksen ja *korkeakoulutuksen* välinen vaihe.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen voidaan ajatella itsessään olevan *perusopetuksen* ja *toisen asteen koulutuksen* välinen nivelvaihe, tai sitten voidaan puhua nivelvaiheesta tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen ja esimerkiksi *lukiokoulutuksen* välillä.

Joissakin lähteissä puhutaan myös yhden koulutuksen (1) eri vaiheiden välisistä nivelvaiheista. Esimerkiksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa on mainittu nivelvaiheina *perusopetuksen* 2. ja 3. *vuosiluokan (1)* välinen vaihe ja perusopetuksen 6. ja 7. vuosiluokan (1) välinen vaihe. Koulutuksen sisäisille nivelvaiheille tyypillistä on, että niissä opetuksen (1) menetelmät, sisällöt, tavoitteet tai opiskelumuoto muuttuvat merkittävästi.

Termejä nivelvaihe ja siirtymävaihe käytetään usein toistensa synonyymeina, mutta OKSA-sanastotyössä on tehty ero näiden käsitteiden välille. Käsite nivelvaihe nähdään osana koulutusjärjestelmää. Käsitteessä *siirtymävaihe* olennainen piirre on puolestaan oppijan siirtyminen.

Käsitteen tunnus: c246

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#)

455

siirtymävaihe; siirtymä

sv

en transition phase; transition

määritelmä

oppijan koulutuspolkuun sisältyvä ajanjakso, jonka aikana *oppija* siirtyy yhdestä *koulutusjärjestelmään* kuuluvasta *koulutuksesta (1)* seuraavaan koulutukseen (1) tai koulutuksesta (1) työelämään

huomautus

Siirtymävaiheet ajoittuvat koulutusjärjestelmän koulutusten (1) välisiin *nivelvaiheisiin*. Siirtymävaiheita ovat siis esimerkiksi *varhaiskasvatukseen* kuuluvan *esiopetuksen* aloittaminen, esiopetuksesta *perusopetuksen* alkuopetukseen siirtyminen, *perusopetuksesta toisen asteen koulutukseen* siirtyminen ja toisen asteen koulutuksesta *korkeakoulutukseen* siirtyminen.

Siirtymävaiheita voi olla myös yhden koulutuksen (1) eri vaiheiden välillä; esimerkiksi siirryttäessä perusopetuksen toiselta vuosiluokalta kolmannelle ja siirryttäessä *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulusta perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 kouluun*. Koulutuksen sisäisille siirtymävaiheille tyypillistä on, että niissä *opetuksen (1)* menetelmät, sisällöt, tavoitteet tai *opiskelumuoto (2)* muuttuvat merkittävästi.

Ammatillisessa koulutuksessa siirtymävaiheiksi kutsutaan vaiheita, joissa opiskelija esimerkiksi siirtyy *koulutusasteelta* toiselle tai *koulutuksen järjestämis muodosta* toiseen, vaihtaa *koulutus alalta* toiselle tai siirtyy valmentavasta koulutuksesta suorittamaan *ammattillista tutkintoa*.

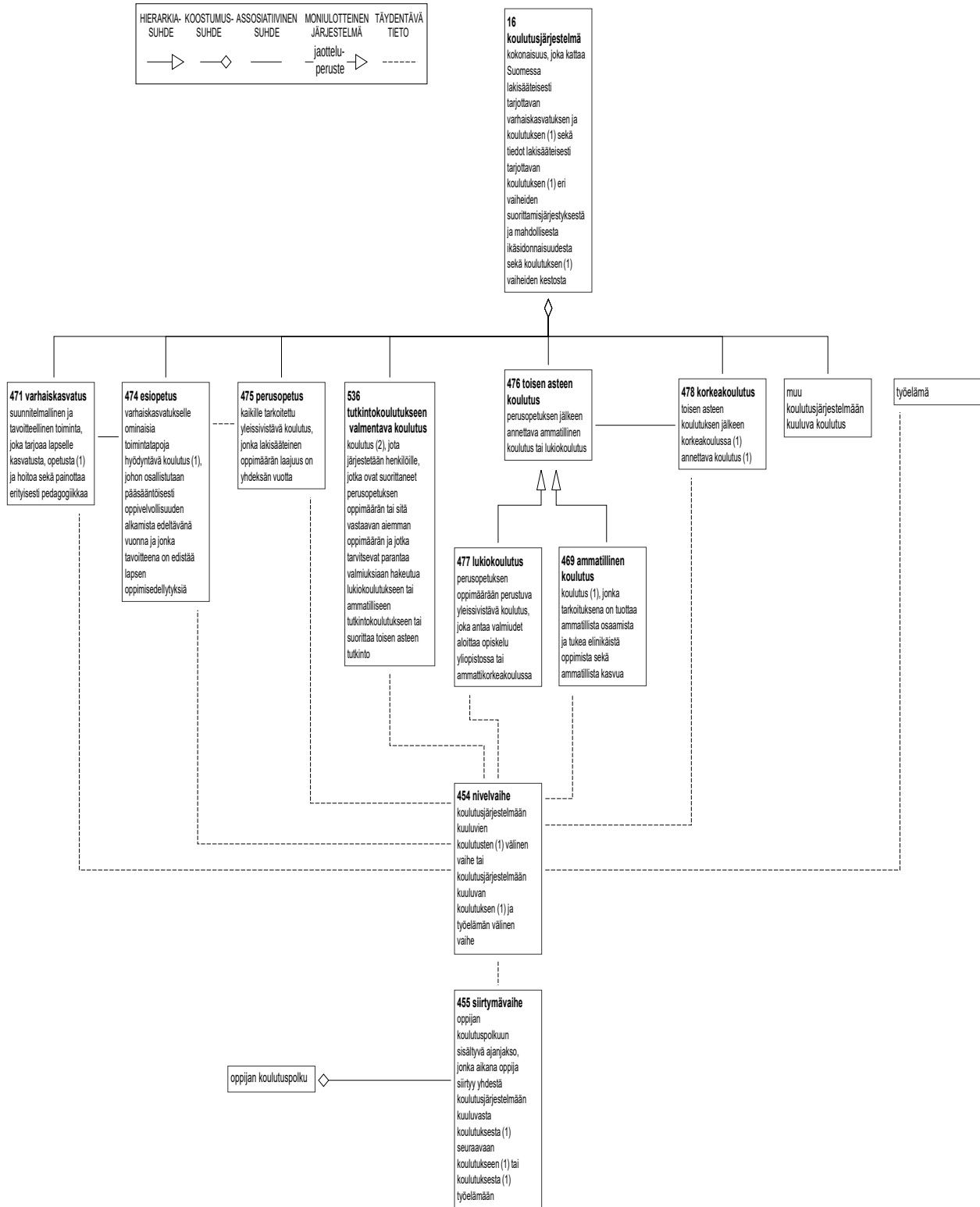
Varhaiskasvatuksessa termiä siirtymävaihe käytetään myös *varhaiskasvatuspäivän* aikana tapahtuvasta siirtymisestä esiopetukseen.

Termejä nivelvaihe ja siirtymävaihe käytetään usein toistensa synonyymeina, mutta OKSA-sanastotyössä on tehty ero näiden käsitteiden välille. Käsite *nivelvaihe* nähdään koulutusjärjestelmän osana. Käsitteessä siirtymävaihe näkökulma on puolestaan oppijan: voidaan tarkastella muun muassa sitä, miten oppijan siirtymästä voidaan tehdä mahdollisimman joustava ja sujuva.

Käsitteen tunnus: c1952

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

Käsitekaavio 49. Nivelvaihe ja siirtymävaihe.

456

<perusopetus, lukiokoulutus>

toimintakulttuuri

sv verksamhetskultur

en school ethos; school values, practices and procedures <selittävä vastine>; school culture
not: operating culture

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *oppilaitoksessa* vallitsevista ajattelu-, käyttäytymis- ja toimintamalleista ja joka on määritelty *opetussuunnitelman perusteissa*

huomautus

Toimintakulttuuriin sisältyvät myös oppilaitoksen työn laadun perustana olevat säännöt, arvot, periaatteet ja kriteerit.

Käsitteen tunnus: c447

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä

457

<koodistot>

opetusmuoto; opiskelumuoto (1) <opiskelijan näkökulmasta tarkasteltaessa>

sv undervisningsform

en mode of teaching

määritelmä

tapa, jolla *opetus* (1) ja *opiskelu* järjestetään ja johon sisältyvät käytettävät toimintatavat, välineet, ajankohdat ja paikat

huomautus

Opetusmuotoa voidaan kuvata *opiskelumuodon* (2), *opetustavan* ja *opetusajankohdan* yhdistelminä; esimerkiksi ohjattu opiskelu *lähiopetuksena* iltaisin.

Näkökulman mukaan (esim. opettaja/opiskelija) käsitteestä opetusmuoto käytetään myös termiä opiskelumuoto (1). Vrt. myös näkökulma yhtäältä termeissä päivä- ja iltaopetus sekä *monimuoto-opetus* ja toisaalta termeissä päivä- ja iltaopiskelu sekä monimuoto-opiskelu.

Varhaiskasvatuksen puolella tätä käsitettä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimintamuoto*, ks. myös käsitteen *varhaiskasvatus* kohdalla oleva huomautus.

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*.

Käsitteen tunnus: c420

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

458

<koodistot>

opiskelumuoto (2)

sv studieform

en form of learning

määritelmä

koulutuksen (2) *osaamistavoitteiden* (1) saavuttamistapa, joka ilmaisee, onko *opiskelu* ohjattua vai itsenäistä

huomautus

Opiskelumuotoja (2) ovat ohjattu opiskelu ja itsenäinen opiskelu.

Käsitteen tunnus: c421

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

459

<koodistot>

opetustapa

sv undervisningssätt *n*

inte: undervisningsmetod

en form of instruction

määritelmä

opetuksen (1) muoto tarkasteltuna sen mukaan, missä ympäristössä tai millä välineillä *opettaja* ja *oppija* ovat yhteydessä toisiinsa ohjatun *opiskelun* aikana

huomautus

Opetustapoja ovat *lähi-* ja *etäopetus*.

Opetustapa-tiedon ruotsinkielisenä vastineena koodistoissa on suositeltavaa käyttää termiä undervisningssätt. Termiä undervisningsmetod ei tulisi tässä yhteydessä käyttää, sillä se kuuluu lähinnä pedagogiikan alaan ja viittaa opetusmetodiin.

Vrt. *verkko-opetus*.

Käsitteen tunnus: c422

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

460

<koodistot>

opetusajankohta

mieluummin kuin: opetusaika

sv undervisningstidpunkt

en time period when teaching takes place; > time period when instruction takes place

not: teaching time

määritelmä

ajankohta, jona *opetus (1)* tai *opettaminen* tapahtuu

huomautus

Opetusajankohta voi olla esimerkiksi päivä, ilta tai viikonloppu, jolloin kyseessä on vastaavasti päivä-, ilta- tai viikonloppuopetus.

Englanniksi voidaan käyttää termimuotoa "time of day or week day when *instruction* takes place", kun viitataan esimerkiksi *varhaiskasvatukseen*.

Englannin termi teaching time viittaa opetuksen (1) tai opettamisen keston, esim. kaksi tuntia.

Käsitteen tunnus: c423

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

461

lähiopetus

sv kontaktundervisning; närundervisning

en contact teaching

määritelmä

opetus (1), jossa *opettaja* ja *oppija* ovat fyysisesti samassa tilassa

huomautus

Lähiopetus on yksi *opetustapa*.

Ks. myös *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*

Käsitteen tunnus: c424

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

462

etäopetus

sv distansundervisning

en distance teaching; remote teaching; distance education

määritelmä

opetus (1), jossa *opettaja* ja *oppija* ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä

huomautus

Etäopetus on yksi *opetustapa*.

Lähtökohtaisesti etäopetus on synkronista *opetusta (1)*: opettaja ja oppija ovat samanaikaisessa yhteydessä toisiinsa. Tällaisessa etäopetuksessa oppija voi siis valita etäyhteyspaikan, mutta opetuksen (1) aika on opetusjärjestelyissä määrätty.

Etäopetuksella voidaan kuitenkin tarkoittaa laajemmin kaikkea opetusta (1), jossa opettaja ja oppija ovat yhteydessä toisiinsa tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä, riippumatta siitä onko tämä yhteys samanaikainen. Näin käytettynä käsitettä etäopetus voidaan ajatella yläkäsitteeksi muun muassa käsitteille *monimuoto-opetus* ja *verkko-opetus* (jonka piiriin puolestaan kuuluvat muun muassa kaikille avoimet verkkokurssit eli MOOCit).

Etäopetuksiksi voidaan mieltää myös opiskelua tukevien materiaalien avulla tapahtuva *opettaminen*, jossa opettajan rooli on minimoitu ja vuorovaikutus tapahtuu lähinnä oppijan ja opiskelumateriaalin välillä. Tästä esimerkkejä ovat aiemmillä vuosikymmenillä yleiset kirjekurssit sekä Yleisradion yhteistyössä *koulutustoimijoiden* kanssa tuottamat televisoidut opetusohjelmat.

Käsitettä etäopetus käytetään *toisen asteen koulutuksen*, *korkeakoulujen* ja *vapaan sivistystyön* lisäksi myös *aikuisten perusopetuksessa* mutta ei lasten ja nuorten *perusopetuksessa*. Viimeksi mainitun osalta ks. *etäyhteyksiä hyödyntävä opetus*.

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*

Käsitteen tunnus: c425

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

463

etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

sv ~ fjärruppkoppling i undervisningen

en

määritelmä

oppivelvollisten perusopetukseen kuuluvaa *lähiopetusta* tietyissä erityistilanteissa täydentävä *opetus (1)*, jota *opettaja* antaa etäyhteyksiä hyödyntäen *lukuvuosisuunnitelman* mukaisina työaikoina

huomautus

Määritelmässä mainittu etäyhteys voidaan muodostaa tieto- ja viestintätekniiikan avulla, esimerkiksi videon tai tietokoneen välityksellä.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lasten ja nuorten perusopetus on annettava lähiopetuksena, eikä laki mahdollista opetuksen (1) järjestämistä sellaisena *etäopetuksena*, jossa *oppilas* itse voisi valita *opiskelun* ajan ja paikan. Tämän vuoksi lasten ja nuorten perusopetuksessa käytetään käsitteen etäopetus sijaan käsitettä etäyhteyksiä hyödyntävä opetus.

Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan käyttää täydentämään lähiopetusta. Etäyhteyksiä hyödyntämällä voidaan tukea esimerkiksi harvemmin opiskeltujen kielten, uskontojen ja valinnaisten *oppiaineiden* opetusta (1). Etäyhteyksiä hyödyntävällä opetuksella voidaan edistää myös oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen ja laadukkaaseen perusopetukseen koulun koosta ja sijainnista riippumatta.

Esimerkiksi pandemiasta johtuvien poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana perusopetukseen kuuluva opetus (1) voidaan järjestää osittain tai kokonaan etäyhteyksiä hyödyntävänä opetuksena, kunhan perusopetuksessa annettavaa opetusta (1) koskevat edellytykset (opettajan antama opetus lukuvuosisuunnitelmassa määriteltynä työaikoina) täyttyvät.

Käsitteen tunnus: c1889

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

464

monimuoto-opetus; ~ sulautuva opetus; ~ hybridiopetus; ~ joustava hybridiopetus

ei: HyFlex

sv flerformsundervisning

en blended teaching; ~ hybrid teaching; hybrid flexible teaching; HyFlex teaching

not: multiform teaching (obsolete)

määritelmä

opetus (1), joka toteutetaan yhdistämällä **etäopetusta** ja **lähiopetusta** sekä ohjattua opiskelua ja **opiskelijoiden** itsenäistä työskentelyä

huomautus

Käsitteet monimuoto-opetus, sulautuva opetus, hybridiopetus ja joustava hybridiopetus on otettu käyttöön eri aikoina. Monimuoto-opetus on käsitteistä vanhin ja hybridiopetus ja joustava hybridiopetus uusimpia. Käsitteet ovat keskenään hyvin samankaltaisia, mutta niiden välille on tehtävissä pieniä painotuseroja.

Monimuoto-opetusta on kaikki opetus, joka toteutetaan yhdistämällä etäopetusta ja lähiopetusta sekä ohjattua opiskelua ja opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä. Monimuoto-opetus on siis tässä määritellyistä käsitteistä yleisluonteisin.

Sulautuvassa opetuksessa pyritään sulauttamaan erilaisia oppimisympäristöjä (esimerkiksi fyysinen opetustila, virtuaalinen oppimisalusta, työelämän ympäristöt, sosiaalinen media, kaupunkiympäristö) pedagogisesti toimivaksi kokonaisuudeksi. Sulautuvassa opetuksessa yhdistetään lähi- ja etäopetusta sekä ohjattua opiskelua ja itsenäistä työskentelyä. Lisäksi sulautuvassa opetuksessa voidaan hyödyntää synkronista ja asynkronista **opetusta (1)** ja **ohjausta**, opetuksen (1) eri menetelmiä, tiedon ja toiminnan eri muotoja sekä edellä mainitun kaltaisia ympäristöjä.

Käsitteiden monimuoto-opetus ja sulautuva opetus välillä voidaan tunnistaa tavoite- ja menetelmäeroja, mutta esimerkiksi koulutuspalveluiden tietojärjestelmissä näitä termejä käytetään usein synonyymisesti.

Hybridiopetus on yhtäaikaaisesti lähiopetuksena ja etäopetuksena järjestettävää opetusta. Opetustilanne toteutuu toisella kahdesta vaihtoehtoisesta tavasta tai niitä vuorotellen:

1) opettajan lähiopetukseen osallistuu oppijoita lähiosallistujina (= samassa fyysisessä tilassa kuin opettaja) ja etäyhteyden välityksellä etäosallistujina tai

2) opettajan etäopetukseen osallistuu oppijoita etäyhteyden välityksellä lähiosallistujina (= keskenään samassa fyysisessä tilassa) ja etäosallistujina.

- Molemmissa vaihtoehdoissa lähi- ja etäosallistujien toiminta on synkronista ja yhteistoiminnalliseksi suunniteltua. Opetusryhmä on yhteisessä oppimisympäristössä, joka muodostuu vuorovaikutuksesta ja siihen käytetystä välineistöstä.

- Usein toteutusmuoto 1 ja 2 vaihtelevat niin, että opettaja on välillä läsnä, välillä etänä, ja myös oppijat voivat ovat välillä lähi- ja välillä etäosallistuvassa roolissa.

- Vaihtoehtoa 1 voidaan pitää hybridiopetuksen perusmuotona. Vaihtoehto 2 voi liittyä esimerkiksi opetusyhteistyöverkoston toimintatapaan, jossa opintojaksolla on opettajia useista eri korkeakouluista (1).

joustava hybridiopetus: Kun hybridiopetus toteutetaan niin, että etäosallistujilla on mahdollisuus osallistua opintoihin opetusajankohdasta riippumattomasti ja ohjatusta lähiopetuksesta poikkeavalla tavalla, toteutustapaa kutsutaan joustavaksi hybridiopetukseksi (engl. hybrid flexible, HyFlex).

Ks. myös **opetustapa**, **opiskelumuoto (2)**.

Käsitteen tunnus: c426

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä**

465

lähiopiskelu

sv

en

määritelmä

opiskelu, jossa *opettaja* ja *oppija* ovat fyysisesti samassa tilassa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1929

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

466

etäopiskelu

sv

en distance learning

määritelmä

opiskelu, jossa opettaja ja oppija ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1920

Ks. myös *etäopetus*.

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

467

monimuoto-opiskelu; ~ hybridiopiskelu

sv ~ blandade lärmiljöer *pl*

en blended learning; hybrid learning

määritelmä

opiskelu, johon liittyy yhdistelmä *lähiopetusta* ja *etäopetusta* sekä ohjattua opiskelua ja opiskelijan itsenäistä työskentelyä

huomautus

Monimuoto-opiskelu on opiskelua *monimuoto-opetuksessa*. Monimuoto-opiskeluun voi sisältyä esimerkiksi opettajan luentoja luentosalissa ja opettajan tekemiä videoita verkossa, keskusteluja ja ryhmätöitä verkossa, tenttejä tenttosalissa ja verkossa, tuutorin ohjaamaa opintoryhmätyöskentelyä, tutustumiskäyntejä ja itsenäistä opiskelua (esimerkiksi esseen kirjoittamista ja tentteihin valmistautumista kotona).

Termit monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu ovat eri aikoina syntyneitä tai käyttöön otettuja nimityksiä. Monimuoto-opetus on termeistä vanhempi. Termit viittaavat lähes samaan käsitteeseen, mutta painotukset poikkeavat jonkin verran.

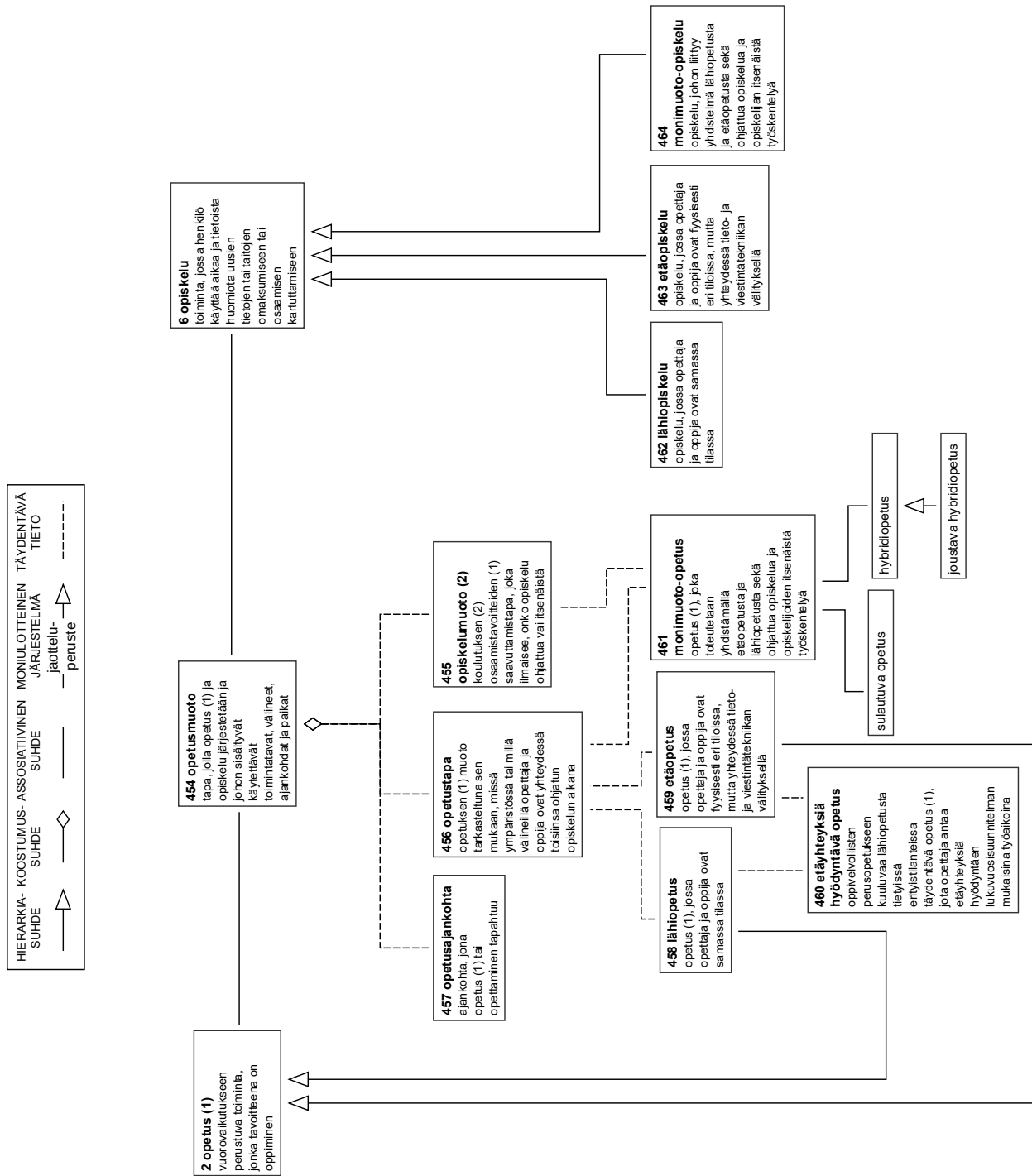
Hybridiopiskelu on opiskelua *hybridiopetuksessa* (ks. hybridiopetuksen kuvaus käsitteen *monimuoto-opetus* kohdalta).

Vrt. *monimuoto-opetus*.

Käsitteen tunnus: c1059

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

Käsittekaavio 51. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.

6.3 Koulutus (1)

6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan

468

yleissivistävä koulutus

sv allmänbildande utbildning

en general education

määritelmä

koulutus (1), jonka tarkoituksena on antaa tietoja ja taitoja, jotka auttavat toimimaan ja vaikuttamaan yhteiskunnassa

huomautus

Yleissivistävää koulutusta ovat *esiopetus*, *perusopetus*, *lukiokoulutus* ja muut ei-ammattilliset opinnot esimerkiksi *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*.

Vrt. *ammattillinen koulutus*.

Käsitteen tunnus: c448

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus*, *opetus ja koulutus*, *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*, *Työpaikalla järjestettävä koulutus* ja *Perusopetuksen lajeja*

469

ammattillinen koulutus; ammattikoulutus

sv yrkesutbildning

en vocational education and training; vocational upper secondary education and training; VET
not: upper secondary vocational education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>; technical vocational education and training <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella>; TVET <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella>

määritelmä

koulutus (1), jonka tarkoituksena on tuottaa ammatillista osaamista ja tukea *elinikäistä oppimista* sekä ammatillista kasvua

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa voi suorittaa *ammattillisia perustutkintoja* sekä *ammatti- ja erikoisammattitutkintoja*.

Ammatillisessa koulutuksessa voi *tutkinnon* suorittamisen lisäksi suorittaa *tutkinnon osia, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osia sekä *muuta ammatillista koulutusta*.

Ammatillisen koulutuksen tarkoitus ja tavoitteet on tarkemmin kuvattu ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

vocational education and training: Myös termi vocational education and training viittaa nimenomaan toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, vaikkei termissä ole eksplisiittisesti mukana koulutusastetta ("upper secondary"). Sana "vocational" assosioituu *toisen asteen koulutukseen; korkeakouluissa (1)* käytetään sanaa "professional".

upper secondary vocational education: Ammatillinen koulutus -käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjystä: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja vocational upper secondary education ja general upper secondary education.

technical vocational education and training (TVET): Termiä technical vocational education and training käytetään ammatillisen koulutuksen englanninkielisenä vastineterminä erityisesti Euroopan ulkopuolella. Termillä tarkoitetaan (sanasta "technical" huolimatta) laajasti koko ammatillista koulutusta, ei pelkästään tekniikan alan *koulutusta (1)*.

Käsitteen tunnus: c449

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus*, *opetus ja koulutus*, *Koulutusjärjestelmä*, *Muu koulutuksen henkilöstö*, *Ammatillisten tutkintojen rakenne*, *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä *rahoitukseen vaikuttava yksikkö*, *Nivelvaihe ja siirtymävaihe*, *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*, *Työpaikalla järjestettävä koulutus*, *Ammatillisen koulutuksen lajeja*, *Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa* ja *Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)*

470

vapaa sivistystyö; vapaan sivistystyön koulutus

sv fritt bildningsarbete
en liberal adult education; < non-qualification programmes
not: non-formal adult education

määritelmä

kaikille avoin, omaehtoinen ja vapaatavoitteinen *koulutus (1)*

huomautus

Vapaa sivistystyö on *tutkintoon* johtamatonta koulutusta (1). Vapaa sivistystyö voi olla luonteeltaan esimerkiksi harrastuspohjaista.

Vapaasta sivistystyöstä säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998).

Vapaan sivistystyön järjestämiseen vaaditaan *oppilaitoksen ylläpitämislupa*, ks. *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä*.

Käsitteen tunnus: c463

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Koulutus (1)* koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan ja *Koulutus (1)* tutkintotavoitteisuuden mukaan

471

varhaiskasvatus

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk verksamhet (1); förskola /SE/
inte: dagvård (föräldrad)

en early childhood education and care; ECEC; < early years education <kansainvälisissä yhteyksissä käytetty termi; voi sisältää varhaiskasvatuksen lisäksi esiopetusta ja alkuopetusta>
not: daycare (obsolete); kindergarten (1) (obsolete); playschool (1); preschool (1)

määritelmä

suunnitelmallinen ja tavoitteellinen toiminta, joka tarjoaa *lapselle kasvatusta*, *opetusta (1)* ja *hoitoa* sekä painottaa erityisesti pedagogiikkaa

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito* ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*. Opetuksen (1) ja *koulutuksen (1)* puolella käsitettä varhaiskasvatuksen toimintamuoto vastaa käsite *opetusmuoto*.

early years education: Englanninkielistä termiä early years education esiintyy kansainvälisissä yhteyksissä. Se on kuitenkin käsitteenä laajempi kuin Suomen varhaiskasvatus; early years education voi käsittää varhaiskasvatuksen lisäksi *esiopetusta* ja alkuopetusta (eli *perusopetuksen* ensimmäisen ja toisen vuosiluokan *opetusta (1)*) vastaavaa toimintaa.

Käsitteen tunnus: c125

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: *Kasvatus*, *opetus ja koulutus*, *Koulutusjärjestelmä*, *Varhaiskasvatuksen toimintamuodot*, *Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja*, *Nivelvaihe ja siirtymävaihe* ja *Koulutus (1)* koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

472

täydentävä varhaiskasvatus

sv kompletterande småbarnspedagogik

en supplementary early childhood education and care; supplementary ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsi* voi osallistua ennen oppivelvollisuusiä *esiopetuksen*, *esiopetuksen tavoitteet* saavuttavan toiminnan tai *perusopetuksen* lisäksi

huomautus

Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuslain (540/2018) perusteella.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään perusopetuksen *oppilaille*.

Käsitteen tunnus: c1669

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: *Koulutus (1)* koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

473

varhaiserityiskasvatus

sv specialpedagogik inom småbarnspedagogik
en

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), jossa [lapsi](#) saa tarvitsemaansa tukea ja jossa painottuu erityispedagoginen lähestymistapa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1900

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

474

esiopetus

ei: esikouluopetus (vanhentunut)

sv förskoleundervisning

en pre-primary education; < preschool (3) <kansainvälisissä yhteyksissä käytettävä käsite, joka viittaa esiopetuksen lisäksi osaan varhaiskasvatuksesta>

määritelmä

[varhaiskasvatukselle](#) ominaisia toimintatapoja hyödyntävä [koulutus \(1\)](#), johon osallistutaan pääsääntöisesti [oppivelvollisuuden](#) alkamista edeltävänä vuonna ja jonka tavoitteena on edistää lapsen oppimisedellytyksiä

huomautus

Esiopetuksesta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Perusopetuslain (6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös varhaiskasvatukseen.

Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia sen muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.

Esiopetusta voi järjestää kunta tai yksityinen [perusopetuksen](#) järjestäjä, jolla on [opetuksen järjestämisluvan](#) myötä oikeus järjestää myös esiopetusta.

Esiopetusta voidaan antaa [päiväkodissa](#) tai [peruskoulussa \(1\)](#).

Määritelmän sana ”pääsääntöisesti” viittaa siihen, että nk. [pidennetyin oppivelvollisuuden](#) piirissä olevilla [oppilailta](#) esiopetus kuuluu oppivelvollisuuden alkuun.

pre-primary education: Esimerkiksi Britannian, Ranskan tai Yhdysvaltain [koulutusjärjestelmissä](#) ei ole Suomen esiopetusta vastaavaa, nimenomaan vuotta ennen oppivelvollisuuskäynnin annettavaa, koulutusta (1). Termi pre-primary education on luotu kuvaamaan Suomen esiopetus-käsitettä, mutta jotta termi ymmärrettäisiin oikein kansainvälisissä yhteyksissä, sen yhteydessä kannattaa mainita, että Suomessa esiopetukseen osallistutaan vuosi ennen oppivelvollisuuskäynnin alkua ja oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona [lapsi](#) täyttää seitsemän vuotta. (Pelkkä termi pre-primary education saattaa kansainvälisissä yhteyksissä herättää mielikuvan esiopetuksesta nuoremmille lapsille annettavasta [varhaiskasvatuksesta](#).)

preschool: Kansainvälisissä yhteyksissä ja monien maiden koulutusjärjestelmissä käytetään käsitettä preschool, mutta preschool kattaa Suomen esiopetusta vastaavan koulutuksen (1) lisäksi 2,5- tai 3-vuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille annettavan varhaiskasvatuksen. Tämän vuoksi myös termi preschool Suomen esiopetuksen vastineena kaippaa usein tarkennusta siitä, missä iässä Suomessa esiopetukseen osallistutaan.

Käsitteen tunnus: c450

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus, opetus ja koulutus](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

475

perusopetus; peruskoulu (2)

sv grundläggande utbildning; grundskola (2)

en primary and lower secondary education; comprehensive school education; comprehensive education

rather than: basic education

not: elementary education /US/; compulsory school

määritelmä

kaikille tarkoitettu *yleissivistävä koulutus*, jonka lakisääteinen *oppimäärän* laajuus on yhdeksän vuotta

huomautus

Perusopetusta annetaan *peruskouluissa* (1). Sen lisäksi sitä voidaan antaa myös *kansanopistoissa*, aikuislukioissa tai muissa *oppilaitoksissa*. Perusopetukseen osallistumalla tai hankkimalla muulla tavoin vastaavat tiedot suoritetaan perusopetuslakiin (628/1998) perustuva oppimäärä.

Perusopetus antaa *jatko-opintokelpoisuuden* (1) *toisen asteen koulutukseen*.

Perusopetuksesta voidaan käyttää englanniksi joko vastinetta primary and lower secondary education tai comprehensive school education (josta on myös lyhyempi muoto comprehensive education). Basic education on puolestaan vain harvoihin yhteyksiin sopiva vastine.

primary and lower secondary education: Termi primary and lower secondary education kuvastaa perusopetuksen sijoittumista kansainvälisten koulutusjärjestelmäluokitusten (kuten ISCED-luokitus) tasoihin ja antaa siten oikean mielikuvan käsitteestä myös Suomen *koulutusjärjestelmää* tuntemattomalle vastaanottajalle.

comprehensive school education: Termiä comprehensive school education voidaan käyttää Suomen perusopetus-käsitteen vastineena pitemmän ilmauksen primary and lower secondary education sijaan esimerkiksi silloin, kun termin ei tarvitse tarkasti kuvastaa perusopetuksen sijoittumista kansainväliseen koulutusjärjestelmäluokitukseen.

Toisekseen termiä comprehensive school education voidaan käyttää, jos on tarve tehdä ero yhtäältä koulussa annettavan perusopetuksen ja toisaalta esimerkiksi sairaalaopetuksen tai kotiopetuksen välillä.

Termin sana comprehensive viittaa siihen, että (Suomen) perusopetus on tarkoitettu koko ikäluokalle eikä oppilaita erotella erityyppisiin kouluihin esimerkiksi koulumenestyksen perusteella. Englanninkielisissä maissa termiä comprehensive school education käytetään laajasti. Kuitenkin esimerkiksi Isossa-Britanniassa käsitejärjestelmä poikkeaa Suomesta: siellä tehdään ero comprehensive school vs. grammar school, joista jälkimmäiseen valitaan pääsykokeen perusteella.

Käytettäessä perusopetuksesta vastinetta comprehensive school education voi olla hyödyllistä tarkentaa, minkä ikäisenä perusopetukseen Suomessa osallistutaan, sillä muissa maissa comprehensive school education *-koulutukseen* (1) osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa.

comprehensive education: Muotoa comprehensive education voi käyttää pidemmän muodon comprehensive school education sijaan toiston välttämiseksi, kun pitempi muoto on aiemmin mainittu. Pelkkä ilmaus comprehensive education ilman pitempää termimuotoa tai selvää asiayhteyttä saatetaan kuitenkin tulkita merkitsemään kokonaisvaltaista, laaja-alaista tai kattavaa koulutusta.

basic education: Perusopetuksesta on aiemmin monissa yhteyksissä käytetty englanniksi termiä basic education. OKSA-sanastossa tämän termin käyttöä perusopetuksen vastineena ei kuitenkaan suositella, koska termi on monitulkintainen ja koska sille on olemassa tarkempia ja kansainvälisesti yleisemmin käytettyjä vaihtoehtoja.

Termiä basic education käytetään eri maissa ja kansainvälisissä organisaatioissa viittaamaan hyvin erilaisiin käsitteisiin. Esimerkiksi Unescon mukaan basic education kattaa koulussa tapahtuvan muodollisen oppimisen lisäksi epämuodollista oppimista sekä arkioppimista. Toisaalta esimerkiksi englannin yleiskielessä basic education -ilmauksella viitataan Suomen perusopetusta huomattavasti suppeampaan käsitteeseen: pelkästään oppimisen alkeisiin, kuten lukemisen sekä yhteen- ja vähennyslaskun oppimiseen.

Basic education voi kuitenkin olla hyödyllinen termi esimerkiksi kun viestitään Suomen perusopetuksesta koulutusalan asiantuntijoille, joille käsite basic education on tuttu. Termiä basic education käytettäessä kannattaa varmistaa (muun muassa täsmentämällä ikävuodet, joina perusopetukseen tyypillisesti osallistutaan), että vastaanottaja ymmärtää käsitteen oikein.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*, *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c452

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#), [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen](#), [tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#), [Perusopetuksen lajeja ja Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

476

toisen asteen koulutus

sv utbildning på andra stadiet

en upper secondary education

määritelmä

[perusopetuksen](#) jälkeen annettava [ammattillinen koulutus](#) tai [lukiokoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c455

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen](#), [tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

477

lukiokoulutus; lukio (2)

sv gymnasieutbildning

en general upper secondary education

not: upper secondary general education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>

määritelmä

[perusopetuksen oppimäärään](#) perustuva [yleissivistävä koulutus](#), joka antaa valmiudet aloittaa [opiskelu yliopistossa](#) tai [ammattikorkeakoulussa](#)

huomautus

Lukiokoulutus antaa myös valmiudet aloittaa opiskelu lukiokoulutuksen [oppimäärään](#) perustuvassa [ammattillisessa koulutuksessa](#).

Lukiokoulutuksen päätteeksi suoritetaan [ylioppilastutkinto](#).

Lukiokoulutusta annetaan pääasiassa [lukioissa \(1\)](#).

general upper secondary education: Suomessa suoraan [perusopetuksesta](#) lukiokoulutukseen jatkavat [opiskelijat](#) ovat lukiokoulutuksen aikana tyypillisesti 16–19 vuoden ikäisiä. Tämä tieto voi olla hyödyllistä mainita, kun Suomen lukiokoulutus-käsitteestä puhutaan kansainvälisissä yhteyksissä, sillä muissa maissa upper secondary education -tason [koulutukseen \(1\)](#) osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa.

upper secondary general education: Lukiokoulutus-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary education vs. upper secondary general education. Myös [ammattillinen koulutus](#) -käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary education ja vocational upper secondary education.

Ks. myös [perusopetus](#).

Käsitteen tunnus: c456

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#), [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen](#), [tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

478

korkeakoulutus

sv högskoleutbildning; utbildning på högskolenivå
en higher education; tertiary education

määritelmä

[toisen asteen koulutuksen](#) jälkeen [korkeakoulussa \(1\)](#) annettava [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c457

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

479

ammattikorkeakoulutus

sv yrkeshögskoleutbildning
en university of applied sciences education; education provided by universities of applied sciences
not: polytechnic education (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulussa](#) annettava [korkeakoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c459

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

480

yliopistokoulutus

sv universitetsutbildning
en university education

määritelmä

[yliopistossa](#) annettava [korkeakoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c458

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

481

taiteen perusopetus

sv grundläggande konstundervisning
en basic education in arts

määritelmä

[peruskoulun \(1\)](#) ulkopuolinen, ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettu eri taiteenalojen [koulutus \(1\)](#), joka ei johda [tutkintoon](#)

huomautus

Taiteen perusopetusta annetaan mm. musiikkioppilaitoksissa, kuvataidekouluissa, tanssioppilaitoksissa ja käsityökouluissa.

Käsitteen tunnus: c462

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

482

avoin korkeakouluopetus

sv öppen högskoleundervisning
en open higher education studies

määritelmä

[tutkintovaatimusten](#) mukainen [korkeakoulutus](#), jota tarjotaan henkilöille, joilla pääsääntöisesti ei ole tutkinnonsuorittamisoikeutta

huomautus

Käsitteen tunnus: c431

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

483

avoin yliopisto-opetus

sv öppen universitetsundervisning

en open university studies

määritelmä

yliopistossa annettava *avoin korkeakouluopetus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c432

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

484

avoin ammattikorkeakouluopetus

sv öppen yrkeshögskoleundervisning

en open university of applied sciences studies; open UAS studies

not: open polytechnic education (obsolete)

määritelmä

ammattikorkeakoulussa annettava *avoin korkeakouluopetus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c433

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

485

aikuiskoulutus

sv vuxenutbildning

en adult education and training

määritelmä

aikuisille suunniteltu ja järjestetty *koulutus (1)*

huomautus

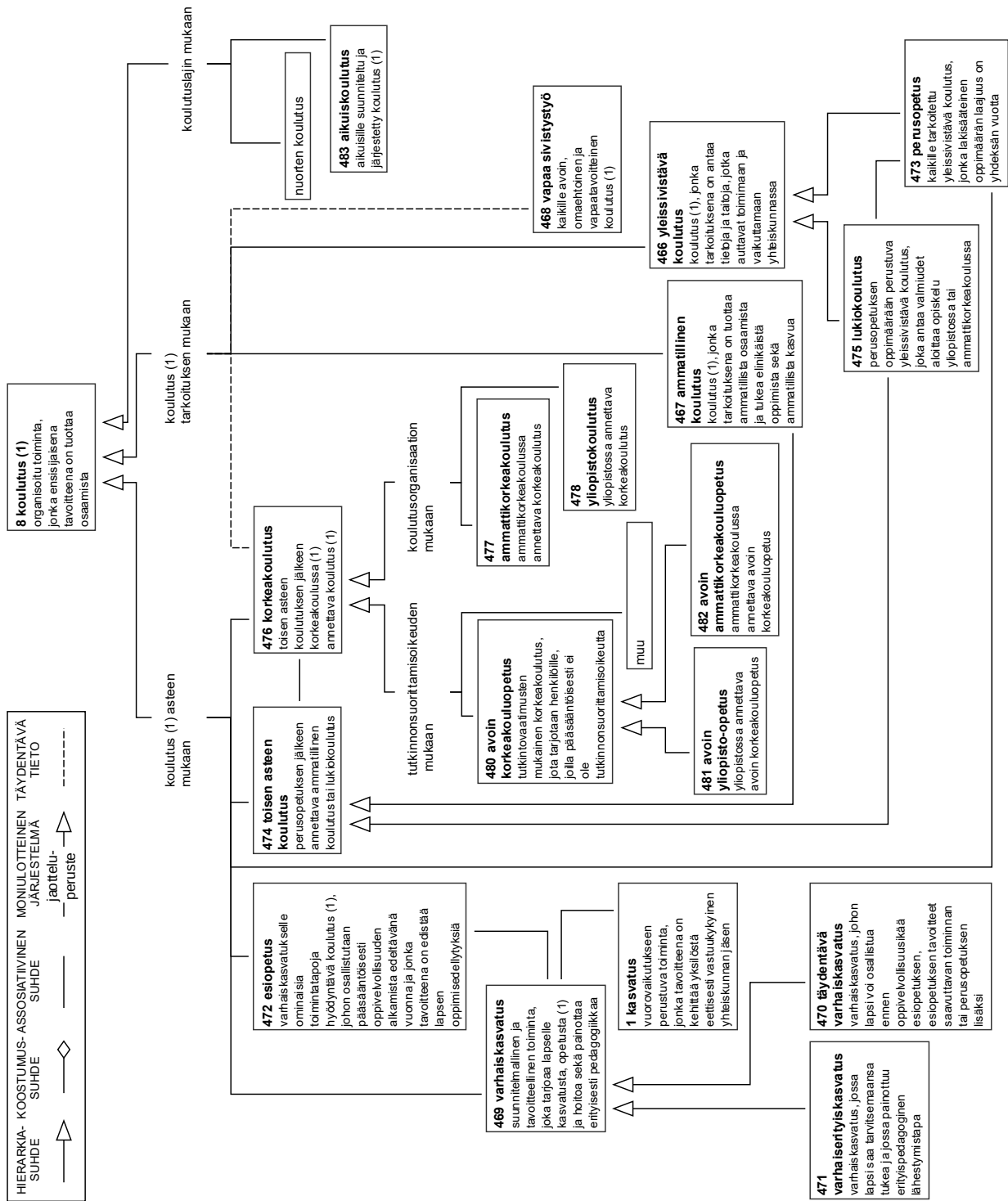
Aikuiskoulutusta järjestetään kaikilla koulutuksen (1) osa-alueilla. Se voi olla esimerkiksi *täydennyskoulutusta* tai *tutkintoon* johtavaa tai valmistavaa koulutusta (1). Aikuiskoulutus voi olla *omaehtoista koulutusta (1)*, *henkilöstökoulutusta* tai *työvoimakoulutusta*.

Käsite *ammatillinen aikuiskoulutus* poistui käytöstä, kun ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017) tuli voimaan 1.1.2018.

Käsitteen tunnus: c464

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä, Koulutustarjonta ja opetustarjonta ja Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

Käsitekaavio 52. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.

6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1)

486

tutkintokoulutus; > tutkintoon johtava koulutus

sv examensutbildning; examensinriktad utbildning; utbildning som leder till examen
en > programme leading to a general upper secondary qualification <lukiokoulutus>; > education and training to complete a qualification <ammattillinen koulutus>; > degree programme (4) <korkeakoulutus>; > graduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus>; > graduate studies <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtavat opinnot>; > postgraduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus>

määritelmä

tutkintoon tai – *ammattillisessa koulutuksessa* myös – *tutkinnon osaan* johtava *koulutus (1)*

huomautus

programme / studies: Englannin sana programme viittaa määrämuotoiseen koulutukseen (1); studies voi olla vähemmän määrämuotoinen kokoelma opintoja.

graduate programme, graduate studies: Englannin termit graduate programme ja graduate studies viittaavat yleisesti ainoastaan *ylempään korkeakoulututkintoon* ja *jatkotutkintoihin* johtavaan koulutukseen (1) tai opintoihin, eivät muuhun tutkintokoulutukseen.

Käsitteen tunnus: c1488

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Opiskelijan rooleja](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

487

muuntokoulutus

sv examensinriktad fortbildning
en retraining and upgrading of qualifications

määritelmä

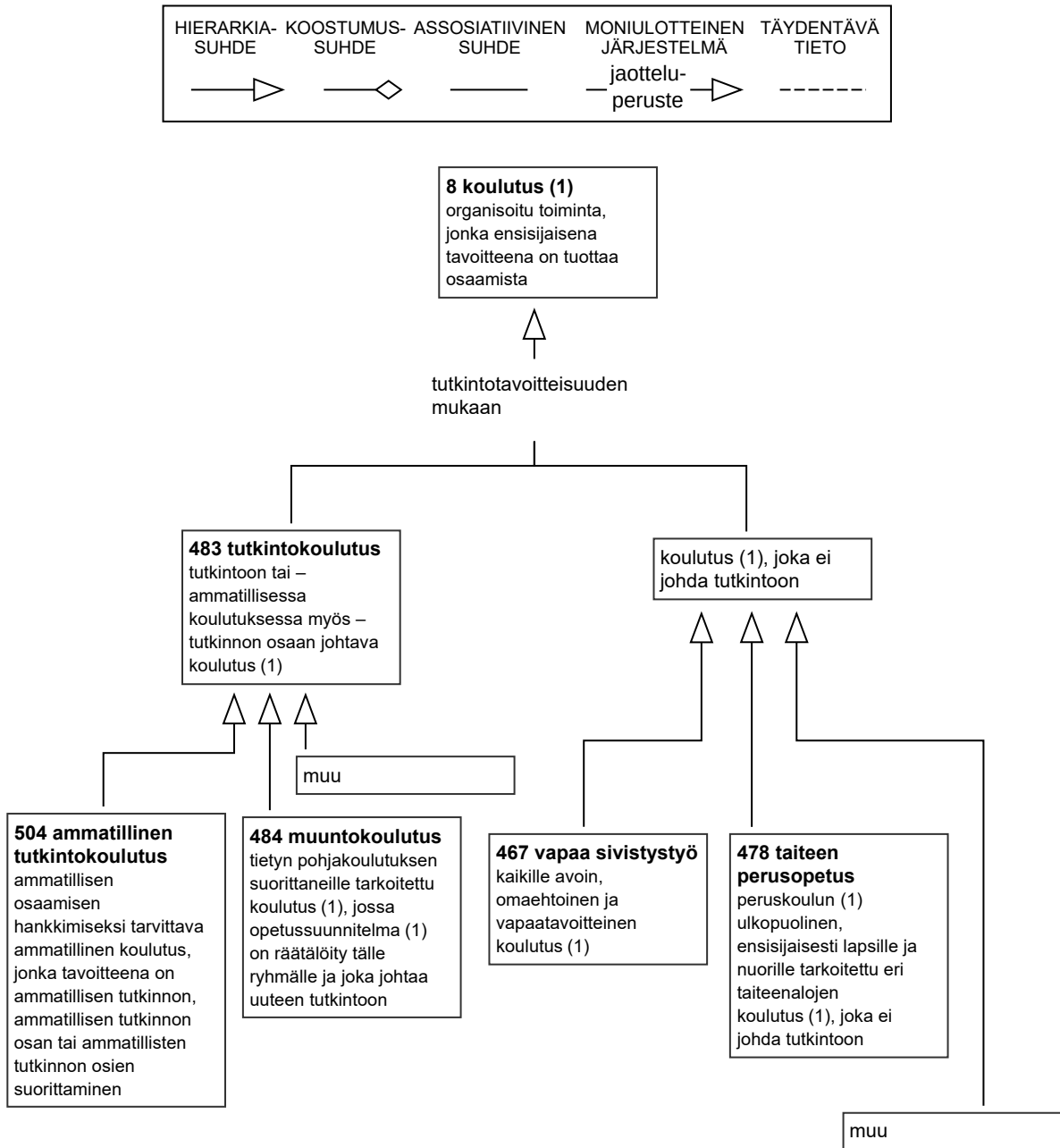
tietyn *pohjakoulutuksen* suorittaneille tarkoitettu *koulutus (1)*, jossa *opetussuunnitelma (1)* on räätälöity tälle ryhmälle ja joka johtaa uuteen *tutkintoon*

huomautus

Esimerkki muuntokoulutuksesta on insinööritutkintoon johtava kaivosalan *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat suorittaneet insinööri (AMK)- tai DI-tutkinnon kone- ja tuotantotekniikan, sähkötekniikan tai tuotantotalouden alalta.

Käsitteen tunnus: c461

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

Käsitekaavio 53. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

488

tilauskoulutus

sv uppdragsutbildning

en commissioned education

määritelmä

yhteisötilaajan rahoittamana opiskelijaryhmälle järjestettävä [tutkintokoulutus](#)

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan [ammattillisen koulutuksen](#) järjestäjä voi järjestää tilauskoulutuksena [koulutuksen järjestämisluvassa](#) määrättyjä [ammattillisia tutkintoja](#) ja [tutkinnon osia](#) sekä niihin valmistavaa [tutkintokoulutusta](#).

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan [yliopisto](#) ja [ammattikorkeakoulu](#) voivat järjestää tilauskoulutuksena [korkeakoulututkintoon](#) johtavaa [koulutusta \(1\)](#).

Tilauskoulutuksen tilaajan on oltava yhteisö (ei yksittäinen henkilö).

Yliopistolain (558/2009), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) säännösten mukaan tilauskoulutuksen voi tilata ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö.

[Lukiokoulutuksessa](#) tilauskoulutusta saa järjestää [koulutuksen järjestäjä](#), jonka [koulutuksen järjestämislupaan](#) sisältyy lupa järjestää [IB-tutkintoon](#) johtavaa koulutusta (1).

[Ammattikorkeakouluissa](#) tilauskoulutuksena annettavan [opetuksen \(1\)](#) on liityttävä [ammattikorkeakoulun toimiluvassa](#) määrättyyn koulutustehtävään.

[Yliopistoissa](#) tilauskoulutuksena annettavan opetuksen (1) on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonanto-oikeus.

Tilauskoulutuksesta on koulutuksen tilaajalta perittävä vähintään koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kattava maksu. Koulutuksen tilaajalla on oikeus periä tilauskoulutukseen osallistuvilta [opiskelijoilta](#) koulutuksen sijaintivaltion lainsäädännön tai oman käytäntönsä mukaisia maksuja.

Käsitteen tunnus: c1299

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

489

henkilöstökoulutus

sv personalutbildning

en personnel training

määritelmä

työnantajan [henkilöstölleen](#) järjestämä tai hankkima [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Henkilöstökoulutuksen voi rahoittaa työnantaja kokonaan tai osittain. Henkilöstökoulutus voi saada myös julkista rahoitusta; vrt. [julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus](#).

Vrt. [omaehtoinen koulutus](#), jonka sisällön [opiskelija](#) itse valitsee [koulutustarjonnasta](#).

Käsitteen tunnus: c1300

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

490

julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus

sv offentligfinansierade personalutbildning; offentligt finansierade personalutbildning; > statligt finansierade personalutbildning

en

määritelmä

[henkilöstökoulutus](#), joka on osin työnantajan rahoittamaa ja osin julkisesti rahoitettua

huomautus

Käsitteen tunnus: c1095

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\)](#) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

491

oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus; oppivelvollisuuskoulutus (?)

sv

en

määritelmä

[koulutus \(1\)](#), jossa henkilö suorittaa [oppivelvollisuuttaan](#)

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta voivat olla [perusopetus](#) ja sen jälkeen suoritettava [toisen asteen tutkintoon](#) tähtäävä [koulutus \(1\)](#) tai viimeksimainitulle vaihtoehtoisesti esimerkiksi [tutkintokoulutukseen valmentava koulutus](#), [työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus](#), kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus tai tietyissä tapauksissa [aikuisten perusopetus](#).

Oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta on myös lasten perusopetus, jota oppija suorittaa sen jälkeen, kun hänen perusopetuslain (628/1998, 26 §) mukainen velvollisuutensa suorittaa perusopetusta on päättynyt eli käytännössä lukuvuonna joka alkaa sinä vuonna, jona oppija täyttää 17 vuotta.

Käsitteen tunnus: c1340

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsitekaavio: [Koulutus \(1\)](#) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

492

täydennyskoulutus

sv fortbildning (1)

en continuing education; continuing professional development; in-service training <toisen asteen koulutus>; further training <toisen asteen koulutus>
rather than: extension studies

määritelmä

aikaisempaa [koulutusta \(2\)](#) tai [pätevyyttä](#) täydentävä ja ajanmukaistava [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Täydennyskoulutus on yleistermi, jolla voidaan viitata hyvin monenlaisiin, muun muassa [toisen asteen oppilaitoksissa](#), [yliopistoissa](#) ja [ammattikorkeakouluissa](#) järjestettäviin [koulutuksiin \(2\)](#).

Täydennyskoulutuksella ei tarkoiteta [erillisiä opintoja](#), esim. [aineenopettajaksi](#) pätevöittäviä erillisiä opintoja.

Englanninkielisellä termillä extension studies on eri maissa eri merkityksiä, minkä vuoksi sen käyttöä täydennyskoulutuksen vastineena ei suositella.

Vrt. [korkeakoulujen täydennyskoulutus](#), [ammattillinen lisäkoulutus](#).

Käsitteen tunnus: c460

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutus \(1\)](#) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

493

korkeakoulujen täydennyskoulutus

sv högskolornas fortbildning; fortbildning (2)

en academic continuing education

määritelmä

korkeakoulututkinnon suorittaneelle tarjottava, liiketaloudellisin perustein järjestettävä, asiakkaalle maksullinen *täydennyskoulutus*

huomautus

Täydennyskoulutuksen kesto vaihtelee yhden päivän mittaisesta *koulutuksesta (2)* usean *lukukauden* mittaiseen koulutukseen (2). Täydennyskoulutusta järjestetään avoimina ohjelmina sekä *henkilöstökoulutuksena*, joka suunnitellaan vastaamaan asiakkaan osaamistarpeisiin.

Käsitteen tunnus: c891

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

494

työvoimakoulutus

ei: työvoimapolitiittinen koulutus (vanhentunut)

sv arbetskraftsutbildning

en labour market training

määritelmä

koulutus (1), jonka toteutus perustuu työ- ja elinkeinohallinnon ennakointitoimintaan sekä työ- ja elinkeinoelämän tarpeista lähtien tuotettuun suunnitelmaan

huomautus

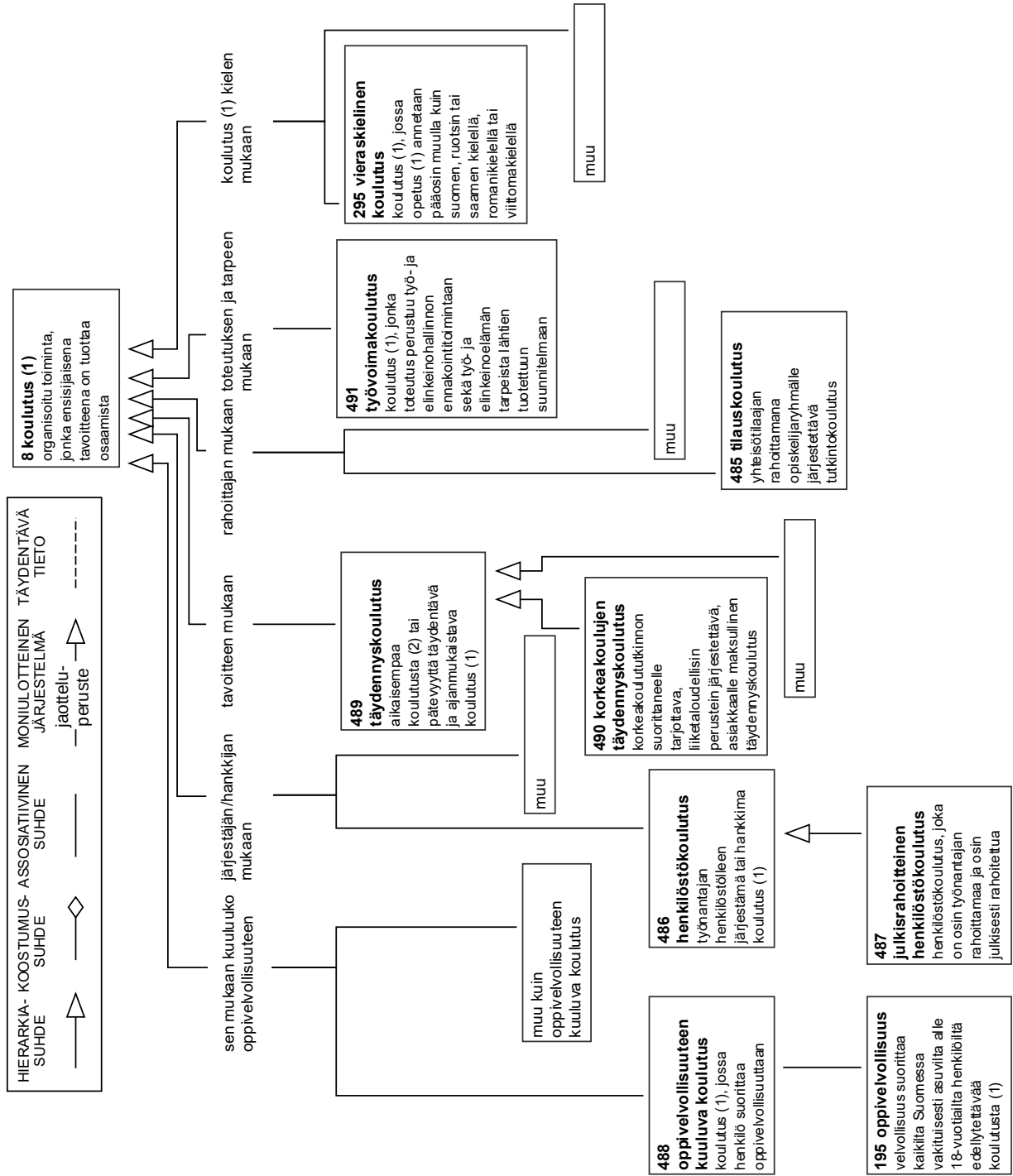
Työvoimakoulutus voi olla *ammattillista koulutusta* tai sitä voidaan järjestää *korkeakouluissa (1)*.

Työvoimakoulutuksen *opiskelijat* valitaan työ- ja elinkeinoviranomaisen toteaman koulutustarpeen perusteella. Työvoimakoulutusta järjestetään ensisijaisesti työttömille ja työttömyysuhan alaisille henkilöille.

Työvoimakoulutuksesta ja *opiskelijavalinnasta* säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012).

Käsitteen tunnus: c466

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

Käsitekaavio 54. Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuuluminen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.

6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä

495

työpaikalla järjestettävä koulutus <säädöksissä>; työpaikalla opiskelu; ~ työelämässä oppiminen; ~ työpaikalla oppiminen

ei: ~ työssäoppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite>; ~ työssä oppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite>; työharjoittelu (2) <termi vanhentunut ammatillisen koulutuksen kontekstissa> (vanhentunut)

sv utbildning som ordnas på en arbetsplats <säädöksissä>; UA (1); ~ lärande i arbetslivet <työelämässä oppiminen>

hellre än: ~ inläring i arbetslivet <työelämässä oppiminen>; ~ inläring i yrkeslivet <työelämässä oppiminen>

inte: ~ inläring i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ lärande i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ IA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ LIA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>

en workplace education and training

määritelmä

koulutus (1), jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Työpaikalla järjestettävä koulutus kattaa *ammattillisesta koulutuksesta* annetussa laissa (531/2017) säädetty muodot eli *koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen* ja *oppisopimuskoulutuksen*. Lisäksi työpaikalla järjestettävä koulutus voi käsittää muita muotoja, joista sovitaan *koulutuksen järjestäjän* ja työpaikan edustajan kesken ja jotka kirjataan *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan*.

työelämässä oppiminen, työpaikalla oppiminen: Lähikäsitteet työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen poikkeavat käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus (eli työpaikalla opiskelu). Työpaikalla järjestettävä koulutus on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan organisoimaa toimintaa: määrämuotoista, sovittua, suunnitelmallista, tavoitteellista ja ohjattua. Sen sijaan työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen ovat yksilön toimintaa, jota tapahtuu, vaikka kyse olisi suunnitelmallisesta osaamisen hankkimisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt, että termejä työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen voidaan käyttää esimerkiksi yrityksille suunnatussa viestinnässä viittaamaan työpaikalla järjestettävään koulutukseen silloin, kun asiayhteydestä on selvää, että kyse on nimenomaan työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta.

työssäoppiminen, työssä oppiminen: Termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ei suositella käytettäväksi *ammattillisen koulutuksen* yhteydessä, sillä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla (mm. hallituksen esityksessä 93/2018 julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämisspalveluista annettavaksi laiksi) näitä termejä käytetään eri merkityksessä.

työharjoittelu: Termi työharjoittelu on vanhentunut tässä määritellyyn käsitteeseen viittaavana nimityksenä ammatillisen koulutuksen yhteydessä.

inläring / lärande: Ruotsin sana inläring assosioituu yleensä yksisuuntaiseen, *opettajalta* opiskelijalle tapahtuvaan *opettamiseen*, joten termin käyttöä ei suositella, kun puhutaan nykyisestä ammatillisesta koulutuksesta oppimiskäsityksineen. Sana lärande puolestaan viittaa *oppimiseen*, joka ei välttämättä tapahdu tiettyyn aikaan tiettyssä paikassa, vaan prosessina, ja joka voi tapahtua yksin tai ryhmässä.

Käsitteen tunnus: c1709

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

496

koulutussopimus

sv utbildningsavtal; UA (2)

en training agreement

määritelmä

koulustoitimian ja työpaikan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus *opiskelijan osaamisen hankkimisesta* työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutussopimukseen kuuluu, että opiskelija hankkii osaamista työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ilman, että on työsuhteessa työpaikkaan. *Yliopistoissa* koulutussopimuksia tehdään esimerkiksi lääkäreiden *erikoistumiskoulutuksen* suorittamiseksi kliinisessä ympäristössä. Yliopistojen sopimukseen kuuluu, että opiskelija solmii työnantajaansa normaalin työsuhteen.

Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa* koulutussopimus sovitaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisesti *tutkinnonosa-* tai koulutuksenosakohtaisesti. Koulutussopimukseen liitetään opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma siltä osin kuin se koskee koulutussopimukseen perustuvaa *koulutusta (2)*. Henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelmasta ilmenevät ne käytännön työtehtävät, joita tekemällä opiskelija voi saavuttaa tavoitteeksi asetetun osaamisen.

Vrt. *oppisopimus*.

Käsitteen tunnus: c1232

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

497

koulutussopimukseen perustuva koulutus

sv utbildning som grundar sig på utbildningsavtal

en training based on a training agreement

määritelmä

koulutus (1), jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on *koulustoitimian* ja työpaikan välinen *koulutussopimus*

huomautus

Koulutussopimus on käytössä sekä ammatillisessa koulutuksessa että *yliopistoissa*. Näin ollen koulutussopimukseen perustuva koulutus voi olla *ammattillista koulutusta* tai *korkeakoulutusta*.

Käsitteen tunnus: c1710

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

498

oppisopimus

sv läroavtal; LA

en apprenticeship agreement

määritelmä

ammattillisen koulutuksen opiskelijan ja työnantajan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus, jonka perusteella järjestetään *oppisopimuskoulutusta*

huomautus

Oppisopimuksesta tulee ilmetä sopimuksen voimassaoloaika, sovellettava työaika ja opiskelijan palkkauksen perusteet. Oppisopimukseen tulee myös liittää *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* siltä osin kuin suunnitelma koskee oppisopimuskoulutusta.

Joskus näkee käytettävän termiä yrittäjän oppisopimus, mutta termi on virheellinen, sillä yrittäjälle ei solmita varsinaista oppisopimusta, vaan tehdään ainoastaan sopimus *oppisopimuskoulutuksen* järjestämisestä. Ks. myös *yrittäjän oppisopimuskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1430

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

499

oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning

en apprenticeship training

määritelmä

[*ammattillinen koulutus*](#), jossa [*opiskelijan osaamisen hankkiminen*](#) järjestetään pääosin tai kokonaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa opiskelija on työnantajaan työsopimussuhteessa, virkasuhteessa tai virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa tai toimii yrittäjänä

huomautus

Määritelmän sana 'pääosin' viittaa siihen, että oppisopimuskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa oppimista täydennetään tarvittaessa muissa [*oppimisympäristöissä*](#), kuten [*oppilaitoksessa*](#), tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. Tässä mielessä oppisopimuskoulutus poikkeaa [*koulutussopimukseen perustuvasta koulutuksesta*](#).

Yrittäjälle voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [*koulutuksen järjestäjä*](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat (eli tekevät sopimuksen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä).

Oppisopimuskoulutuksessa olevan [*opiskelijan*](#) viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia.

Työpaikalla järjestettävää oppisopimuskoulutusta täydennetään muissa [*oppimisympäristöissä*](#) tapahtuvalla osaamisen hankkimisella.

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelijan tulee olla 15 vuotta täyttänyt. Oppisopimuskoulutus perustuu työnantajan ja opiskelijan väliseen [*oppisopimukseen*](#) sekä [*koulutuksen järjestäjän*](#) ja työnantajan väliseen sopimukseen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä.

Vrt. [*koulutussopimus*](#).

Käsitteen tunnus: c483

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#), [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

500

työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på arbetsavtalsförhållande

en apprenticeship training based on an employment relationship

määritelmä

[*oppisopimuskoulutus*](#), jossa [*opiskelija*](#) on työnantajaan työsopimussuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1711

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

501

virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på tjänsteförhållande

en apprenticeship training based on a public service relationship

määritelmä

[*oppisopimuskoulutus*](#), jossa [*opiskelija*](#) on työnantajaan virkasuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1712

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

502

virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelussuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på ett offentligrättsligt anställningsförhållande som kan jämföras med ett tjänsteförhållande

en apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1713

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

503

yrittäjän oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning för företagare; företagarens läroavtalsutbildning

en entrepreneur's apprenticeship training

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) toimii yrittäjänä ja työpaikkana on opiskelijan yritys

huomautus

[Ammatillisen koulutuksen](#) opiskelijalle, joka toimii yrittäjänä, voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [koulutuksen järjestäjä](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat. Yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa toisessa yrityksessä tai organisaatiossa toimiva kokenut yrittäjä tai työntekijä toimii opiskelijan [mentorina](#).

Käsitteen tunnus: c1714

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

504

osaamisperusteisuus

sv kompetensinriktning; ~ kompetensbaserad utbildning

en ~ competence-based

määritelmä

pedagogista toimintaa ohjaava periaate, jonka mukaan [koulutuksessa \(1\)](#) tärkeintä on se, että [oppija](#) saavuttaa hänelle tavoitteeksi asetetun osaamisen, ei se, millä tavoin ja minkä ajan kuluessa osaaminen on hankittu

huomautus

Osaamisperusteisen pedagogiikan mukaan koulutuksessa (1) ei pyritä opiskelemaan tiettyjä [oppiaineita](#) ja suorittamaan vakiomäärää opintoja, vaan tärkeintä on, että oppijalle tavoitteeksi asetettu osaaminen tulee [koulutuksen \(2\)](#) aikana hankittua. Lähtökohtana on oppijan aikaisemmin hankittu [tutkinnon](#) kannalta olennainen osaaminen, jonka päälle kerrytetään tarvittavin osin uutta osaamista. Oppijat voivat saavuttaa osaamisensa erilaisissa [oppimisympäristöissä](#) (ei esimerkiksi pelkästään oppilaitoksessa), keskenään eri tavoin ja eri tahdissa.

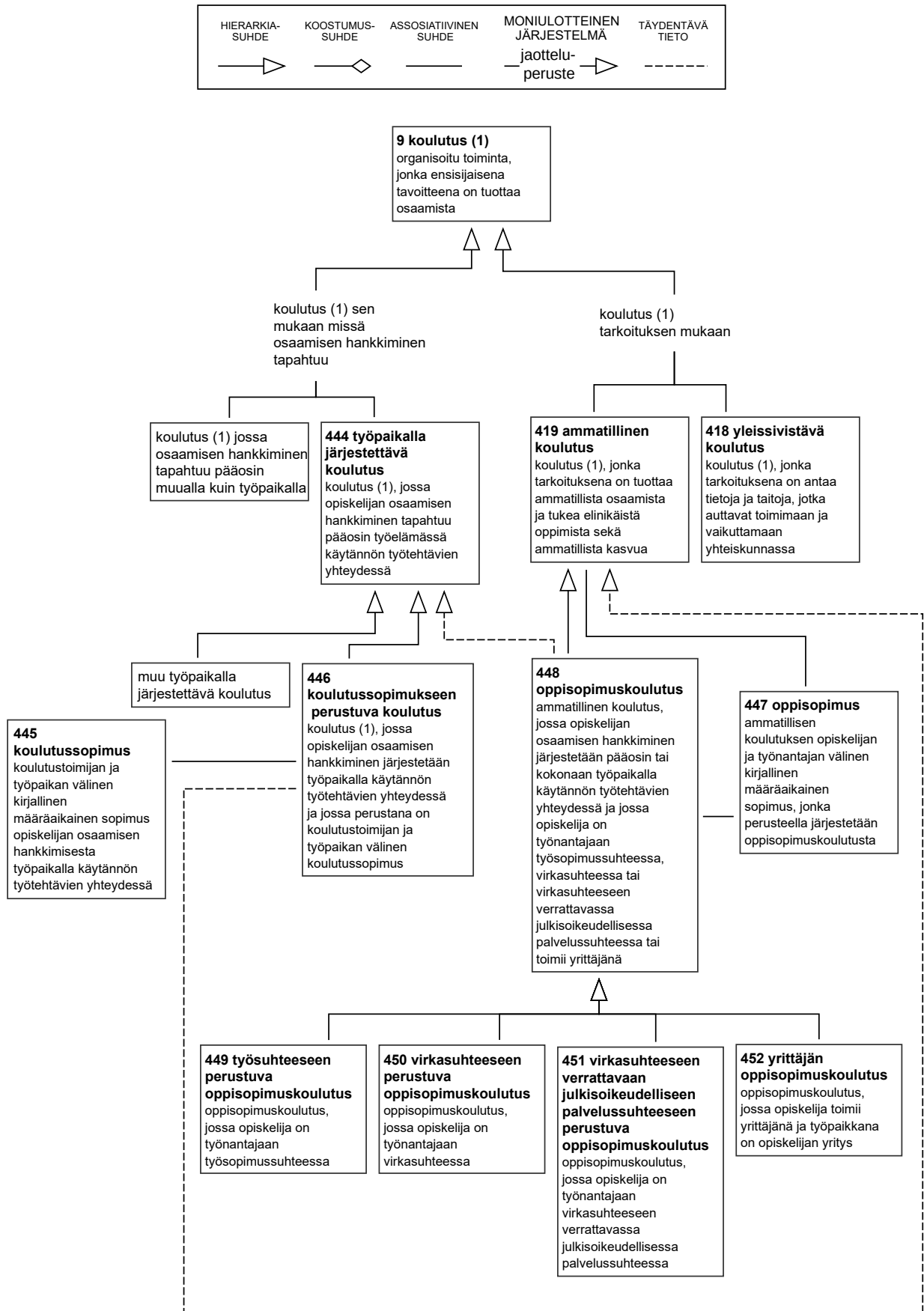
Ammatillinen osaaminen on kokonaisuus, joka muodostuu ammatissa tarvittavista tiedoista ja taidoista ja niiden soveltamisesta käytännön työtehtäviin.

Käsitteen tunnus: c1715

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Käsitekaavio 55. Työpaikalla järjestettävä koulutus.

6.3.5 Perusopetuksen lajeja

505

painotettu opetus

sv betonad undervisning

en ~ weighted-curriculum

määritelmä

perusopetus, jossa jonkin *oppiaineen*, *aineryhmän* tai muun sisältöalueen *opetusta (2)* annetaan enemmän ja vaativammin tavoittein kuin muussa perusopetuksessa

huomautus

Esimerkkejä painotusalueista ovat musiikki, kuvataide, ilmaisutaito, matemaattis-luonnontieteelliset aineet ja liikunta. Painotettua opetusta annetaan esimerkiksi musiikin, kuvataiteen, ilmaisutaidon ym. erikoisluokilla.

Ks. myös *oppilasvalinta*.

Käsitteen tunnus: c435

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

506

sairaalaopetus

sv sjukhusundervisning

en hospital education

määritelmä

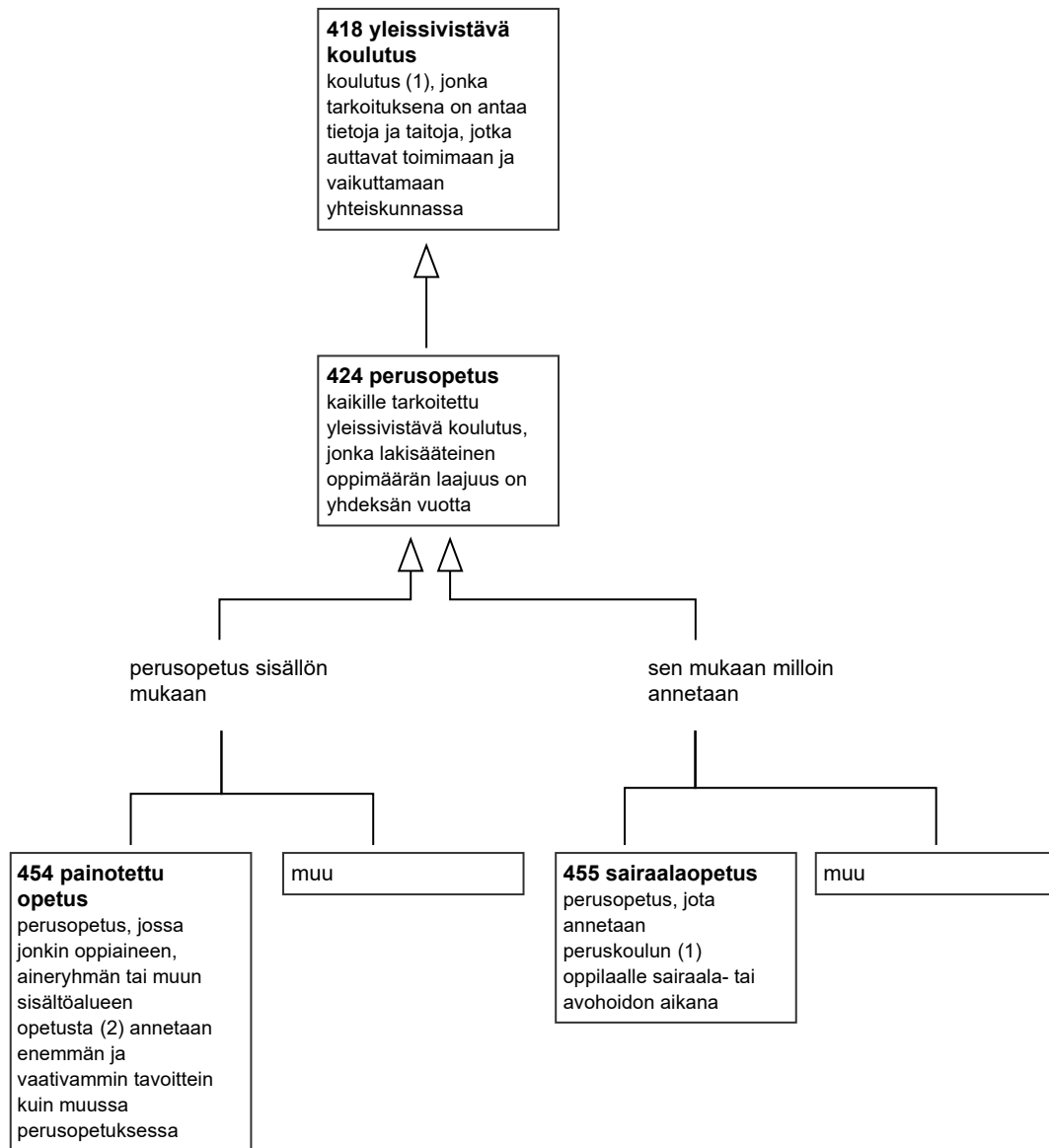
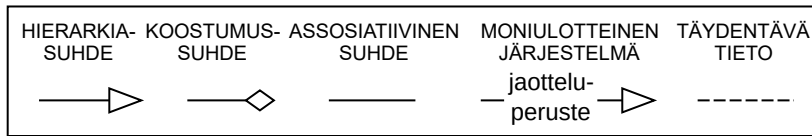
perusopetus, jota annetaan *peruskoulun (1) oppilaalle* sairaala- tai avohoidon aikana

huomautus

Käsitteen tunnus: c437

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

Käsitekaavio 56. Perusopetuksen lajeja.

6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti

507

ammatillinen tutkintokoulutus

sv yrkesinriktad examensutbildning
en

määritelmä

ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava [ammatillinen koulutus](#), jonka tavoitteena on [ammatillisen tutkinnon](#), ammatillisen [tutkinnon osan](#) tai ammatillisten tutkinnon osien suorittaminen

huomautus

Vrt. [tutkintokoulutus](#).

Käsitteen tunnus: c1213

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#), [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#), [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\) ja Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

508

muu ammatillinen koulutus

sv övrig yrkesutbildning
en other vocational education and training; other VET

määritelmä

[ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus](#) tai [ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1218

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

509

ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus

sv utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen
en advanced or supplementary vocational education and training; advanced or supplementary VET

määritelmä

[ammatillinen koulutus](#), jonka tavoitteena ei ole [tutkinnon](#) tai [tutkinnon osan](#) suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista

huomautus

Käsitteen tunnus: c1219

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

510

ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus

sv utbildning som förbereder för yrkesuppgifter
en education (and training?) for a particular vocational task

määritelmä

[ammatillinen koulutus](#), jonka tavoitteena ei ole [tutkinnon](#) tai [tutkinnon osan](#) suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennealentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin

huomautus

Käsitteen tunnus: c1220

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

511

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

valmentava koulutus

sv handledande utbildning; förberedande utbildning

en preparatory education and training

määritelmä

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus*

huomautus

Valmentavista koulutuksista ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä 1.8.2021 alkaen. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus jäi tällöin edelleen voimaan.

Käsitteen tunnus: c1221

Luokka: <ammattillinen koulutus>

512

(vanhentunut)

valmentavan koulutuksen osa

sv del i den handledande utbildningen

en unit of preparatory education and training (?)

määritelmä

arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *valmentava koulutus* muodostuu

huomautus

Esimerkkejä valmentavan koulutuksen osista olivat *ammattilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen* osa "opiskeluvalmiuksien vahvistaminen" sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osa "ammattillisen toimintakyvyn vahvistaminen".

Vrt. käsite *tutkinnon osa*, jollaisista *ammattillinen tutkintokoulutus* muodostuu.

Käsite valmentavan koulutuksen osa on vanhentunut, kun oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus* korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* 1.8.2021 alkaen.

Ks. *koulutuksen osa*.

Käsitteen tunnus: c1491

Luokka: <ammattillinen koulutus>

513

koulutuksen osa

sv utbildningsdel

en education and training unit

määritelmä

arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* muodostuu

huomautus

Esimerkkejä koulutuksen osista ovat *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* osa "opiskelu- ja urasuunnittelutaidot" ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osa "ammattillisen toimintakyvyn vahvistaminen".

Ammatillisessa koulutuksessa on käytössä käsitteen koulutuksen osa lisäksi käsite *tutkinnon osa*. Jälkimmäinen käsite liittyy *ammattilliseen tutkintokoulutukseen*.

Käsitteen tunnus: c1927

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

514

(vanhentunut)

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus; VALMA

ei: ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (vanhentunut)

sv utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning; utbildning som handleder för yrkesutbildning

en preparatory education and training for VET; preparatory education and training for vocational education and training; preparatory education for vocational training

määritelmä

tutkintoon johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa *opiskelijalle* valmiuksia *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa *ammattillinen tutkinto*

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain [531/2017](#) mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* voivat järjestää tutkintoon johtamattomana *valmentavana koulutuksena* ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*.

Ennen ammatillista perusopetusta koskevan lain ([630/1998](#)) vuonna 2015 voimaantullutta muutosta koulutuksen järjestäjät saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä *koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, kotitalousopetus*, valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus 1. (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen.

Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain ([1214/2020](#)) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuutta oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Ks. myös *hakeutuminen*.

Käsitteen tunnus: c861

Luokka: <ammattillinen koulutus>

515

työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus; TELMA

sv utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv

en preparatory education and training for work and independent living

määritelmä

tutkintoon johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa sairauden tai vamman vuoksi *erityistä tukea (2)* tarvitsevalle *opiskelijalle* henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista *opetusta (1)* ja *ohjausta*

huomautus

Oppivelvollisuuslain ([1214/2020](#)) mukaan työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus on yksi tapa suorittaa *oppivelvollisuutta*.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus sisältää ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta ammatillista perusopetusta koskevan lain ([630/1998](#)) muutosta järjestetyn työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen (nk. valmentava II; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*).

Ammatillista perusopetusta koskevan lain ([630/1998](#)) elokuussa 2015 voimaan tulleen muutoksen mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* saattoivat järjestää tutkintoon johtamattomana valmentavana koulutuksena ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta (nyk. ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus) sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta.

Käsitteen tunnus: c862

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

516

ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus

sv utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens

en education required for achieving vocational competence

määritelmä

ammattillinen koulutus, jota ammatillisen koulutuksen *opiskelija* tarvitsee *tutkinnon perusteissa* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteissa* edellytetyn osaamisen osoittamiseksi tai muun ammatillisen osaamisen hankkimiseksi

huomautus

Ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus tarkoittaa kaikkea ammatillista koulutusta, jossa opiskelija hankkii häneltä puuttuvaa, *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaista osaamista. Kuten ammatillinen koulutus yleensä, ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voi olla *ammattillista tutkintokoulutusta*, *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* tai *muuta ammatillista koulutusta*.

Ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voidaan toteuttaa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävänä tai *koulutuksen järjestäjän* omissa *oppimisympäristöissä* annettavana *koulutuksena (1)*.

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *osaamisen hankkiminen*.

Käsitteen tunnus: c1302

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

517

urheilijan ammatillinen koulutus

sv yrkesutbildning för idrottare

en vocational education and training for athletes

määritelmä

ammattillinen koulutus, jossa *opiskelijalle* tarjotaan *opiskelun* ohella mahdollisuus urheilulajiin valmentautumiseen

huomautus

Urheilijan ammatillista koulutusta järjestetään niissä *koulutusorganisaatioissa*, joilla on *erityinen koulutustehtävä* tällaisen *koulutuksen (1)* järjestämiseksi.

Käsitteen tunnus: c485

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

518

erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus

sv yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning

en

määritelmä

ammattillinen koulutus, joka on tarkoitettu erityisopetusta tarvitseville *opiskelijoille*

huomautus

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla *erityinen koulutustehtävä* erityisopetuksen järjestämiseen, jotta se voi suunnata *hakukohteita* erityisopetuksena järjestettäviksi. Myös koulutuksen järjestäjä, jolla ei ole erityistä koulutustehtävää erityisopetuksen järjestämiseen, voi järjestää ammatillista koulutusta erityisopetuksena erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille.

Käsitteen tunnus: c486

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämismuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa

520

(vanhentunut)

ammatillinen peruskoulutus

sv grundläggande yrkesutbildning

en vocational upper secondary education and training; vocational upper secondary education

määritelmä

[ammatilliseen perustutkintoon](#) johtava tai valmistava [ammatillinen koulutus](#)

huomautus

Ammatillinen peruskoulutus antaa laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet ja yleisen [jatko-opintokelpoisuuden \(1\) korkeakouluihin \(1\)](#).

Ammatillista peruskoulutusta järjestävät esimerkiksi [ammatilliset oppilaitokset](#), [ammatilliset erityisoppilaitokset](#) ja [kansanopistot](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c481

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

521

(vanhentunut)

ammatillinen lisäkoulutus

sv yrkesinriktad tilläggsutbildning

en vocational further education and training

määritelmä

[ammatillinen koulutus](#), joka valmistaa [ammatti-](#) tai [erikoisammattitutkintoon](#), tai ei [tutkintoon](#) valmistava ammatillinen jatko- ja [täydennyskoulutus](#)

huomautus

Ammatti- ja erikoisammattitutkinto suoritetaan aina [näyttötutkintona](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c482

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

522

(vanhentunut)

ammatillinen aikuiskoulutus

sv yrkesinriktad vuxenutbildning

en vocational upper secondary education for adults; vocational adult education and training

määritelmä

aikuisille suunnattu ja järjestetty [ammatillinen koulutus](#)

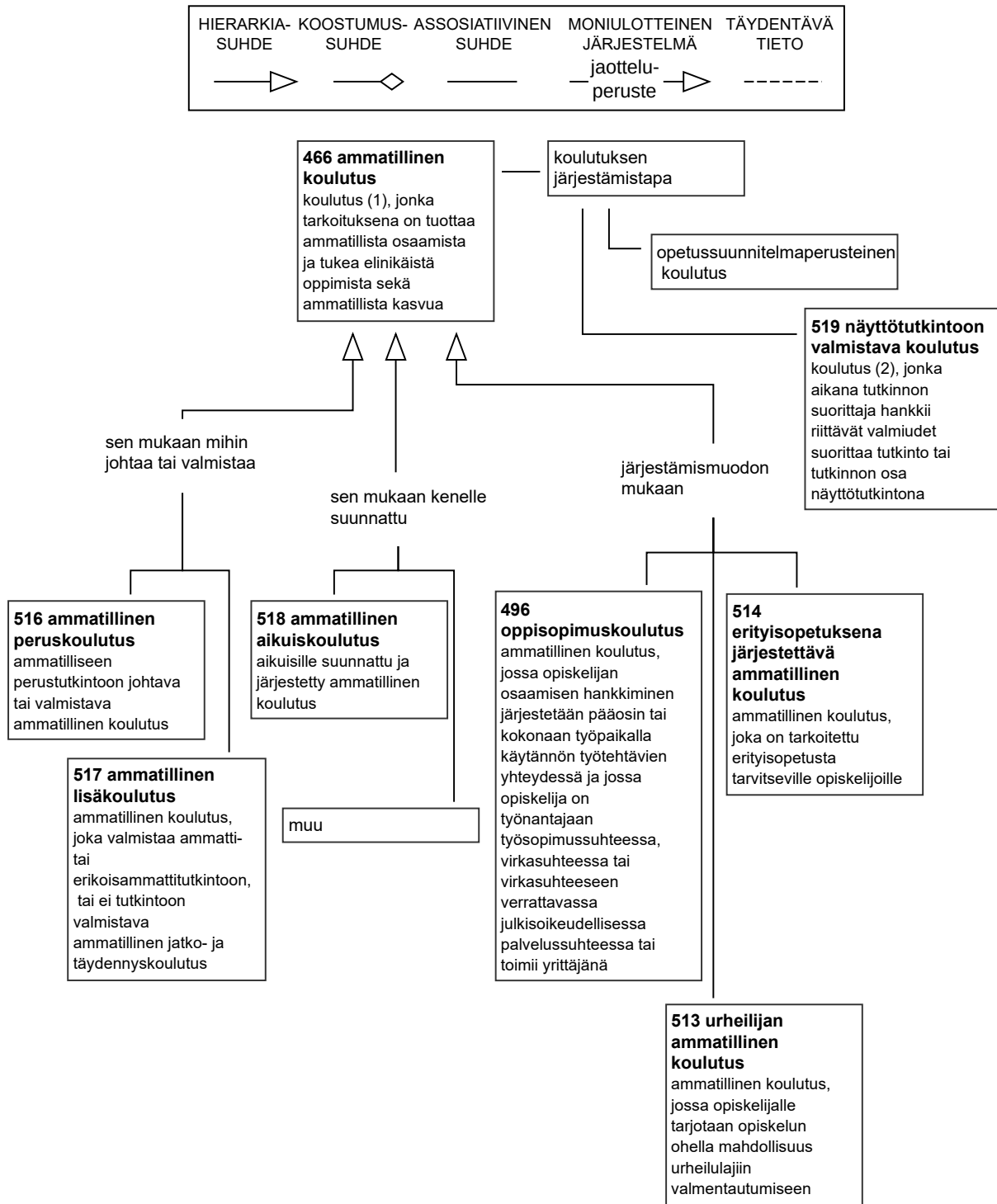
huomautus

Ammatillisessa aikuiskoulutuksessa voi suorittaa [ammatillisen perustutkinnon](#), [ammattitutkinnon](#), [erikoisammattitutkinnon](#) tai osan jostain tutkinnosta (ks. [tutkinnon osa](#)). Opintoja voi tehdä työn ohessa, [oppisopimuskoulutuksena](#), [työvoimapolitiittisena koulutuksena](#) tai [henkilöstökoulutuksena](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c484

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

Käsittekaavio 58. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.

6.4 Koulutus (2)

523

(vanhentunut)

näyttötutkintoon valmistava koulutus

sv utbildning som förbereder för fristående examen

en preparatory training for a competence-based qualification

määritelmä

koulutus (2), jonka aikana *tutkinnon suorittaja* hankkii riittävät valmiudet suorittaa *tutkinto* tai *tutkinnon osa näyttötutkintona*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c474

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

524

erilliset opinnot *pl*

sv fristående studier utan rätt att avlägga examen

en non-degree studies

määritelmä

koulutus (2), joka suoritetaan *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c478

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

525

erikoistumiskoulutus

ei: erikoistumisopinnot *pl* (vanhentunut)

sv specialiseringsutbildning; specialiseringsstudier *pl*

en professional specialisation education; specialist education; specialist training <lääketieteen koulutukset>

määritelmä

ammattillista kehittymistä ja erikoistumista edistävä *koulutus (2)*, jollaisia *yliopistot* ja *ammattikorkeakoulut* järjestävät *korkeakoulututkinnon* suorittaneille, työelämässä jo toimineille henkilöille ja niille, joilla *korkeakoulu (1)* toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet

huomautus

Käsitteen tunnus: c477

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

526

koulutuskokeilu

sv utbildningsförsök

en education trial; education pilot; training trial <toisen asteen koulutus>
rather than: educational trial

määritelmä

toiminta, jolla selvitetään *koulutuksen (2)*, *tutkinnon* tai *ammattillisen koulutuksen osaamisalan* toimivuutta ja sitä, miten se vastaa siihen kohdistuviin tarpeisiin tai vaatimuksiin

huomautus

Koulutuskokeilussa *koulutustoimijalle* voidaan myöntää *opetuksen järjestämislupa* tai *koulutuksen järjestämislupa* kyseessä olevan koulutuksen (2) järjestämiseksi esimerkiksi muutaman *lukuvuoden* ajan.

Englannin termit education trial ja education pilot ovat synonyymisia ilmauksia. Kuitenkin esimerkiksi pääministeri Juha Sipilän hallitus (v. 2015–2019) käytti termiä education pilot, kun viitattiin hallituksen kokeilukulttuurin mukaisiin, pienimuotoisiin ja lyhytkestoisiiin koulutuskokeiluihin.

Termiä education trial voi käyttää kaikilla *koulutusasteilla*, termiä training trial puolestaan käytetään vain *toisen asteen koulutuksessa*.

Käsitteen tunnus: c480

Luokka: <yleinen/yhteinen>

527

työpaikkaohjaajakoulutus

sv arbetsplatshandledarutbildning

en workplace instructor training

määritelmä

koulutus (2), jonka tavoitteena on tuottaa työelämässä toimivalle henkilölle valmiudet toimia *työpaikkaohjaajana*

huomautus

Koulutuksen järjestäjät järjestävät työpaikkaohjaajakoulutuksia. Työpaikkaohjaajien on suositeltavaa osallistua työpaikkaohjaajakoulutukseen, mutta osallistumista ei edellytetä.

Käsitteen tunnus: c1717

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

528

osaamisen arvioijan perehdytys

sv introduktion av bedömare

en

määritelmä

koulutuksen järjestäjän vastuulla oleva perehdytys, jonka tavoitteena on varmistaa, että *osaamisen arviointia (2)* suorittavalla henkilöllä on tähän tarvittava osaaminen

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 54 §) mukaan koulutuksen järjestäjällä on velvoite järjestää perehdytys *osaamisen arvioijille*. Vrt. *työpaikkaohjaajakoulutus*, jonka järjestämistä suositellaan.

Käsitteen tunnus: c1718

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

529

(vanhentunut)

perusopetuksen lisäopetus; lisäopetus; 10. luokka; kymppiluokka

sv påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen; tionde klass
inte: påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen

en voluntary additional primary and lower secondary education
rather than: voluntary additional basic education

määritelmä

[lukuvuoden](#) kestävä vapaaehtoinen, yleissivistävä [koulutus \(2\)](#), joka on tarkoitettu [perusopetuksen päättötodistuksen](#) samana tai edellisenä vuonna saaneille

huomautus

Perusopetuksen lisäopetuksen laajuus on vähintään 1100 tuntia.

Perusopetuksen lisäopetus korvautui [tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella](#) oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista [oppivelvollisuutta](#) oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös perusopetuksen lisäopetuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

voluntary additional basic education: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun [basic education](#) virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen [perusopetus](#) kohdalta.

Käsitteen tunnus: c430

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

530

aikuisten perusopetus

ei: oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus (vanhentunut)

sv grundläggande utbildning för vuxna

en preparatory instruction and lower secondary education for adults
rather than: basic education for adults (obsolete)

määritelmä

[perusopetuksen päättötodistuksen](#) saamiseen tähtäävä [koulutus \(2\)](#), joka on tarkoitettu 17 vuotta täyttäneille henkilöille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen [oppimäärää](#)

huomautus

Aikuisten perusopetus koostuu [opiskelijan](#) osaamistarpeen mukaan alku- ja päättövaiheen tai ainoastaan päättövaiheen [opetuksesta \(1\)](#). Opiskelijan osaamistarpeen mukaan alkuvaihe voi sisältää lisäksi lukutaitovaiheen.

Aikuisten perusopetuksessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia [oppiaineita](#) (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen [arvosanaa](#).

oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus: Perusopetuslaki (628/1998) käytti vuoteen 2020 saakka termiä oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus, koska termi aikuisten perusopetus ei sopinut tapaukseen, jossa opiskelija oli oppivelvollisuusiän ylittänyt (eli esimerkiksi 17-vuotias) muttei kuitenkaan vielä aikuinen eli 18 vuotta täyttänyt. Oppivelvollisuuslain (1214/2020) käyttämä termi on kuitenkin aikuisten perusopetus.

basic education for adults: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen [perusopetus](#) kohdalta.

Ks. myös [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen alkuvaihe](#), [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen päättövaihe](#), [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe](#).

Käsitteen tunnus: c479

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

531

aikuisten perusopetuksen alkuvaihe

sv inledningsskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna
en preparatory instruction for lower secondary education for adults
rather than: introductory phase to basic education for adults (obsolete)

määritelmä

aikuisten perusopetuksen vaihe, jossa annettavan *opetuksen (2)* tavoitteena on antaa *oppijalle* sellaiset tiedot ja taidot, että hänellä on mahdollisuus jatkaa opintojaan *aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa*

huomautus

Aikuisten perusopetuksen alkuvaihe voi sisältää lukutaitovaiheen (ks. *aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe*).

introductory phase to basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä ensinnäkin suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta), ja toisaalta ilmaus introductory phase to basic education for adults ei anna ymmärrettävää käsitystä tästä koulutusvaiheesta ja sen tavoitteesta.

Käsitteen tunnus: c1643

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

532

aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe

sv läskunnighetsskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna
en entry phase for preparatory instruction for lower secondary education for adults
rather than: literacy training phase of basic education for adults (obsolete)

määritelmä

aikuisten perusopetuksen alkuvaiheeseen mahdollisesti sisällytettävä vaihe, jossa annettava *opetus (2)* on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole luku- ja kirjoitustaitoa tai joiden luku- ja kirjoitustaito ovat puutteellisia

huomautus

Aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe sisältää luku- ja kirjoitustaidon alkeita, numeerisia perustaitoja ja kotoutumista tukevia sisältöjä.

literacy training phase of basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta).

Vrt. *vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1644

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

533

aikuisten perusopetuksen päättövaihe

sv slutskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna

en lower secondary education for adults

rather than: final phase of basic education for adults (obsolete)

määritelmä

aikuisten perusopetuksen vaihe, jossa annettavan *opetuksen (2)* tavoitteena on *perusopetuksen* koko *oppimäärän* suorittaminen ja *päättötodistuksen* saaminen ja joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on opinnoista suoriutumiseen riittävät opiskelutaidot sekä riittävä *opetuskielen (1)* hallinta

huomautus

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opinnot vastaavat perusopetuksen *vuosiluokkien* 7–9 opintoja.

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia *oppiaineita* (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen *arvosanaa*.

final phase of basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta). Termin lower secondary education for adults katsotaan kuvaavan käsitteen sisältöä suomalaista järjestelmää tuntemattomalle vastaanottajalle.

Käsitteen tunnus: c1645

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2)

534

perusopetukseen valmistava opetus

sv undervisning som förbereder för grundläggande utbildning

en preparatory education for basic education; preparatory instruction for basic education

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille ja jonka tarkoituksena on antaa [oppijalle](#) kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet [esiopetukseen](#) tai [perusopetukseen](#) siirtymistä varten

huomautus

Käsitteen tunnus: c1633

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

535

(vanhentunut)

lukiokoulutukseen valmistava koulutus

ei: maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus (vanhentunut)

sv utbildning som förbereder för gymnasieutbildning

en preparatory education for general upper secondary education

not: course preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>; instruction preparing

for general upper secondary education; instruction preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>; preparatory education for general upper secondary education for immigrants and foreign-language speakers (obsolete)

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään maahanmuuttajille ja vieraskielisille ja jonka tarkoituksena on antaa [oppijalle](#) kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet [lukiokoulutukseen](#) siirtymistä varten

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus korvautui [tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella](#) oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Oppivelvollisuuslain mukaista [oppivelvollisuutta](#) oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Käsitteen tunnus: c469

Luokka: <lukiokoulutus>

536

tutkintokoulutukseen valmentava koulutus; toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus; TUV-koulutus; < nivelvaiheen koulutus

sv

en

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään henkilöille, jotka ovat suorittaneet *perusopetuksen oppimäärän* tai sitä vastaavan aiemman oppimäärän ja jotka tarvitsevat parantaa valmiuksiaan hakeutua *lukiokoulutukseen* tai *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* tai suorittaa *toisen asteen tutkinto*

huomautus

Tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) mukaan tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammattilliseen tutkintokoulutukseen, ohjata opiskelijaa jatko-opinto- ja työelämäsuunnitelman laadintaan sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava *ylioppilastutkinto* taikka *ammattillinen tutkinto*.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu sellaisille *oppivelvollisille* ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta; opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame; sekä opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen laajuus on enintään 38 *viikkoa*.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suoritus aika on enintään vuosi, mutta opiskelija voi jo aiemmin siirtyä opiskelemaan *lukiokoulutukseen* tai *ammattilliseen koulutukseen*.

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen on yhdistetty aiemmat perusopetuksen ja toisen asteen tutkintotavoitteisen koulutuksen väliin sijoittuneet nivelvaiheen koulutukset eli *perusopetuksen lisäopetus*, *lukiokoulutukseen valmistava koulutus* ja *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus*.

Käsitteen tunnus: c1688

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Nivelvaihe ja siirtymävaihe*, *Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)* ja *Tutkinnon suorittaminen ammattillisessa koulutuksessa*

537

(vanhentunut)

aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus

sv utbildning i läs- och skrifvärdigheter för vuxna invandrare

en literacy training for adult migrants

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään oppivelvollisuuden ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on, että *oppija* oppii suomen tai ruotsin kielen alkeet sekä luku- ja kirjoitustaidon perusteet

huomautus

Käsite aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on vanhentunut 1.1.2018. Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus oli työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla järjestetty koulutus (2), joka oli tarkoitettu oppijoille, jotka eivät osanneet lukea millään kielellä tai osasivat lukea muulla kuin latinalaisella kirjaimistolla, mutta lukutaito ei ollut riittävä tietoyhteiskunnan vaatimusten näkökulmasta. Vuoden 2018 alussa aikuisten luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirrettiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle osaksi *koulutusjärjestelmää*.

Vuoden 2018 alusta lähtien aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on korvautunut käsitteillä *oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe* sekä *vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*. Myös *aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa* on mahdollisuus vahvistaa latinalaisen kirjaimiston hallintaa.

Käsitteen tunnus: c471

Luokka: ?

538

vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus

sv utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete
en literacy training in liberal adult education

määritelmä

koulutus (2), jota annetaan *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa* maahanmuuttajille kotoutumisen tueksi ja jonka tarkoituksena on kehittää *oppijan* luku- ja kirjoitustaitoa

huomautus

Luku- ja kirjoitustaidon kehittämisen ohella vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen tavoitteena on tutustuttaa oppijaa suomalaiseen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja arkielämään.

Vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus on tarkoitettu kotoutumisen tueksi sellaisille maahanmuuttajille, joilla ei omassa kotimaassaan tai muualla ole ollut mahdollisuutta saada riittävästi koulutusta ja yleissivistystä, jotta he voisivat selviytyä *opiskelun*, työssäkäynnin sekä käytännön arjen toimintojen haasteista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Opetushallitus on antanut vapaan sivistystyön lukutaitokoulutukseen opetussuunnitelmasuosituksen, joka tuli voimaan 1.1.2018.

Käsitteen tunnus: c1646

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

539

kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

sv integrationsutbildning av vuxna invandrare; integrationsutbildning
en integration training for adult migrants; integration training for migrants

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on kehittää *oppijan* suomen tai ruotsin kielen taitoa ja muita kotoutumista edistäviä valmiuksia, jotka tukevat henkilön pääsyä opintoihin ja työelämään sekä osallistumista yhteiskunnan toimintaan

huomautus

Kotoutumiskoulutukseen sisältyy 1) suomen tai ruotsin kielen *opetusta (1)*; 2) ammatillisten ja muiden työelämässä tarvittavien valmiuksien opetusta (1), ammatillista suunnittelua ja *ohjausta* jatko-opintoihin, työllistymistä edistäviin palveluihin tai työmarkkinoille; 3) muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia valmiuksia. Kotoutumiskoulutuksen sisällöt määräytyvät Opetushallituksen antamien *opetussuunnitelman perusteiden* ja Opetushallituksen suositusten mukaisesti.

Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että henkilö saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon.

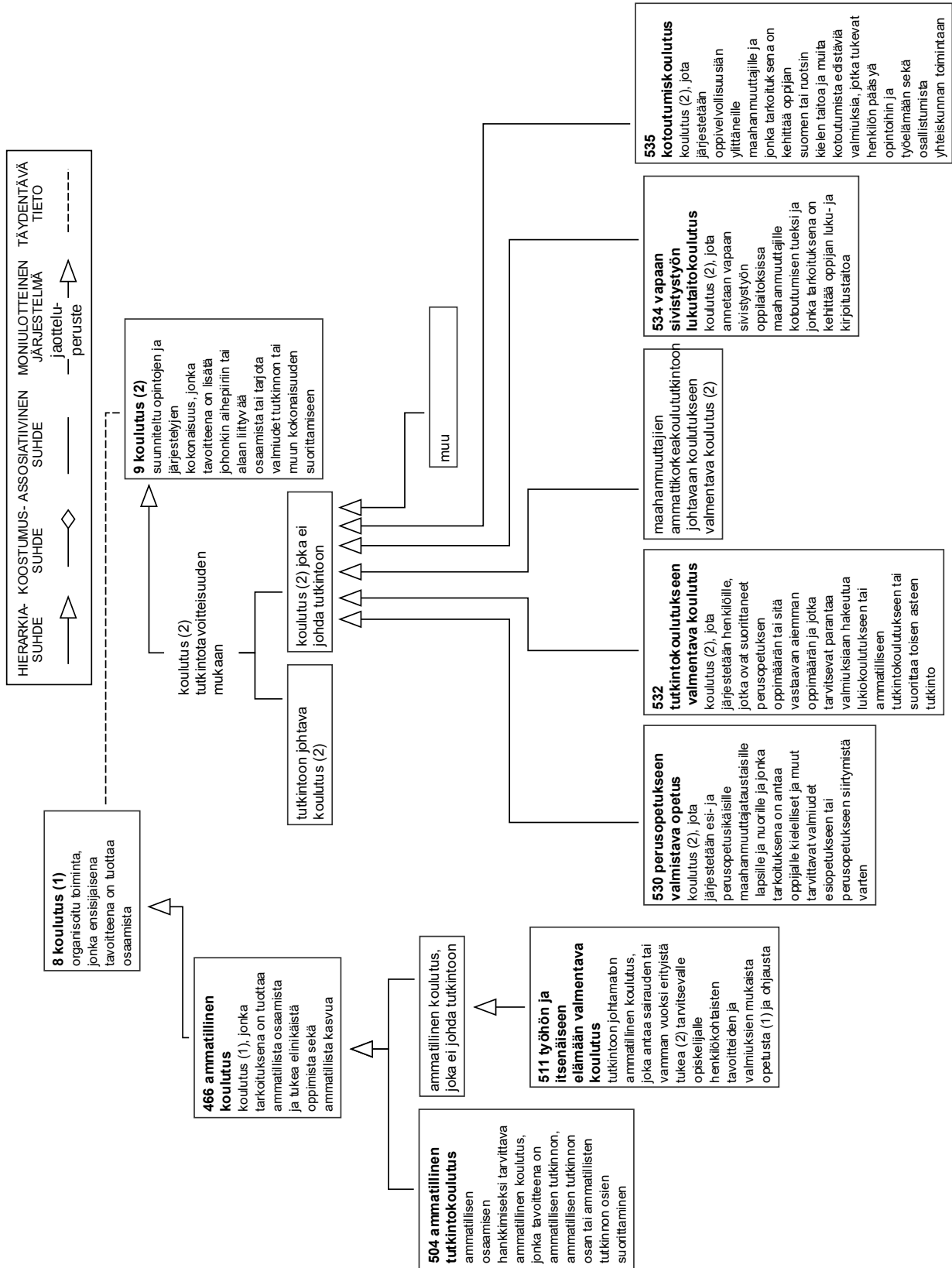
Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti *työvoimakoulutuksena*.

Vrt. *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c472

Luokka: ?

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

Käsitekaavio 60. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).

6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)

540

(vanhentunut)

ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus; ammattistartti

sv orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen; utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning

en preparatory training and guidance for vocational upper secondary education; pre-vocational programme; preparatory education for vocational studies

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jonka tavoitteena on täydentää [oppijan](#) valmiuksia hakeutua [ammatilliseen perustutkintoon](#) johtavaan koulutukseen (2) sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto

huomautus

[Ammatilliseen koulutukseen](#) ohjaavan ja valmistavan koulutuksen tavoitteena on tarjota [opiskelijalle ammatillisessa peruskoulutuksessa](#) tarvittavat perustiedot ja -taidot ja yksilöllistä tukea vastuulliseksi ja tasapainoiseksi ihmiseksi ja aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi kehittymiseen.

Ammatilliseen koulutukseen ohjaavaa ja valmistavaa koulutusta voidaan järjestää esimerkiksi opiskelijoille, joilla on heikko [perusopetuksen päättötodistuksen](#) keskiarvo tai joilla ei ole riittäviä valmiuksia ammatilliseen koulutukseen [hakeutumiseen](#) tai opinnoista suoriutumiseen. Kohderyhmään voivat lukeutua muun muassa maahanmuuttajat ja vammaiset.

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin [630/1998 koulutuksen järjestäjät](#) saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, [maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus](#), [kotitalousopetus](#), [vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus](#) 1. (ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus eli nk. valmentava I) sekä [oppisopimuskoulutuksen](#) ennakkokajakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain [531/2017](#) myötä [ammatilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi](#)).

Käsitteen tunnus: c476

Luokka: <ammatillinen koulutus>

541

(vanhentunut)

maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus

sv förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare

en preparatory education for immigrants for vocational education and training

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on antaa [oppijalle](#) kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet [ammatilliseen peruskoulutukseen](#) siirtymistä varten

huomautus

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin [630/1998 koulutuksen järjestäjät](#) saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia [ammatilliseen koulutukseen](#) hakeutumista edistäviä koulutuksia (2): [ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus](#), maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, [kotitalousopetus](#), ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. [vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus](#)) sekä [oppisopimuskoulutuksen](#) ennakkokajakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain [531/2017](#) myötä [ammatilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi](#)).

Käsitteen tunnus: c470

Luokka: <ammatillinen koulutus>

542

(vanhentunut)

<ammattillinen peruskoulutus>

kotitalousopetus

sv undervisning i huslig ekonomi

en course in home economics

määritelmä

tutkintoon johtamaton *koulutus* (2), jonka tavoitteena on antaa *oppijalle* kotitalouden hoitamisessa sekä hyvinvoinnin edistämiseksi tarvittavia käytännön tietoja ja taitoja

huomautus

Tässä määritelty kotitalousopetus ei tarkoita *perusopetuksen* kotitalous-*oppiainetta*.

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista* edistäviä koulutuksia (2): *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, *maahanmuuttajien ammattilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, kotitalousopetus, ammattilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammattilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c467

Luokka: <ammattillinen koulutus>

543

(vanhentunut)

vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus

sv undervisning och handledning i tränings- och rehabiliteringssyfte för handikappade

en rehabilitative instruction and guidance for the disabled

määritelmä

opetus (1) ja *ohjaus*, joiden tarkoituksena on täydentää *oppijan* valmiuksia hakeutua *ammattilliseen perustutkintoon* johtavaan *koulutukseen* (2) sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammattillinen perustutkinto, tai joiden tarkoituksena on antaa *erityistä tukea* (2) runsaasti tarvitsevalle oppijalle lisää valmiuksia, mahdollisuuksia ja edellytyksiä *ammattilliseen peruskoulutukseen*, työhön ja itsenäiseen elämään

huomautus

Vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus on vammaisille *opiskelijoille* järjestettävää *tutkintoon* johtamatonta *koulutusta* (2). Se voi olla ammattilliseen peruskoulutukseen valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava I) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava II).

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista* edistäviä koulutuksia (2): *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, *maahanmuuttajien ammattilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, *kotitalousopetus*, ammattilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammattilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c475

Luokka: <ammattillinen koulutus>

6.5 Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä

544

**opiskelu-oikeus; opinto-oikeus; opiskelupaikka; > tutkintoon johtava opiskelu-oikeus;
> tutkintoon johtava opinto-oikeus; > tutkinnonsuoritus-oikeus; > rajattu opiskelu-oikeus;
> rajattu opinto-oikeus**

sv studierätt; studieplats <opiskelupaikasta>
inte: examensrätt

en right to study; student place <opiskelupaikasta>
rather than: study right
not: study entitlement; study place

määritelmä

oikeus suorittaa *tutkinto* tai osallistua *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)*

huomautus

Yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) säädellään tutkintoon johtavia opiskelu-oikeuksia. Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain mukaan opiskelu-oikeuden määritelmä on siis yllä annettua suppeampi: opiskelu-oikeudella tarkoitetaan nimenomaan oikeutta suorittaa tutkinto (ei oikeutta osallistua koulutukseen (2) tai opetukseen (1)).

Ammatillisessa koulutuksessa ja *lukiokoulutuksessa* opiskelu-oikeus syntyy, kun *koulutuksen järjestäjä* ottaa *hakijan opiskelijaksi*. Opiskelu-oikeus alkaa *koulutuksen järjestäjän* päättämänä ajankohtana.

Lukiokoulutuksessa opiskelijan opiskelu-oikeus alkaa koulutuksen järjestäjän päättämänä ajankohtana. Opiskelu-oikeus päättyy, kun opiskelija saa opintonsa suoritetuiksi, mutta kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua opintojen aloittamisesta tai opiskelijalle mahdollisesti myönnettävän lisäajan jälkeen. Opiskelu-oikeus voi päättyä myös siihen, että opiskelija menettää opiskelu-oikeutensa (ks. *opiskelu-oikeuden menettänyt*) tai siihen, opiskelija itse eroaa eli luopuu opiskelu-oikeudestaan (vrt. *eroamisesta ilmoittaminen*).

tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus;

tutkinnonsuoritus-oikeus sekä **rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus**: Termin opiskelu-oikeus käyttöyhteydessä täytyy erikseen tarkentaa, onko kyse tutkintoonjohtavasta oikeudesta (termit ”tutkintoon johtava opiskelu-oikeus”, ”tutkintoon johtava opinto-oikeus” ja ”tutkinnonsuoritus-oikeus”) vai oikeudesta osallistua *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)* (termit ”rajattu opiskelu-oikeus” ja ”rajattu opinto-oikeus”).

opiskelupaikka: Termit opiskelu-oikeus ja opiskelupaikka ovat (ainakin lähes) synonyymeja, mutta niillä on hiukan eri käyttökontekstit. Esimerkiksi puhutaan *opiskelupaikan vastaanotosta* eikä opiskelu-oikeuden vastaanotosta.

examensrätt: Ruotsin termiä examensrätt käytetään joskus virheellisesti viittaamaan opiskelu-oikeuteen, vaikka se merkitsee tutkinnon myöntämislupaa.

study place: Englannin termi study place sisältää myös viittauksen fyysiseen paikkaan, joten sen käyttöä ei suositella suomen opiskelupaikka-termin vastineena.

Ks. myös *opiskelu-oikeuden päättymisen*.

Käsitteen tunnus: c487

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä*, *Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä ja Opiskelun keskeytyminen*

545

opiskelu-oikeuden tila

sv studierättens status

en status of the right to study
not: study entitlement status

määritelmä

oppijan opiskelu-oikeudelle tietojärjestelmään määritetty tila

huomautus

Opiskelu-oikeuden tiloja voivat olla esimerkiksi aktiivinen, optio, päätynyt, passivoitu, luopunut ja peruutettu. Tilaa ”aktiivinen” tarkennetaan *lukukausi-ilmoittautumisen tila* -tiedolla.

Käsitteen tunnus: c488

Käsittekaavio: *Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

546

opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv

en ~ put studies on hold *verb*

määritelmä

oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetun *lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla *opiskelijan opiskeluoikeus* keskeytetään väliaikaisesti

huomautus

Kun opiskeluoikeus keskeytetään väliaikaisesti, opiskelijan opiskeluoikeus säilyy, mutta hän ei aktiivisesti opiskele keskeytyksen aikana. Vrt. *opiskeluoikeuden menettäminen*, jossa opiskelija menettää opiskeluoikeutensa kokonaan.

Oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetuissa lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa *koulutuksen järjestäjä* päättää *opiskeluoikeuden väliaikaisesta keskeyttämisestä* opiskelijan hakemuksesta.

Lukiokoulutuksen opiskelijan oikeudesta opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen säädetään lukiolaissa (714/2018, 23 §). Ammatillisen koulutuksen opiskelijan oikeudesta opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen säädetään puolestaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 96 §). Sekä lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa opiskelijalla on oikeus keskeyttää opiskeluoikeutensa väliaikaisesti esimerkiksi siksi ajaksi, jonka hän on suorittamassa asevelvollisuuttaan.

Korkeakouluissa (1) opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen -käsitettä vastaa lähinnä käsite *poissaolevaksi ilmoittautuminen*.

Ks. myös *väliaikaisesti keskeyttänyt*.

Vrt. *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen*.

Käsitteen tunnus: c1628

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

547

opiskeluoikeuden peruuttaminen

sv indragning av studierätten

en revocation of the right to study; revoking the right to study

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla soveltumattomaksi osoittautuneen *opiskelijan opiskeluoikeus* peruutetaan

huomautus

Opiskeluoikeuden peruuttaminen voi tulla kysymykseen *koulutuksessa (2)*, johon liittyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Peruuttaminen voidaan tehdä esimerkiksi, jos opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen (2) liittyvissä käytännön tehtävissä tai jos hän on terveydentilansa vuoksi soveltumaton. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), yliopistolaisissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Opiskeluoikeuden peruuttaminen voidaan tehdä myös kurinpidollistyyppisestä syystä.

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa esimerkiksi tapauksessa, jossa opiskelijan *opiskelijavalinnassa* käyttämä dokumentaatio todetaan vilpilliseksi.

Käsitteen tunnus: c489

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeytyminen](#)

548

opiskeluoikeuden palauttaminen

sv återställande *n* av studierätten

en reinstatement of the right to study <peruutetun opiskeluoikeuden palauttamisesta>; ~ readmission <menetetyn opiskeluoikeuden palauttamisesta>

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän* päätös, jolla *opiskelijan* peruutettu *opiskeluoikeus* palautetaan

huomautus

Peruutettu opiskeluoikeus (ks. *opiskeluoikeuden peruuttaminen*) tulee palauttaa, jos *opiskelija* osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole.

Termillä opiskeluoikeuden palauttaminen viitataan joskus myös menetetyn opiskeluoikeuden (ks. *opiskeluoikeuden menettäminen*) takaisin antamiseen, vaikka esimerkiksi *ammattillisessa koulutuksessa* ja yliopistolaissa (558/2009) sillä tarkoitetaan nimenomaan peruutetun opiskeluoikeuden palauttamista.

Englanniksi (peruutetun) opiskeluoikeuden palauttamisesta käytetään termiä reinstatement of the right to study (esimerkiksi *yliopistolain 558/2009 englanninkielisessä käännöksessä*). Menetetyn opiskeluoikeuden takaisin hakemisesta puolestaan käytetään epävirallisesti termiä reapplication ja menetetyn opiskeluoikeuden palauttamisesta termiä readmission.

Käsitteen tunnus: c491

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

549

opiskeluoikeuden menettäminen

sv förlust av studierätten

en forfeiture of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>

määritelmä

koulutuksen järjestäjän toimenpide, joka seuraa säännösten noudattamatta jättämisestä ja jossa *opiskelija* menettää *opiskeluoikeutensa*

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädettyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa.

Opiskeluoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta (1)*, mikäli on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Korkeakoulun (1) opiskelija voi menettää *opiskeluoikeutensa* esimerkiksi mikäli hän on laiminlyönyt yliopistolain mukaisen ilmoittautumisvelvollisuuden (ks. *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*) tai ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä ajassa.

Menetetty opiskeluoikeus on mahdollista saada takaisin.

Ks. myös *opiskeluoikeuden menettänyt*.

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsite *eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c490

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeytyminen](#)

550

eroamisesta ilmoittaminen <ammattillinen, lukiokoulutus>; **eroaminen** <ammattillinen, lukiokoulutus>;
opiskeluoikeudesta luopuminen <korkeakoulut>

sv avstå sin studierätt *verb*

en waiver of the right to study <korkeakoulut>; renouncement of the right to study <korkeakoulut>

määritelmä

oppijan toimenpide, jossa oppija ilmoittaa *opetuksen järjestäjälle* tai *koulutuksen järjestäjälle* eroavansa tai *korkeakoululle (1)* luopuvansa *opiskeluoikeudestaan*

huomautus

Perusopetuksessa eroamisesta ilmoittaminen voi tulla kyseeseen sellaisen *oppilaan* kohdalla, jonka lainmukainen velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt. Ks. tarkemmat tiedot käsitteen *eronneeksi katsominen* kohdalta.

Ks. myös *eronneeksi katsominen*, *eronneeksi katsottu*, *opiskeluoikeudesta luopunut*.

Käsitteen tunnus: c504

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*, *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä* ja *Opiskelun keskeyttäminen*

551

opiskeluoikeuden päättyminen

sv studierättens upphörande

en termination of the right to study

määritelmä

opiskelijan opiskeluoikeuden loppuminen

huomautus

Lukiokoulutuksessa opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat *eroamisesta ilmoittaminen*, *opiskeluoikeuden menettäminen* sekä se, että opiskelija on suorittanut *koulutuksen (2)*, johon hänet on otettu opiskelijaksi. Lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjä* antaa opiskeluoikeuden päättymisestä erillisen päätöksen.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat opiskelijan *eronneeksi katsominen* sekä se, että opiskelija on suorittanut *tutkinnon*, *tutkinnon osan* tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi. *Työvoimakoulutuksessa* opiskeluoikeus päättyy *koulutuksen järjestäjän* ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston sopimana ajankohtana.

Korkeakouluissa (1) opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat *opiskeluoikeudesta luopuminen*, *opiskeluoikeuden menettäminen* sekä se, että opiskelija on suorittanut tutkinnon tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi.

Käsitteen tunnus: c1615

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

552

lisääjän myöntäminen opiskeluoikeuteen; opiskeluoikeuden jatkaminen <korkeakoulut>

ei: suoritusajan pidentäminen <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv förlängning av studierätt <korkeakoulut>; förlängning av studietid <korkeakoulut>; ~ fortsatt studierätt <korkeakoulut>

en extension of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>; extension of the time for completing studies <lukiokoulutus>

määritelmä

koulutusorganisaation toimenpide, jolla opintojen suorittamisen sallittua kestoa tai *opiskeluoikeuden* kestoa jatketaan *opiskelijan* hakemuksesta

huomautus

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen *oppimäärä* enintään neljässä vuodessa, jollei *koulutuksen järjestäjä* myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisääntynyttä opintojen loppuun saattamiseen.

Korkeakoulutuksessa opiskelijan on opiskeluoikeuden jatkamista koskevan hakemuksen yhteydessä esitettävä suunnitelma opintojen loppuun saattamisesta. Opiskeluoikeutta voidaan jatkaa, mikäli opiskelijalla on suunnitelman perusteella mahdollisuus saattaa opintonsa loppuun kohtuullisessa ajassa. Yliopistolain (558/2009) mukaan opiskeluoikeutta voidaan *korkeakoulussa (1)* jatkaa korkeintaan kaksi vuotta tavoiteaikaa pidemmäksi.

Käsitteen tunnus: c892

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

553

ensisijainen opiskeluoikeus

sv primär studierätt

en primary right to study

määritelmä

useasta yhdessä *korkeakoulussa (1)* samaan aikaan voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta* se, jonka *opiskelija* ilmoittaa ensisijaiseksi

huomautus

Eri tavoitetutkintoihin tähtäävistä, samassa korkeakoulussa (1) samaan aikaan voimassaolevista opiskeluoikeuksista vain yksi voi kunakin ajanjaksona olla ensisijainen.

Käsitteen tunnus: c493

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

554

erillinen opiskeluoikeus; erillinen opinto-oikeus

sv separat studierätt

en non-degree right to study; right to complete non-degree studies

not: separate non-degree right to study

määritelmä

ajallisesti rajattu *opiskeluoikeus*, joka oikeuttaa *opiskelijan* suorittamaan rajatun määrän *korkeakoulun (1) tutkintoon* kuuluvia opintoja ilman tutkinnonsuoritusoikeutta

huomautus

Käsitteen tunnus: c494

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

6.6 Ilmoittautuminen

555

oppilaaksi ilmoittautuminen

sv anmälning (1)

en

määritelmä

toimenpide, jolla *oppilasvalintaa* käyttävään *esi-* tai *perusopetukseen* hyväksytty *oppilas* ilmoittaa, aikooko hän osallistua *opetukseen* (1)

huomautus

Käsitteen tunnus: c495

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

556

opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)

ei: kirjoittautuminen (vanhentunut)

sv anmälning (2)

inte: inskrivning (1)

en enrolment

not: registration (2)

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelupaikan* vastaanottanut *hakija* ilmaisee *korkeakoululle* (1) aloittavansa *opiskelun*, minkä jälkeen hänet merkitään korkeakoulun (1) opiskelijarekisteriin *opiskelijaksi*

huomautus

Henkilön on tehtävä opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), kun hän saa uuden *opiskeluoikeuden*.

Opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) yhteydessä korkeakouluopiskelija tekee *lukuvuosi-ilmoittautumisen* läsnä olevaksi tai, mikäli laissa määritellyt ehdot täyttyvät, poissa olevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Mikäli korkeakouluopiskelijalla ei ole aiempia opiskeluoikeuksia, opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) tuloksena tapahtuu *kirjoilletulo*.

Lukiokoulutuksessa ei ole erillistä ”opiskelijaksi ilmoittautuminen”-toimenpidettä, vaan *opiskelupaikan vastaanotto* kattaa myös *oppilaitoksen* opiskelijaksi ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen.

enrolment, registration: Englannin registration-termiä käytetään ilmoittautumisesta *lukuvuosille* tai *lukukausille* (ks. *lukuvuosi-ilmoittautuminen* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*), kun taas opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), engl. enrolment, tehdään vain kerran, opintojen alussa.

Ks. myös *opiskelupaikan vastaanotto*.

Myös *vapaassa sivistystyössä* käytetään termiä opiskelijaksi ilmoittautuminen, mutta sillä viitataan eri käsitteeseen; ks. *opetukseen ilmoittautuminen*.

Käsitteen tunnus: c496

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

557

opiskelun alkamisen siirtäminen

sv skjuta upp studiestarten *verb*

en deferral of the start of studies; postponement of the start of studies

määritelmä

opiskelijan toimenpide, jolla *opiskelun* alkamista ensimmäisenä *lukuvuonna* siirretään myöhempään ajankohtaan

huomautus

Opiskelun alkamisen siirtäminen on mahdollista ainoastaan laissa säädetyistä syistä.

Opiskelun alkamisen siirtäminen tapahtuu ilmoittautumalla ensimmäiseksi lukuvuodeksi - tai poikkeuksellisesti ensimmäiseksi *lukukaudeksi* - poissa olevaksi (ks. *lukukausi-ilmoittautuminen*).

Vrt. *poissaoleva opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c492

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Opiskelu oikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

558

<korkeakoulut>

kirjoilletulo

sv inskrivning (2); inskrivning i matrikeln <historiallinen, juhlallinen>

en entry into the student register

määritelmä

henkilön ensimmäinen kirjaaminen *korkeakoulun (1)* opiskelijarekisteriin *tutkintoon* johtavien opintojen aloittamisen yhteydessä

huomautus

Ks. myös *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*.

Käsitteen tunnus: c500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#) ja [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

559

lukuvuosi-ilmoittautuminen

mieluummin kuin: läsnäolo ilmoittautuminen (1)

sv läsårsanmälan /FI/

en registration for the academic year

rather than: annual registration

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyn *lukuvuoden lukukausia* koskevista *lukukausi-ilmoittautumisista*

huomautus

Opiskelijan velvollisuudesta ilmoittautua joka lukuvuosi säädetään yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Lukuvuosi-ilmoittautumisella opiskelija voi ilmoittautua lukuvuoden lukukausiksi läsnäolevaksi tai, mikäli laissa mainitut ehdot täyttyvät, poissaolevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaissa ja ammattikorkeakoululaissa.

Lukuvuosi-ilmoittautuminen voi kohdistua *korkeakouluun (1)* tai tiettyyn *opiskelu oikeuteen*.

Käsitteen tunnus: c883

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

560

lukukausi-ilmoittautuminen

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (2)

sv terminsanmälan

en registration for the academic term

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelija* ilmoittaa olevansa läsnä tai poissa tietyn *lukukauden* ajan

huomautus

Käsitteen tunnus: c497

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#) ja [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

561

poissaolevaksi ilmoittautuminen

sv anmäla sig som frånvarande *verb*

en register as non-attending *verb*

määritelmä

lukukausi-ilmoittautuminen, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* ilmoittaa olevansa *lukukauden* poissa

huomautus

Korkeakoulussa (1) opiskelijan tulee yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan ilmoittautua joka lukuvuosi läsnä- tai poissaolevaksi.

Korkeakoulujen (1) poissaolevaksi ilmoittautuminen -käsitettä vastaa *toisen asteen koulutuksessa* lähinnä käsite *opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen*.

Ks. myös *poissaoleva opiskelija, väliaikaisesti keskeyttänyt*.

Käsitteen tunnus: c1660

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

562

lukukausi-ilmoittautumisen tila; ~ lukuvuosi-ilmoittautumisen tila

sv status för terminsanmälan

en registration status for the academic term; ~ registration status for the academic year

määritelmä

opiskelijan lukukausi-ilmoittautumiselle tietojärjestelmään määritetty tila

huomautus

Lukukausi-ilmoittautumisen tila liittyy tarkentavana tietona *opiskeluoikeuden tilaan* ”aktiivinen”.

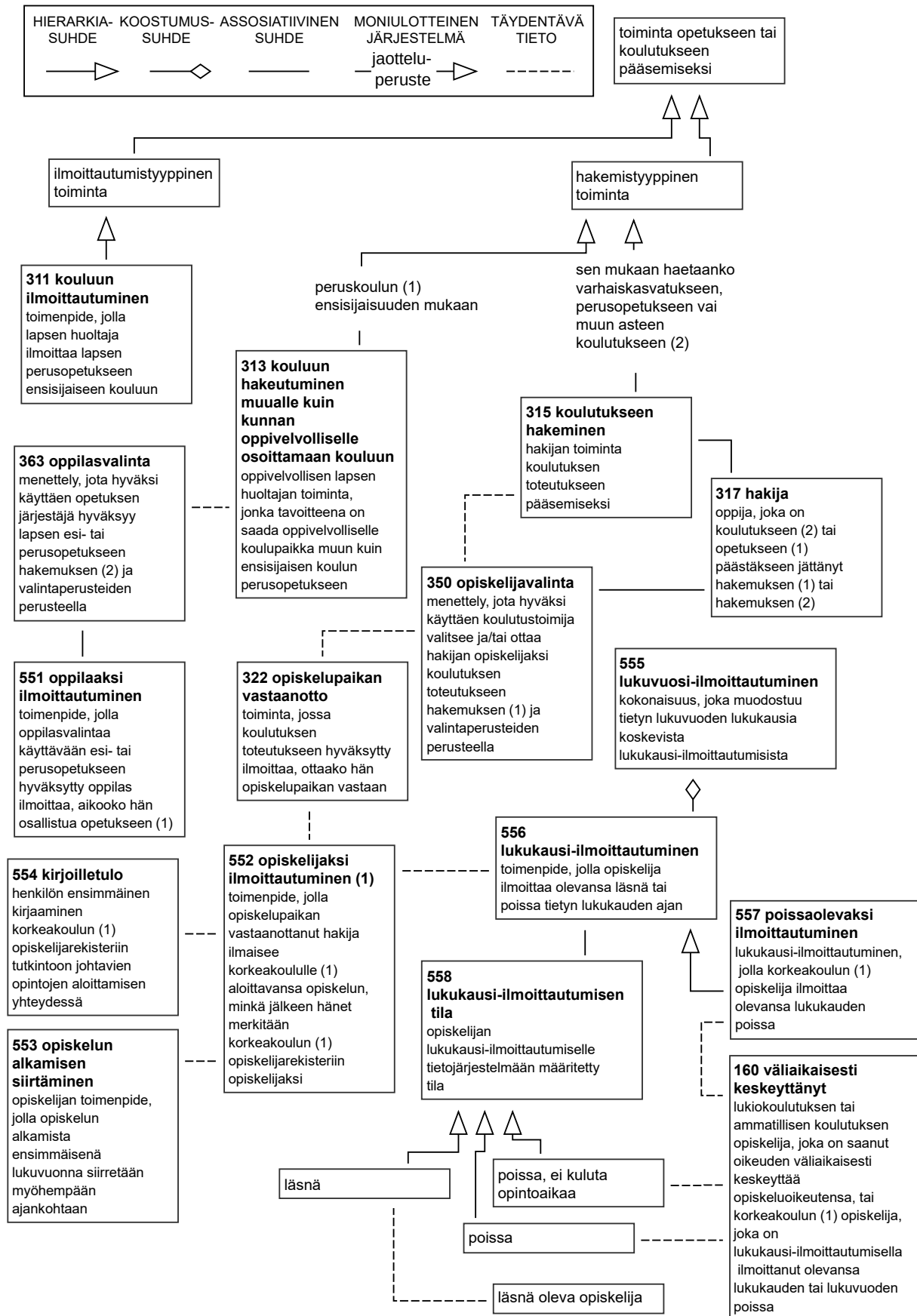
Lukukausi-ilmoittautumisen tiloja ovat ”läsnä”, ”poissa” ja ”poissa, ei kuluta opintoaika”.

Lukuvuosi-ilmoittautumisen tila muodostuu tietyn *lukuvuoden* lukukausi-ilmoittautumisten tilatiedoista.

Käsitteen tunnus: c884

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

Käsittekaavio 62. Ilmoittautumiskäsitteitä.

563

<korkeakoulut>

kirjoilletulopäivämäärä; kirjoihintulopäivämäärä

sv inskrivningsdatum *n*

en date of entry into the student register

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan kirjoilletulo* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tapahtunut

huomautus

Käsite kirjoilletulopäivämäärä on eri kuin käsite *opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä*.

Käsitteen tunnus: c501

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

564

lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä; ~ lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä

sv datum *n* för terminsanmälan

en date of registration for the academic term; ~ date of registration for the academic year

not: enrolment date

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt *lukukausi-ilmoittautumisen*

huomautus

Tietojärjestelmiin merkitään hienomman jaon mukainen tieto eli tieto lukukausi-ilmoittautumisesta. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä päätellään lukukausi-ilmoittautumispäivämääristä. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä on siis päivämäärä, jona opiskelija on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt tiettyyn *lukuvuoteen* liittyvät lukukausi-ilmoittautumiset.

Käsitteen tunnus: c499

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

565

<korkeakoulut>

opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä

sv startdatum *n* för studierätten

en start date of the right to study

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan opiskeluoikeus* on *korkeakoulun (1)* opiskelijarekisterin merkinnän mukaan alkanut

huomautus

Opiskeluoikeus alkaa korkeakoulussa (1) yleensä ensimmäinen elokuuta tai ensimmäinen tammikuuta.

Käsitteen tunnus: c502

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

566

opintojen aloittamispäivämäärä

sv studiernas startdatum *n*

en start date of studies

määritelmä

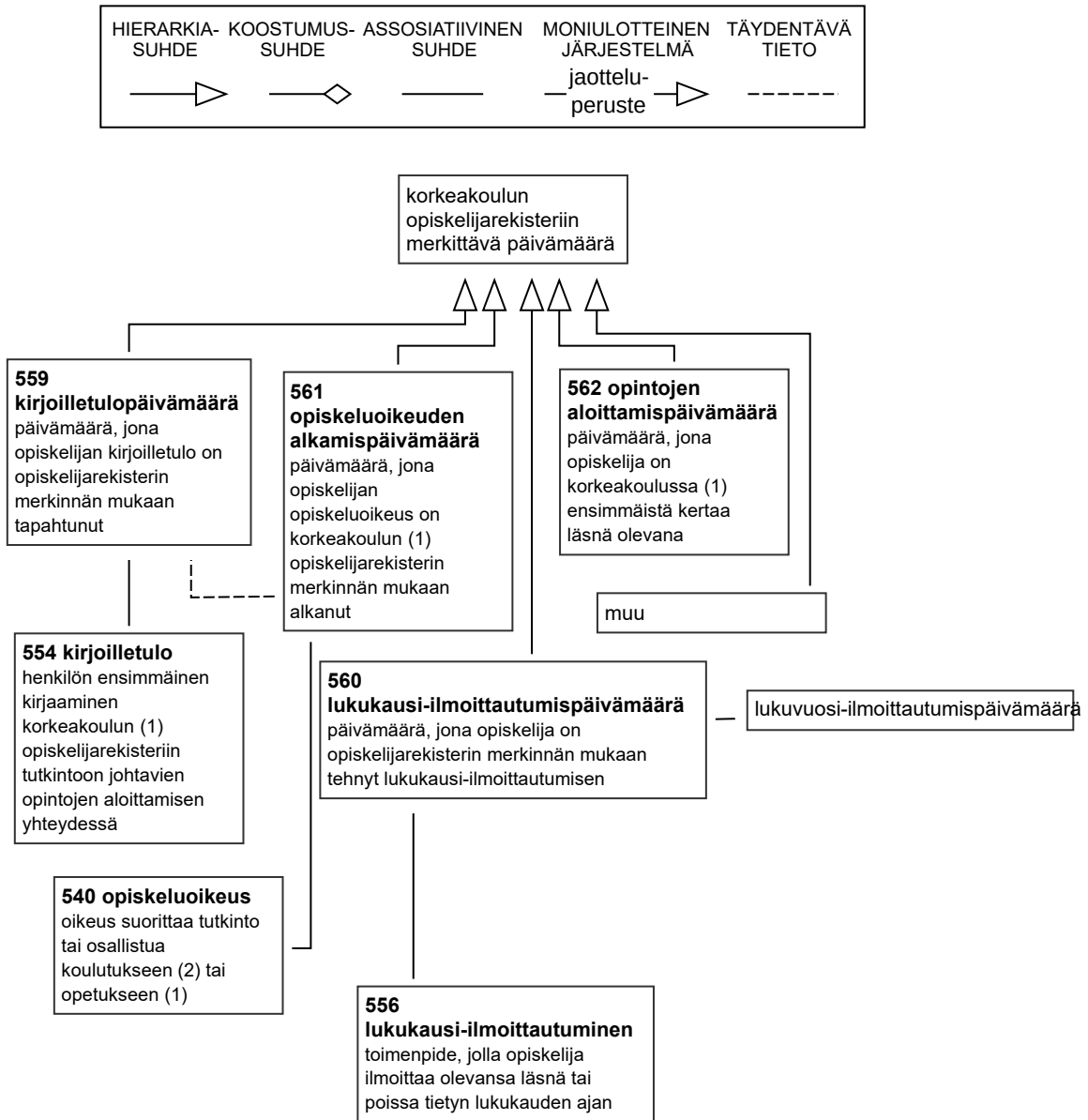
päivämäärä, jona *opiskelija* on *korkeakoulussa (1)* ensimmäistä kertaa läsnä olevana

huomautus

Käsitteen tunnus: c908

Luokka: <korkeakoulut>

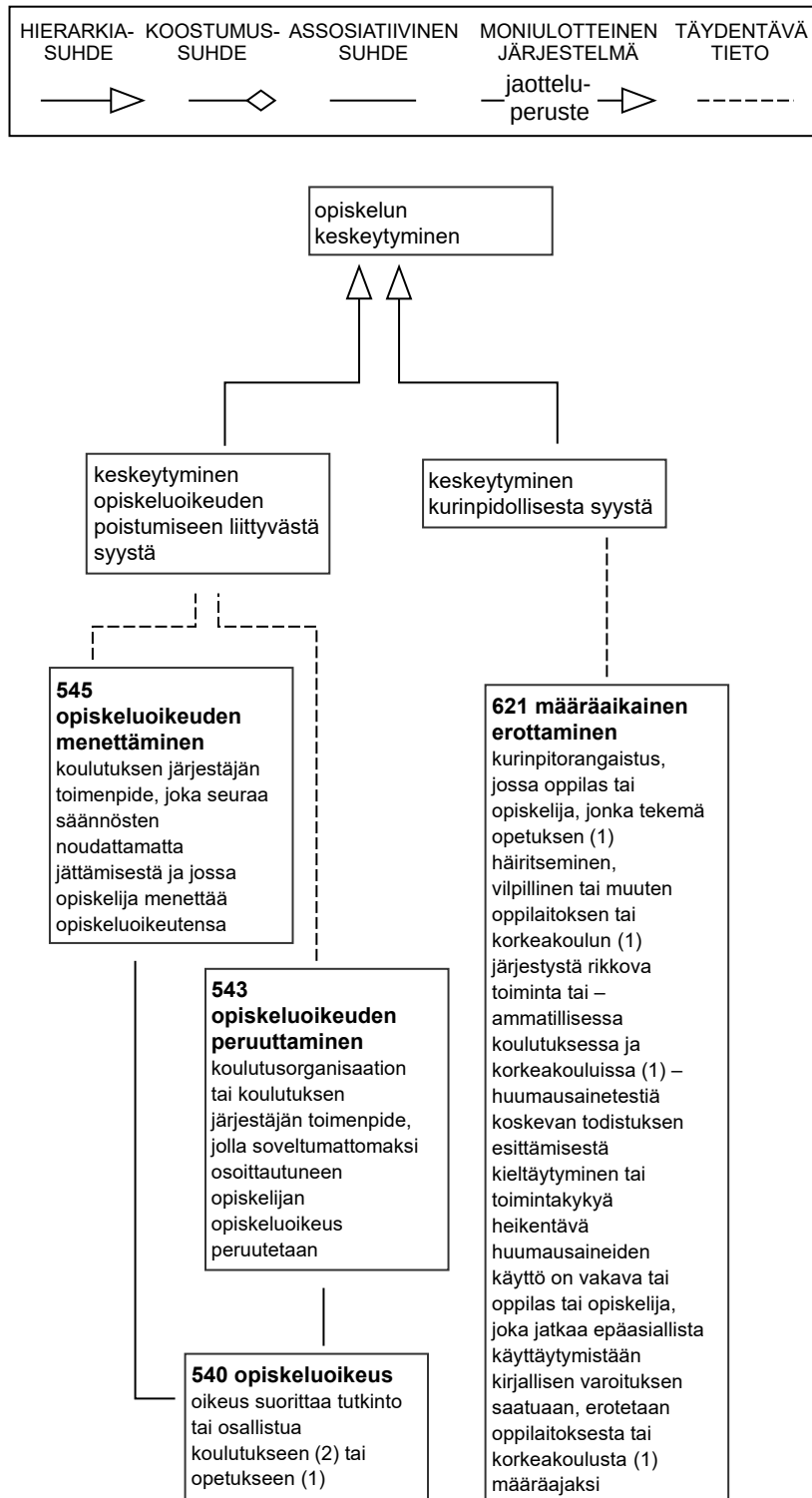
Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

Käsitekaavio 63. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.

6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen

6.7.1 Opiskelun keskeytyminen

Käsittekaavio 64. Opiskelun keskeytyminen.

6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen

567

esiopetuksen keskeyttäminen

sv avbrytande *n* av förskoleundervisning
en

määritelmä

tilanne, jossa *lapsi* lakkaa osallistumasta *esiopetukseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c877

Luokka: <esiopetus>

Käsitekaavio: [Opiskelun keskeyttäminen](#)

568

(vanhentunut)

koulunkäynnin keskeyttäminen

sv avbrytande *n* av skolgång
en

määritelmä

tilanne, jossa *oppilas* lakkaa suorittamasta *oppivelvollisuuttaan*

huomautus

Käsite koulunkäynnin keskeyttäminen vanhentui oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Vrt. *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen*.

Käsitteen tunnus: c503

Luokka: <perusopetus>

569

oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen

sv
en

määritelmä

opetuksen järjestäjän, *koulutuksen järjestäjän* tai *oppivelvollisen* asuinkunnan toimenpide, jolla oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytyy määräajaksi tai toistaiseksi

huomautus

Oppivelvollisella on oikeus tietyissä erityistilanteissa keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi. Tästä oikeudesta on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §).

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi.

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen toistaiseksi, jos oppivelvollisuuden suorittamisen estävä sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä. Jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytetään toistaiseksi, oppivelvollinen katsotaan eronneeksi. (ks. *eronneeksi katsominen*).

Ks. myös *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt*.

Käsitteen tunnus: c1791

Luokka: <perusopetus>, <oppivelvollisuuskoulutus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaavio: [Opiskelun keskeyttäminen](#)

570

(vanhentunut)

opintojen työvoimapoliittinen keskeyttäminen

sv < avbrott i studierna

en temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds

määritelmä

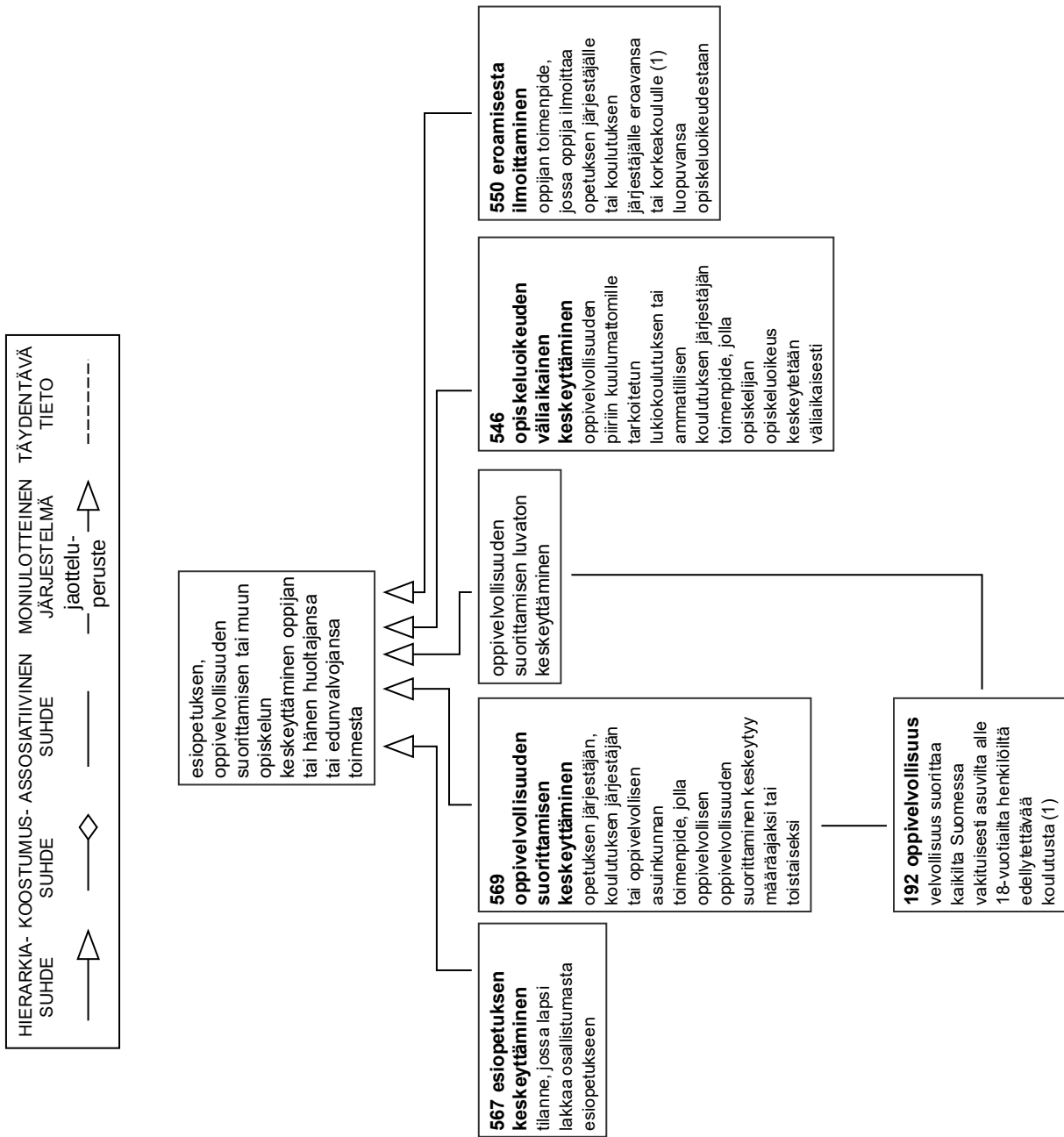
toimenpide, jossa yliopisto-opiskelija ilmoittaa luopuvansa *opiskeluoikeudestaan* väliaikaisesti vähintään vuoden ajaksi, jona aikana häntä ei työttömyysturvalain mukaan pidetä päätoimisena *opiskelijana*

huomautus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaan yliopisto-opiskelijaa, joka on keskeyttänyt opintonsa vähintään vuoden ajaksi, ei keskeytysaikana pidetä päätoimisena opiskelijana.

Vrt. *opiskeluoikeudesta luopuminen*.

Käsitteen tunnus: c506

Käsittekaavio 65. Opiskelun keskeyttäminen.

6.8 Ohjaus

571

työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus

sv arbetsplatshandledning

en workplace tutoring

määritelmä

työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä annettava *ohjaus*, joka pyrkii edesauttamaan *oppijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisten tavoitteiden saavuttamista

huomautus

Työpaikalla järjestettävän ohjauksen tavoitteena on ohjata *opiskelijaa osaamisen hankkimisessa* ja valmistaa opiskelijaa *näyttöön*.

Työpaikalla järjestettävää ohjausta voivat antaa *työpaikkaohjaaja* ja *oppilaitosohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c1720

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

572

ohjausmerkintä; ohjauskirjaus

sv dokumentering av handledning

en

määritelmä

tietojärjestelmään kirjattava merkintä, joka tehdään suunnitellusta tai tapahtuneesta *ohjauksesta*

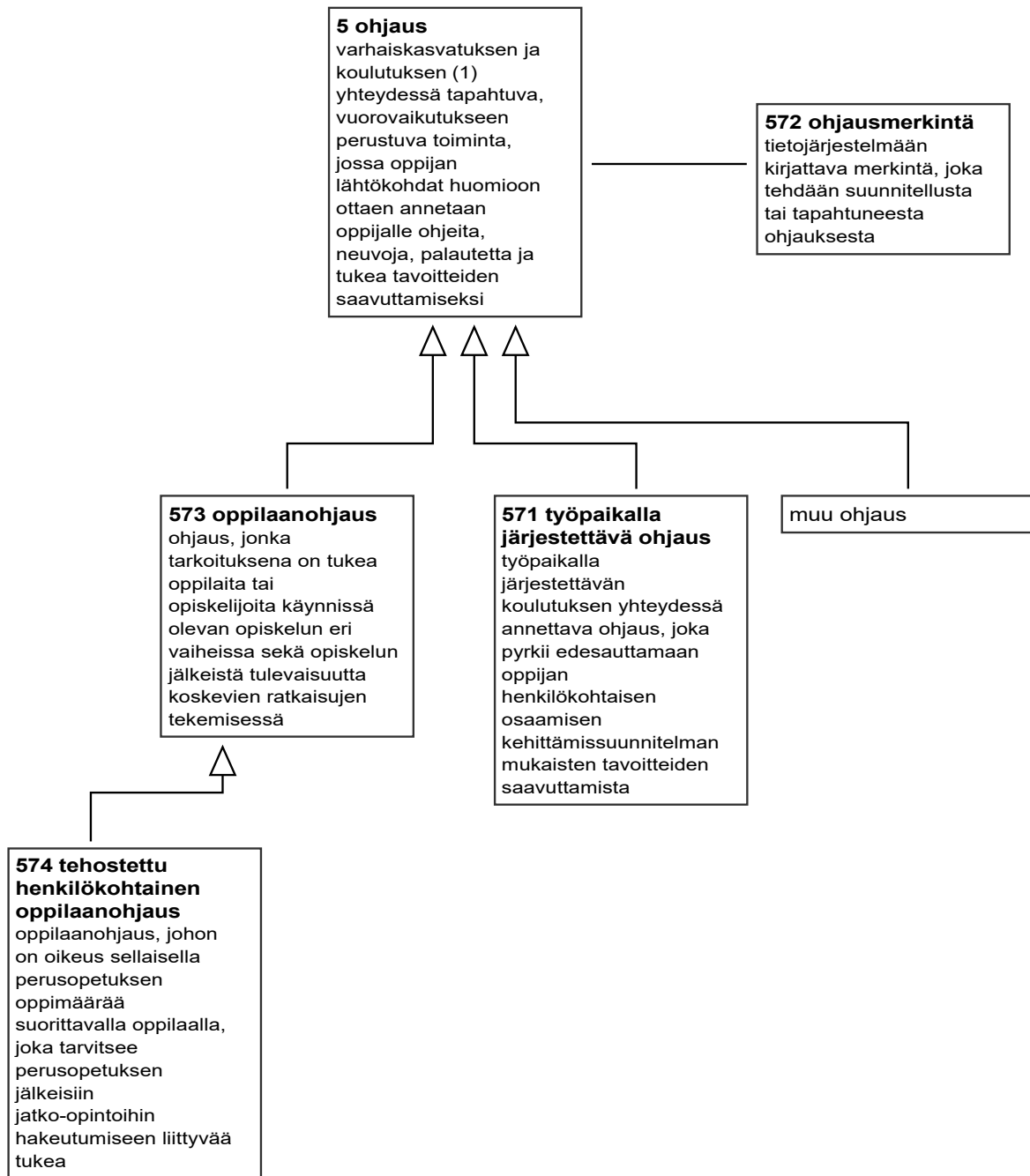
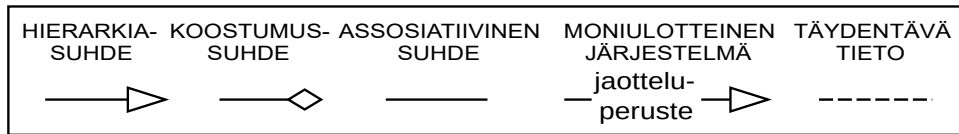
huomautus

Käsitteen tunnus: c1721

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Käsitekaavio 66. Ohjauskäsitteitä.

6.9 Opiskelun tuki

6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus

573

oppilaanohjaus <perusopetus>; **opinto-ohjaus (1)** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **opintoneuvonta** <korkeakoulut>; > **opinto-ohjaus (2)** <yliopistot>; ~ **opiskelijaneuvonta** <korkeakoulut>

sv elevhandledning <perusopetus>; studiehandledning <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; < studierådgivning <korkeakoulut>

en study and careers guidance <perusopetus, lukiokoulutus>; study guidance <korkeakoulut>; student advice <korkeakoulut>; academic advice <yliopistojen opinto-ohjaus (2)>; ~ study and careers education <perusopetus ja lukiokoulutus; oppiaineeseen rinnastettava oppilaanohjaus ja opinto-ohjaus>
not: guidance counselling

määritelmä

ohjaus, jonka tarkoituksena on tukea *oppilaita* tai *opiskelijoita* käynnissä olevan *opiskelun* eri vaiheissa sekä opiskelun jälkeistä tulevaisuutta koskevien ratkaisujen tekemisessä

huomautus

Tässä määriteltyyn ohjaustoimintaan sisältyy *perusopetuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* myös opintoja: perusopetuksessa kaikille yhteiseen *oppiaineeseen* rinnastettava oppilaanohjauksen *oppimäärä* ja *lukiokoulutuksessa oppiaineeseen* rinnastettava opinto-ohjauksen pakollinen *oppimäärä*.

Perusopetuksen oppilaanohjaukseen kuuluu oppilaiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Perusopetuksen oppilaanohjausta antaa *oppilaanohjaaja*. Oppilaanohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Perusopetuksen oppilaanohjaus tutustuttaa oppijoita myös työntekoon järjestämällä tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toteuttamalla käytännön tutustumista työelämään. Oppilaalla on oikeus saada *opetussuunnitelman (2)* mukaista oppilaanohjausta.

Ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaukseen (1) kuuluu opiskelijoiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Opinto-ohjaus (1) on opiskelijoiden, oppilaitoksen henkilöstön ja huoltajien yhteistoimintaa. Ammatillisessa koulutuksessa opinto-ohjauksen tavoitteena on muun muassa turvata opintojen sujuminen, tukea ja edistää henkilökohtaista kehitystä ja ammatillista kasvua sekä antaa tietoa työmarkkinoista, työllisyystilanteesta, työllistymismahdollisuuksista ja jatko-opintoihin hakeutumisesta.

Lukiokoulutuksen opinto-ohjaukseen (1) kuuluu opiskelijoiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Lukiokoulutuksen opinto-ohjaus (1) on opiskelijoiden, oppilaitoksen henkilöstön ja huoltajien yhteistoimintaa. Opinto-ohjaus (1) tutustuttaa oppijoita myös työntekoon järjestämällä tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toteuttamalla käytännön tutustumista työelämään.

Lukiokoulutuksen osalta vertaa myös opinto-ohjausta (1) laajempi käsite *opintojen ohjaus*. Jälkimmäiseen sisältyy opinto-ohjauksen (1) lisäksi henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta.

Korkeakouluiissa (1) käytetään termiä opintoneuvonta. Opintoneuvonnan tavoitteena on neuvoa opiskelijoita opiskeluun liittyvissä kysymyksissä (esimerkkinä *pääaineen* vaihtamiseen tai tietyn *siuvaineen* saamiseen liittyvät menettelyt).

Yliopistoissa käsite opinto-ohjaus (2) on suppeampi kuin tässä määritelty käsite opintoneuvonta. Yliopistojen opinto-ohjauksella (2) tarkoitetaan kunkin *opintoalan* toimintaa, jota voi tehdä *professori* tai muu *opetushenkilöstön* edustaja.

Korkeakoulujen (1) käsite opiskelijaneuvonta on tässä määriteltyä laajempi käsite, johon sisältyy esimerkiksi *opiskelijavaihtoa* koskeva neuvonta.

studierådgivning: Ruotsin termi studierådgivning viittaa tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, esimerkiksi opintososiaalisiin teemoihin liittyvään ohjaamiseen.

study and careers education: Termi study and careers education viittaa *lukiokoulutuksen oppiaineeseen* rinnastettavaan opinto-ohjaukseen sekä toisaalta *opinto-ohjaajan* tekemään ryhmä- tai henkilökohtaiseen ohjaukseen, joka liittyy edellä mainittuun oppiaineeseen rinnastettavaan opinto-ohjaukseen.

guidance counselling: Termiä guidance counselling käytetään joillakin englanninkielisillä kulttuurialueilla oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tyypisistä toiminnasta. Kuitenkin koska guidance counselling toisilla englanninkielisillä kulttuurialueilla assosioituu terapian luonteiseen toimintaan ja esimerkiksi koulupsykologin tai koulukuraattorin tekemään työhön, termin käyttöä oppilaanohjauksen tai opinto-ohjauksen englanninkielisenä vastineena ei suositella.

Käsitteen tunnus: c902

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

574

tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

sv intensifierad personlig elevhandledning
en

määritelmä

[oppilaanohjaus](#), johon on oikeus sellaisella [perusopetuksen oppimäärää](#) suorittavalla [oppilaalla](#), joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea

huomautus

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta, laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma sekä tehostetaan työelämään ja [koulutukseen \(1\)](#) tutustumista. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla.

Käsitteen tunnus: c1938

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut

575

opintososiaalinen etu <perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; opintososiaalinen etuus <amatillinen koulutus>; ~ opintososiaalinen palvelu

sv studiesocial förmån
en social benefit for students

määritelmä

lakisääteinen etu, jolla ylläpidetään ja edistetään [perusopetuksen oppilaan](#) tai [toisen asteen koulutuksen opiskelijan](#) oppimista, terveyttä ja hyvinvointia

huomautus

Etuudella tarkoitetaan taloudelliselta arvoltaan määriteltävissä olevaa hyödykettä, joka myönnetään saajan aseman tai elämäntilanteen perusteella ennalta määritellyin perustein. Etuudet eivät aina ole rahamääräisiä, mutta niiden rahallinen arvo on laskettavissa. [Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 4. laitos (TSK 49, 2017).] Etu puolestaan on yleiskielen sana ja viittaa hyödylliseen tai myönteiseen asiaan ottamatta kantaa siihen, voidaanko asian taloudellista arvoa määrittää. Opetus- ja koulutuslalla termejä opintososiaalinen etu ja opintososiaalinen etuus käytetään kuitenkin osin synonyymisesti. Opintososiaaliset edut tai opintososiaaliset etuudet on laaja käsite, ja nämä edut tai etuudet voivat olla myös palveluita (nk. opintososiaaliset palvelut). Esimerkkejä opintososiaalisista palveluista ovat [opiskeluhoolto](#) sekä niihin sisältyvät [opiskeluterveydenhuolto](#) ja [kouluterveydenhuolto](#).

[Perusopetukseen](#), [lukiokoulutukseen](#) ja [amatilliseen perustutkintoon](#) johtavaan [amatilliseen koulutukseen](#) sekä [tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen](#) ja [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen](#) liittyviä opintososiaalisia etuja ovat esimerkiksi [opetuksen \(1\)](#) ja [kouluterian](#) maksuttomuus.

Amatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen liittyviä opintososiaalisia etuuksia ovat esim. avustajapalvelut ja erityiset apuvälineet sekä amatillisessa koulutuksessa lisäksi [oppisopimuskoulutuksessa](#) päiväraha ja korvaus majoitus- ja matkakustannuksista.

Vertaa Kelan maksamat opintoetuudet eli etuudet, joilla tuetaan [peruskoulun \(1\)](#) jälkeisiä päätoimisia opintoja. Kelan myöntämiä opintoetuuksia ovat opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintotuen asumislisä ja opintolainan valtiontakaus sekä koulumatkatuki, ateriatuki ja korkoavustus.

Käsitteen tunnus: c636

Luokka: <perusopetus>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#) ja [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

576

oppilashuolto <esiopetus, perusopetus>; **opiskelijahuolto** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>;
opiskeluhoito <yhteinen nimitys oppilashuollolle ja opiskelijahuollolle>

sv elevvård <esiopetus, perusopetus>; studerandevård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; elevhälsa
<opiskeluhoito>

en student welfare <oppilashuolto, opiskelijahuolto ja niiden yhdessä muodostama opiskeluhoito>; ~ student
welfare body <opiskeluhoitoryhmä>
rather than: pupil welfare
not: pupil and student welfare <opiskeluhoito>; student care services

määritelmä

[oppilaitoksessa](#) tapahtuva toiminta, jonka tavoitteena on edistää [esiopetuksessa](#) olevan lapsen, [perusopetuksen oppilaan](#) tai [lukiokoulutuksen](#) tai [ammattillisen koulutuksen opiskelijan oppimista](#) ja tukea hänen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiaan

huomautus

Esiopetuksessa oppilashuollon palveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä terveydenhoitopalvelut, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina lastenneuvolapalveluina.

Perusopetuksen oppilashuollon palvelut muodostuvat [kouluterveydenhuollon](#) sekä [koulukuraattorin](#) ja [koulupsykologin](#) palveluista.

Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijahuollon palvelut muodostuvat [opiskeluhoito](#) palveluista sekä [kuraattorin](#) ja [psykologin](#) palveluista.

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoito psykologin ja kuraattorin antamaa koulunkäynnin ja [opiskelun](#) tukea ja [ohjausta](#), joilla edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä [oppijoiden](#) perheiden ja muiden läheisten kanssa ja tuetaan oppijoiden [oppimista](#) ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Oppilas- ja opiskelijahuolto on maksutonta.

oppilashuolto, opiskelijahuolto, opiskeluhoito: Oppilas- ja opiskelijahuollosta on säädetty laissa [1287/2013](#). Laissa käytetään termiä opiskeluhoito, jolla viitataan sekä perusopetuslain ([628/1998](#)) mukaiseen oppilashuoltoon että lukiolain ([714/2018](#)) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) mukaiseen opiskelijahuoltoon.

student welfare: Englanniksi suositellaan käytettäväksi termiä student welfare myös oppilashuollosta. Termiä on käytetty myös oppilas- ja opiskelijahuoltolain ([1287/2013](#)) englannin käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c508

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

577

kouluterveydenhuolto

sv skolhälsovård

en school healthcare

not: school health service

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on seurata ja tukea [perusopetuksen oppilaiden](#) kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia sekä ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan

huomautus

Kouluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu myös tarjota ja järjestää tukea oppilaiden tarpeen mukaan, tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään sekä varmistaa kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus ja yhteisön hyvinvointi.

Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat muun muassa [koululääkärin](#) ja [kouluterveydenhoitajan](#) tekemät terveystarkastukset, terveysneuvonta ja suun terveyden huolto.

[Esiopetuksessa](#) yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain ([1326/2010](#)) mukaisina lastenneuvolapalveluina.

Kouluterveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuu on [peruskoulun \(1\)](#) sijaintikunnalla.

Kouluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa ([1326/2010](#)).

Käsitteen tunnus: c198

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

578

opiskeluterveydenhuolto

mieluummin kuin: opiskelijaterveydenhuolto

sv studerandehälsovård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; studenthälsovård <korkeakoulut>

en student health care; student health service

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on edistää *toisen asteen oppilaitosten* ja *korkeakoulujen (1) opiskelijoiden* terveyttä, ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan sekä parantaa ja hoitaa sairaita opiskelijoita

huomautus

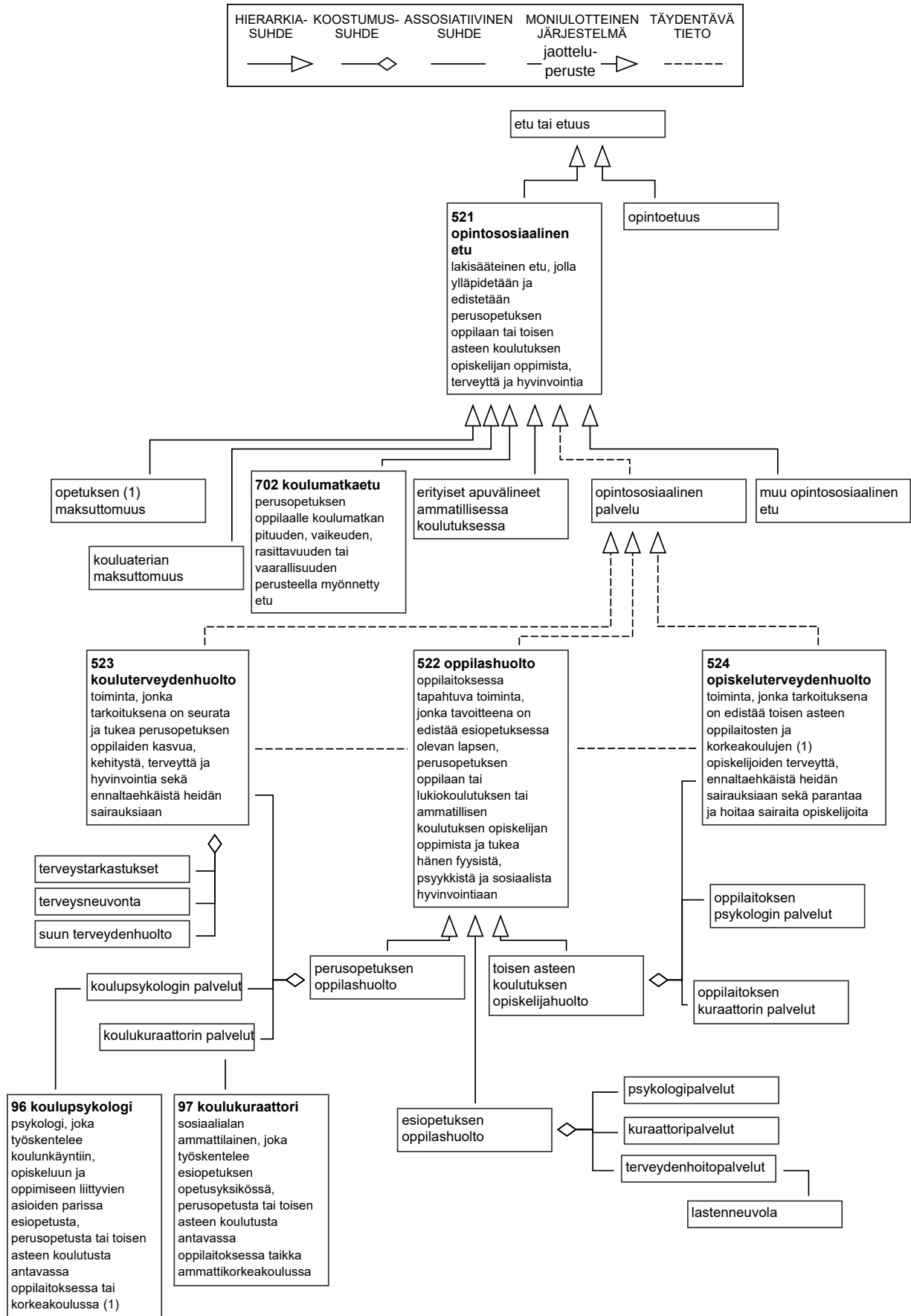
Opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat *lukioiden (1)*, *ammattillista koulutusta* antavien *oppilaitosten* sekä *korkeakoulujen (1) opiskelijoille*. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen, oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen, terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, opiskelijan *erityisen tuen (2)* ja tutkimuksen tarpeen varhainen tunnistaminen ja tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen.

Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019).

Käsitteen tunnus: c199

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

Käsitekaavio 67. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.

6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia

579

opiskelijan ateriakorvaus; ruokaraha

sv måltidsersättning för studerande
en

määritelmä

opiskelijan ateriointikulujen kattamiseen tarkoitettu korvaus, joka maksetaan *ammattilliseen perustutkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* opiskelijalle sellaisina opiskelupäivinä, joina opiskelija on ollut oikeutettu *maksuttomaan ateriaan* mutta ei ole voinut käyttää tätä oikeuttaan

huomautus

Opiskelijan ateriakorvausta maksetaan muun muassa *työpaikalla järjestettävän koulutuksen* ajalta.

Vrt. käsite *maksuton ateria*.

Tässä määriteltyä käsitettä ei tule sekoittaa toiseen ateriakorvaus-nimiseen käsitteeseen, jolla tarkoitetaan esimerkiksi työnantajan työntekijälle maksamaa kustannusten korvausta ateriointikuluista, jotka johtuvat työmatkasta.

Käsitteen tunnus: c1724

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

580

koulutuskorvaus

sv utbildningsersättning
en financial compensation for education and training

määritelmä

korvaus, jota *koulutuksen järjestäjä* maksaa työnantajalle *oppisopimuskoulutuksesta* aiheutuvista kustannuksista

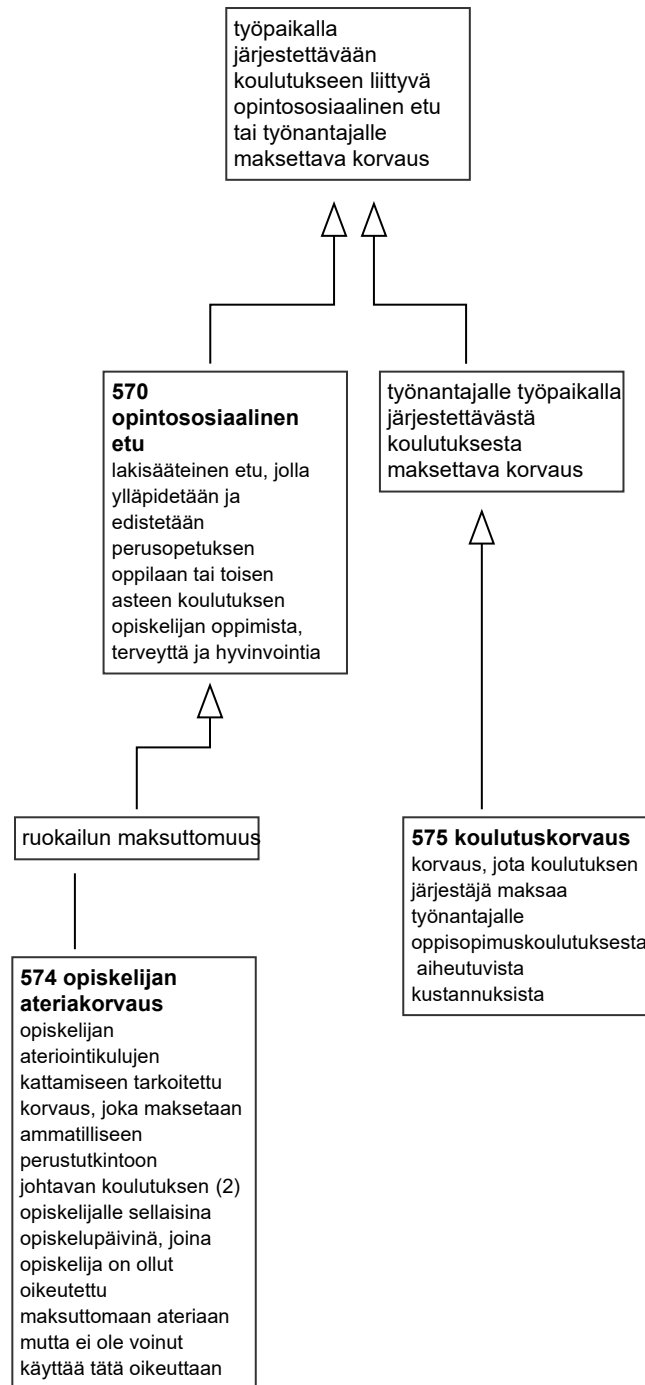
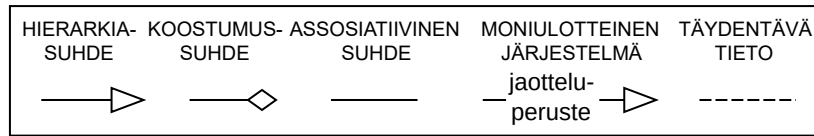
huomautus

Koulutuksen järjestäjä maksaa koulutuskorvausta oppisopimuskoulutuksen järjestämistä koskevan sopimuksen mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c1726

Käsittekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Käsitekaavio 68. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.

6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut

581

opiskelun tukipalvelut

sv stödtjänster för studerande

en ancillary student support services; non-academic student support services <korkeakoulut>
rather than: study support services; student services
not: academic support services

määritelmä

[koulutusorganisaation](#) tarjoamat, varsinaista [opiskelua](#) tukevat palvelut

huomautus

Esimerkkejä opiskelun tukipalveluiksi luettavista [korkeakoulujen \(1\)](#) palveluista ovat opiskelijapalvelut, terveydenhuoltopalvelut (ks. [opiskeluterveydenhuolto](#)), esteettömyyspalvelut, vakuutuspalvelut, vapaa-ajanpalvelut ja liikuntapalvelut.

Monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) opiskelun tukipalveluihin sisältyvät myös tieto- ja viestintätekniiikan tukipalvelut.

Käsitteen tunnus: c509

Luokka: <korkeakoulut>

6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa

582

varhaiskasvatuksessa annettava tuki

sv stöd inom småbarnspedagogik

en support provided in early childhood education and care; support provided in ECEC

määritelmä

tuki, jonka lähtökohtana ovat [varhaiskasvatuksessa](#) olevan [lapsen](#) vahvuudet sekä [oppimiseen](#), kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet

huomautus

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa tai hyvinvointinsa edellyttämää tukea heti tuen tarpeen ilmetyä.

Varhaiskasvatuksessa annettava tuki rakentuu lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista.

[Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden](#) ja varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan lapsen tarvitsema tuki kirjataan [lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan](#) ja lapselle määritellään hänelle sopiva tuki ja tuen muodot. Suunnitelmaan kirjataan varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen liittyvät vastuut ja työnjako, tukitoimenpiteet sekä niiden toteuttamista ja arviointi.

Käsitteen tunnus: c1851

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#) ja [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

583

<varhaiskasvatuksessa>

tuen tarpeen arviointi

sv bedömning av stödbehovet; bedömning av behovet av stöd
en

määritelmä

arviointi, joka koskee *lapsen varhaiskasvatuksessa annettavan tuen* tarvetta ja sen riittävyyttä sekä toteutumista

huomautus

Lapsen tuen tarpeen arviointi kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Päätös annettavasta tuesta* edellyttää tuen tarpeen arviointia.

Lapsen tuen tarpeen arvioinnista ja arvioinnin ajankohdista on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018).

Käsitteen tunnus: c1901

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

584

<varhaiskasvatuksessa>

tuen vaikuttavuuden arviointi

sv utvärdering av stödets inverkan; utvärdering av stödets effekt
en

määritelmä

lapselle varhaiskasvatuksessa annetun tuen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen ja hyödyn arviointi

huomautus

Tuen vaikuttavuuden arvioinnin perusteella päivitetään suunnitelma varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta.

Tuen vaikuttavuuden arviointi kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan*.

Käsitteen tunnus: c1902

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

585

päätös varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja tukipalveluista

sv beslut om stöd och stödjtjänster som ges i småbarnspedagogiken
en

määritelmä

kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hallintopäätös *varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja tukipalveluista*

huomautus

Päätös annetaan *tehostetusta* ja *erityisestä tuesta* ja *yleisen tuen* kohdalla tukipalveluista.

Käsitteen tunnus: c1903

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

586

varhaiskasvatuksen tukipalvelut; tukipalvelut

sv stödtjänster inom småbarnspedagogik; stödtjänster
en

määritelmä

eri viranomaisten *varhaiskasvatuksessa annettavan tuen* toteuttamista tukevat palvelut

huomautus

Varhaiskasvatuksen tukipalveluista säädetään varhaiskasvatuslaissa (540/2018). Tukipalveluita voivat olla esimerkiksi *varhaiskasvatuksen erityisopettajan* antama konsultaatio ja *opetus (1)*, tulkitsemis- ja avustamispalvelut sekä apuvälineet.

Käsitteen tunnus: c1905

Varhaiskasvatuksen tukipalveluita voivat järjestää esimerkiksi *varhaiskasvatuksen järjestäjä* tai sosiaali- ja terveydenhuolto.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

587

varhaiskasvatuksen tuen muoto; tukimuoto

sv stödform inom småbarnspedagogik; stödform
en

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen liittyvä toimenpide, joka toteuttaa *lapsen* etua ja vastaa hänen tuen tarvettaan

huomautus

Varhaiskasvatuksen tuen muotoja ovat *pedagogiset*, *rakenteelliset* ja *hoidolliset toimenpiteet*.

Käsitteen tunnus: c1914

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

588

pedagogiset toimenpiteet; pedagogiset järjestelyt; pedagogiset ratkaisut

sv pedagogiska åtgärder; pedagogiska arrangemang; pedagogiska lösningar
en

määritelmä

varhaiskasvatuksen tuen muoto, joka vastaa *lapsen* tuen tarpeisiin niiden edellyttämällä pedagogisilla ja erityispedagogisilla toimintatavoilla ja -menetelmillä

huomautus

Pedagogisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi *varhaiskasvatuksen* toistuvien toimintojen ja struktuurin luominen lapsen päivän rakenteeseen ja sensitiiviset ja saavutettavat vuorovaikutus- ja kommunikointitavat, kuten puhetta korvaavat kommunikaatiomenetelmät. Pedagogisiin toimenpiteisiin kuuluvat myös toiminnan suunnittelu, havainnointi, dokumentointi ja arviointi.

Pedagogisia toimenpiteitä voivat olla myös *varhaiskasvatuksen erityisopettajan* antama konsultaatio ja *opetus (1)*.

Käsitteen tunnus: c1907

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

589

rakenteelliset toimenpiteet; rakenteelliset järjestelyt; rakenteelliset ratkaisut

sv strukturella åtgärder; strukturella arrangemang; strukturella lösningar
en

määritelmä

varhaiskasvatuksen tuen muoto, joka vastaa *lapsen* tuen tarpeisiin henkilöstön osaamista tai määrää lisäämällä, *varhaiskasvatuksen lapsiryhmän* kokoa pienentämällä tai tulkitsemis- ja avustamispalveluiden ja apuvälineiden avulla

huomautus

Rakenteellisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi tarvittavan henkilöstön lisääminen lapsiryhmään tai ryhmän lapsimäärän pienentäminen tai henkilöstörakenteen tarkastelu ja muuttaminen lapsen tuen tarpeen mukaan.

Käsitteen tunnus: c1908

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

590

hoidolliset toimenpiteet; hoidolliset järjestelyt; hoidolliset ratkaisut

sv vårdinriktade åtgärder; vårdinriktade arrangemang; vårdinriktade lösningar
en

määritelmä

varhaiskasvatuksen tuen muoto, joka vastaa *lapsen* perushoitoon, hoivaan sekä avustamiseen ja tarvittaessa myös lapsen terveydenhoidollisiin tarpeisiin

huomautus

Hoidolliset toimenpiteet voivat olla esimerkiksi pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyviä avustamisen tarpeita ja apuvälineitä.

Käsitteen tunnus: c1909

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

591

<varhaiskasvatus>

monialainen yhteistyö

sv sektorsövergripande samarbete
en

määritelmä

yhteistyö *opetuksesta (1)*, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta sosiaalihuollosta sekä *lasten* neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien ja muiden tarvittavien tahojen kanssa

huomautus

Monialaista yhteistyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan *varhaiskasvatusta* järjestettäessä on luotava tarvittavat yhteistyörakenteet.

Käsitteen tunnus: c1910

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

592

yleinen tuki varhaiskasvatuksessa; yleinen tuki (2)

sv allmänt stöd *n* inom småbarnspedagogik
en

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavan tuen toteutus, jossa *lapsi* tarvitsee yleensä lyhytkestoista tai yksittäisiä *varhaiskasvatuksen tukimuotoja* sisältävää ja intensiteetiltään matalaa tukea ja saa sitä osana *varhaiskasvatuksen* perustoimintaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1915

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

593

tehostettu tuki varhaiskasvatuksessa; tehostettu tuki (2)

sv intensifierat stöd *n* inom småbarnspedagogik
en intensified support

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavan tuen toteutus, jossa *lapsi* tarvitsee ja saa tukea, kun *yleinen tuki (2)* ei riitä vastaamaan hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1916

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

594

erityinen tuki varhaiskasvatuksessa; erityinen tuki (3)

sv särskilt stöd *n* inom småbarnspedagogik
en intensive support; intensive special support

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavan tuen vahvin toteutus, jossa *lapsi* tarvitsee ja saa pitkäkestoista, jatkuvaa, kokoaikaista ja yleensä erityispedagogista osaamista ja useita tuen muotoja sisältävää tukea vastaamaan hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa

huomautus

Erityisessä tuessa lapsi tarvitsee tukea vammasta tai sairaudesta, kehityksen viivästymisestä tai muusta lapsen *oppimisen* ja kehityksen tuen tarpeesta johtuen.

Käsitteen tunnus: c1917

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

595

vaativa monialainen tuki varhaiskasvatuksessa

sv krävande sektorsövergripande stöd *n* inom småbarnspedagogik
en highly intensive support; highly intensive special support

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavan tuen toteutus joka edellyttää *monialaista yhteistyötä* ja jota annetaan *yleisen tuen (2)*, *tehostetun tuen (2)* tai *erityisen tuen (3)* osana

huomautus

Käsitteen tunnus: c1918

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

596

yleinen tuki (1)

sv allmänt stöd *n*

en general support

määritelmä

kaiken *kasvatuksen* ja *opetuksen (1)* osana *opettajan arvioinnin (2)* perusteella annettava tuki, jonka tehtävänä on tukea *oppijaa* tavoitteiden saavuttamisessa

huomautus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaan yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata *oppilaan* tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä pedagogisia ratkaisuja sekä ohjaus- ja tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa osana *peruskoulun (1)* arkea. Perusopetuslain (628/1998, 30 §) mukaan *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä.

Yleisen tuen aikana voidaan käyttää kaikkia tukimuotoja lukuun ottamatta *erityisen tuen (1)* päätökseen perustuvaa *erityisopetusta*. Tuen tarpeen kasvaessa ja oppilaan tarvitessa suunnitelmallista tukea hänen tulee saada *tehostettua tukea (1)*.

Käsitteen tunnus: c510

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

597

tehostettu tuki (1)

sv intensifierat stöd *n*

en intensified support

määritelmä

tuki, jota annetaan *oppijalle*, joka tarvitsee *yleistä tukea (1)* voimakkaampaa, säännöllisempää ja suunnitelmallista tukea

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 16a §) mukaan *oppilaalle*, joka tarvitsee *oppimisessaan* tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tukea hänelle tehdyn *oppimissuunnitelman* mukaisesti.

Tehostettu tuki sisältää erityisesti *tukiopetusta* ja *osa-aikaista erityisopetusta, opetukseen (1)* osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustajapalveluita, muita opetuspalveluita, erityisiä apuvälineitä, *oppilashuollon* palveluita sekä tarvittavia pedagogisia järjestelyjä. Tehostetun tuen ja oppimissuunnitelman keskeisestä sisällöstä määrätään *opetussuunnitelman perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c511

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

598

<esiopetus, perusopetus>

erityinen tuki (1)

sv särskilt stöd *n*

en special support; ~ decision for a student to receive special support <erityisen tuen päätös, perusopetuksessa>

määritelmä

tuki, jota annetaan *esiopetuksessa* olevalle lapselle tai *perusopetuksen oppilaalle*, jonka kasvun, kehityksen tai *oppimisen* tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi *tehostetun tuen (1)* avulla

huomautus

Esi- ja perusopetuksessa peruste sille, että *oppija* kuuluu erityisen tuen (1) piiriin, voi olla esimerkiksi vammaisuus, sairaus, kehityksessä viivästyminen tai tunne-elämän häiriö.

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaan erityinen tuki (1) muodostuu *erityisopetuksesta (1)* ja muusta *oppilaan* tarvitsemasta, perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta.

Erityisen tuen (1) antamiseksi *opetuksen järjestäjän* tulee tehdä kirjallinen päätös.

Erityisopetus (1) ja oppilaan saama muu tuki muodostavat järjestelmällisen kokonaisuuden.

Käytettävissä ovat kaikki perusopetuslain mukaiset tukimuodot. Erityinen tuki (1) järjestetään joko yleisen *oppivelvollisuuden* tai *pidennetyin oppivelvollisuuden* piirissä. Erityistä tukea saava oppilas opiskelee joko oppiaineittain tai toiminta-alueittain. Mikäli oppilas opiskelee *oppiaineittain*, hän opiskelee eri oppiaineissa joko yleisen tai yksilöllistetyn *oppimäärän* mukaisesti.

Perusopetuksen erityistä tukea varten oppilaasta tehdään *pedagoginen selvitys*, minkä jälkeen tehdään erityistä tukea koskeva hallintopäätös (nk. erityisen tuen päätös, engl. decision for a pupil to receive special support).

Oppilaalle laaditaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*, josta käy ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen *opetuksen (1)* ja muun tuen antaminen.

special support: Tämän käsitteen englanninkieliseksi vastineeksi on vakiintunut special support. Täsmällisempi termi olisi special educational support. Kannattaa huomata, että vaikka englannin termi special support on varsin geneerinen, Suomen käsitteen erityinen tuki piiriin kuuluu ainoastaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvä tuki.

Käsitteen tunnus: c512

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

599

pedagoginen arvio tehostettua tukea varten

sv pedagogisk bedömning för intensifierat stöd

en pedagogical evaluation

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen *oppijan oppimisen* ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan *yleisestä tuesta (1)* sekä arvion tarvittavista tukijärjestelyistä ja *tehostetun tuen (1)* tarpeesta

huomautus

Tehostetun tuen aloittaminen ja käsittely moniammatillisessa oppilashuoltotyössä perustuu kirjalliseen pedagogiseen arvioon. Arvion laativat *oppilaan opettaja* tai opettajat yhdessä, ja tarvittaessa muut asiantuntijat yhteistyössä oppilaan ja *huoltajan* kanssa. Pedagogisessa arviossa kuvattavat asiat, kuten oppimisen ja koulunkäynnin tilanne kokonaisuutena, oppilaan saaman *yleisen tuen (1)* vaikutukset sekä arvio tarvittavista tukijärjestelyistä, sisältyvät *opetussuunnitelman perusteisiin*.

Käsitteen tunnus: c513

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

600

pedagoginen selvitys erityistä tukea varten

sv pedagogisk utredning för särskilt stöd

en pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen *oppijan oppimisen* ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan *tehostetusta tuesta (1)* sekä arvion tarvittavista tukijärjestelyistä ja *erityisen tuen (1)* tarpeesta

huomautus

Pedagogisessa selvityksessä arvioidaan *oppilaan* erityisen tuen (1) tarvetta. Pedagoginen selvitys tehdään ennen erityistä tukea koskevaa päätöstä.

Käsitteen tunnus: c515

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

601

perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä

sv individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen

en individualised curriculum

määritelmä

oppimäärä, joka on määritelty *erityistä tukea (1)* saavan *oppilaan* tavoitetasolle hänen omien edellytystensä mukaiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c516

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

602

pidennetty oppivelvollisuus

sv förlängd läroplikt

en extended compulsory education

määritelmä

oppivelvollisuus, joka alkaa vuotta säädettyä aiemmin

huomautus

Jos *perusopetukselle* säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona *lapsi* täyttää kuusi vuotta. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset ja sairaat lapset. Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen oppivelvollisuuden alkamista. Lapselle tehdään aina myös päätös *erityisestä tuesta (1)*.

Käsitteen tunnus: c517

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

603

toiminta-alueittain järjestetty opetus

sv undervisning enligt verksamhetsområde
en

määritelmä

oppiainejaon sijasta käytettävä [perusopetuksen](#) järjestämistapa, jota voidaan käyttää vammaisen tai vakavasti sairaan [oppilaan](#) kohdalla ja josta tehdään päätös [erityisen tuen \(1\)](#) päätöksessä

huomautus

Vaikeimmin kehitysvammaisten [oppilaiden opetus \(1\)](#) voidaan järjestää oppiainejaon sijasta [koulutuksen järjestäjän](#) toiminta-alueittain. Myös muulla tavoin vammaisen tai vakavasti sairaan oppilaan opetus (1) voi olla perusteltua järjestää toiminta-alueittain. Perusopetuksen [opetussuunnitelmaan \(1\)](#) kuuluvat toiminta-alueet ovat motoriset taidot, kieli ja kommunikaatio, sosiaaliset taidot, päivittäisten toimintojen taidot ja kognitiiviset taidot.

Käsitteen tunnus: c518

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

604

erityiset opetusjärjestelyt <perusopetus>; erityiset opetus- ja opiskelujärjestelyt <ammatillinen koulutus>

sv särskilda undervisningsarrangemang
en

määritelmä

hallintopäätökseen perustuva [opetuksen \(1\)](#) järjestäminen toisin kuin laissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään

huomautus

[Perusopetuksessa](#) erityisiä opetusjärjestelyitä voidaan käyttää, kun kyse on [erityistä tukea \(1\)](#) saavasta [oppilaasta](#). Tällaisen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä määrätään erityisen tuen päätöksessä.

Erityisiä opetusjärjestelyjä voidaan käyttää myös tietyissä muissa perusopetuslain (628/1998) mukaisissa tilanteissa, kuten jos oppilaalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan perusopetuksen [oppimäärää](#) vastaavat tiedot ja taidot, jos perusopetuksen oppimäärän suorittaminen olisi oppilaalle joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. Erityisistä opetusjärjestelyistä tehdään hallintopäätös, minkä jälkeen oppilaalle laaditaan [oppimissuunnitelma](#).

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä voidaan käyttää, kun on kyse erityisopetuksessa olevasta [opiskelijasta](#).

Erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä voidaan käyttää myös tietyissä muissa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisissa tilanteissa, kuten jos [opiskelijalla](#) katsotaan joltakin osin ennestään olevan tutkinnon sisältämiä opintoja vastaavat tiedot ja taidot, jos [tutkinnon](#) sisältämien opintojen suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja opiskelijan terveydentilaan liittyvistä syistä.

Ammatillisessa koulutuksessa erityisten opetus- ja opiskelujärjestelyiden käyttämisen tavoitteena on, että opiskelija voi suorittaa [tutkinnon](#) tai [koulutuksen \(2\)](#), vaikka hän joiltakin osin ei voi saavuttaa [tutkinnon perusteiden](#) tai koulutuksen (2) perusteiden mukaisia [ammattitaitovaatimuksia](#) tai [osaamistavoitteita \(2\)](#). Ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) voidaan poiketa vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä.

Käsitteen tunnus: c519

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

605

<ammattillinen koulutus>

erityinen tuki (2); ammatillisen koulutuksen erityinen tuki

sv särskilt stöd *n* (2)

en special needs support

määritelmä

tuki ja siihen liittyvät erityiset opetus- ja opiskelijajärjestelyt, jota annetaan *ammattillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hän tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi

huomautus

Erityinen tuki (2) on opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista ja pedagogista tukea.

Käsitteen tunnus: c1306

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

606

<ammattillinen koulutus>

vaativa erityinen tuki

sv krävande särskilt stöd *n*

en intensive special needs support

määritelmä

erityinen tuki (2), jota annetaan *ammattillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hänellä on vaikea vamma tai sairaus, joiden vuoksi hän tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista tukea

huomautus

Vaativaa erityistä tukea voivat antaa vain vaativan erityisen tuen tehtävän saaneet *koulutuksen järjestäjät*.

Käsitteen tunnus: c1307

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

607

osaamisen arvioinnin mukauttaminen

sv anpassning av bedömningen av kunnandet

en adjustment of competence assessment

määritelmä

järjestely, jossa *erityistä tukea (2)* saavan *opiskelijan ammatillisen perustutkinnon perusteiden* mukaista *osaamisen arviointia (2)* muutetaan laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2), jossa otetaan huomioon opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa erityisen tuen (2) tavoitteena on, että opiskelija voi saavuttaa *tutkinnon perusteiden* tai *koulutuksen (2)* perusteiden mukaiset *ammattitaitovaatimukset* ja *osaamistavoitteet (2)*. Erityistä tukea (2) saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2). Osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä.

Käsitteen tunnus: c881

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

608

oppimisen tuki

sv

en support for learning

määritelmä

tuki, jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa *lukiokoulutuksen opiskelijaa*, jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoriutua opinnoistaan

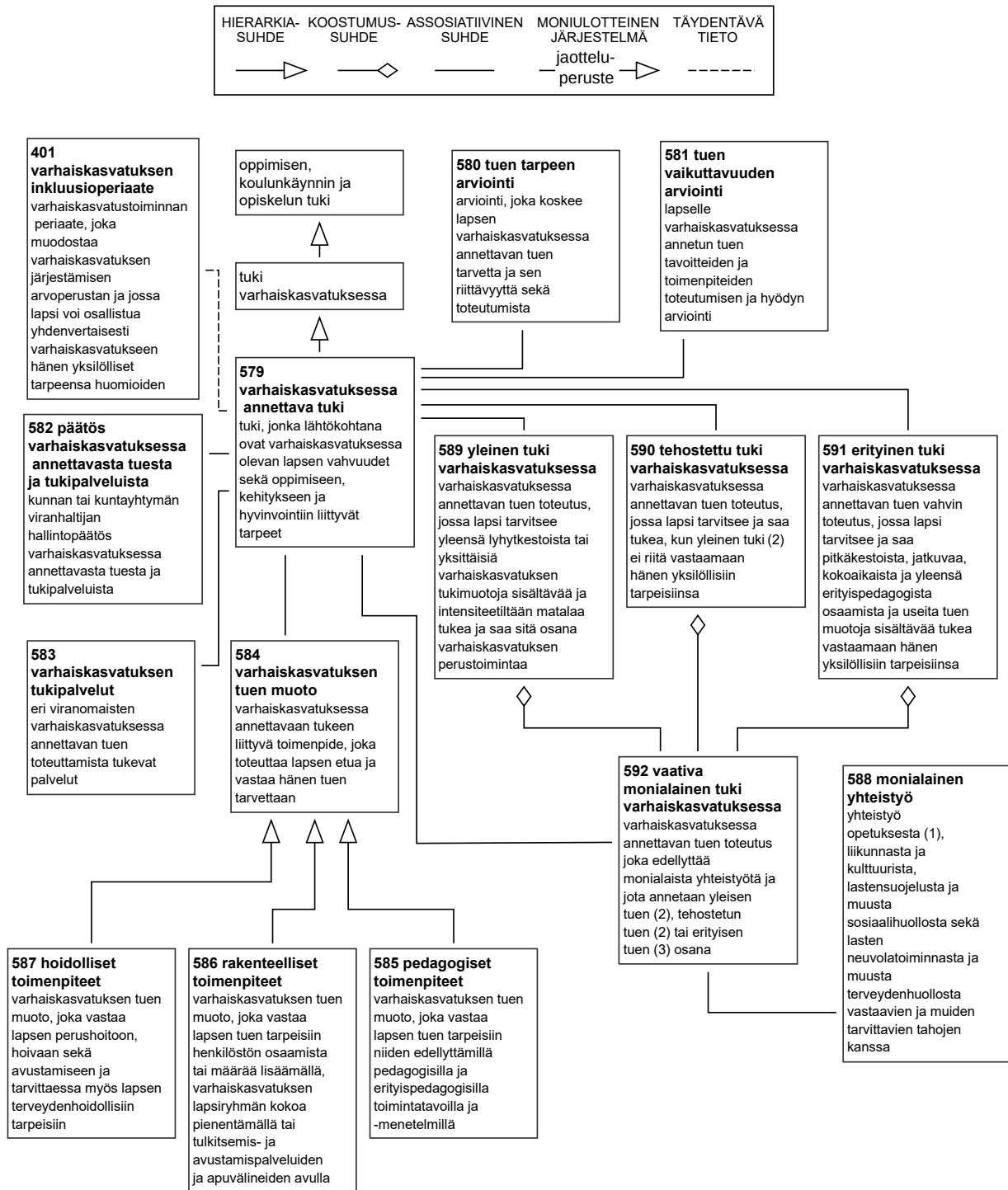
huomautus

Yksi lukiokoulutuksessa käytetty oppimisen tuen muoto on *erityisopetus (2)*. Muita tuen muotoja ovat esimerkiksi *aineenopettajan* antama pedagoginen tuki, erilaiset opetusjärjestelyt ja *ylioppilaskokeen* suorittamiseen annettava lisäaika.

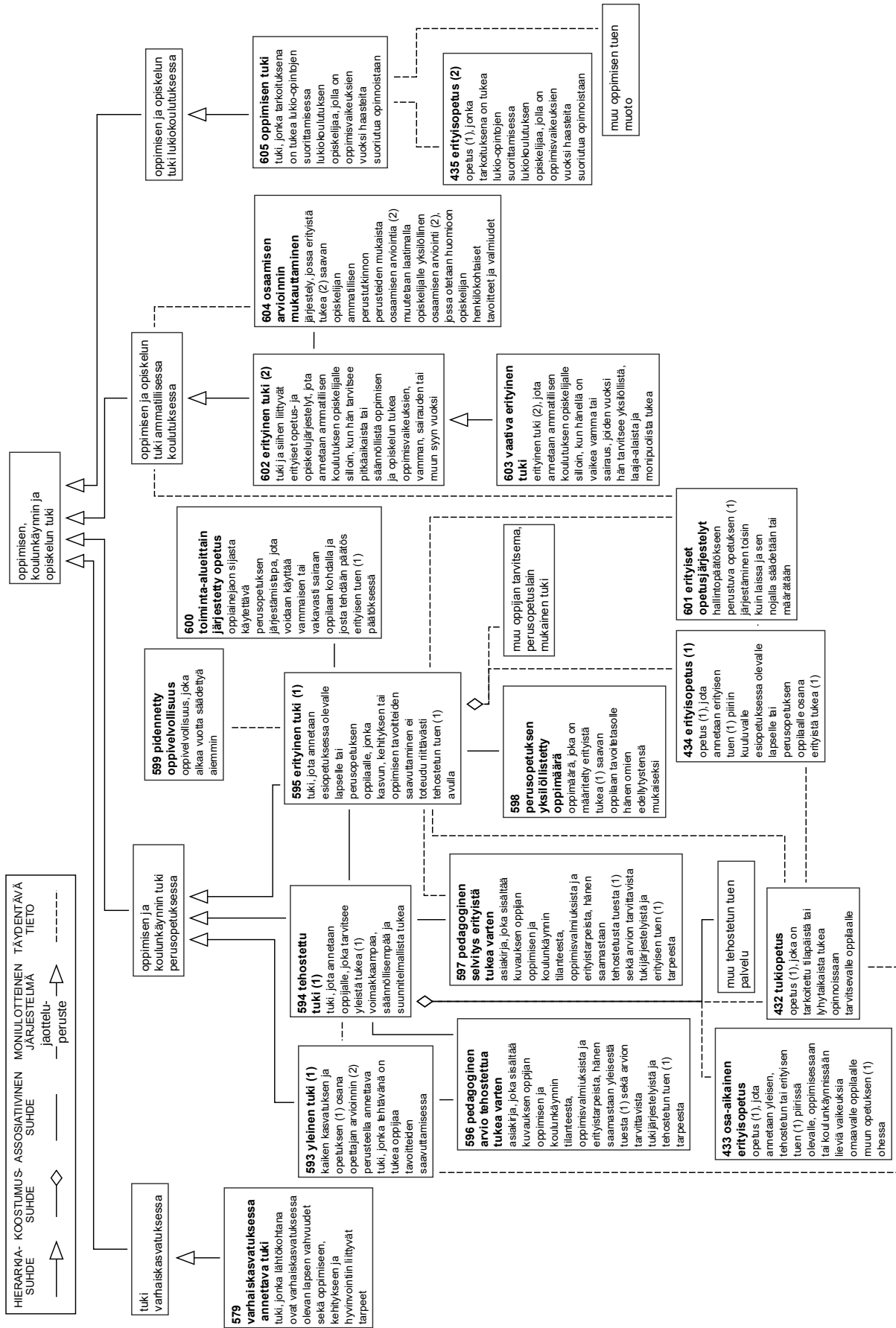
Käsitteen tunnus: c1686

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

Käsittekaavio 69. Varhaiskasvatuksessa annettava tuki.

Käsitemaavio 70. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.

6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet

6.9.5.1 Kurinpito

609

kurinpito

sv disciplin

en discipline

määritelmä

opetuksen (1) yhteydessä *oppilasta* tai *opiskelijaa* kohtaan käytettävä menettely, joka tähtää järjestyksen ylläpitämiseen, *oppimisympäristön* turvallisuuteen ja *vilppiä* koskevien sääntöjen noudattamiseen

huomautus

Ks. myös *järjestyssäännöt*.

Käsitteen tunnus: c522

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

610

vilppi

sv fusk

en cheating

määritelmä

tahallinen, epärehellinen teko tai keino, jonka tarkoituksena on antaa väärä kuva *oppijan* omasta tai toisen henkilön osaamisesta taikka tutkittavaa aihetta koskevista havainnoista tai tutkimustuloksista

huomautus

Korkeakouluopinnoissa vilpin eri muotoja ovat esimerkiksi tenttivilppi eli luntaaminen (ruots. luntning, engl. cheating), plagiointi (ruots. plagiering, engl. plagiarism) eli luvaton toisen julkituoman tutkimussuunnitelman, käsikirjoituksen, artikkelin tai muun tekstin tai sen osan esittäminen omana, autoplagiointi (engl. autoplagiarism) eli omien töiden kierrättäminen uusissa *opintosuorituksissa*, sepittäminen (engl. fabrication) eli tekaistujen havaintojen tai tulosten esittäminen tiedeyhteisölle, havaintojen vääristely (engl. misrepresentation, falsification) eli alkuperäisten havaintojen tarkoituksellinen muokkaaminen tai esittäminen niin, että havaintoihin perustuva tulos vääristyy, ja anastaminen (engl. misappropriation) eli luottamuksella esitetyn aineiston luvaton esittäminen tai esittäminen omilla nimissään.

Käsitteen tunnus: c1530

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

611

järjestyssäännöt; järjestysmääräykset

sv ordningsregler; ordningsstadga; ordningsbestämmelser

en rules; rules of procedure; rules and regulations; > school rules <perusopetus, toisen asteen koulutus>;

> school rules and regulations <perusopetus, lukiokoulutus>

not: school ordinance

määritelmä

koulutuksen järjestäjän oppilaitokselle hyväksymät tai *korkeakoulun (1)* itselleen hyväksymät säännöt, joilla edistetään sisäistä järjestystä, *opiskelun* esteetöntä sujumista sekä *opiskeluympäristön* ja yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä

huomautus

Järjestyssääntöjen loukkaaminen voi johtaa *kurinpitokeinojen* käyttöön.

Käsitteen tunnus: c1309

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

612

<opetus ja koulutus>

kurinpitokeino <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulut>; **kurinpitotoimenpide** <perusopetus, korkeakoulut>

sv disciplinär åtgärd

en disciplinary action (1); disciplinary measure

määritelmä

keino *kurinpidon* toteuttamiseksi

huomautus

Kurinpitokeinot voidaan jakaa lievempiin keinoihin ja *kurinpitorangeistuksiin*.

Perusopetuksessa, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa* lievempiä kurinpitokeinoja ovat esimerkiksi *oppijan* poistaminen *opetustilasta* sekä *opetukseen osallistumisen epääminen*.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* tulee *opetussuunnitelman* (2) yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja *kasvatuskeskustelun* käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Käsitteen tunnus: c1310

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

613

<opetus ja koulutus>

kurinpitorangeistus

sv disciplinärt straff *n*; disciplinstraff *n*

en sanction; disciplinary sanction; < disciplinary action (2)

rather than: punishment

määritelmä

kurinpitokeino, jota käytetään vakavassa tai toistuvassa rikkomuksessa ja jossa *opiskelijaa* tai *oppilaan huoltajaa* on kuultava ennen toimenpiteitä

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan kurinpitorangeistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*.

Lukiolain (714/2018) mukaan kurinpitorangeistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan kurinpitorangeistuksia ovat kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen sekä *asuntolasta erottaminen*.

Yliopistolain (558/2009) mukaisia kurinpitorangeistuksia ovat kirjallinen varoitus ja opiskelijan määräaikainen erottaminen. Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää *yliopiston rehtori* ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on kurinpitorangeistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Perusopetuksessa, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa* kurinpitorangeistusten antamista voivat rajoittaa syytteen vireilläolo ja tuomioistuinten ratkaisut.

Käsitteen tunnus: c1311

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

6.9.5.2 Kurinpitokeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa

614

kasvatuskeskustelu

sv fostrande samtal *n*

en disciplinary educational discussion

määritelmä

toimenpide, jossa *opetusta (1)* häirinneen tai muutoin *peruskoulun (1)* järjestystä rikkoneen, vilpillisesti menetelleen tai epäkunnioittavasti käyttäytyneen *oppilaan* kanssa keskustellen yksilöidään tämän teko tai laiminlyönti, tarvittaessa selvitetään sen syyt ja seuraukset sekä keinot oppilaan käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi

huomautus

Kasvatuskeskustelusta on säädetty perusopetuslain muuttamisesta annetussa laissa (1267/2013). Kasvatuskeskustelu on yllä mainitussa tapauksessa ensisijainen toimenpide. Keskustelu kestää yhteensä enintään kaksi tuntia, ja se voidaan järjestää kerralla tai useassa osassa. Kasvatuskeskusteluun määrää *peruskoulun (1) opettaja* tai *rehtori*.

Ks. myös *vilppi*.

Vrt. *kurinpito*.

Käsitteen tunnus: c523

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

615

jälki-istunto

sv kvarsittning

en detention

määritelmä

perusopetuksessa käytettävä *kurinpitokeino*, jossa *oppilas opetuksen (1)* häiritsemisen, *oppilaitoksen* järjestyksen rikkomisen tai *vilpin* käytön vuoksi määrätään jäämään *oppilaitoksen* tiloihin normaalin koulupäivän päättymisen jälkeen

huomautus

Jälki-istunto on perusopetuslain (628/1998) mukainen kurinpitokeino. Jälki-istunnon pituus voi olla enintään kaksi tuntia. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä ja harjoituksia. Tehtävien ja harjoitusten tulee olla *kasvatusta*, *opetusta (1)* ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia.

Käsitteen tunnus: c524

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

616

poistumismääräys; oppilaan poistumaan määrääminen <perusopetus>; opiskelijan poistumaan määrääminen <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>

sv bestämmelse om att lämna utrymmet; uppmaning att avlägsna sig

en order to leave; ~ order someone to leave *verb*

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *opetusta (1)* häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai turvallisuutta vaarantava *oppilas* tai *opiskelija* määrätään poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa *opetusta (1)* annetaan, taikka *koulutusorganisaation* järjestämästä tilaisuudesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1538

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

617

oppilaan poistaminen; opiskelijan poistaminen

sv avlägsnande av en elev; avlägsnande av en studerande

en > removal from the class <poistaminen oppitunnilta>; > removal from the premises <poistaminen koulun alueelta>

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, joka ei noudata *poistumismääräystä*, poistetaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa *opetusta (1)* annetaan, taikka *oppilaitoksen* järjestämästä tilaisuudesta, tarvittaessa käyttäen tarpeellisia voimakeinoja

huomautus

Oppilaan poistaminen on käytössä *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*. Näiden *koulutusasteiden* lainsäädännön mukaan *rehtorilla* ja *opettajalla* on lisäksi oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta oppilas tai opiskelija, joka ei poistu alueelta saatuaan tiedon *opetukseen osallistumisen epäämisestä*.

Perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) todetaan, että jos poistettava *oppija* koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, *rehtorilla* ja *opettajalla* on oikeus käyttää sellaisia oppijan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Käsitteen tunnus: c1540

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

618

opetukseen osallistumisen epääminen

sv ~ förvägra (någon) rätt att delta i undervisning *verb*; förvägrande av rätten till undervisning

en banning a student from attending instruction

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *oppilaan* tai *opiskelijan* häiritsevän, uhkaavan tai väkivaltaisen käyttäytymisen vuoksi häneltä kielletään *opetukseen (1)* osallistuminen

huomautus

Opetukseen osallistumisen epääminen on perusopetuslain (628/1998), lukiolain (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) sekä ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukainen kurinpito- ja turvaamiskeino. Opetukseen osallistumisen epääminen voidaan tehdä vain lain nojalla.

Perusopetuksessa, *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1) oppijan* osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai opiskelijan tai *oppilaitoksessa*, korkeakoulussa (1) tai muussa *opetustilassa* työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai jos opetus (1) tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan tai opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Perusopetuksessa oppilaan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi.

Lukiokoulutuksessa ja *ammattillisessa koulutuksessa* opiskelijan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään kolmeksi työpäiväksi.

Vrt. *poistumismääräys*, *oppilaan poistaminen*.

Käsitteen tunnus: c527

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

619

kirjallinen varoitus

sv skriftlig varning
en written warning
not: written caution

määritelmä

kurinpitorangeistus, jossa *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annetaan asiakirja, jossa todetaan hänen *opetusta (1)* häiritsevä, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toimintansa tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytymisensä tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttämisensä sekä varoitetaan häntä toiminnan tai menettelyn mahdollisista seurauksista

huomautus

Kirjallinen varoitus on käytössä *perusopetuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa*, *lukiokoulutuksessa*, *ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa*.

Perusopetuslain (628/1998) ja lukiolain (629/1998) mukaan kirjallinen varoitus voi seurata *opetuksen (1)* häiritsemisestä, koulun järjestyksen rikkomisesta ja vilpillisestä menettelystä.

Ammattillisessa koulutuksessa, yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa opiskelijalle voidaan ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), yliopistolain (558/2009) tai ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan antaa kirjallinen varoitus, jos opiskelija häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen tai korkeakoulun (1) järjestystä, kieltäytyy huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisestä tai on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Ammattillisessa koulutuksessa kirjallinen varoitus voidaan antaa myös *koulutuksen järjestäjän* asuntolassa asuvalle, jos hän käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa tai rikkoo asuntolan järjestystä.

written caution: Englannin termin written caution käyttöä kirjallisen varoituksen vastineena ei suositella, sillä termi viittaa poliisiin liittyvissä yhteyksissä eri käsitteeseen.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c529

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

620

opiskeluoikeuden pidättäminen; ~ pidättää oikeus opiskeluun *verbi*

sv avstängning från studierna; avhållande *n* från studierätt; avhållande *n* från studierna; ~ avhålla från studier *verb*
en suspension of a student from school

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän kurinpitotoimenpide*, jolla *ammattillisen koulutuksen* tai *korkeakoulun (1) opiskelijan opiskeluoikeus* pidätetään, kunnes opiskelija suostuu todistamaan täyttävänsä opiskeluoikeuden säilyttämisen edellytykset terveydentilan, toimintakyvyn ja mahdollisen rikostaustan osalta, tai jolla *lukiokoulutuksen* opiskelijan opiskeluoikeus pidätetään siihen saakka, kunnes opiskelija ei enää ole tutkimuksen alaisena rikoksesta

huomautus

Ammattillisessa koulutuksessa ja *korkeakouluissa (1)* opiskeluoikeuden pidättäminen tulee ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukaan kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija kieltäytyy tietyistä em. laeissa tarkoitetuista terveydentilansa tai toimintakykynsä toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista tai tutkimuksista tai em. laeissa tarkoitetusta rikosrekisteriotteen nähtäväksi antamisesta. Opiskeluoikeus voidaan pidättää siihen saakka, kunnes opiskelija suostuu tarvittaviin tarkastuksiin tai tutkimuksiin tai rikosrekisteriotteen toimittamiseen nähtäväksi.

Lukiolain (629/1998) mukaan lukiokoulutuksessa opiskeluoikeuden pidättäminen tulee kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta ja jos pidättäminen on opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden perusteltua.

Käsitteen tunnus: c1539

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

621

<perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut>

määräaikainen erottaminen

sv avstängning för viss tid; uppsägning för viss tid

en suspension; suspension for a fixed term; suspension for a fixed period

määritelmä

kurinpitorangaistus, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, jonka tekemä *opetuksen (1)* häiritseminen, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toiminta tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytyminen tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttö on vakava tai oppilas tai opiskelija, joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta (1)* määräajaksi

huomautus

Määräaikainen erottaminen merkitsee opiskelijalle *opiskeluoikeuden menettämistä* määräaikaisesti.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilas, jonka opetuksen (1) häiritseminen, muu oppilaitoksen järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava, samoin kuin oppilas, joka jatkaa aiempaa epäasiallista käyttäytymistään *jälki-istunnon* tai kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan erottaa määräaikaisesti, enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi. Ks. myös *asuntolasta erottaminen*.

Lukiolain (629/1998) mukaan opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voidaan erottaa enintään yhdeksi vuodeksi.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c530

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Opiskelun keskeytyminen](#) ja [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

622

asuntolasta erottaminen

sv uppsägning från elevhemmet <lukiokoulutus>; uppsägning från internatboendet <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

inte: uppsägning från studieboenden

en denial of access to dormitory accommodation

määritelmä

kurinpitorangaistus, jossa *opiskelija*, jonka tekemä *oppilaitoksen* tai *koulutuksen järjestäjän* asuntolan järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava tai joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *koulutuksen järjestäjän* asuntolasta

huomautus

Asuntolasta erottamista voidaan käyttää *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*, ja lukiolain (714/2018) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan se voidaan tehdä määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.

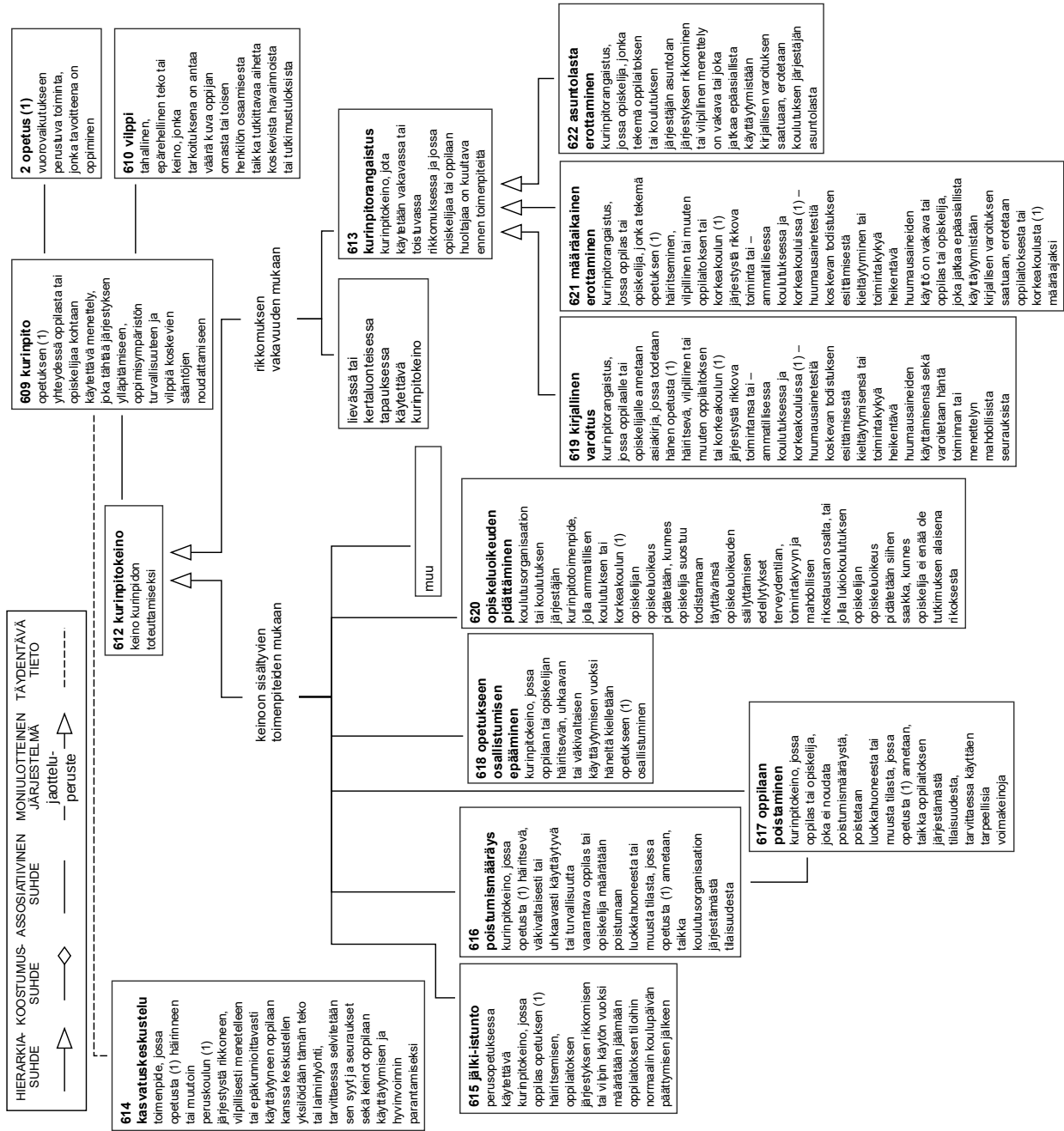
uppsägning från studieboenden: Termiä uppsägning från studieboenden ei tule käyttää asuntolasta erottamisen vastineena, sillä sana studieboend viittaa ylipäänsä opiskelija-asuntoon, ei pelkästään asuntolaan.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c528

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

Käsitekaavio 71. Kurinpidon liittyviä käsitteitä.

6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa

623

<ammatillinen koulutus>

henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning

en personalisation

määritelmä

toiminta, jossa tehdään *opiskelijan* aiemmin hankkiman *osaamisen tunnistaminen* ja *tunnustaminen* sekä suunnitellaan opiskelijan tarvitseman *osaamisen hankkiminen* ja *osoittaminen* ja tarvittavat ohjaus- ja tukitoimet

huomautus

Määritelmän ilmaisu ”suunnitellaan opiskelijan tarvitseman osaamisen hankkiminen ja osoittaminen” kattaa tarvittaessa *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisen* ja *osaamisen arvioinnin mukauttamisen*.

Henkilökohtaistaminen tehdään opiskelijan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella. Henkilökohtaistamisessa otetaan huomioon opiskelijan edellytykset ja valmiudet sekä hänen *urasuunnitelmansa*.

Määritelmässä mainittuihin ”tarvittaviin ohjaus- ja tukitoimiin” voivat opiskelijan tarpeesta riippuen sisältyä myös *opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot* ja *erityinen tuki (2)*.

Henkilökohtaistamisesta laaditaan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantuloa henkilökohtaistamisella tarkoitettiin ”näyttötutkintoon tai siihen valmistavaan *koulutukseen (2)* hakeutumisen, näyttötutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen suunnittelua ja toteuttamista asiakaslähtöisesti”. Lain (531/2017) mukaisesti vuoden 2018 jälkeen ei ole enää näyttötutkintojärjestelmää eikä näyttötutkintoja, joten henkilökohtaistamisen käsite on muuttunut yllä kuvatun kaltaiseksi.

Käsitteen tunnus: c440

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

624

urasuunnitelma

sv karriärplan

en career plan (new term)

määritelmä

henkilökohtaiseen osaamiseen kehittämissuunnitelmaan sisältyvä suunnitelma, joka koskee toimenpiteitä, joilla edistetään *opiskelijan* työllistymistä tai jatko-opintoihin sijoittumista välittömästi *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)* suorittamisen jälkeen

huomautus

Opiskelijan tavoitteena voi olla esimerkiksi työllistyminen määrättyihin työtehtäviin, yrittäjyys tai jatko-opinnot.

Urasuunnitelma koskee opiskelijan opintojen aikaisen *osaamisen hankkimisen* sisällön ja toteutuksen suunnittelua sekä yksilöllisten valintojen tekemistä, jotta yksilön osaaminen vastaisi työelämän tarpeita ja edesauttaisi työllistymistä. Toisaalta urasuunnitelmaan voi sisältyä jatko-opintosuunnitelma taikka suunnitelma työelämään siirtymiseksi tai työuralla etenemiseksi.

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan urasuunnitelman sisältöön vaikuttavista tekijöistä sovitaan opintojen aloittamisesta lähtien tutkinnon suorittamisen loppuun asti.

Käsitteen tunnus: c1728

Käsitekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

625

ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen; ammatillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen

sv avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet

en exception to vocational competence requirements or to key competence requirements

määritelmä

järjestely, jossa *ammattillisen perustutkinnon* suorittajan ei tarvitse osoittaa jotakin *tutkinnon perusteiden* edellyttämää osaamista

huomautus

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen tehdään osana *henkilökohtaistamista*. Siitä on tehtävä päätös, josta *opiskelijalla* on oikeus hakea oikaisua.

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen on mahdollista siinä tapauksessa, että *tutkinnon perusteiden* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteiden* mukaiset *ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)* ovat joko olosuhteet tai aiemmin hankittu osaaminen huomioiden joltakin osin *opiskelijalle* kohtuuttomia tai jos poikkeaminen on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä.

Esimerkiksi maahanmuuttanut, joka ei ole koskaan opiskellut ruotsin kieltä, voi suorittaa vastaavan osaamispiistemäärän suomen kieltä tai omaa äidinkieltään.

Käsitteen tunnus: c1308

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

626

(vanhentunut)

hakeutumisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid ansökan

en

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkintoon* tai siihen valmistavaan *koulutukseen (1)* *hakeutuminen* suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Hakeutumisen henkilökohtaistamisessa selvitetään *hakijan* näyttötutkinnon suorittamiseen ja *opiskeluun* vaikuttavat lähtökohdat, soveltuva *tutkinto*, aiemmin hankittu osaaminen, koulutustarve sekä *ohjauksen* ja *erityisen tuen (2)* tarve. Hakeutumisvaiheeseen sisältyy hakijan saavutetun *osaamisen tunnistaminen* sekä osoitetun *osaamisen tunnustaminen*.

Henkilökohtaistaminen alkaa viimeistään silloin, kun *koulutuksen järjestäjä* vastaanottaa *hakemuksen (1)* ja käsittelee sen.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c441

Luokka: <amatillinen koulutus>

627

(vanhentunut)

tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid genomförandet av examen
en

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkinnon* suorittaminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistamisessa etsitään *tutkinnon suorittajalle* soveltuvat ja perustellut tutkintosuoritustavat ja toteutetaan ne. Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorituksessa noudatetaan *tutkinnon perusteissa* määriteltyjä *ammattitaitovaatimuksia*, *arvioinnin (2)* kriteereitä sekä *ammattitaidon osoittamistapoja*. Tutkintosuorituksiksi hyväksytään myös aikaisemmin osoitettu osaaminen (vrt. *osaamisen tunnustaminen*).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c442

Luokka: <amatillinen koulutus>

628

(vanhentunut)

tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet
en

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkintoon* liittyvä tarvittavan ammattitaidon hankkiminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen tarkoittaa *opiskelijan* osaamisen täydentämistä niiltä osin kuin tavoitteena oleva osaaminen tai ammattitaito on vielä vajaa.

Tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen tarkoittaa sellaisten joustavien opiskelujärjestelyjen ja oppimismahdollisuuksien suunnittelua ja toteutusta sekä *oppimisympäristöjen* valintaa, joissa otetaan huomioon *opiskelijan* elämän- ja työtilanne, aikaisemmin hankittu osaaminen ja todetut oppimistarpeet ja oppimisvalmiudet. Ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa käytetään *ohjauksen*, neuvonnan ja *opetuksen (1)* menetelmiä sekä erilaisia tukitoimia.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c443

Luokka: <amatillinen koulutus>

6.11 Opiskelijaliikkuvuus

629

opiskelijaliikkuvuus

sv studentmobilitet; studerandemobilitet; studentrörlighet

en student mobility; > credit mobility (1); > degree mobility

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* tekee *tutkintoonsa* tai *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa* sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa *oppilaitoksessaan*, *korkeakoulussaan* (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa maassa, johon on muuttanut opintojen suorittamista varten ja joka on muu kuin se maa, jossa hän on suorittanut *hakukelpoisuuden* antavan *pohjakoulutuksensa*

huomautus

Opiskelijaliikkuvuus on käsite, joka kattaa esimerkiksi kansainvälisen *opiskelijavaihdon*, kotimaisen opiskelijaliikkuvuuden (esimerkiksi korkeakoulujen (1) välisiin sopimuksiin perustuva kotimainen liikkuvuus, ks. *joustava opiskeluoikeus*) ja tutkintoon johtavan kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden.

Tutkinnon suorittamisen sisällä tapahtuvaa opiskelijaliikkuvuutta ovat mm. kansainvälinen *opiskelijavaihto* sekä *oppilaitoksen* tai korkeakoulun (1) ulkopuolella suoritettava *työharjoittelu*.

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1) osan lähtömaan tutkintoonsa sisältyvistä opinnoista, käytetään englanniksi termiä credit mobility.

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut korkeakoulun (1) hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa, käytetään englanniksi termiä degree mobility.

Ruotsin yhdyssana-alkuosa "student-" on modernimpaa kieltä kuin "studerande-". Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä.

Käsitteen tunnus: c531

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

630

opiskelijavaihto; oppilasvaihto <lukiokoulutus>

sv studentutbyte; studerandeutbyte *n*

en student exchange; credit mobility (2) <tilastot>

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* suorittaa osan yhden maan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) *tutkinnosta* toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1)

huomautus

Opiskelijavaihto-termin englanninkielinen vastine on student exchange. Euroopan komission alainen tilastotietoa tuottava Eurostat käyttää kuitenkin termiä credit mobility erottaakseen käsitteen nk. degree mobility -käsitteestä (ks. määritelmät kohdasta *opiskelijaliikkuvuus*).

Ruotsin yhdyssana-alkuosa "student-" on modernimpaa kieltä kuin "studerande-". Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä.

Käsitteen tunnus: c532

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

631

vaihto-opiskelija; vaihto-oppilas <lukiokoulutus>

sv utbytesstudent; utbyteselev <lukiokoulutus>

en exchange student

määritelmä

opiskelija, joka osallistuu *opiskelijavaihtoon*

huomautus

Käsitteen tunnus: c533

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Opiskelijan rooleja](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

632

lähtevä vaihto-opiskelija

sv utresande utbytesstudent
en outgoing exchange student

määritelmä

vaihto-opiskelija, joka lähtee *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta (1) opiskelijavaihtoon* toiseen maahan

huomautus

Käsitteen tunnus: c534

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

633

saapuva vaihto-opiskelija

mieluummin kuin: tuleva vaihto-opiskelija
sv inkommande utbytesstudent
en incoming exchange student

määritelmä

vaihto-opiskelija, joka saapuu *opiskelijavaihtoon oppilaitokseen* tai *korkeakouluun (1)* toisesta maasta

huomautus

Termiä tuleva vaihto-opiskelija ei suositella sen monitulkintaisuuden vuoksi.

Käsitteen tunnus: c535

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

634

joustava opiskeluoikeus; joustava opinto-oikeus; JOO

sv flexibel studierätt
en

määritelmä

määräaikainen *opiskeluoikeus*, joka mahdollistaa suomalaisen *yliopiston opiskelijalle tutkintoonsa* sisällytettävien opintojen suorittamisen toisessa suomalaisessa yliopistossa

huomautus

Joustavaa opiskeluoikeutta koskeva kansallinen sopimus, nk. JOO-sopimus, on tehty 11. kesäkuuta 2003. JOO-sopimuksen piiriin kuuluvat perustutkinto- ja jatkotutkinto-oikeuden saaneet opiskelijat. Joustavan opiskeluoikeuden tarkoittamat opinnot ovat lähtökohtaisesti sellaisia, joita ei ole tarjolla opiskelijan kotiyliopistossa, mutta jotka on mahdollista ja tarkoituksenmukaista liittää osaksi opiskelijan tutkintoa. JOO-opinnot ovat opiskelijalle maksuttomia, mutta opiskelijan kotiyliopisto sitoutuu suorittamaan korvauksen joustavan *opiskelijaliikkuvuuden* kustannuksista kohdeyliopistolle. JOO-opiskelijaksi pääseminen edellyttää kotiyliopiston puolta ja kohdeyliopiston vahvistusta määräaikaiselle *opiskeluoikeudelle*. Yliopistoilla on myös alueellisia JOO-sopimuksia yhteistyöyliopistojen ja *ammattikorkeakoulujen* kanssa.

Joustavan opiskeluoikeuden käyttäminen on *kotimaista opiskelijaliikkuvuutta*.

Käsitteen tunnus: c903

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

635

<ammatillinen koulutus>

ulkomaanjakso

sv period av utbildning utomlands

en

määritelmä

ammatillisen koulutuksen opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjattu ajanjakso, jonka aikana opiskelijan *osaamisen hankkiminen* tapahtuu ulkomailla

huomautus

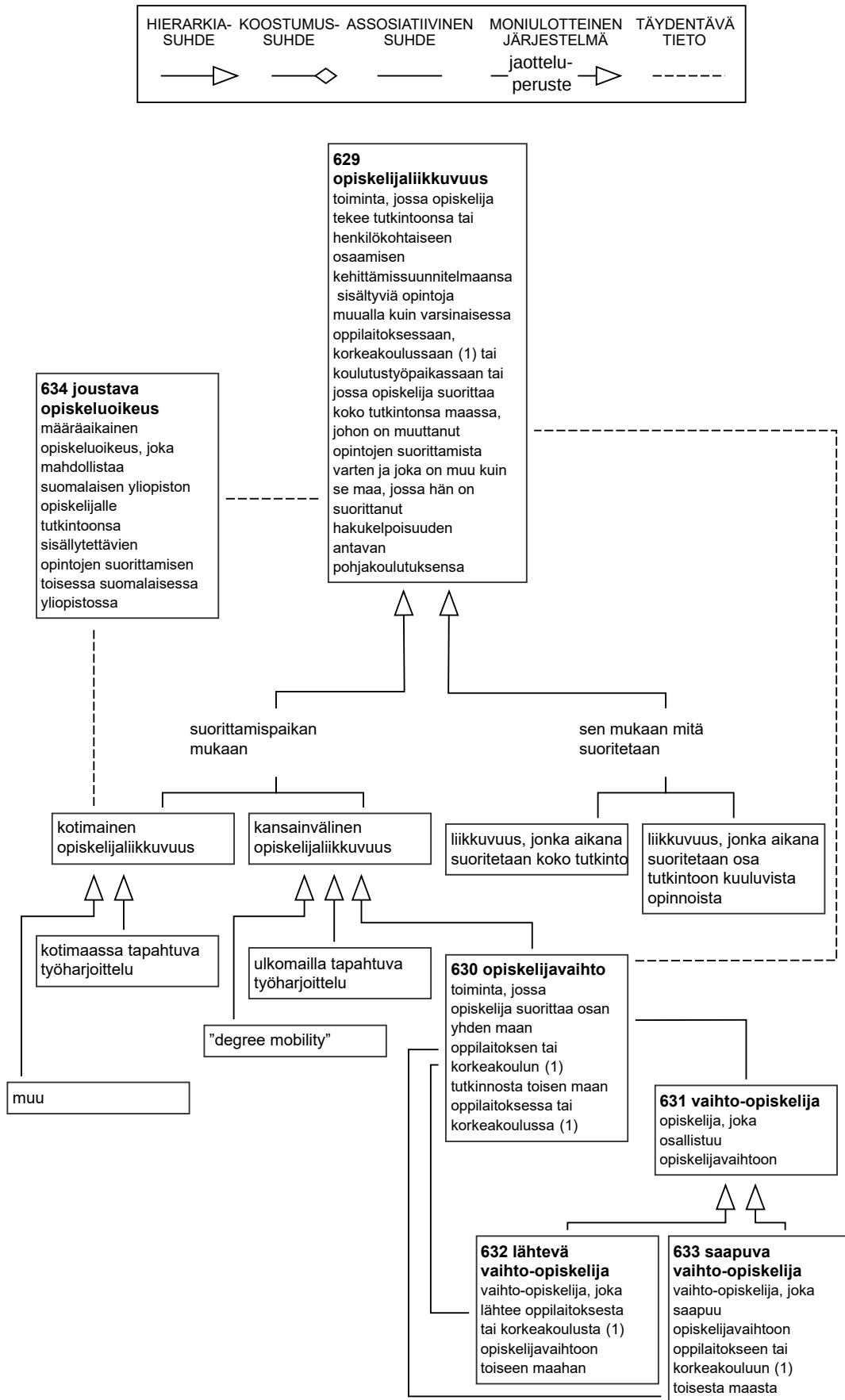
Osaamisen hankkiminen ulkomailla voi tapahtua *koulutussopimuksen* perusteella tai muulla sovitulla tavalla, kuten *opiskelijavaihdossa*.

Tietojärjestelmissä oletuksena on, että osaamisen hankkiminen tapahtuu kotimaassa, ja tämän vuoksi tietojärjestelmissä rajataan erikseen ainoastaan ne tapaukset, joissa osaamisen hankkiminen tapahtuu ulkomailla.

Käsitteen tunnus: c1729

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Käsitekaavio 73. Opiskelijaliikkuvuus.

6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu

636

työelämään tutustuminen; TET

sv praktisk arbetslivsorientering; praon

en work experience learning period

not: period of work experience

määritelmä

perusopetukseen kuuluva jakso, jonka aikana *oppilas* tutustuu työelämään ja ammatteihin aidossa työympäristössä

huomautus

Käsitteen tunnus: c536

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

637

työharjoittelu (1) <korkeakoulut>; korkeakouluharjoittelu <korkeakoulut>; työssäoppiminen <vapaa sivistystyö>; ~ koulutussopimukseen perustuva koulutus <ammattillinen koulutus>

sv arbetspraktik <korkeakoulut>; praktik <korkeakoulut>; högskolepraktik <korkeakouluharjoittelu>; inlärnning i arbetet <ammattillinen koulutus>

en traineeship <korkeakoulut>; placement; traineeship for university students <yliopistojen korkeakouluharjoittelu>; internship /US/ <korkeakoulut, erityisesti lääketiede ja eläinlääketiede>; on-the-job learning <ammattillinen koulutus>; on-the-job training <ammattillinen koulutus>; job placement; work-study (?)

määritelmä

tavoitteellinen *oppiminen*, joka tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Ammattikorkeakouluissa ja *yliopistoissa* käytetään termejä työharjoittelu ja korkeakouluharjoittelu.

Käsitteen tunnus: c537

Luokka: <yleinen/yhteinen>?, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

638

kliininen harjoittelu

sv klinisk praktik

en clinical training

määritelmä

lääketieteen tai terveysalan *korkeakoulututkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* tai erikoislääkärikoulutuksen aikana aidossa toimintaympäristössä tapahtuva harjoittelu

huomautus

Käsitteen tunnus: c1033

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

639

auskultointi (1); tuomioistuinharjoittelu

sv auskultering

en court training

määritelmä

oikeustieteen *ylemmän korkeakoulututkinnon* jälkeen tuomioistuimessa suoritettavissa oleva harjoittelu

huomautus

Auskultointi (1) pätevöittää varatuomariksi, ja siinä perehdytään kärjäoikeuden, hovioikeuden ja hallinto-oikeuden lainkäyttötehtäviin.

Käsitteen tunnus: c538

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

640

opetusharjoittelu

ei: auskultointi (2) (vanhentunut)
 sv undervisningspraktik
 en teaching practice
 not: teacher training

määritelmä

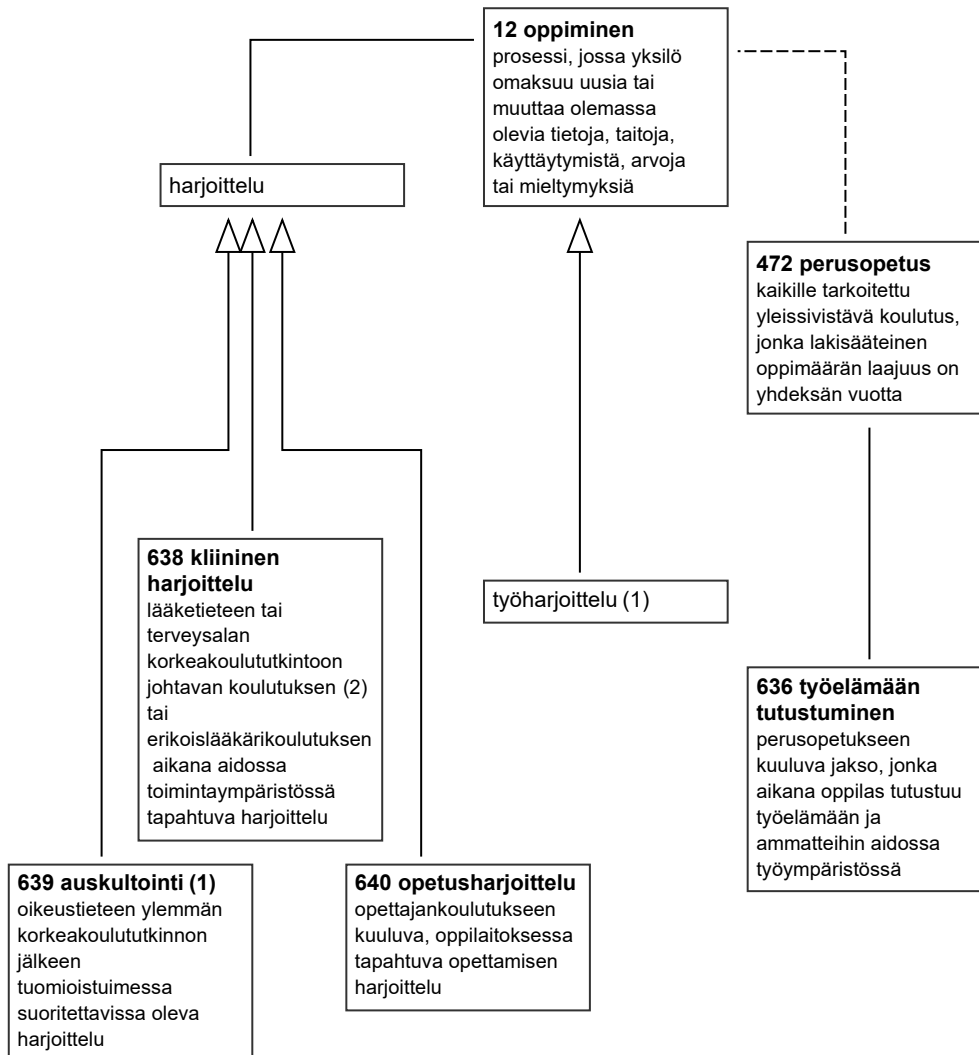
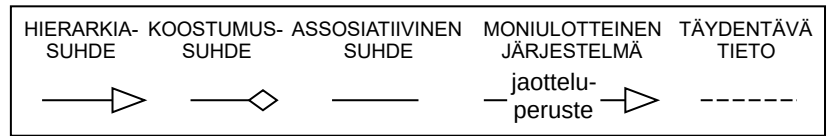
opettajankoulutukseen kuuluva, *oppilaitoksessa* tapahtuva *opettamisen* harjoittelu

huomautus

Käsitteen tunnus: c904

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

Käsitekaavio 74. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.

6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt

6.13.1 Todistus

641

todistus (2)

määritelmä

jonkin seikan todistava asiakirja

huomautus

Käsite todistus (2) toimii OKSA-sanastossa yläkäsitteenä niin *koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen liittyville todistuksille* (todistus (1)) kuin myös *koulutusjärjestelmän* ulkopuoliseen *koulutukseen* (1) liittyville todistuksille. Todistus (2) -käsitteen alakäsitteitä ovat myös esimerkiksi työtodistus ja pätevyystodistus, mutta niitä ei ole määritelty tässä sanastossa.

Käsitteen tunnus: c1867

Käsitekaavio: [Todistus](#)

642

koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen liittyvä todistus; todistus (1)

sv betyg *n* <arvioinnin sisältävä todistus>; intyg *n* <todistus ilman arviointia>

en certificate; diploma (3); report card; ~ licence

määritelmä

koulutusjärjestelmään kuuluvaan *opetukseen* (1) ja *koulutukseen* (1) liittyvä asiakirja, joka todistaa tällaiseen *opetukseen* (1) tai *koulutukseen* (1) osallistumisesta, *koulutuksen* (2), *tutkinnon*, *oppimäärän* tai *näytön* suorittamisesta, *oppimisen* tai opintojen etenemisestä tai muusta *oppijan* koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta

huomautus

Esiopetuksessa käytettävä todistustyyppi on *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen *osallistumistodistus*.

Perusopetuksessa käytettävät todistustyytit ovat *lukuvuositolistus*, *välitolistus*, *päättötolistus* ja *erotodistus* sekä *erityiseen tutkintoon* liittyvät todistukset eli *tolistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta*, *tolistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä* ja *tolistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta*.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa annettavat todistustyytit ovat *tolistus suoritetuista koulutuksen osista* (2) ja *tolistus suoritetuista opinnoista*.

Ammatillisessa koulutuksessa todistustyytit ovat *tutkintotodistus*, *tolistus suoritetuista tutkinnon osista*, *tolistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta*, *tolistus suoritetuista koulutuksen osista* (1) ja *tolistus koulutukseen osallistumisesta* (yhtäältä *tutkintokoulutukseen* ja toisaalta *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta*). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa voidaan antaa todistus osaamisesta.

Lukiokoulutuksessa käytettävät todistustyytit ovat *päättötolistus*, *tolistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta* ja *erotodistus*. Päättötolistukseen voi sisältyä liitteinä muita todistuksia.

Korkeakouluissa (1) käytettäviin todistustyyppihin kuuluu muiden muassa *tutkintotodistus*.

Lisäksi korkeakouluissa (1) annetaan todistuksia esimerkiksi *erikoistumiskoulutuksen* suorittamisesta. Korkeakoulun (1) opiskelijalle voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista myös *opiskelun* kestäessä. *Yliopistojen* ja *ammattikorkeakoulujen* todistuksista säädetään asetuksissa 794/2004 ja 1129/2014.

Vapaassa sivistystyössä yleisimmin käytettävä todistustyyppi on *osallistumistodistus*. Toinen vapaassa sivistystyössä käytettävä todistustyyppi on *tolistus opiskelijan osaamisesta*.

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa vapaan sivistystyön *koulutuksessa* (2) annetaan todistus (1), jonka tiedoista määrätään Opetushallituksen antamissa *opetussuunnitelman perusteissa*. Jos kansanopiston oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen (2) *opiskelija* eroaa tai keskeyttää koulutuksen (2) suorittamisen, ylläpitäjän tulee opiskelijan pyynnöstä antaa hänelle *tolistus suoritetuista opinnoista* (2).

Käsitteen tunnus: c1386

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Todistus](#) ja [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

643

päättötodistus

ei: päästötodistus (vanhentunut)

sv avgångsbetyg *n*

määritelmä

todistus (1) tietyn **koulutuksen (2)** koko **oppimäärän** suorittamisesta

huomautus

Käsite päättötodistus on käytössä mm. **perusopetuksessa**, **lukiokoulutuksessa** sekä **taiteen perusopetuksessa** (kuten musiikki- ja tanssiopistoissa).

Käsitteelle päättötodistus ei löydy englanninkielistä vastinetta, vaan englanninkielisen vastineen valinta riippuu siitä, minkä **koulutuksen (2)** tai **oppimäärän** suorittamisesta todistus (1) annetaan.

Ks. myös **perusopetuksen päättötodistus**, **lukion päättötodistus**.

Käsitteen tunnus: c539

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: **Todistus** ja **Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset**

644

todistus suoritetuista opinnoista (1) <lukiokoulutus>

sv betyg *n* över slutförda studier <lukiokoulutus>

en transcript of completed studies <lukiokoulutus>; > transcript of completed study units <lukiokoulutus; opintojaksoista>

määritelmä

todistus (1), jossa on tieto **oppilaan** tai **opiskelijan opintosuorituksista**

huomautus

Suoritetuista opinnoista voidaan antaa todistus opintojen aikana tai keskeytyneen **koulutuksen (2)** jälkeen.

Kun **tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen** opiskelija päättää koulutuksen (2) suorittamisen, hän saa **todistuksen suoritetuista koulutuksen osista (2)**. Tämän lisäksi opiskelija saa erillisen todistuksen koulutuksen (2) aikana suoritetuista **perusopetuksen**, **lukiokoulutuksen** tai **ammattillisen koulutuksen** opinnoista.

Lukiokoulutuksessa todistus suoritetuista opinnoista (1) ei kuulu lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteissa** lueteltuihin todistustyyppisiin, mutta lukiokoulutuksessa voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista (1) esimerkiksi jos opiskelija opiskeluaikanaan tarvitsee todisteen opiskelijastatuksestaan.

transcript of completed studies / transcript of completed study units: **Lukiokoulutuksessa** englanninkielinen termi transcript of completed studies on suositettavampi (kuin transcript of completed study units), sillä opintosuoritukset eivät välttämättä ole **opintojaksoja**.

Vrt. **ammattillisen koulutuksen** käsitteet **todistus suoritetuista tutkinnon osista** ja **todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)**.

Vrt. **opintosuoritusote**, **erotodistus**.

Käsitteen tunnus: c546

Luokka: <lukiokoulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaavio: **Todistus**

645

opintosuoritusote; opintorekisteriote; ote opintosuoritusrekisteristä

sv studieprestationsutdrag *n*; utdrag över studieprestationer

en transcript of study records

määritelmä

koulutustoimijan antama asiakirja, jossa on tieto *opiskelijan* rekisteröidyistä *opintosuorituksista*

huomautus

Lukiokoulutuksessa käsite opintosuoritusote on käytössä, mutta siitä ei ole säädetty lukiolainsäädännössä.

Kun *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija* päättää koulutuksen (2) suorittamisen, hän saa *todistuksen suoritetuista koulutuksen osista (2)*. Lisäksi opiskelija saa erillisen todistuksen koulutuksen (2) aikana suoritetuista *perusopetuksen, lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen* opinnoista; näistä ammattillisen koulutuksen opinnot ilmenevät opintosuoritusotteelta.

Korkeakouluissa (1): Tarvitessaan todisteen opintosuorituksistaan opiskelija voi ladata *korkeakoulun (1)* tietojärjestelmästä epävirallisen sähköisen opintosuoritusotteen tai tilata virallisen, allekirjoituksella ja korkeakoulun (1) leimoilla varmennetun opintosuoritusotteen.

Vrt. *todistus suoritetuista opinnoista (1)* ja *erotodistus*.

Käsitteen tunnus: c1625

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

646

todistus suoritetuista tutkinnon osista; todistus tutkinnon osan suorituksesta

sv betyg *n* över avlagda examensdelar; betyg *n* över avlagd examensdel

en certificate of completed qualification units

määritelmä

todistus (1), jonka *koulutuksen järjestäjä* antaa *opiskelijalle ammattillisen tutkinnon osan* tai osien suorittamisesta

huomautus

Ennen 1.1.2018 voimaan astunutta ammattillisen koulutuksen reformia todistuksen suoritetuista tutkinnon osista antoi *tutkinnon suorittajalle tutkintotoimikunta*.

Vrt. *todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)* sekä *todistus suoritetuista opinnoista (1)*.

Käsitteen tunnus: c547

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

647

todistus suoritetuista koulutuksen osista (1) <työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus>

sv

en

määritelmä

todistus (1), jonka *koulutuksen järjestäjä* antaa *opiskelijalle työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osan tai osien suorittamisesta

huomautus

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelijalle todistus suoritetuista koulutuksen osista, jos opiskelija on katsottu eronneeksi. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista myös opiskelijan pyynnöstä.

Vrt. *todistus suoritetuista työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta*.

Käsitteen tunnus: c1682

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

648

todistus suoritetusta koulutuksesta; > todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta <ammattillinen koulutus>; > **todistus suoritetuista koulutuksen osista (2)** <tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

sv betyg *n* över slutförd utbildning

en certificate of completed education and training; > certificate of completed preparatory education and training for work and independent living (?) <todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta>

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *tutkintoon* johtamattoman *koulutuksen (2)* suorittamisesta

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee antaa *opiskelijalle* todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta, kun *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* on suoritettu.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle todistus suoritetuista koulutuksen osista, kun *opiskelija* päättää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittamisen. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista opiskelijan pyynnöstä myös muulloin.

Korkeakoulujen (1) puolelta esimerkki tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta (2), josta saa todistuksen, ovat *yliopistossa* suoritettavat erilliset *opettajan* pedagogiset opinnot.

Vrt. *tutkintokoulutuksesta* annettava *tutkintotodistus*.

Käsitteen tunnus: c545

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

649

tutkintotodistus

sv examensbetyg *n*

en qualification certificate <ammattillinen koulutus>; degree certificate <korkeakoulut>; degree diploma <korkeakoulut>; < certificate (2)

määritelmä

suoritetusta *tutkinnosta* annettava *todistus (1)*

huomautus

Tutkintotodistus on käsitteenä käytössä *lukiokoulutuksessa*, *ammatillisessa koulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*. Lukiokoulutuksessa tutkintotodistuksena pidetään *ylioppilastutkintotodistusta*.

Tutkintotodistuksiin voidaan rinnastaa myös *perusopetuksen päättötodistus* ja *lukion päättötodistus*, mutta ne eivät ole tutkintotodistuksia, sillä *perusopetuksen* tai lukiokoulutuksen *oppimäärän* suorittamista ei tavata pitää tutkinnon suorittamisena.

certificate, diploma: Englannin termeillä certificate ja diploma viitataan todistuksen lisäksi joskus myös tutkintoon. Certificate viittaa myös muihin todistuksiin kuin tutkintotodistukseen, mutta sitä voidaan käyttää termin tutkintotodistus käännöksenä, kun kontekstista on muuten selvää, että kyseessä on tutkintotodistus (esim. käännettäessä tutkintotodistuksen otsikkoa).

Vrt. *todistus suoritetusta koulutuksesta*.

Käsitteen tunnus: c550

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Todistus](#), [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#), [Tutkintotodistus](#) ja [Tutkinto](#)

650

<ammattillinen koulutus>

todistus opiskelijan osaamisesta; todistus osaamisesta

sv

en

määritelmä

todistus (1), joka osoittaa, mitä *ammattillisen koulutuksen opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen kun on suorittanut *ammattillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* siten, että *osaamisen arviointia (2)* on mukautettu tai *ammattitaitovaatimuksista* tai *osaamistavoitteista (2)* on poikettu ja todetaan ettei opiskelija ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2)

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa todistus opiskelijan osaamisesta voidaan antaa, kun on kyseessä *osaamisen arvioinnin mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*. Ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* arvioi, onko opiskelija saavuttanut *tutkinnon osien* keskeiset *ammattitaitovaatimukset* ja *osaamistavoitteet (2)*. Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä ei voi antaa *tutkintotodistusta*. Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen siitä opiskelijan osaamisesta, jonka hän on osoittanut.

Käsitteen tunnus: c1687

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

651

osallistumistodistus; > esiopetuksen osallistumistodistus <esiopetus>; > todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta <ammattillinen koulutus>; > todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta <työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus>

sv intyg *n* över deltagande; > intyg *n* över deltagande i förskoleundervisning <esiopetus>; > intyg *n* över deltagande i examensutbildning <ammattillinen koulutus>

en certificate of attendance <esiopetus?>; certificate of participation <perusopetusta täydentävä opetus, perusopetukseen valmistava opetus>; certificate of participation in VET <ammattillinen koulutus>; > certificate of participation in education and training to complete a qualification <todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta>; > certificate of participation in preparatory education and training <todistus työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta>

määritelmä

todistus (1) opetukseen (1) tai *koulutukseen (2)* osallistumisesta

huomautus

Esiopetuksessa on käytössä *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen osallistumistodistus.

Perusopetuksessa oppilaalle annetaan *lukuvuoden* päättyessä osallistumistodistus perusopetusta täydentävään saamen kielen, romanikielen tai oppilaan oman äidinkielen opetukseen osallistumisesta.

Osallistumistodistus annetaan myös esimerkiksi *perusopetukseen valmistavaan opetukseen* osallistumisesta.

Ammatillisessa koulutuksessa osallistumistodistus annetaan muuhun ammatilliseen koulutukseen osallistumisesta.

Ammatillisessa koulutuksessa ovat käytössä käsitteet todistus *tutkintokoulutukseen* osallistumisesta ja todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta; jälkimmäinen annetaan *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen* osallistumisesta.

Vapaassa sivistystyössä osallistumistodistus on yleisimmin käytettävä todistustyyppi.

Osallistumistodistuksessa kuvataan, millaiseen *koulutukseen (2) opiskelija* on osallistunut (esimerkiksi koulutuksen nimi tai aihe ja laajuus).

Osallistumistodistuksia voivat antaa myös *koulutusjärjestelmän* ulkopuoliset *koulutustoimijat*.

Käsitteen tunnus: c549

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

652

osaamismerkki

sv

en digital badge; e-badge; competence badge; open badge <avoimen Open Badges -standardin mukainen termi>

määritelmä

digitaalisessa muodossa oleva visuaalinen *todistus (2)*, jolla myöntäjätaho todistaa, että henkilö on osallistunut *osaamista* tuottavaan toimintaan tai saavuttanut tietyt kriteerit täyttävän osaamisen

huomautus

Osaamismerkki koostuu kuvasta ja siihen liitetyistä metatiedoista. Metatietoja voivat olla esimerkiksi merkin nimi, kuvaus, osaamiskriteerit, myöntäjän tiedot ja merkin voimassaoloaika.

Määritelmässä mainittu osaaminen voi liittyä esimerkiksi tietoon, taitoon, *pätevyyteen*, rooliin, tehtävään tai asenteeseen.

Osaamismerkkin voi ansaita esimerkiksi osallistumalla *koulutukseen (2)*, työelämään, yhdistys- tai järjestötoimintaan, harrastustoimintaan tai vapaaehtoistyöhön. Joissakin tapauksissa saavutettu osaaminen tulee osoittaa kokeella osaamismerkkin saavuttamiseksi.

Osaamismerkkin voi myöntää *koulutusorganisaation* lisäksi esimerkiksi yritys, järjestö tai julkishallinto. Työelämässä osaamismerkkejä voidaan hyödyntää esimerkiksi työntekijöiden perehdyttämisessä, ja järjestötoiminnassa osaamismerkeillä voidaan edistää toimijoille karttuvan osaamisen tunnistamista ja tunnustamista.

Oppija voi linkittää osaamismerkkinsä esimerkiksi sähköiseen ansioluetteloonsa tai sosiaalisen median sivustolle.

open badge: Open Badges on avoin kansainvälinen standardi sähköisen osaamismerkkin kuvaamiseksi tietojärjestelmissä. Standardissa käytettyä termiä open badge käytetään myös osaamismerkkin englanninkielisenä yleisnimityksenä.

Käsitteen tunnus: c1818

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

653

kielitodistus

sv språkintyg *n*; > intyg *n* över avlagd allmän språkexamen <yleisestä kielitutkinnosta>

en certificate of language proficiency; language proficiency certificate

määritelmä

todistus (2), joka osoittaa henkilön osaavan tiettyä kieltä määrätyllä tasolla

huomautus

Kielitodistuksia myöntävät niin *koulutusjärjestelmään* kuuluvat toimijat kuin koulutusjärjestelmän ulkopuolisetkin toimijat.

Käsitteen tunnus: c559

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

654

osaamistodistus

sv

en certificate of competence (?)

määritelmä

todistus (2), joka osoittaa todeksi lyhytkestoisen **koulutuksen (2)** avulla tai työelämässä tai vapaa-ajan toiminnassa saavutetun **osaamisen**

huomautus

Osaamistodistuksena voi toimia lyhytkestoisen **koulutuksen (2)**, kuten **opintojakson** tai opintojakson osan, suorittamisesta myönnetty todistus, tai työtodistus. Myös pätevyystodistus voi toimia samalla osaamistodistuksena.

Esimerkki osaamistodistuksesta voi olla **ammattikorkeakoulussa** verastilan työkoneneiden käyttöön perehdyttävän **opintojakson** suorittamisesta myönnettävä todistus.

Osaamistodistuksia on eriluonteisia. Esimerkiksi monet luvat, kuten ajolupa tai lupa henkilönostimen käyttöön rakennustyömaalla, toimivat samalla myös osaamistodistuksina.

Osaamistodistuksina toimivien asiakirjojen nimitykset vaihtelevat; nimityksiä voivat olla esimerkiksi todistus, diplomi, sertifikaatti, kortti (kuten tulityökortti) ja passi (kuten hygieniapassi). Myös **osaamismerkkiä** voidaan pitää yhdentyypisenä osaamistodistuksena.

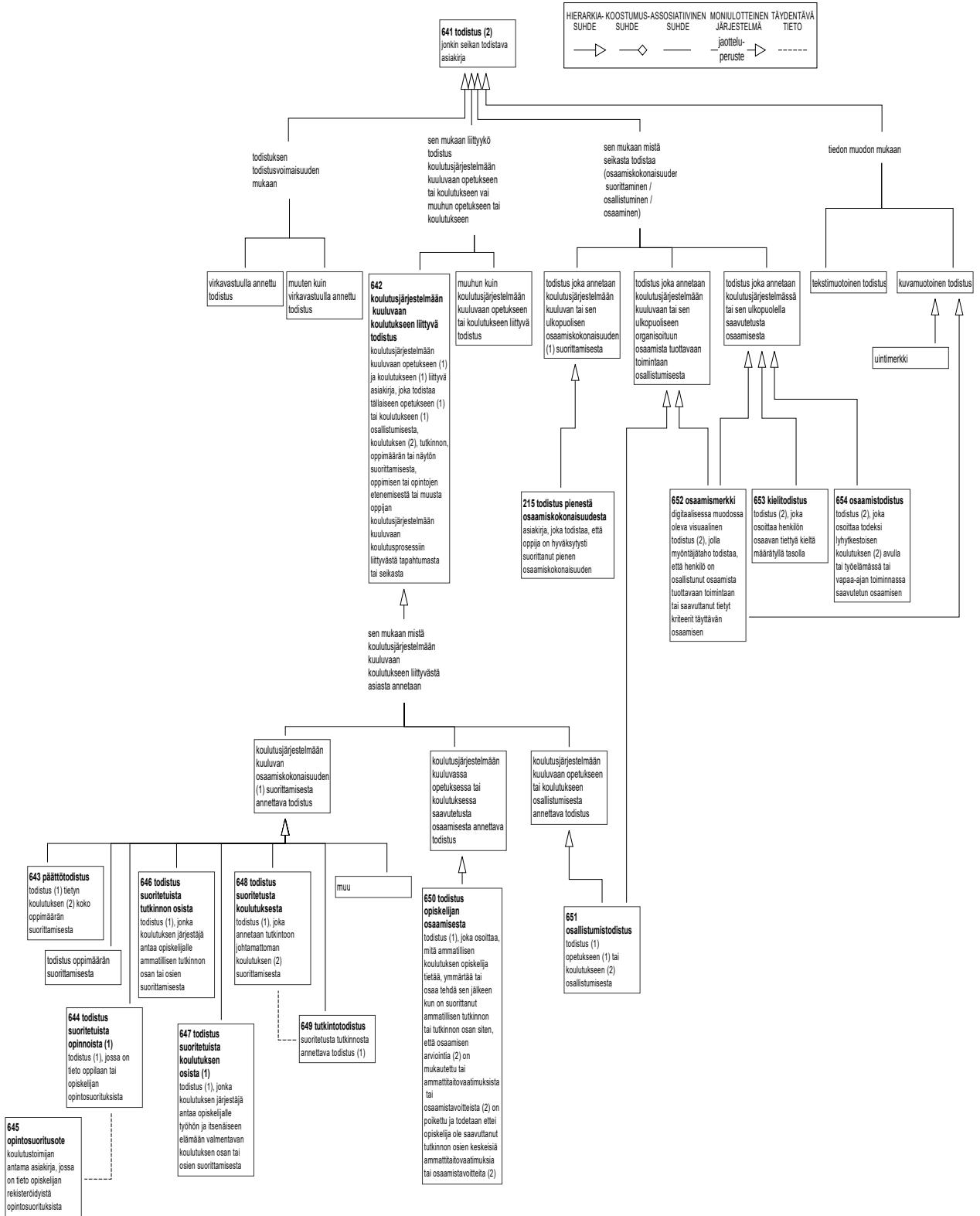
Osaamistodistuksina pidettäviä todistuksia (2) myöntävät niin **koulutusjärjestelmään** kuuluvat toimijat kuin koulutusjärjestelmän ulkopuolisetkin toimijat.

Käsitteen tunnus: c1829

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Opetus- ja koulutussanasto (OKSA), luonnos 24.4.2023

Käsitekaavio 75. Todistus.

655

välitodistus

sv mellanbetyg *n*
en interim certificate; interim report card
not: intermediate report

määritelmä

[perusopetuksessa lukuvuoden](#) aikana, muulloin kuin lopussa, annettava [todistus \(1\)](#)

huomautus

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden](#) mukaan lukuvuoden aikana voidaan antaa välitodistuksia [opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa](#) päätettävällä tavalla. Välitodistuksen sisällöstä määrätään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa.

Vrt. [lukuvuositolistus](#) sekä mm. [lukiokoulutuksessa](#) käytettävä käsite [opintosuoritusote](#).

Käsitteen tunnus: c558

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

656

lukuvuositolistus

sv läsårsbetyg *n*
en end of school year certificate; end of school year report card
not: school year report

määritelmä

[perusopetuksessa lukuvuoden](#) päättyessä annettava [todistus \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c557

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

657

perusopetuksen päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från den grundläggande utbildningen
en primary and lower secondary education certificate
not: basic education certificate (obsolete); final certificate

määritelmä

[päättötodistus perusopetuksen](#) koko [oppimäärän](#) suorittamisesta

huomautus

basic education certificate: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen [perusopetus](#) kohdalta.

Käsitteen tunnus: c540

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

658

lukion päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från gymnasiet
en general upper secondary education certificate
not: high school diploma /US/

määritelmä

[päättötodistus lukiokoulutuksen](#) koko [oppimäärän](#) suorittamisesta

huomautus

Amerikanenglannin termi high school diploma viittaa suunnilleen Suomen lukion päättötodistusta vastaavaan käsitteeseen Yhdysvalloissa. Termiä ei kuitenkaan voi käyttää suomalaisesta lukion päättötodistuksesta.

Ks. myös [lukio \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c541

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#) ja [Tutkintotodistus](#)

659

todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* i en ämneslärokurs i den grundläggande utbildningen
en certificate for the completion of a primary and lower secondary education subject syllabus
not: certificate for the completion of a basic education subject syllabus (obsolete)

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen jonkin *oppiaineen oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

certificate for the completion of a basic education subject syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta.

Käsitteen tunnus: c542

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

660

todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä

sv betyg *n* över delvis fullgjord lärokurs i den grundläggande utbildningen
en certificate for the partial completion of the primary and lower secondary education syllabus
not: certificate for the partial completion of the basic education syllabus (obsolete)

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen oppimäärän osan suorittamisesta

huomautus

Todistus voidaan antaa esimerkiksi yhden *vuosiluokan* oppimäärän suorittamisesta.

certificate for the partial completion of the basic education syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta.

Käsitteen tunnus: c543

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

661

todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen; betyg *n* över slutförd lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen
en certificate for the completion of the entire primary and lower secondary education syllabus
not: certificate for the completion of the basic education syllabus (obsolete); certificate of completion of the basic education syllabus (obsolete)

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

certificate for the completion of the basic education syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta.

Käsitteen tunnus: c544

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

662

todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom gymnasieutbildningen
en certificate for completion of a subject syllabus

määritelmä

todistus (1) lukiokoulutuksen jonkin *oppiaineen oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c887

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

663

<lukiokoulutus>

todistus suullisesta kielitaidosta; todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta

sv intyg *n* över muntlig språkfärdighet
en certificate of oral skills

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *lukion päättötodistuksen* liitteenä kielen suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1057

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

664

lukiodiplomitodistus

sv
en certificate of a general upper secondary school diploma

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *lukion päättötodistuksen* liitteenä *lukiodiplomin* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1678

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

665

puheviestintätaitojen päättökokeen todistus; puhvi-todistus <arkikielessä>

sv
en certificate of final examination for oral communications skills
not: certificate for puhvi test; puhvi certificate

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *lukiokoulutuksen* aikana puheviestintätaitojen päättökokeen suorittamisesta

huomautus

Puheviestintätaitojen päättökoe (engl. final examination for oral communications skills) on Opetushallituksen vuosittain lukiolaisille ja *ammattillisen peruskoulutuksen opiskelijoille* laatima koe, jossa arvioidaan opiskelijan puhe- ja vuorovaikutustaitoja. Kokeen järjestämisestä päätetään paikallisesti.

certificate for puhvi test; puhvi certificate: Näitä termimuotoja ei tulisi käyttää, sillä englannin kielen termissä ei pitäisi käyttää suomenkielistä lyhennettä.

Käsitteen tunnus: c1680

Luokka: <lukiokoulutus>

666

erotodistus <perusopetus, lukiokoulutus>; > **todistus lukiosta eroamisesta** <lukiokoulutus>; > **todistus suoritetuista opinnoista (2)** <lukiolaissa 714/2018 ja kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa vapaan sivistystyön koulutuksessa>

sv skiljebetyg *n*; intyg *n* över avlagda studier <vapaassa sivistystyössä: todistus suoritetuista opinnoista>
en certificate of school discontinuation <perusopetus>; certificate of termination of studies
<oppivelvollisuuden piiriin kuulumaton lukiokoulutus>
rather than: > proof of completed study units <lukiokoulutus>
not: certificate of resignation; > certificate of resignation from general upper secondary school <lukiokoulutus>

määritelmä

todistus (1), josta ilmenevät todistuksen antamisajankohtaan mennessä suoritettut opinnot ja joka annetaan **perusopetuksen oppilaalle**, joka vaihtaa toiseen **peruskouluun (1)**, eroaa koulusta kesken perusopetuksen **oppimäärän** suorittamista tai ei ole saanut **oppivelvollisuutta** suoritetuksi oppivelvollisuusiän aikana, taikka **lukiokoulutuksen opiskelijalle**, joka eroaa **lukiosta (1)** ennen lukiokoulutuksen koko oppimäärän suorittamista tai jonka **opiskelu-oikeus** on päättynyt kesken lukiokoulutuksen, taikka **kansanopiston** oppivelvollisille suunnatun **vapaan sivistystyön koulutuksen** opiskelijalle, joka eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen

huomautus

Perusopetuksen erotodistuksesta säädetään perusopetusasetuksessa (852/1998).

Perusopetusasetuksen mukaan erotodistus annetaan kesken perusopetuksen oppimäärän suorittamista koulusta eroavalle oppilaalle.

Lukiokoulutuksen erotodistuksesta säädetään lukioasetuksessa (810/1998).

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa **vapaan sivistystyön koulutuksessa** annettavasta suoritettuja opintoja koskevasta todistuksesta ("todistus suoritetuista opinnoista") säädetään laissa vapaasta sivistystyöstä (632/1998).

certificate of resignation; certificate of resignation from general upper secondary school:

Erotodistuksen vastineena ei pitäisi käyttää sanan "resignation" sisältäviä termejä, sillä verbi "resign" viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei **opiskelupaikan** jättämiseen, ja lisäksi 'resignation' tapahtuu aina henkilön omasta aloitteesta.

Käsitteen tunnus: c548

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

667

ylioppilastutkintotodistus

sv studentexamensbetyg *n*
en matriculation examination certificate

määritelmä

tutkintotodistus ylioppilastutkinnon suorittamisesta

huomautus

Ks. myös *lukion päättötodistus*.

Käsitteen tunnus: c551

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Hakukelpoisuus](#), [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset ja Tutkintotodistus](#)

668

(vanhentunut)

ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från grundläggande yrkesutbildningen (?)
en vocational upper secondary certificate

määritelmä

ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen osa, johon on merkitty tiedot kaikkien *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvien *tutkinnon osien* suorittamisesta

huomautus

Toisen osan ammatillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksesta muodostaa *näyttötodistus*.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c886

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

669

(vanhentunut)

näyttötodistus

sv yrkesprovsbetyg *n*
en certificate of skills demonstration

määritelmä

ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen osa, johon on merkitty *opiskelijan* hyväksytysti suorittamat *näytöt*

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c552

Luokka: <ammattillinen koulutus>

670

(vanhentunut)

näyttötutkintotodistus

sv betyg *n* över fristående examen
en competence-based qualification; certificate of skills demonstration

määritelmä

tutkintotodistus ammatillisen tutkinnon suorittamisesta *näyttötutkintona*

huomautus

Näyttötutkintotodistuksen voi saada *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* suorittamisesta.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c553

Luokka: <ammattillinen koulutus>

671

(vanhentunut)

ammattikirja

sv yrkesbevis

en certificate of vocational skills

määritelmä

Opetushallituksen hyväksymä asiakirja, jonka voi saada *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* hyväksytysti suorittanut henkilö ja johon tehty merkintä *tutkinnosta* tai *tutkinnon osasta* on erilliseen todistukseen verrattava *todistus (1)* tutkinnon tai sen osan suorittamisesta

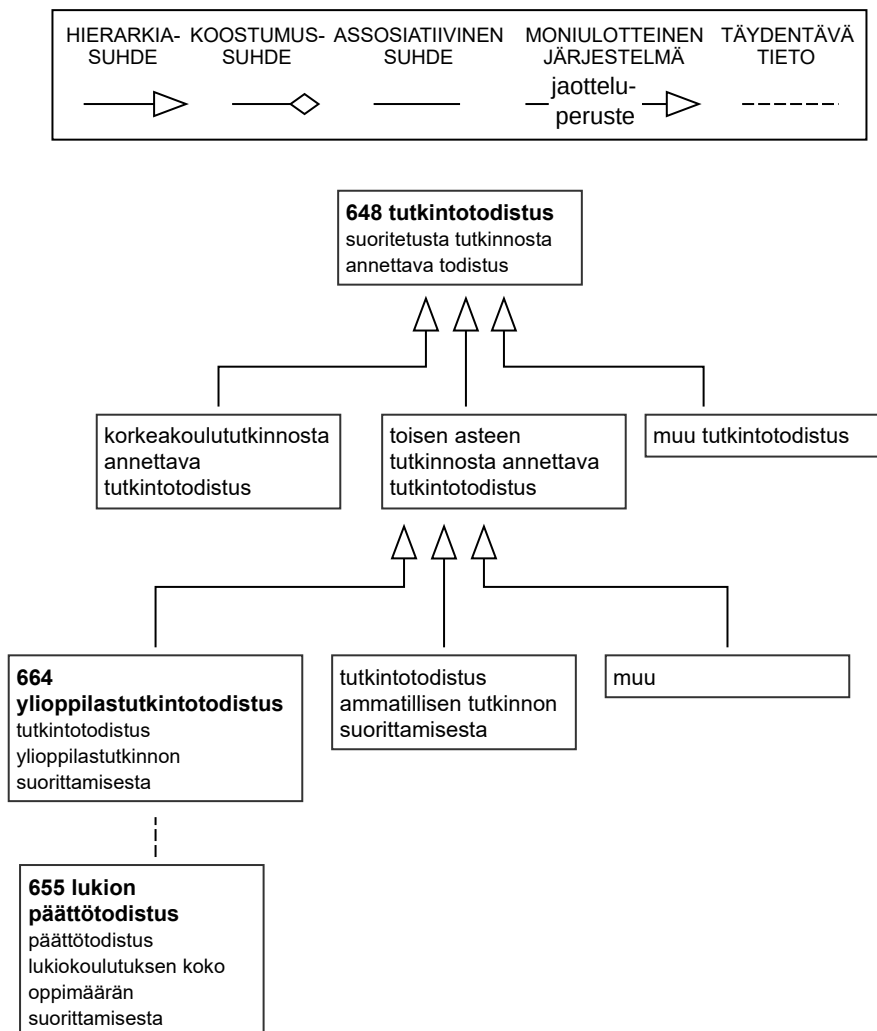
huomautus

Ammattikirjaan merkitään seuraavat tiedot: ammattikirjan haltija henkilötunnuksineen, suoritettututkinnot ja tutkinnon osat, muut *koulutukset (2)* ja *pätevyyydet* sekä työ- ja muut palvelussuhteet.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c554

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio 77. Tutkintotodistus.

6.13.2 Tutkinto

672

tutkinto

sv examen

en qualification (1); degree (1) <korkeakoulut>; < certificate (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta>; < diploma (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta>; ~ studies (3) <tutkinnon edellytyksenä oleva koulutus (2)>

määritelmä

opetuksesta (1) vastaavan viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukainen suoritus, josta tehdään hallintopäätös

huomautus

Tutkinnon saaminen edellyttää A) jonkin *koulutuksen (2)* suorittamista ja/tai B) osallistumista *tutkintotilaisuuteen* ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. Esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto edellyttää tietyn koulutuksen (2) läpikäymistä, kun taas esimerkiksi *näyttö* edellyttää tutkintotilaisuuteen osallistumista ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. *Ylioppilastutkinto* puolestaan edellyttää kumpaakin: A) *lukiokoulutuksen* suorittamista sekä B) tutkintotilaisuuteen osallistumista ja suorituksen hyväksymistä.

Se, mitä viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukaisia suorituksia pidetään tutkintoina, perustuu osin konventioihin. Esimerkiksi *perusopetuksen* ja lukiokoulutuksen koko *oppimääriä* ei pidetä tutkintoina eikä niiden suorittamista tutkinnon suorittamisena.

certificate, diploma: Englannin termit certificate ja diploma viittaavat tutkinnon lisäksi todistukseen (ks. *tutkintotodistus*).

studies: Englanniksi suomen tutkinto-termin vastineena voidaan joissakin tilanteissa käyttää myös termiä studies. Tällöin on yleensä kyseessä terminologisesti epätasallinen kielenkäyttö, jossa suomen termillä tutkinto viitataan tutkinnon edellytyksenä olevaan *koulutukseen (2)*.

Käsitteen tunnus: c560

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: *Koulutusjärjestelmä, Tutkintorakenne, Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan), Osaamiskokonaisuuksia, Ammatillisten tutkintojen rakenne, Osaamistavoitteet, Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan, Tutkinto, Ulkomainen tutkinto, Aiemmat ammatilliset tutkinnot ja Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

673

tutkintonimike

sv examensbenämning; ~ akademisk grad

en qualification title <toisen asteen koulutus>; degree title <korkeakoulut>

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää suorittuaan sen käyttöön oikeuttavan *tutkinnon*

huomautus

Ammatillisten perustutkintojen sekä *ammatti-* ja *erikoisammattitutkintojen* osalta tutkintonimikkeistä on 1.8.2015 lähtien päättänyt Opetushallitus.

Ammattikorkeakoulujen osalta tutkintonimikkeistä säädetään asetuksella (1129/2014).

Yliopistoissa tutkintonimikkeiden säätely ei ole yhtä yksityiskohtaisella tasolla kuin ammattikorkeakouluissa. Esimerkkejä yliopistojen tutkintonimikkeistä ovat filosofian maisteri, tekniikan tohtori ja proviisori.

Epätasallisessa kielenkäytössä termiä tutkintonimike käytetään joskus myös viitattaessa tutkinnon nimeen. Tutkinnon nimi ja tutkintonimike ovat kuitenkin kaksi eri käsitettä. Esimerkki tutkinnon nimestä on ”filosofian maisterin tutkinto” ja esimerkki tutkintonimikkeestä ”filosofian maisteri”.

Ruotsin termi akademisk grad ei viittaa tutkintonimikkeeseen eikä tutkintoon, vaan arvoon (esimerkiksi kunniatohtorin arvo).

Käsitteen tunnus: c588

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: *Tutkinto*

674

(vanhentunut)

perusasteen tutkinto

sv examen på grundstadiet; examen på grundnivå <Tilastokeskus>

en comprehensive school qualification; basic education qualification

määritelmä

[perusopetuksen oppimäärän](#) mukainen [tutkinto](#)

huomautus

Käsite perusasteen tutkinto on ollut käytössä aiemmin muun muassa tilastoinnissa, mutta koska [perusopetuksen oppimäärää](#) ei pidetä [tutkintona](#), käsitteen perusasteen tutkinto käyttöä ei harhaanjohtavuuden vuoksi enää suositella.

Käsitteen tunnus: c561

Luokka: <yleinen/yhteinen>

675

toisen asteen tutkinto

sv examen på andra stadiet

en upper secondary qualification

määritelmä

[toisen asteen koulutuksessa](#) suoritettava [tutkinto](#)

huomautus

Toisen asteen tutkintoja ovat esimerkiksi [lukiokoulutuksen tutkinnot](#) ([ylioppilastutkinto](#), [EB-tutkinto](#), [IB-tutkinto](#), [Reifepfprüfung-tutkinto](#)) ja [ammattillinen tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c562

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinto](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

676

korkeakoulututkinto

sv högskoleexamen

en > university degree <yliopistotutkinto>; > university of applied sciences degree <ammattikorkeakoulututkinto>; academic degree; degree (2)

rather than: higher education degree

not: polytechnic degree <ammattikorkeakoulututkinto> (obsolete)

määritelmä

[toisen asteen tutkinnon](#) jälkeen [korkeakoulussa \(1\)](#) suoritettava [tutkinto](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c573

Käsitekaaviot: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#), [Tutkinto](#), [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

677

kielitutkinto

sv språkexamen

en language proficiency test (2)

määritelmä

kielitaidon osoittamiseen tarkoitettu [tutkinto](#)

huomautus

Kielitutkintoja ovat [yleiset kielitutkinnot](#) ja [valtionhallinnon kielitutkinto](#).

Viranomaisten määrittelemien kielitutkintojen lisäksi on olemassa esimerkiksi kaupallisten tahojen järjestämiä kokeita, kuten TOEFL-kielikoe.

Käsitteen tunnus: c581

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

678

yleinen kielitutkinto

sv allmän språkexamen
en national certificate of language proficiency
not: national language examination

määritelmä

kielitaidon hankkimistavasta riippumaton, toiminnallisen kielitaidon osoittamiseksi järjestetty *kielitutkinto*

huomautus

Yleisellä kielitutkinnolla mitataan viestinnällistä kielitaitoa tehtävissä, joita aikuinen voi kohdata henkilökohtaisissa, julkisissa, *koulutukseen (1)* ja työhön liittyvissä kielenkäyttötilanteissa, joissa puhutaan, kuunnellaan, kirjoitetaan tai luetaan vierasta kieltä joko Suomessa tai ulkomailla. Yleisen kielitutkinnon voi suorittaa seuraavissa kielissä: englanti, espanja, italia, ranska, ruotsi, saame, saksa, suomi, venäjä (tilanne v. 2014).

Englannin sana examination viittaa koetilaisuuteen, joten termimuotoa national language examination ei suositella yleisen kielitutkinnon vastineeksi.

Käsitteen tunnus: c582

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

679

valtionhallinnon kielitutkinto

sv språkexamen för statsförvaltningen
en public administration language examination
rather than: > state administration language examination

määritelmä

julkishallinnon *henkilöstöltä* vaadittavan toisen kotimaisen kielen hallinnan osoittamiseen tarkoitettu *kielitutkinto*

huomautus

Laissa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003) käsitteestä käytetään termiä valtionhallinnon kielitutkinto. Tutkintoa käytetään kuitenkin nykyisin paitsi valtion, myös esimerkiksi kuntien ja evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa olevalta henkilöstöltä vaadittavan kielitaidon osoittamiseen. Tässä mielessä termi on suppea.

Valtionhallinnon kielitutkinnosta suositellaan käyttämään englanninkielistä termiä public administration language examination mieluummin kuin termiä state administration language examination, sillä edellinen kattaa valtionhallinnon lisäksi muun julkishallinnon, kuten kunnallishallinnon ja kirkon. Termiä state administration language examination on kuitenkin käytetty lain 424/2003 englanninkielisessä käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c583

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

680

auktorisoidun kääntäjän tutkinto

sv examen för auktoriserade translatorer
en examination for authorised translators; authorised translators' examination

määritelmä

tutkinto, joka järjestetään auktorisoidun kääntäjän ammatinharjoittamisessa tarvittavan kieli-, kääntämis- ja muun taidon osoittamiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c584

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

681

(vanhentunut)

opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto

sv läroplansbaserad examen

en

määritelmä

opetussuunnitelmaan (2) perustuvana *koulutuksena (2)* suoritettava *tutkinto*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c589

682

(vanhentunut)

näyttötutkinto

sv fristående examen

en competence-based qualification; competence-based vocational qualification for adults

määritelmä

ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa ammattitaito osoitetaan työtä tekemällä *tutkintotilaisuudessa*

huomautus

Näyttötutkintona on mahdollista suorittaa *ammattillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* tai *erikoisammattitutkinto*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c590

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

683

<perusopetus, lukiokoulutus>

erityinen tutkinto

sv särskild examen

en separate examination <perusopetus, lukiokoulutus>

not: special examination

määritelmä

tietojen ja taitojen hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa osoitetaan tietojen ja taitojen vastaavan *perusopetuksen* tai *lukiokoulutuksen oppimäärää* tai jommankumman oppimäärän osaa

huomautus

Erityisestä tutkinnosta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja -asetuksessa (852/1998) sekä lukiolaissa (714/2018) ja -asetuksessa (810/1998).

Käsitteen tunnus: c580

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

684

kaksoistutkinto

sv dubbelexamen

en ~ parallel studies to complete two or more qualifications <toisen asteen koulutus>; > double degree <korkeakoulut>; > dual degree <korkeakoulut>

määritelmä

koulutusorganisaatioiden väliseen sopimukseen perustuva kahden eri *tutkinnon* muodostama kokonaisuus

huomautus

Yleiskielessä sanalla kaksoistutkinto viitataan usein nimenomaan *ylioppilastutkinnosta* ja *ammattillisesta perustutkinnosta* muodostuvaan kokonaisuuteen. Lainsäädännöstä ei kuitenkaan löydy kaksoistutkinnolle tällaista määritelmää. Yleiskielen ilmaus kaksoistutkinto on tässä tapauksessa myös osin harhaanjohtava, sillä kyseessä on kaksi erillistä tutkintoa.

Korkeakouluissa (1) termillä kaksoistutkinto puolestaan tarkoitetaan useimmiten nimenomaan kansainvälistä kaksoistutkintoa eli kaksoistutkintoa, jonka *opiskelija* saa kahden eri maissa sijaitsevan korkeakoulun (1) opintojen suorittamisesta.

Vrt. myös termi kolmoistutkinto, jolla viitataan *lukiokoulutuksen oppimäärän, ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* muodostamaan kokonaisuuteen. Termi kolmoistutkinto ei esiinny lainsäädännössä, mutta sitä käytetään yleiskielessä. Termi on myös osin harhaanjohtava, sillä lukiokoulutuksen oppimäärä ei ole tutkinto.

Ks. myös *yhdistelmäopinnot*.

Käsitteen tunnus: c1038

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot

685

lukiokoulutuksen tutkinto

sv gymnasieexamen

en general upper secondary qualification

määritelmä

[ylioppilastutkinto](#) tai [tutkinto](#), jonka suorittaminen tuottaa samat oikeudet kuin ylioppilastutkinnon suorittaminen

huomautus

Lukiokoulutuksen tutkinnot ovat [toisen asteen tutkintoja](#). Lukiokoulutuksen tutkinnot antavat keskenään yhteneväiset [jatko-opintokelpoisuudet \(1\)](#).

Lukiokoulutuksen tutkintoja ovat ylioppilastutkinnon lisäksi [EB-tutkinto](#), [IB-tutkinto](#), [Reifeprüfung-tutkinto](#) ja [DIA-tutkinto](#).

Käsitettä lukiokoulutuksen tutkinto käytetään tilastoissa.

Ruotsin termi gymnasieexamen pienellä alkukirjaimella kirjoitettuna viittaa tässä määriteltyyn käsitteeseen; isolla alkukirjaimella kirjoitettuna se viittaa ahvenanmaalaiseen tutkintoon ([Gymnasieexamen](#)). Myös Ruotsissa termi gymnasieexamen on käytössä merkityksessä 'lukiokoulutuksen tutkinto'.

Ks. myös [lukiokoulutus](#).

Käsitteen tunnus: c563

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

686

ylioppilastutkinto

sv studentexamen; finländsk studentexamen

en matriculation examination; Finnish matriculation examination; national school-leaving examination <selittävä käännös>

määritelmä

[lukiokoulutuksen oppimäärän](#) mukainen valtakunnallinen yleissivistävä [tutkinto](#)

huomautus

Ylioppilastutkinto laaditaan valtakunnallisesti ja sen kokeet tarkastetaan keskitetysti yhtenäisin perustein. Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Kokeita järjestetään keväisin ja syksyisin. Kokelas saa suorittaa tutkinnon kerralla tai osina enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana.

finländsk studentexamen: Ruotsinruotsalaiselle yleisölle viestittäessä voi olla tarpeen käyttää pelkän termin "studentexamen" sijaan täsmentävää synonyymia "finländsk studentexamen", jottei käsite sekoittuisi Ruotsin studentexamen-käsitteeseen. Ruotsissa ei ole suomalaistyyppistä lukiokoulutuksesta erillistä ylioppilastutkintoa kokeineen, vaan kun [opiskelija](#) on suorittanut kaikki [lukiokoulutuksen kurssit \(1\)](#), hän saa ylioppilastutkinnon. Ruotsissa on erikseen vapaaehtoinen nk. högskoleprov, jota voidaan käyttää pyrittäessä [korkeakoulutukseen](#).

Käsitteen tunnus: c564

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

687

EB-tutkinto; European Baccalaureate -tutkinto

sv European Baccalaureate-examen; Europaskolornas European Baccalaureate -examen; EB-examen

en European Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; EB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; ~ European Baccalaureate certificate <päättötodistus>; ~ EB certificate <päättötodistus>; < European Baccalaureate

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava [Eurooppa-koulujen tutkinto](#), joka suoritetaan kaksivuotisen [lukiokoulutuksen](#) päätteeksi

huomautus

European Baccalaureate: Englannin termi European Baccalaureate viittaa paitsi EB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön.

Käsitteen tunnus: c565

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

688

IB-tutkinto; International Baccalaureate -tutkinto

sv International Baccalaureate-examen; IB-examen

en International Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; IB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; ~ International Baccalaureate certificate <todistus osin suoritetusta IB-tutkinto-ohjelmasta>

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava kansainvälinen englanninkielinen [tutkinto](#), johon johtavaa [opetusta \(1\)](#) annetaan Suomessa [erityisen koulutustehtävän](#) saaneissa [lukioissa \(1\)](#)

huomautus

Englannin termi International Baccalaureate viittaa paitsi IB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön.

International Baccalaureate diploma, International Baccalaureate certificate:

Englanninkieliset termit International Baccalaureate diploma ja International Baccalaureate certificate viittaavat eri käsitteisiin. IB diploma annetaan [opiskelijalle](#), joka suorittaa koko IB-tutkinto-ohjelman eli kuusi ainetta, kun taas IB certificate annetaan opiskelijalle, joka suorittaa ohjelman vain osittain (esimerkiksi viisi ainetta).

Käsitteen tunnus: c566

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

689

Reifeprüfung-tutkinto; Abiturprüfung-tutkinto

sv Reifeprüfung-examen; RP-examen

en Reifeprüfung diploma

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava vanhempi [tutkinto](#)

huomautus

Suomessa Reifeprüfung -tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa [koulutusorganisaation opetuskieli](#) on saksa.

Reifeprüfung-tutkinnon korvaa kevästä 2019 lukien [DIA-tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c567

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

690

DIA-tutkinto; Deutsche Internationale Abitur -tutkinto

sv Deutsche Internationale Abitur-examen; DIA-examen

en German International Abitur Diploma

määritelmä

suomalaista *ylioppilastutkintoa* vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava uusi *tutkinto*, joka korvaa *Reifeprüfung-tutkinnon*

huomautus

Suomessa DIA-tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa *koulutusorganisaation opetuskieli* on saksa. DIA-tutkintoon tähtäävä *koulutus (2)* on alkanut lukuvuonna 2016–2017.

DIA-tutkinto korvaa *Reifeprüfung-tutkinnon* kevästä 2019 lukien.

Käsitteen tunnus: c1498

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

691

Gymnasieexamen

sv Gymnasieexamen

en Gymnasieexamen diploma; general upper secondary school Gymnasieexamen diploma

not: Gymnasieexamen high school diploma

määritelmä

ahvenanmaalaisen Ålands lyceum -lukion myöntämä *tutkinto*, joka yhdessä kansallisen *ylioppilastutkinnon* kanssa muodostaa yleissivistävän *lukiokoulutuksen tutkinnon*, tai Ålands yrkesgymnasium -ammattilukion myöntämä *tutkinto*, joka yhdessä *näyttötutkinnon* kanssa muodostaa ammattisuuntautuneen lukiokoulutuksen tutkinnon

huomautus

Opiskelija voi käyttää Gymnasieexamen-tutkinnosta samaansa *todistusta (1)* (gymnasieexamensbetyg) esimerkiksi hakeutuessaan opiskelemaan Ruotsiin.

Käsitteen tunnus: c568

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

692

ammattillinen tutkinto

sv yrkesinriktad examen

en vocational qualification

määritelmä

ammattillisen osaamisen kohottamiseen ja ylläpitämiseen sekä ammattitaidon osoittamiseen tarkoitettu *tutkinto*

huomautus

Ammatillisia tutkintoja ovat *ammattillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* ja *erikoisammattitutkinto*.

Käsitteen tunnus: c569

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

693

ammattillinen perustutkinto

sv yrkesinriktad grundexamen
en initial vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*.

Käsitteen tunnus: c570

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

694

ammattitutkinto

sv yrkesexamen
en further vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on [ammattillista perustutkintoa](#) syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*.

Käsitteen tunnus: c571

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

695

erikoisammattitutkinto

sv specialyrkesexamen
en specialist vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on [ammattitutkintoa](#) syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*.

Käsitteen tunnus: c572

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

6.13.2.2 Korkeakoulututkinto

696

<tilastointi, luokittelu>

alemman korkeakouluasteen tutkinto

huomautus

Alemman korkeakouluasteen tutkinnoiksi luokitellaan [ammattikorkeakoulututkinnot](#) ja [alemmat korkeakoulututkinnot](#).

Käsitteen tunnus: c1406

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

697

ammattikorkeakoulututkinto

sv yrkeshögskoleexamen

en bachelor's degree (2); Bachelor's degree (2); < first-cycle degree (3)

not: first-cycle polytechnic degree (obsolete); polytechnic Bachelor's degree (obsolete)

määritelmä

alin [ammattikorkeakoulussa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin bachelor's degree / Bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa ammattikorkeakouluissa Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Bachelor of Health Care, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

first-cycle degree: Englannin termi first-cycle degree (samoin kuin second-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetystä eurooppalaisen korkeakoulualueen luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) ([ensimmäisen syklin tutkinnot](#), [toisen syklin tutkinnot](#) ja [kolmannen syklin tutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä first-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c575

Käsittekaaviot: [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

698

alempi korkeakoulututkinto

sv lägre högskoleexamen

en bachelor's degree (1); Bachelor's degree (1); < first-cycle degree (2)

not: lower university degree

määritelmä

alin *yliopistossa* suoritettava *korkeakoulututkinto*

huomautus

bachelor's degree / Bachelor's degree: Termin bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa *korkeakouluissa (1)* Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä alempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan alemman korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja *tutkintojen* nimistä, esim. Bachelor of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

first-cycle degree: Englannin termi first-cycle degree (samoin kuin second-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetyistä eurooppalaisen korkeakoulualueen luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen *tutkintorakenteen (2)* (*ensimmäisen syklin tutkinnot*, *toisen syklin tutkinnot* ja *kolmannen syklin tutkinnot*) vakiinnuttaminen. Termiä first-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c574

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

699

<tilastointi, luokittelu>

ylemmän korkeakouluasteen tutkinto

huomautus

Ylemmän korkeakouluasteen tutkinnoiksi luokitellaan *ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot* ja *ylemmät korkeakoulututkinnot*.

Käsitteen tunnus: c1407

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

700

ylempi ammattikorkeakoulututkinto

sv högre yrkeshögskoleexamen

en master's degree (2); Master's degree (2); < second-cycle degree (3)
not: second-cycle polytechnic degree (obsolete); polytechnic Master's degree (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulututkinnon](#) tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon pohjalta [ammattikorkeakoulussa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

master's degree / Master's degree: Termin master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Master of Business Management, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

second-cycle degree: Englannin termi second-cycle degree (samoin kuin first-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetyistä eurooppalaisen korkeakoulualueen luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) ([ensimmäisen syklin tutkinnot](#), [toisen syklin tutkinnot](#) ja [kolmannen syklin tutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä second-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c577

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

701

ylempi korkeakoulututkinto

sv högre högskoleexamen

en master's degree (1); Master's degree (1); < second-cycle degree (2)
not: higher university degree

määritelmä

[alemman korkeakoulututkinnon](#) tai vastaavien opintojen pohjalta [yliopistossa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

master's degree / Master's degree: Termin master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylempään korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Master of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

second-cycle degree: Englannin termi second-cycle degree (samoin kuin first-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetyistä eurooppalaisen korkeakoulualueen luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) ([ensimmäisen syklin tutkinnot](#), [toisen syklin tutkinnot](#) ja [kolmannen syklin tutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä second-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c576

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

702

<tilastointi, luokittelu>

tutkijakoulutusasteen tutkinto

huomautus

Tutkijakoulutusasteen tutkinnoiksi luokitellaan [jatkotutkinnot](#).

Käsitteen tunnus: c1408

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

703

jatkotutkinto

sv påbyggnadsexamen; forskarexamen

en third-cycle degree (2); ~ licenciante and doctoral degrees *pl*; ~ licenciante or doctoral degree rather than: < postgraduate degree

määritelmä

[ylemmän korkeakoulututkinnon](#) jälkeen [yliopistossa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Jatkotutkintoja ovat [tohtorin tutkinnot](#) ja [lisansiaatin tutkinnot](#) lukuun ottamatta eläinlääketieteen, hammaslääketieteen ja lääketieteen lisensiaatin tutkintoja.

Termiä jatkotutkinto käytettiin myös [ammattikorkeakoulujen](#) jatkotutkintokokeilussa (v. 2002–2005). Tästä kokeilusta annetussa laissa tarkoitettuja ammattikorkeakoulujen jatkotutkintoja olivat ammattikorkeakoulun liiketalouden jatkotutkinto, ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan jatkotutkinto ja ammattikorkeakoulun tekniikan jatkotutkinto. Kokeilun jälkeen ammattikorkeakouluihin vakiintui kuitenkin termin jatkotutkinto sijaan termi [ylempi ammattikorkeakoulututkinto](#). Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa yliopistojen [ylempää korkeakoulututkintoa](#).

postgraduate degree: Englannin postgraduate degree -termiä käytettäessä tulee ottaa huomioon, että sillä voidaan viitata tässä määritellyn jatkotutkinnon lisäksi myös ylempään korkeakoulututkintoon (esim. maisterin tutkinto).

third-cycle degree: Termiä third-cycle degree käytetään myös käsitteestä [kolmannen syklin tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c593

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

704

lisensiaatin tutkinto; lisensiaatintutkinto

sv licentiatexamen

en licentiate degree; Licentiate degree; interim degree preceding the doctorate <kuvaileva vastine>; pre-doctoral degree <kuvaileva vastine>

määritelmä

yliopistossa suoritettava alempi *jatkotutkinto*

huomautus

Lisensiaatin tutkinto on jatkokoulutuksen välitutkintona toiseksi ylin *korkeakoulututkinto*.

Poikkeuksia ovat lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen alat, joilla lisensiaatin tutkinto on *ylempi korkeakoulututkinto*. Näiden alojen lisensiaatintutkinnot ovat laajempia kuin tavanomainen ylempi korkeakoulututkinto, maisterintutkinto.

Jatkokoulutukseen otettu *opiskelija* voi suorittaa lisensiaatin tutkinnon, kun hän on suorittanut yliopiston määräämän osan jatkokoulutukseen kuuluvista opinnoista, *tutkintoon* mahdollisesti sisältyvän *erikoistumiskoulutuksen* sekä laatinut *opinnäytetyönä* lisensiaatintutkimuksen, jossa opiskelija osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä. Musiikin, teatterin ja tanssin alalla lisensiaatintutkimuksen voi korvata myös julkisilla opin- ja taidonnäytteillä.

licentiate degree / Licentiate degree: Termin licentiate degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto.

Englanniksi ensisijainen termi on licentiate degree, mutta mikäli tarvitaan kuvailevaa vastinetta, niin voidaan käyttää muotoja 'interim degree preceding the doctorate' tai 'pre-doctoral degree'.

Käsitteen tunnus: c578

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

705

tohtorin tutkinto; tohtorintutkinto

sv doktorsexamen

en doctoral degree; doctorate; Doctor's degree
rather than: PhD /US/

määritelmä

yliopistossa suoritettava ylin *jatkotutkinto*

huomautus

Tohtorin tutkinto koostuu tieteellisen tai taiteellisen jatkokoulutuksen opinnoista sekä julkisesti puolustetusta väitöskirjatutkimuksesta tai kuvataiteen, musiikin, taideteollisella ja teatteri- ja tanssialalla väitöskirjalle vaihtoehtoisesti julkisesta opin- ja taidonnäytteestä. Tutkintoon liittyvissä opinnoissa ja *opinnäytetöissä* tulee *tutkinnon* suorittajan osoittaa hyvää perehtyneisyyttä omaan tutkimusalaan sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

PhD: Yhdysvalloissa termiä PhD käytetään tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena (ei esimerkiksi vain filosofian tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena).

Käsitteen tunnus: c579

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

706

yhteistutkinto

sv gemensam examen

en joint degree

määritelmä

korkeakoulututkinto, jonka *opiskelija* saa kahden tai useamman *korkeakoulun* (1) yhdessä kehittämän ja järjestämän *koulutusohjelman* (2) suorittamisesta

huomautus

Yhteistutkinnon suorittamisesta annetaan yksi *tutkintotodistus*. Kun kahden tai useamman korkeakoulun (1) yhdessä järjestämän koulutusohjelman (2) suorittaminen tuottaa kaksi tutkintotodistusta, kyseessä on *kaksoistutkinto*.

Käsitteen tunnus: c888

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

707

<korkeakoulut>

koulutusohjelma (2); ~ tutkinto-ohjelma

sv utbildningsprogram *n* (2)

en degree programme (3); degree studies

määritelmä

kokoelma opintoja, joiden perusteella *opiskelija* saa *korkeakoulututkinnon*

huomautus

Korkeakouluiissa (1) termillä koulutusohjelma (2) viitataan tapaan järjestää *tutkintoon* johtavat opinnot. Opintojen järjestäminen koulutusohjelmajohdteisesti on vaihtoehto oppiainepohjaiselle järjestämiselle.

Joskus termejä koulutusohjelma (2) ja tutkinto-ohjelma käytetään synonyymisesti, mutta usein näitä käsitteitä pidetään toistensa lähikäsitteinä tai jompaa kumpaa käsitettä pidetään toisen yläkäsitteenä.

Esimerkiksi Tampereen yliopistossa tutkinto-ohjelmaksi kutsutaan tutkintoon johtavaa koulutusohjelmaa (2). Tällöin tutkinto-ohjelma on koulutusohjelman (2) hierarkkinen alakäsite.

Jossakin korkeakoulussa (1) puolestaan koulutusohjelma (2) (kuten sähkötekniikan koulutusohjelma) voi koostua useista tutkinto-ohjelmista (kuten sähkötekniikan kandidaattiohjelmasta ja sähkötekniikan DI-ohjelmasta). Tällaisessa tapauksessa koulutusohjelma (2) voidaan hahmottaa tutkinto-ohjelman koostumussuhteiseksi yläkäsitteeksi.

Vrt. toisen asteen *ammattillisen koulutuksen osaamisala*, josta käytetään myös termiä koulutusohjelma (1).

Vrt. *erikoistumiskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c300

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

708

maisteriohjelma

sv magisterprogram

en Master's degree programme; Master's programme

määritelmä

koulutusohjelma (2), joka tähtää *ylempään korkeakoulututkintoon* ja pohjautuu *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sitä tasoltaan vastaavaan *koulutukseen* (2) ja johon on erillinen *opiskelijavalinta*

huomautus

Opetusministeriön asetuksessa 767/2008 on lueteltu maisteriohjelmat, jotka kussakin *yliopistossa* voi suorittaa. Asetuksessa mainittujen maisteriohjelmien lisäksi on olemassa muita maisterivaiheen *koulutuksia* (2), joihin on erilliset opiskelijavalinnat. Myös niistä käytetään arkikielessä termiä maisteriohjelma.

Käsitteen tunnus: c301

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

709

ensimmäisen syklin tutkinto

sv

en first-cycle degree (1)

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluva eli [alemman korkeakouluasteen tutkintoa](#) vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Ensimmäisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 180–240 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Useimmiten ensimmäisen syklin tutkinnon suorittaminen vaatii 3–4 lukuvuoden opiskelua.

Suomen koulutusjärjestelmässä ensimmäisen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat [alemmat korkeakoulututkinnot](#) (kuten kandidaatin tutkinto) ja ammattikorkeakouluissa suoritettavat [ammattikorkeakoulututkinnot](#). Suomessa ei ole alempaa korkeakoulututkintoa lyhyempiä korkeakoulututkintoja (nk. lyhyttutkinnot, engl. short-cycle degrees), kuten joissakin maissa.

Määritelmässä mainittu Bolognan prosessi on Euroopan maiden ministerikokousten sarja, joka käynnistyi Bolognan julistukseksi kutsutun asiakirjan allekirjoittamisesta Bolognassa vuonna 1999. Bolognan prosessin alkuperäisenä tarkoituksena oli lisätä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa muihin maanosiin verrattuna. Tavoitteeseen on pyritty muun muassa yhdenmukaistamalla [tutkintorakenteita \(1\)](#), luomalla yhteinen opintojen mitoitusjärjestelmä ja lisäämällä [opiskelijaliikkuvuutta](#).

Käsitteen tunnus: c1500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

710

toisen syklin tutkinto

sv

en second-cycle degree (1)

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen toiselle tasolle kuuluva eli [ylemmän korkeakouluasteen tutkintoa](#) vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Toisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 60–120 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Toisen syklin tutkinnon suorittaminen vaatii useimmiten 1–2 lukuvuoden opiskelua ensimmäisen syklin tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Suomen koulutusjärjestelmässä toisen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat [ylemmät korkeakoulututkinnot](#) (kuten maisterin tutkinto) ja ammattikorkeakouluissa suoritettavat [ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot](#).

Käsitteen tunnus: c1501

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

711

kolmannen syklin tutkinto

sv

en third-cycle degree (1)

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen kolmannelle tasolle kuuluva eli [jatkotutkintoa](#) vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Kolmannen syklin tutkinnoissa on suuria alakohtaisia kesto- ja kattavuuseroja, joten niille on vaikea ilmoittaa laajuuden vaihteluväliä. Joidenkin maiden tohtorintutkinnoilla on kuitenkin vähimmäislaajuus; useimmiten 120-420 opintopistettä (ECTS).

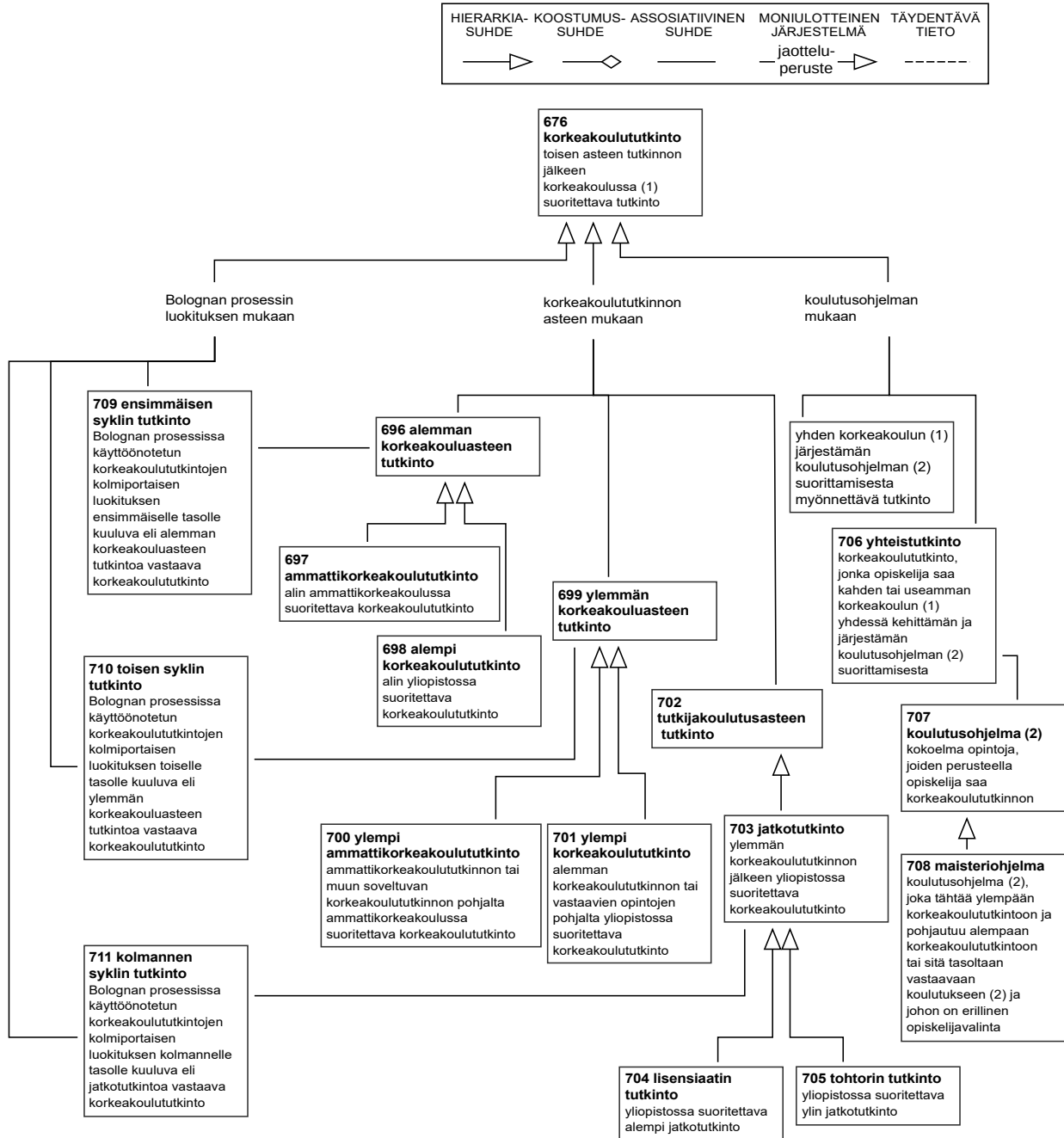
Kolmannen syklin tutkinto edellyttää tavallisesti 2–4 lukuvuoden opiskelua, josta pääosan muodostaa ohjauksessa tehtävä oma tutkimus.

Suomen koulutusjärjestelmässä kolmannen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat [jatkotutkinnot](#) (kuten lisensiaatin tutkinto ja tohtorin tutkinto).

Käsitteen tunnus: c1502

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

Käsittekaavio 80. Korkeakoulututkinto.

6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto

712

ulkomainen tutkinto

mieluummin kuin: ulkomailla suoritettu tutkinto

sv examen som avlagts utomlands; utomlands avlagd examen; > utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier <Helsingin yliopisto>

en foreign qualification; foreign diploma; foreign degree <korkeakoulut>

määritelmä

muun maan kuin Suomen *koulutusjärjestelmässä* suoritettu *tutkinto*

huomautus

Ulkomainen tutkinto voi tuottaa *hakijalle hakukelpoisuuden koulutukseen (2)* Suomessa.

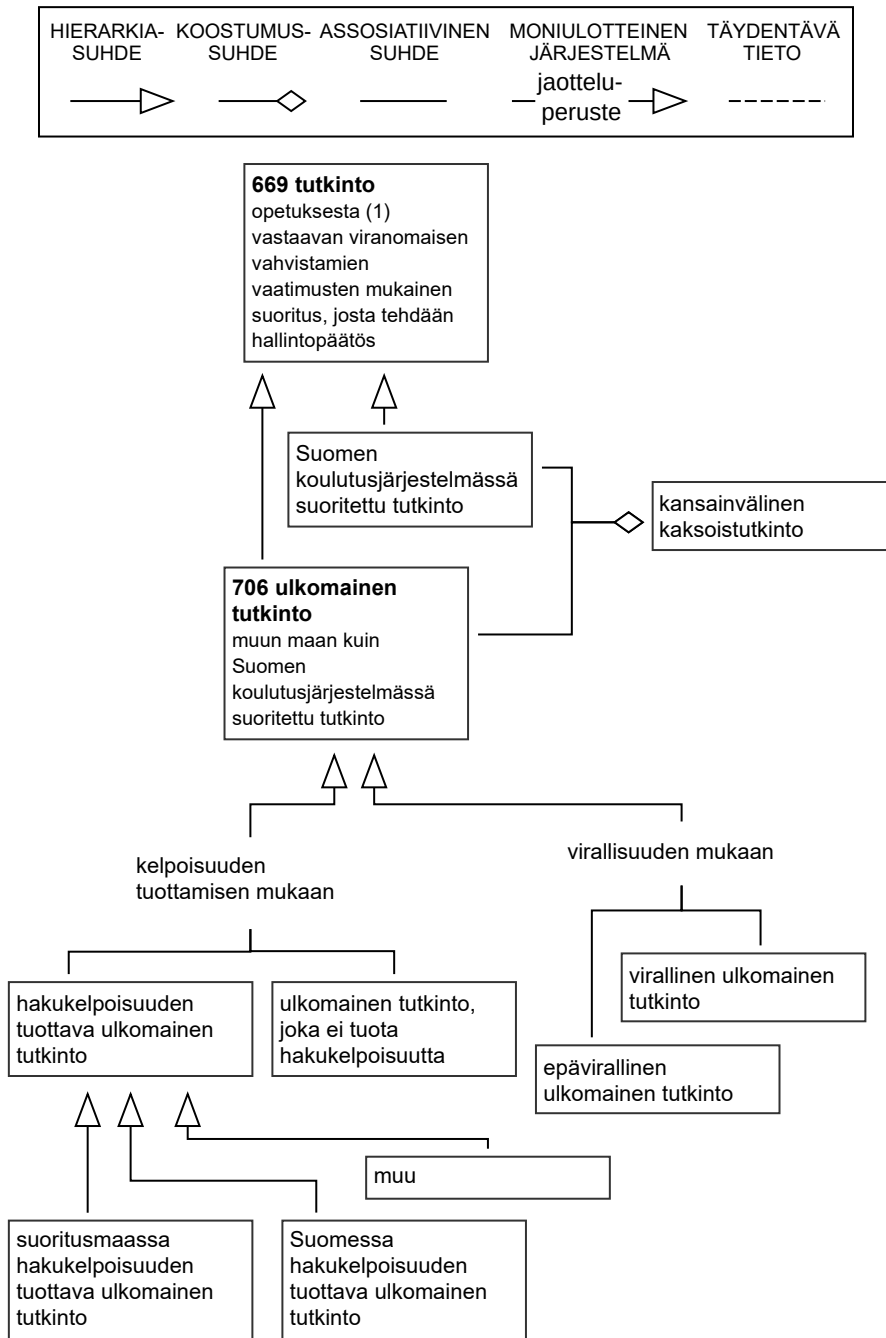
Yliopistolain (558/2009) mukaan pelkästään *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sekä alempaan että *ylempään korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa *opiskelijaksi* henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa *kelpoisuuden* vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Käsitteen tunnus: c591

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

Käsitekaavio 81. Ulkomainen tutkinto.

6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot

713

(vanhentunut)

kouluasteen tutkinto

sv examen på skolstadiet

en

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, alemman asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Käsite kouluasteen tutkinto poistui käytöstä 1990-luvun puolivälissä *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin kouluasteen tutkintoja vastaavat *toisen asteen tutkinnot*.

Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös *opistoasteen tutkinto*, *ammattillisen korkea-asteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c585

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

714

(vanhentunut)

opistoasteen tutkinto

sv examen på institutnivå; institutexamen

en

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, keskimmäisen asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Opistoasteen *koulutuksen (1)* sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin opistoasteen tutkintoja vastaavat lähinnä *toisen asteen tutkinnot* ja *ammattikorkeakoulututkinnot*.

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa opistoasteen tutkinnot ovat käytössä edelleen.

Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös *kouluasteen tutkinto*, *ammattillisen korkea-asteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c586

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

715

(vanhentunut)

ammattillisen korkea-asteen tutkinto

sv examen inom yrkesutbildning på högre nivå

en

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, ylimmän asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Ammattillisen korkea-asteen *koulutuksen (1)* sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin ammatillisen korkea-asteen tutkintoja vastaavat lähinnä *ammattikorkeakoulututkinnot*.

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa ammatillisen korkea-asteen tutkinnot ovat käytössä edelleen.

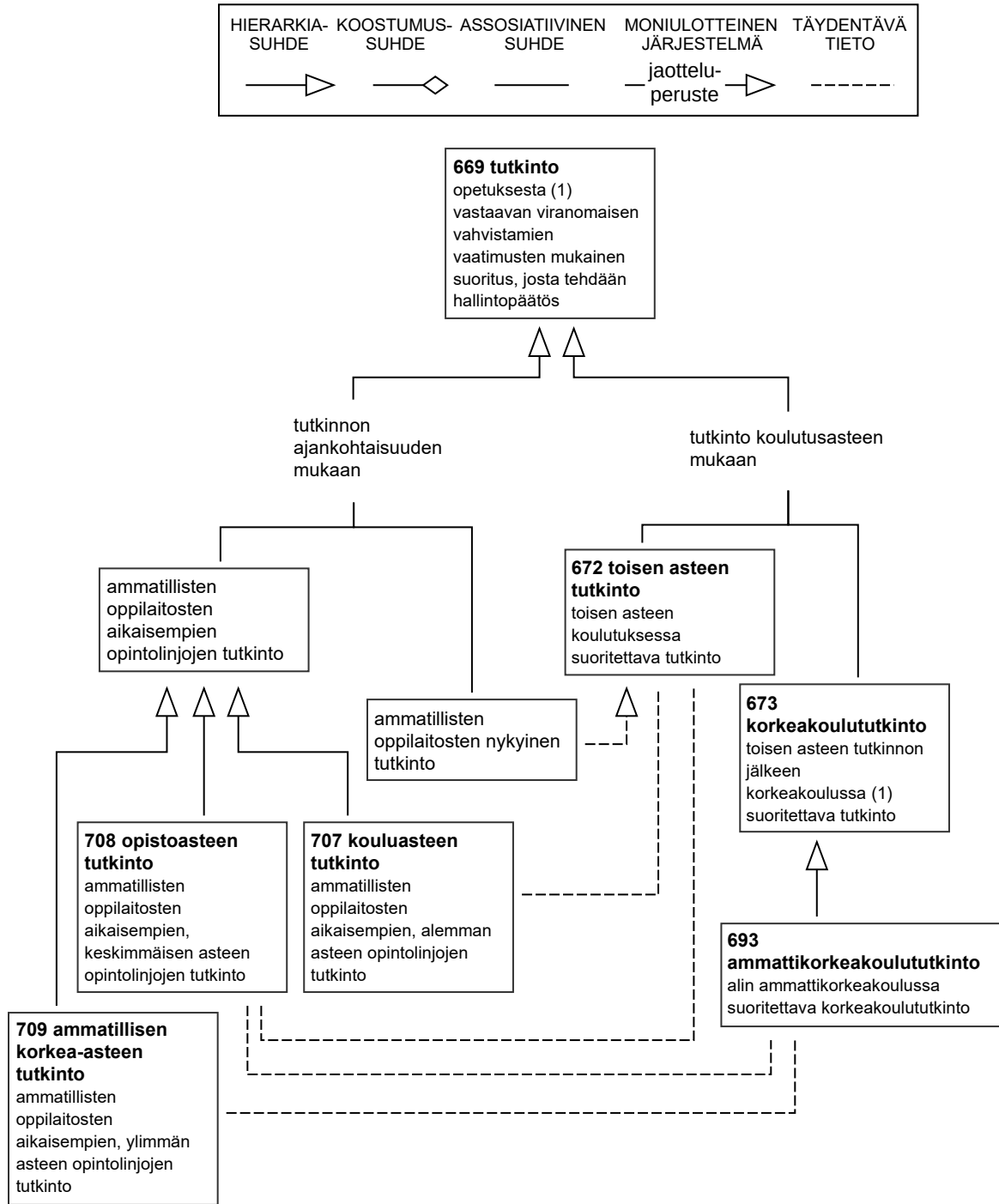
Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös *kouluasteen tutkinto*, *opistoasteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c587

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

Käsitekaavio 82. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.

6.13.3 Opintosuorituksia

716

opintosuoritus

sv studieprestation

en completed study unit <suoritettu opintojakso>; completed course <suoritettu opintojakso korkeakoulussa>; completed credit <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; completed unit (?) <ammattillinen koulutus>; performance; study attainment <erityisesti säädöksissä>; successful pass <hyväksyty opintosuoritus, esim. ylioppilastutkinnon koe>; ~ assessment result

määritelmä

oppijan koulutukseen (2) liittyvä suoritus, jonka laajuus on määritetty ja joka arvioidaan

huomautus

Opintosuorituksen laajuus voidaan ilmaista esimerkiksi *opintopisteinä* (1), *opintopisteinä* (2), *opintoviikkoina* tai *osaamispisteinä*.

Opintosuoritus-käsitteelle tarvitaan englanniksi useita eri vastinetermejä, joita kutakin käytetään hiukan eri konteksteissa. Käyttöesimerkkejä:

[opiskelijan omassa tietojärjestelmänäkymässä, jossa opintosuoritukset pisteinä:] 'completed study units: --' tai 'completed courses: --'

fi: Matin opintosuoritus liittyy kokonaisuuteen "Maantieteen perusopinnot".

en: Matti's study attainment is a part of the module 'Basic Studies in Geography'.

fi: *Opettaja* syöttää tulevaisuudessa opintosuoritukset itse tietojärjestelmään.

en: In the future, the teacher enters the assessment results to the data system.

fi: *Opiskelijalla* on hyväksyty opintosuoritus *opintojaksosta* "Johdatus kasvatustieteeseen".

en: The student has successfully passed the course 'Introduction to Educational Science'.

fi: Voitko tulostaa minulle opintosuoritusotteeni?

en: Can you print me my transcript of study records, please?

Vrt. *opintosuoritusote*.

Ks. myös *arviointi* (2).

Käsitteen tunnus: c624

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa](#) (1), [koulutuksessa](#) (1), [opintosuorituksessa](#) ja [tutkinnoissa käytettävä kieli sekä opetus](#) (1) ja [koulutus](#) (1) kielen mukaan ja [Opintosuorituksia](#)

717

opinnäytetyö; ~ opinnäyte

sv lärdomsprov *n*; examensarbete *n* <akademisk>; ~ vetenskapligt arbete *n* <akademisk>
en final project <lähinnä toisen asteen koulutus>; thesis <lähinnä korkeakoulut>; thesis project <lähinnä korkeakoulut>

määritelmä

opiskelijan koulutuksen (1) aikana hankkimaa tietoa ja osaamista kokoava ja osoittava kirjallinen tai muu työ

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa opinnäytetyö voi olla esimerkiksi *opiskelijan* suunnittelema ja tekemä tuote, portfolio tai esitys. *Korkeakouluissa (1)* opinnäytetöitä ovat esimerkiksi pro gradu- ja diplomityöt sekä väitöskirjat.

Opinnäyte-termiä käytetään usein opinnäytetyö-termin synonyymina. Toisaalta opinnäyte-termillä voidaan viitata opinnäytetyön koostumussuhteiseen yläkäsitteeseen (opinnäyte voi koostua useista opinnäytetöistä). Kolmanneksi opinnäyte-termillä voidaan viitata *tutkinnon* osaan, jonka suorittamistapa on opinnäytetyön tekeminen.

Ruotsin termi lärdomsprov on käytössä myös akateemisessa ympäristössä; esim. Åbo Akademi viittaa tällä termillä pro gradun ja *kypsyysnäytteen* muodostamaan kokonaisuuteen.

Helsingin yliopisto käyttää opinnäytetyöstä (esim. pro gradu) ruotsiksi vastinetta examensarbete.

Englannin kielessä sana thesis viittaa kirjalliseen tuotokseen. Tämän vuoksi thesis-sanaa ei voi käyttää (ainakaan yksinään), jos opinnäytetyökokonaisuus sisältää kirjallisen työn lisäksi myös muuta.

Ruotsin termillä "vetenskapligt arbete" viitataan tietoa ja osaamista kokoavaan ja osoittavaan *opintojaksoon* tai *kurssiin (3)*.

Käsitteen tunnus: c606

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opintosuorituksia](#)

718

kypsyysnäyte; maturiteetti

sv mognadsprov *n*; mogenhetsprov *n*
inte: maturitetsprov *n* (föråldrad)
en maturity essay; maturity test

määritelmä

kirjallinen työ, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* osoittaa perehtyneisyytensä *opinnäytetyönsä* alaan sekä *tutkintoa* varten vaadittavan suomen tai ruotsin kielen taitonsa

huomautus

Kypsyysnäyte muodostuu lyhyehköstä opinnäytetyön alaan liittyvästä esseekirjoitelmasta. Kypsyysnäytteellä pyritään varmentamaan opinnäytetyön ja sen tekijän yhteys.

Kypsyysnäyte vaaditaan *ammattikorkeakoulututkintoa* sekä *alempaa korkeakoulututkintoa* ja *ylempää korkeakoulututkintoa* varten. Kun kypsyysnäyte edellytetään jo alempaa korkeakoulututkintoa varten, sillä usein kuitataan myös ylempään tutkintoon liittyvä näytevaatimus.

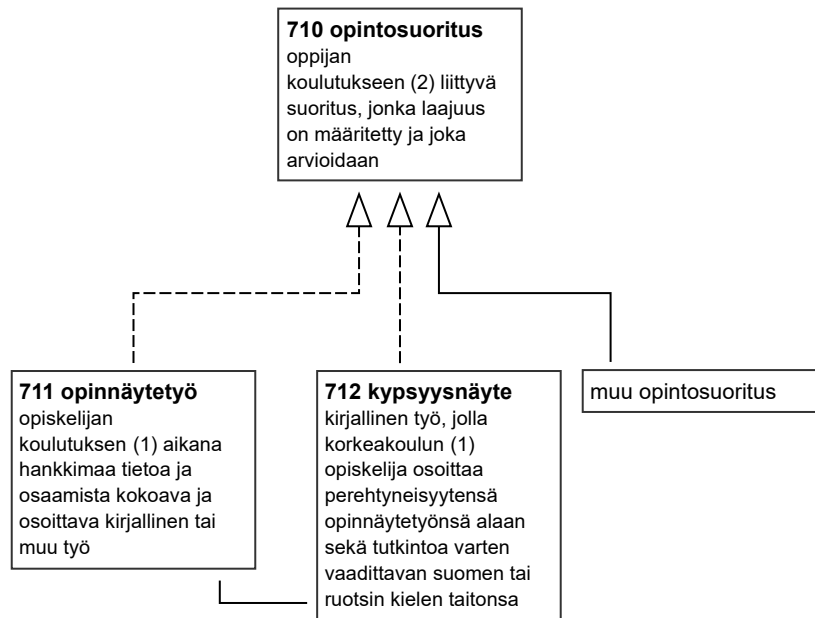
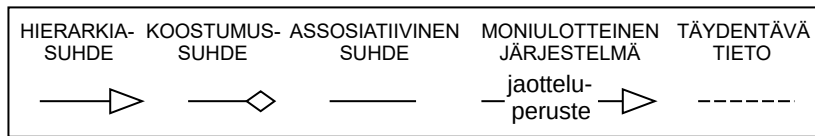
Mikäli *yliopiston* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, yliopisto määrää kypsyysnäytteen kielestä erikseen.

Mikäli *ammattikorkeakoulun* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, ammattikorkeakoulu päättää kypsyysnäytteestä.

Käsitteen tunnus: c1050

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opintosuorituksia](#)

Käsitekaavio 83. Opintosuorituksia.

6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa

719

<ammatillinen koulutus>

osaamisen osoittaminen

sv påvisande av kunnandet

en demonstration of competence

not: skills demonstration (obsolete)

määritelmä

toiminta, jolla [ammatillisen tutkintokoulutuksen](#) tai [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija](#) osoittaa [ammatillisen tutkinnon perusteissa](#) tai tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa määritellyn ammattitaidon tai osaamisen

huomautus

Osaamisen osoittaminen voi tapahtua [näytön](#) kautta tai muulla tavalla.

Käsitteen tunnus: c1317

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

720

<amatillinen koulutus>

näyttö

ei: näyttökoe (vanhentunut)

sv yrkesprov *n*

en competence demonstration

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut *amatillisen tutkinnon perusteissa* määritellyn keskeisen ammattitaidon ja osaamisen

huomautus

Ammatilliset tutkinnot (*amatillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* ja *erikoisammattitutkinto*) suoritetaan näytön avulla.

Näyttö arvioidaan suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin *arviointikriteereihin*.

Näyttö on yhdenlaista *osaamisen osoittamista*.

Näyttö korvaa *amatillisen koulutuksen* aikaisemmat käsitteet *ammattiosaamisen näyttö* ja *tutkintotilaisuus*.

Ks. myös *osaamisen arviointi (2)*.

Käsitteen tunnus: c1318

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Tutkinnon suorittaminen amatillisessa koulutuksessa](#)

721

näyttöympäristö

sv yrkesprovsmiljö; omgivning där yrkesprovet genomförs; > plats för yrkesprovet <fyysinen paikka> hellre än: miljön för examenstillfället (föråldrad)

en environment for competence demonstration

määritelmä

ympäristö, jossa *opiskelija* osoittaa amatillisen osaamisen käytännön työtehtäviä tekemällä

huomautus

Näyttöympäristö on paikka, jossa *näyttö* suoritetaan.

Tavoitteena on, että näyttöympäristö on mahdollisimman autenttinen eli ensisijaisesti todellinen työympäristö tai, mikäli se ei ole mahdollista, mahdollisimman pitkälle todellista työympäristöä vastaava.

Näyttöympäristönä toimii usein työpaikka, mutta perustellusta syystä näyttöympäristö voi olla myös muu paikka, esimerkiksi *oppilaitoksen* oma ympäristö tai simulaattori.

Käsitteen tunnus: c1730

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Tutkinnon suorittaminen amatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

722

(vanhentunut)

ammattiosaamisen näyttö

sv yrkesprov *n*

en

määritelmä

amatillisessa peruskoulutuksessa käytettävä *tutkinnon osien arviointimenetelmä (2)*, jossa *opiskelija* osoittaa osaamisensa käytännön työtehtäviä tekemällä

huomautus

Eryistä tukea (2) tarvitseva opiskelija voi suorittaa näytön mukautetuin ammattitavoittein ja *arviointikriteerein*; ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c604

Luokka: <amatillinen koulutus>

723

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

tutkintotilaisuus

sv examenstillfälle *n*

en demonstration of skills

määritelmä

tilaisuus, jossa *näyttötutkinnon* suorittaja osoittaa *tutkinnon perusteissa* määritellyn, tiettyyn *tutkinnon osaan* liittyvän ammattitaidon

huomautus

Tutkintotilaisuuksia järjestetään tutkinnonosittain.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c605

Luokka: <ammattillinen koulutus>

724

(vanhentunut)

näyttötutkinnon tutkintosuoritus

sv examensprestation vid fristående examen

en execution

määritelmä

näyttötutkinnon suorittajan *tutkintotilaisuudessa* antama osoitus *tutkinnon perusteissa* vaadittavasta ammattitaidosta

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c619

Luokka: <ammattillinen koulutus>

725

<ammattillinen koulutus>

ammattitaidon osoittamistavat

sv sätt *n pl* att visa yrkesskickligheten

en method of demonstrating competence

määritelmä

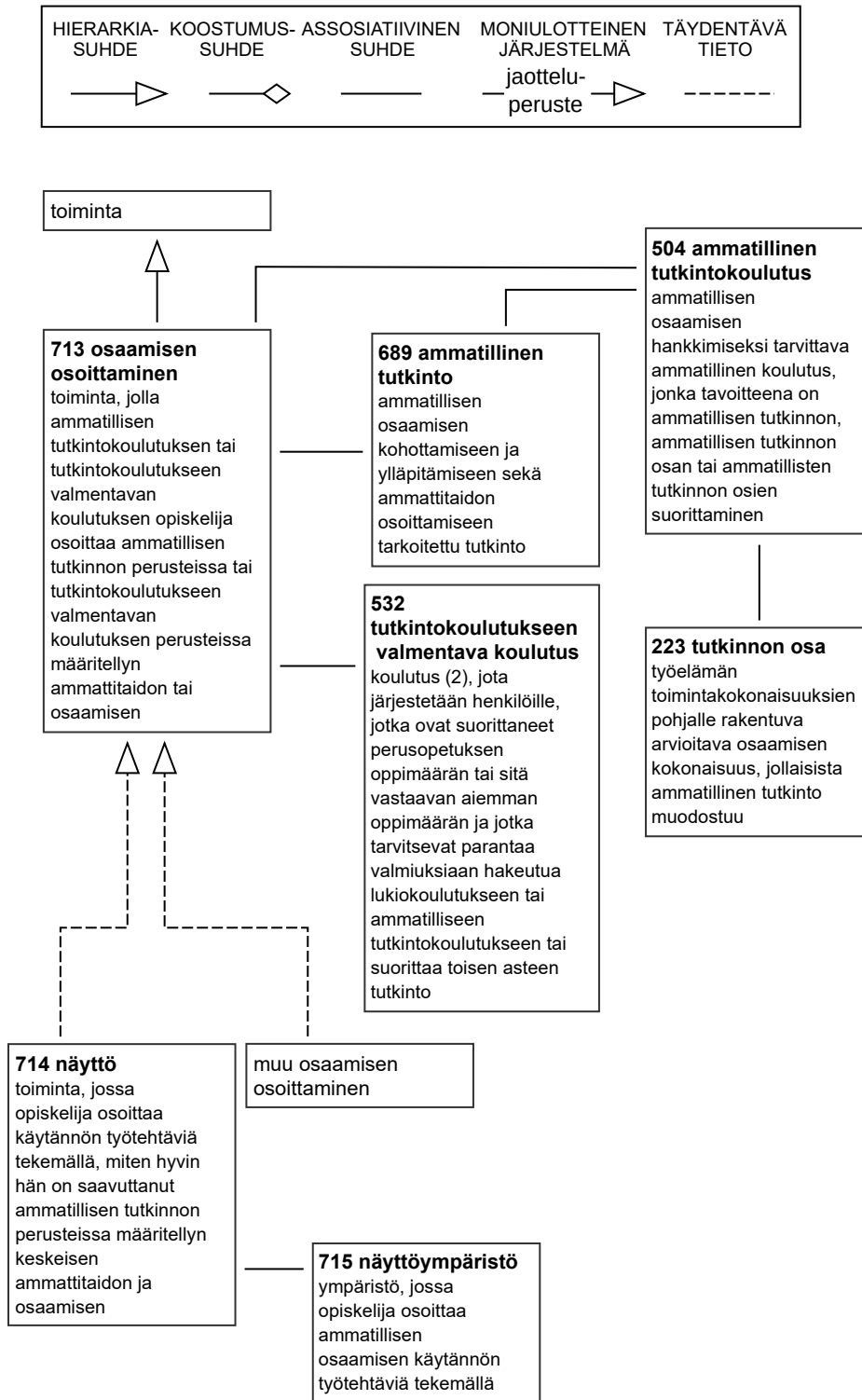
määräys siitä, miten *ammattillisten tutkinnon osien* edellyttämä ammattitaito osoitetaan

huomautus

Ammattitaito osoitetaan *ammattiosaamisen näytöissä* tai *tutkintotilaisuuksissa*.

Käsitteen tunnus: c620

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio 84. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.

6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi

726

arviointi (2); oppilaan arviointi; opiskelijan arviointi; opintosuorituksen arviointi <korkeakoulut>; > arvostelu

- sv bedömning; elevbedömning <oppilaan arviointi>; bedömning av eleven <oppilaan arviointi>; bedömning av den studerande <opiskelijan arviointi>; bedömning av studieprestationer <opintosuorituksen arviointi korkeakouluissa>
inte: utvärdering (2); evaluering (2)
- en assessment (1); student assessment <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; > assessment of learning; > assessment of learning outcomes <oppimistulosten arviointi>; > assessment for learning <formatiivisessa arvioinnissa>; > marking <arvostelu>; > grading <arvostelu>
rather than: pupil assessment <oppilaan arviointi>
not: evaluation (2)

määritelmä

arviointi (1), jonka tavoitteena on *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten* arvottaminen

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaan arvioinnissa arvioidaan oppilaan oppimista, työskentelyä, käyttäytymistä ja *opintosuorituksia*.

Arviointia (2) voidaan tehdä opintojen aikana ja opintojen päättyessä (nk. *päättöarviointi*). Opintojen aikaista arviointia (2) on esimerkiksi kokeen tai tentin pisteyttäminen ja kurssiarvosanan antaminen.

Arvioinnin (2) tyyppejä ovat *numeerinen arviointi* ja *sanallinen arviointi*.

Termiä arvostelu käytetään suppeammassa merkityksessä; esimerkiksi kokeen arvostelu.

Englannin termi assessment viittaa tavoitteen ja tuloksen vertailuun mittausten perusteella, joten se voidaan kääntää suomeksi paitsi sanalla "arviointi", myös sanalla "mittaaminen".

assessment / evaluation: Kun on kyse yksilön oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvioinnista (2), englannin kielessä käytetään termiä assessment, ei evaluation. Englannin termi evaluation tarkoittaa arvottavaa analyysia, ja koulutuksen alalla evaluation liittyy lähinnä järjestelmän tason *arviointiin (1)* (esimerkiksi *koulutuksen arviointi*).

assessment / evaluation: Esimerkki englannin termien evaluation ja assessment käytöstä opetus- ja koulutusalailla:

fi: Tämän oppimisen ja osaamisen arviointiin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kohdentuneen arvioinnin tarkoituksena on [--].

en: The purpose of this evaluation focusing on the assessment of learning and competence in basic education and general upper secondary education is to [--].

pupil assessment: Oppilaan arvioinnista suositetaan käyttämään englanninkielistä vastinetta student assessment vastineen pupil assessment sijaan. Termiä pupil assessment voidaan kuitenkin käyttää EU-yhteyksissä, ks. tarkemmin käsitteen *oppilas* kohdalta.

Käsitteen tunnus: c594

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Muutoksenhaku arviointiin (2)*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen*, *Arviointi* ja *Arviointeihin liittyviä käsitteitä*

727

arviointiaineisto

sv bedömningsmaterial *n*; evalueringsmaterial *n*

en evaluation data; > assessment data <oppilaan, opiskelijan tai opintosuorituksen arviointi>

määritelmä

kaikki [arvioinnissa \(1\)](#) tai [arvioinnissa \(2\)](#) käytetty ja sitä varten kerätty tieto ja materiaali tai annettu näyttö, johon arviointi (1) tai arviointi (2) perustuu

huomautus

Arviointiaineisto voi olla tuotettu esimerkiksi myös kyselyillä, haastatteluilla tai muilla [arviointimenetelmillä \(1\)](#).

Arviointiaineistoa voi olla esimerkiksi kirjallinen tai muuten tallennettu opintoja tai osaamista koskeva aineisto.

Määritelmässä käytetty sana näyttö on merkitykseltään laajempi kuin [ammattillisessa koulutuksessa](#) käytettävä käsite [näyttö](#).

Käsitteen tunnus: c609

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

728

arviointikriteeri; arvioinnin kriteeri <ammattillinen koulutus>; arviointiperuste <lukiokoulutus>

sv bedömningskriterium *n*; utvärderingskriterium *n*; kriterium *n* för bedömning; kriterium *n* för utvärdering

en > evaluation criterion <arvioinnin (1) kriteeri>; > assessment criterion <arvioinnin (2) kriteeri>

määritelmä

peruste, jonka avulla [arvioinnin \(1\)](#) tai [arvioinnin \(2\)](#) kohteen tai kohteiden arvo, tila tai keskinäinen järjestys määritetään

huomautus

Arvioinnissa (1) ja arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta.

Toiminnan arvioinnissa (1) arviointikriteerit kertovat millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan.

Arviointikriteeri on [varhaiskasvatuksessa laatuindikaattoria](#) tarkemmin määrittävä tai erotteleva ominaisuus.

[Oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) arvioinnissa (2) arviointikriteerit määrittelevät eri [arvosanoihin](#) vaadittavan osaamisen tason. Arviointikriteerit on määritelty esimerkiksi [perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa](#) ja [lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa](#). Vertaa [päättöarviointin kriteeri](#).

[Ammattillisessa koulutuksessa](#) arvioinnin kriteereitä ovat [osaamisen arvioinnissa \(2\)](#) käytettävät kuvaukset kunkin [arvosanan](#) edellyttämästä osaamisesta. Määritelmässä mainittu ”kohteiden keskinäisen järjestyksen määrittäminen” ei päde ammatilliseen koulutukseen, sillä ammatillisessa koulutuksessa [arvioinnin \(2\)](#) tarkoitus on osoittaa [opiskelijan](#) osaamisen taso suhteessa ennalta määrättyihin arvioinnin kriteereihin, ei esimerkiksi asettaa opiskelijoita paremmuusjärjestykseen.

evaluation criterion: Esimerkki termin käytöstä: ”One evaluation criterion used in evaluating learning outcomes is the number of students who enter higher education.”

assessment criterion: Esimerkki termin käytöstä: ”When assessing a pupil’s knowledge and skills for the purpose of issuing reports and certificates, assessment criteria derived from the objectives defined in the core curriculum are used.”

Käsitteen tunnus: c613

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Arviointi](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

729

<perusopetus>

päättöarvioinnin kriteeri

sv kriterium *n* vid slutbedömning

en final assessment criteria

määritelmä

arviointikriteeri, jota käytetään *perusopetuksen oppilaan* kunkin *oppiaineen* päättöarvosanaa muodostettaessa ja joka perustuu oppiaineelle määriteltyihin *arvosanoihin* vaadittavaan tieto- ja taitotasoon

huomautus

Arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta.

Perusopetuksen *yhteisten oppiaineiden* päättöarvioinnin kriteerit on määritelty perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa*.

Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 otetaan käyttöön 1.8.2021 alkaen. Tätä aikaisemmin kriteerit on määritelty vain arvosanalle 8.

Käsitteen tunnus: c614

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

730

arvosana; > numeroarvosana

sv vitsord *n*; > siffervitsord *n* <numeroarvosana>

en grade (2); mark; > matriculation examination grade <ylioppilastutkinnon arvosana>; > matriculation examination test grade <ylioppilaskokeen arvosana>

määritelmä

arvioinnin (2) tuloksena *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annettava, järjestetystä joukosta valittava numeerinen tai sanallinen ilmaus

huomautus

Numeromuotoinen arvosana voidaan antaa esimerkiksi asteikolta 4–10 (*perusopetus* ja *lukiokoulutus*) tai 1–5.

Esimerkki sanallisen ilmauksen muotoisesta arvosanasta on magna cum laude approbatur.

Käsitteen tunnus: c617

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

731

arvosana-asteikko

sv vitsordsskala; betygsskala

hellre än: bedömningskala

en grading scale; marking scale

not: assessment scale

määritelmä

asteikko, joka määrittää *arvosanojen* keskinäisen järjestyksen ja suhteet

huomautus

Eri *koulutusasteilla* käytetään eri asteikkoja. Esimerkiksi *perusopetuksessa* käytetään numeroasteikkoa 4–10.

Arvosana-asteikoista on säädetty lainsäädännössä, esimerkiksi perusopetusasetuksessa (1998/852) ja asetuksessa lukiokoulutuksesta (1998/810).

Ruotsin termi bedömningskala viittaa mihin tahansa arviointiasteikkoon.

Käsitteen tunnus: c618

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

732

arviointimenetelmä (2)

sv bedömningsmetod; metod för bedömning
en assessment method (2); evaluation method (2)

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten arvioinnissa (2)* käytettävä kohdekohtainen *arviointimenetelmä (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c610

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi* ja *Arviointeihin liittyviä käsitteitä*

733

osaamisen arviointi (1)

sv
en

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* tiedollisen ja taidollisen osaamisen tason *arviointi (2)*

huomautus

Perusopetuksessa osaamisen arvioinnissa (1) käytetään perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* määriteltyjä, tavoitteista johdettuja *arviointikriteereitä* kuudennen *vuosiluokan* päätteeksi annettavassa arvioinnissa (2) ja *päättöarvioinnissa*.

Käsitteen tunnus: c1736

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*

734

<ammattillinen koulutus>

osaamisen arviointi (2)

sv bedömning av kunnandet
en competence assessment

määritelmä

ammattillisen tutkintokoulutuksen tai *valmentavan koulutuksen opiskelijan* osaamisen olemassaolon ja tason *arviointi (2)*

huomautus

Osaamisen arviointi (2) tapahtuu vertaamalla osaamista *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen (2)* perusteissa määrättyihin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *osaamistavoitteisiin (2)* ja niiden *arviointikriteereihin*.

Erityistä tukea (2) saavalle opiskelijalle voidaan laatia yksilöllinen osaamisen arviointi (2) (ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*). Lisäksi ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) on mahdollista poiketa (ks. *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*).

Osaamisen arviointia (2) tehdään *osaamisen tunnistamisen* ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä sekä erilaisten osaamisen osoittamistapojen, kuten *näyttöjen*, yhteydessä.

Osaamisen arviointi (2) tehdään *arviointiaineiston* pohjalta.

Käsitteen tunnus: c1099

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaaviot: *Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä*, *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Muutoksenhaku arviointiin (2)*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa*

735

<oppijan arviointi>

sanallinen arviointi

sv verbal bedömning; verbalt omdöme

en written assessment

not: verbal assessment <suullinen arviointi>

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jonka tulos ilmaistaan tekstinä

huomautus

Sanallinen arviointi voidaan ilmaista yhteydestä riippuen määrätyssä muodossa tai yksilöllisenä tekstinä.

Käsitteen tunnus: c595

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

736

numeerinen arviointi

sv numerisk bedömning

en numerical assessment

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jonka tulos ilmaistaan numerona [arvosana](#)-asteikolla

huomautus

Käsitteen tunnus: c1535

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

737

päätösarviointi

sv slutbedömning

en final assessment

määritelmä

opintojen päättyessä tehty [arviointi \(2\)](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) päätösarvioinnin tehtävänä on määrittää, kuinka hyvin ja missä määrin [oppilas](#) on saavuttanut perusopetuksen [opettussuunnitelman perusteissa oppiaineille](#) asetetut tavoitteet perusopetuksen päättyessä.

Käsitteen tunnus: c1423

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

738

itsearviointi (2); oppilaan itsearviointi; opiskelijan itsearviointi

sv självbedömning; självvärdering (2); självutvärdering; självvärdering (2)

en self-assessment

määritelmä

arviointi (2), jossa *oppilas* tai *opiskelija* itse arvottaa *oppimistaan*, osaamistaan tai työskentelyään

huomautus

Itsearviointiin (2) tulee tapahtua suhteessa tavoitteeseen ja perustellusti.

Vrt. *itsearviointi (1)*, jossa arvioinnin kohde on yleisempi.

Käsitteen tunnus: c616

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

739

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

palaute

sv respons

en feedback

määritelmä

oppimisesta, osaamisesta, työskentelystä tai toiminnasta saatava kommentti tai arvio, joka tukee kohteen kehittymistä tai kehittämistä

huomautus

Palaute voi olla luonteeltaan hyvin erilaista ja se voi olla henkilökohtaista tai kohdistua esim. *koulutuksen* tai *varhaiskasvatuksen järjestäjään* tai *koulutukseen (1)*.

Palaute voi olla positiivista tai negatiivista.

Jotta palautetta voidaan saada tai antaa, tavoitteen saavuttamista on pitänyt ensin arvioida.

Palautetta voidaan käsitellä palautekeskustelussa tai siitä voidaan laatia palauteraportti.

Palaute on osa *formatiivista arviointia*.

Käsitteen tunnus: c1737

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

740

vertaispalaute

sv

en peer feedback

määritelmä

palaute, jonka ryhmän jäsenet antavat toisilleen

huomautus

Esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* toisen oppilaan tai opiskelijan *oppimisesta*, osaamisesta tai työskentelystä antama palaute.

Vertaispalautteen tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää palautetaitoja.

Vertaispalaute on lähellä *vertaisarviointia (1)*.

Perusopetuksessa itsearviointi (2) ja vertaispalaute ovat osa *formatiivista arviointia*.

Käsitteen tunnus: c1739

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

741

<ammattillinen koulutus>

palaute osaamisen kehittymisestä

sv respons på hur kunnandet utvecklats

en

määritelmä

ammattillisen koulutuksen opiskelijalle annettava *palaute*, jolla ohjataan ja kannustetaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä *itsearviointiin (2)*

huomautus

Opiskelijan osaamisen kehittymistä arvioi ja siitä palautetta voi antaa esimerkiksi *opetuksesta (2)* vastaava *opettaja* tai *työpaikkaohjaaja*. Palaute osaamisen kehittymisestä annetaan *ammattillisen tutkintokoulutuksen* aikana tai *ammattillisen tutkinnon* suorittamisen ja *osaamisen arvioinnin (2)* yhteydessä.

Ks. myös *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c1313

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

742

tieteellisen julkaisun vertaisarviointi; vertaisarviointi (2)

sv referentgranskning

en peer review

määritelmä

menettely, jossa tutkimustuloksia julkaiseva taho pyytää tieteenalan asiantuntijoita ennakolta arvioimaan julkaistavaksi tarjotun käsikirjoituksen tieteellisen julkaisukelpoisuuden

huomautus

Tieteellisen julkaisun vertaisarvioinnilla pyritään varmistamaan, että tutkimustulokset ovat valideja, ajanmukaisia ja kiinnostavia. Vertaisarviointi (2) liittyy myös julkaisukanavien tasoluokitusvaatimukseen.

Vertaisarviointia (2) voivat käyttää esimerkiksi lehdet, konferenssit ja kirjankustantajat.

Käsitteen tunnus: c1547

Luokka: <korkeakoulut>

743

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

arviointikeskustelu

sv bedömningssamtal *n*; utvärderingssamtal *n*

en assessment discussion

määritelmä

keskustelu, joka käydään *tutkinnon suorittajan* sekä opetusalan ja työelämän edustajien välillä osana *arviointia (2)*

huomautus

Arviointikeskustelu käydään esimerkiksi *tutkintotilaisuuden* arvioinnin (2) yhteydessä.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c607

Luokka: <ammattillinen koulutus>

744

(vanhentunut)

näyttötutkinnon arviointikokous

sv bedömningsmöte *n*

en

määritelmä

kokous, jossa työnantajia, työntekijöitä ja *opettajia* edustavat, *tutkintotoimikunnan* hyväksymät arvioijat tekevät *arviointiaineiston* perusteella esityksen *tutkinnon osan arvioinnista (2)* tutkintotoimikunnalle

huomautus

Arvioijilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka arvioivat *opiskelijan* oppimista, osaamista tai tutkintosuoritusta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c608

Luokka: <ammatillinen koulutus>

745

(vanhentunut)

tutkinnon osan arviointisuunnitelma

sv bedömningsplan för examensdel

en

määritelmä

suunnitelma *tutkinnon osan arvioinnin (2)* tekemisestä ja *arviointimenetelmistä (2)*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c611

Luokka: <ammatillinen koulutus>

746

(vanhentunut)

<ammatillinen koulutus>

arviointiesitys

sv bedömningsförslag *n*

en

määritelmä

työnantajia, työntekijöitä ja *opettajia* edustavan arvioijaryhmän tekemä tutkinnonosakohtainen esitys, joka tehdään *tutkintotoimikunnalle* päätöksentekoa varten ja joka perustuu kattaviin *näyttötutkintojen tutkintosuoritusten arviointeihin (2)*

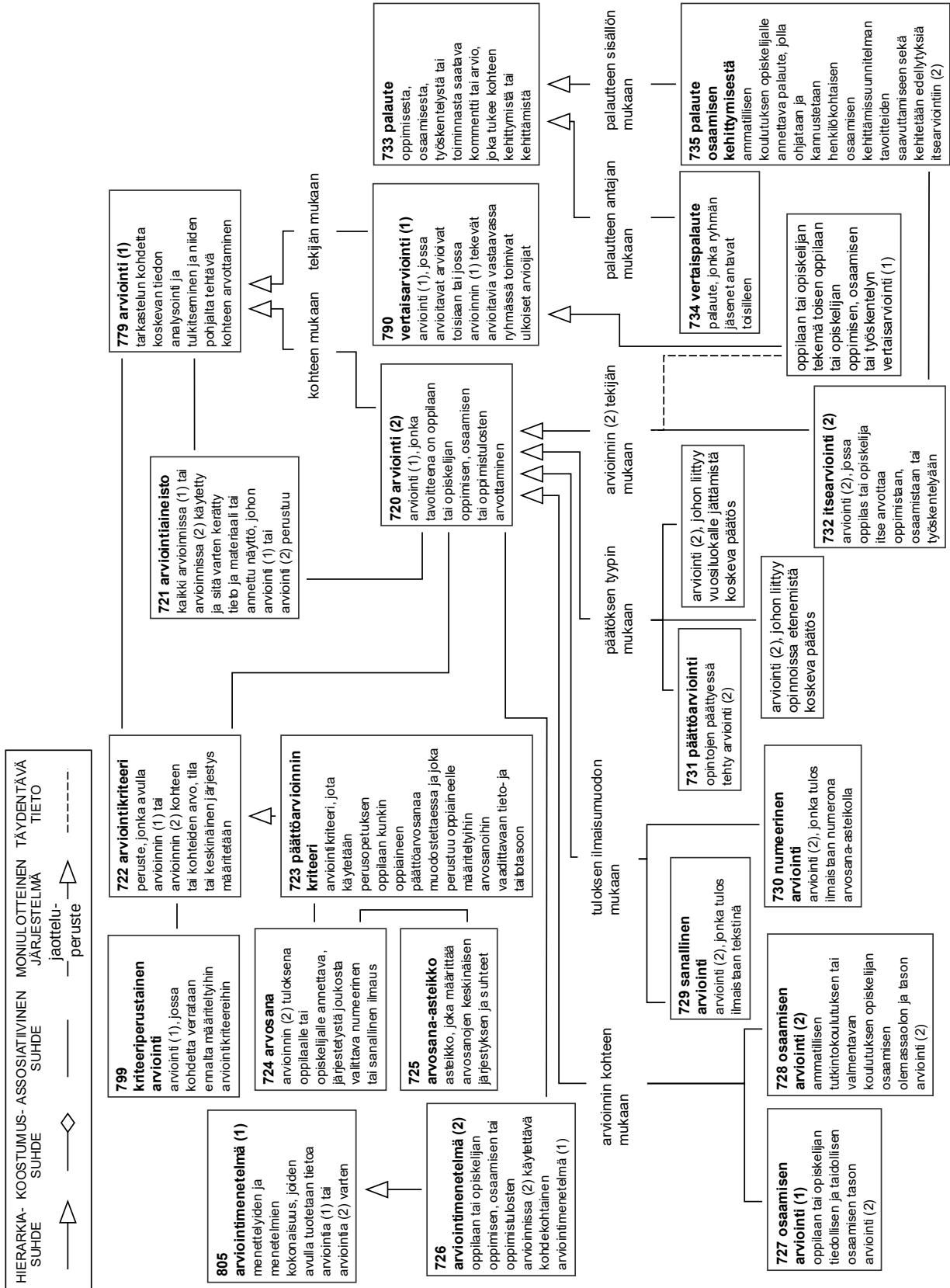
huomautus

Arvioijaryhmä esittää tutkintotoimikunnalle, miltä osin *opiskelijan todennettu osaaminen* soveltuu tunnustettavaksi vastaamaan suoritettavan *tutkinnon tutkinnonosia*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c615

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio 85. Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi.

6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2)

747

arvioinnin tarkistuspyyntö

sv begäran om kontroll av bedömningen

en request for rectification of assessment

määritelmä

kirjallinen pyyntö, jolla [ammattillisen koulutuksen opiskelija](#) hakee [arvioinnin tarkistamista](#) saamaansa [osaamisen arviointiin \(2\)](#)

huomautus

Mikäli opiskelija on tyytymätön osaamisen arviointiin (2), hän voi tehdä [osaamisen arvioijille](#) arvioinnin tarkistuspyynnön.

[Perusopetuksessa](#) ammatillisen koulutuksen käsitettä arvioinnin tarkistuspyyntö vastaa lähinnä käsite arvioinnin uusimispyyntö.

[Yliopistojen](#) ja [ammattikorkeakoulujen](#) osalta vrt. [arvioinnin oikaisupyyntö](#).

Käsitteen tunnus: c1315

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

748

arvioinnin uusiminen (1)

sv ombedomning

en reassessment

not: revised decision on assessment

määritelmä

ratkaisu [huoltajan](#), [oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) pyyntöön tehdä uusi sellainen [arviointi \(2\)](#), johon liittyy opinnoissa etenemistä tai ([perusopetuksessa](#)) [vuosiluokalle](#) jättämistä koskeva päätös, tai ratkaisu huoltajan, oppilaan tai opiskelijan pyyntöön tehdä uusi [päätösarviointi](#)

huomautus

Arvioinnin uusimista (1) voi itse pyytää 15 vuotta täyttänyt oppilas.

Perusopetuksessa ja [lukiokoulutuksessa](#) arvioinnin uusimista (1) koskevan ratkaisun antaa [oppilaitoksen rehtori](#).

Ratkaisu voi olla uuden arvioinnin (2) tekeminen tai pyynnön hylkääminen.

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) perusopetuksen käsitettä arvioinnin uusiminen (1) vastaa lähinnä [arvioinnin tarkistaminen](#).

[Yliopistojen](#) ja [ammattikorkeakoulujen](#) osalta vrt. [arvioinnin oikaisu](#).

[Vapaan sivistystyön oppivelvollisille](#) suunnatussa [koulutuksessa \(2\)](#) [opiskelija](#) voi pyytää [rehtorilta arvioinnin uusimista \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c601

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

749

arvioinnin tarkistaminen

sv kontroll av bedömningen
en rectification of assessment (1)

määritelmä

ratkaisu, jossa *osaamisen arvioijat opiskelijan* kirjallisesta pyynnöstä tarkistavat *osaamisen arviointia (2)* tai hylkäävät pyynnön

huomautus

Ks. myös *arvioinnin tarkistuspyyntö*.

Jos *ammattillisen koulutuksen* opiskelija on tyytymätön arvioinnin tarkistamista koskevaan päätökseen, hän voi pyytää *arvioinnin oikaisua* (ks. *arvioinnin oikaisupyyntö*).

Perusopetuksessa ammattillisen koulutuksen käsitettä arvioinnin tarkistaminen vastaa lähinnä käsite *arvioinnin uusiminen (1)*.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen osalta vrt. *arvioinnin oikaisu*.

Käsitteen tunnus: c1314

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

750

arvioinnin oikaisuvaatimus <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö>; arvioinnin oikaisupyyntö <ammattillinen koulutus, korkeakoulut>

sv begäran om omprövning; ~ begära omprövning av bedömningen *verb*

en request for an administrative review of an assessment

not: claim for a revised assessment; request for rectification of an assessment; appeal (2) <valitus>; challenge <yleiskieltä>

määritelmä

pyyntö, jolla *arvioinnin uusimiseen (1)*, *arvioinnin tarkistamiseen* tai – *korkeakoulussa (1)* – opintosuorituksen *arviointiin (2)* tai *opintosuorituksen hyväksilukemiseen* tyytymätön *huoltaja* tai *oppija* hakee oikaisua arvioinnin uusimista (1), arvioinnin tarkistamista, *opintosuorituksen* arviointia (2) tai *hyväksilukemista* koskevaan päätökseen

huomautus

Arvioinnin oikaisuvaatimuksen tai -pyynnön voi tehdä oppilaan huoltaja tai 15-vuotias tai sitä vanhempi *oppilas* tai *opiskelija* itse.

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* arvioinnin oikaisuvaatimus osoitetaan aluehallintovirastolle.

Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa arvioinnin oikaisupyynnön on oltava kirjallinen. Pyyntö osoitetaan ammatillista koulutusta koskevan lain mukaisesti *työelämätoimikunnalle* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa rehtorille*.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan suullisesti tai kirjallisesti pyytää oikaisua *opintosuorituksensa arviointiin (2)* tai muualla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa hyväksilukemiseen. Opintosuorituksen arviointia (2) koskeva oikaisupyyntö on tehtävä arvostelun suorittaneelle *opettajalle*. Hyväksilukemista koskeva oikaisupyyntö on tehtävä päätöksen tehneelle henkilölle.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* arvioinnin oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen (*arvioinnin oikaisu*) saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyltä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa *vapaan sivistystyön koulutuksessa opiskelija* saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen *arviointiin (2)* tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta.

Käsitteen tunnus: c1316

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus> <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

751

arvioinnin oikaisu

- sv omprövning av bedömning; > rättelse av bedömning av kunnande <ammattillinen koulutus, osaamisen arvioinnin oikaisu>
inte: rättelse av bedömning
- en administrative review of an assessment; ~ correction of an assessment <virheellisten tietojen korjaaminen>
not: revised decision; rectification of assessment (2); assessment rectification

määritelmä

ratkaisu [arvioinnin oikaisuvaatimukseen tai -pyyntöön](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) ja [lukiokoulutuksessa](#) kirjallinen [arvioinnin oikaisuvaatimus](#) osoitetaan aluehallintovirastolle. Aluehallintoviraston ratkaisuna voi olla kyseisen [arvioinnin uusimista \(1\)](#) koskevan hallintopäätöksen muuttaminen, hallintopäätöksen kumoaminen, arvioinnin oikaisua koskevan vaatimuksen hylkääminen tai asian palauttaminen [rehtorille](#) uudelleen käsiteltäväksi.

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) arvioinnin oikaisu koskee vain [osaamisen arviointia \(2\)](#) ja [ammattillisen koulutuksen järjestäjä](#) voidaan perustellusta syystä myös edellyttää asettamaan uudet [osaamisen arvioijat](#).

[Yliopistossa](#) ja [ammattikorkeakoulussa opiskelija](#) voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan pyytää oikaisua [opintosuorituksensa arviointiin \(2\)](#) tai muulla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa [hyväksilukemiseen](#) (ks. [arvioinnin oikaisupyyntö](#)).

Yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa arvioinnin oikaisupyynnön johdosta tehtyyn arvioinnin oikaisuun saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyltä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Käsitteen tunnus: c602

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen

752

suorituksen uusiminen; opintosuorituksen uusiminen; arvioinnin uusiminen (2) <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>; **osaamisen osoittamisen uusiminen** <ammatillinen koulutus>

sv omtagning; omtagning av bedömningen <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>

en ~ resit a test *verb* <kokeen uusiminen>; ~ resit an exam *verb* <kokeen uusiminen>; ~ retake a test *verb* <kokeen uusiminen>; ~ retake an exam *verb* <kokeen uusiminen>

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* tekee *opintosuorituksensa* uudelleen tai osoittaa osaamisensa uudelleen ja saa siitä uuden *arvioinnin (2)* tai *osaamisen arvioinnin (1)*

huomautus

Perusopetuksessa suorituksen uusiminen tulee kyseeseen tilanteissa, joissa *oppija* ei ole suorittanut hyväksytysti *koulutukseen (2)* kuuluvia opintoja tai hänen *arviointinsa (2)* on hylätty.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee järjestää *opiskelijalle* mahdollisuus osaamisen osoittamisen uusimiseen, jos opiskelijan *osaamisen arviointi (2)* on hylätty.

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus suorituksen uusimiseen sekä hylätyn että hyväksytyt opintosuorituksen kohdalla. Sekä hyväksytyt ja hylätyn opintosuorituksen uusimisessa voi olla kyse myös *arvosanan korottamisesta*.

Korkeakouluissa (1) suorituksen uusiminen voi tulla kyseeseen sekä hylätyn että hyväksytyt opintosuorituksen kohdalla. Korkeakoulu (1) voi määrätä vähimmäis- ja enimmäismäärän *opetukseen (1)* liittyvien kuulusteluiden ja muiden opintosuoritusten uusimiskertoille.

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *arvioinnin uusiminen (1)* ja *arvosanan korottaminen*.

Käsitteen tunnus: c600

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

753

arvosanan korottaminen

sv höjning av vitsord

en grade improvement; mark improvement; improving a grade; improving a mark; ~ raise a grade *verb*; ~ raise a mark *verb*

fr

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* uusii *arvioinnin (2)* tai *osaamisen arvioinnin (1)* perustana olleen *opintosuorituksen* tai muun *osaamisen osoittamisen* tai tekee lisäsuorituksen saadakseen korkeamman *arvosanan*

huomautus

Perusopetuksessa oppilas voi *opetukseen (1)* osallistumatta korottaa *lukuvuositodistukseen* merkittyä hylättyä arvosanaa. Hyväksytyt arvosanan korottamisesta ei ole erikseen säädetty, mutta *opetuksen järjestäjä* voi antaa tällaisen mahdollisuuden oppilaalle. Muu kuin perusopetuksen oppilas voi korottaa perusopetuksen arvosanojaan *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*, *aikuisten perusopetuksessa* tai *erityisessä tutkinnossa*.

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus korottaa sekä hyväksytyt että hylättyä arvosanaa *suorituksen uusimisen* kautta.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee järjestää opiskelijalle mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyt arvosanan korottamiseen (hylätyn arvosanan kohdalla käytetään käsitettä *osaamisen osoittamisen uusiminen*).

Korkeakouluissa (1) arvosanan korottaminen tapahtuu *suorituksen uusimisen* kautta.

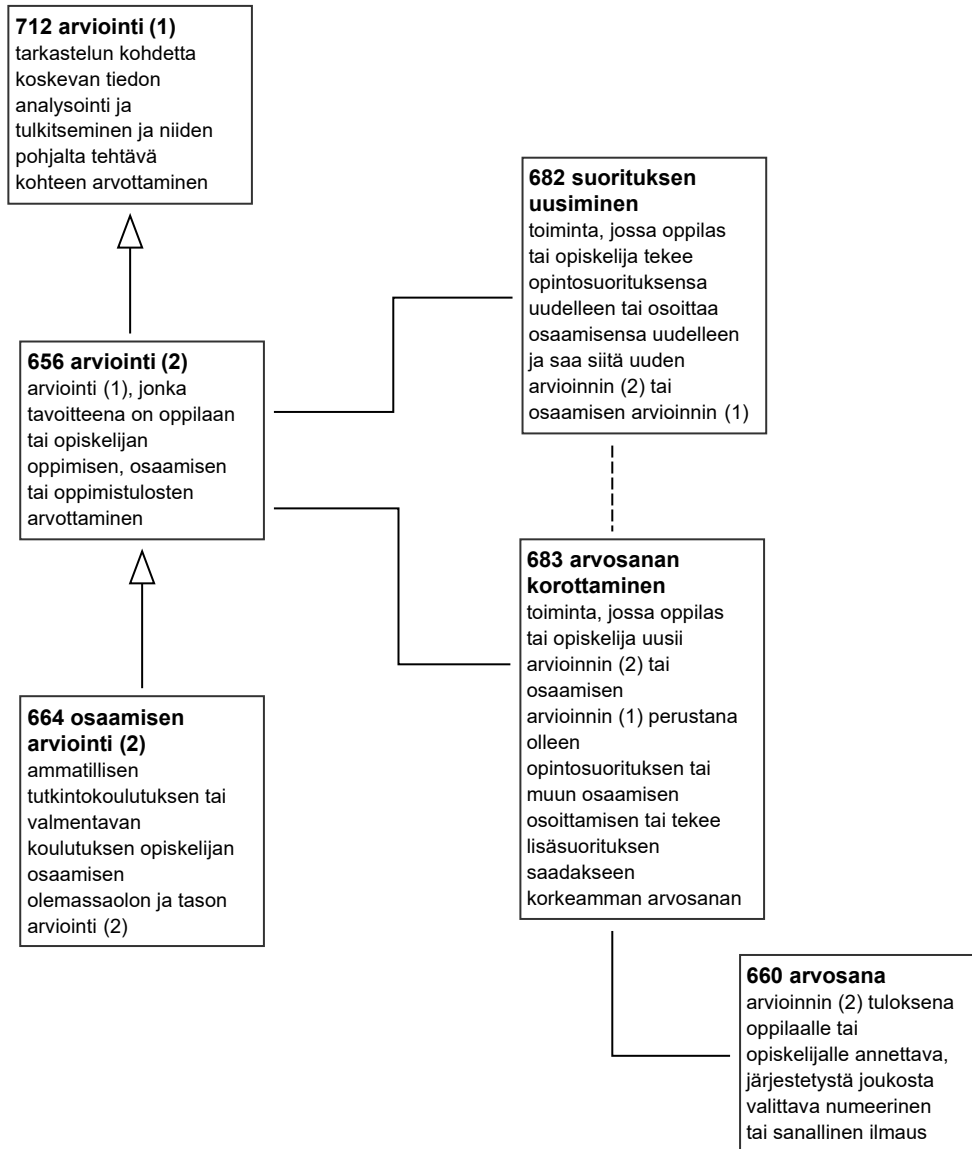
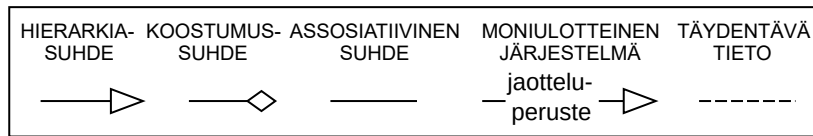
Vrt. *suorituksen uusiminen*, *arvioinnin oikaisuvaatimus*.

Käsitteen tunnus: c603

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

Käsitemaavio 87. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.

6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen

754

opinnollistaminen

- sv godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen; godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt; godkännande av kunskaper som visats på annat sätt <selittävä käännös>
- en identification and documentation of planned learning; recognition of non-formal learning; recognition of informal learning; accreditation of experiential learning; accreditation of learning demonstrated in some other manner <selittävä käännös>

määritelmä

toimenpide, jossa sovitaan, että osaaminen, jota *opiskelija* tulee hankkimaan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) ulkopuolella muuten kuin opiskelemalla, tullaan dokumentoimaan, tunnistamaan (ks. *osaamisen tunnistaminen*) ja tunnustamaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa*

huomautus

Opinnollistamisessa voidaan jo ennen osaamista tuottavaa toimintaa (esimerkiksi työ tai harrastustoiminta) pohtia, miten kyseinen toiminta olisi sellaista, että se edistäisi oppimistavoitteiden saavuttamista.

Opinnollistaminen eroaa *osaamisen tunnustamisesta* siten, että opinnollistamisesta sovitaan ennen osaamisen hankkimista (esimerkiksi työn aloittamista).

Käsitteen tunnus: c1636

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

755

osaamisen tunnistaminen

- sv identifiering av kunnande
- en identification of prior learning; identification of learning; identification of competence

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutustoimija* selvittää *hakijan*, *oppilaan* tai *opiskelijan* esittämien asiakirjojen ja muiden mahdollisten selvitysten perusteella hänen osaamisensa sekä muut lähtökohtansa suhteessa vaatimuksiin ja tavoitteisiin

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä 'osaaminen' viittaa myös ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomaan osaamiseen, josta *oppijalla* ei ole asiakirjoja, jotka riittävästi ilmaisivat taidon tason vastaavuutta *tutkinnon perusteissa* määrättyjen *ammattitaitovaatimusten* tai *osaamistavoitteiden* (2) kanssa.

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä *koulutuksen järjestäjän* edustaja selvittää hakijan tai opiskelijan saavuttaman osaamisen erilaisin menetelmin, mukaan lukien verkkosivusto www.osaan.fi. Niiltä osin kuin todennettu osaaminen vastaa suoritettavan *tutkinnon* osia tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueita, osaaminen tunnustetaan osaksi *tutkintoa*. Jos opiskelijalla on asiakirjojen tai muiden selvitysten perusteella osaamista, jonka perusteella *tutkinto*, *tutkinnon osa* tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alue on mahdollista suorittaa ilman osaamisen hankkimista, koulutuksen järjestäjän tulee ohjata opiskelija osoittamaan osaamisensa (ks. *osaamisen osoittaminen*). Osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu.

identification of prior learning: Englannin termi identification of prior learning on peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin sitä käytetään laajemminkin. Termin ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnistettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen* (2) aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnistamistoimenpidettä.

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*, *osaamisen arviointi* (2).

Käsitteen tunnus: c628

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

756

osaamisen tunnustaminen

mieluummin kuin: aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi

sv erkännande av kunnande

hellre än: erkännande av tidigare förvärvat kunnande; > erkännande av tidigare förvärvat kompetens

en recognition of prior learning; accreditation of prior learning (2); recognition of learning; recognition of competence; accreditation of competence

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* osaaminen, joka vastaa suoritettavan *tutkinnon perusteita*, suoritettavan *koulutuksen (2)* perusteita tai *opetussuunnitelman (2)* mukaisia tavoitteita mutta on hankittu ja osoitettu toisessa yhteydessä sekä todennettu, sisällytetään osaksi *tutkintoa*

huomautus

Toisessa yhteydessä hankittu osaaminen tulee todentaa, mikä voi tapahtua esimerkiksi opiskelijan esittämällä *todistuksella (2)*.

Esimerkiksi *korkeakoulujen (1)* osaamisen tunnustamisen prosessissa yksi tai useampi asiantuntija arvioi todennetun osaamisen ja valitun tutkinnon *tutkintovaatimusten* vastaavuuden sekä esittää tutkinnon myöntäjälle osaamisen tunnustamista tutkinnoksi tai sen osaksi.

Osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin *opintosuorituksen hyväksilukeminen*, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muutakin kuin *opintosuorituksia*.

aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi: Suomenkielinen termi aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen on tässä sanastossa merkitty epäsuositettavaksi termiksi, koska siitä saattaa syntyä virheellinen mielikuva, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen koulutuksen (2) aloittamista. (Osaaminen on kuitenkin aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.)

erkännande av tidigare förvärvat kompetens: Ruotsin sana kompetens (ilmauksessa "tidigare förvärvat kompetens") viittaa yksittäiseen taitoon. Taito-käsite on suppeampi kuin käsite osaaminen.

recognition of prior learning, accreditation of prior learning (2): Englannin termit recognition of prior learning ja accreditation of prior learning (2) ovat peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin niitä käytetään laajemminkin. Termien ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.

Vrt. tutkinnon tunnustaminen.

Käsitteen tunnus: c629

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

757

oppijan arvio osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista (uudistermi); ~ esi-HOKS <amatillinen koulutus>

mieluummin kuin: esiahotointi <korkeakoulutus>

sv

en

määritelmä

toiminta, jossa *oppija* vertaa jo hankittua tai tavoitteena olevaa osaamistaan tarjolla olevan *koulutuksen (2)* sisältöön ja arvioi mahdollisuuksia *osaamisen tunnustamiseen* tai *opintosuoritusten hyväksilukemiseen*

huomautus

Oppijan arvio osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista voi sisältää pohdintaa siitä, mihin vaihtoehtoiseen *oppilaitokseen* tai *koulutukseen (2)* hakemalla oppija voisi tarkoituksenmukaisesti saada hyväksiluetuksi olemassa olevaa tai tavoitteena olevaa osaamistaan.

Korkeakoulun (1) opiskelija voi tehdä arvion osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista (eli nk. esiahotoinnin) ennen koulutusta (2), koulutuksen (2) aikana tai uuteen koulutukseen (2) hakeutuessaan.

Käsitteen tunnus: c1634

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

758

ennakollinen hyväksilukeminen; ennakollinen hyväksiluku

sv

en

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* kotikorkeakoulu päättää, että opinnot, jotka opiskelija tulee suorittamaan muussa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)*, tullaan sisällyttämään osaksi opiskelijan tavoitteena olevaa *tutkintoa opintosuorituksen hyväksilukemisen* kautta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1635

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

759

opintosuorituksen hyväksilukeminen; opintosuorituksen hyväksiluku

sv tillgodoräknande *n* av studieprestation; tillgodoräknande av studier

en accreditation of prior learning (1); credit transfer

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* aiempi *opintosuoritus* sisällytetään osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa*

huomautus

Opintosuorituksen hyväksilukeminen voi tapahtua *opintosuorituksen korvaamisen* tai *opintosuorituksen sisällyttämisen* kautta.

Ammatillisen koulutuksen osalta käsite opintosuorituksen hyväksilukeminen on vanhentunut.

Ammatillisessa koulutuksessa *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*

muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muitakin kuin opintosuorituksia.

Lukiokoulutuksessa lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjän* on tunnustettava toisessa lukiolain mukaista koulutusta antavassa *oppilaitoksessa* suoritettut lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvat opinnot hyväksilukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää.

sisällyttää: Opintosuorituksen hyväksilukeminen -käsitteen määritelmässä esiintyvää sanaa "sisällyttää" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja osaamisen tunnustamisen yhteydessä) kahdessa merkityksessä. Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan sanastossa määriteltyyn *opintosuorituksen sisällyttämiseen* (erotukseksi opintosuorituksen korvaamisesta).

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c625

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

760

opintosuorituksen korvaaminen

sv ersättande av studieprestation

en substitution of studies; substitution of a course; > substitution of a credit <korkeakoulut>

määritelmä

opintosuorituksen hyväksilukemisen muoto, jossa *opiskelijan* eri yhteydessä suorittaman *opintosuorituksen* todetaan vastaavan jotakin tavoitteena olevan *tutkinnon tutkintovaatimusten* kohtaa ja jossa kyseisen tutkintovaatimusten kohdan suorittaminen kokonaan tai osittain korvataan eri yhteydessä suoritettulla opintosuorituksella

huomautus

Esimerkiksi Helsingin yliopistossa matematiikkaa opiskeleva voi mahdollisesti korvata tutkintovaatimusten edellyttämän *opintojakson* Analyysi I Turun yliopistossa tehdyllä suorituksella Analyysi I.

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen korvaaminen ja *opintosuorituksen sisällyttäminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c626

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

761

opintosuorituksen sisällyttäminen

sv inkluderande av studieprestation

en inclusion of studies; inclusion of a course; > inclusion of a credit

määritelmä

opintosuorituksen hyväksilukemisen muoto, jossa *opiskelijan* jossakin *koulutusorganisaatiossa* tekemä *opintosuoritus* sisällytetään osaksi toisen *koulutusorganisaation tutkintoa* ilman, että suoritus korvaa mitään sisällöllisesti tarkasti määriteltyä kohtaa *tutkintovaatimuksissa*

huomautus

Esimerkiksi opiskelija sisällyttää kauppatieteen *perusopinnot sivuaineeksi* tutkintoonsa *yliopistossa*, jossa ei järjestetä kauppatieteen *koulutusta (2)*.

sisällyttäminen: Opintosuorituksen sisällyttäminen -käsitteen nimityksessä esiintyvää sanaa "sisällyttäminen" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä) kahdessa eri merkityksessä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan tässä määriteltyyn opintosuorituksen sisällyttämiseen (erotukseksi *opintosuorituksen korvaamisesta*). Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä.

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen sisällyttäminen ja *opintosuorituksen korvaaminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c627

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

762

tutkinnon tunnustaminen; tutkinnon rinnastaminen <Opetushallituksen käyttämä termi>; **tutkinnon laillistaminen** <Valviran käyttämä termi>; > **ammattillinen tunnustaminen; > akateeminen tunnustaminen**

sv erkännande av examina

en recognition of qualifications

määritelmä

toimenpide, jossa selvitetään, millaisen *kelpoisuuden* tai *pätevyyden* jossakin maassa suoritettu *tutkinto* tai *opintosuoritus* antaa haettaessa työtä tai *opiskelupaikkaa* toisessa maassa, ja jonka lopputuloksena on asiaa koskeva hallintopäätös

huomautus

Tutkinnon tunnustamisessa selvitetään työn tai opiskelupaikan hakemista varten muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuus suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tehdään asiaa koskeva päätös. Tutkinnon tunnustamisen lopputuloksena on päätös tutkinnon tunnustamisesta.

Tutkinnon tunnustaminen eroaa käsitteistä *osaamisen tunnustaminen* ja *opintosuorituksen hyväksilukeminen* siten, että tutkinnon tunnustamisesta ei seuraa päätöstä tutkinnon, osaamisen tai opintosuorituksen hyväksilukemisesta osaksi laajempaa kokonaisuutta, vaan siinä tehdään ainoastaan päätös muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuudesta suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa.

Tutkinnon tunnustamisesta vastaa tilanteen mukaan työnantaja tai viranomainen (ns. ammatillinen tunnustaminen) tai koulutuksen järjestäjä (ns. akateeminen tunnustaminen). Joissakin tilanteissa tunnustamisen ehdoksi voidaan määrätä täydentäviä opintoja tai muita täydentäviä suorituksia.

ammattillinen tunnustaminen: Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan työtä, puhutaan käsitteestä ammatillinen tunnustaminen. Mikäli haettuun tehtävään vaaditaan lain mukaan tietty tutkinto, opintosuoritus tai ammatinharjoittamisoikeus, tutkinnon tunnustamisesta vastaa viranomainen. Päätöksiä tekeviä viranomaisia ovat esimerkiksi Valvira (sosiaali- ja terveysala) ja Opetushallitus (mm. opetus- ja varhaiskasvatusala, yleinen virkakelpoisuus ja virkakelpoisuus oikeustieteellistä tutkintoa edellyttäviin tehtäviin).

Esimerkiksi Valvira voi hakemuksesta myöntää oikeuden harjoittaa Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon alan ammattia (kuten lääkäri tai geronomi) laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, jolle on jossakin muussa valtiossa kuin Suomessa suoritettua koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen ammattiin.

akateeminen tunnustaminen: Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan opiskelupaikkaa, puhutaan käsitteestä akateeminen tunnustaminen. Akateemisella tunnustamisella viitataan opinto-oikeuden myöntämiseen suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettua *koulutuksen (2)* perusteella, sekä ulkomaisten opintojen hyväksilukemiseen osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa. Näistä päätöksistä vastaavat *koulutuksen järjestäjät* ja *korkeakoulut (1)*.

Tutkinnon tunnustaminen on yleistermi. Samasta toiminnasta voidaan käyttää muitakin termejä, joista useat ovat peräisin lainsäädännöstä. Esimerkkejä synonyymisistä nimityksistä ovat tutkinnon rinnastaminen (Opetushallitus) ja tutkinnon laillistaminen (Valvira).

Vrt. *opintosuorituksen hyväksilukeminen*, *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c1035

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen ja tunnustaminen](#)

6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut

763

varhaiskasvatuksen asiakasmaksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik; kundavgift för småbarnspedagogik
en early childhood education and care client fee; client fee for early childhood education and care; ECEC client fee

määritelmä

[varhaiskasvatuksesta](#) perittävä asiakasmaksu

huomautus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on aina lapsikohtainen ja kunta tekee siitä maksupäätöksen tai [yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja](#) sopimuksen.

Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä [päiväkotitoiminnassa](#) ja [perhepäivähoidossa](#) perittävistä asiakasmaksuista. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta, esimerkiksi [avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta](#) kunta voi periä päättämänsä asiakasmaksun.

Käsitteen tunnus: c1602

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

764

kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik på heltid; kundavgift för småbarnspedagogik på heltid
en client fee for full-time early childhood education and care; full-time ECEC client fee

määritelmä

[kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta](#) perittävä [varhaiskasvatuksen asiakasmaksu](#)

huomautus

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Käsitteen tunnus: c1603

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

765

osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik på deltid; kundavgift för småbarnspedagogik på deltid
en client fee for part-time early childhood education and care; part-time ECEC client fee

määritelmä

[osa-aikaisesta varhaiskasvatuksesta](#) perittävä [varhaiskasvatuksen asiakasmaksu](#)

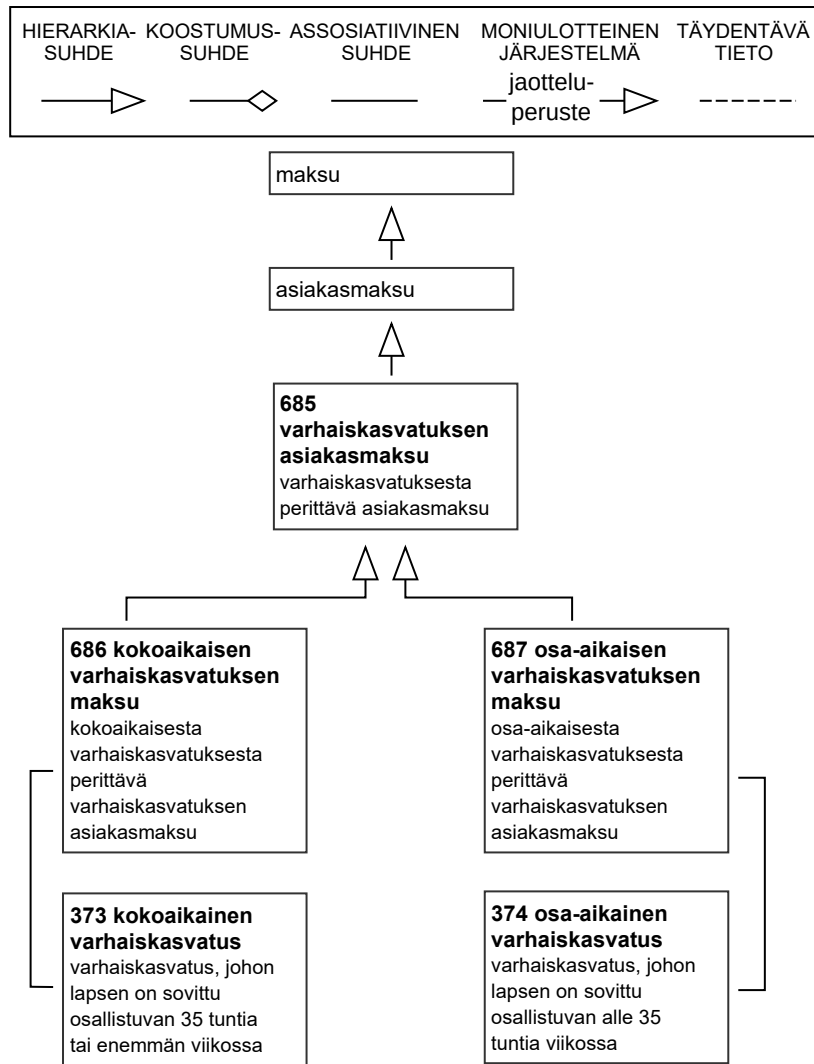
huomautus

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 6 §:ssä (1503/2016).

Käsitteen tunnus: c1604

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

Käsitekaavio 89. Varhaiskasvatuksen maksut.

766

opiskelumaksu; opintomaksu; opiskelijamaksu; maksu opetukseen osallistumisesta <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu>; **opetuksesta perittävä maksu** <korkeakoulut>; ~ **materiaalimaksu**

sv studieavgift

en > course fee <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu opetukseen osallistumisesta>; > education and training fee <ammattillinen koulutus>; ~ materials fee <materiaalimaksu>

määritelmä

koulutukseen (1) osallistumisesta perittävä maksu

huomautus

Toisen asteen koulutukseen (lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus) liittyvä *opetus (1)* ja *ohjaus* on maksutonta, mutta *opiskelijoilta* voidaan periä esimerkiksi materiaalimaksuja.

Ammattitutkintokoulutuksessa, erikoisammattitutkintokoulutuksessa ja muussa ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjä voi periä opiskelijalta kohtuullisen opiskelumaksun, jolla katetaan osittain *koulutuksen (2)* järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Aikuisten *lukiokoulutuksessa* yksittäisen *oppiaineen* opiskelijalta (nk. aineopiskelija) voidaan periä maksu opetukseen osallistumisesta.

Vapaan sivistystyön lainsäädännössä käytetään termiä opiskelumaksu, mutta yleiskielessä vapaan sivistystyön opiskelumaksuista käytetään nimityksiä kurssimaksu, *lukukausimaksu* ja lukuvuosimaksu. Vapaan sivistystyön koulutuksessa voi olla myös materiaalimaksuja.

Ammattikorkeakoulujen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1440/2014) mukaan *ammattikorkeakoulu* voi periä maksuja avoimista ammattikorkeakouluopinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista.

Yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1082/2009) mukaan *yliopisto* voi periä maksuja avoimista yliopisto-opinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista.

Korkeakouluissa (1) voidaan edellä mainittujen opetuksesta perittävien maksujen lisäksi periä myös mm. materiaalimaksuja.

Käsitteen tunnus: c634

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

767

lukukausimaksu; ~ lukuvuosimaksu

sv termsavgift; ~ läsårsavgift <lukuvuosimaksu>

en tuition fee /GB/; ~ annual tuition fee <lukuvuosimaksu>
rather than: tuition (2) /US/

määritelmä

koulutuksesta (1) lukukautta kohti perittävä *opiskelumaksu*

huomautus

Termillä lukuvuosimaksu viitataan *lukuvuotta* kohti perittävään opiskelumaksuun.

Lainsäädännössä termi lukuvuosimaksu (tai lukukausimaksu) on käytössä ainoastaan *korkeakoulujen (1)* osalta. Kuitenkin myös muilla *koulutusasteilla* (esim. *perusopetuksessa erityisen koulutustehtävän* saaneilla *oppilaitoksilla* sekä *vapaassa sivistystyössä*) perittäviä maksuja voidaan nimittää lukukausi- tai lukuvuosimaksuiksi.

Suomen *korkeakouluissa (1)* lukukausimaksu on käytössä EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville *opiskelijoille vieraskielisessä koulutuksessa*.

Englannin sana tuition viittaa *opettamiseen*. Amerikanenglannissa termi tuition viittaa myös *opetukseen (1)* liittyvään maksuun, kuten lukukausimaksuun; brittienglannissa tuition-sanana perään on lisättävä 'fee'. On suositettavampaa käyttää sanaa tuition *opettamisesta* ja tuition fee opetukseen liittyvästä maksusta, jotta käsitteiden välille saadaan tehtyä ero.

Käsitteen tunnus: c630

Luokka: <perusopetus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

768

lukuvuosimaksuvelvollisuus

sv

en

määritelmä

opiskelijan velvollisuus suorittaa lukuvuosimaksu

huomautus

Lukuvuosimaksulla tarkoitetaan *koulutuksesta (1) lukuvuotta* kohti perittävää *opiskelumaksua*, ks. *lukukausimaksu*.

Suomen *korkeakouluissa (1)* lukuvuosimaksu ja lukuvuosimaksuvelvollisuus liittyy *koulutukseen (1)*, joka on muun kuin suomen- tai ruotsinkielistä, johtaa *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* eikä ole *tilauskoulutusta*. Esimerkki tällaisesta koulutuksesta (1) on vieraskielinen perustutkintokoulutus, kuten englanninkielisen *maisteriohjelman koulutus (2)*.

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan opiskelijalla ei ole lukuvuosimaksuvelvollisuutta, mikäli hän on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai mikäli hänet Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, tai mikäli hän on edellä mainittujen perheenjäsen. Lukuvuosimaksuvelvollisuutta ei ole myöskään opiskelijalla, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa tai jos hän on edellä mainittujen perheenjäsen.

Käsitteen tunnus: c1541

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

769

lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija

sv

en

määritelmä

opiskelija, jolla on *lukuvuosimaksuvelvollisuus*

huomautus

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat *korkeakoulujen (1) tutkinto-opiskelijat*, joilta korkeakoulu (1) lain mukaisesti perii *opiskelusta* lukuvuosimaksun.

Yliopistolain (558/2009) mukaan *yliopiston* on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan *koulutukseen (2)* hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu *lukuvuodessa*.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulun* on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen *ammattikorkeakoulututkintoon* tai *ylempään ammattikorkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu lukuvuodessa.

Ks. myös *lukukausimaksu*.

Käsitteen tunnus: c1542

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

770

tutkintomaksu

sv examensavgift

en qualification fee

määritelmä

tutkintoon osallistumisesta perittävä maksu

huomautus

Esimerkiksi *ylioppilastutkintoon* osallistuvalta tutkintomaksu peritään tutkintoon ilmoittautumisen yhteydessä.

Käsitteen tunnus: c631

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

771

ylioppilaskunnan jäsenmaksu

sv studentkårens medlemsavgift; studentkårsavgift
en student union membership fee

määritelmä

maksu, joka peritään [ylioppilaskunnan](#) jäsenyydestä

huomautus

Ylioppilaskunnan jäsenmaksu on [yliopistojen perustutkinto-opiskelijoille](#) pakollinen.

Käsitteen tunnus: c632

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

772

opiskelijakunnan jäsenmaksu

sv studerandekårens medlemsavgift; studerandekårsavgift
en student association membership fee

määritelmä

maksu, joka peritään [opiskelijakunnan \(1\)](#) jäsenyydestä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1051

Luokka: <korkeakoulut>

773

YTHS-maksu; Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu

sv SHVS-avgift; avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse
en Finnish Student Health Service fee
rather than: FSHS fee

määritelmä

terveydenhuoltopalveluista [korkeakoulun \(1\) lukukausi-ilmoittautumisen](#) yhteydessä perittävä maksu

huomautus

YTHS-maksu on [opiskelijalle](#) pakollinen, jos hän ilmoittautuu läsnä olevaksi.

Käsitteen tunnus: c633

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

774

(vanhentunut)

maksu tutkinnon järjestämisestä

sv avgift för examensarrangemangen
en

määritelmä

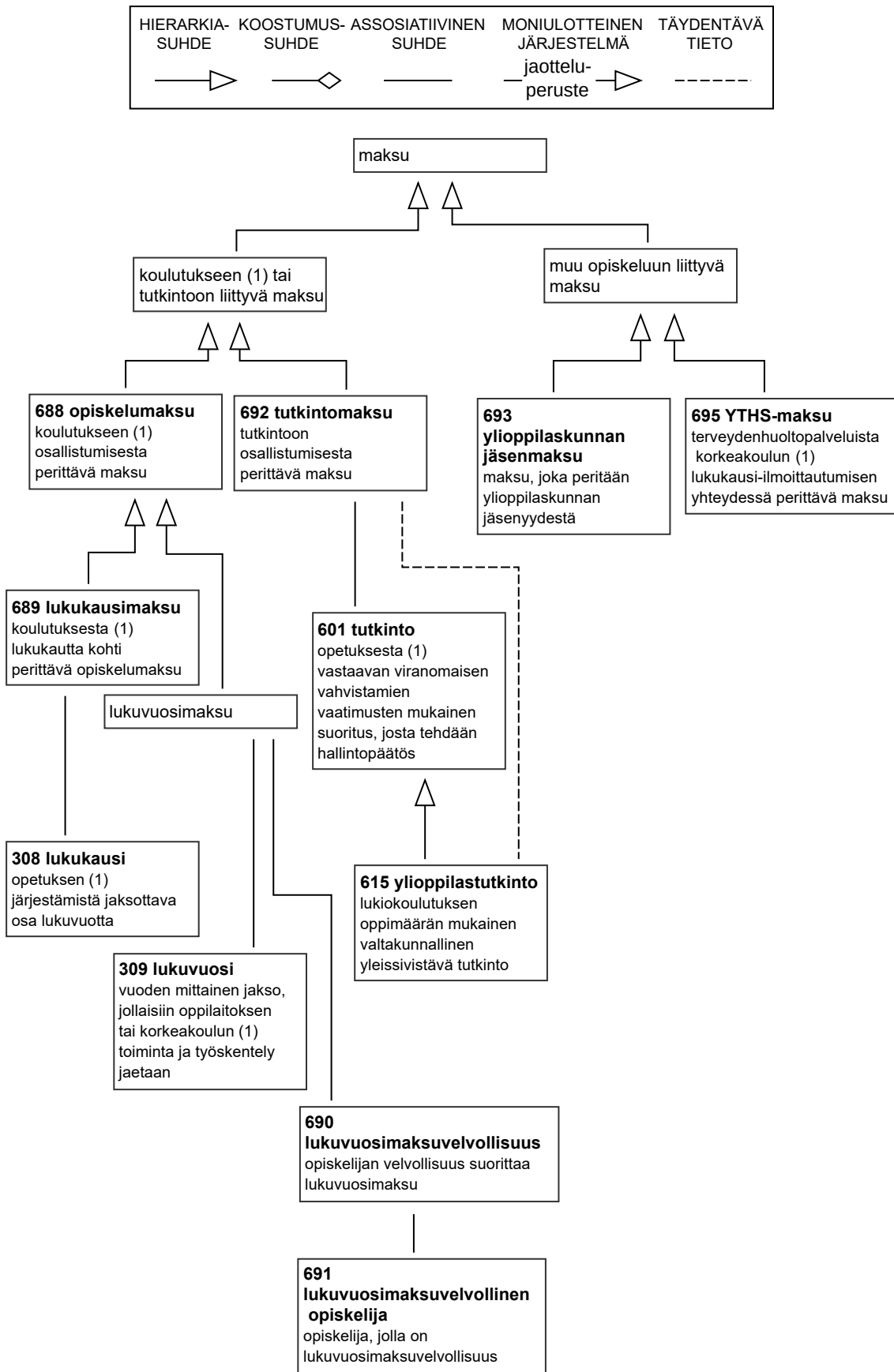
maksu, joka voidaan periä [ammattitutkintoon](#) tai [erikoisammattitutkintoon](#) osallistuvalta, joka suorittaa [tutkinnon](#) osallistumatta tutkintoon valmistavaan [koulutukseen \(2\)](#)

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c635

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio 90. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.

6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä

775

aamu- ja iltapäivätoiminta

sv morgon- och eftermiddagsverksamhet
en before- and after-school activities
rather than: morning and afternoon activities

määritelmä

perusopetuksen oppilaille ennen koulupäivää tai sen jälkeen järjestettävä vapaaehtoinen toiminta

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1- ja 2-luokkalaisille sekä niille muiden *vuosiluokkien (2)* oppilaille, jotka saavat *erityistä tukea (1)*.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa ovat esimerkiksi *koulun kerhotoiminta* ja *taiteen perusopetus*. Toiminnan järjestäjinä voivat olla esimerkiksi *peruskoulut (1)*, kunnan nuorisopalvelut, järjestöt tai seurakunnat.

morning and afternoon activities: Tämän termin käyttöä ei suositella, sillä se voi viitata muussakin kuin perusopetuksen yhteydessä (esimerkiksi ikääntyneille) järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Käsitteen tunnus: c454

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

776

koulun kerhotoiminta

sv skolans klubbverksamhet
en

määritelmä

perusopetuksen oppilaille järjestetty vapaa-ajan toiminta, jonka lähtökohtana ovat *peruskoulun (1)* kasvatukselliset, opetukselliset ja ohjaukselliset tavoitteet

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 47 §) mukaan perusopetuksen yhteydessä voidaan oppilaille järjestää kirjastotoimintaa, kerhotoimintaa ja muuta *opetukseen (1)* läheisesti liittyvää toimintaa.

Koulun kerhotoimintaa järjestetään *perusopetuksen* yhteydessä oppituntien ulkopuolella. Kerhotoiminnan tavoitteena on olla monipuolista, lasten ja nuorten kasvua tukevaa toimintaa, joka vakiintuu osaksi lasten ja nuorten iltapäivää.

Käsitteen tunnus: c876

Luokka: <perusopetus>

777

varhaiskasvatuksen ruokailu

sv måltider inom småbarnspedagogik
en meals *pl* in early childhood education and care; ECEC meals *pl*

määritelmä

varhaiskasvatuksessa olevalle *lapselle* järjestetty tarkoituksenmukainen ja ohjattu ruokailu

huomautus

Vertaa *kouluateria*.

Käsitteen tunnus: c976

Luokka: <varhaiskasvatus>

778

kouluateria <perusopetus>; **maksuton ateria** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>; ~ **kouluruokailu** <perusopetus>; ~ **maksuton ruokailu** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>

sv skolmåltid
en school meal

määritelmä

oppilaitoksen oppilailleen tai *opiskelijoilleen* maksutta tarjoama ateria

huomautus

Aterian järjestämisestä vastaa *opetuksen järjestäjä* tai *koulutuksen järjestäjä*, mutta käytännössä aterian tarjoaa oppilaitos.

Esiopetuksessa ja *perusopetuksessa* opetuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää oppilaille maksuton ateria työpäivittäin. Oikeus kouluateriaan koskee perusopetukseen valmistavan *opetuksen (1)* oppilaita, perusopetuksen oppilaita sekä oppivelvollisuusiän ylittäneitä perusopetuksen opiskelijoita. Oikeus kouluateriaan koskee myös *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelijoita.

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria päätoimisille opiskelijoille työpäivittäin. Velvollisuus järjestää maksuton ateria liittyy nuorten lukiokoulutukseen sekä toisaalta sisäoppilaitosmuotoisesti järjestettävään lukiokoulutukseen. Ks. tarkemmin lukiolaki 714/2018, 35 §.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria muun muassa päätoimisille ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* opiskelijoille sellaisina päivinä, joina opiskelijan on oltava läsnä koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. *Oppivelvollisella* opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan myös päätoimisessa ammattitutkintokoulutuksessa. Ks. tarkemmin laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 100 §.

Ammatillisessa koulutuksessa oikeus maksuttomaan ruokailuun ei kuitenkaan koske *oppisopimuskoulutuksen*, *työvoimakoulutuksen* eikä *henkilöstökoulutuksen* opiskelijoita.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaan *peruskoulu (1)* määrittelee omassa *opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan* kouluruokailun keskeiset periaatteet sekä kuvaa järjestämisessä huomioon otettavat terveys-, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet.

Vrt. *varhaiskasvatuksen ruokailu*.

Käsitteen tunnus: c637

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

779

koulumatka

sv skolväg <koulumatka etäisyytenä tai konkreettinen tie tai reitti>; skolresa <koulumatka siirtymisenä paikasta toiseen>

en distance between home and school; distance between a student's home and school
not: school travel

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* matka asuinpaikasta *oppilaitokseen*

huomautus

Perusopetuksessa oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos matka kodin ja koulupaikkakoulun välillä on yli viisi kilometriä tai jos matka on oppilaalle esimerkiksi liian vaarallinen.

Oppilas tai opiskelija voi koulumatkatukilain (48/1997) mukaan olla oikeutettu koulumatkatukeen (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä *Kelan sanastosta*).

Käsitteen tunnus: c638

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

780

koulumatkaetu

sv skolreseförmån (??); skolskjutsförmån
en school transport (?)

määritelmä

[perusopetuksen oppilaalle koulumatkan](#) pituuden, vaikeuden, rasittavuuden tai vaarallisuuden perusteella myönnetty etu

huomautus

Koulumatkaetu voidaan myöntää, jos [oppilaan](#) koulumatka on yli viisi kilometriä tai jos koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Koulumatkaetu voi olla maksuton kuljetus tai oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä avustus.

[Lukiokoulutuksessa](#) perusopetuksen koulumatkaetua vastaa Kelan maksama koulumatkatuki (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä [Kelan sanastosta](#)).

Käsitteen tunnus: c639

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

781

kuljetuspäätös

sv beslut *n* om skolskjuts
en

määritelmä

[koulumatkaedun](#) myöntämistä koskeva päätös

huomautus

Kuljetuspäätös tehdään oppijakohtaisesti. Kuljetuspäätös tehdään myös väliaikaisesta kuljetusedusta, jollainen voi tulla kyseeseen esimerkiksi loukkaantumistapauksessa.

Käsitteen tunnus: c641

Luokka: <perusopetus>

782

kodin ja koulun yhteistyö <perusopetus>; **kodin ja oppilaitoksen yhteistyö** <lukiokoulutus>

sv samarbete *n* mellan hem och skola <perusopetus>; samarbete *n* mellan hem och läroanstalt <lukiokoulutus>

en cooperation between home and school <perusopetus, lukiokoulutus>; home-school cooperation <perusopetus, lukiokoulutus>; ~ homes and schools working together

määritelmä

toiminta, jossa [huoltajilla](#) on mahdollisuus yhdessä [opettajan](#) ja [oppilaiden](#) kanssa osallistua [oppilaitoksen](#) opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun ja [arviointiin](#) (1)

huomautus

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden](#) (1) mukaan huoltajille tulee antaa tietoa [opetussuunnitelmasta](#) (1), [opetuksen](#) (1) järjestämisestä, [oppilashuollosta](#) ja mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön.

Käsitteen tunnus: c514

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi

7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä

783

arviointi (1)

sv utvärdering (1); evaluering (1)

en evaluation (1); > assessment (2) <oppijan, oppimisen tai opintosuorituksen arviointi>

määritelmä

tarkastelun kohdetta koskevan tiedon analysointi ja tulkitseminen ja niiden pohjalta tehtävä kohteen arvottaminen

huomautus

Arviointi (1) tehdään [arviointikriteerien](#) tai tavoiteasetannan perusteella.

Arviointi (1) voi kohdistua esimerkiksi toiminnan tai sen tulosten laatuun tai tehokkuuteen.

Opetustoimen alueella tehtävää arviointia (1) ovat mm. [opintosuoritusten](#) arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) ja [koulutuksen arviointi](#).

utvärdering / bedömning: Ruotsin kielessä terminkäyttö poikkeaa suomen kielestä. Tässä määritellystä yläkäsitteestä arviointi (1) sekä käsitteestä koulutuksen arviointi käytetään termiä utvärdering, kun taas mm. käsitteistä oppilaan arviointi, opiskelijan arviointi ja opintosuorituksen arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) käytetään termiä bedömning.

assessment (2): Englannin termi assessment (2) viittaa ennen kaikkea mittausten perusteella tehtävään tavoitteen ja tuloksen vertailuun, ja suomeksi assessment käännetään usein sanalla mittaaminen. Termiä assessment käytetään myös käsitteen oppilaan arviointi / opiskelijan arviointi / opintosuorituksen arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) englanninkielisenä vastineena.

Ks. myös [arviointikriteeri](#).

Käsitteen tunnus: c750

Luokka: <yhteinen/yleinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#), [Arviointi](#), [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

784

seuranta

sv uppföljning

en monitoring (?); follow-up (?)

määritelmä

tiedonkeruun perusteella tehtävä kohteen järjestelmällinen havainnointi

huomautus

Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä [oppijoiden oppiminen](#), [osaaminen](#) ja [oppimistulokset](#) ja toisaalta [opetukseen \(1\)](#) ja [koulutukseen \(1\)](#) liittyvä toiminta ja järjestelmät.

Seuranta ei ole luonteeltaan arvottavaa, vrt. [arviointi \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c752

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

785

kehittävä arviointi

sv utvecklande utvärdering

en enhancement-led evaluation

määritelmä

[arviointin \(1\)](#) toimintaperiaate, jossa kehitetään toimintaa sitomalla yhteen arviointi (1) ja aktiivinen kehittäminen

huomautus

Kehittävä arviointi on osallistavaa ja sen perustana on arvioinnin (1) toteuttajan ja arviointiin osallistuvan välinen luottamus ja [koulutusorganisaation](#) vastuu toimintansa kehittämisestä.

Kehittävän arvioinnin menetelmät voidaan räätälöidä tapauskohtaisesti tukemaan [arviointien vaikuttavuutta](#) ja toiminnan kehittämistä jo arviointiprosessin aikana.

Kehittävän arvioinnin tuloksena osallistujat saavat [palautetta](#) toimintansa kehittämiskohteista, hyvistä käytänteistä ja vahvuuksista.

Käsitteen tunnus: c1742

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

786

kansallinen arviointi; kansallisen tason arviointi

sv nationell utvärdering

en national evaluation

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), joka tehdään valtakunnallisesti samoilla yhteisillä periaatteilla

huomautus

[Kansallinen koulutuksen arviointikeskus](#) (Karvi) vastaa [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen \(1\)](#) ja [koulutuksen \(1\)](#) kansallisesta arvioinnista.

Kansallinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi [koulutustoimijoihin](#) tai oppilas- tai opiskelijaryhmiin. Kansallinen arviointi voi olla myös esimerkiksi [teema-arviointia](#).

Kansallinen arviointi on [ulkoista arviointia](#).

Käsitteen tunnus: c1744

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

787

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus; Karvi

sv Nationella centret för utbildningsutvärdering
en Finnish Education Evaluation Centre; FINEEC

määritelmä

[koulutuksen \(1\)](#) ja [varhaiskasvatuksen ulkoisen arvioinnin](#) riippumaton asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävät määritellään laissa

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus tuottaa [arviointiin \(1\)](#) perustuvaa tietoa koulutuspoliittista päätöksentekoa ja koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen kehittämistä varten.

Arviointikeskuksen päätehtävänä on toteuttaa koulutukseen (1) ja varhaiskasvatukseen sekä [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjien](#) ja [korkeakoulujen \(1\)](#) toimintaan sekä [vapaaseen sivistystyöhön](#) liittyviä arviointeja (1), tehdä [arviointisuunnitelman](#) mukaisia [oppimistulosten arviointeja](#), tukea [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjiä](#) sekä korkeakouluja (1) arviointia (1) ja [laadunhallintaa](#) koskeissa asioissa sekä kehittää koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen arviointia (1).

Arviointikeskuksesta on säädetty laissa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (2013/1295).

Käsitteen tunnus: c1745

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

788

arviointineuvosto

sv utvärderingsrådet
en Evaluation Council

määritelmä

valtioneuvoston nimittämä asiantuntijaelin, joka seuraa ja kehittää [Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) toimintaa ja laatii toiminnan strategiset linjaukset sekä vastaa kansallisesta koulutuksen [arviointisuunnitelman](#) laatimisesta

huomautus

Arviointineuvostoilla on keskeinen rooli kansallisten arviointikohteiden määrittämisessä.

Arviointineuvoston kokoonpanosta, tehtävistä ja päätösvaltaisuudesta säädetään asetuksessa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (1317/2013).

Käsitteen tunnus: c1746

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

789

paikallinen arviointi; paikallisen tason arviointi

sv lokal utvärdering
en local evaluation; local-level evaluation

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), joka tehdään alueellisesti tai yhden toimijan alueella

huomautus

Paikallinen arviointi voi olla esimerkiksi yhden [koulutuksen](#) tai [varhaiskasvatuksen järjestäjän](#) tai [palveluntuottajan](#) tekemä arviointi (1).

Käsitteen tunnus: c1747

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

790

toiminnan tasolla tehtävä arviointi; yksikössä tehtävä arviointi

sv

en

määritelmä

paikallinen arviointi, joka tehdään yhden toimijan alueella tai *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *koulutusorganisaation toimipisteessä*

huomautus

Toiminnan tasolla tehtävä arviointi on *itsearviointia (1)*.

Käsitteen tunnus: c1748

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

791

<varhaiskasvatus>

pedagogisen toiminnan arviointi

sv utvärdering av den pedagogiska verksamheten

en evaluation of pedagogical activity

määritelmä

toiminnan tasolla tehtävä arviointi, joka tehdään *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *lapsiryhmässä*

huomautus

Pedagogisen toiminnan tasolla *arvioinnin (1)* kohteena on *varhaiskasvatushenkilöstön* toiminta ja *lapsen* kohtaama *varhaiskasvatuksen* laatu. Arvioinnin kohteena eivät ole lasten ominaisuudet, kehitys tai *oppiminen*.

Pedagogisen toiminnan arviointi on pääasiassa *itsearviointia (1)*.

Käsitteen tunnus: c1749

Luokka: varhaiskasvatus

Luokka: arviointi

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

792

ulkoinen arviointi; ulkopuolinen arviointi

sv extern utvärdering

en external evaluation; extern evaluation

määritelmä

arviointi (1), jonka tekee kohteen ulkopuolinen arvioija

huomautus

Varhaiskasvatus- ja *koulutustoimijoita* on laeissa veloitettu osallistumaan ulkoiseen arviointiin, esimerkiksi varhaiskasvatuslaki [540/2018](#), perusopetuslaki [628/1998](#), lukiolaki [714/2018](#), laki ammatillisesta koulutuksesta [531/2017](#), ammattikorkeakoululaki [932/2014](#), ja yliopistolaki [558/2009](#).

Kansallista koulutusta koskeva ulkoinen arviointi on laissa ([2013/1295](#)) säädetty *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* (Karvi) tehtäväksi.

Vertaa *itsearviointi (1)*.

Käsitteen tunnus: c1479

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

793

itsearviointi (1)

sv självbedömning; självvärdering (1); självvärdering (1); intern utvärdering
en self-evaluation

määritelmä

arvioinnin (1) kohteen itse tekemä [arviointi \(1\)](#)

huomautus

Itsearviointin (1) kautta tuotetaan tietoa toiminnasta, [toimintakulttuurista](#) sekä vallitsevista arvoista ensisijaisesti toimijan sisäiseen käyttöön. Itsearviointi (1) auttaa tunnistamaan kehittämiskohteita sekä olemassa olevia vahvuuksia, joita voidaan edelleen hyödyntää systemaattisen kehittämisen tukena.

Itsearviointi (1) on keskeisessä asemassa laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Itsearviointi (1) on osa [formatiivista arviointia](#).

Esimerkiksi varhaiskasvatuslaki (540/2018) ja perusopetuslaki (628/1998) velvoittavat [koulutuksen järjestäjiä](#) oman toiminnan arviointiin (1).

Itsearviointi (1) on käytössä [oppilaiden](#) ja [opiskelijoiden](#) arvioinnissa. Vrt. [itsearviointi \(2\)](#)

Vertaa [ulkoinen arviointi](#).

Käsitteen tunnus: c1029

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

794

vertaisarviointi (1)

sv kamratbedömning; kollegial bedömning; referentgranskning
en peer evaluation; peer assessment

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), jossa arvioitavat arvioivat toisiaan tai jossa arvioinnin (1) tekevät arvioitavia vastaavassa ryhmässä toimivat ulkoiset arvioijat

huomautus

Esimerkiksi [oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) tekemä toisen oppilaan tai opiskelijan [oppimisen](#), osaamisen tai työskentelyn vertaisarviointi (1).

Vertaisarviointin (1) tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää arviointitaitoja.

Vertaisarviointia (1) voidaan käyttää myös [varhaiskasvatus-](#) tai [koulutustoimijoiden](#) arvioinnissa.

Vrt. [tieteellisen julkaisun vertaisarviointi](#) ja [vertaispalaute](#).

Käsitteen tunnus: c1094

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

795

systemaattinen arviointi

sv systematisk utvärdering

en systematic evaluation

määritelmä

arviointi (1), jossa kohteesta kerätään tietoa suunnitelmallisesti eri tavoin ja menetelmin ja tietoa verrataan ennalta asetettuihin ominaisuuksiin ja tavoitteisiin

huomautus

Systemaattiseen arviointiin liittyy myös ajallinen suunnitelmallisuus ja toistettavuus.

Määriteltyjä tavoitteita voidaan kuvailla tarkemmin *laatuindikaattorien* avulla.

Systemaattisen arviointitiedon kerääminen edellyttää, että indikaattorit käsitteellistetään vielä arviointiperusteiksi, *arviointikriteereiksi*.

Käsitteen tunnus: c1750

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

796

diagnostinen arviointi

sv diagnostisk bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; diagnostisk utvärdering

en diagnostic assessment

määritelmä

etukäteen tehtävä **arviointi (1)**, jonka tarkoitus on selvittää *oppilaan* tai *opiskelijan* lähtötaso

huomautus

Diagnostisen arvioinnin tarkoitus on kartoittaa oppimisedellytyksiä ja sitä, miten oppilas tai opiskelija hallitsee arvioitavia tietoja ja taitoja.

Diagnostinen arviointi on tyypillistä myös oppimisvaikeuksien seulonnassa.

Diagnostiseen arviointiin voi liittyä *seurantaa*.

Käsitteen tunnus: c1041

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

797

formatiivinen arviointi; ohjaava arviointi

sv formativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; formativ utvärdering; formativ utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>

en formative assessment

määritelmä

oppimisprosessin aikainen arviointi (1), jonka tarkoitus on ohjata ja tukea *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen* edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin

huomautus

Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta tai opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Formatiiivinen arviointi on osa *opetusta (1)*.

Itsearviointi (1) ja *vertaispalaute* ovat osa formatiivista arviointia.

Käsitteen tunnus: c1043

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

798

prognostinen arviointi; koulutuksen prognostinen arviointi

sv prognostisk utvärdering; prognostisk utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>
en

määritelmä

arviointi (1), joka pyrkii ennustamaan nykytilan perusteella tulevaa

huomautus

Suomalaisessa *koulutusjärjestelmässä* esimerkiksi *ylioppilastutkinnolla* ja *valintakokeilla* on prognostinen tehtävä.

Käsitteen tunnus: c1042

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

799

summatiivinen arviointi

sv summativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; summativ utvärdering <koulutuksen arviointi>
en summative assessment

määritelmä

tarkastelujakson lopussa tehtävä **arviointi (1)**, jonka tarkoitus on selvittää, saavutettiin asetetut tavoitteet

huomautus

Summatiivinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* osaamiseen. Summatiivista arviointia käytetään esimerkiksi kuvaamaan, kuinka hyvin ja missä määrin oppilas tai opiskelija on saavuttanut *opetussuunnitelmassa (2)* asetetut tavoitteet.

Esimerkiksi perusopetusasetus (852/1998) velvoittaa antamaan kunkin *lukuvuoden* päättyessä oppilaalle *lukuvuositodistuksen*, joka perustuu summatiiviseen arviointiin. Myös opintojen päättyessä annettu *päättötodistus* perustuu summatiiviseen arviointiin.

Koulutuksen (1) summatiivisesta arvioinnista käytetään ruotsin termiä summativ utvärdering av utbildning.

Käsitteen tunnus: c1044

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

800

koulutuksen arviointi; < arviointi (3)

sv utvärdering av utbildning; evaluering av utbildning
en evaluation of education; < evaluation (3)

määritelmä

arviointi (1), jossa selvitetään, missä määrin *opetus (1)* tai *koulutus (1)* on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa

huomautus

Koulutuksen arviointi koskee kaikkia *koulutusasteita*. Koulutuksen arvioinnilla pyritään tukemaan *koulutuksen (1)* toteuttamista ja kehittämistä ja parantamaan *oppimisen* edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjällä voi olla velvollisuus arvioida järjestämänsä koulutusta (1) itse (ks. *itsearviointi (1)*) ja osallistua ulkopuolisen tahon tekemään koulutuksen arviointiin (1) (nk. *ulkoinen arviointi*).

Käsitteen tunnus: c642

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

801

oppimistulosten arviointi

sv utvärdering av inlärningsresultat; utvärdering av lärresultat
en learning outcomes evaluation; learning outcomes assessment

määritelmä

opetussuunnitelman (1) tavoitteiden saavuttamisen, *oppiaineen* osaamisen tason sekä *koulutuksen (2)* tasa-arvon toteutumisen *arviointi (1)*

huomautus

Oppimistulosten arviointi koostuu yleensä tehtäväsarjasta, joka voi kohdistua osaamisen eri osa-alueille.

Esi- ja *perusopetuksessa* kansallinen oppimistulosten arviointi kohdistuu *opetussuunnitelman perusteiden* tavoitteiden saavuttamiseen ja on yleensä *otantaperustaista arviointia*, jonka tulokset voidaan yleistää koskemaan koko ikäluokkaa.

PISA (Programme for International Student Assessment) on esimerkki kansainvälisestä oppimistulosten arvioinnista. PISA on OECD:n jäsenmaiden yhteinen tutkimusohjelma, joka tuottaa tietoa *koulutuksen (2)* tilasta ja tuloksista kansainvälisessä vertailukehyksessä. Muita esimerkkejä kansainvälisistä arvioinneista ovat TIMMS (Trends in International Mathematics and Science Study) ja PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study).

Käsitteen tunnus: c1752

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

802

otantaperustainen arviointi

sv
en

määritelmä

arviointi (1), jossa tarkastellaan vain osaa kohteista ja otoksen perusteella tehdään päätelmiä kokonaisuudesta

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus arvioi *oppimistuloksia* otantaperustaisesti. Kansalliset *oppimistulosten arvioinnit* eivät ensisijaisesti arvioi yksittäisiä kouluja, *oppilaita* tai *opiskelijoita*, vaan ne arvioivat *koulutusjärjestelmää*.

Otos on varsinaisen kohderyhmän osa, joka valitaan joko satunnaisotannalla tai systemaattisella otannalla. Otoksen edustavuus ratkaisee, kuinka tarkasti tulokset kuvaavat koko kohderyhmää.

Käsitteen tunnus: c1754

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

803

kriteeriperustainen arviointi; kriteeriperusteinen arviointi

sv kriteriebaserad bedömning

en criterion-referenced evaluation; criterion-referenced assessment

määritelmä

arviointi (1), jossa kohdetta verrataan ennalta määriteltyihin *arviointikriteereihin*

huomautus

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa arvioinnin (1)* kohteena olevaa toimintaa verrataan arviointikriteereihin ja sen perusteella päätellään, miten toiminta toteutuu.

Perusopetuksessa yhteisten oppiaineiden päättöarvioinnin kriteerit on määritelty perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa*.

Oppilaan tai *opiskelijan arvioinnissa (2)* arviointikriteerit määrittelevät eri *arvosanoihin* vaadittavan osaamisen tason

Toiminnan laatua ja tuloksia verrataan yleensä yhdessä sovittuihin arviointikriteereihin.

Käsitteen tunnus: c1756

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi* ja *Arviointi*

804

teema-arviointi

sv ; temautvärdering

en thematic evaluation; sector-specific evaluation; thematic review

määritelmä

arviointi (1), joka kohdistuu johonkin sisällölliseen kokonaisuuteen tai aihepiiriin

huomautus

Teema-arviointi voi kohdistua *koulutusta (1)* tai *varhaiskasvatusta* käsitteleviin, yhteiskunnallisesti ajankohtaisiin ja kriittisiin teemoihin tai *koulutusjärjestelmän* osaan tai tilaan.

Käsitteen tunnus: c1758

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: *Arviointi*

805

arvioinnin vaikuttavuus

sv effekt

en impact; effectiveness

määritelmä

arviointitiedon hyödyntämisen aikaansaama ensi- tai toissijainen muutos

huomautus

Arvioinnilla (1) haetaan ensisijaisesti positiivista vaikuttavuutta. Vaikuttavuus voi olla suoraa tai epäsuoraa.

Arvioinnin vaikuttavuus voi ilmetä tietyllä aikajänteellä sekä *arvioinnin (1)* kohteille että päätöksenteossa ja kehittämisessä *koulutusjärjestelmän* eri tasoilla.

Esimerkki epäsuorasta vaikuttavuudesta on *ylioppilastutkinnon* kielikoetyyppien heijastuminen *oppimateriaaleihin* ja koetyyppien käyttö lukio-opetuksessa.

Arvioinnin vaikuttavuus on esimerkiksi myös yksi *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* strategisista tavoitteista.

Käsitteen tunnus: c1759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

806

arvioinnin viitekehys

sv referensram

en framework of reference

määritelmä

arvioinnin (1) runkona toimivat ja sitä ohjaavat osaamisen ja laadun määrittelyt

huomautus

Arvioinnin viitekehys voi arvottaa eri osaamisen tasoja ja tavoitteita. Sen voivat muodostaa esimerkiksi laatustandardit, erilaisten osaamiskokonaisuuksien määrittelyt tai arviointi- tai laatukriteerit.

Tutkintojen viitekehuksesta säädetään tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetussa laissa (93/2017) sekä tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (120/2017). Viitekehys perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositukseen eurooppalaisesta tutkintojen viitekehuksesta (European Qualifications Framework, EQF).

Muita arvioinneissa (1) käytettäviä viitekehymiä ovat esimerkiksi perusopetuksen laatukriteerit ja Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset (Karvi 24:2018) sekä esimerkiksi myös kansainväliset varhaiskasvatuksen laadun teoreettinen viitekehys (European Quality Framework for Early Childhood and Care 2014) ja kieltenopetuksessa käytettävä Eurooppalainen viitekehys (Common European Framework of Reference, CEFR).

Käsitteen tunnus: c1760

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

807

arviointisuunnitelma

sv utvärderingsplan

en evaluation plan

määritelmä

suunnitelma, joka sisältää *arvioinnin (1)* kohteet ja arviointien (1) aikataulun

huomautus

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toimintaa ohjaa koulutuksen arviointisuunnitelma, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa.

Varhaiskasvatuksen tai *koulutuksen järjestäjillä* tai palveluntuottajilla voi olla organisaatio- tai kuntakohtainen arviointisuunnitelma

Käsitteen tunnus: c1761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

808

arviointiraportti

sv utvärderingsrapport

en evaluation report

määritelmä

arvioinnista (1) ja sen tuloksista kirjoitettu raportti

huomautus

Arviointiraportit voivat olla paikallisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti julkaistavia. Paikallisia raportteja julkaisevat esimerkiksi *varhaiskasvatuksen* ja *koulutuksen järjestäjät*. Kansallisia arviointiraportteja julkaisee esimerkiksi *Kansallinen koulutuksen arviointikeskus*.

Käsitteen tunnus: c1762

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

809

arviointimenetelmä (1); arviointimetodi

sv

en evaluation method (1); assessment method (1)

määritelmä

menettelyiden ja menetelmien kokonaisuus, joiden avulla tuotetaan tietoa *arviointia (1)* tai *arviointia (2)* varten

huomautus

Eri arviointimenetelmiä (1) voidaan käyttää esimerkiksi *varhaiskasvatuksen*, *koulutuksen (2)* tai *opetuksen (1)* toteuttamisen arviointiin (1) tai *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen* ja osaamisen arviointiin (2).

Arviointimenetelmien (1) käyttöön liittyviin kokonaisuuksiin, esimerkiksi arviointikriteeristöihin (ks. *arviointikriteeri*) tai *itsearviointin (1)* kyselylomakkeisiin, voidaan joissain yhteyksissä viitata termillä arviointityökalu.

Vrt. *arviointimenetelmä (2)*

Käsitteen tunnus: c1763

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Arviointi ja Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

810

arviointijärjestelmä (1)

sv utvärderingssystem *n*; system *n* för utvärdering

en evaluation system

määritelmä

tietojärjestelmä, jonka avulla kerätään arviointitietoja ja tuotetaan [arviointiin \(1\)](#) tai [arviointiin \(2\)](#) perustuvaa tietoa

huomautus

Esimerkki arviointijärjestelmästä (1) on [varhaiskasvatuksen](#) laadunarviointijärjestelmä.

Käsitteen tunnus: c1769

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

811

arviointijärjestelmä (2); kansallinen laadun arviointijärjestelmä

sv

en

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla [arviointeja \(1\)](#) toteutetaan ja arviointitietoa kerätään

huomautus

Yhtenäisellä arviointijärjestelmällä (2) pyritään suunnitelmalliseen ja kumuloituvaan arviointi- ja seurantatiedon tuotantoon. Kansallisella laadun arviointijärjestelmällä pyritään myös arviointien (1) luotettavuuden lisäämiseen.

Käsitteen tunnus: c1770

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

7.2 Laatu

812

laadun arviointi

sv utvärdering av kvaliteten

en quality evaluation <varhaiskasvatus>; evaluation of quality <varhaiskasvatus>

määritelmä

arviointi (1), jonka tavoitteena on laadun tarkastelu suhteessa asetettuihin kriteereihin

huomautus

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien tulee arvioida toimintaansa (esimerkiksi varhaiskasvatuslaki 540/2018, perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, ammattikorkeakoululaki 932/2014 ja yliopistolaki 558/2009). **Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen** tehtävänä on tukea varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä sekä **korkeakouluja (1)** arviointia (1) ja **laadunhallintaa** koskevissa asioissa (1295/2013, § 2).

Laatukriteeri on ominaisuus, joka on valittu laadun määrittämisen perusteeksi. Ks. myös **arviointikriteeri**.

Käsitteen tunnus: c1773

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Arviointi](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

813

laadunarviointimalli

sv

en quality assessment model

määritelmä

arviointimalli, jonka tukee **laadunhallintaa** ja laadun kehittämistä

huomautus

Laadunarviointimalli voi kohdistua esimerkiksi järjestäjätasolle tai pedagogiseen toimintaan esimerkiksi **varhaiskasvatuksessa**.

Esimerkki yleisesti käytetystä järjestäjätason laadunarviointimallista on CAF-arviointimalli (Common Assesment Framework, European Public Administration Network).

Käsitteen tunnus: c1774

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

814

laatuindikaattori

sv kvalitetsindikator

en quality indicator

määritelmä

laatulausuma, jolla kuvataan millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan

huomautus

Laatuindikaattorit muunnetaan systemaattisen arviointitiedon keräämiseksi **arviointikriteereiksi**.

Varhaiskasvatuksessa laatuindikaattori on kuvaus laadukkaan varhaiskasvatuksen olennaisista ja tavoiteltavista ominaisuuksista. Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit kuvaavat tavoitetason ja ne luovat pohjan kansallisesti yhtenäisille toimintatavoille ja periaatteille, joiden mukaisesti varhaiskasvatuksen **arviointia (1)** ja kehittämistä voidaan toteuttaa.

Käsitteen tunnus: c1775

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

815

laadunhallinta

sv kvalitetsledning; kvalitetssäkring
en quality management

määritelmä

toimenpiteet, joilla pyritään määrittämään ja saavuttamaan organisaation laatutavoitteet

huomautus

Laadunhallinta sisältää johtamista, suunnittelua, [arviointia \(1\)](#) ja toiminnan kehittämistä.

Laadunhallinta kattaa laadun suunnittelun ja ohjauksen, laadunvarmistuksen ja laadun parantamisen tai kehittämisen. Laadunhallinta on laadukasta organisaation johtamista, eikä sitä voi toteuttaa organisaation johtamisjärjestelmästä erillisenä.

[Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) tehtävänä on tukea [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjiä](#) sekä [korkeakouluja \(1\)](#) [arviointia \(1\)](#) ja laadunhallintaa koskeissa asioissa (1295/2013, § 2).

Käsitteen tunnus: c1776

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

816

laadunhallintajärjestelmä; laatujärjestelmä; laadunvarmistusjärjestelmä

sv kvalitetsstyrningssystem; kvalitetssystem
en quality management system

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla laatua hallitaan ja [laadunhallintaan](#) liittyvää tietoa kerätään ja käsitellään

huomautus

Laadunhallintajärjestelmä kattaa yleensä ainakin laadunhallinnan organisaatiosta, vastuunjaosta, menettelytavoista ja resursseista muodostuvan kokonaisuuden.

Vrt. [arviointijärjestelmä \(2\)](#)

Käsitteen tunnus: c1777

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

817

laatutekijä; laadun tekijä

sv kvalitetsfaktor
en factor of quality; quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

tekijä, joka kuvaa laatua tietystä näkökulmasta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1778

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

818

laadun rakennetekijä

sv strukturell kvalitetsfaktor

en structural factor of quality; structural quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

varhaiskasvatuksen tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen liittyvä *laatutekijä*, jota määrää lainsäädäntö tai muu sääätely

huomautus

Laadun rakennetekijöitä voidaan säädellä esimerkiksi laeissa, asetuksissa tai muissa valtakunnallisissa asiakirjoissa, esimerkiksi *opetussuunnitelmassa (1)*.

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun rakennetekijät liittyvät toiminnan puitteisiin, kuten varhaiskasvatuksen järjestämiseen, toimintamuotoihin, tiloihin ja turvallisuuteen, *varhaiskasvatushenkilöstön* ja *lasten* suhdelukuihin, *kelpoisuuksiin* ja henkilöstörakenteeseen.

Laadun rakennetekijät ovat suhteellisen pysyviä ja ne luovat reunaehtoja pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli *laadun prosessitekijöille*.

Käsitteen tunnus: c1780

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

819

laadun prosessitekijä

sv process-relaterad kvalitetsfaktor

en process-related factor of quality; process-related quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

laatutekijä, joka kuvaa miten toiminnalle asetettuja tavoitteita ja sisältöjä toteutetaan

huomautus

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun prosessitekijät ovat pedagogiikan ydintoimintoja ja yksikön pedagogista *toimintakulttuuria* kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys *lapsen* kokemuksiin.

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun prosessitekijät ovat pedagogista toimintakulttuuria, kuten vuorovaikutusta, pedagogista prosessia tai toiminnan sisältöjä kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys *lapsen* kokemuksiin, *oppimiseen*, kehitykseen ja hyvinvointiin.

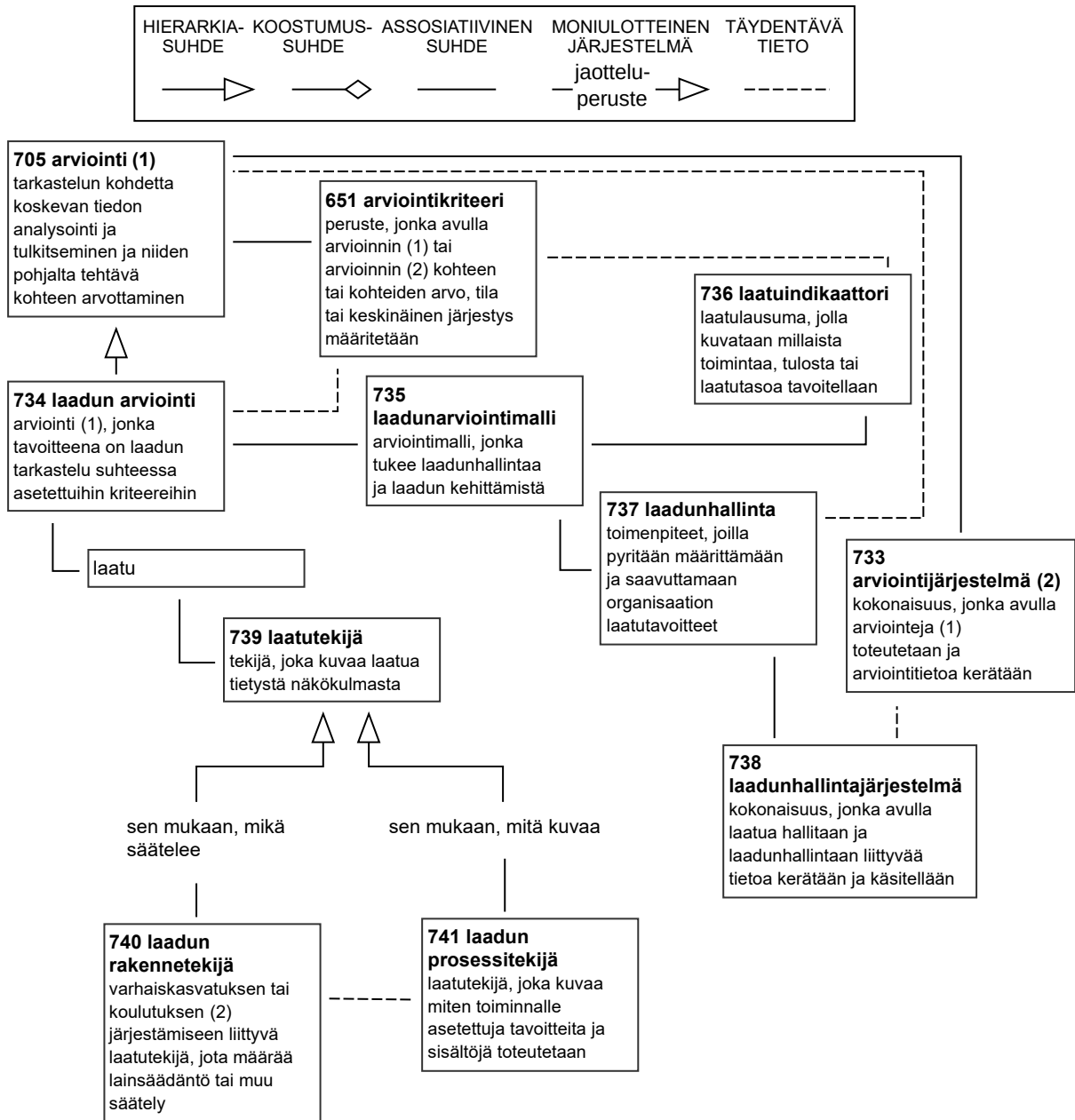
Laadun rakennetekijät luovat reunaehtoja pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli laadun prosessitekijöille.

Käsitteen tunnus: c1782

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Käsittekaavio 93. Laatukäsitteitä.

8 Muutoksenhaku

820

muutoksenhaku

sv ändringssökande; sökande av ändring
en request for a review; review procedure; ~ appeal (1)

määritelmä

toimenpide, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun

huomautus

Varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. *Lapsen varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea* koskevaan päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeudelle.

Ammatillisessa koulutuksessa muutoksenhaku osoitetaan hallinto-oikeudelle, jos se koskee *opiskelijalle* annettavaa *kirjallista varoitusta*, opiskelijan *määräaikaista erottamista*, asuntolasta erottamista, *opiskeluoikeuden* pidättämistä tai säädettyjä etuja ja oikeuksia.

Ammatillisessa koulutuksessa muutoksenhaku osoitetaan opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalle, jos se koskee *opiskeluoikeuden peruuttamista* tai *opiskeluoikeuden palauttamista*.

Käsitteen tunnus: c1320

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

821

oikaisuvaatimus

sv begäran om omprövning; rättelseyrkan; rättelseyrkande *n*
en request for an administrative review
not: claim for a revised decision

määritelmä

oikaisukeino, jossa hallintoviranomaiselle tehdään kirjallinen pyyntö viranomaisen päätöksen muuttamiseksi

huomautus

Hallintolain (434/2003) mukaan oikaisua saa vaatia laissa säädettyihin päätöksiin. Opetustoimen alalla päätöksistä, joihin saa vaatia oikaisua, on säädetty eri *koulutusasteita* koskevissa laeissa.

Varhaiskasvatuksessa saa vaatia oikaisua *lapsen* varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen kunnan toimielimeltä (varhaiskasvatustalaki 540/2018). Lapsen *varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea* koskevaan päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta

Perusopetuksessa saa vaatia oikaisua perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun päätökseen, joka koskee *oppilaaksi ottamista*, oikeutta saada uskonnon ja elämäntutkimustiedon *opetusta (1)*, *erityisen tuen (1)* järjestämistä, *erityisiä opetusjärjestelyjä, pidennettyä oppivelvollisuutta* tai perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle.

Ammatillisessa koulutuksessa saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, *opiskelijalle* annettavaa *erityistä tukea (2)* tai *osaamisen arvioinnin mukauttamista*, *ammattitaitovaatimuksista* ja *osaamistavoitteista (2)* poikkeamista, *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* suoritusaikaa, opiskelijan *eronneeksi katsomista* tai huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle.

Lukiokoulutuksessa saa vaatia oikaisua esimerkiksi päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, lisäajan myöntämistä opintoihin, *opiskeluoikeuden* päättymistä, suoritettujen *opintosuoritusten hyväksilukemista*, *opiskelun* poikkeavaa järjestämistä tai oikeutta saada uskonnon tai elämäntutkimustiedon opetusta (1). Edellä mainittuja päätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset tehdään aluehallintovirastolle.

Lukiokoulutuksessa oikaisuvaatimus voi koskea myös *ylioppilastutkintolautakunnan* tekemää päätöstä.

Korkeakouluihissa (1) saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opintosuorituksen* arvostelua tai *opiskelijavalintaa*. Oikaisuvaatimus tehdään korkeakoululle (1) itselleen.

Vrt. käsite *arvioinnin oikaisuvaatimus; arvioinnin oikaisuvaatimus*.

Käsitteen tunnus: c1321

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

9 Koulutuksen strategisen ohjauksen käsitteitä

OKSA-jaos 12.11.2021: strategisen ohjauksen luonne käsitteiden määrittelyn kautta näkyväksi

OKSA-jaos 12.11.2021: tutkintotavoitteiden vieruskäsitteitä voisivat olla kasvatustavoitteet ym.

OKSA-jaos 12.11.2021: lyhyt linjaus- ja taustoituskeskustelu myöhemmässä OKSA-jaoksen kokouksessa: strategisen tason käsitteiden lisääminen OKSAan

822

tutkintotavoite

sv

en

määritelmä

tavoite, joka kertoo, kuinka monen tietyn tason tai alan *tutkinnon* suorittamiseen *korkeakoulun (1)* tai korkeakoulujen (1) *koulustoiminnan* tulisi johtaa sovittuna aikana

huomautus

Tutkintotavoitteet sovitaan opetus- ja kulttuuriministeriön ja kunkin korkeakoulun (1) välisessä tulossopimuksessa. Sopimuskausi voi olla esimerkiksi neljä vuotta.

Tulossopimuksissa sovittavat tutkintotavoitteet ovat osa mekanisme, jolla valtio ohjaa korkeakoulujen (1) tutkintokoulutuksen laajuutta Suomessa.

Ylempien korkeakoulututkintojen määrää koskevat tavoitteet sovitaan korkeakouluille (1) yhteisesti koulutuslaryhmittäin (ks. *koulutusala*).

Alempien korkeakoulututkintojen, tohtoritutkintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen määriä sekä ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneiden määrää koskevat tavoitteet sovitaan korkeakoulukohtaisesti.

Käsitteen tunnus: c1492

Luokka: <korkeakoulut>

10 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä

823

ammattiala

sv bransch; yrkesområde *n*; fackområde

en vocational field (?)

määritelmä

luokka, jollaisiin ammatit jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Ammattialoja ovat esimerkiksi elektroniikka, sähköteollisuus ja kauneudenhoitoala.

Käsitteen tunnus: c754

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammatillinen koulutus>

824

<koulutus, työnhaku>

kelpoisuus

sv behörighet

en eligibility (2); qualification (2); competence; ~ meet the requirements *verb*

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että henkilö täyttää *koulutukseen (2)* tai työtehtävään valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Koulutukseen (2) liittyvien edellytysten täyttämiseen viitataan täsmällisemmin termillä *hakukelpoisuus*.

Työtehtävään liittyvien edellytysten täyttämisessä voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet kelpoisuus ja *pätevyys*.

Ks. myös *pääsyvaatimukset*.

Käsitteen tunnus: c755

825

kokelasnumero

sv

en matriculation examination candidate ID

määritelmä

tunnus, joka annetaan *ylioppilastutkintoon* osallistuvalla henkilöllä kunkin tutkintokerran yksilöimistä varten

huomautus

Vrt. *oppijanumero*, *opiskelijanumero*.

Käsitteen tunnus: c1683

Luokka: <lukiokoulutus>

826

koulunkäyntihistoria

sv

en student education record; education record

määritelmä

tieto *oppilaitoksista*, joissa *oppilas* on opiskellut

huomautus

Koulunkäyntihistoria on usein opintohallintojärjestelmään liittyvä, ja historiatietoja kerätään esimerkiksi koulunvaihtotilanteissa.

Käsitteen tunnus: c756

Luokka: <perusopetus>

827

lähtökoulu

sv

en

määritelmä

peruskoulu (1), josta *oppilas* siirtyy kesken *oppivelvollisuuden* suorittamisen toiseen peruskouluun (1) tai *perusopetuksen* päätyttyä jatko-opintoihin

huomautus

Käsitteen tunnus: c757

Luokka: <perusopetus>

828

mukautettu arviointi

sv anpassad bedömning /SE/

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c895

829

mukautetut osaamistavoitteet

sv anpassade krav *pl* på yrkesskicklighet

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c896

830

opetustila

sv undervisningslokal

hellre än: undervisningsutrymme

en teaching facilities; education facilities; > classroom <luokkahuone>; > lecture room <luentosali>

määritelmä

fyysinen tila, jossa *opetusta* (1) järjestetään

huomautus

Opetustiloja ovat esimerkiksi luokkahuone, luentosali ja auditorio.

Opetustila ja *opiskelutila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c758

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

831

opiskelutila

sv studierum *n*

en study facilities *pl*; learning facilities *pl*

määritelmä

fyysinen tila, joka on tarkoitettu *oppijan* itsenäiseen *opiskeluun*

huomautus

Esimerkkejä opiskelutiloista ovat ryhmätyöskentelytila ja mikroluokka.

Opiskelutila ja *opetustila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

832

opiskelijakunta (1)

sv studerandekår (1)
en student association (1)
rather than: student body (2); student union (2)

määritelmä

ammattikorkeakoulun opiskelijoiden julkisoikeudellinen yhteisö

huomautus

Ammattikorkeakoulun opiskelijakuntaan kuuluminen on vapaaehtoista; vrt. *yliopiston ylioppilaskunta*.

student body (2), student union (2): Opiskelijakunnan vastineina käytetään joskus myös termejä student body ja student union, mutta niiden käyttöä ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (1) englanninkielisenä vastineena ei suositella. Student body -termi viittaa *oppilaitoksen* kaikkien opiskelijoiden muodostamaan kokonaisuuteen, ja sitä käytetään perusasteen *oppilaskunnista* ja *toisen asteen oppilaitosten opiskelijakunnista (2)*. Student union puolestaan on *yliopistojen* vastaavan käsitteen, *ylioppilaskunnan*, englanninkielinen vastine.

Vrt. *oppilaskunta, ylioppilaskunta*.

Käsitteen tunnus: c774

Luokka: <korkeakoulut>

833

opiskelijanumero

sv elevnummer *n*; studienummer *n*; studentnummer *n* (1) <korkeakoulut>; studerandenummer *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut>; ~ matrikelnummer <korkeakoulut juhlavissa yhteyksissä>
inte: inlärandenummer (1)
en student number

määritelmä

koulutusorganisaation sisäisessä käytössä oleva *opiskelijan* yksilöivä tunnus

huomautus

Toisen asteen oppilaitoksissa käytäntö vaihtelee: joissakin *oppilaitoksissa* on oppilaitoksen sisäisessä käytössä oleva opiskelijanumero, toisissa ei.

studentnummer (1), studerandenummer, matrikelnummer: Joissakin *yliopistoissa* termi matrikelnummer on täysi synonyymi termeille studentnummer (1) ja studerandenummer. Toisissa yliopistoissa matrikelnummer on puolestaan lähinnä historiallinen ja juhlavissa yhteyksissä käytettävä termi. Joissakin yliopistoissa studerandenummer- ja matrikelnummer-nimiset tunnukset muodostetaan keskenään eri tavalla.

Vrt. *oppijanumero*.

Käsitteen tunnus: c897

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

834

opiskelijapalaute

sv studentrespons
en student feedback

määritelmä

toiminta, jossa *opetukseen (1)* tai *koulutuksen toteutukseen* osallistunut *oppija* antaa tietoa niitä koskevistä näkemyksistään huomioonotettavaksi opetuksen (1) tai *koulutuksen (2)* arvioimisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä, tai tällaisen toiminnan tulos

huomautus

Opetukseen (1) tai koulutuksen toteutukseen osallistunut *opiskelija* voi olla velvoitettu tai oikeutettu antamaan siitä *palautetta*.

Käsitteen tunnus: c623

835

oppijanumero

sv studentnummer *n* (2) <lain 1058/1998 mukainen termi kaikille koulutusasteille>; nationellt elevnummer *n*
inte: inlärandenummer *n* (2)

en national learner ID

määritelmä

oppijan yksilöivä valtakunnallinen tunnus

huomautus

Oppijanumeroa voidaan käyttää yksilöintiin ja indeksointiin, ja sitä voivat käyttää niin **koulutuksen** ja **opetuksen järjestäjät** kuin viranomaisetkin.

Henkilölle luodaan oppijanumero, kun hän asioi ensimmäistä kertaa Opintopolku-palvelussa.

Oppijanumero on valtakunnallisesti yksikäsitteinen, joten sitä voidaan käyttää korvaamaan **koulutusorganisaatioiden** paikalliset **opiskelijanumerot** ja -tunnukset. Oppijanumero on 11 numeroa pitkä luku, jonka viimeinen numero on tarkistusmerkki. Teknisesti oppijanumero rakentuu osaksi JHS 159:n ohjeistamaa ISO OID -yksilöintitunnusta (International Standard Organization: Object Identifier). ISO OID -koodi on puurakenteinen hierarkia, jonka haara 1.2.246.562.24 on varattu oppijanumerolle.

studentnummer (2), nationellt elevnummer: Laissa 1058/1998 (laki

opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä) oppijanumeron ruotsinkielisenä vastineena käytetään termiä studentnummer **koulutusasteesta** riippumatta. Tämän termin sijaan voi käyttää termiä nationellt elevnummer niissä yhteyksissä, joihin termi studentnummer ei konnotaatioidensa vuoksi sovi (ruotsin sana 'student' viittaa **ylioppilaaseen** ja korkeakouluopiskelijaan).

Käsitteen tunnus: c760

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

836

oppilaskunta <perusopetus>; **opiskelijakunta (2)** <lukiokoulutus, ammatillinen>

sv elevkår <perusopetus>; studerandekår (2) <lukiokoulutus>

en student body (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>
not: student association (2)

määritelmä

perusopetusta antavan **oppilaitoksen oppilaista** tai **toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoista** muodostuva yhteisö

huomautus

Perusopetuksessa oppilaskunta voi muodostua yhden **peruskoulun (1)** oppilaista tai olla useamman koulun yhteinen. Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaskunnan tehtävänä on edistää oppilaiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää oppilaiden ja **opetuksen järjestäjän** välistä yhteistyötä.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta (2). Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä.

Lukiokoulutuksessa jokaisella oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.

Oppilas- tai opiskelijakunta voi keskuudestaan valita hallituksen. Käsitteet oppilaskunta ja oppilaskunnan hallitus (**toisen asteen oppilaitoksissa** opiskelijakunta (2) ja opiskelijakunnan hallitus) sekaantuvat toisinaan keskenään.

Vrt. **opiskelijakunta (1)**, **ylioppilaskunta**.

Käsitteen tunnus: c773

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

837

koulutusmateriaali; > kurssimateriaali

sv utbildningsmaterial

en educational material; > course material <erityisesti korkeakoulut; kurssimateriaalista>

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* tai *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä

huomautus

Käsite koulutusmateriaali kattaa oppijan käyttämän *oppimateriaalin* ja opettajan käyttämän *opetusmateriaalin* (esim. tehtävien ratkaisut).

Termillä kurssimateriaali viitataan esim. *korkeakoulun (1) opintojaksolla* käytettävään koulutusmateriaaliin.

Käsitteen tunnus: c1072

838

opetusmateriaali

sv undervisningsmaterial; ~ lärarens material

en teaching material; instructional material

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä tai jonka avulla *opettaminen* tapahtuu

huomautus

Opettajan käyttämä opetusmateriaali voi poiketa *oppijan* käyttämästä *oppimateriaalista* esim. siten, että edellinen sisältää tehtävien ratkaisut.

Käsitteen tunnus: c1073

839

oppimateriaali

sv studiematerial; ~ elevens material

en learning material; study material

määritelmä

aineisto, jota *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu

huomautus

Oppimateriaaleja voivat olla kirjat ja muut painotuotteet, audiovisuaaliset aineistot kuten televisio-ohjelmat sekä mm. erilaiset sähköiset aineistot.

Kullakin *opintojaksolla* käytettävä oppimateriaali voidaan mainita opetustarjontatietojen yhteydessä (kohdassa "kurssin kirjallisuus").

Käsitteen tunnus: c761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

840

<työnhaku>

pätevyys; ammattipätevyys

sv behörighet; kompetens

en professional competence; occupational competence; vocational competence; vocational skill

määritelmä

se, että henkilö täyttää työtehtävään liittyvät vaatimukset

huomautus

Työtehtävään liittyvien vaatimusten täyttämisen voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet pätevyys ja *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c763

841

tutkinnon vahvistuspäivämäärä

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c899

842

työkokemus

sv arbetserfarenhet
en

määritelmä

taitojen ja tietojen kokonaisuus, jonka työssäolo ja ammatillinen toiminta tuottaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c748

843

viittomakieli

sv teckenspråk *n*
en sign language

määritelmä

kuurojen käyttämä luonnollinen kieli, joka on käsien ja kehon sekä ilmeiden avulla osoitettujen merkkien järjestelmä

huomautus

Perusopetuksessa viittomakieli on äidinkieli ja kirjallisuus -*oppiaineen oppimäärä* sekä mahdollinen *koulutusorganisaation opetuskieli*.

Käsitteen tunnus: c749

Luokka: <perusopetus>

844

ylioppilaskoe; ylioppilastutkinnon koe

sv studentexamensprov *n*; prov *n* i studentexamen
en matriculation examination test; test

määritelmä

Ylioppilastutkinnon myöntämisen edellytyksenä oleva koe

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan ylioppilaskokeita järjestetään äidinkielessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä, matematiikassa ja reaaliaineissa. Jokainen ylioppilaskoe arvostellaan erikseen. Mikäli kokelas saa vähintään neljässä ylioppilaskokeessa hyväksytyin *arvosanan* tietyin lisäehdoin, hänelle myönnetään ylioppilastutkinto.

matriculation examination test: Esimerkiksi käsitteen "äidinkielen (suomi) ylioppilaskoe" vastine englanniksi on "matriculation examination test in Finnish language and literature".

Käsitteen tunnus: c770

Luokka: <lukiokoulutus>

845

ylioppilastutkintolautakunta

sv studentexamensnämnden
en Matriculation Examination Board

määritelmä

opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto, joka vastaa *Ylioppilastutkinnon* johtamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanosta sekä ylioppilastutkinnon hallinnosta

huomautus

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää ylioppilastutkintolautakunnan jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunnalla on oikeus ottaa apujäseniä.

Käsitteen tunnus: c771

Luokka: <lukiokoulutus>

846

ylioppilastutkinnon suoritusvuosi

sv år *n* då studentexamen har avlagts

en year of completion of the matriculation examination

määritelmä

vuosi, jona henkilölle on myönnetty [ylioppilastutkinto](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c772

Luokka: <lukiokoulutus>

847

ylioppilaskunnan jäsen

sv studentkårsmedlem

en student union member

määritelmä

huomautus

[Ylioppilaskunnan](#) jäsenyyden saa maksamalla jäsenmaksun. Jäsenyys oikeuttaa tiettyihin sosiaalipalveluihin ja taloudellisiin etuihin. Kaikkien [yliopistojen ylempää korkeakoulututkintoa](#) ja [alempaa korkeakoulututkintoa](#) suorittavien tulee maksaa [ylioppilaskuntien jäsenmaksu](#) ilmoittautuessaan läsnä olevaksi [opiskelijaksi](#). [Jatkotutkintoa](#) suorittaville maksun suorittaminen on vapaaehtoista.

Käsitteen tunnus: c776

Luokka: <korkeakoulut>

848

ylioppilaskunta

sv studentkår

en student union (1)

määritelmä

[yliopiston opiskelijoiden](#) julkisoikeudellinen yhteisö

huomautus

Yliopistolain (558/2009) mukaan ylioppilaskuntaan kuuluvat kaikki yliopiston opiskelijat, jotka on otettu opiskelijoiksi [alempaan korkeakoulututkintoon](#) tai [ylempään korkeakoulututkintoon](#) johtaviin opintoihin, lukuun ottamatta [tilauskoulutukseen](#) osallistuvia opiskelijoita.

Ylioppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita yliopiston opiskelijoita, esimerkiksi [jatko-opiskelijoita](#).

Vrt. [oppilaskunta](#), [opiskelijakunta \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c775

Luokka: <korkeakoulut>

11 Liite: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi

Tässä OKSA-sanaston liitteessä on annettu noin 45 European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementin suomenkieliset nimet sekä lyhyet kuvaukset tietoelementtien sisällöstä. Tietoelementtien sisältökuvaukset on laadittu terminologisen sanastotyön periaatteista poikkeavalla tavalla.

11.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider)

849

esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut

en GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpecialNeeds

määritelmä

tietoa [koulutustoimijan](#) esteettömyydestä ja palveluista vammaisille [opiskelijoille](#)

huomautus

ECTS-tiedon kuvaus englanniksi: Descriptive information about facilities that would be useful to students with special needs contemplating study at an institution providing ECTS learning opportunities

Käsitteen tunnus: c777

850

hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi; organisaation nimi; koulutustoimija (ECTS-termi)

en InstitutionName

määritelmä

[koulutustoimijan](#) yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c778

851

kansainväliset koulutusohjelmat; vieraskieliset koulutusohjelmat

en GeneralInformationOnInternationalProgrammes

määritelmä

kuvaus kansainvälisille [opiskelijoille](#) suunnatuista [koulutusohjelmista \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c779

852

kieliopinnot

en GeneralInformationOnLanguageCourses

määritelmä

tietoa [koulutuksen järjestäjän](#) tarjoamista kieliopinnoista

huomautus

Käsitteen tunnus: c780

853

opetuksen vastuhenkilöt

en InstitutionAcademicAuthorities

määritelmä

tietoa [koulutuksen \(2\)](#) suunnittelun, toteutuksen ja korvaavuuksien määrittelystä vastaavista henkilöistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c781

854

opetuksen vuosikello

en InstitutionAcademicCalendar

määritelmä

lukukausien ja periodien sekä *opetustarjonnan* ajankohdat kertova *koulutustoimijan* kalenteri

huomautus

Käsitteen tunnus: c782

855

opintojen rahoitus

en GeneralInformationOnFinancialSupport

määritelmä

tietoa opintotuesta, stipendeistä ja muusta rahoitukseen liittyvästä

huomautus

Käsitteen tunnus: c783

856

opintojen tunnustamissäännöt organisaatiossa

sv

en InstitutionMainUniversityRegulations

määritelmä

opintojen hyväksilukemista koskeva *koulutustoimijan* ohjeisto

huomautus

Käsitteen tunnus: c784

857

opiskelijapalvelut; opintotoimisto; ~ hakutoimisto <ammattikorkeakoulut>

en GeneralInformationOnStudentAffairsOffice

määritelmä

tietoa opiskelijapalveluiden yhteystiedoista ja palveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c785

858

opiskelijaruokailu

en GeneralInformationOnMeals

määritelmä

tietoa ruokailusta, opiskelijaravintoloista ja opiskelijalounaan hinnoista

huomautus

Käsitteen tunnus: c786

859

organisaation ECTS-koordinaattori

sv

en InstitutionalEctsCoordinator

määritelmä

huomautus

ECTS User's Guide -dokumentissa ei ole nimetty/määritelty organisaation ECTS-koordinaattoria. Annettu tarkkuustaso kuvattavalle asialle on yleisempi: organisaation tiedoista tulee löytyä kuvaus *opiskelijalle* tarjottavista opintopalveluista. Kyseessä on siis *koulutustoimijan* itse määrittelemä ja asettama kansainvälisiin opintohallintoasioihin liittyvä vastuurooli.

Käsitteen tunnus: c787

860

opintoihin liittyvät työharjoittelut

en GeneralInformationOnInternships

määritelmä

tietoa siitä, miten [työharjoittelun](#) voi liittää opintoihin, mahdollisesta rahoituksesta ja [opintopisteistä \(2\)](#) sekä työpaikan hankkimismenettelyistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c788

861

organisaation yleiskuvaus

sv

en InstitutionGeneralDescription

määritelmä

[koulutustoimijaa](#) koskevaa tietoa, josta käy ilmi mm. organisaation tyyppi

huomautus

Käsitteen tunnus: c789

862

opiskelijajärjestöt

sv studentnätverk *n pl*

en GeneralInformationOnStudentAssociations

määritelmä

tietoa opiskelijajärjestöjen toiminnasta ja yhteistyöstä [korkeakoulun \(1\)](#) kanssa

huomautus

Käsitteen tunnus: c790

863

terveydenhuoltopalvelut

en GeneralInformationOnMedicalFacilities

määritelmä

tietoa opiskelijaterveydenhuollosta (ml. yhteystiedot ja hinnat) (ks. OKSA-sanaston käsite [opiskeluterveydenhuolto](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c791

864

tietoa elämisen kustannuksista

en GeneralInformationOnCostOfLiving

määritelmä

[opiskelijaa](#) ohjaavaa tietoa siitä, mihin kaikkeen opintojen rahoituksen tulisi riittää

huomautus

Käsitteen tunnus: c792

865

tietoa opiskelijaliikkuvuudesta

sv

en GeneralInformationForMobileStudents

määritelmä

käytännön tietoa [vaihto-opiskelijoille](#), vaihtoon lähteville, koko [tutkinnon](#) suorittamista harkitseville ulkomailla asuville ja [yhteistutkinnoista](#) kiinnostuneille henkilöille (vrt. OKSA-sanaston käsite [opiskelijaliikkuvuus](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c793

866

tietoa opiskelijaliikunnasta

sv

en GeneralInformationOnSportsFacilities

määritelmä

tietoa *koulutustoimijan*, *opiskelijajärjestöjen* ja muiden yhteistyötahojen *opiskelijoille* tarjoamista liikuntapalveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c794

867

tietoa oppimisympäristöstä

en GeneralInformationOnStudyFacilities

määritelmä

konkreettinen kuvaus *opetuksen (1)* fyysisistä (mm. tilat, välineet ja opetusmateriaalit) ja tietoteknisistä resursseista (vrt. OKSA-sanaston käsite *oppimisympäristö*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c795

868

tietoa vakuutuksista

en GeneralInformationOnInsurance

määritelmä

koulutustoimijan tarjoamaa tietoa *opiskelun* aikaisista vakuutuksista

huomautus

Käsitteen tunnus: c796

869

valintamenettely (ECTS-termi)

sv

en InstitutionAdmissionProcedures

määritelmä

tietoa *opiskelijavalintojen* toteutuksesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c797

870

vapaa-ajanpalvelut

en GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilities

määritelmä

tietoa tarjolla olevista vapaa-aikaan liittyvistä palveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c798

11.2 Koulutus (Learning Opportunity)

871

arviointikriteerit (ECTS-termi)

sv

en DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegulations

määritelmä

sanallinen kuvaus arviointikriteereistä (vrt. OKSA-sanaston käsite *arviointikriteerit*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c799

872

arviointimenetelmät (ECTS-termi)

sv

en CourseUnitAssessmentMethods

määritelmä

menetelmä, jolla *opiskelijan* osaaminen mitataan ja todetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite *arviointimenetelmä (2)*)

huomautus

Esimerkiksi kirjalliset kokeet, testit, haastattelut, portfolioit.

Käsitteen tunnus: c800

873

jatko-opintomahdollisuudet

sv

en DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies

määritelmä

tietoa mahdollisista jatko-opintoväylistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c802

874

koulukselliset ja ammatilliset tavoitteet

sv

en DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals

määritelmä

kuvaus siitä, mitä *oppija* tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään *koulutuksen (2)* suoritettuaan (vrt. OKSA-sanaston käsite *osaamistavoitteet (1)*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c803

875

koulutuksen nimi; tutkintoon johtavan koulutuksen nimi

sv

en DegreeProgrammeTitle

määritelmä

koulutuksen (2) yksilöivä, luonnollista kieltä oleva tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c804

876

koulutuksen rakenne (ECTS-termi)

sv

en DegreeProgrammeStructureDiagram

määritelmä

osat, joista *tutkintoon* johtavat tai *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintorakenne (1)*)

huomautus

Koulutuksen rakenne esitetään kaaviona ja kuvauksena. Koulutuksen rakenne -tiedoista ilmenevät osat, joista opinnot koostuvat, sekä *tutkinnon osien* laajuudet ja mahdollisesti suoritusaikataulu.

Käsitteen tunnus: c805

877

koulutuksen tyyppi

sv

en LearningOpportunityType

määritelmä

tieto siitä, minkä tyyppinen *koulutus (2)* on kyseessä

huomautus

Arvoja ovat esimerkiksi *tutkinto*, *tutkinnon osa*, *opintokokonaisuus (2)* ja *opintojakso*.

Käsitteen tunnus: c806

878

koulutustunnus

mieluummin kuin: koulutusmoduulitunnus

sv id *n* för utbildning

en

määritelmä

oppilaitoksen tai *korkeakoulun (1) koulutukselle (2)* antama tunnus

huomautus

Koulutustunnus voidaan antaa Learning Opportunitylle tai LO-instancelle.

Tunnuksen on oltava yksikäsitteinen kontekstissa, jossa sitä käytetään.

Käsitteen tunnus: c807

879

kuvaus valmistumiseen vaadittavista opinnäytetöistä; kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista

sv

en DegreeProgrammeFinalExamination

määritelmä

sanallinen kuvaus *koulutuksen (2)* loppukokeista/opinnäytetyöstä

huomautus

Käsitteen tunnus: c808

880

luennoitsija (ECTS-termi); opettaja (ECTS-termi)

sv

en Lecturer

määritelmä

koulutuksen (2) sisällöllisestä toteutuksesta vastaava henkilö

huomautus

Vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite *opettaja*.

Käsitteen tunnus: c809

881

ohjeellinen suoritusvuosi

sv

en CourseUnitYearOfStudy

määritelmä

tieto siitä, millä *vuosiluokalla opintojakso* on tarkoitus suorittaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c810

882

opetuskieli (ECTS-termi); opetuskielet (ECTS-termi)

sv

en LanguageOfInstruction

määritelmä

kieli, jolla *opetusta (1)* annetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite *koulutusorganisaation opetuskieli*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c811

883

opetusmenetelmät

sv

en CourseUnitTeachingMethods

määritelmä

kuvaus opetusmenetelmistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c812

884

opintojakso (ECTS-termi); kurssi (ECTS-termi); opinto (ECTS-termi)

sv

en CourseUnit

määritelmä

vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite [opintojakso](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c813

885

opintojakson kuvaus

sv

en CourseUnitContent

määritelmä

kuvaus [opintojakson](#) sisällöstä

huomautus

Käsitteen tunnus: c814

886

opintojakson nimi; kurssin nimi; opinnon nimi

sv

en CourseUnitTitle

määritelmä

[opintojakson](#) yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c815

887

opintojakson taso ; kurssin taso; opinnon taso

sv

en CourseUnitLevel

määritelmä

kansallisella tasolla käytetyn tasoluokituksen mukainen tieto

huomautus

Esimerkiksi [korkeakouluissa \(1\) perusopinnot](#), [aineopinnot](#) ja [syventävät opinnot](#).

Käsitteen tunnus: c816

888

opintojakson tunnus; kurssin tunnus; opinnon tunnus

sv

en CourseUnitCode

määritelmä

[opintojakson](#), kurssin tai opinnon yksiselitteisesti yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c817

889

opintojakson tyyppi <ECTS-termi>; kurssin tyyppi; opinnon tyyppi

sv

en CourseUnitType

määritelmä

opintojakson, kurssin tai opinnon pakollisuutta kuvaava tieto

huomautus

Käsitteen tunnus: c818

890

oppimateriaali (ECTS-termi); > kirjallisuus

sv

en CourseUnitRecommendedReading

määritelmä

aineisto, jota käytetään *opetuksessa (1)* tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu (vrt. OKSA-sanaston käsite *oppimateriaali*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c819

891

pääsyvaatimukset; edellytykset

sv

en prerequisite

määritelmä

vaatimukset, jotka *hakijan* tai *opiskelijan* täytyy täyttää päästäkseen *koulutukseen (2)* tai tietyille *opintojaksolle*

huomautus

Esimerkiksi mitä opintoja tai millainen *työkokemus* hakijalla (1) on oltava.

Vrt. Opetus- ja koulutussanastossa (OKSA) määritelty osittain vastaava käsite *hakukelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c820

892

toistuva opetuksen järjestämisaikajakso

sv

en CourseUnitTermPattern

määritelmä

huomautus

Esimerkiksi "syyslukukausittain", "joka toinen vuosi kevätlukukaudella", "vuosittain periodissa 2".

Käsitteen tunnus: c821

893

tutkintonimike (ECTS-termi)

sv

en qualification (ECTS)

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää, kun hän on suorittanut jonkin *tutkinnon* (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintonimike*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c822

12 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä

894

osaamisprofiili

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1833

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

895

osaamisen kartoitus

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1834

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

896

suoritustapa

sv

en

määritelmä

Luokka:

897

korkea-asteen tutkinto

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1499

Luokka:

13 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä

898

osaaminen; ~ kompetenssi <erityisesti kansainvälisissä yhteyksissä>

sv kompetens; kunnande

en competence

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu henkilöllä olevista tiedoista ja taidoista sekä valmiuksista käyttää niitä tiettyyn tarkoitukseen

huomautus

Osaamiseen sisältyvät henkilön tiedot ja taidot. Osaamiseen liittyvät myös henkilön käyttäytyminen, arvot, asenteet ja mieltymykset.

Määritelmässä käytetyllä sanalla valmiudet viitataan muun muassa arvoihin, asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Määritelmässä mainittu "tietty tarkoitus" voi olla esimerkiksi työtehtävä tai ammatillinen tai henkilökohtainen kehittyminen.

Käsitteen tunnus: c95

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Jatkuvan oppimisen sanastoluonnos (kesäkuu 2021)

899

osaamistaso

sv

en

määritelmä

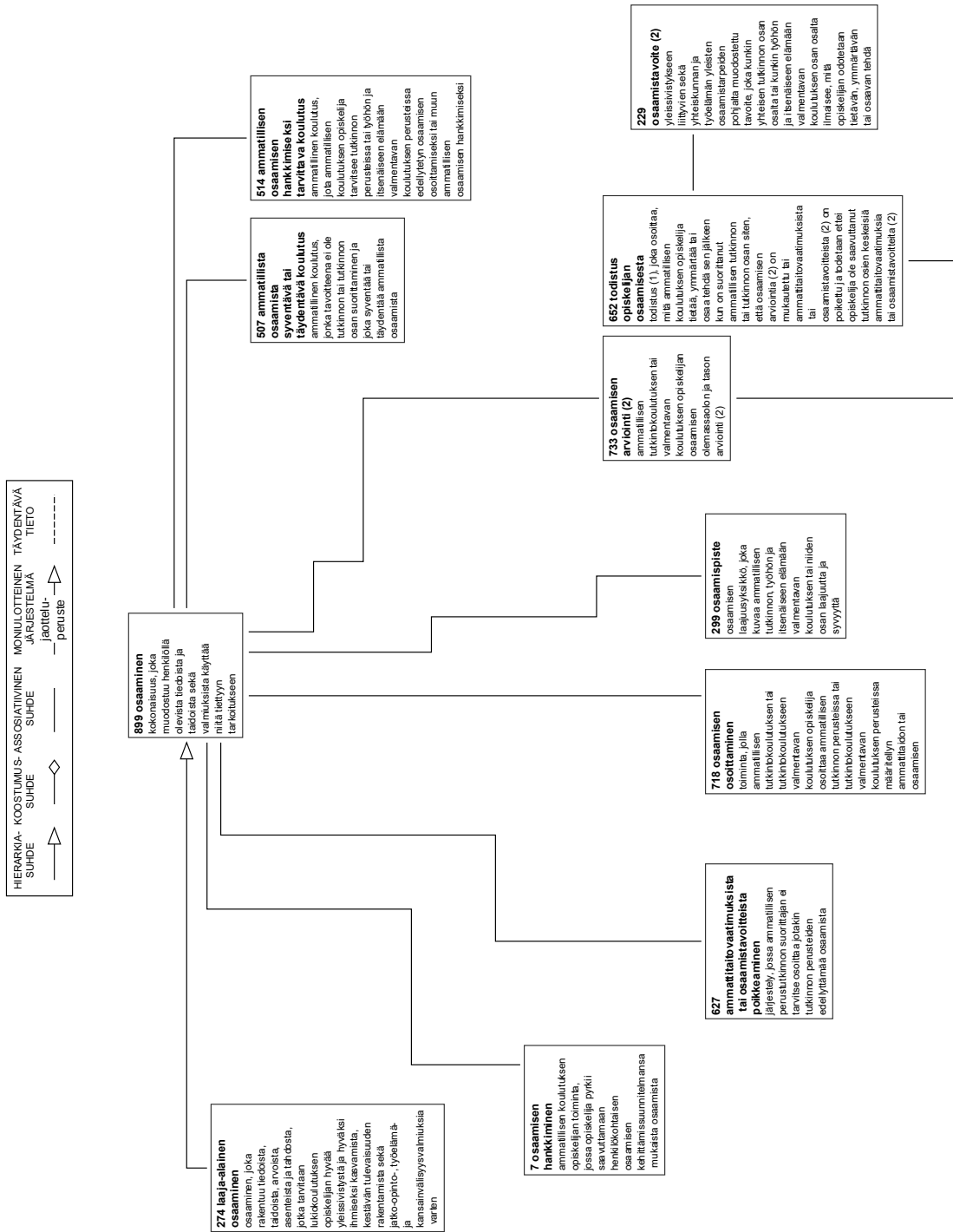
[oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) osaaminen verrattuna määriteltyihin [arviointikriteereihin](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1785

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio 95. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.

900

oppiarvo

sv

en

määritelmä

varsinkin korkeakoulussa suoritettujen opinnäytteiden perusteella saavutettu arvo

huomautus

Aiemmin esimerkiksi maisteri oli maksullinen arvonimi, jonka sai ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen maksamalla pienen maksun. Maisterin arvonimen hankkimiseen oikeuttava tutkinto oli esimerkiksi humanistisella alalla filosofian kandidaatti (fil. kand. tai FK), ja tämä nimi tarkoitti silloin ylempää tutkintoa, ei alempaa kuten nykyisin. Alempaa tutkintoa kutsuttiin esimerkiksi humanistisilla aloilla nimellä humanististen tieteiden kandidaatti (hum. kand. tai HuK), luonnontieteellisillä aloilla nimellä luonnontieteiden kandidaatti. [lähde: www.kirjastot.fi]

Käsitteen tunnus: c1545

Luokka: <korkeakoulut>

901

ryhmänohjaus

sv

en homeroom group guidance

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluva *ohjaus*, jota *ryhmänohjaaja* antaa *ryhmälleen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1784

Luokka: <lukiokoulutus>

902

todennettu osaaminen

sv intygat kunnande *n*

en validated competence

määritelmä

opiskelijan suorittamat opinnot (?), jotka toimivaltainen viranomainen on arvioinut ja todentanut osaamisen tunnustamisessa (?)

huomautus

Käsitteen tunnus: c898

Luokka: <ammattillinen koulutus>

903

tutkimus- ja kehittämistoiminta; t&k-toiminta

sv forsknings- och utvecklingsverksamhet; FoU

en

määritelmä

järjestelmällinen / suunnitelmallinen toiminta tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä

huomautus

Käsitteen tunnus: c768

Luokka: <korkeakoulut>

904

vapaaehtoinen kieli

sv

en

määritelmä

Luokka:

905

suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1685

Luokka:

906

auditointi

sv auditing

en auditing

määritelmä

toiminnan tai järjestelmän *arviointi (1)*, jossa kohdetta verrataan toimijan itse laatimaan toiminnan tai järjestelmän standardin tai mallin mukaiseen kuvaukseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c751

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

13.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä

907

omaehtoinen koulutus (2)

sv frivillig utbildning; självständig utbildning (2); självständiga studier; utbildning på egen hand

en self-motivated education (2)

määritelmä

omaehtoinen koulutus (1), joka kustannetaan valtaosin valtion ja kuntien rahoituksella ja mahdollisesti pieneltä osin *opiskelumaksuilla*

huomautus

Ammatillisen koulutuksen ja *vapaan sivistystyön* rahoituksen näkökulmasta käsitteet omaehtoinen koulutus (2) ja *henkilöstökoulutus (1)* ovat vastinpari.

Käsitteen tunnus: c473

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

908

henkilöstökoulutus (2)

sv personalutbildning

en staff-development and other training provided or purchased by employers; staff training

määritelmä

henkilöstökoulutus, joka on kokonaan tai osittain työnantajan rahoittamaa

huomautus

Ammatillisen koulutuksen ja *vapaan sivistystyön* rahoituksen näkökulmasta käsitteet henkilöstökoulutus (2) ja *omaehtoinen koulutus (2)* ovat vastinpari.

Käsitteen tunnus: c465

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

909

maksu hyväksytyn arvosanan korottamisesta

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1495

Luokka: <ammattillinen koulutus>

910

laskennallinen rahoitus

sv

en imputed funding

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1543

911

vaativa tuki; vaativa erityinen tuki (2)

sv

en

määritelmä

Luokka: <perusopetus>

912

formaali oppiminen; muodollinen oppiminen; virallinen oppiminen

sv

en formal learning; structured learning

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu maan (virallisen/julkisen/??) koulutusjärjestelmään kuuluvassa *koulutuksessa (1)*

huomautus

Formaali oppiminen on julkisen hallinnon / *opetuksesta* vastaavien viranomaisten (?) tai julkisen hallinnon hyväksymien yksityisten toimijoiden organisoimaa. Formaali oppiminen johtaa *opetuksesta* vastaavien viranomaisten vahvistamien vaatimusten mukaisiin tutkintoihin tai oppimääriin.

Formaaliin oppimiseen luetaan esimerkiksi perusopetuksessa, toisen asteen koulutuksessa ja korkeakoulutuksessa sekä aikuiskoulutuksessa (?) tapahtuva oppiminen.

Käsitteen tunnus: c91

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

913

non-formaali oppiminen; epämuodollinen oppiminen; epävirallinen oppiminen

sv

en non-formal learning

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu koulutukseksi (1) organisoidussa, mutta maan (virallisen/julkisen/??) koulutusjärjestelmän ulkopuolisessa *koulutuksessa* (1)

huomautus

Non-formaali oppiminen on oppijan kannalta tavoitteellista.

Non-formaali oppiminen ei johda kansallisten opetuksesta vastaavien viranomaisten hyväksymiin tutkintoihin.

Non-formaalia oppimista tapahtuu esimerkiksi ase- ja siviilipalveluksessa sekä yksityisten koulutuksenjärjestäjien koulutuksissa (2).

Käsitteen tunnus: c93

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

914

informaali oppiminen; arkioppiminen

sv

en informal learning

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu arkipäivän toiminnassa ja ympäristöissä, joita ei ole organisoitu erityisesti *koulutukseksi* (1)

huomautus

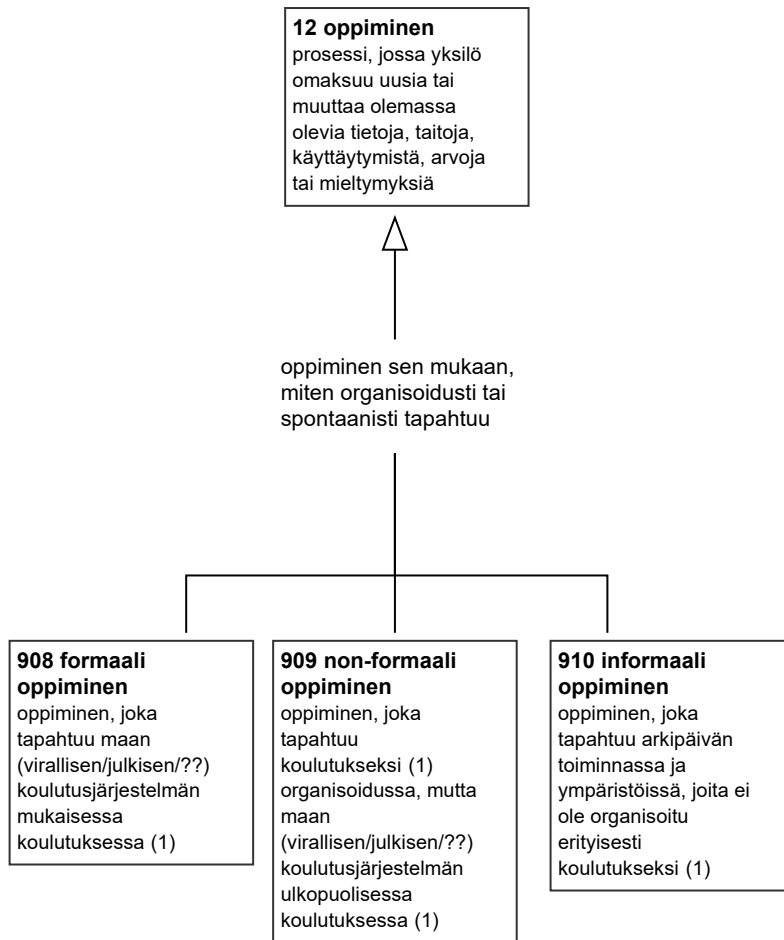
Informaali oppiminen ei oppijan kannalta ole välttämättä tavoitteellista.

Informaalia oppimista tapahtuu esimerkiksi arkielämän erilaisissa vuorovaikutustilanteissa: työssä, perheen tai suvun kesken ja vapaa-ajalla.

Käsitteen tunnus: c92

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

Käsittekaavio 96. *Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu.*

915

laajamittainen kaksikielinen opetus

sv

en

määritelmä

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

916

suppea kaksikielinen opetus; kielirikasteinen opetus

sv

en

määritelmä

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

917

jatko-opintosuunnitelma

sv

en

määritelmä

Luokka:

918

oppivelvollisille suunnattu koulutus

sv

en

määritelmä

Luokka:

919

kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus

sv

en non-qualification programmes at folk high schools for learners within the scope of compulsory education

määritelmä

Luokka:

_refs_start

Lähteet

Opetus- ja koulutussanaston käsitteiden määrittelyssä käytetyt tärkeimmät lähteet:

1295/2013

Laki Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta

1317/2013

Valtioneuvoston asetus Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta

351/2003

Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030351>

932/2014

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140932>

426/2005

Valtioneuvoston asetus korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen muuttamisesta 426/2005

417/2007

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

424/2003

Laki julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta 6.6.2003/424

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2003/20030424>

558/2009

Yliopistolaki 24.7.2009/558

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090558>

628/1998

Perusopetuslaki 21.8.1998/628

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

1267/2013

Laki perusopetuslain muuttamisesta 1267/2013

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131267>

630/1998

Laki ammatillisesta koulutuksesta 21.8.1998/630
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980630>

631/1998

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 21.8.1998/631
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980631>

531/2017

Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170531>

632/1998

Laki vapaasta sivistystyöstä 21.8.1998/632
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980632>

672/2005

Laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä

673/2017

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017

434/2003

Hallintolaki 434/2003

810/1998

Lukioasetus 6.11.1998/810
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980810>

986/1998

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1998/19980986>

1058/1998

Laki opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä 1058/1998
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19981058>

1082/2009

Valtioneuvoston asetus yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista 1082/2009

794/2004

Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2004/20040794>

1386/2010

Laki kotoutumisen edistämisestä
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386>

1129/2014

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141129>

1214/2020

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2020/20201214>

1215/2020

Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta 1215/2020
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2020/20201215>

834/2021

Valtioneuvoston asetus perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20210834>

aalto_verkkosivut

Aalto-yliopiston verkkosivut (katsottu 25.2.2020)
<https://www.aalto.fi>

aikumamu_luki_ops_2012

Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen opetussuunnitelman perusteet 2012

aikumamu_koto_ops_2012

Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteet 2012
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/139342_aikuisten_maahanmuuttajien_kotoutumiskoulutuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2012.pdf

AlilaKirsi

Kirsi Alila (opetusneuvos), OKM / koulutuspolitiikan osasto / yleissivistävän koulutuksen vastuualue (varhaiskasvatus)

Alila&muut_kommenttikierros

opetus- ja kulttuuriministeriö / Koulutuspolitiikan osasto / Yleissivistävä koulutus / Heli Nederström, Tarja Kahiluoto, Lea Vuorinen, Kirsi Alila (palaute kommenttikierrokselta 5.-29.5.2015)

AMK_tiedonkeruukasikirja2012

OKM:n ammattikorkeakoulujen tiedonkeruukäsikirja 2012 (versio 4.12.2012). Opetus- ja kulttuuriministeriö. Saatavissa:
https://confluence.csc.fi/download/attachments/21072701/OKM_ammattikorkeakoulujen+tiedonkeruuk%C3%A4sikirja_+2012.pdf?version=1&modificationDate=1355982411249
https://confluence.csc.fi/download/attachments/21072701/OKM_ammattikorkeakoulujen+tiedonkeruuk%C3%A4sikirja_+2012.pdf?version=1&modificationDate=1355982411249

AmmRef_2017

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöreformin tueksi OKM:n ja TSK:n yhteistyönä alkuvuonna 2017 tehty sanasto. Terminologia Seija Suonuuti.

apops_2017

Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2017
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/aikuisten_perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2017.pdf

ammattinetti

Ammattinetti (työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä verkkopalvelu, joka tarjoaa tietoa ammateista ja aloista)
<http://www.ammattinetti.fi/>

aski_1995

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasasiakirjasanasto. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus STAKES ja Tekniikan Sanastokeskus TSK. 1995.

arv_tr1

Arviointityöryhmän kokous 7.5.2020

arv_tr2

Arviointityöryhmän kokous 28.5.2020

arv_tr3

Arviointiryhmän kokous 15.6.2020

arv_tr4

Arviointiryhmän kokous 17.8.2020

arv_tr5

Arviointiryhmän kokous 2.9.2020

arv_tr6

Arviointiryhmän kokous 24.9.2020

arv_tr7

Arviointiryhmän kokous 19.10.2020

arv_tr8

Arviointiryhmän kokous 26.10.2020

arviointisan_opettajille

Arviointisanasto opettajille

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/arviointisanasto-opettajille>

Bussman&Lahde_kommenttikierros

opetus- ja kulttuuriministeriö / Aikuiskoulutuspolitiikan yksikkö / Kirsi Lähde ja Annika Bussman (palaute kommenttikierrokselta 5.-29.5.2015)

BussmanAnnika

Annika Bussman, OKM, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osasto (VAPOS)

COM/2021/770

Ehdotus NEUVOSTON SUOSITUS eurooppalaisesta lähestymistavasta mikrotutkintoihin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi COM/2021/770 final

ea

Erja Antell, ruotsin kääntäjä, Aalto-yliopisto, Kielikeskus, puh. 050 512 2892, sähköposti erja.antell@aalto.fi

Eduskuntasanasto

Eduskuntasanasto, valtioneuvoston kanslia ja Suomen eduskunta 2008 (fi-sv-en-se-in-de-es-et-fr-ru)

Elintarvikevalvonnan_sanasto

Elintarvikevalvonnan sanasto - Ohje valvontakohteisiin ja valvontatietoihin liittyvien termien käytöstä. Sanastokeskus TSK. 2010.

estrohm

Strohm, Emily; OKM:n (englannin) kääntäjäharjoittelija; kesä 2014

EuroLMAI

European Learner Mobility Achievement Information (EuroLMAI)-standardi. CEN (Comité Européen de Normalisation). 2010. Saatavissa:

http://www.cen-wslt.din.de/sixcms_upload/media/3378/CWA16132.pdf (xx.xx.2015)

http://www.cen-wslt.din.de/sixcms_upload/media/3378/CWA16132.pdf

harmon

Harmonisoitavat termit -taulukko, OKM (vuodelta 2010)

harmon_OKSA&PDT_2019_03_29

OKSA-jaoksen ja Parasta digitukea -hankkeen asiantuntijoiden yhteinen kokous 29.3.2019 klo 12-15. Osallistujat: Tero Huttunen, OKM (pj.); Laila Puranen, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tomi Kytölä, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Antti Laitinen, CSC; Katriina Karkimo, Stadia; Tiina Halmevuo, Keuda; Riina Kosunen, TSK.

helsingin_kaupunki_verkkosivut

Helsingin kaupungin verkkosivut
www.hel.fi

HE_39/2017

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 39/2017

HE_173/2020

Hallituksen esitys eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 173/2020
<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2020/20200173>

HietanenPeltola

Marke Hietanen-Peltola, ylilääkäri, THL

HY_verkkosivut

Helsingin yliopiston verkkosivut
www.helsinki.fi/yliopisto/

Hyvan_ohjauksen_kriteerit

Opetushallitus: Hyvän ohjauksen kriteerit, 2014

jakku_arviointi

Jakku-Sihvonen, Ritva. Arviointi ja sen lähikäsitteet. Julkaisussa Räisänen, Anu (toim.): Oppimisen arvioinnin kontekstit ja käytännöt. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2013:3. Saatavissa:
http://www.oph.fi/download/147908_Oppimisen_arvioinnin_kontekstit_ja_kaytannot.pdf
http://www.oph.fi/download/147908_Oppimisen_arvioinnin_kontekstit_ja_kaytannot.pdf

jatk_opp_sanastoproj_20_21

Jatkuvan oppimisen sanastoprojekti, työ- ja elinkeinoministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö, 2020-2021

jhsmeta

Julkishallinnon sanastotyökalu JHS-meta. Saatavissa: <http://jhsmeta.fi/> (xx.xx.201x)
<http://jhsmeta.fi/>

Kauppinen_kommenttikierros

Opetushallitus / yleissivistävä koulutus -toimintayksikkö / johtaja Jorma Kauppinen (palaute kommenttikierrokselta 5.-29.5.2015)

karvi_0719

"Että tietää missä on menossa" Oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa
https://karvi.fi/wp-content/uploads/2019/04/KARVI_0719.pdf

Karvi_24/2018

Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset
https://karvi.fi/app/uploads/2018/10/KARVI_2418.pdf

karvi_paikall

Selvitys koulutuksen paikallisen tason arvioinnin tilasta
https://karvi.fi/app/uploads/2014/09/OPH_0700.pdf

Kela_terveys

Kelan terminologinen sanasto – Terveysteen liittyvät käsitteet, 2. laitos (TSK 44). Sanastokeskus TSK. 2012.

kielitoim-sk

MOT Kielitoimiston sanakirja 1.0

KLahde

Kirsi Lähde, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (vapaan sivistystyön asiantuntija)

KolimaaMaire

Maire Kolimaa, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

kommkierr2015

Kommenttikierros 5.-29.5.2015 (OKM:n ja OPH:n sisäinen)

kommkierr2023

Kommenttikierroksella (21.2.-13.3.2023, aihepiireinä osaamiskokonaisuudet ja todistukset) tullut kommentti, perässä kommentin antanut taho (esim. kommkierr2023-OPH -> OPH:n kommentti)

korkeakoulusan

Elomaa Niina (toim.). Korkeakoulusanasto. Valtioneuvoston kanslia ja opetusministeriö. Helsinki. 2005.

kotoutumissanasto_2020

Kotoutumissanasto, lausuntokierrosluonnos 16.12.2020, työ- ja elinkeinoministeriö ja Sanastokeskus.

kotoutumissanasto_2021

Kotoutumisen sanasto, 1. laitos, työ- ja elinkeinoministeriö ja Sanastokeskus (2021).

koulutussan

Koulutussanasto. Opetushallituksen Koulutusnetti-verkkosivustolla. Opetushallitus. Saatavissa:
<http://www02.oph.fi/koulutusoppaat/Staattiset/sanasto.html> (Viitattu xx.xx.201x)
<http://www02.oph.fi/koulutusoppaat/Staattiset/sanasto.html>

Kuntasanasto_2013

Kuntasanasto. Valtiovarainministeriö ja valtioneuvoston kanslia. Helsinki. 2013.

XDW_2.01

Korkeakoulujen tietomalli. CSC Tieteen tietotekniikan keskus. Saatavissa: <http://tietomalli.csc.fi/>
(Viitattu xx.xx.201x)
<http://tietomalli.csc.fi/>

XDW_2.2

Korkeakoulujen tietomalli 2.2. CSC Tieteen tietotekniikan keskus. Saatavissa: <http://tietomalli.csc.fi/>.
[Viitattu xx.xx.201x]
<http://tietomalli.csc.fi/>

LahikainenKatri

Katri Lahikainen, OPH

lops2015

Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015

https://www.oph.fi/download/172124_lukion_opetussuunnitelman_perusteet_2015.pdf

MICROBOL_2022

Micro-credentials linked to the Bologna Key Commitments. Common Framework for Micro-credentials in the EHEA.

<https://microcredentials.eu/microbol-framework-published/>

MLO_standardi

Metadata for Learning Opportunities, Advertising -standardi CEN Workshop Agreement 15903. CEN (Comité Européen de Normalisation). 2008. Saatavissa:

http://www.cen-wslt.din.de/sixcms_upload/media/3378/CWA15903.pdf (xx.xx.2015)

http://www.cen-wslt.din.de/sixcms_upload/media/3378/CWA15903.pdf

motsuomi

MOT Suomi 1.0a -sanakirja

neliport

Neliportainen tutkijanura. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:15.

NederstromHeli

Heli Nederström, opetusneuvos, OKM. (Esiopetuksen asiantuntija.)

näyttö

Näyttötutkinto-opas. Opetushallitus. 2007.

OnnelaAnne

Anne Onnela, OKM

opintoluotsi

Opintoluotsi.fi - Opetushallituksen palvelu, joka kokoaa yhteen verkosta löytyvät koulutustiedot www.opintoluotsi.fi

opintopolku.fi

Opintopolku.fi-portaali. Opetushallitus. Saatavissa: <http://opintopolku.fi> (xx.xx.2014)

opintopolku.fi

openbadges1

Hennah, Naomi: Open badges Part 1: what, why, how? SSR, joulukuu 2018.

https://www.ase.org.uk/system/files/SSR_December_2018_076-080_Hennah_%28part_1%29_0.pdf

opetustoimen ls

Opetustoimen lainsäädäntö 2010. Korolainen, Virpi (toim.). Talentum. 2010.

oph_2013:3

Räisänen, Anu (toim.): Oppimisen arvioinnin kontekstit ja käytännöt. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2013:3.

https://karvi.fi/app/uploads/2013/09/OPH_R0313.pdf

OPHwww

Opetushallituksen verkkosivut

<http://www.oph.fi/>

OPH_JormaKauppinen

Opetushallitus / yleissivistävä koulutus -toimintayksikkö / johtaja Jorma Kauppinen

osaan

www.osaan.fi

Ouakrim

Najat Ouakrim-Soivio, OKM, yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen osasto

PDT_hanke_2018_19

Parasta digitukea -sanastohanke (Oulun seudun ammatillinen koulutusyhtymä, vv. 2018-2019)

pops2004

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004

http://www.oph.fi/download/139848_pops_web.pdf

pops2014

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

http://www.oph.fi/download/163777_perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

PSirvio

Piritta Sirvio, juristi, OKM

samokwww

SAMOK ry, Suomen ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien liitto

<http://samok.fi/>

sool

Suomen opettajaksi opiskelevien liiton verkkosivut

<http://www.sool.fi/>

soosan-asiakas

Sosiaalialan sanasto asiakastietojärjestelmää varten. Sosiaalialan tietoteknologiahanke. 2008.

sopalu

Sosiaalipalvelujen luokituksen sanasto, Sosiaalialan tietoteknologiahanke (Tikesos) ja Sanastokeskus TSK, 2011

S-V-E

Opetus- ja kulttuuriministeriön kääntäjäharjoittelijan käytössä ollut (kääntäjä Merja Flemingiltä saatu) opetusaiheinen suomi-viro-englanti -sanasto

Synergia_ryhma

Korkeakoulujen Synergia-ryhmä. Ryhmällä on alaisuudessaan aihekohtaisia ryhmiä, esimerkiksi Lukuvuosimaksutietotyöryhmä.

teemar_01

Pikkuryhmän kokous 20.1.2015 klo 13-16. Läsnä Suvi Remes, Katarina Stubbe, Riina Kosunen.

teemar_02

Pikkuryhmän kokous 6.2.2015 klo 9-12 TSK:ssa. Läsnä Suvi Remes, Katarina Stubbe, Riina Kosunen.

teemar_03

Pikkuryhmän kokous 17.3.2015 klo 14-16 OPH:ssa. Läsnä Suvi Remes, Katarina Stubbe, Riina Kosunen.

teemar_04

Pikkuryhmän kokous 24.3.2015 klo 12-14. Etäkokous; osallistajat Suvi Remes, Katarina Stubbe, Riina Kosunen.

teemar_05

Pikkuryhmän kokous 31.3.2015 klo 13-16 TSK:ssa. Läsnä Suvi Remes, Katarina Stubbe, Riina Kosunen.

teemar_07

Korkeakoulu-teemasananastotyöryhmän kokous 4.3.2016 klo 8-9 virtuaalisesti. Osallistajat Suvi Remes, Ilmari Hyvönen, Totti Tuhkanen.

teemar_08

Korkeakoulu-teemasananastotyöryhmän kokous huhtikuussa 2016. Osallistajat Suvi Remes, Ilmari Hyvönen, Totti Tuhkanen.

teemar_09

OPH:n haun ja valinnan asiantuntijoiden työryhmä lokakuussa 2016. Osallistajat Katarina Repo, N.N., N.N. (?)

teemar_10

Korkeakoulu-teemasananastotyöryhmän kokous 7.11.2016 klo 8.30-9.30 virtuaalisesti. Osallistajat Outi Tasala, Ilmari Hyvönen, Totti Tuhkanen.

teemar_11

Korkeakoulu-teemasananastotyöryhmän kokous 2.12.2016 klo 8.30-9.30 virtuaalisesti. Osallistajat Outi Tasala, Totti Tuhkanen.

teemar_12

Ammatillinen reformi -teemasananastotyöryhmän kokous 30.3.2017 klo 13-16.30. Osallistajat Riina Kosunen, Seija Rasku, Tomi Kytölä.

teemar_13

Ammatillinen reformi -teemasananastotyöryhmän kokous 5.6.2017 klo 14.30-19. Osallistajat Riina Kosunen, Tomi Kytölä, Seija Rasku, Katarina Repo.

teemar_14

Ammatillinen reformi -teemasananastotyöryhmän kokous 18.8.2017 klo 15.00-15.50. Osallistajat Riina Kosunen, Tomi Kytölä, Seija Rasku, Katarina Repo.

teemar_15

Ammatillinen reformi -teemasananastotyöryhmän kokous 7.11.2017 klo 12-14.30. Osallistajat Seija Rasku ja Riina Kosunen.

teemar_16

Korkeakoulu-teemasananastotyöryhmän kokous 16.11.2017 klo 9-10.50. Osallistajat Totti Tuhkanen, Ilmari Hyvönen ja Riina Kosunen.

teemar_17_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 18.2.2019 klo 14-16. Osallistajat Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_18_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 4.4.2019 klo 9-11. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH ja Riina Kosunen.

teemar_19_kk

Korkeakoulu-teemasananastotyöryhmän kokous 5.4.2019 klo 9-10 ja 13-14. Osallistujat Ilmari Hyvönen, Totti Tuhkanen ja Riina Kosunen.

teemar_20_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 12.4.2019 klo 9-11. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_21_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 2.5.2019 klo 13-15. Osallistujat Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_22_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 14.5.2019 klo 9-12. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_23_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 21.5.2019 klo 9-11. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_24_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 27.8.2019 klo 9-12. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_25_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 17.9.2019 klo 12-14.30. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_26_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 10.10.2019 klo 9-10.45. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_27_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 19.11.2019 klo 13-16. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_28_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 12.12.2019 klo 9-11.30. Osallistujat Aki Tornberg, OKM; Mikko Hartikainen, OPH ja Riina Kosunen.

teemar_29_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 28.1.2020 klo 13-16. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_30_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 20.2.2020 klo 13-16. Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_31_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 12.3.2020 klo 13-15 (etäkokous). Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_32_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 24.3.2020 klo 14-16 (etäkokous). Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_33_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 30.4.2020 klo 9-11.30 (etäkokous). Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_34_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 26.5.2020 klo 13-15.30 (etäkokous). Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_35_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 16.6.2020 klo 13-15.30 (etäkokous). Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH ja Riina Kosunen.

teemar_36_amm

Ammatillisen koulutuksen teemasananastotyöryhmän kokous 26.6.2020 klo 10-11.30 (etäkokous). Osallistujat Seija Rasku, Tomi Kytölä (paikalla kello 10-11) ja Riina Kosunen.

teemar_37_lukio

Lukio-teemasananastotyöryhmän kokous 12.10.2020 klo 13.30-16 (etäkokous). Osallistujat Anu Halvari, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Aki Tornberg, OKM ja Riina Kosunen.

teemar_38_kk

Korkeakoulu-teemasananastotyöryhmän kokous 2.3.2021 klo 14-15. Osallistujat Ilmari Hyvönen, Totti Tuhkanen ja Riina Kosunen.

teemar_38

Korkeakoulu-teemasananastotyöryhmän kokous 2.3.2021 klo 14-15. Osallistujat Ilmari Hyvönen, Totti Tuhkanen ja Riina Kosunen.

teemar_39

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmän kokous 24.5.2021 klo 9-10.30. Osallistujat Jonna Korhonen (OKM), Totti Tuhkanen, Ilmari Hyvönen ja Riina Kosunen.

teemar_40_oppvelv

Oppivelvollisuuden laajentaminen -teemasananastotyöryhmän kokous 14.6.2021 klo 15-16. Osallistujat Piritta Sirvio (juristi OKM), Kirsi Lamberg (juristi OKM), Tero Huttunen ja Riina Kosunen.

teemar_41

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmän kokous 29.6.2021 klo 10-11. Osallistujat Jonna Korhonen (OKM), Totti Tuhkanen, Marjut Anderson ja Riina Kosunen.

teemar_42

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmän kokous 25.8.2021 klo 14-15. Osallistujat Jonna Korhonen (OKM), Ilmari Hyvönen, Totti Tuhkanen, Marjut Anderson ja Riina Kosunen.

teemar_43

Oppivelvollisuuden laajentuminen -teemasananastyöryhmän kokous 26.11.2021 klo 14.30-16.
Osallistajat Katri Kuukka (OPH), Piritta Sirvio (OKM) ja Riina Kosunen.

teemar_44_koultoim

Koulutustoiminta -teemasananastyöryhmän kokous 1.2.2022 klo 11-12. Osallistajat Ilmari Hyvönen, Tero Huttunen, Tomi Kytölä ja Riina Kosunen.

teemar_45_oskok

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmän kokous 7.2.2022 klo 11-12. Osallistajat Jonna Korhonen (OKM), Ilmari Hyvönen, Totti Tuhkanen ja Riina Kosunen.

teemar_46_oskok

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmän kokous 18.3.2022 klo 12.30-13.30. Osallistajat Jonna Korhonen (OKM), Totti Tuhkanen ja Riina Kosunen.

teemar_47_oskok

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmän kokous 6.4.2022 klo 11-12. Osallistajat Ilmari Hyvönen (OKM) ja Riina Kosunen.

teemar_48_oppvelv

Oppivelvollisuuden laajentuminen -teemasananastyöryhmän kokous 13.4.2022 klo 15-16. Osallistajat Katri Kuukka (OPH) ja Riina Kosunen.

teemar_49_oskok

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmän kokous 5.5.2022 klo 9.30-10.30. Osallistajat Jonna Korhonen (OKM), Ilmari Hyvönen (OKM), Totti Tuhkanen ja Riina Kosunen.

teemar_50_oskok

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmän kokous 15.6.2022 klo 15.15-16.15. Osallistajat Jonna Korhonen (OKM), Ilmari Hyvönen (OKM), Totti Tuhkanen ja Riina Kosunen.

teemar_51_oskok

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastyöryhmän kokous 26.10.2022 klo 11-12 ja 31.10.2022 klo 9.30-10.15. Osallistajat Jonna Korhonen (OKM), Ilmari Hyvönen (OKM), Totti Tuhkanen ja Riina Kosunen.

teemar_52_koultoim

Koulutustoiminta-teemasananastyöryhmän kokous 30.11.2022 klo 15-16. Osallistajat Tero Huttunen (OKM), Ilmari Hyvönen (OKM), Tomi Kytölä (OKM), Mikko Hartikainen (OPH) ja Riina Kosunen.

teemar_53_oppvelv

Oppivelvollisuuden laajentuminen -teemasananastyöryhmän kokous 2.12.2022 klo 14-15. Osallistajat Marja Penttilä (OKM), Maria Soininen (OKM), Erja Vitikka (OKM), Tero Huttunen (OKM), Mikko Hartikainen (OPH), Tomi Kytölä (OKM), Riina Kosunen (Sanastokeskus)

teemar_54_oppvelv

Oppivelvollisuuden laajentuminen -teemasananastyöryhmän kokous 20.12.2022 klo 12-13. Osallistajat Marja Penttilä (OKM), Maria Soininen (OKM), Sanna Laiho (OPH), Mikko Hartikainen (OPH), Tomi Kytölä (OKM), Riina Kosunen (Sanastokeskus)

teemar_55_oppvelv

Oppivelvollisuuden laajentuminen -teemasananastyöryhmän kokous 30.1.2023. Osallistajat Marja Penttilä (OKM), Maria Soininen (OKM), Tero Huttunen (OKM), Tomi Kytölä (OKM), Riina Kosunen (Sanastokeskus)

teemar_56_oppvelv

Oppivelvollisuuden laajentuminen -teemasanastotyöryhmän kokous 6.3.2023. Osallistujat Sanna Laiho (OPH), Marja Penttilä (OKM), Maria Soininen (OKM), Tero Huttunen (OKM), Tomi Kytölä (OKM), Erja Vitikka (OKM), Riina Kosunen (Sanastokeskus)

teemar_57_oskok

Osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmän kokous 6.4.2023 klo 9.30-11.45. Osallistujat Jonna Korhonen (OKM), Petri Haltia (OKM), Totti Tuhkanen (TY), Päivi Bosquet (OKM) ja Riina Kosunen.

tieko

Tietokomponenttien sanasto. Tikesos ja Sanastokeskus TSK. Luonnos 29.9.2010.

tr2010

Vuonna 2010 toiminut sanastotyöryhmä. Työryhmän kokouksiin osallistui VILLE Liski, Satu Meriluoto, Erja Nokkanen, Aino Rikkinen, Ritva Sammalkivi, Sirpa Suhonen ja Totti Tuhkanen.

tr01_2011

Kokous 11.1.2011. Läsnä Erja Nokkanen, Aino Rikkinen, Ritva Sammalkivi, Sirpa Suhonen

tr7

Kokous 28.11.2011. Läsnä Ville Heinonen, Seppo Ränninranta, Erja Vitikka, Marianne Portin, Mia Honkanen, Leena Kononen, Manne Miettinen, Seppo Hyppönen, Totti Tuhkanen, Jukka Haapamäki, Katarina Stubbe, Riina Kosunen

tr8

Kokous 12.12.2011 klo 9-11.30. Läsnä Ville Heinonen (klo 9-10.30), Mia Honkanen, Erja Vitikka, Marianne Portin, Leena Kononen, Manne Miettinen, Seppo Hyppönen, Jukka Haapamäki (klo 9-10.30), Seppo Ränninranta, Katarina Stubbe, Riina Kosunen

tr9

Kokous 19.12.2011 klo 9-11.30. Läsnä Ville Heinonen, Mia Honkanen, Erja Vitikka, Marianne Portin, Leena Kononen, Seppo Hyppönen, Jukka Haapamäki (klo 9-10.30), Seppo Ränninranta, Ritva Sammalkivi, Aki Tornberg (10.30-11.30), Katarina Stubbe, Riina Kosunen

tr10

Kokous 9.1.2012 klo 9-12. Läsnä Ville Heinonen, Manne Miettinen, Mia Honkanen, Erja Vitikka, Pirjo Väyrynen, Leena Kononen, Seppo Hyppönen, Jukka Haapamäki, Seppo Ränninranta, Ritva Sammalkivi, Aki Tornberg, Katarina Stubbe, Totti Tuhkanen, Riina Kosunen

tr11

Kokous 30.1.2012 klo 9-12. Läsnä Ville Heinonen, Opetus- ja kulttuuriministeriö (pj); Juha Haataja, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Mia Honkanen, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Seppo Hyppönen, Opetushallitus; Ilmari Hyvönen, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Leena Kononen, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Manne Miettinen, CSC; Marianne Portin, Opetushallitus; Seppo Ränninranta, Opetushallitus; Ritva Sammalkivi, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Aki Tornberg, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Erja Vitikka, Opetushallitus; Katarina Stubbe, Opetushallitus (siht.); Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, TSK, (terminologi).

tr12

Kokous 27.2.2012 klo 9-12. Läsnä Mia Honkanen, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Seppo Hyppönen, Opetushallitus; Jukka Haapamäki, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Pirjo Väyrynen, Opetushallitus; Ilmari Hyvönen, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Leena Kononen, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Manne Miettinen, CSC; Ritva Sammalkivi, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Erja Vitikka, Opetushallitus; Katarina

Stubbe, Opetushallitus (siht.); Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, TSK, (terminologi)

tr13

Kokous 19.3.2012 klo 9-12. Läsnä Mia Honkanen, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Jukka Haapamäki, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Pirjo Väyrynen, Opetushallitus; Leena Kononen, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Ritva Sammalkivi, Opetus- ja kulttuuriministeriö; Erja Vitikka, Opetushallitus; Katarina Stubbe, Opetushallitus (siht.); Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, TSK, (terminologi)

tr14

Kokous 16.4.2012 klo 9-12. Läsnä Jukka Haapamäki, OKM; Leena Kononen, OKM (pj.); Seppo Hyppönen, OPH; Erja Vitikka, OPH; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Marianne Portin, OPH; Riina Kosunen, TSK (terminologi); Pirjo Väyrynen, OPH; Ulla Angervo, OPH

tr15

Kokous 7.5.2012 klo 9-12. Läsnä Jukka Haapamäki, OKM; Leena Kononen, OKM (pj.); Erja Vitikka, OPH; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Riina Kosunen, TSK (terminologi); Ulla Angervo, OPH

tr16

Kokous 28.5.2012 klo 9-12. Läsnä Jukka Haapamäki, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Leena Kononen, OKM (pj.); Erja Vitikka, OPH; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Riina Kosunen, TSK (terminologi); Ulla Angervo, OPH; Ritva Sammalkivi, OKM; Totti Tuhkanen, TY; Pirjo Väyrynen, Opetushallitus

tr17

Kokous 11.6.2012 klo 9-12. Läsnä Leena Kononen, OKM (pj.); Erja Vitikka, OPH; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Riina Kosunen, TSK (terminologi); Ulla Angervo, OPH; Ritva Sammalkivi, OKM; Pirjo Väyrynen, OPH; Ari Luostarinen, OKM; Manne Miettinen, CSC; Ilmari Hyvönen, OKM

tr18

Kokous 27.8.2012 klo 9-12. Läsnä Leena Kononen, OKM (pj.); Katarina Stubbe, OPH (siht.); Riina Kosunen, TSK (terminologi); Ulla Angervo, OPH; Ritva Sammalkivi, OKM; Ari Luostarinen, OKM; Manne Miettinen, CSC; Ilmari Hyvönen, OKM; Totti Tuhkanen, TY; Jukka Haapamäki, OKM

tr19

Kokous 10.9.2012 klo 9-12. Läsnä Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Ritva Sammalkivi, OKM; Leena Kononen, OKM; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Riina Kosunen, TSK (terminologi); Pirjo Väyrynen (OPH); Erja Vitikka (OPH); Ari Luostarinen, OKM

tr20

Kokous 8.10.2012 klo 9-12. Läsnä Pirjo Väyrynen, OPH; Erja Vitikka, OPH; Kari Korhonen, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Ritva Sammalkivi, OKM; Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ari Luostarinen, OKM; Mia Honkanen, OKM; Totti Tuhkanen, TY; Ulla Angervo, OPH

tr21

Kokous 30.10.2012 klo 13-16. Läsnä Ritva Sammalkivi, OKM (pj.); Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ari Luostarinen, OKM; Ulla Angervo, OPH

tr22

Kokous 21.11.2012 klo 13-16. Läsnä Kari Korhonen, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Ritva Sammalkivi, OKM; Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Ulla Angervo, OPH; Leena Kononen, OKM; Pirjo Väyrynen, OPH

tr23

Kokous 10.12.2012 klo 9-12. Läsnä Kari Korhonen, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Ritva Sammalkivi,

OKM; Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ulla Angervo, OPH

tr24

Kokous 8.2.2013 klo 9-11.30. Läsnä Kari Korhonen, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM (pj); Ritva Sammalkivi, OKM; Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Pirjo Väyrynen, OPH; Tim Lamminranta, OPH (Seppo Hyppösen tilalla); Paula Merikko, CSC.

tr25

Kokous 15.3.2013 klo 9-11.45. Läsnä Ilmari Hyvönen, OKM (pj); Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ulla Angervo, OPH; Pirjo Väyrynen, OPH; Tim Lamminranta, OPH; Paula Merikko, CSC; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Ari Luostarinen, OKM; Riina Kosunen, TSK.

tr26

Kokous 12.4.2013 klo 9-12. Läsnä Ritva Sammalkivi, OKM (pj klo 9-10.30 jolloin läsnä); Ilmari Hyvönen, OKM (pj klo 10.30-12 jolloin läsnä); Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ulla Angervo, OPH; Pirjo Väyrynen, OPH; Erja Vitikka, OPH; Tim Lamminranta, OPH; Paula Merikko, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr27

Kokous 24.5.2013 klo 9-11.30. Läsnä Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Kari Korhonen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Pirjo Väyrynen, OPH; Ritva Sammalkivi, OKM; Totti Tuhkanen, TY; Marianne Portin, OPH; Ari Luostarinen, OKM; Timo Kumpulainen, OPH.

tr28

Kokous 14.6.2013 klo 9-12. Läsnä Ritva Sammalkivi, OKM (pj.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM (pj.); Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Tim Lamminranta, OPH; Pirjo Väyrynen, OPH; Totti Tuhkanen, TY; Marianne Portin, OPH.

tr29

Kokous 16.8.2013 klo 9-12. Läsnä Kari Korhonen, OKM (pj. alussa); Ritva Sammalkivi, OKM (pj. myöhemmin); Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Tim Lamminranta, OPH; Marianne Portin, OPH; Ari Luostarinen, CSC; Paula Merikko, CSC.

tr30

Kokous 20.9.2013 klo 9-11.30. Läsnä Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ulla Angervo, OPH; Pirjo Väyrynen, OPH; Paula Merikko, CSC; Leena Kononen, OKM; Totti Tuhkanen, TY.

tr31

Kokous 18.10.2013 klo 9-11.50. Läsnä Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Totti Tuhkanen, TY; Paula Merikko, CSC; Ari Luostarinen, CSC; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Leena Kononen, OKM; Riina Kosunen, TSK.

tr32

Kokous 15.11.2013 klo 9-11.45. Läsnä Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Paula Merikko, CSC; Ari Luostarinen, CSC; Ritva Sammalkivi, OKM; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Marianne Portin, OPH; Riina Kosunen, TSK.

tr33

Kokous 13.12.2013 klo 9-12. Läsnä Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Tim Lamminranta, OPH; Kari Korhonen, OKM; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Leena Kononen, OKM; Riina Kosunen, TSK.

tr34

Kokous 7.2.2014 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Ari Luostarinen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Kari Korhonen, OKM; Ulla Angervo, OPH;

Paula Merikko, CSC; Tomi Kytölä, OKM; Marianne Portin, OPH (?).

tr35

Kokous 7.3.2014 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Ulla Angervo, OPH; Suvi Remes, CSC; Tomi Kytölä, OKM.

tr36

Kokous 25.4.2014 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Suvi Remes, CSC; Ari Luostarinen, OKM.

tr37

Kokous 23.5.2014 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Suvi Remes, CSC; Ulla Angervo, OPH; Tomi Kytölä, OKM; Kirsi Alila, OKM; Heli Nederström, OKM; Hanna-Mari Pekuri, OKM.

tr38

Kokous 13.6.2014 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Suvi Remes, CSC; Ulla Angervo, OPH; Tomi Kytölä, OKM; Marianne Portin, OPH; Mari Ketola, OPH; Aki Tornberg, OKM.

tr39

Kokous 29.8.2014 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Suvi Remes, CSC; Tomi Kytölä, OKM (pj.); Marianne Portin, OPH; Totti Tuhkanen, TY.

tr40

Kokous 26.9.2014 klo 9-11.45. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Tomi Kytölä, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Ulla Angervo, OPH; Totti Tuhkanen, TY.

tr41

Kokous 24.10.2014 klo 9-12.30. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Tomi Kytölä, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Ulla Angervo, OPH.

tr42

Kokous 21.11.2014 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM (pj.); Suvi Remes, CSC; Kirsi Alila, OKM (klo 9-10.30).

tr43

Kokous 12.12.2014 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Tomi Kytölä, OKM; Kari Korhonen, OKM; Suvi Remes, CSC; Tim Lamminranta, OPH.

tr44

Kokous 30.1.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Tomi Kytölä, OKM; Kari Korhonen, OKM; Suvi Remes, CSC; Marianne Portin, OPH; Totti Tuhkanen, TY .

tr45

Kokous 24.2.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Totti Tuhkanen, TY; Suvi Remes, CSC; Ulla Angervo, OPH.

tr46

Kokous 20.3.2015 klo 9-12. Läsnä Ilmari Hyvönen, OKM; Kari Korhonen, OKM (pj.); Riina Kosunen,

TSK (siht.); Tomi Kytölä, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Suvi Remes, CSC.

tr47

Kokous 17.4.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Tomi Kytölä, OKM; Totti Tuhkanen, TY; Suvi Remes, CSC.

tr48

Kokous 22.5.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Tomi Kytölä, OKM; Kari Korhonen, OKM; Marianne Portin, OPH; Ulla Angervo, OPH; Suvi Remes, CSC.

tr49

Kokous 12.6.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Ulla Angervo, OPH; Suvi Remes, CSC.

tr50

Kokous 28.8.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Stubbe, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Kari Korhonen, OKM; Tomi Kytölä, OKM; Suvi Remes, CSC.

tr51

Kokous 25.9.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Repo, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (pj.); Tomi Kytölä, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Ulla Angervo, OPH; Totti Tuhkanen, TY.

tr52

Kokous 23.10.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Repo, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM (pj.); Ulla Angervo, OPH; Totti Tuhkanen, TY; Suvi Remes, CSC.

tr53

Kokous 20.11.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Repo, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM (pj.); Totti Tuhkanen, TY; Suvi Remes, CSC; Tim Lamminranta, OPH.

tr54

Kokous 18.12.2015 klo 9-12. Läsnä Riina Kosunen, TSK; Katarina Repo, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM (pj. -> 10.30); Kari Korhonen, OKM (pj. klo 10.30 ->); Suvi Remes, CSC.

tr55

Kokous 29.1.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Erja Vitikka, OPH; Tim Lamminranta, OPH; Totti Tuhkanen, TY; Suvi Remes, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr56

Kokous 26.2.2016 klo 9-15. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM; Tomi Kytölä, OKM; Kirsi Alila, OKM (klo 9-10.15); Jarkko Moilanen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Totti Tuhkanen, TY; Suvi Remes, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr57

Kokous 11.3.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM (klo 9.05-9.20); Erja Vitikka, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Totti Tuhkanen, TY; Suvi Remes, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr58

Kokous 22.4.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM (klo 9-9.30); Erja Vitikka, OKM; Jaakko Moilanen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Totti Tuhkanen,

TY; Suvi Remes, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr59

Kokous 20.5.2016 klo 9-12. Läsnä Tomi Kytölä, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Kari Korhonen, OKM; Jaakko Moilanen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Totti Tuhkanen, TY; Suvi Remes, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr60

Kokous 10.6.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Kirsi Lamberg, OKM; Erja Vitikka, OPH; Riina Kosunen, TSK.

tr61

Kokous 26.8.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Suvi Remes, VM; Outi Tasala, CSC; Erja Vitikka, OPH; Tomi Kytölä, OKM (osan aikaa); Kari Korhonen, OKM; Jarkko Moilanen, OKM (etäyhteydellä; osan aikaa); Riina Kosunen, TSK.

tr62

Kokous 23.9.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM; Totti Tuhkanen, TY; Outi Tasala, CSC; Tomi Kytölä, OKM (osan aikaa); Kari Korhonen, OKM; Jarkko Moilanen, OKM (osan aikaa); Riina Kosunen, TSK.

tr63

Kokous 21.10.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Tim Lamminranta (OPH); Totti Tuhkanen, TY; Outi Tasala, CSC; Heikki Blom (OKM) (klo 10.45-11.15); Kirsi Lähde (OKM) (klo 10.45-12); Riina Kosunen, TSK.

tr64

Kokous 25.11.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tomi Kytölä, OKM; Erja Vitikka, OPH (klo 9-11); Outi Tasala, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr65

Kokous 16.12.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tomi Kytölä, OKM (10 minuuttia alkupuolella); Outi Tasala, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr66

Kokous 27.1.2017 klo 9-12. Läsnä Tomi Kytölä, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Erja Vitikka, OPH; Outi Tasala, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr67

Kokous 3.3.2017 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Erja Vitikka, OPH; Outi Tasala, CSC; Ilmari Hyvönen, OKM (klo 9-10); Tim Lamminranta, OPH; Tomi Kytölä, OKM (klo 11-12); Riina Kosunen, TSK.

tr68

Kokous 24.3.2017 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Erja Vitikka, OPH; Totti Tuhkanen, TY; Outi Tasala, CSC; Kirsi Lamberg, OKM; Kari Korhonen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Tomi Kytölä, OKM (klo 11-12); Riina Kosunen, TSK.

tr69

Kokous 12.5.2017 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Erja Vitikka, OPH (klo 10:15-11:45); Totti Tuhkanen, TY; Outi Tasala, CSC (klo 9:00-11:00); Tim Lamminranta, OPH; Tomi Kytölä, OKM (klo 10:00-11:15); Riina Kosunen, TSK.

tr70

Kokous 16.6.2017 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Erja Vitikka, OPH; Totti Tuhkanen, TY; Tomi Kytölä, OKM (n. klo 10:15-11); Riina Kosunen, TSK.

tr71

Kokous 18.8.2017 klo 12-15. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Seija Rasku, OKM; Tomi Kytölä, OKM; Antti Laitinen, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr72

Kokous 24.11.2017 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tim Lamminranta, OPH; Erja Vitikka, OPH; Ilmari Hyvönen, OKM (klo 9.40-); Tomi Kytölä, OKM (klo 10-); Antti Laitinen, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr73

Kokous 15.12.2017 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tim Lamminranta, OPH; Kirsi Lamberg, OKM (klo 11 saakka); Ilmari Hyvönen, OKM (klo 10-11.15); Tomi Kytölä, OKM (klo 10-); Anne Onnela, OKM (n. klo 9-10); Antti Laitinen, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr74

Kokous 26.1.2018 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Kirsi Lamberg, OKM; Kari Korhonen, OKM (noin klo 11.10 saakka); Ilmari Hyvönen, OKM (noin klo 10.30-11.10); Antti Laitinen, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr75

Kokous 18.5.2018 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Tim Lamminranta, OPH; Tomi Kytölä, OKM; Anne Onnela, OKM; Riina Kosunen, TSK.

tr76

Kokous 17.6.2018 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Erja Vitikka, OPH; Ilmari Hyvönen, OKM (n. klo 9.30-10.30); Kari Korhonen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Tomi Kytölä, OKM; Antti Laitinen, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr77

Kokous 24.8.2018 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Ilmari Hyvönen, OKM (n. klo 9.15-9.45); Kari Korhonen, OKM (n. klo 9-10); Tomi Kytölä, OKM (n. klo 10.30-12); Antti Laitinen, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr78

Kokous 21.9.2018 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tomi Kytölä, OKM (n. klo 9.45-12); Tim Lamminranta, OPH; Antti Laitinen, CSC; Kirsi Alila, OKM (n. klo 11-12); Riina Kosunen, TSK.

tr79

Kokous 12.10.2018 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Katarina Repo, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tim Lamminranta, OPH; Antti Laitinen, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr80

Kokous 18.1.2019 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Laila Puranen, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Kirsi Alila, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Antti Laitinen, CSC; Riina Kosunen, TSK.

tr81

Kokous 15.2.2019 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Laila Puranen, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tim Lamminranta, OPH; Antti Laitinen, CSC; Marjaana Larpa, OKM; Riina Kosunen,

TSK.

tr82

Kokous 29.3.2019 klo 12-15. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Laila Puranen, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Tomi Kytölä, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Antti Laitinen, CSC; Katriina Karkimo, Stadia (Parasta DigiTukea -sanastotyön edustaja); Tiina Halmevuori, Keuda (Parasta DigiTukea -sanastotyön edustaja); Riina Kosunen, TSK.

tr83

Kokous 26.4.2019 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Laila Puranen, OPH (siht.); Totti Tuhkanen, TY (etäyhteydellä); Ilmari Hyvönen, OKM; Tim Lamminranta, OPH; Seija Rasku, OKM (klo 9-10); Riina Kosunen, TSK.

tr84

Kokous 24.5.2019 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Laila Puranen, OPH (siht.); Tomi Kytölä, OKM; Totti Tuhkanen, TY; Tim Lamminranta, OPH; Antti Laitinen, CSC; Marjaana Larpa, OKM; Riina Kosunen, TSK.

tr85

Kokous 14.6.2019 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Laila Puranen, OPH (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (klo 9-10); Totti Tuhkanen, TY; Erja Vitikka, OPH; Marjaana Larpa, OKM; Riina Kosunen, TSK.

tr86

Kokous 30.8.2019 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Antti Laitinen, CSC (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Erja Vitikka, OPH; Erja Nokkanen, OPH; Tanja Karvonen, TEM (klo 9-10.20); Kirsi-Marja Putkonen, KEHA-keskus (klo 9-10.20); Seija Rasku, OKM (klo 10.30-11.20); Riina Kosunen, TSK.

tr87

Kokous 20.9.2019 klo 10-13. Läsnä Tero Huttunen, OKM (saapui 11.02); Antti Laitinen, CSC (siht.); Totti Tuhkanen, TY; Erja Vitikka (poistui 11.35), OPH; Marjaana Larpa (poistui 11.35), OKM; Ilmari Hyvönen; Tomi Kytölä (poissa 10.30-10.50); Riina Kosunen, TSK.

tr88

Kokous 25.10.2019 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (poistui 9.30 - saapui 10.20); Antti Laitinen, CSC (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (saapui 9.48 - poistui 10.25); Totti Tuhkanen, TY; Marjaana Larpa, OKM; Tomi Kytölä (poistui 11.15); Laila Puranen (poistui 11.15); Tuula Sumkin, OPH; Riina Kosunen, TSK.

tr89

Kokous 22.11.2019 klo 9-12. Läsnä Antti Laitinen, CSC (siht.) (videoyhteydellä); Ilmari Hyvönen, OKM (poistui 11.37); Totti Tuhkanen, TY; Tomi Kytölä; Erja Vitikka; Laila Puranen; Tuula Sumkin, OPH; Riina Kosunen, TSK.

tr90

Kokous 17.12.2019 klo 12-15. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Antti Laitinen, CSC (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM (saapui 12.25); Totti Tuhkanen, TY (etäyhteydellä); Tomi Kytölä; Laila Puranen; Tuula Sumkin, OPH; Riina Kosunen, TSK.

tr91

Kokous 31.1.2020 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Ilmari Hyvönen; Tomi Kytölä; Erja Vitikka; Laila Puranen; Tuula Sumkin, OPH; Mervi Eskelinen, OKM; Marjaana Larpa, OKM; Seija Rasku, OKM (klo 9-11.10); Mikko Hartikainen, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.).

tr92

Kokous 28.2.2020 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Ilmari Hyvönen; Tomi Kytölä; Erja Vitikka; Tuula Sumkin, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Riina Kosunen, TSK; Lara Anastasiou, CSC (siht.).

tr93

Kokous 20.3.2020 klo 9-11. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Mika Puukko; Tomi Kytölä; Vesa Niemi (CSC); Riina Kosunen, TSK; Lara Anastasiou, CSC (siht.).

tr94

Kokous 24.4.2020 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Mervi Eskelinen (poistui klo 9:55); Mika Puukko (poissa klo 10:45-11:30); Tomi Kytölä; Ilmari Hyvönen; Totti Tuhkanen; Tuula Sumkin; Mikko Hartikainen; Riina Kosunen; Lara Anastasiou (siht.).

tr95

Kokous 15.5.2020 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Mervi Eskelinen; Erja Vitikka; Tomi Kytölä; Ilmari Hyvönen; Tuula Sumkin; Mikko Hartikainen; Riina Kosunen; Lara Anastasiou (siht.).

tr96

Kokous 12.6.2020 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Mervi Eskelinen; Erja Vitikka; Tomi Kytölä (klo 10-12); Tuula Sumkin; Mikko Hartikainen; Totti Tuhkanen; Mika Puukko; Riina Kosunen; Lara Anastasiou (siht.).

tr97

Kokous 28.8.2020 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Erja Vitikka; Tomi Kytölä; Ilmari Hyvönen; Tuula Sumkin; Totti Tuhkanen; Riina Kosunen; Lara Anastasiou (siht.).

tr98

Kokous 2.10.2020 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Erja Vitikka; Tomi Kytölä; Ilmari Hyvönen; Tuula Sumkin; Mika Puukko; Mikko Hartikainen; Totti Tuhkanen; Vesa Niemi, CSC; Riina Kosunen; Lara Anastasiou (siht.).

tr99

Kokous 30.10.2020 klo 9-12. Läsnä Mika Puukko, OKM (saapui klo 10); Mervi Eskelinen, OKM; Tomi Kytölä, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM (saapui klo 9.30); Erja Vitikka, OKM; Mikko Hartikainen, OPH (poissa klo 10-11.15); Lara Anastasiou, CSC (siht.); Riina Kosunen, TSK; Totti Tuhkanen, TY.

tr100

Kokous 15.12.2020 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.) Mika Puukko, OKM, Mervi Eskelinen, OKM, Tomi Kytölä, OKM, Erja Vitikka, OKM, Tuula Sumkin, OPH, Mikko Hartikainen, OPH, Vesa Niemi, CSC, Lara Anastasiou, CSC (siht.), Riina Kosunen, TSK, Totti Tuhkanen, TY.

tr101

Kokous 19.2.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.), Marjut Anderson, CSC (siht.), Mika Puukko, OKM, Mervi Eskelinen, OKM, Ilmari Hyvönen, OKM, Erja Vitikka, OKM, Tuula Sumkin, OPH, Heli Hiltunen, Tilastokeskus, Vesa Niemi, CSC, Riina Kosunen, Sanastokeskus, Totti Tuhkanen, TY.

tr102

Kokous 19.3.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.), Marjut Anderson, CSC (siht.), Tuula Sumkin, OPH, Petra Packalén, OPH, Heli Hiltunen, Tilastokeskus, Vesa Niemi, CSC, Riina Kosunen, Sanastokeskus, Totti Tuhkanen, TY.

tr103

Kokous 23.4.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.), Marjut Anderson, CSC (siht.), Tuula Sumkin, OPH, Tomi Kytölä, OKM, Ilmari Hyvönen, OKM, Petra Packalén, OPH, Heli Hiltunen,

Tilastokeskus, Vesa Niemi, CSC, Totti Tuhkanen, TY, Mika Puukko, OKM (osan aikaa), Riina Kosunen, Sanastokeskus.

tr104

Kokous 21.5.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.) (paikalla 9.40-12), Marjut Anderson, CSC (siht.), Tuula Sumkin, OPH, Tomi Kytölä, OKM (paikalla 9:00-9:50), Ilmari Hyvönen, OKM, Petra Packalén, OPH (10.40 saakka), Heli Hiltunen, Tilastokeskus, Vesa Niemi, CSC, Totti Tuhkanen, TY, Mika Puukko, OKM (osan aikaa), Riina Kosunen, Sanastokeskus.

tr105

Kokous 11.6.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.), Marjut Anderson, CSC (siht.), Tuula Sumkin, OPH, Tomi Kytölä, OKM (osan aikaa), Petra Packalén, OPH, Heli Hiltunen, Tilastokeskus, Totti Tuhkanen, TY, Erja Vitikka, OKM, Mika Puukko, OKM (osan aikaa), Riina Kosunen, Sanastokeskus.

tr106

Kokous 13.8.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.), Marjut Anderson, CSC (siht.), Tuula Sumkin, OPH, Ilmari Hyvönen, OKM, Tomi Kytölä, OKM (klo 11 lähtien), Petra Packalén, OPH, Heli Hiltunen, Tilastokeskus, Totti Tuhkanen, TY, Erja Vitikka, OKM (klo 9-11), Mika Puukko, OKM, Vesa Niemi, CSC (klo 9-10), Riina Kosunen, Sanastokeskus.

tr107

Kokous 10.9.2021 klo 9-12. Läsnä Tomi Kytölä (pj.) (klo 9-11), Marjut Anderson (siht.), Tuula Sumkin, Heli Hiltunen, Totti Tuhkanen, Erja Vitikka (klo 9-10), Riina Kosunen.

tr108

Kokous 15.10.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Mika Puukko, OKM; Mervi Eskelinen, OKM; Tomi Kytölä, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Erja Vitikka, OKM; Janne Loisa, OPH; Tuula Sumkin, OPH; Heli Hiltunen, Tilastokeskus; Totti Tuhkanen, TY; Riina Kosunen, Sanastokeskus (siht.)

tr109

Kokous 12.11.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Marjut Anderson, CSC (siht.); Mika Puukko, OKM; Mervi Eskelinen, OKM; Tomi Kytölä, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Janne Loisa, OPH; Tuula Sumkin, OPH (klo 10 jälkeen); Riina Kosunen, Sanastokeskus; Totti Tuhkanen, TY

tr110

Kokous 17.12.2021 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.) Mika Puukko, OKM Mervi Eskelinen, OKM Tomi Kytölä, OKM Erja Vitikka, OKM Janne Loisa, OPH Tuula Sumkin, OPH Heli Hiltunen, Tilastokeskus Riina Kosunen, Sanastokeskus Totti Tuhkanen, TY

tr111

Kokous 28.1.2022 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.), Mika Puukko, OKM, poistui klo 10.30 Mervi Eskelinen, OKM, saapui klo 11.30 Ilmari Hyvönen, OKM, saapui klo 9.30 Erja Vitikka, OKM, poistui klo 10.50 Tuula Sumkin, OPH, saapui klo 9.15 Mikko Hartikainen, OPH Heli Hiltunen, Tilastokeskus, poistui klo 11.49 Totti Tuhkanen, Turun yliopisto Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr112

Kokous 18.2.2022 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.), Mika Puukko, OKM, poistui klo 11.44; Mervi Eskelinen, OKM; Tomi Kytölä, OKM, saapui klo 9.23 ja poistui klo 9.52; Ilmari Hyvönen, OKM; Tuula Sumkin, OPH; Janne Loisa, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Heli Hiltunen, Tilastokeskus, poistui klo 10.58; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr113

Kokous 11.3.2022 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.), Mervi Eskelinen,

OKM, poistui klo 10.00; Ilmari Hyvönen, OKM, poistui klo 11.45; Erja Vitikka, OKM, poistui klo 10.57; Tuula Sumkin, OPH, pois klo 10.10 - 10.45; Janne Loisa, OPH; Mikko Hartikainen, OPH, poistui klo 10.30; Heli Hiltunen, Tilastokeskus; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr114

Kokous 1.4.2022 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Riina Kosunen, Sanastokeskus (siht.), Mervi Eskelinen, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Tuula Sumkin, OPH; Janne Loisa, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Heli Hiltunen, Tilastokeskus; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto

tr115

Kokous 13.5.2022 klo 9-11.35. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.), Mika Puukko, OKM, poistui klo 10; Erja Vitikka, OKM; Mervi Eskelinen, OKM; Ilmari Hyvönen, OKM; Janne Loisa, OPH; Heli Hiltunen, Tilastokeskus; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto, Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr116

Kokous 10.6.2022 klo 9-11. Läsnä Ilmari Hyvönen (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.), Mika Puukko, OKM, poistui klo 10.36; Tomi Kytölä, OKM, poistui klo 10.00; Erja Vitikka, OKM, poistui klo 10.30; Tuula Sumkin, OPH; Mikko Hartikainen, OPH, saapui klo 9.20; Heli Hiltunen, Tilastokeskus; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr117

Kokous 2.9.2022 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.), Mervi Eskelinen, OKM; Tomi Kytölä, OKM, poistui klo 10.30; Ilmari Hyvönen, OKM, poistui klo 10.44; Sofia Mursula, OPH, saapui klo 10.05; Mikko Hartikainen, OPH; Heli Hiltunen, Tilastokeskus; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr118

Kokous 7.10.2022 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.), Tomi Kytölä, OKM, poistui klo 10.00; Ilmari Hyvönen, OKM, poistui klo 11.12; Mikko Hartikainen, OPH, poistui klo 10.25; Mika Puukko, OKM, poissa klo 10.07 - 11.20; Erja Vitikka, OKM; Sanna Laiho, OPH; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr119

Kokous 4.11.2022 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.), poistui klo 11.45; Mika Puukko, OKM, poistui klo 11.06; Sanna Laiho, OPH; Sofia Mursula, OPH; Mikko Hartikainen, OPH; Heli Hiltunen, Tilastokeskus, poistui klo 10.55; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr120

Kokous 9.12.2022 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.) Mika Puukko, OKM, poissa klo 9.46 - 9.54; Sanna Laiho, OPH, poissa klo 10.03 - 10.13; Mikko Hartikainen, OPH; Heli Hiltunen, Tilastokeskus; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr121

Kokous 13.1.2023 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.); Mika Puukko, OKM, poistui klo 10.28; Mervi Eskelinen, OKM, paikalla klo 10.03 - 10.28; Ilmari Hyvönen, OKM, poistui klo 11.19; Erja Vitikka, OKM, saapui klo 10.25; Heli Hiltunen, Tilastokeskus, poissa klo 9.19 - 9.52; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus, saapui klo 9.40

tr122

Kokous 17.2.2023 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.); Ilmari Hyvönen, OKM, saapui klo 10.40; Sanna Laiho, OPH; Sofia Mursula, OPH; Mikko Hartikainen, OPH, saapui klo 9.20; Heli Hiltunen, Tilastokeskus; Petri Haltia, OKM; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tr123

Kokous 24.3.2023 klo 9-11.15. Läsnä Tero Huttunen, OKM (pj.); Riina Keto-Tokoi, CSC (siht.); Mervi Eskelinen, OKM, saapui klo 10.00; Mika Puukko, OKM; Erja Vitikka, OKM, poistui klo 9.59; Petri Haltia, OKM, saapui klo 10.12; Totti Tuhkanen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, Sanastokeskus

tsk29

Matkaviestinsanasto (TSK 29). Tekniikan Sanastokeskus. 2001.

TSV_vertaisarviointi

Tieteellisten Seurain Valtuuskunta: Lisätietoa vertaisarvioinnista. Saatavissa: <https://www.tsv.fi/fi/palvelut/tunnus/lisatietoa-vertaisarvioinnista> (24.9.2018)

tuva_perust_2021

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet 2021 (voimaantulo 1.8.2022) <https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/8332335>

Tyop_jarj_koul_san_2019

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto - oppisopimus- ja koulutussopimuskoulutuksen käsitteitä, Parasta DigiTukea -hanke ja opetus- ja kulttuuriministeriö, 2019 https://tsk.fi/tiedostot/pdf/Tyopaikalla_jarjestettavan_koulutuksen_sanasto.pdf

ua

Ulla Angervo, OPH

uvawww

Vaasan yliopiston verkkosivut

vaka_tyoryhma_2016

OKM:n varhaiskasvatuksen sanastotyöryhmä kevät 2016: Kirsi Alila, Tero Huttunen ym.

valter_mot

Valter – valtioneuvoston termipankki. Saatavissa: <http://mot.kielikone.fi/mot/valter/netmot.exe> (xx.xx.201x). www.valter.fi

vipunen

Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Saatavissa: <http://vipunen.fi> (xx.xx.2015)

virta_palvelu

Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon VIRTA-opintotietopalvelu <https://confluence.csc.fi/display/VIRTA/VIRTA-opintotietopalvelu>

VNK_kuukauden_terminit

Valtioneuvoston kanslia: Kuukauden terminit. Saatavissa: http://vnk.fi/toiminta/kielipalvelut/sanastot/pdf/Kuukauden_terminit_2012-2014.pdf (18.5.2014) http://vnk.fi/toiminta/kielipalvelut/sanastot/pdf/Kuukauden_terminit_2012-2014.pdf

VNK_muutoksenhakukaaviot_2020

Valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielipalveluiden toimialalta saadut luonnostiedostot, joissa on Kuntasananaston (VNK 2013) "Muutoksenhaku"-kaavion ja Tuomioistuinsananaston (VNK 2001) "Muutoksenhakukeinot"-kaavion tietueiden oheen kirjoitettu käsin termien englanninkielisiä vastineita. Vastineet ovat kuitenkin ainakin luonnoksiksi harkittuja; niitä on ollut työstämässä ainakin UM:n kääntäjä Päivi Koskelainen. Sanastokeskukseen saatu VNK:n Merja Flemingiltä 05/2020.

Vocabulary of Quality

Vocabulary of Quality (Terminfo 1994:5-6)

VYYwww

Vaasan yliopiston ylioppilaskunnan verkkosivut
<http://vyy.fi/>

wera

Wera, Opetushallituksen ylläpitämä koulutuksen ja siihen läheisesti liittyvien tilastotietojen raportointipalvelu
<https://www.data.oph.fi/wera/wera>

univ_och_hogskoleradet

Universitets- och högskolerådet
<https://www.uhr.se>

xdw

XDW-käsitemalli. RAKETTI-hankkeiden wiki-järjestelmä.
<https://rakettiviki.csc.fi/wiki/XDW/WebHome>

YOTwww

Ylioppilastutkintolautakunnan verkkosivusto
<http://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/>

YSR

JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmä

julkhyv

Ruotsin tai englannin vastine, jota mikään erikseen nimettävissä oleva kielityöryhmän kokous ei ole hyväksynyt, mutta jonka terminologi on arvioinut olevan niin luotettavasta lähteestä (esim. kielityöryhmän jäseniltä kokousten ulkopuolisessa sähköpostiviestinnässä), että se voidaan julkaista yhtä luotettavana kuin kielityöryhmien läpikäymät vastineet.
<http://jhsmeta.fi/>

169/1994_sv

Opetusministeriön päätös opetusministeriön suoritteiden maksullisuudesta (sv
Undervisningsministeriets beslut om avgifter för undervisningsministeriets prestationer)

531/2017_sv

Laki ammatillisesta koulutuksesta
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2017/20170531?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=11.8.2017%2F531#L9P86>

628/1998_sv

Perusopetuslaki (sv Lag om grundläggande utbildning) 21.8.1998/628
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980628>

629/1998_sv

Lukiolaki (sv Gymnasielag)

718/1984_sv

Peruskouluasetus (sv Grundskoleförordning) 12.10.1984/718

932/2014_sv

Ammattikorkeakoululaki (sv Yrkehögskolelag) 14.11.2014/932
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20140932>

852/1998_sv

Perusopetusasetus (sv Förordning om grundläggande utbildning) 20.11.1998/852
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980852>

986/1998_sv

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980986>

RP_117/2013_sv

<https://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2013/20130117.pdf>

RP_44/2012_sv

Hallituksen esityksen 44/2012 (Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yliopistolain 36 ja 38 §:n, ammattikorkeakoululain sekä opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain muuttamisesta) ruotsinkielinen käännös

<http://217.71.145.20/TRIPviewer/show.asp?>

tunniste=RP+44/2012&base=errp&palvelin=www.eduskunta.fi&f=WORD&kieli=ru

ophall_paatos_51/011/2009_sv

Opetushallituksen päätös opiskelijavalintarekisterin pitoon liittyvästä tarkemmasta aikataulusta 2010, määräys 51/011/2009 (ruotsinkielinen käännös)

<http://www.finlex.fi/data/normit/34971-oph510112009sv.pdf>

ophall_paatos_56/011/2009_sv

Määräys 15.12.2009 nro 56/011/2009 näyttötutkintojen ja näyttötutkintoihin valmistavan koulutuksen todistuksista (ruotsinkielinen käännös)

<http://www.finlex.fi/data/normit/34971-oph510112009sv.pdf>

ophall_paatos_45/011/2010_sv

Opetushallituksen päätös opiskelijavalintarekisterin pitoon liittyvästä tarkemmasta aikataulusta vuonna 2011, määräys 45/011/2010 (ruotsinkielinen käännös)

<http://www.finlex.fi/data/normit/36220-oph450112010sv.pdf>

ansökan_sekundär_skola_vanda

Vantaan kaupungin PDF-hakemuslomake toissijaiseen kouluun

http://www.vanda.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/135759_531152r.pdf

consecum_uppdragstutb

Consecumin verkkosivut, ei vuotta

<https://consensum.se/uppdragstutbildning/>

EC_reg_prof

European Commission Regulated professions database

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/

edu.fi

edu.fi, Opetushallituksen verkkopalvelu opetuksen ja oppimisen sekä niiden kehittämisen tueksi
www.edu.fi

edu_årsklocka

edu.fi, Opetushallituksen verkkopalvelu, Material för matfostran, undervisning och handledning - infosivu, 11.5.2016

elec.aalto.fi

Aalto-yliopiston elektrotekniikan verkkosivut, kontaktinformation-sivu, 19.5.2017

<http://elec.aalto.fi/sv/contact/services/>

föreningsresursen

Svenska folkskolans vänner r.f. -sivuston Utvärdering och uppföljning -sivu

https://www.foreningsresursen.fi/foreningsarbete/utvardering_och_uppfoljning/

examensinriktad_vuxenutbildning_antagning

Examensinriktad vuxenutbildning och utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen 2012 - Allmänna principer för antagning av studerande (Opetushallitus 2.5.2011)

<http://www.yhstudier.nu/assets/Filer/vuxenutbildningensrekommendation2012.pdf?>

esteeton_opas

Opetushallitus: Esteetön korkeakouluopiskelu / Högskolestudier för alla. 2010.

fisv_utbild_ordlista

Forskningscentralen för de inhemska språken: Finsk-svensk utbildningsordlista
http://kaino.kotus.fi/www/ordlistor/utbildningsordlista_05.html

FVU

Finlands virtuaaliyliopisto: FVU-info januari 2005
http://www.virtuaaliyliopisto.fi/sv/index/tiedotteet/2005/vy_svy_tiedote_0501_sve.html

hanken_handlingsplan

Hankenin suunnitelma vilppitapauksille, sivulla myös PDF-tiedosto ko. asiasta, 2015.
<https://www.hanken.fi/sv/studier/studieadministration/bestammelser/handlingsplan-vid-fusk>

hanken_kurser

Institutionen för nationalekonomi, teksti verkkosivuilta
<https://www.hanken.fi/sv/om-hanken/organisation/institutioner-och-amnen/institutionen-nationalekonomi/kurser>

hanken_studietjanster

Hankenin verkkosivut, Studietjänster 2018 -infosivu

HY_sanasto_perustutkinto

Helsingin yliopiston sanasto uusille opiskelijoille
<https://guide.student.helsinki.fi/sv/artikel/ordlista-den-nya-studenten>

hu_med_fak

Helsingfors universitet: Medicinska fakulteten: Urval
<http://www.med.helsinki.fi/svenska/grundexamina/urval/ansokan.html>

hu_studentservicen

Helsingfors universitet: Studentservicen -infosivu, 23.7.2018
<https://guide.student.helsinki.fi/sv/artikel/studentservicen>

hu_studieguiden

Helsingfors universitet: Svenska studieguiden
http://www.helsinki.fi/svenskaarenden/shb/ordlista_begrepp.htm

hu_verksamhetshandbok

Helsingfors universitets verksamhetshandbok
http://www.helsinki.fi/sivut2006/kvalitet/Toimintakasikirja_ruotsi_versio3_4_12.7.2012.pdf

individuellea_studieplaner

Individuellea studieplaner för universitetsstuderande; Ansela, Haapaniemi ja Pirttimäki
<https://docplayer.se/34535578-Individuellea-studieplaner.html>

into.aalto.fi

Aalto-universitetets studentportal
<https://into.aalto.fi/display/sv/masterarts/Avbrytande+av+studier>

Karlsson&Westerholm

Bob Karlsson (johtaja), Annika Westerholm (erityisasiantuntija) ym. / Opetushallitus / ruotsinkielinen koulutus (palaute kommenttikierrokselta 5.-29.5.2015)

kela_sv_mältidsstöd

Mältidsstöd-sivu Kelan verkkosivuilta, viim. muutettu 19.10.2017
<https://www.kela.fi/web/sv/maltidsstod>

kielitrv_sv

Ruotsin kielityöryhmä: Erja Antell, Aalto-yliopisto; Harriet Kurten, Åbo Akademi; Ninni Ojanen, Helsingin yliopisto; Martta Lindström, Helsingin yliopisto; Monica Nerdrum, Åbo Akademi; Suvi Remes, CSC (siht.); Pia Rydestedt, Aalto-yliopisto; Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Helena Strandell, Hanken;

Kuno Öhrman, Hanken.

kielitr_sv_01

Ruotsin kielityöryhmän kokous 30.5.2016 klo 13.30-15.30: Monica Nerdrum, Åbo Akademi; Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Riina Kosunen, TSK (siht.).

kielitr_sv_02

Ruotsin kielityöryhmän kokous 6.6.2016 klo 13.30-15.30: Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Monica Nerdrum, Åbo Akademi; Erja Antell, Aalto-yliopisto (klo 14.30-15.15); Riina Kosunen, TSK (siht.).

kielitr_sv_03

Ruotsin kielityöryhmän kokous 13.6.2016 klo 13.30-15.30: Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Erja Antell, Aalto-yliopisto; Riina Kosunen, TSK (siht.).

kielitr_sv_04

Ruotsin kielityöryhmän kokous 20.6.2016 klo 13.30-15.30: Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Erja Antell, Aalto-yliopisto; Riina Kosunen, TSK; Suvi Remes, CSC (siht.).

kielitr_sv_05

Ruotsin kielityöryhmän kokous 5.9.2016: Monica Nerdrum, Åbo Akademi; Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Tove Ahlskog-Pursiainen, Hanken; Outi Tasala, CSC (siht.).

kielitr_sv_06

Ruotsin kielityöryhmän kokous 11.10.2016: Monica Nerdrum, Åbo Akademi; Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Tove Ahlskog-Pursiainen, Hanken; Erja Antell, Aalto-yliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.).

kielitr_sv_07

Ruotsin kielityöryhmän kokous 2.11.2016: Erja Antell, Aalto-yliopisto; Lilian Sjöberg; Malin Stenström; Niina Arppe; Ninni Ojanen; Sabina Eerola; Tove Ahlskog, Hanken; Outi Tasala, CSC (siht.).

kielitr_sv_08

Ruotsin kielityöryhmän kokous 28.11.2016: Monica Nerdrum, Åbo Akademi; Sabina Eerola; Niina Arppe; Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Annika Keskinen, Arcada; Outi Tasala, CSC (siht.).

kielitr_sv_09

Ruotsin kielityöryhmän kokous 19.12.2016: Erja Antell, Aalto-yliopisto; Monica Nerdrum, Åbo Akademi; Sabina Eerola, Hanken; Tove Ahlskog-Pursiainen, Hanken; Lilian Sjöberg, Arcada; Outi Tasala, CSC (siht.).

kielitr_sv_10

Ruotsin kielityöryhmän kokous 6.2.2017: Kuno Öhrman, Hanken; Lilian Sjöberg; Monica Nerdrum, Åbo Akademi; Sabina Eerola; Erja Antell, Aalto-yliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.).

kielitr_sv_11

Ruotsin kielityöryhmän kokous 27.9.2017: Erja Antell, Aalto-yliopisto; Nike Parland; VNK; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.).

kielitr_sv_12

Ruotsin kielityöryhmän kokous 13.10.2017: Puck Sumelius, Helsingin yliopisto; Sabina Eerola, Hanken; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.).

kielitr_sv_13

Ruotsin kielityöryhmän kokous 1.12.2017: Nike Parland; VNK; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.) + Puck Sumeliuksen kirjalliset kommentit sähköpostissa

kielitr_ammatt_sv_01

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kokoukset 25.11.2022 ja 14.12.2022: Nyberg Victor (OKM), Rask Ingeborg (OPH), Parland Nike (VNK), Holmqvist Mats (VNK), Suonuuti Seija (Sanastokeskus)

kielitr_lukio_sv_01

Lukion ruotsin kielityöryhmän kokous 29.11.2018: Nike Parland, VNK; Mats Holmqvist, VNK; Patricia Karlsson, OPH; Pamela Granskog, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_sv_02

Lukion ruotsin kielityöryhmän kokous 11.1.2019: Nike Parland, VNK; Mats Holmqvist, VNK; Patricia Karlsson, OPH; Pamela Granskog, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_sv_03

Lukion ruotsin kielityöryhmän kokous 7.2.2019: Mats Holmqvist, VNK; Patricia Karlsson, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_sv_04

Lukion ruotsin kielityöryhmän kokous 1.3.2019: Mats Holmqvist, VNK; Patricia Karlsson, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_po_sv_01

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän työpaja 27.4.2022: Nike Parland, VNK; Mats Holmqvist, VNK; Patricia Karlsson, OPH; Mika Puukko, OKM; Erja Vitikka, OKM; Anu Ylisalmi, Sanastokeskus (siht.)

kielitr_po_sv_01

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän työpaja 18.5.2022: Nike Parland, VNK; Mats Holmqvist, VNK; Mika Puukko, OKM; Erja Vitikka, OKM; Anu Ylisalmi, Sanastokeskus (siht.)

kielitr_po_sv_01

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän työpaja 21.5.2022: Mats Holmqvist, VNK; Mika Puukko, OKM; Erja Vitikka, OKM; Anu Ylisalmi, Sanastokeskus (siht.)

Kokkolan_yliopistokeskus_verkkosivut

Karleby universitetscenter Chydenius
<http://www.chydenius.fi/sv>

kommunerna_pressmedd_okt2012

Finlands Kommunförbunds webbtjänst
<http://www.kommunerna.net/sv/kommunforbundet/media/pressmeddelanden/2012/10/Sidor/kommunerna-beredda-att-svara-utbildning.aspx>

linguee__fi_sv

Linguee-verkkosanakirja ja käännösten hakukone
<https://fi.linguee.com/suomi-ruotsi>

mariketo

Ketola, Mari; OPH:n harjoittelija, joka auttoi Marianne Portinia keväällä 2014 Vipusen termien ruotsin ja englannin termien kääntämisessä

MOT_ruotsi

MOT Ruotsi 2.0a suomi-ruotsi

notisum_förordning_2002:760

Förordning (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor
<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20020760.HTM>

oh_anvisning

Opetushallituksen ohje, 23.3.2016
https://www.oph.fi/download/175433_utarbetande_av_ordningsregler.pdf

okm_konstuniversitetsutredning

Konstuniversitetsutrednings arbetsgruppens promemoria
<http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2011/Taideyliopistoselvitys.html?lang=sv>

oh_disciplinära_ätgärder

Opetushallituksen ohjeet häiriköivän oppilaan varalle, ei vuotta
https://www.oph.fi/lagar_och_anvisningar/skollagstiftningen_vanliga_fragor/disciplinara_atgarder_och_atgarder_for_att_trygga_sakerheten_i_den_grundlaggande_utbildningen#Ge%20tills%C3%A4gelse%20om%20att%20%C3%A4mna%20klassrummet

okm_verkkosivut

Opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivut
www.minedu.fi

om_utvecklingsplan

Utbildning och forskning 2003-2008 - Utvecklingsplan
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2004/liitteet/opm_190_utvecklingsplan041203.pdf

ophall_sanasto

Opetushallitus: Opetushallinnon sanasto (fi-en-fi, fi-sv-fi)
<http://www03.oph.fi/sanasto/>

oph_grundexamen_i_turism

Grundexamen i turism 2009
http://www.oph.fi/download/116187_grundexamen_i_turism.pdf

opintopolku_e_perusteet

Opintopolku.fi-sivuston e-perusteet-palvelu.
<https://eperusteet.opintopolku.fi>

opintopolku_sv_rahoytus

Opintopolku.fi-sivuston Opintojen rahoitus -sivu.
<https://opintopolku.fi/wp/valintojen-tuki/opintojen-rahoytus/>

opsweb.seamk.fi

Seinäjoen ammattikorkeakoulu: OPS-rakenteen opintolistaus
http://opsweb.seamk.fi/opsweblista_opsohjelmat_sivu.php?opsrakenne=RAKME-2011&kieli=sv

PDT_kielitr_sv_01

Parasta digitukea -sanaston ruotsin kielityöryhmän kokoukset 12.3.2019 ja 19.3.2019. Paikalla Thomas Fant, Yrkesakademin i Österbotten; Annette Granberg, Keuda; Susanne Karlsson, Careeria; Nina Sandlin, Optima.

peda.net

TET-tori: Mihin peruskoulun jälkeen?
<http://www.peda.net/veraja/tori/huoltaja/opiskelemaan>

peda_porvoo

Peda-verkkosivuston Porvoon varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sivut
<https://peda.net/porvoo-borg%C3%A5vtis/pd/hphd/pkaadl>

pk

Päivi Kouki, Sanastokeskus TSK:n korkeakouluharjoittelija v. 2011; Sanastokeskuksen terminologi v. 2012->

polis

Poliisiammattikorkeakoulun ruotsinkieliset kotisivut
<http://www.poliisi.fi/poliisi/poliisioppilaitos/home.nsf/pages/indexsve>

porvoo_stadsstyrelsen

Porvoon kaupunginhallituksen asiakirja, 19.3.2018, Grundande av ett aktiebolag som anordnar yrkesutbildning i östra Nylands område

porvoo_verkkosivut

Porvoon kaupungin verkkosivut
www.porvoo.fi

puv.fi/sv/study

Vasa yrkeshögskola: Studierätt
<http://www.puv.fi/sv/study/opiskeluoikeus/>

raisanen

Utvärdering och bedömning av lärande – kontext och praxis
https://karvi.fi/wp-content/uploads/2015/01/OPH_0214.pdf

reformordlista_2017

Reformordlista för yrkesutbildningen, undervisnings- och kulturministeriet 04/2017. ((OKM:n ammatillisen koulutuksen reformisanaston pohjalta OKM:n rahoittamassa ruotsinkielisessä hankkeessa tehty reformisanaston ruotsinkielinen versio.))
<https://okm.fi/documents/1410845/4246307/Reformordlista+f%C3%B6r+yrkesutbildningen/3a919a60-1f22-482b-acf2-528f058cd841/Reformordlista+f%C3%B6r+yrkesutbildningen.pdf?t=1515050578000>

RSuursalmi

Riikka Suursalmi-Seppälä, Sanastokeskus TSK:n harjoittelija v. 2018

rwn

Regina Westermarck-Niskala, Opetushallitus

ronnholm_raisanen

Utvärdering stödjer utvecklingen – hur kan utvärderingens utveckling stödjas?
https://karvi.fi/wp-content/uploads/2014/10/KAN_13.pdf

sipoo_verkkosivut

Sipoon kaupungin verkkosivut
www.sipoo.fi

sivistysvantaa_klubbverksamhet

Sivistysvantaa.fi-verkkosivu, Dickursby skola, skolans klubbverksamhet
<http://www.sivistysvantaa.fi/dickursbyskola/artikkelit/aktuellt/skolansklubbverksamhet.html>

spsm.se

Ruotsalainen specialpedagogiska skolmyndigheten -sivusto, uutinen otsikolla Råd om betyg och anpassad bedömning, 11.12.2017
<https://www.spsm.se/kurser--aktiviteter/nyheter/nyheter/rad-om-betyg-och-anpassad-bedomning/>

stat_meta_luokitukset

Tilastokeskuksen verkkosivut, 94120: Intressebevakning inom yrkesorganisationer -sivu, 2008
http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/94120_sv.html

studieinfo

Opetushallituksen Koulutusnetti-sivuston ruotsinkielinen versio Studieinfo
www.studieinfo.fi

starsoft_verkkosivu

StarSoft Oy (skoladministrationsprogram)

www.starsoft.fi

stat.fi

Tilastokeskuksen ruotsinkieliset verkkosivut
http://www.stat.fi/meta/kas/oppilait_omtyyp_sv.html

stat.fi_forsknings- och_utvecklingsverksamhet_(FoU)

Dataskyddsbeskrivning 29.3.2018: Forsknings- och utvecklingsverksamhet (FoU)

https://www.stat.fi/meta/tietosuojaselosteet/tutka_tietosuojaseloste_tutkimus_ja_kehittamistoiminta_sv.html

stat.fi_insamling

Insamling av uppgifter om lärare 2010

http://www.tilastokeskus.fi/keruu/opop/ru_vapaan_sivistystyon_paatoimiset_opettajat_tayttoohje.pdf

studeranderespons_vnk

Studeranderespons ska påverka finansieringen av yrkesutbildning, Valtioneuvostonkanslian julkaisema uutinen, 4.6.2018

https://minedu.fi/sv/artikel/-/asset_publisher/opiskelijapalautteet-vaikuttamaan-ammattillisen-koulutuksen-rahoitukseen

su_ru_sanakirja

Cantell, Ilse & Nina Martola 2004. Suomi-ruotsi-suursanakirja. 3. tarkistettu ja päivitetty painos, 2. laitos 2004. Juva: WSOY.

superliitto.fi

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto: Grundexamen inom läkemedelsbranschen

<http://www.superliitto.fi/sv/Yrkesm%C3%A4ssig%20intressebevakning/Yrkesinriktade%20grundamina/Grundexamen%20inom%20%C3%A4kemedelsbranschen%20%282010%29/>

synergia_glossarygroup

(CSC:n koordinoiman?) korkeakoulujen Synergia-ryhmän Glossary Group [26.9.2016 Glossary Group siirrettiin osaksi tietovirta- ja sanastotyön koordinaatiokokonaisuutta, Tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmän alaisuuteen.]

synergia_ruotsi

(CSC:n koordinoiman?) korkeakoulujen Synergia-ryhmän Glossary Group: Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon termien ruotsinkieliset versiot

[https://confluence.csc.fi/display/OPI/2013_01_09+VIRTA-termit+ruotsiksi+\(viitattu+14.2.2013\)](https://confluence.csc.fi/display/OPI/2013_01_09+VIRTA-termit+ruotsiksi+(viitattu+14.2.2013))

synergia_ruotsi_20130227

(CSC:n koordinoiman?) Synergia-ryhmän Glossary Group: Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon termien ruotsinkieliset versiot, päivitetty 27.2.2013 (dokumentti saatu CSC:n Paula Merikon kautta)

termitalkoot

Tietotekniikan termitalkoot (Sanastokeskuksen koordinoima yleishyödyllinen sanastotyöhanke)

<http://www.tsk.fi/tsk/termitalkoot/>

TKU_verkkosivut_sv

Turun kaupungin ruotsinkieliset verkkosivut

<http://www.turku.fi/public/default.aspx?nodeid=23>

ToveAhlskog

Tove Ahlskog-Pursiainen, Specialsakkunnig / Special Advisor, Rektorsämbetet / Rector's office, Hanken

vanda_gymnasieutbildning

Vantaan kaupungin verkkosivut, Studier i gymnasiet -sivu

http://www.vanda.fi/smabarnspedagogik_och_utbildning/gymnasie-_och_yrkesutbildning/gymnasieutbildning/studier_i_gymnasiet

vanda_anmälan

Vantaan kaupungin verkkosivut, Anmälan till skolan för läsåret 2018-19 sker 8-26.1.2018 -ilmoitussivu
http://www.vanda.fi/smabarnspedagogik_och_utbildning/grundlaggande_utbildning/att_borja_skolan/anmalan_till_skola

vikarier_starsoft

Ruotsinkielinen vikarier/substitutes/sijaiset-lomake
<http://starsoft.fi/cgi-bin/kantacgi?sijaiset&svenska>

visma_gymnasieförberedande

Gymnasieförberedande läroplan -infosivu verkossa, 28.9.2015
<http://help.starsoft.fi/?q=node/14534>

vm_utredning

En livskraftig kommun- och servicestruktur - Utredning av strukturgruppen för kommunförvaltningen: DEL I Utredningsdel
http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/03_kommunerna/20120206Enlivs/001_Kuntaudistus_sve_osa_I_finaaliNETTI.pdf

Wendelin_ÅA

Charlotta Wendelin, project manager, Handelshögskolan vid Åbo Akademi

wikisanakirja

vapaasti muokattava sanakirja
<https://fi.wiktionary.org/wiki/Wikisanakirja:Etusivu>

ylioppilastutkinto_sv

Ylioppilastutkinto.fi-sivuston ruotsinkieliset sivut, Poänggränser och bestämning av vitsord, 2018?
<https://www.ylioppilastutkinto.fi/sv/studentexamen/poanggraenser>

yrke2025

Yrke 2025
<http://www.edu.fi/yrke2025>

ysinjalkeen.fi

Helsingin kaupungin Opetusviraston sivusto toisen asteen opintoihin hakeville nuorille
<http://www.ysinjalkeen.fi/se/>

yths_palvelut

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö
<https://www.yths.fi/sv/shvs-2/shvs-2021/tjanster/>

ÅA_pedagogik

Åbo Akademi: Pedagogiska studier, ämneslärare
<https://www.abo.fi/pedagogiska-studier-amneslarare/>

1295/2013_en

Act on the Finnish Education Evaluation Centre (Unofficial translation)
<https://karvi.fi/wp-content/uploads/2016/05/3-Act-on-FINEEC.pdf>

ammattillisen_reformisan_en

Opetushallitus: Ammatillisen koulutuksen reformisanasto englanniksi
https://www.oph.fi/download/190447_Reformisanasto_englanniksi.pdf

curriculumprep_2014

Opetushallituksen julkaisu: National core curriculum for preparatory education for general upper secondary education 2014
https://www.oph.fi/download/158820_national_core_curriculum_for_preparatory_education_for_general_upper_second.pdf

efroberg

Essi Fröberg, valtioneuvoston kanslian (kääntäjä/terminologi-?)korkeakouluharjoittelija, touko-kesäkuu 2018

eacea_assessment

Assessment in single-structure education / Finland

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/finland/assessment-single-structure-education_en

icee

The Innovation Cluster for Entrepreneurship Education -projektin verkkosivut

<http://icee-eu.eu/>

HY_sanasto_tohtori

Glossary for new doctoral students

<https://guide.student.helsinki.fi/en/article/glossary-new-doctoral-students>

HY_sanasto_perustutkinto

Helsingin yliopiston sanasto uusille opiskelijoille

<https://guide.student.helsinki.fi/en/article/vocabulary-new-students>

HYavoin_en

Helsingin avoimen yliopiston englanninkieliset verkkosivut

<https://www.helsinki.fi/en/open-university>

karvi_ext_en

External evaluation

<https://karvi.fi/en/higher-education/external-evaluation/>

karvi_en

Karvin kehittämissuosituksien englanniksi / Development recommendations

<https://oppimisenarviointi.karvi.fi/app/uploads/sites/36/2019/09/Kehitt%C3%A4missuosituksien-englanniksi.pdf>

kielitr_amm_en_01

Ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmän kokoukset 26.11.2019, 9.1.2020 ja 16.1.2020:

Merja Fleming, Päivi Creber, Tomi Kytölä, Seija Rasku

kielitr_amm_en_02

Ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmän kokous 20.2.2020: Merja Fleming, Päivi Creber,

Seija Rasku, Riina Kosunen

kielitr_en

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä: Merja Fleming, VNK/OKM; Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Anna Naukkarinen, Tampereen teknillinen yliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Päivi Tikkanen, Taideyliopisto; Suvi Remes, CSC (siht.); Tina Seidel, Helsingin yliopisto.

kielitr_en_01

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 31.5.2016: Merja Fleming, VNK; Bill Hellberg, Aalto-yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Riina Kosunen, TSK (siht.).

kielitr_en_02

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 7.6.2016: Merja Fleming, VNK; Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Riina Kosunen, TSK (siht.).

kielitr_en_03

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 17.6.2016: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Riina Kosunen, TSK (siht.).

kielitr_en_04

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 21.6.2016: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin

yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Riina Kosunen, TSK, Suvi Remes, CSC (siht.).

kielitr_en_05

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 30.8.2016: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Bill Hellberg, Aalto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Suvi Remes, VM (siht.)

kielitr_en_06

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 15.9.2016: Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_07

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 12.10.2016: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Ulrika Sundelin, Opetushallitus; Merja Fleming, VNK; Bill Hellberg, Aalto-yliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_08

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 3.11.2016: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Niina Arppe; Ulrika Sundelin, Opetushallitus; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_09

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 23.11.2016: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Bill Hellberg, Aalto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_10

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 9.12.2016: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_11

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 15.12.2016: Ulrika Sundelin, Opetushallitus; Bill Hellberg, Aalto; Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_12

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 12.1.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_13

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 26.1.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Bill Hellberg, Aalto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_14

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 1.2.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Ulrika Sundelin, Opetushallitus; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_15

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 21.2.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Mirva Huhta; Antti Koskinen; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_16

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 8.3.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Mirva Huhta; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_17

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 22.3.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Ulrika Sundelin, Opetushallitus; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_18

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 27.4.2017: Bill Hellberg, Aalto; Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Mirva Huhta; Ulrika Sundelin, Opetushallitus; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Outi Tasala, CSC (siht.)

kielitr_en_19

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 27.9.2017: Bill Hellberg, Aalto; Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Anna Naukkarinen, XX; Antti Koskinen, Turun yliopisto; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.)

kielitr_en_20

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 6.10.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.)

kielitr_en_21

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 27.10.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Antti Koskinen, TY; Bill Hellberg, Aalto; Antti Laitinen, CSC (siht.)

kielitr_en_22

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 17.11.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Antti Koskinen, TY; Bill Hellberg, Aalto; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.)

kielitr_en_23

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 1.12.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Merja Fleming, VNK; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Antti Koskinen, TY; Bill Hellberg, Aalto; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.)

kielitr_en_24

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 8.12.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Antti Koskinen, TY; Bill Hellberg, Aalto; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.)

kielitr_en_25

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 20.12.2017: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Antti Koskinen, TY; Bill Hellberg, Aalto; Antti Laitinen, CSC (siht.)

kielitr_en_26

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 2.2.2018: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Minna Salomaa, Taideyliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto-yliopisto; Antti Koskinen, TY (klo 9-9.50); Bill

Hellberg, Aalto; Riina Kosunen, TSK; Antti Laitinen, CSC (siht.)

kielitr_en_27

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kokous 23.11.2018: Irma Hallberg-Rautalin, Helsingin yliopisto; Vilja Pitkänen, Aalto; Bill Hellberg, Aalto; Merja Fleming, VNK; Riina Kosunen, TSK (siht.).

kielitr_lukio_en_01

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 21.6.2018: Anu Halvari, OPH; Merja Fleming, VNK; Heidi Aholainen, VNK; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_02

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 29.6.2018: Merja Fleming, VNK; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_03

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 6.7.2018: Merja Fleming, VNK; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_04

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 10.7.2018: Merja Fleming, VNK; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_05

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 17.8.2018: Merja Fleming, VNK; Anu Halvari, OPH; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_06

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 14.9.2018: Merja Fleming, VNK (noin klo 14 saakka); Anu Halvari, OPH; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_07

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 24.9.2018 klo 14-16: Merja Fleming, VNK (noin klo 14.45-16); Anu Halvari, OPH; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_08

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 8.10.2018 klo 14-16: Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_09

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 19.10.2018 klo 13-15: Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Merja Fleming, VNK (noin klo 14-15); Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_10

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 5.11.2018 klo 14-16: Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Merja Fleming, VNK; Anu Halvari, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_11

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 26.11.2018 klo 14-16: Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio (klo 14-15); Merja Fleming, VNK; Anu Halvari, OPH (klo 15-16); Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_12

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 5.12.2018 klo 13-15: Anu Halvari, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_13

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 18.12.2018 klo 9-11: Merja Fleming, VNK; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Anu Halvari, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_14

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 29.1.2019 klo 14-16: Merja Fleming, VNK; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_15

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 26.3.2019 klo 14-16: Päivi Creber, VNK; Merja Fleming, VNK; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_16

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 1.4.2019 klo 14-16: Päivi Creber, VNK; Merja Fleming, VNK; Anu Halvari, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_17

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 29.4.2019 klo 14-16 ja 3.5.2019 klo 14-16: Merja Fleming, VNK (29.4. vain klo 14-15); Anu Halvari (vain 29.4.), OPH; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_18

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 20.5.2019 klo 14-16: Anu Halvari, OPH; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Päivi Creber, VNK; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_19

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 26.6.2019 klo 9-11: Anu Halvari, OPH; Päivi Creber, VNK; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_20

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 14.2.2020 klo 9-11: Merja Fleming, VNK; Maarit Luhtala, Tammerkosken lukio; Anu Halvari, OPH (klo 10-11); Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_21

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 27.2.2020 klo 9-11: Merja Fleming, VNK; Anu Halvari, OPH; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_22

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 31.3.2020 klo 13-15: Merja Fleming; Anu Halvari; Maarit Luhtala; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_23

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 21.4.2020 klo 8-9.30: Merja Fleming; Anu Halvari; Maarit Luhtala; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_24

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 7.5.2020 klo 8-9.30: Merja Fleming; Anu Halvari; Maarit Luhtala; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_25

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 19.5.2020 klo 14-16: Merja Fleming; Anu Halvari; Maarit Luhtala; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_26

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 2.6.2020 klo 14-16: Merja Fleming; Anu Halvari; Maarit Luhtala; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_27

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 24.6.2020 klo 10-12: Merja Fleming; Anu Halvari; Maarit Luhtala; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_28

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 14.9.2020 klo 13-15: Merja Fleming; Anu Halvari; Maarit Luhtala; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_lukio_en_29

Lukion englannin kielityöryhmän kokous 22.10.2020 klo 13-15: Merja Fleming; Anu Halvari; Maarit Luhtala; Riina Kosunen, TSK (siht.)

kielitr_po_en_01

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 10.6.2022: Merja Fleming, Mika Puukko (OKM), Erja Vitikka (OKM), Anita Varsa (OPH), Annamari Kajasto (OPH), Riina Kosunen.

kielitr_po_en_02

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 21.6.2022: Merja Fleming, Mika Puukko (OKM), Erja Vitikka (OKM), Annamari Kajasto (OPH), Riina Kosunen.

kielitr_po_en_03

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 11.8.2022: Merja Fleming, Erja Vitikka (OKM), Annamari Kajasto (OPH), Mika Puukko (OKM), Riina Kosunen.

kielitr_po_en_04

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 26.8.2022: Merja Fleming, Erja Vitikka (OKM), Annamari Kajasto (OPH), Anita Varsa (OPH), Mika Puukko (OKM), Riina Kosunen.

kielitr_po_en_05

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 9.9.2022: Teijo Koljonen (OPH) (aikuisten perusopetuksen käsitteiden ajan); Merja Fleming, Erja Vitikka (OKM), Annamari Kajasto (OPH), Riina Kosunen.

kielitr_po_en_06

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 30.9.2022: Merja Fleming, Erja Vitikka, Annamari Kajasto, Anita Varsa, Mika Puukko, Riina Kosunen.

kielitr_po_en_07

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 21.10.2022: Teijo Koljonen (OPH) (aikuisten perusopetuksen käsitteiden ajan); Merja Fleming, Erja Vitikka, Annamari Kajasto, Anita Varsa, Mika Puukko, Riina Kosunen.

kielitr_po_en_08

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 11.11.2022 klo 12-13.30: Merja Fleming, Erja Vitikka, Anita Varsa (klo 12-13), Mika Puukko, Riina Kosunen.

kielitr_po_en_09

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 2.12.2022: Merja Fleming, Erja Vitikka, Anita Varsa, Mika Puukko, Riina Kosunen.

kielitr_po_en_10

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 12.1.2023: Merja Fleming, Erja Vitikka, Anita Varsa, Mika Puukko, Annamari Kajasto, Riina Kosunen.

kielitr_po_en_11

Perusopetuksen englannin työryhmän kokous 2.2.2023: Merja Fleming, Erja Vitikka, Anita Varsa, Annamari Kajasto, Anu Halvari (OPH, lukiokoulutuksen asiantuntijana), Riina Kosunen.

Lainsäädäntösanasto_2017

Lainsäädäntösanasto, valtioneuvoston kanslia, 21.4.2017

LOPS_2015_en

Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015, englanninkielinen käännös

MFleming

Merja Fleming, kielenkääntäjä, valtioneuvoston hallintoyksikkö / käännös- ja kielitoimiala

MOT_englanti

MOT Englanti 4.6 suomi-englanti

minedu_en

Opetus- ja kulttuuriministeriön englanninkieliset nettisivut
<http://minedu.fi/en>

nat_plan_en

National Education Evaluation Plan 2016-2019
<https://karvi.fi/app/uploads/2016/05/2-National-Education-Evaluation-Plan-2016-2019.pdf>

nutshell_OPH

Opetushallituksen julkaisu: Finnish education in a nutshell
https://www.oph.fi/download/146428_Finnish_Education_in_a_Nutshell.pdf

oph_2014:9_en

The implications of using skills tests as basis for a national evaluation system in Finland
https://karvi.fi/wp-content/uploads/2014/09/OPH_0705.pdf

ophall_sanasto_en

Opetushallinnon sanasto (fi-en)
http://www03.oph.fi/sanasto/listaakaikki_e.asp

opintopolku_en

Opintopolku: Preparatory education for upper secondary vocational education and training
<https://studyinfo.fi/wp2/en/vocational-education-and-training/preparatory-education-for-vocational-education/>

Oxford_ALD_2010

Oxford Advanced Learner's Dictionary, 8th edition, 2010

peer_feedback

Ngar-Fun Liu & David Carless: Peer feedback: The learning element of peer assessment
https://www.researchgate.net/publication/253967244_Peer_feedback_The_learning_element_of_peer_assessment

POPS_2014_en

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, englanninkielinen käännös

ressu_en

Ressun lukion englanninkieliset nettisivut
<https://www.hel.fi/ressul/fi/kansainvalisyys/in-english/in-english>

starsoft_lomake_en

Starsoftin verkkosivuilta löytyvät englanninkieliset lomakkeet ammatillisen koulutuksen reformia (2018) varten: koulutussopimuslomake, oppisopimuslomake, HOKS-lomake
<https://help.starsoft.fi/?q=node/8951>

Tuni_käsikirja

Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun nettisivut (asiasanahaku)
<https://www.tuni.fi/opiskelijanopas/kasikirja/tamk?search>

tilastokeskus_kasitteisto

Tilastokeskuksen käsitteistö (fi – sv – en)
<http://www.stat.fi/meta/kas/index.html>

turku.fi_en

Turun kaupungin englanninkieliset verkkosivut
<https://www.turku.fi/en/>

quality_en

Quality and Evaluation in Finnish Schools
https://blogs.helsinki.fi/kupoli-unit/files/2020/12/Kauko_Varjo_and_Pitka%CC%88nen_Quality_and_Evaluation_in_Finnish_Schools_final.pdf

ulapland.fi

Lapin yliopiston nettisivut > tutkijakoulutus > pohjoiset kulttuurit ja kestävä luonnonvarapolitiikka
Suomeksi: <https://www.ulapland.fi/FI/Tutkimus/Tutkijakoulutus/Vaitoskirjatutkijalle/Pohjoiset-kulttuurit-ja-kestava-luonnonvarapolitiikka/Temaattiset-opinnot> -- Englanniksi:
<https://www.ulapland.fi/EN/Research/Doctoral-education/For-doctoral-candidates/Northern-cultures-and-natural-resource-politics>

yths_palvelut

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö
<https://www.yths.fi/en/fshs/fshs-2021/services-2/>

vaka_tr_01

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous xx.xx.2016 klo xx-xx. Läsnä Tero Huttunen, OKM; N.N., OPH; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_02

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 16.06.2016 klo 09-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_03

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 17.08.2016 klo 12-15. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_04

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 12.09.2016 klo 12-15. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK; Taneli Teerikorpi (kuunteluoppilas, OKM).

vaka_tr_05

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 27.09.2016 klo 12-15. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_06

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 13.10.2016 klo 12-15. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_07

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 11.11.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_08

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 9.12.2016 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_09

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 31.3.2017 klo 9-10.30. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_10

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 5.5.2017 klo 9-12. Läsnä Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_11

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 18.5.2017 klo 9-12. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_12

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 2.6.2017 klo 9-11.30. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_13

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 19.6.2017 klo 9-11.30. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Kirsi Alila, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_14

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 13.4.2018 klo 9-11.30. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Marjaana Larpa, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_15

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 27.4.2018 klo 9-12.00. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Marjaana Larpa, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_16

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 14.5.2018 klo 13-16. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Kirsi Alila, OKM; Marjaana Larpa, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr_17

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 29.5.2018 klo 9-11.30. Läsnä Tero Huttunen, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Kirsi Alila, OKM; Marjaana Larpa, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

1295/2013

Laki Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta 30.12.2013

540/2018

Varhaiskasvatustalaki 540/2018

36/1973

Varhaiskasvatustalaki 11.5.2016

239/1973

Asetus lasten päivähoidosta 16.3.1973

272/2005

Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 29.4.2005

763/1994

Terveystensuojelulaki

HE 40/2018

Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatustalaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Esiopetuksen_perusteet2016

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, Määräykset ja ohjeet 2016:1, OPH

OKM 2021:13

Kehityksen ja oppimisen tuki sekä inklusiivisuus varhaiskasvatuksessa, OKM julkaisu 2021:13
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162927/OKM_2021_13.pdf

VAKAtuki luonnos

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varhaiskasvatustalain muuttamisesta (tuki, ehd. voimaan 1.8.2022)

Vasu2005

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Stakes - oppaita 56, 2005 2. p

Vasu2017_luonnos

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, luonnos 21.6.2016, OPH

Vasu2016

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, 18.10.2016

vasu2018

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018

vk-perus

Valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman peruste-asiakirjan luonnos 2016, ote määritelmistä Kirsi Alilalta

Alila-Portell2008

Alila, Portell: Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2008:14, Leikkitoiminnasta avoimeen varhaiskasvatukseen

JHS195

HS 195 Toimipaikan ja toimipaikkaan liittyvien käsitteiden määritelmät, hyväksytty 2015-10-14

Esitys20160120

Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaiksi sekä laeiksi varhaiskasvatustilain 13 §:n ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta 20.1.2016

karvi_laatu

Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset
https://karvi.fi/wp-content/uploads/2018/10/KARVI_Perusteet-ja-suositukset_web.pdf

Kuntakysely2013

THL: Lasten päivähoito 2013 – Kuntakyselyn osaraportti

Loimaa-varhaiskasvatus

<http://www.varhaiskasvatus.profiili.fi>

Sosiaali-tietok

Sosiaalihuollon tietokomponenttien sanasto v. 3.0, THL 2015

Uvilan kunnan tehtävänkuvaukset

docplayer.fi Uvilan kunnan tehtävänkuvaukset, esim: <http://docplayer.fi/7800653-Lastenhoitaja-vastaa-omalta-osaltaan-lapsen-ja-lapsiryhman-hoidosta-kasvatuksesta-ja-opetuksesta-lapsen-ikatason-mukaan-yhdessa-perheiden-kanssa.html>

vaka_tr2019_01

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 1.11.2019 klo 12-15. Läsnä Liisi Hakalisto, OKM; Marjaana Larpa, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2019_02

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 29.11.2019 klo 12-15. Läsnä Liisi Hakalisto, OKM; Marjaana Larpa, OKM; Tarja Kahiluoto, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2021_1

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 18.10.2021 klo 12-15. Läsnä Liisi Hakalisto, OKM; Mervi Eskelinen, OKM; Heidi Sairanen, OPH; Laura von der Hagen, OPH; Charlotta Rehn, OPH; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2021_2

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 8.10.2021 klo 12-13.30. Läsnä Liisi Hakalisto, OKM; Mervi Eskelinen, OKM; Heidi Sairanen, OPH; Laura von der Hagen, OPH; Mika Tuononen, Tilastokeskus; Marika Wegelius, Tilastokeskus; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2021_3

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 8.11.2021 klo 13-15. Läsnä Liisi Hakalisto, OKM; Mervi Eskelinen, OKM; Heidi Sairanen, OPH; Laura von der Hagen, OPH; Mika Tuononen, Tilastokeskus; Marika Wegelius, Tilastokeskus; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2021_4

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 24.11.2021 klo 13-15. Läsnä Liisi Hakalisto, OKM; Mervi Eskelinen, OKM; Heidi Sairanen, OPH; Laura von der Hagen, OPH; Mika Tuononen, Tilastokeskus; Marika Wegelius, Tilastokeskus; Seija Suonuuti, TSK. Lisäksi sähköpostivarmistukset 24.11.2021 - 1.12.2021

vaka_tr2022_1

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 22.4.2022 klo 13-16. Läsnä Liisi Hakalisto, OKM; Mervi Eskelinen, OKM; Heidi Sairanen, OPH; Kirsi Alila, OKM; Kaisa Kotomäki (OKM); Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2022_2

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 12.5.2022 klo 9.30-10.30. Läsnä Mervi Eskelinen, OKM; Heidi Sairanen, OPH; Kaisa Kotomäki (OKM); Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2022_3

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 20.5.2022 klo 8.30-10.00. Läsnä Mervi Eskelinen, OKM; Heidi Sairanen, OPH; Kaisa Kotomäki (OKM); Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2022_4

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 7.6.2022 klo 14.00-16.00. Läsnä Mervi Eskelinen, OKM; Kaisa Kotomäki (OKM); Kirsi Alila, OKM; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2022_5

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 15.8.2022 klo 12.30-13.00. Läsnä Mervi Eskelinen, OKM; Kaisa Kotomäki (OKM); Heidi Sairanen, OPH; Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2022_6

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 6.9.2022 klo 11.30-13.00. Läsnä Mervi Eskelinen, OKM; Kaisa Kotomäki (OKM); Kirsi Alila (OKM); Seija Suonuuti, TSK.

vaka_tr2022_7

Varhaiskasvatussanastotyöryhmän kokous 28.9.2022 klo 10.30-23.00. Läsnä Mervi Eskelinen, OKM; Kaisa Kotomäki (OKM); Kirsi Alila (OKM); Kati Costiander (OPH); Seija Suonuuti, TSK.

1295/2013_sv

Laki Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (Lag om Nationella centret för utbildningsutvärdering) 30.12.201

36/1973_sv1295/2013_sv

Varhaiskasvatuslaki (Lag om småbarnspedagogik) 11.5.2016

239/1973_sv

Asetus lasten päivähoidosta (Förordning om barndagvård) 16.3.1973

812/2000_sv

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (Lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården) 22.9.200

Esiopetuksen_perusteet2016_sv

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, Määräykset ja ohjeet 2016:1, OPH (Grunderna för förskoleundervisningens läroplan)

HE 40/2018_sv

Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om småbarnspedagogik)

hel.fi

Helsingin kaupungin verkkosivut
www.hel.fi

JHS195-sv

JHS 195 Toimipaikan ja toimipaikkaan liittyvien käsitteiden määritelmät (Definitioner för arbetsställe och andra relaterade termer) 2015-10-14

karvi_utvärdering_sv

Pilotprojekt med nationella utvärderingsverktyg för småbarnspedagogiken
https://karvi.fi/wp-content/uploads/2021/09/KARVI_2121.pdf

okm_verkkosivut_sv

<http://www.minedu.fi/OPM/?lang=sv>

ophall_sanasto_sv

Opetushallinnon sanasto (fi-sv)
http://www03.oph.fi/sanasto/listaakaikki_r.asp

OPHwww_sv

Opetushallituksen verkkosivut www.oph.fi, ruotsinkielinen

studieinfo_vaka_sv

Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018: Utvärdering och utveckling av den pedagogiska verksamheten
<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/sv/varhaiskasvatus/1266381/tekstikappale/2013501>

RP80/2015rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om småbarnspedagogik och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

VAKAtuki luonnos sv

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta, ruotsin käännös (tuki, ehd. voimaan 1.8.2022)

Tilastokeskus_sv

http://www.stat.fi/index_sv.html

vaka_tr-sv_01

Vashaiskasvatuksen ruotsinkielisen ryhmän kokous 4.11.2016; Seija Suonuuti, Tarja Kahiluoto, Charlotta Rehn, Anna Mikander

vaka_tr-sv_02

Vashaiskasvatuksen ruotsinkielisen ryhmän kokous 17.11.2016; Seija Suonuuti, Tarja Kahiluoto, Charlotta Rehn, Anna Mikander sekä Mats Holmqvistin sijalla Nike Parland

vaka_tr-sv_03

Vashaiskasvatuksen ruotsinkielisen ryhmän kokous 19.12.2016; Seija Suonuuti, Tarja Kahiluoto, Charlotta Rehn, Anna Mikander sekä Mats Holmqvistin sijalla Nike Parland

vaka_tr-sv_04

Vashaiskasvatuksen ruotsinkielisen ryhmän kokous 9.6.2016; Seija Suonuuti, Tarja Kahiluoto, Charlotta Rehn, Anna Mikander, Nike Parland

vaka_tr-sv_05

Vashaiskasvatuksen ruotsinkielisen ryhmän kokous 5.6.2018; Seija Suonuuti, Tarja Kahiluoto, Charlotta Rehn, Anna Mikander, Nike Parland, Malin Eriksson

vaka_tr-sv_2021

Varhaiskasvatuksen ruotsinkielien ryhmän kokous 7.12.2021: Seija Suonuuti, Charlotta Rehn, Liisi Hakalisto, Mervi Eskelinen, Heidi Sairanen

vaka_tr-sv_2022

Varhaiskasvatuksen ruotsinkielien ryhmän kokous 24.10.2022: Seija Suonuuti, Charlotta Rehn, Kaisa Kotomäki. Charlotta Rehn kerännyt termit alustavasti.

Vasu2005_sv

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Stakes - oppaita 56, 2005 2. p (Grunderna för planen för småbarnsfostran)

vasu2022_sv

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, OPH -700-2022 (Grunderna för planen för småbarnsfostran 2022)

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/8286692>

540/2018_en

Varhaiskasvatustilaki 540/2018, englannin käännös

amk_asiakas

Kristiina Korpi 2018: Asiakastyytyväisyys varhaiskasvatuspalveluiden laadunkehittämisen tukena https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/151065/korpi_kristiina.pdf.pdf

amk_peda

Lankinen 2018: Lapsilähtöinen pedagogisen toiminnan arviointi: ohjeistus palautetaulun ja kuvien käyttöön toiminnallisessa palautteenkeruussa Lahden Montessori-leikkikoulussa <https://www.theseus.fi/handle/10024/142384>

okm_verkkosivut_en

<https://minedu.fi/en/frontpage>

vaka_tr-en_01

Varhaiskasvatuksen englannin vastineita pohtinut työryhmä (kokoontunut 5.10. 2018 ja 12.10.2018); Merja Fleming VNK, Niina Elomaa VNK, Kirsi Alila OKM, Tarja Kahiluoto OKM.

vaka_tr-en_02

Varhaiskasvatuksen englannin työryhmän kokous 26.10.2021; Merja Fleming, Liisi Hakalisto (OKM), Heidi Sairanen (OPH), Mervi Eskelinen (OKM), Riina Kosunen.

vaka_tr-en_03

Varhaiskasvatuksen englannin työryhmän kokous 15.11.2021; Merja Fleming, Liisi Hakalisto (OKM), Heidi Sairanen (OPH), Mervi Eskelinen (OKM), Riina Kosunen.

vaka_tr-en_04

Varhaiskasvatuksen englannin työryhmän kokous 29.11.2021; Merja Fleming, Liisi Hakalisto (OKM), Riina Kosunen.

vaka_tr-en_05

Varhaiskasvatuksen englannin työryhmän kokous 20.12.2021; Merja Fleming, Liisi Hakalisto (OKM), Heidi Sairanen (OPH), Mervi Eskelinen (OKM), Riina Kosunen.

vaka_tr-en_06

Varhaiskasvatuksen englannin työryhmän kokous 17.1.2022; Merja Fleming, Liisi Hakalisto (OKM),

Heidi Sairanen (OPH), Mervi Eskelinen (OKM), Riina Kosunen.

vaka_tr-en_07

Varhaiskasvatuksen englannin työryhmän kokous 4.2.2022; Tarja Kahiluoto (OKM), Merja Fleming, Liisi Hakalisto (OKM), Heidi Sairanen (OPH), Mervi Eskelinen (OKM), Riina Kosunen.

vaka_tr-en_08

Varhaiskasvatuksen englannin työryhmän kokous 21.2.2022; Tarja Kahiluoto (OKM), Merja Fleming, Liisi Hakalisto (OKM), Heidi Sairanen (OPH), Mervi Eskelinen (OKM), Riina Kosunen.

vaka_tr-en_09

Varhaiskasvatuksen englannin työryhmän kokous 14.3.2022; Tarja Kahiluoto (OKM), Merja Fleming, Heidi Sairanen (OPH), Mervi Eskelinen (OKM), Riina Kosunen.

quality_rec_en

Guidelines and recommendations for evaluating the quality of early childhood education and care
https://karvi.fi/wp-content/uploads/2018/10/FINEEC_Guidelines-and-recommendations_web.pdf

_refs_end

Englanninkielinen hakemisto / English index

Numbers in the index refer to the term record numbers.

24/7 early childhood education and care	424	alumni	178
24/7 ECEC	424	alumnus	178
academic advice	573	ancillary student support services	581
academic continuing education	493	annual plan for the implementation of the local curriculum	256
academic degree	676	annual registration	559
academic staff	105	annual tuition fee	767
academic support services	581	appeal (1)	820
academic year	343	appeal (2)	750
academy	93	applicant	312
accepting a student place	317	applicant category	350
accepting an offer of admission	317	applicant for early childhood education and care ..	299
accepting an offered student place	317	application	315
accreditation of competence	756	application and admissions system	380
accreditation of experiential learning	754	application cycle	344
accreditation of learning demonstrated in some other manner	754	application data	373
accreditation of prior learning (1)	759	application ID	394
accreditation of prior learning (2)	756	application number	394
achieved learning outcomes	280	application period	322
acquiring competence	7	application procedure	319
acquisition of competence	7	application procedure for early childhood education .. 298	298
additional application round	329	application round	344
additional proof of competence	348	application semester	338
adjustment of competence assessment	607	application term	338
administrative decision on admission	355	application year	339
administrative decision on the admission to early childhood education and care	300	applied course	235
administrative review of an assessment	751	applying for early childhood education	298
admission based on prior academic record	362	applying for education	310
admission decision	355	applying for education and training	310
admission decision	355	applying to weighted-curriculum education	309
admission of a student	346	apprenticeship agreement	498
admission of pupils (1)	357	apprenticeship training	499
admission of pupils (2)	358	apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation	502
admission offered	363	apprenticeship training based on a public service relationship	501
admission point	349	apprenticeship training based on an employment relationship	500
admission queue	386	apprenticeship training coordinator	186
admission ranking phase	381	aptitude test	353
admission score	349	area of study	30
admission status	388	around-the-clock early childhood education and care	424
admissions criterion	347	assessment (1)	726
admissions procedure (1)	319	assessment (2)	783
admissions procedure (2)	384	assessment criterion	728
admissions proposal	392	assessment data	727
admissions result	389	assessment discussion	743
admissions type listing	386	assessment for learning	726
admitted	367	assessment method (1)	809
admitted student (1)	367	assessment method (2)	732
admitted student (2)	150	assessment of learning	726
admittee	367	assessment of learning outcomes	726
adult education and training	485	assessment rectification	751
adult education centre	84	assessment result	716
adult student	163	assessment scale	731
advance assignments	356	assessor of competence	188
advanced or supplementary VET	509	assistant (ECEC)	130
advanced or supplementary vocational education and training	509	assistant in early childhood education and care ..	130
advanced studies	243		
alumna	178		
alumnae	178		

Numbers in the index refer to the term record numbers.

auditing	906	training for work and independent living (?)	648
authorisation to award a qualification and to provide VET	46	certificate of completed qualification units	646
authorisation to provide education	46	certificate of completion of the basic education syllabus	661
authorised translators' examination	680	certificate of final examination for oral communications skills	665
authority	107	certificate of language proficiency	653
autoplagiarism; see cheating.....	610	certificate of oral skills	663
available courses	274	certificate of participation	651
available courses and modules	274	certificate of participation in education and training to complete a qualification	651
available instruction	274	certificate of participation in preparatory education and training	651
available intake	371	certificate of participation in VET	651
available student place	371	certificate of resignation	666
available teaching	274	certificate of resignation from general upper secondary school	666
average weekly instruction time per year	291	certificate of school discontinuation	666
bachelor's degree (1)	698	certificate of skills demonstration	669
Bachelor's degree (1)	698	certificate of skills demonstration	670
bachelor's degree (2)	697	certificate of termination of studies	666
Bachelor's degree (2)	697	certificate of vocational skills	671
banning a student from attending instruction	618	certificate-based admission	362
basic education	475	challenge	750
basic education certificate	657	cheating	610
basic education for adults	530	cheating on exam; see cheating.....	610
basic education in arts	481	child	151
basic education qualification	674	child's individual early childhood education and care plan	200
basic education syllabus	191	childcarer (ECEC)	128
basic studies	241	childcarer in early childhood education and care ..	128
before- and after-school activities	775	childminder in family daycare	129
before- and after-school activities instructor	109	claim for a revised assessment	750
bilingual education	442	claim for a revised decision	821
bilingual educational institution	80	class	447
bilingual instruction	442	class supervisor	135
blended learning	467	class teacher	136
blended teaching	464	class teaching	429
business and industry committee	98	classroom	830
campus	57	classroom assistant	117
candidate	163	classroom teacher	136
care	3	client fee for early childhood education and care ..	763
career plan	624	client fee for full-time early childhood education and care	764
careers adviser	141	client fee for part-time early childhood education and care	765
caregiver	152	clinical training	638
centre-based early education activities	403	college	92
certificate	642	combination studies	211
certificate (1)	672	commissioned education	488
certificate (2)	649	commissioned education student	167
certificate for completion of a subject syllabus	662	common subject	248
certificate for puhvi test	665	common unit	219
certificate for the completion of a basic education subject syllabus	659	communication language	282
certificate for the completion of a primary and lower secondary education subject syllabus	659	competence	824
certificate for the completion of the basic education syllabus	661	competence	898
certificate for the completion of the entire primary and lower secondary education syllabus	661	competence area	277
certificate for the partial completion of the basic education syllabus	660	competence assessment	734
certificate for the partial completion of the primary and lower secondary education syllabus	660	competence badge	652
certificate of a general upper secondary school diploma	664	competence demonstration	720
certificate of attendance	651	competence point	294
certificate of competence (?)	654	competence-based	504
certificate of completed education and training	648	competence-based qualification	670
certificate of completed preparatory education and		competence-based qualification	682

competence-based vocational qualification for adults	295
.....	682
completed course	716
completed credit	716
completed study unit	716
completed unit (?)	716
composition of qualification	208
comprehensive education	475
comprehensive school	72
comprehensive school education	475
comprehensive school enrolment	306
comprehensive school qualification	674
compulsory course (1)	244
compulsory course (2)	233
compulsory education	192
compulsory school	475
compulsory schooling	192
compulsory studies	209
compulsory studies	227
compulsory studies	233
compulsory study unit	244
compulsory subject	248
compulsory unit	209
computation model for admissions	393
computer-aided teaching	439
conditional acceptance of an offer of admission	318
conditional acceptance of student place	318
contact teaching	461
continuing education	492
continuing professional development	492
continuous learning	15
contract for arranging competence-based qualifications	48
cooperation between home and school	782
coordinating teacher	139
core curriculum	201
core studies	241
correction of an assessment	751
course (1)	216
course (2)	232
course (3)	191
course coordinator	139
course fee	766
course in home economics	542
course material	837
course preparatory to general upper secondary education	535
course registration	307
course selection	274
course unit (varmistus korkeakoulujen GG:ltä)	216
course unit; see study unit	216
courses on offer	274
CourseUnit	884
CourseUnitAssessmentMethods	872
CourseUnitCode	888
CourseUnitContent	885
CourseUnitLevel	887
CourseUnitRecommendedReading	890
CourseUnitTeachingMethods	883
CourseUnitTermPattern	892
CourseUnitTitle	886
CourseUnitType	889
CourseUnitYearOfStudy	881
court training	639
cr	295
credit (1)	293
credit (2)	295
credit mobility (1)	629
credit mobility (2)	630
credit transfer	759
credit unit	296
criterion-referenced assessment	803
criterion-referenced evaluation	803
cross-curricular theme	268
cross-institutional student	175
curriculum	254
custodian	152
daily early childhood education and care	420
daily ECEC	420
data model for admissions	393
date of entry into the student register	563
date of registration for the academic term	564
date of registration for the academic year	564
day in early childhood education and care	421
day in ECEC	421
daycare	471
daycare centre	39
decide which courses to take	307
decision for a student to receive special support	598
decision on admission	355
decision on student admission	355
decision on the admission to early childhood education and care	300
decision on the organisation of early childhood education and care	300
deem to have discontinued studies	162
deem to have dropped out	162
deem to have resigned	162
deferral of the start of studies	557
defined learning outcomes	279
degree (1)	672
degree (2)	676
degree certificate	649
degree diploma	649
degree mobility	629
degree programme (1)	9
degree programme (2)	10
degree programme (3)	707
degree programme (4)	486
degree requirements	257
degree structure	208
degree student	164
degree studies	707
degree system	31
degree title	673
DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies	873
DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals	874
DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegulations	871
DegreeProgrammeFinalExamination	879
DegreeProgrammeStructureDiagram	876
DegreeProgrammeTitle	875
demonstration of competence	719
demonstration of eligibility	337
demonstration of skills	723
denial of access to dormitory accommodation	622
deputy head of early education centre	122

designated person	107	ECEC activities	400
detention	615	ECEC applicant	299
development and service activities for working life	63	ECEC centre	39
diagnostic assessment	796	ECEC client fee	763
differentiation of teaching	270	ECEC day	421
digital badge	652	ECEC director	120
diploma (1)	672	ECEC employee	103
diploma (3)	642	ECEC environment	452
direct admission	362	ECEC intake (tilastoissa)	302
director of early childhood education and care	120	ECEC meals	777
disciplinary action (1)	612	ECEC personnel	101
disciplinary action (2)	613	ECEC place	301
disciplinary educational discussion	614	ECEC service	399
disciplinary measure	612	ECEC service organiser	33
disciplinary sanction	613	ECEC service provider	34
discipline	609	ECEC services which operate 24/7	424
discretionary admission	361	ECEC staff	101
distance between a student's home and school .	779	ECEC staff member	103
distance between home and school	779	ECEC unit	35
distance education	462	ECEC working term	414
distance learning	466	ECEC working year	413
distance teaching	462	ECTS cr	295
distribution of lesson hours	190	ECTS credit	295
distribution of study hours	190	education (1)	1
Doctor's degree	705	education (2)	2
doctoral degree	705	education (3)	8
doctorate	705	education (and training?) for a particular vocational	
double degree	684	task	510
dropout	161	education and training fee	766
dual degree	684	education and training provision	273
e-badge	652	education and training to complete a qualification	486
e-teaching	439	education and training unit	513
early childhood education and care	471	education assistant	117
early childhood education and care activities	400	education facilities	830
early childhood education and care centre	39	education institution (2)	56
early childhood education and care client fee	763	education licence	46
early childhood education and care day	421	education note	305
early childhood education and care environment .	452	education pilot	526
early childhood education and care personnel	101	education programme (1)	9
early childhood education and care place	301	education programme (2)	10
early childhood education and care service	399	education provided by universities of applied	
early childhood education and care service organiser		sciences	479
.....	33	education provided in a foreign language	289
early childhood education and care service provider .		education provider (1)	43
34		education provider (2)	44
early childhood education and care site	35	education provider offering comprehensive education	
early childhood education and care staff	101	43
early childhood education and care unit	35	education provider offering general upper secondary	
early childhood education decision	300	education	44
early childhood education enrolment	304	education provider-specific curriculum	255
early childhood education premises	35	education record	826
early childhood educator (1)	125	education required for achieving vocational	
early childhood educator (2)	128	competence	516
early childhood educator (3)	127	education system	16
early education centre	39	education trial	526
early education centre activities	403	educational background	333
early education setting	35	educational establishment (1)	55
early years education	471	educational establishment (2)	56
early years teacher; see teacher in early childhood		educational guidance	5
education and care.....	125	educational institute (1)	55
EB certificate	687	educational institute (2)	56
EB diploma	687	educational institution (1)	55
ECEC	471	educational institution (2)	56

educational level	27	extension studies	492
educational material	837	extent of studies	276
educational organisation	55	extern evaluation	792
educational premises	57	external evaluation	792
educational trial	526	extra lesson	432
educator in early childhood Steiner education	131	facilitation	4
educator in early childhood Steiner education and care	131	factor of quality	817
effectiveness	805	faculty (1)	93
elementary education	475	faculty (2)	105
elementary school	58	falsification; see cheating.....	610
eligibility (1)	331	family daycare (1)	404
eligibility (2)	824	family daycare (2)	40
eligibility for doctoral studies	335	family daycare childminder	129
eligibility for further studies	334	family daycare premises	40
eligibility for postgraduate studies	335	family-based daycare	404
eligibility for third-cycle studies	335	fee-paid teacher	144
end of school year certificate	656	fee-paying service	70
end of school year report card	656	feedback	739
enhancement-led evaluation	785	field of education (1)	28
enrolment	556	field of education (2)	30
enrolment date	564	field of study (1)	28
entrance exam	352	field of study (2)	30
entrance examination	352	field of vocational education and training	28
entrance examination group	379	final assessment	737
entrance test	352	final assessment criteria	729
entrant	150	final certificate	657
entrepreneur's apprenticeship training	503	final examination for oral communications skills; see certificate of final examination for oral communications skills.....	665
entry into the student register	558	final phase of basic education for adults	533
entry phase for preparatory instruction for lower secondary education for adults	532	final project	717
environment for competence demonstration	721	financial compensation for education and training	580
European Bacalaureate	687	FINEEC	787
European Bacalaureate certificate	687	Finnish Education Evaluation Centre	787
European Bacalaureate diploma	687	Finnish matriculation examination	686
European School	78	Finnish Student Health Service fee	773
European Schooling	78	first calendar year of educational programme	341
evaluation (1)	783	first semester of studies	340
evaluation (2)	726	first term of school	340
evaluation (3)	800	first term of studies	340
Evaluation Council	788	first-cycle degree (1)	709
evaluation criterion	728	first-cycle degree (2)	698
evaluation data	727	first-cycle degree (3)	697
evaluation method (1)	809	first-cycle polytechnic degree	697
evaluation method (2)	732	first-time applicant	313
evaluation of education	800	flexible basic education	438
evaluation of pedagogical activity	791	flexible comprehensive education	438
evaluation of quality	812	flexibly scheduled early childhood education and care	423
evaluation plan	807	flexibly scheduled ECEC	423
evaluation report	808	folk high school	82
evaluation system	810	follow-up (?)	784
evening care in early childhood education and care .. 426		foreign degree	712
evening care in ECEC	426	foreign diploma	712
examination for authorised translators	680	foreign language educational institution	79
exception to vocational competence requirements or to key competence requirements	625	foreign qualification	712
exchange student	631	forfeiture of the right to study	549
execution	724	form in which early childhood education and care is organised	408
extended compulsory education	602	form of education (1)	52
extended hours in ECEC (1)	423	form of education (2)	275
extended hours in ECEC (2)	426	form of education (2)	53
extension of the right to study	552	form of education (3)	50
extension of the time for completing studies	552		

form of instruction	459	group in ECEC	36
form of learning	458	group supervisor	135
form of vocational education and training; see form of education (3).....	50	group tutor	135
form teacher	135	guardian	152
formal learning	912	guidance	5
formative assessment	797	guidance counselling	573
framework of reference	806	guidance counsellor (1)	140
free choice studies (?)	220	guidance counsellor (2)	141
fresher	150	guidance for studies	5
freshman	150	Gymnasieexamen diploma	691
FSHS fee	773	Gymnasieexamen high school diploma	691
full-day early childhood education and care	417	half-day early childhood education and care	418
full-day ECEC	417	half-day ECEC	418
full-time early childhood education and care	415	head of early childhood education and care	120
full-time early childhood education and care	417	head of early education centre	121
full-time ECEC	415	head of family daycare	123
full-time ECEC client fee	764	head of family-based daycare	123
full-time teacher	133	high school (1)	75
further training	492	high school (2)	59
further vocational qualification	694	high school diploma	658
general education	468	higher education	478
general support	596	higher education degree	676
general upper secondary education	477	higher education institution	89
general upper secondary education certificate	658	higher university degree	701
general upper secondary education syllabus	191	highly intensive special support	595
general upper secondary qualification	685	highly intensive support	595
general upper secondary school	75	holder of parental responsibility	152
general upper secondary school diploma	231	home-school cooperation	782
general upper secondary school Gymnasieexamen diploma	691	homeroom group	447
GeneralInformationForMobileStudents	865	homeroom group guidance	901
GeneralInformationOnCostOfLiving	864	homeroom teacher	135
GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilitie s	870	homes and schools working together	782
GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpec ialNeeds	849	hospital education	506
GeneralInformationOnFinancialSupport	855	hourly-paid teacher	144
GeneralInformationOnInsurance	868	hybrid flexible teaching	464
GeneralInformationOnInternationalProgrammes	851	hybrid learning	467
GeneralInformationOnInternships	860	hybrid teaching	464
GeneralInformationOnLanguageCourses	852	HyFlex teaching	464
GeneralInformationOnMeals	858	IB diploma	688
GeneralInformationOnMedicalFacilites	863	identification and documentation of planned learning	754
GeneralInformationOnSportsFacilities	866	identification of competence	755
GeneralInformationOnStudentAffairsOffice	857	identification of learning	755
GeneralInformationOnStudentAssociations	862	identification of prior learning	755
GeneralInformationOnStudyFacilities	867	IEP	260
geographical area of operation of a vocational education and training provider	67	impact	805
German International Abitur Diploma	690	improving a grade	753
grade	446	improving a mark	753
grade (1)	445	imputed funding	910
grade (2)	730	in-depth course	234
grade improvement	753	in-service training	492
grading	726	inclusion of a course	761
grading scale	731	inclusion of a credit	761
graduate programme	486	inclusion of studies	761
graduate studies	486	inclusiveness	401
group	447	incoming exchange student	633
group family daycare (1)	405	individual early childhood education and care plan for a child	200
group family daycare (2)	41	individual ECEC plan	200
group family daycare premises	41	individual educational plan	260
group in early childhood education and care	36	individual plan for completing competence-based qualification	266
		individual study and training plan	264
		individual study plan	261

individual study programme	265	language of learning	287
individualised curriculum	260	language of qualification	287
individualised curriculum	601	language proficiency certificate	653
individualised educational plan	260	language proficiency test (1)	354
informal learning	914	language proficiency test (2)	677
initial intake	371	language programme	253
initial vocational qualification	693	language shower	444
institute-specific curriculum	255	language test	354
InstitutionAcademicAuthorities	853	language used in early childhood education and care	283
InstitutionAcademicCalendar	854	language used in ECEC	283
InstitutionAdmissionProcedures	869	LanguageOfInstruction	882
InstitutionalEctsCoordinator	859	learner	148
InstitutionGeneralDescription	861	learner in compulsory education	193
InstitutionMainUniversityRegulations	856	learning	12
InstitutionName	850	learning achievements	280
instruction (1)	2	learning attainments	280
instruction (2)	4	learning environment	453
instruction given in the form of lectures	431	learning facilities	831
instruction preparatory to general upper secondary education	535	learning material	839
instruction preparing for general upper secondary education	535	learning objectives	279
instructional material	838	learning opportunity (1)	9
instructor	117	learning opportunity (2)	10
instructor	132	learning opportunity (3)	11
intake quota	351	learning opportunity instance	10
integration training for adult migrants	539	learning opportunity specification	9
integration training for migrants	539	learning outcomes (1)	279
intended learning outcomes	279	learning outcomes (2)	280
intensified support	593	learning outcomes assessment	801
intensified support	597	learning outcomes evaluation	801
intensive special needs support	606	LearningOpportunityType	877
intensive special support	594	lecture	431
intensive support	594	lecture room	830
interim certificate	655	lecturer	133
interim degree preceding the doctorate	704	Lecturer	880
interim report card	655	lectures	431
intermediate report	655	legal entity for early childhood education and care	32
intermediate studies	242	legal entity for education	42
International BaccaLaureate certificate	688	lesson	272
International BaccaLaureate diploma	688	level of education	27
internship	637	liberal adult education	470
introductory phase to basic education for adults	531	liberal adult education institution	81
job placement	637	liberal adult education teacher	147
joint admissions	360	licence	642
joint application procedure	324	licence to award a qualification and to provide VET ...	46
joint application system; see joint application procedure.....	324	licence to provide education	46
joint degree	706	licenciate and doctoral degrees	703
junior high school	59	licenciate or doctoral degree	703
key competence requirement	224	licentiate degree	704
key competences for lifelong learning	14	Licentiate degree	704
kindergarten (1)	471	lifelong learning	13
kindergarten (2)	39	lifewide learning	13
kindergarten special teacher	126	listing based on admissions type	386
kindergarten teacher	125	literacy training for adult migrants	537
labour market training	494	literacy training in liberal adult education	538
language immersion	443	literacy training phase of basic education for adults . .	532
language of instruction (1)	284	local curriculum	255
language of instruction (2)	285	local curriculum for early childhood education and care	199
language of instruction and degrees	284	local curriculum for ECEC	199
language of instruction and examination	284	local evaluation	789
language of instruction, examinations and degrees ...	284		

local optional studies	230	multiform teaching	464
local school	396	multigrade class	447
local-level evaluation	789	national application procedure; see joint application procedure.....	324
LOI; see organisation of studies.....	10	national certificate of language proficiency	678
LOS; see studies (1).....	9	national core curriculum	201
lower secondary education for adults	533	national core curriculum for early childhood education and care	198
lower secondary school	59	national core curriculum for ECEC	198
lower university degree	698	national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education	202
luentosali; see teaching facilities.....	830	national curriculum guidelines on early childhood education and care	198
luokkahuone; see teaching facilities.....	830	national education and training committee	96
maintainer of liberal adult education institution	45	national evaluation	786
major	238	national language examination	678
major subject	238	national learner ID	835
mandatory course (1)	244	national optional studies	228
mandatory course (2)	233	national qualification requirements	203
mandatory studies	233	national school-leaving examination	686
mandatory study unit	244	neighbourhood school	396
mark	730	non-academic student support services	581
mark improvement	753	non-attending student	156
marking	726	non-degree right to study	554
marking scale	731	non-degree student	170
master's degree (1)	701	non-degree studies	524
Master's degree (1)	701	non-formal adult education	470
master's degree (2)	700	non-formal learning	913
Master's degree (2)	700	non-qualification programmes	470
Master's degree programme	708	non-qualification programmes at folk high schools for learners within the scope of compulsory education	919
Master's programme	708	non-standard hour early childhood education and care	423
materials fee	766	non-standard hour ECEC	423
matriculation examination	686	number of ECEC places	302
Matriculation Examination Board	845	number of ECEC places available	302
matriculation examination candidate ID	825	numerical assessment	736
matriculation examination certificate	667	obligation to arrange pre-primary education	195
matriculation examination grade	730	obligatory course (1)	244
matriculation examination test	844	obligatory course (2)	233
matriculation examination test grade	730	obligatory module	209
maturity essay	718	obligatory studies	233
maturity test	718	obligatory study unit	244
maximum intake	371	occupational competence	840
meals in early childhood education and care	777	on a waiting list	369
meet the requirements	824	on-the-job learning	637
mentor	182	on-the-job training	637
method of demonstrating competence	725	online teaching	439
method of vocational education and training (2)	51	open activities in early childhood education and care	406
micro learning content; see micro-credential (1).....	214	open activities in ECEC	406
micro learning; see micro-credential (1).....	214	open badge	652
micro-credential (1)	214	open centre-based early education activities	407
micro-credential (2)	215	open early childhood education and care activities	406
middle school	59	open ECEC activities	406
migrant student	174	open higher education studies	482
minor	239	open polytechnic education	484
minor subject	239	open UAS studies	484
misappropriation; see cheating.....	610	open university of applied sciences studies	484
misrepresentation; see cheating.....	610	open university route	385
mission of education	271	open university studies	483
mission of general upper secondary education	271	open university track	385
mode of teaching	457		
module (1)	217		
module (2)	245		
monitoring (?)	784		
morning and afternoon activities	775		
morning and afternoon activities instructor	109		
multi-member governing body of the education provider	66		
multi-year class	447		

operating culture	456	plan	200
operating day of the early childhood education and care unit	422	personalised ECEC plan	200
operating licence	46	personalised learning plan	258
operational unit	61	personalised study plan	261
option available for application	376	personnel	100
optional module	210	personnel training	489
optional subject	249	PhD	705
order of preference	378	place in early childhood education and care	301
order someone to leave	616	place in ECEC	301
order to leave	616	place of activity	61
organisation of studies	10	placement	382
organiser of competence test	47	placement	637
organiser of competence-based qualification	47	placement results	391
organiser of early childhood education and care	33	plagiarism; see cheating.....	610
other VET	508	plan for arranging competence tests	49
other vocational education and training	508	playschool (1)	471
outgoing exchange student	632	playschool (2)	39
parallel studies to complete two or more qualifications	684	playschool special teacher	126
parent	152	playschool teacher	125
parent and carer	152	polytechnic	90
parent or guardian	152	polytechnic Bachelor's degree	697
parent or other person who has custody of a student	152	polytechnic degree	676
part-day early childhood education and care	418	polytechnic education	479
part-day ECEC	418	polytechnic Master's degree	700
part-time early childhood education and care	416	postgraduate degree	703
part-time ECEC	416	postgraduate programme	486
part-time ECEC client fee	765	postgraduate student	166
part-time special needs education	433	postponement of the start of studies	557
part-time teacher	144	potential applicant	149
part-weekly early childhood education and care	419	potential intake	371
part-weekly ECEC	419	pre-application stage	303
partner institution for open university instruction	95	pre-doctoral degree	704
PCDP instructor	187	pre-education	474
pedagogical evaluation	599	pre-primary education enrolment	304
pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil	600	pre-primary teacher	134
peer assessment	794	pre-vocational programme	540
peer evaluation	794	preferred option for application	377
peer feedback	740	preferred study programme	377
peer review	742	preliminary assignments	356
performance	716	preliminary selection phase	359
period of work experience	636	preparatory education and training	511
person having custody	152	preparatory education and training for VET	514
person in charge	107	preparatory education and training for vocational education and training	514
person in charge in early childhood education and care	124	preparatory education and training for work and independent living	515
person of compulsory school age	193	preparatory education for basic education	534
person participating in commissioned education	167	preparatory education for general upper secondary education	535
person responsible for training agreement	183	preparatory education for general upper secondary education for immigrants and foreign-language speakers	535
person who has custody of a child	152	preparatory education for immigrants for vocational education and training	541
person who qualifies as a first-time applicant	314	preparatory education for vocational studies	540
person within the scope of compulsory education	193	preparatory education for vocational training	514
personal competence development plan	263	preparatory education student	169
personal early childhood education and care plan	200	preparatory instruction and lower secondary education for adults	530
personal ECEC plan	200	preparatory instruction for basic education	534
personal study plan	261	preparatory instruction for lower secondary education for adults	531
personalisation	623	preparatory training and guidance for vocational upper secondary education	540
personalisation documentation	267		
personalised early childhood education and care			

preparatory training for a competence-based qualification	523	qualification structure (2)	31
prerequisite	891	qualification title	673
prerequisites for admission of a student	331	qualification unit	217
preschool (1)	471	qualification-specific health requirement	336
preschool (2)	39	qualifications level	281
preschool (3)	474	quality assessment model	813
preschool education obligation	194	quality evaluation	812
preschool special teacher	126	quality factor	817
preschool teacher (1)	125	quality indicator	814
preschool teacher (2)	134	quality management	815
president	106	quality management system	816
previous degree	333	raise a grade	753
previous qualifications	333	raise a mark	753
primary and lower secondary education	475	range of studies	276
primary and lower secondary education certificate 657		readmission	548
primary and lower secondary education syllabus	191	reassessment	748
primary application round	328	recognition of competence	756
primary right to study	553	recognition of informal learning	754
primary school	58	recognition of learning	756
principal	106	recognition of non-formal learning	754
principal lecturer	146	recognition of prior learning	756
principal workplace instructor	181	recognition of qualifications	762
prior degree	333	rectification of assessment (1)	749
private daycare	409	rectification of assessment (2)	751
private early childhood education and care	409	rector	106
private ECEC	409	register as non-attending	561
privately run early childhood education and care	409	registration (1)	307
process-related factor of quality	819	registration (2)	556
process-related quality factor	819	registration for the academic term	560
procurement of education	69	registration for the academic year	559
professional competence	840	registration status for the academic term	562
professional specialisation education	525	registration status for the academic year	562
professor	114	rehabilitative instruction and guidance for the disabled	543
programme leading to a general upper secondary qualification	486	Reifepfprüfung diploma	689
proof of completed study units	666	reinstatement of the right to study	548
proposal for placement phase	390	religion and worldview studies	252
provision of study opportunities	273	remedial education	432
PSP	261	remedial instruction	432
public administration language examination	679	remedial teaching	432
public health nurse	118	remote teaching	462
puhvi certificate	665	removal from the class	617
punishment	613	removal from the premises	617
pupil	153	renouncement of the right to study	550
pupil admission (1)	357	report card	642
pupil admission (2)	358	request for a review	820
pupil admission based on selection criteria (??)	358	request for an administrative review	821
pupil and student welfare	576	request for an administrative review of an assessment	750
pupil assessment	726	request for rectification of an assessment	750
pupil in compulsory education	193	request for rectification of assessment	747
pupil selection	358	required course	244
pupil welfare	576	required prior studies	332
pupil with special needs	179	required study unit	244
put studies on hold	546	requirements for preparatory education and training . 207	
qualification (1)	672	requirements of competence-based qualification	204
qualification (2)	824	resit a test	752
qualification (ECTS)	893	resit an exam	752
qualification certificate	649	retake a test	752
qualification committee	97	retake an exam	752
qualification fee	770	retraining and upgrading of qualifications	487
qualification structure (1)	208	review procedure	820
		revised decision	751

revised decision on assessment	748	separate application procedure	325
revocation of the right to study	547	separate examination	683
revoking the right to study	547	separate non-degree right to study	554
right to complete non-degree studies	554	service and production supporting instruction	71
right to early childhood education and care	189	service and production supporting tuition	71
right to study	544	set of study options available for applicants	374
rolling admissions	326	set of study units	226
rolling application procedure	326	shared application procedure	323
rules	611	shift care in early childhood education and care	423
rules and regulations	611	shift care in ECEC	423
rules of procedure	611	short-cycle degree; see first-cycle degree (1).....	709
sanction	613	sign language	843
school (1)	56	site of early childhood education and care	35
school (2)	93	sixth form	75
school admission area	398	skills demonstration	719
school culture	456	social benefit for students	575
school doctor	119	social pedagogue (ECEC)	127
school dropout	161	social pedagogue in early childhood education and care	127
school enrolment	306	special early childhood educator	126
school ethos	456	special education	434
school head	106	special education teacher	138
school health service	577	special education teacher (ECEC)	126
school healthcare	577	special education teacher in early childhood education and care	126
school meal	778	special educational mission	62
school nurse	118	special educational needs teacher	138
school ordinance	611	special examination	683
school psychologist	115	special group	37
school rules	611	special needs assistant	117
school rules and regulations	611	special needs class	449
school social worker	116	special needs early childhood educator	126
school transport (?)	780	special needs early education teacher	126
school travel	779	special needs education (1)	434
school values, practices and procedures	456	special needs education (2)	435
school year	343	special needs school	88
school year report	656	special needs support	605
school-specific annual plan	256	special needs teacher	138
school-specific curriculum	255	special needs teacher in ECEC	126
scope of competence (??)	276	special school	88
scope of studies	276	special support	598
scope of syllabus	191	specialisation	278
screening of application opportunities	303	specialisation course	234
second-cycle degree (1)	710	specialisation studies	243
second-cycle degree (2)	701	specialised vocational institution	87
second-cycle degree (3)	700	specialist education	525
second-cycle polytechnic degree	700	specialist option	278
secondary application round	330	specialist training	525
secondary education establishment	74	specialist vocational qualification	695
secondary education institution	74	specific educational mission	62
secondary educational establishment	74	sports institute	86
secondary school	397	staff	100
secondary school graduate	180	staff members taken into account in the staff-child ratio	102
sector-specific evaluation	804	staff training	908
select students	345	staff-development and other training provided or purchased by employers	908
selection criterion	347	stage of admissions procedure	387
selection decision	355	start class	437
selection method	384	start comprehensive school education one year earlier than enacted	196
selection procedure	384	start comprehensive school education one year later than enacted	197
self-assessment	738	start date of studies	566
self-evaluation	793		
self-motivated education (2)	907		
semester	342		
SEN teacher	138		
senior high school	75		
separate admissions procedure	325		

start date of the right to study	565	study and careers adviser (1)	140
state administration language examination	679	study and careers adviser (2)	141
status of the right to study	545	study and careers education	573
statutory duty to arrange pre-primary education ..	195	study and careers guidance	573
structural factor of quality	818	study attainment	716
structural quality factor	818	study centre	85
structured learning	912	study counsellor	141
student	154	study entitlement	544
student (2)	153	study entitlement status	545
student admissions	345	study entity	226
student admissions register	383	study facilities	831
student advice	573	study group	448
student advisor	108	study guidance	573
student assessment	726	study material	839
student association (1)	832	study module (1)	225
student association (2)	836	study module (2)	240
student association membership fee	772	study opportunities available	273
student body (1)	836	study place	544
student body (2)	832	study programme	259
student care services	576	study programme (1)	9
student counsellor	141	study programme (2)	10
student education record	826	study programme available for application	376
student entitled to special needs education	179	study right	544
student entitled to special needs support (?)	179	study support services	581
student exchange	630	study unit	216
student feedback	834	study week	296
student health care	578	study year	343
student health service	578	subfield	30
student in compulsory education	193	subject	247
student instruction week	297	subject group	251
student mobility	629	subject of common unit	247
student number	833	subject selection	250
student place	544	subject student	168
student receiving special support	179	subject syllabus	191
student selection	345	subject teacher	137
student selection register	383	subject teaching	440
student services	581	substitution of a course	760
student studying for an upper secondary qualification	164	substitution of a credit	760
student taking part in a program leading to an upper ..	164	substitution of studies	760
secondary qualification	164	subunit	217
student union (1)	848	successful pass	716
student union (2)	832	summative assessment	799
student union member	847	summer university	83
student union membership fee	771	supplementary application round	329
student welfare	576	supplementary early childhood education and care ...	472
student welfare body	576	supplementary ECEC	472
student who has discontinued studies	161	support for learning	608
student who has forfeited the right to study	161	support provided in early childhood education and ..	582
student who has relinquished the right to study ...	160	care	582
student who has resigned	158	support provided in ECEC	582
student who has resigned	160	suspension	621
student who has waived the right to study	160	suspension for a fixed period	621
student with a decision on special support	179	suspension for a fixed term	621
student with special needs	179	suspension of a student from school	620
student year group	451	syllabus	191
students who begin their studies in the same year	451	syllabus student	168
studies (1)	9	systematic evaluation	795
studies (2)	10	target language	286
studies (3)	672	teacher	132
studies supporting learning skills	519	teacher (ECEC)	125
study (4)	6	teacher in early childhood education and care	125
study and careers adviser (1)	140	teacher in pre-primary education	134
		teacher of common studies	143

teacher training	640	training staff	104
teacher-in-charge	139	training trial	526
teacher's aide	117	transcript of completed studies	644
teaching (1)	2	transcript of completed study units	644
teaching (2)	4	transcript of study records	645
teaching aide	117	transfer application procedure	311
teaching and research staff	105	transfer student	174
teaching and research staff on the 1st level of their career path	110	transition	454
teaching and research staff on the 2nd level of their career path	111	transition	455
teaching and research staff on the 3rd level of their career path	112	transition phase	454
teaching and research staff on the 4th level of their career path	113	transition phase	455
teaching and research staff on the first level of their career path	110	transition point	454
teaching and research staff on the fourth level of their career path	113	transversal competence	269
teaching and research staff on the second level of their career path	111	tuition (1)	4
teaching and research staff on the third level of their career path	112	tuition (2)	767
teaching assistant	117	tuition fee	767
teaching facilities	830	tutor	135
teaching group	448	tutor group	447
teaching group size	450	TVET	469
teaching hour	272	type of application procedure	320
teaching material	838	type of application round	321
teaching on offer	274	type of ECEC activity	402
teaching practice	640	type of education	275
teaching premises	60	type of ownership	54
teaching provided in a foreign language	288	UAS	90
teaching staff	104	undergraduate student	165
teaching time	460	unit (1)	61
team study	428	unit (2)	217
technical vocational education and training	469	unit of preparatory education and training (?)	512
temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds	570	unit of scope	290
term	342	unit of the scope of studies	290
termination of the right to study	551	unit promoting individual vocational competence	222
tertiary education	478	university	92
tertiary-level institution for occupational teacher training	91	university consortium	94
test	844	university degree	676
thematic evaluation	804	university education	480
thematic review	804	university of applied sciences	90
thematic studies	229	university of applied sciences degree	676
theme studies	237	university of applied sciences education	479
thesis	717	untenured teacher	144
thesis project	717	upbringing	1
third-cycle degree (1)	711	upper secondary education	476
third-cycle degree (2)	703	upper secondary general education	477
time period when instruction takes place	460	upper secondary general school	75
time period when teaching takes place	460	upper secondary qualification	675
time-restricted admissions	327	upper secondary school (1)	74
time-restricted application procedure	327	upper secondary school (2)	75
TOEFL; see language proficiency test (2).....	677	upper secondary school teacher	145
traineeship	637	upper secondary vocational education	469
traineeship for university students	637	validated competence	902
training	8	verbal assessment	735
training agreement	496	VET	469
training based on a training agreement	497	VET provider	44
training programme	277	vocational adult education and training	522
		vocational competence	840
		vocational competence requirement	223
		vocational education and training	469
		vocational education and training for athletes	517
		vocational education and training provider	44
		vocational field (?)	823
		vocational further education and training	521
		vocational institution	76
		vocational qualification	692
		vocational school	76

vocational school teacher	142
vocational skill	840
vocational skills requirement	223
vocational special education institution	77
vocational studies teacher	142
vocational teacher	142
vocational teacher training institution	91
vocational unit	218
vocational unit based on local competence needs	221
vocational upper secondary certificate	668
vocational upper secondary education	520
vocational upper secondary education and training ...	469
vocational upper secondary education and training ...	520
vocational upper secondary education for adults	522
voluntary additional basic education	529
voluntary additional primary and lower secondary education	529
waiver of the right to study	550
web-based teaching	439
weekend care in early childhood education and care	425
weekend care in ECEC	425
weekly lesson per year	291
weighted-curriculum	505
work experience learning period	636
work-study (?)	637
working term in early childhood education and care ..	414
working term in ECEC	414
working year in early childhood education and care ..	413
working year in ECEC	413
workplace education and training	495
workplace instructor	181
workplace instructor training	527
workplace tutoring	571
written assessment	735
written caution	619
written warning	619
year	445
year of completion of the matriculation examination ..	846
you have not received a study place	370

Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

Numren i registret anger term-postnumren.

1–6-skola	58	ansökan till undervisning med särskild betoning ..	309
7–9-skola	59	ansökan till utbildning (1)	310
akademi	93	ansökan till utbildning (2)	315
akademisk grad	673	ansökans nummer	394
aktör inom läroavtalsutbildning	99	ansökning till utbildning	310
aktör inom småbarnspedagogik	32	ansöknings- och antagningssystem	380
allmän språkexamen	678	ansökningsalternativ	376
allmänbildande utbildning	468	ansökningsbehörighet	331
allmänt stöd	596	ansökningsförfarande inom yrkesutbildningen ..	319
allmänt stöd inom småbarnspedagogik	592	ansökningsförfarande till utbildning	319
alumn	178	ansökningsmål	376
anmäla sig som frånvarande	561	ansökningsnummer	394
anmälan om bedrivande av privat familjedagvård	412	ansökningsobjekt	376
anmälan till förskolan	304	ansökningsomgång (1)	344
anmälan till grundläggande utbildning	306	ansökningsomgång (2)	321
anmälan till skolan	306	ansökningsperiod	338
anmälan till undervisning	307	ansöknings sätt	320
anmälning (1)	555	ansökningstermin	338
anmälning (2)	556	ansökningstid	322
anordnare av fristående examen	47	ansökningstyp	321
anordnare av gymnasieutbildning	44	ansökningsår	339
anordnare av småbarnspedagogik	33	ansökningsönskemål	377
anordnare av utbildning (1)	43	antagen (1)	367
anordnare av utbildning (2)	44	antagen (2)	363
anordnare av yrkesutbildning	44	antagning av elev (1)	357
anpassad bedömning	828	antagning av elev (2)	358
anpassade krav på yrkesskicklighet	829	antagning av studerande (1)	345
anpassning av bedömningen av kunnandet	607	antagning av studerande (2)	346
anses ha avgått	162	antagning enligt provning	361
anskaffning av utbildning	69	antagning på basis av betyg	362
anställd inom småbarnspedagogik	103	antagning som studerande	346
anställda	100	antagnings- och lämplighetsprov	353
anställda inom småbarnspedagogik	101	antagningsbehörighet	331
ansvarig arbetsplatshandledare	181	antagningsbeslut	355
ansvarig handledare	185	antagningsframställning	392
ansvarig lärare (1)	139	antagningsförfarande	384
ansvarig lärare (2)	107	antagningsförslag	390
ansvarig lärare (3)	185	antagningsgrund	347
ansvarig person för familjedagvård	124	antagningskriterium	347
ansvarig person inom småbarnspedagogik	124	antagningskvot	351
ansvarsperson	107	antagningskö	386
ansvarsperson	124	antagningskörning	381
ansvarsperson för läroavtal	183	antagningspoäng	349
ansvarsperson för utbildning som ordnas på en		antagningsprincip (1)	347
arbetsplats	183	antagningsprincip (2)	384
ansvarsperson för utbildningsavtal	183	antagningsprov	352
ansökan (1)	373	antagningsregister	383
ansökan (2)	315	antagningsresultat	389
ansökan (3)	316	antagningsskede	387
ansökan för överflyttande studerande	311	antagningsstatus	388
ansökan med ansökningstid	327	antagnings sätt	384
ansökan om överflyttning	311	antal nybörjarplatser; se nybörjarplats.....	371
ansökan till annan skola än den närskola som		antal platser inom småbarnspedagogik	302
kommunen anvisat den läropliktiga	308	arbetserfarenhet	842
ansökan till betonad undervisning	316	arbetskraftsutbildning	494
ansökan till flera mål samtidigt	323	arbetslivskommission	98
ansökan till sekundär skola	316	arbetsplatshandledare	181
ansökan till skolan	316	arbetsplatshandledarutbildning	527
ansökan till småbarnspedagogik	298	arbetsplatshandledning	571
		arbetsplatsutbildare	181

Numren i registret anger term-postnumren.

arbetspraktik	637	behörighet att ansöka	331
arbetstagare inom småbarnspedagogik	103	behörighet för doktorandstudier	335
assistent inom småbarnspedagogik	130	behörighet för doktorsutbildning	335
auditering	906	behörighet för forskarutbildning	335
auskultering	639	behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt) . . .	334
avbrott i studierna	570	behörighet för påbyggnadsstudier	335
avbrytande av förskoleundervisning	567	behörighet för viss utbildning	331
avbrytande av skolgång	568	behörighet till viss utbildning	331
avdelning	61	beslut om småbarnspedagogik	300
avgift för examensarrangemangen	774	beslut om anordnande av småbarnspedagogik . . .	300
avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse	773	beslut om antagning som studerande	355
avgiftsbelagd serviceverksamhet	70	beslut om skolskjuts	781
avgångsbetyg	643	beslut om stöd och stödtjänster som ges i	
avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen .	657	småbarnspedagogiken	585
avgångsbetyg från grundläggande yrkesutbildningen		bestämmelse om att lämna utrymmet	616
(?)	668	betonad undervisning	505
avgångsbetyg från gymnasiet	658	betyg	642
avhålla från studier	620	betyg i en ämneslärokurs i den grundläggande	
avhållande från studierna	620	utbildningen	659
avhållande från studierätt	620	betyg över avlagd examensdel	646
avlägsnande av en elev	617	betyg över avlagda examensdelar	646
avlägsnande av en studerande	617	betyg över delvis fullgjord lärokurs i den	
avstå sin studierätt	550	grundläggande utbildningen	660
avstängning från studierna	620	betyg över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom	
avstängning för viss tid	621	gymnasieutbildningen	662
avtal om anordnande av fristående examen	48	betyg över fristående examen	670
avtalsansvarig för anskaffning av utbildning	184	betyg över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den	
avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen		grundläggande utbildningen	661
för kunnandet	625	betyg över slutförd lärokurs i alla ämnen i den	
barn	151	grundläggande utbildningen	661
barn som ska börja skolan	177	betyg över slutförd utbildning	648
barnets individuella plan för småbarnspedagogik	200	betyg över slutförda studier	644
barnets plan för småbarnspedagogik	200	betygsbaserad antagning	362
barngrupp inom småbarnspedagogik	36	betygsskala	731
barnskötare	128	biträdande daghemschef	122
barnskötare inom småbarnspedagogik	128	biträdande daghemsföreståndare	122
barträdgårdslärare	125	biträde inom småbarnspedagogik	130
bedömare av kunnandet	188	biämne	239
bedömning	726	blandade lärmiljöer	467
bedömning av behovet av stöd	583	bransch	823
bedömning av den studerande	726	campus	57
bedömning av eleven	726	chef för småbarnspedagogik	120
bedömning av kunnandet	734	dag inom småbarnspedagogik	421
bedömning av studieprestationer	726	daghem	39
bedömning av stödbehovet	583	daghemschef	121
bedömningsförslag	746	daghemsföreståndare	121
bedömningskriterium	728	daghemsverksamhet	403
bedömningsmaterial	727	dagvård	471
bedömningsmetod	732	dagvårdsplats	301
bedömningsmöte	744	dagvårdsservice	399
bedömningsplan för examensdel	745	datum för terminsanmälan	564
bedömningsamtal	743	del av examen	217
bedömningskala	731	del i den handledande utbildningen	512
begynnelseperiod	340	deltidsspecialundervisning	433
begynnelsetermin för utbildningen	340	den grundläggande utbildningens lärokurs	191
begynnelseår för utbildningen	341	den som anses ha avgått	161
begära omprövning av bedömningen	750	den som avgått	158
begäran om kontroll av bedömningen	747	den som avstått	160
begäran om omprövning	750	den som har förlorat sin studierätt	161
begäran om omprövning	821	Deutsche Internationale Abitur-examen	690
behörighet	824	DIA-examen	690
behörighet	840	diagnostisk bedömning	796
		diagnostisk utvärdering	796

differentiering av undervisningen	270	examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet	221
direkt ansökan	325	examensdel som erbjuds lokalt	221
direktantagning	362	examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet	221
direktör för småbarnspedagogik	120	examensdel som individuellt breddar examen	222
disciplin	609	examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen	222
disciplinstraff	613	examensdel som kompletterar yrkeskompetensen	219
disciplinär åtgärd	612	examensfordringar	257
disciplinärt straff	613	examensgrunder	203
distansundervisning	462	examensinriktad fortbildning	487
doktorsexamen	705	examensinriktad utbildning	486
dokument om personlig tillämpning	267	examenskommission	97
dokumentering av handledning	572	examensprestation vid fristående examen	724
du har inte fått en studieplats	370	examensrätt	544
dubbelexamen	684	examensspecifikt krav på hälsotillståndet	336
dygnetruntvård	424	examensspråk	287
e-kurs	439	examensstruktur	208
EB-examen	687	examensstruktur inom yrkesutbildningen	31
effekt	805	examenssystem	31
egentlig ansökan	328	examenstillfälle	723
elev	153	examensutbildning	486
elev som har fått ett beslut om särskilt stöd	179	examinand	163
elevantagning (1)	357	examinator	107
elevantagning (2)	358	extern utvärdering	792
elevbedömning	726	fackområde	823
elevens material	839	fakultet	93
elevhandledare	140	familjedaghem	40
elevhandledning	573	familjedagvård	404
elevhälsa	576	familjedagvårdare	129
elevkår	836	familjedagvårdschef	123
elevnummer	833	familjedagvårdsföreståndare	123
elevupptagningsområde	398	familjedagvårdsledare	123
elevvård	576	finländsk studentexamen	686
enhet för studiernas omfattning	290	fjärruppkoppling i undervisningen	463
erkännande av examina	762	flerformsundervisning	464
erkännande av kunnande	756	flexibel grundläggande utbildning	438
erkännande av tidigare förvärvad kompetens	756	flexibel studierätt	634
erkännande av tidigare förvärvat kunnande	756	folkhögskola	82
ersättande av studieprestation	760	form för anordnandet av småbarnspedagogik	408
ersättande undervisning	441	form för ordnande av utbildning	50
Europaskola	78	form i vilken utbildningen ordnas	50
Europaskolornas European Baccalaureate -examen	687	formativ bedömning	797
European Baccalaureate-examen	687	formativ utvärdering	797
evaluering (1)	783	formativ utvärdering av utbildning	797
evaluering (2)	726	forskarexamen	703
evaluering av utbildning	800	forskarstuderande	166
evalueringsmaterial	727	forskarutbildning; se tidigare utbildning.....	333
examen	672	forsknings- och utvecklingsverksamhet	903
examen för auktoriserade translatorer	680	fortbildning (1)	492
examen inom yrkesutbildning på högre nivå	715	fortbildning (2)	493
examen på andra stadiet	675	fortgående ansökan	326
examen på grundnivå	674	fortsatt studierätt	552
examen på grundstadiet	674	fostran	1
examen på institutnivå	714	fostrande samtal	614
examen på skolstadiet	713	FoU	903
examen som avlagts utomlands	712	fristående examen	682
examens kravnivå	281	fristående studerande	170
examens kvalifikationsnivå	281	fristående studier utan rätt att avlägga examen ..	524
examensarbete	717	fritt bildningsarbete	470
examensarrangör	47	fritt valbar examensdel	220
examensavgift	770	frivillig utbildning	907
examensbenämning	673		
examensbetyg	649		
examensdel	217		

frånvaronmäld studerande	156	grupp inom småbarnspedagogik	36
fusk	610	gruffamiljedaghem	41
förberedande utbildning	511	gruffamiljedagvård	405
förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare	541	grupphandledare	135
fördjupad kurs	234	gruppundervisning	428
fördjupade studier	243	gymnasiediplom	231
föreläsning	431	gymnasieexamen	685
föreläsningsundervisning	431	Gymnasieexamen	691
företagarens läroavtalsutbildning	503	gymnasieskolan	76
förhandsantagning	359	gymnasiets lärokurs	191
förhandsuppgifter	356	gymnasieutbildning	477
förlust av studierätten	549	gymnasieutbildningens mål	271
förlängd läroplikt	602	gymnasium	75
förlängning av studierätt	552	halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik ..	418
förlängning av studietid	552	halvdagsvård	418
förskola	471	handledande lärare	185
förskoleundervisning	474	handledande utbildning	511
första urval	359	handledning	5
förstagångssökande	313	heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik ...	417
föruival	359	heldagsvård	417
förvägra (någon) rätt att delta i undervisning	618	huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete ...	45
förvägrande av rätten till undervisning	618	huvudämne	238
förvärvande av kunnande	7	högre högskoleexamen	701
gemensam ansökan (1)	324	högre yrkeshögskoleexamen	700
gemensam ansökan (2)	323	högskola (1)	89
gemensam antagning	360	högskola (2)	93
gemensam examen	706	högskoleexamen	676
gemensam examensdel	219	högskolepraktik	637
gemensamt läroämne	248	högskoleprov; se studentexamen.....	686
gemensamt ämne	248	högskoleutbildning	478
genomgående tema	268	högskolornas fortbildning	493
godkännande av kunnande som förvärfvas på annat sätt	754	högstadium; se 7–9-skola.....	59
godkännande av kunnande som förvärfvas utanför den formella utbildningen	754	höjning av vitsord	753
godkännande av kunskaper som visats på annat sätt	754	IA	495
grund för ansökning	337	IB-examen	688
grunderna för examen	203	id för utbildning	878
grunderna för fristående examen	204	identifiering av kunnande	755
grunderna för förberedande utbildning	207	idrottsutbildningscenter	86
grunderna för gymnasieförberedande utbildning ..	202	individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen	601
grunderna för handledande utbildning	207	individuell plan för anordnande av undervisning ..	260
grunderna för läroplanen	201	individuell plan för fristående examen	266
grunderna för planen för småbarnspedagogik	198	individuell plan för hur undervisning skall ordnas ..	260
grunderna för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning	202	individuell studie- och träningsplan	264
grundexamensstuderande	165	individuell studieplan	261
grundläggande konstundervisning	481	individuell undervisning	430
grundläggande utbildning	475	individuellt studieprogram	261
grundläggande utbildning för vuxna	530	indragning av studierätten	547
grundläggande yrkesutbildning	520	inkluderande av studieprestation	761
grundskola (1)	72	inkommande utbytesstudent	633
grundskola (2)	475	inledningsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	531
grundstudier	241	inledningstermin för utbildningen	340
grundutbildning (1)	333	inlärandenummer (1)	833
grundutbildning (2)	333	inlärandenummer (2)	835
grupp	447	inlärare	148
grupp av ansökningsalternativ	374	inläring	12
grupp av ansökningsmål	374	inläring i arbetet	495
grupp av ansökningsobjekt	374	inläring i arbetet	637
grupp av sökande	350	inläring i arbetslivet	495
grupp för urvalsprovssamarbete	379	inläring i yrkeslivet	495
		inlärningsmiljö	453
		inlärningsresultat	280
		inriktningsalternativ	278

inskrivning (1)	556	kriterium för bedömning	728
inskrivning (2)	558	kriterium för utvärdering	728
inskrivning i matrikeln	558	kriterium vid slutbedömning	729
inskrivning till förskolan	304	krävande sektorsövergripande stöd inom småbarnspedagogik	595
inskrivningsdatum	563	krävande särskilt stöd	606
institutexamen	714	kundavgift för småbarnspedagogik	763
intagning av studerande	345	kundavgift för småbarnspedagogik på deltid	765
integrationsutbildning	539	kundavgift för småbarnspedagogik på heltid	764
integrationsutbildning av vuxna invandrare	539	kunnande	898
integrerad specialgrupp	38	kurator	116
intensifierad personlig elevhandledning	574	kurs (1)	232
intensifierat stöd	597	kurs (2)	216
intensifierat stöd inom småbarnspedagogik	593	kurs via Internet	439
intern utvärdering	793	kursanmälan	307
International Baccalaureate-examen	688	kvalitetsfaktor	817
introduktion av bedömare	528	kvalitetsindikator	814
inträdes- och lämplighetsprov	353	kvalitetsledning	815
inträdesprov	352	kvalitetsstyrningssystem	816
intyg	642	kvalitetssystem	816
intyg över avlagd allmän språkexamen	653	kvalitetssäkring	815
intyg över avlagda studier	666	kvartsittning	615
intyg över deltagande	651	kvällsvård	426
intyg över deltagande i examensutbildning	651	kvällsvård inom småbarnspedagogik	426
intyg över deltagande i förskoleundervisning	651	LA	498
intyg över muntlig språkfärdighet	663	ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet ... 109	
intygat kunnande	902	lektion	272
IP	260	lektor	133
ISP	261	LIA	495
kamratbedömning	794	licentiatexamen	704
karriärplan	624	livslång inläring	15
klass	447	livslångt lärande	13
klassföreståndare	135	livslångt lärande	15
klasslärare	136	lokal läroplan	255
klassundervisning	429	lokal plan för småbarnspedagogik	199
klientavgift för småbarnspedagogik	763	lokal utvärdering	789
klientavgift för småbarnspedagogik på deltid	765	lokala valfria studier	230
klientavgift för småbarnspedagogik på heltid	764	luntning; se fusk.....	610
klinisk praktik	638	lågstadium; se 1–6-skola.....	58
kollegial bedömning	794	lägre högskoleexamen	698
kollegialt organ hos utbildningsanordnaren	66	läkare inom studerandehälsovård	119
kombinationsstudier	211	lämplighetsprov	353
kommunikationsspråk	282	lära sig	12
kompetens	840	lära ut	4
kompetens	898	lärande	12
kompetensbaserad utbildning	504	lärande i arbetet	495
kompetensinriktning	504	lärande i arbetslivet	495
kompetensområde	277	lärandemiljö	453
kompetenspoäng	294	lärandemål	279
kompletterande småbarnspedagogik	472	lärare	132
kompletteringsansökan	330	lärare i fritt bildningsarbete	147
konstaterande att en studerande har avgått	162	lärare i gemensamma ämnen	143
konstaterande av att en läropliktig anses ha avgått ... 159		lärare i yrkesämnena	142
kontaktspråk	282	lärare inom förskoleundervisning	134
kontaktundervisning	461	lärare inom småbarnspedagogik	125
kontinuerlig ansökan	326	lärare på andra stadiet	145
kontinuerligt lärande	15	lärarens material	838
kontor	61	lärdomsprov	717
kontroll av bedömningen	749	lärmiljö	453
krav på grundutbildning	332	läroanstalt	56
krav på tidigare utbildning	332	läroanstalt för fritt bildningsarbete	81
krav på yrkeskunskap	223	läroanstalt med undervisning på främmande språk ... 79	
krav på yrkesskicklighet	223		
kriteriebaserad bedömning	803		

läroanstalt på andra stadiet	74	nybörjarplats	371
läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret	256	nyckelkompetenser för livslångt lärande	14
läroavtal	498	närskola	396
läroavtalsexpert	186	närundervisning	461
läroavtalskoordinator	186	nätbaserad undervisning	439
läroavtalsutbildning	499	nätundervisning	439
läroavtalsutbildning för företagare	503	obligatorisk examensdel	209
läroavtalsutbildning som grundar sig på arbetsavtalsförhållande	500	obligatorisk kurs (1)	244
läroavtalsutbildning som grundar sig på ett offentligrättsligt anställningsförhållande som kan jämföras med ett tjänsteförhållande	502	obligatorisk kurs (2)	233
läroavtalsutbildning som grundar sig på tjänsteförhållande	501	obligatorisk studieperiod	244
läroinrättning	56	obligatoriska studier	227
lärokurs	191	obligatoriskt studieavsnitt	244
lärokursens omfattning	191	offentligfinansierade personalutbildning	490
läroplan	254	offentligt finansierade personalutbildning	490
läroplansbaserad examen	681	ombedömning	748
läroplansgrunderna	201	omfattning av lärokurs	191
läroplikt	192	omfattning av studierna	276
läropliktig	193	omgivning där yrkesprovet genomförs	721
läropliktig som anses ha avgått	157	omprövning av bedömning	751
läroämne	247	omtagning	752
läroämnesgrupp	251	omtagning av bedömningen	752
läresultat	280	ordningsbestämmelser	611
läskunnighetsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	532	ordningsregler	611
läsår	343	ordningsstadga	611
läsårsanmälan	559	organ som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov	65
läsårsavgift	767	orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen	540
läsårsbetyg	656	pedagogisk bedömning för intensifierat stöd	599
läsårsplan	256	pedagogisk utredning för särskilt stöd	600
magisterprogram	708	pedagogiska arrangemang	588
matrikelnummer	833	pedagogiska lösningar	588
maturitetsprov	718	pedagogiska åtgärder	588
medborgarinstitut	84	period av utbildning utomlands	635
meddelande om läroplikt	305	person som behandlas som förstagångssökande	314
mellanbetyg	655	person som börjat studera	150
mentor	182	person som inlett studier	150
metod för bedömning	732	person som påbörjat studier	150
mikromerit (1)	214	personal	100
mikromerit (2)	215	personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter	102
miljön för examenstillfället	721	personal inom småbarnspedagogik	101
modell för antagningsgrunderna	393	personalutbildning	489
mogenhetsprov	718	personalutbildning	908
mognadsprov	718	personlig studieplan	262
morgon- och eftermiddagsverksamhet	775	personlig tillämpning	623
mottagande av studieplats	317	personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet	628
mål för den grundläggande utbildningen	271	personlig tillämpning vid ansökan	626
mål för förskoleundervisningen	271	personlig tillämpning vid genomförandet av examen . 627	
mål för kunnandet (1)	279	personlig utvecklingsplan för kunnandet	263
mål för kunnandet (2)	224	personligt studieprogram	265
mål för undervisningen	271	placering	382
målsman	152	plagiering; se fusk.....	610
målspråk	286	plan för anordnande av fristående examen	49
måltider inom småbarnspedagogik	777	plan för elevens lärande	258
måltidsersättning för studerande	579	plan för genomförande av utbildningen	255
mångsidig kompetens	269	plats för yrkesprovet	721
nationell utvärdering	786	plats inom småbarnspedagogik	301
Nationella centret för utbildningsutvärdering	787	plikt att delta i förskoleundervisningen	194
nationellt elevnummer	835	praktik	637
numerisk bedömning	736	praktisk arbetslivsorientering	636
nyantagen	367		

prao	636	självständiga studier	907
primär skola	396	självutvärdering	738
primär studierätt	553	självvärdering (1)	793
principen om inkludering i småbarnspedagogiken	401	självvärdering (2)	738
prioritering av ansökningsönskemål	378	skiftesvård	423
privat småbarnspedagogik	409	skiftesvård inom småbarnspedagogik	423
privat småbarnspedagogisk verksamhet	409	skiftomsorg	423
process-relaterad kvalitetsfaktor	819	skiftomsorg inom småbarnspedagogik	423
professor	114	skiljebetyg	666
prognostisk utvärdering	798	skjuta upp studiestarten	557
prognostisk utvärdering av utbildning	798	skolans klubbverksamhet	776
prov i studentexamen	844	skolans läroplan	255
psykolog	115	skolgångsassistent	117
PUK	263	skolgångsbiträde	117
PUK-handledare	187	skolgångshandledare (?)	117
på reservplats	366	skolhälsovård	577
på reservplats	369	skolhälsovårdare	118
påbyggnadsexamen	703	skolkurator	116
påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen	529	skolläkare	119
påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen	529	skolmåltid	778
påvisande av kunnandet	719	skolning	8
rangordning av ansökningsönskemål	378	skolnät	395
referensram	806	skolplikt	192
referentgranskning	742	skolpliktig	193
referentgranskning	794	skolpsykolog	115
Reifeprüfung-examen	689	skolresa	779
rektor	106	skolreseförmån (??)	780
religion och livsåskådningkunskap	252	skolskjutsförmån	780
reservplats (???)	372	skolunderbyggnad	333
respons	739	skolutbud	395
respons på hur kunnandet utvecklats	741	skolväg	779
resultat av placeringen	391	skriftlig varning	619
riksomfattande valfria studier	228	skyldighet att ordna förskoleundervisning	195
RP-examen	689	slutbedömning	737
rätt till småbarnspedagogik	189	slutskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	533
rättelse av bedömning	751	småbarnspedagogik	471
rättelse av bedömning av kunnande	751	småbarnspedagogik på deltid	416
rättelseyrkan	821	småbarnspedagogik på heltid	415
rättelseyrkande	821	småbarnspedagogik som ordnas dagligen	420
sakkunnig inom läroavtalsutbildning	186	småbarnspedagogik som ordnas vid sjukhus	427
samarbete mellan hem och läroanstalt	782	småbarnspedagogik under en del av veckan	419
samarbete mellan hem och skola	782	småbarnspedagogik under veckoslut	425
samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning	95	småbarnspedagogisk dag	421
sammansatt klass	447	småbarnspedagogisk miljö	452
sektorsövergripande samarbete	591	småbarnspedagogisk service	399
sekundär skola	397	småbarnspedagogisk verksamhet (1)	471
senareläggande av inledandet av skolgången	197	småbarnspedagogisk verksamhet (2)	400
separat ansökan	325	småbarnspedagogisk verksamhet dygnetrunt	424
separat studierätt	554	småbarnspedagogiska tjänster	399
service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen	71	socionom inom småbarnspedagogik	127
serviceproducent av småbarnspedagogik	34	sommaruniversitet	83
SHVS-avgift	773	specialbarträdgårdslärare	126
siffervitsord	730	specialelev	179
sjukhusundervisning	506	specialgrupp	37
självbedömning	738	specialiseringsstudier	525
självbedömning	793	specialiseringsutbildning	525
självevaluering (1)	793	specialklass	449
självevaluering (2)	738	speciallärare	138
självständig utbildning (2)	907	speciallärare inom småbarnspedagogik	126
		specialpedagogik inom småbarnspedagogik	473
		specialskola	88
		specialstuderande	179
		specialundervisning (1)	434

specialundervisning (2)	435	studieavsnitt	216
specialundervisning inom småbarnspedagogik ..	436	studiecentral	85
specialundervisning på deltid	433	studieform	458
specialyrkesexamen	695	studiehandledare	141
specialyrkesläroanstalt	77	studiehandledning	573
språk inom småbarnspedagogik	283	studiehelhet	226
språkbad	443	studiehelhet (2)	240
språkduch	444	studieinriktning	278
språkexamen	677	studiekurs	216
språkexamen för statsförvaltningen	679	studiematerial	839
språkintyg	653	studienummer	833
språkprogram	253	studieområde	30
språkprov	354	studieperiod	216
språkval	250	studieplats	544
startdatum för studierätten	565	studiepoäng (1)	293
startklass	437	studiepoäng (2)	295
starttermin för utbildningen	340	studieprestation	716
statligt finansierade personalutbildning	490	studieprestationsutdrag	645
status för terminsanmälan	562	studieprogram	259
steinerpedagog inom småbarnspedagogik	131	studiepsykolog	115
strukturell kvalitetsfaktor	818	studier	6
strukturella arrangemang	589	studier som stöder studiefärdigheterna	519
strukturella lösningar	589	studieriktning	278
strukturella åtgärder	589	studiernas omfattning	276
student (1)	154	studiernas startdatum	566
student (2)	180	studierum	831
studentantagning	345	studierådgivare	108
studentexamen	686	studierådgivning	573
studentexamensbetyg	667	studierätt	544
studentexamensnämnden	845	studierättens status	545
studentexamensprov	844	studierättens upphörande	551
studenthälsovård	578	studiesocial förmån	575
studentkår	848	studiespråk	287
studentkårens medlemsavgift	771	studieveckor	296
studentkårsavgift	771	stöd inom småbarnspedagogik	582
studentkårsmedlem	847	stödform	587
studentmobilitet	629	stödform inom småbarnspedagogik	587
studentnummer (1)	833	stödttjänster	586
studentnummer (2)	835	stödttjänster för studerande	581
studentnätverk	862	stödttjänster inom småbarnspedagogik	586
studentrespons	834	stödundervisning	432
studenttrörlighet	629	summativ bedömning	799
studentutbyte	630	summativ utvärdering	799
studerande	154	system för utvärdering	810
studerande i examensutbildning	164	systematisk utvärdering	795
studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning	169	särskild examen	683
studerande i öppen högskoleundervisning	171	särskild utbildningsuppgift	62
studerande inom examensutbildning	164	särskild yrkesläroanstalt	87
studerande med rätt till särskilt stöd	179	särskilda undervisningsarrangemang	604
studerande som deltar i examensutbildning	164	särskilt stöd	598
studerande som deltar i uppdragsutbildning	167	särskilt stöd (2)	605
studerande som har tillfälligt avbrutit studierna ..	156	särskilt stöd inom småbarnspedagogik	594
studerandehälsovård	578	sätt att visa yrkesskickligheten	725
studerandekår (1)	832	sättet på vilket yrkesutbildningen ordnas	51
studerandekår (2)	836	söka information om utbildningar	303
studerandekårens medlemsavgift	772	söka sig till utbildning	303
studerandekårsavgift	772	söka utbildning	303
studerandemobilitet	629	sökande (1)	312
studerandenummer	833	sökande (2)	149
studerandeutbyte	630	sökande (3)	148
studerandevecka	297	sökande av ändring	820
studerandevård	576	sökande som antagits	367
studieavgift	766	sökande till småbarnspedagogik	299
		ta emot studieplatsen villkorligt	318

teckenspråk	843	undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4	113
temaområde	268	undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett	110
temastudier	237	undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra ..	113
tematiska studier	229	undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre	112
temautvärdering	804	undervisnings- och forskningspersonal på nivå två ...	111
tentator	139	undervisnings- och forskningspersonal på tredje	
termin	342	nivån	112
terminsanmälan	560	undervisnings- och forskningspersonal på tredje	
terminsavgift	767	steget	112
tidigare utbildning	333	undervisningsform	457
tidigareläggande av inledandet av skolgången	196	undervisningsgrupp (1)	447
tillgodoräknande av studieprestation	759	undervisningsgrupp (2)	448
tillgodoräknande av studier	759	undervisningsgruppens storlek	450
tillstånd att bedriva privat daghemsverksamhet ..	411	undervisningslokal	830
tillstånd att driva läroanstalt	46	undervisningsmaterial	838
tillstånd att ordna examina och utbildning	46	undervisningsmetod	459
tillstånd att ordna undervisning	46	undervisningspersonal	104
tillstånd att ordna utbildning	46	undervisningsplan	255
tillståndsmyndighet inom småbarnspedagogik ...	410	undervisningspraktik	640
tillvalsämne	249	undervisningsspråk (1)	284
tilläggsansökan	329	undervisningsspråk (2)	285
tilläggsprestation	348	undervisningsställe	60
tillämpad kurs	235	undervisnings sätt	459
timfördelning	190	undervisningstidpunkt	460
timlärare	144	undervisningstimme	272
tionde klass	529	undervisningsutbud	274
tjänster inom småbarnspedagogik	399	undervisningsutrymme	830
tvåspråkig läroanstalt	80	universitet	92
tvåspråkig undervisning	442	universitetscenter	94
typ av ansökan	321	universitetsutbildning	480
typ av utbildning inom utbildningsutbud	275	uppbyggnad av examen	208
UA (1).....	495	uppdragsutbildning	488
UA (2).....	496	uppdragsutbildningsstuderande	167
undervisning (1)	2	uppföljning	784
undervisning (2)	4	uppmaning att avlägsna sig	616
undervisning enligt verksamhetsområde	603	uppsägning från elevhemmet	622
undervisning i huslig ekonomi	542	uppsägning från internatboendet	622
undervisning och handledning i tränings- och		uppsägning från studieboenden	622
rehabiliteringssyfte för handikappade	543	uppsägning för viss tid	621
undervisning på främmande språk	288	urval	345
undervisning på två språk	442	urvalsförfarande	384
undervisning som förbereder för grundläggande		urvalsförslag	390
utbildning	534	urvalsgrund	347
undervisnings- och examensspråk	284	urvalsgrupp	375
undervisnings- och forskningspersonal	105	urvalskörning	381
undervisnings- och forskningspersonal på andra		urvalsmetod	384
nivån	111	urvalsparti	373
undervisnings- och forskningspersonal på andra		urvalsprov	352
steget	111	urvalsprovgrupp	379
undervisnings- och forskningspersonal på fjärde		urvalsresultat	389
nivån	113	urvalsskede	387
undervisnings- och forskningspersonal på fjärde		urvalsstatus	388
steget	113	urvalssätt	384
undervisnings- och forskningspersonal på första		utbildning (1)	8
nivån	110	utbildning (2)	9
undervisnings- och forskningspersonal på första		utbildning (3)	10
steget	110	utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt	
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1	110	bildningsarbete	538
110		utbildning i läs- och skrivfärdigheter för vuxna	
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2 ..	111		
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3	112		

invandrare	537	utvärdering (1)	783
utbildning på andra stadiet	476	utvärdering (2)	726
utbildning på egen hand	907	utvärdering av den pedagogiska verksamheten ..	791
utbildning på främmande språk	289	utvärdering av inlärningsresultat	801
utbildning på högskolenivå	478	utvärdering av kvaliteten	812
utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens	516	utvärdering av lärsultat	801
utbildning som förbereder för fristående examen ..	523	utvärdering av stödets effekt	584
utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning	540	utvärdering av stödets inverkan	584
utbildning som förbereder för gymnasieutbildning	535	utvärdering av utbildning	800
utbildning som förbereder för yrkesuppgifter	510	utvärderingskriterium	728
utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen	509	utvärderingsplan	807
utbildning som grundar sig på utbildningsavtal ..	497	utvärderingsrapport	808
utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv	515	utvärderingsrådet	788
utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning	514	utvärderingssamtal	743
utbildning som handleder för yrkesutbildning	514	utvärderingssystem	810
utbildning som leder till examen	486	valbar examensdel	210
utbildning som ordnas på en arbetsplats	495	valbart ämne	249
utbildningen inleds	340	valfri examensdel	210
utbildningens mål	271	valfritt ämne	249
utbildningsaktör	42	verbal bedömning	735
utbildningsanordnare (1)	43	verbalt omdöme	735
utbildningsanordnare (2)	44	verksamhet inom småbarnspedagogik	400
utbildningsanordnarens examensspråk	287	verksamhetsdag inom småbarnspedagogik	422
utbildningsanordnarens läroplan	255	verksamhetsenhet	57
utbildningsanordnarens verksamhetsområde	67	verksamhetsform inom småbarnspedagogik	402
utbildningsavtal	496	verksamhetskultur	456
utbildningsbakgrund	333	verksamhetsområde	67
utbildningsdel	513	verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik ..	414
utbildningsersättning	580	verksamhetspunkt	57
utbildningsform	50	verksamhetsspråk inom småbarnspedagogik	283
utbildningsform	52	verksamhetsställe (1)	57
utbildningsform	53	verksamhetsställe (2)	61
utbildningsförsök	526	verksamhetsställe inom småbarnspedagogik	35
utbildningsinstitution	55	verksamhetsår inom småbarnspedagogik	413
utbildningskommission	96	vetenskapligt arbete	717
utbildningsmaterial	837	vice daghemschef	122
utbildningsmöjlighet	11	vice daghemsföreståndare	122
utbildningsnivå	27	villkorligt mottagande av studieplats	318
utbildningsområde	28	vitsord	730
utbildningsorganisation	55	vitsordsskala	731
utbildningsprogram (1)	277	vuxenutbildning	485
utbildningsprogram (2)	707	vård	3
utbildningsstadium	27	vård under veckoslut	425
utbildningssystem	16	vårdinriktade arrangemang	590
utbildningstillfälle	10	vårdinriktade lösningar	590
utbildningsutbud	273	vårdinriktade åtgärder	590
utbyteselev	631	vårdnadshavare	152
utbytesstudent	631	webbaserad undervisning	439
utdrag över studieprestationer	645	webbkurs	439
utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier ..	712	yrkesbevis	671
utomlands avlagd examen	712	yrkesexamen	694
utresande utbytesstudent	632	yrkesgymnasium	76
utvecklande utvärdering	785	yrkeshögskola	90
utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet	64	yrkeshögskoleexamen	697
utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet	63	yrkeshögskoleutbildning	479
utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning	68	yrkesinriktad examen	692
		yrkesinriktad examensdel	218
		yrkesinriktad examensutbildning	507
		yrkesinriktad grundexamen	693
		yrkesinriktad tilläggsutbildning	521
		yrkesinriktad vuxenutbildning	522
		yrkesläroanstalt	76
		yrkesområde	823
		yrkespedagogisk lärarhögskola	91

Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

yrkesprov	720	ämnesområde	268
yrkesprov	722	ämnesstuderande	168
yrkesprovsbetyg	669	ämnesstudier	242
yrkesprovsmiljö	721	ämnesundervisning	440
yrkesutbildning	469	ämnesval	250
yrkesutbildning för idrottare	517	ämnesövergripande kurser i konststudier	236
yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning	518	ändringssökande	820
yrkesutbildningsanordnare	44	öppen daghemsverksamhet	407
år då studentexamen har avlagts	846	öppen högskoleundervisning	482
årskurs	446	öppen småbarnspedagogisk verksamhet	406
årskurs (1)	445	öppen universitetsundervisning	483
årskurs (2)	451	öppen yrkeshögskoleundervisning	484
årsveckotimme	291	öppna universitetsleden	385
återställande av studierätten	548	öpu-leden	385
ägartyp	54	överflyttande studerande	174
ämne	247	övergångsskede	454
ämnesgrupp	251	överlärare	146
ämneshelhet (1)	251	övrig personal; se undervisnings- och forskningpersonal.....	105
ämneshelhet (2)	268	övrig småbarnspedagogik; se öppen småbarnspedagogisk verksamhet.....	406
ämneslärare	137	övrig yrkesutbildning	508
ämneslärokurs	191		

Suomenkielinen hakemisto

Hakemiston numerot viittaavat termitietuenumeroihin.

1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	110	ammattilliseen peruskoulutukseen valmentava	
10. luokka	529	koulutus	514
2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	111	ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus	510
3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	112	ammattillisen korkea-asteen tutkinto	715
4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	113	ammattillisen koulutuksen erityinen tuki	605
aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	109	ammattillisen koulutuksen hakumenettely	319
aamu- ja iltapäivätoiminta	775	ammattillisen koulutuksen jatkuva haku; ks. jatkuva	
aamupäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta.....	775	haku.....	326
Abiturprüfung-tutkinto	689	ammattillisen koulutuksen järjestäjä	44
AHOT	756	ammattillisen koulutuksen järjestämistapa	51
ahotointi	756	ammattillisen koulutuksen opetuskieli	284
aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen	756	ammattillisen koulutuksen tutkintokieli	287
aihekokonaisuus	268	ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne	31
aikuiskoulutus	485	ammattillisen koulutuksen valtakunnallinen	
aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus	539	hakumenettely; ks. yhteishaku.....	324
aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon		ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava	
koulutus	537	koulutus	516
aikuisten perusopetuksen alkuvaihe	531	ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus	668
aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe	532	ammattillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai	
aikuisten perusopetuksen päättövaihe	533	osaamistavoitteista poikkeaminen	625
aikuisten perusopetus	530	ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä	
aineenopettaja	137	koulutus	509
aineenopetus	440	ammattillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa ...	
ainekokonaisuus	251	222	
aineopinnot	242	ammattillisten opintojen opettaja	142
aineopiskelija	168	ammattiala	823
aineryhmä	251	ammattikirja	671
ainevalinta	250	ammattikorkeakoulu	90
ajallisesti määritelty haku	327	ammattikorkeakoulun toimilupa	46
akateeminen tunnustaminen	762	ammattikorkeakoulutus	479
akatemia	93	ammattikorkeakoulututkinto	697
ala-aste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6		ammattikoulu	76
koulu.....	58	ammattikoulutus	469
alakoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6		ammattiosaamisen näyttö	722
koulu.....	58	ammattiosaamisen näyttöjen toimielin	65
alempaan korkeakouluasteen tutkinto	696	ammattipätevyys	840
alempi korkeakoulututkinto	698	ammattistartti	540
aloituspaikka	371	ammattitaidon osoittamistavat	725
aloituspaikkamäärä; ks. aloituspaikka.....	371	ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa	219
alumni	178	ammattitaitovaatimukset	223
ammattillinen aikuiskoulutus	522	ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista	
ammattillinen erikoisoppilaitos	87	poikkeaminen	625
ammattillinen erityisoppilaitos	77	ammattitaitovaatimus	223
ammattillinen koulutus	469	ammattitutkinto	694
ammattillinen lisäkoulutus	521	anastaminen; ks. vilppi.....	610
ammattillinen opettajakorkeakoulu	91	arkioppiminen	914
ammattillinen oppilaitos	76	arvioinnin kriteeri	728
ammattillinen osaaminen; ks. osaamisperusteisuus....	504	arvioinnin oikaisu	751
ammattillinen peruskoulutus	520	arvioinnin oikaisupyyntö	750
ammattillinen perustutkinto	693	arvioinnin oikaisuvaatimus	750
ammattillinen tunnustaminen	762	arvioinnin tarkistaminen	749
ammattillinen tutkinnon osa	218	arvioinnin tarkistuspyyntö	747
ammattillinen tutkinto	692	arvioinnin uusiminen (1)	748
ammattillinen tutkintokoulutus	507	arvioinnin uusiminen (2)	752
ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus	514	arvioinnin vaikuttavuus	805
ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja		arvioinnin viitekehys	806
valmistava koulutus	540	arviointi (1)	783
		arviointi (2)	726
		arviointi (3)	800
		arviointiaineisto	727

Hakemiston numerot viittaavat termitietuenumeroihin.

arviointiesitys	746	ensisijainen opiskeluoikeus	553
arviointijärjestelmä (1)	810	epämuodollinen oppiminen	913
arviointijärjestelmä (2)	811	epävirallinen oppiminen	913
arviointikeskustelu	743	erikoisammattitutkinto	695
arviointikriteeri	728	erikoisluokka; ks. painotettu opetus.....	505
arviointikriteerit (ECTS-termi)	871	erikoistumisala	278
arviointimenetelmä (1)	809	erikoistumiskoulutus	525
arviointimenetelmä (2)	732	erikoistumisopinnot	525
arviointimenetelmät (ECTS-termi)	872	erillinen opinto-oikeus	554
arviointimetodi	809	erillinen opiskeluoikeus	554
arviointineuvosto	788	erilliset opinnot	524
arviointiperuste	728	erillishaku	325
arviointiraportti	808	erillisopiskelija	170
arviointisuunnitelma	807	erillisvalinta	325
arviointityökalu; ks. arviointimenetelmä (1).....	809	erityinen koulutustehtävä	62
arvosana	730	erityinen tuki (1)	598
arvosana-asteikko	731	erityinen tuki (2)	605
arvosanan korottaminen	753	erityinen tuki (3)	594
arvostelu	726	erityinen tuki varhaiskasvatuksessa	594
asiointikieli	282	erityinen tutkinto	683
asuntolasta erottaminen	622	erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija	179
auditointi	906	erityisen tuen päätöksen saanut oppilas	179
auktorisoidun kääntäjän tutkinto	680	erityisen tuen päätös; ks. erityinen tuki (1).....	598
auskultointi (1)	639	erityiset opetus- ja opiskelujärjestelyt	604
auskultointi (2)	640	erityiset opetusjärjestelyt	604
autoplagiointi; ks. vilppi.....	610	erityiskoulu	88
avoimen korkeakoulutuksen opiskelija	171	erityislastentarhanopettaja	126
avoimen väylä	385	erityisluokka	449
avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos	95	erityisopettaja	138
avoin ammattikorkeakouluopetus	484	erityisopetukseen oikeutettu opiskelija	179
avoin HOPS; ks. henkilökohtainen opintosuunnitelma	261	erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus	518
avoin korkeakouluopetus	482	erityisopetus (1)	434
avoin päiväkotitoiminta (1)	407	erityisopetus (2)	435
avoin päiväkotitoiminta (2)	406	erityisopetus varhaiskasvatuksessa	436
avoin varhaiskasvatustoiminta	406	erityisopiskelija	179
avoin yliopisto-opetus	483	erityisoppilas	179
Bolognan prosessi; ks. ensimmäisen syklin tutkinto... 709		erityisryhmä	37
Deutsche Internationale Abitur -tutkinto	690	eroaminen	550
DIA-tutkinto	690	eroamisesta ilmoittaminen	550
diagnostinen arviointi	796	eronneeksi katsominen	162
diplomityö; ks. opinnäytetyö.....	717	eronneeksi katsottu	161
EB-tutkinto	687	eronneeksi katsottu (1)	158
edellytykset	891	eronneeksi katsottu oppivelvollinen	157
ehdollinen valinta	364	eronnut	158
ehdollisesti hyväksytty	364	erotodistus	666
ehdollisesti hyväksytty hakija	368	esi-HOKS	757
elinikäinen oppiminen	13	esiahotointi	757
elinikäisen oppimisen avaintaidot	14	esikouluopetus	474
elämänlevyinen oppiminen (?)	13	esiopetukseen ilmoittautuminen	304
ennakkotehtävät	356	esiopetuksen keskeyttäminen	567
ennakollinen hyväksilukeminen	758	esiopetuksen opettaja	134
ennakollinen hyväksiluku	758	esiopetuksen osallistumistodistus	651
ensikertalainen	313	esiopetuksen tavoitteet	271
ensikertalainen hakija	313	esiopetus	474
ensikertalaisena kohdeltava	314	esiopetusvelvollisuus (1)	194
ensikertalaisena kohdeltava hakija	314	esiopetusvelvollisuus (2)	195
ensimmäisen portaalan opetus- ja tutkimushenkilöstö . 110		esitehtävät	356
ensimmäisen syklin tutkinto	709	esivalinta	359
ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija	313	esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut	849
ensisijainen koulu	396	etäopetus	462
		etäopiskelu	466
		etäyhteyksiä hyödyntävä opetus	463
		Eurooppa-koulu	78

Suomenkielinen hakemisto

European Baccalaureate -tutkinto	687	hoksaaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187
formaali oppiminen	912	hoksaajaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187
formatiivinen arviointi	797	HOPS	261
Gymnasieexamen	691	HOVS	264
hakemus (1)	315	huoltaja	152
hakemus (2)	316	hybridiopetus	464
hakemus koulutukseen	315	hybridiopiskelu	467
hakemus kouluun	316	HyFlex	464
hakemus painotettuun opetukseen	316	hylätty	365
hakemus toissijaiseen kouluun	316	hylätty hakija	370
hakemusnumero	394	hyväksytty	363
hakeutuja	149	hyväksytty hakija	367
hakeutuminen	303	IB-tutkinto	688
hakeutumisen henkilökohtaistaminen	626	ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta	412
hakija	312	iltahoito	426
hakijan valinnan tila	388	iltaopetus (1); ks. opetusmuoto.....	457
hakijarekisteri	383	iltaopetus (2); ks. opetusajankohta.....	460
hakijaryhmä	350	iltaopiskelu; ks. opetusmuoto.....	457
haku (1)	319	iltapäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta... ..	775
haku (2)	373	informaali oppiminen	914
haku painotettuun opetukseen	309	inkluusiivisuus	401
haku- ja valintajärjestelmä	380	integroitu erityisryhmä	38
haku aika	322	International Baccalaureate -tutkinto	688
hakukausi	338	itsearviointi (1)	793
hakukelpoisuus	331	itsearviointi (2)	738
hakukierros	344	jatko-opintokelpoisuus (1)	334
hakukohde	376	jatko-opintokelpoisuus (2)	335
hakukohdejoukko	374	jatko-opintomahdollisuudet	873
hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi	850	jatko-opintosuunnitelma	917
hakukohteiden priorisointi	378	jatko-opiskelija	166
hakumenettely; ks. koulutuksen hakumenettely ..	319	jatkotutkinto	703
hakuperuste	337	jatkuva haku	326
hakutapa	320	jatkuva oppiminen	15
hakutoimisto	857	jonotus	318
hakutoive	377	JOO	634
hakutoiveiden priorisointi	378	JOO-opinnot; ks. joustava opiskeluoikeus.....	634
hakutyypit	321	JOO-opiskelija; ks. joustava opiskeluoikeus.....	634
hakuvuosi	339	joustava hybridiopetus	464
harkinnanvarainen valinta	361	joustava opinto-oikeus	634
havaintojen vääristely; ks. vilppi.....	610	joustava opiskeluoikeus	634
henkilökohtainen näyttösuunnitelma	266	joustava perusopetus	438
henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma	260	joustava valinta	361
henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma ...	264	julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus	490
henkilökohtainen opintosuunnitelma	261	jälki-istunto	615
henkilökohtainen opiskeluohjelma	265	järjestysmääräykset	611
henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	262	järjestyssäännöt	611
henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma .	263	järjestämislupa; ks. opetuksen järjestämislupa.....	46
henkilökohtaistaminen	623	kaikille pakolliset tutkinnon osat; ks. pakollinen tutkinnon osa.....	209
henkilökohtaistamista koskeva asiakirja	267	kaikille valinnaiset tutkinnon osat; ks. valinnainen tutkinnon osa.....	210
henkilöstö	100	kaksikielinen opetus	442
henkilöstökoulutus	489	kaksikielinen oppilaitos	80
henkilöstökoulutus (2)	908	kaksoistutkinto	684
henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö	102	kansainvälinen kaksoistutkinto; ks. kaksoistutkinto....	684
HENSU	266	kansainväliset koulutusohjelmat	851
hoidolliset järjestelyt	590	kansalaisopisto	84
hoidolliset ratkaisut	590	kansallinen arviointi	786
hoidolliset toimenpiteet	590	kansallinen arviointiraportti; ks. arviointiraportti... ..	808
hoito	3	kansallinen arviointisuunnitelma; ks. arviointisuunnitelma.....	807
HOJKS	260	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus	787
HOKS	263		
HOKS-ohjaaja	187		

Suomenkielinen hakemisto

kansallinen laadun arviointijärjestelmä	811	kotoutumiskoulutus	539
kansallisen tason arviointi	786	koulu	72
kansanopisto	82	kouluasteen tutkinto	713
kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus	919	kouluateria	778
Karvi	787	koulujärjestelmä; ks. koulutusjärjestelmä.....	16
kasvatus	1	koulukuraattori	116
kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö	102	koululainen	153
kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö	102	koululykkäys	197
kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö	102	koululääkäri	119
kasvatuskeskustelu	614	koulumatka	779
katsomusaine	252	koulumatkaetu	780
kaupallinen koulutustoiminta	26	koulumuoto	52
kehittävä arviointi	785	koulun kerhotoiminta	776
kelpoisuus	824	koulun opetuskieli	284
kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin	331	koulun opetussuunnitelma	255
kerhotoiminta; ks. koulun kerhotoiminta.....	776	koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen	197
keskeyttänyt	156	koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen	196
kesäyliopisto	83	koulunkäynnin keskeyttäminen	568
kielikoe (1)	354	koulunkäynnin ohjaaja (?)	117
kielikoe (2); ks. kielitutkinto.....	677	koulunkäyntiavustaja	117
kielikylpy	443	koulunkäyntihistoria	826
kieliohjelma	253	koulupsykologi	115
kieliopinnot	852	kouluruokailu	778
kielirikasteinen opetus	916	koulutarjonta	395
kielisuihku	444	kouluterveydenhoitaja	118
kielitodistus	653	kouluterveydenhuollon lääkäri	119
kielitutkinto	677	kouluterveydenhuolto	577
kielivalinta	250	koulutukseen hakeminen	310
kirjallinen varoitus	619	koulutukseen hakija	312
kirjallisuus	890	koulutukseen haku (1)	319
kirjoihintulopäivämäärä	563	koulutukseen haku (2)	310
kirjoilletulo	558	koulutukseen ilmoittautuminen	307
kirjoilletulopäivämäärä	563	koulutukselliset ja ammatilliset tavoitteet	874
kirjoittautuminen	556	koulutuksen alkamiskausi	340
kliininen harjoittelu	638	koulutuksen alkamisvuosi	341
kodin ja koulun yhteistyö	782	koulutuksen arviointi	800
kodin ja oppilaitoksen yhteistyö	782	koulutuksen hakumenettely	319
kohdekieli	286	koulutuksen hankinta	69
kokelasnumero	825	koulutuksen hankintasopimusvastaava	184
kokoaikainen varhaiskasvatus	415	koulutuksen järjestäjä	44
kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu	764	koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin ...	66
kokopäivähoito	417	koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma	255
kokopäiväinen varhaiskasvatus	417	koulutuksen järjestäjän toiminta-alue	67
kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	112	koulutuksen järjestämislupa	46
kolmannen syklin tutkinto	711	koulutuksen järjestämismuoto	50
kolmoistutkinto; ks. kaksoistutkinto.....	684	koulutuksen järjestämistapa; ks. ammatillisen koulutuksen järjestämistapa.....	51
kompetenssi	898	koulutuksen myynti	26
korkea-asteen tutkinto	897	koulutuksen nimi	875
korkeakoulu (1)	89	koulutuksen osa	513
korkeakoulu (2)	93	koulutuksen prognostinen arviointi	798
korkeakouluharjoittelu	637	koulutuksen rakenne	208
korkeakoulujen täydennyskoulutus	493	koulutuksen rakenne (ECTS-termi)	876
korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli	284	koulutuksen tavoitteet	271
korkeakoulutus	478	koulutuksen toteutus	10
korkeakoulututkinto	676	koulutuksen tyyppi	877
korvaaminen; ks. opintosuorituksen korvaaminen.....	760	koulutulokas	177
korvaava opetus	441	koulutus (1)	8
kotitalousopetus	542	koulutus (2)	9
		koulutus (3)	10
		koulutus (4)	11
		koulutusala	28
		koulutusaste	27
		koulutusjärjestelmä	16

koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen	879
liittyvä todistus	642
koulutuskokeilu	526
koulutuskorvaus	580
koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta	20
koulutuslainsäädäntö	21
koulutuslaji	275
koulutusmahdollisuus	11
koulutusmateriaali	837
koulutusmoduulitunnus	878
koulutusmuoto (1)	52
koulutusmuoto (2)	53
koulutusohjelma (1)	277
koulutusohjelma (2)	707
koulutusorganisaatio	55
koulutusorganisaation opetuskieli	284
koulutusorganisaation toimipiste	57
koulutuspolun nivelvaiheen koulutus	29
koulutussopimukseen perustuva koulutus	497
koulutussopimukseen perustuva koulutus	637
koulutussopimus	496
koulutussopimuskoulutus; ks. koulutussopimukseen perustuva koulutus	497
koulutussopimusvastaava	183
koulutustarjonnan koulutuslaji	275
koulutustarjonta	273
koulutustausta	333
koulutustoimija	42
koulutustoimija (ECTS-termi)	850
koulutustoimikunta	96
koulutustoiminta	17
koulutustoiminta, josta ei säädetä	
koulutuslainsäädännössä	19
koulutustunnus	878
kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun	308
kouluun ilmoittautuminen	306
kouluverkko	395
kriteeriperustainen arviointi	803
kriteeriperusteinen arviointi	803
kuljetuspäätös	781
kuraattori	116
kurinpito	609
kurinpitokeino	612
kurinpitorangeistus	613
kurinpitotoimenpide	612
kurssi (1)	232
kurssi (2)	216
kurssi (3)	216
kurssi (ECTS-termi)	884
kurssi-ilmoittautuminen	307
kurssimaksu; ks. opiskelumaksu	766
kurssimateriaali	837
kurssin kirjallisuus; ks. oppimateriaali	839
kurssin nimi	886
kurssin taso	887
kurssin tunnus	888
kurssin tyyppi	889
kurssitarjotin	274
kurssivalinnat	307
kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista	879
kuvaus valmistumiseen vaadittavista oppinäytetöistä	
kymppiluokka	529
kypsyysnäyte	718
laadun arviointi	812
laadun prosessitekijä	819
laadun rakennetekijä	818
laadun tekijä	817
laadunarviointijärjestelmä; ks. arviointijärjestelmä (1)	810
laadunarviointimalli	813
laadunhallinta	815
laadunhallintajärjestelmä	816
laadunvarmistusjärjestelmä	816
laaja-alainen osaaminen	269
laajamittainen kaksikielinen opetus	915
laajennettu oppilaaksiottoalue; ks. oppilaaksiottoalue	398
laajennettu oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävä	68
laatuindikaattori	814
laatujärjestelmä	816
laatutekijä	817
lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma	200
lapsen kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks. perhepäivähoitaja	129
lapsen varhaiskasvatussuunnitelma	200
lapsi	151
lapsikohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen avustaja	130
laskennallinen rahoitus	910
lastenhoitaja	128
lastentarhanopettaja	125
lehtori	133
liikunnan koulutuskeskus	86
linja	278
liseniaatin tutkinto	704
liseniaatintutkinto	704
lisääajan myöntäminen opiskeluoikeuteen	552
lisähaku	329
lisänäyttö	348
lisäopetus	529
luennoitsija (ECTS-termi)	880
luento-opetus	431
lukio (1)	75
lukio (2)	477
lukiodiplomi	231
lukiodiplomitodistus	664
lukiokoulutukseen valmistava koulutus	535
lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet	202
lukiokoulutuksen järjestäjä	44
lukiokoulutuksen oppimäärä	191
lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot	190
lukiokoulutuksen tarkoitus	271
lukiokoulutuksen tavoitteet	271
lukiokoulutuksen tehtävät	271
lukiokoulutuksen tutkinto	685
lukiokoulutus	477
lukion päättötodistus	658
lukukausi	342
lukukausi-ilmoittautuminen	560
lukukausi-ilmoittautumisen tila	562

Suomenkielinen hakemisto

lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä	564	mukautetut osaamistavoitteet	829
lukukausimaksu	767	muodollinen oppiminen	912
lukuvuosi	343	muu ammatillinen koulutus	508
lukuvuosi-ilmoittautuminen	559	muu henkilöstö; ks. opetus- ja tutkimushenkilöstö.....	105
lukuvuosi-ilmoittautumisen tila	562	muu varhaiskasvatus	406
lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä	564	muun hallinnonalan kuin opetushallinnon	
lukuvuosimaksu	767	koulutuslainsäädännössä säädetty	
lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija	769	koulutustoiminta	23
lukuvuosimaksuvelvollisuus	768	muuntokoulutus	487
lukuvuosisuunnitelma	256	muutoksenhaku	820
lukuvuositodistus	656	määräaikainen erottaminen	621
luntaaminen; ks. vilppi.....	610	neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .	113
luokanohjaaja	135	nivelvaihe	454
luokanopettaja	136	nivelvaiheen koulutus	536
luokanvalvoja	135	non-formaali oppiminen	913
luokka	447	numeerinen arviointi	736
luokkaopetus	429	numeroarvosana	730
luopunut	160	näyttö	720
lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa	411	näyttökoe	720
lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi ...	411	näyttötodistus	669
lupaviranomainen	410	näyttötutkinnon arviointikokous	744
lyhyt oppimissisältö; ks. pieni osaamiskokonaisuus... .	214	näyttötutkinnon järjestäjä	47
lyhyttutkinto; ks. ensimmäisen syklin tutkinto.....	709	näyttötutkinnon järjestämissopimus	48
lykkäminen; ks. koulunkäynnin aloittamisen		näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma	49
lykkäminen.....	197	näyttötutkinnon perusteet	204
lähikoulu	396	näyttötutkinnon tutkintosuoritus	724
lähiohjausryhmä	447	näyttötutkinto	682
lähiopetus	461	näyttötutkintoon valmistava koulutus	523
lähiopiskelu	465	näyttötutkintotodistus	670
lähtevä vaihto-opiskelija	632	näyttöympäristö	721
lähtökoulu	827	ohjaava arviointi	797
läsnäoloilmoittautuminen (1)	559	ohjaava opettaja; ks. oppilaitosohjaaja.....	185
läsnäoloilmoittautuminen (2)	560	ohjaus	5
lääkäri	119	ohjauskirjaus	572
maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen		ohjausmerkintä	572
valmistava koulutus	541	ohjausosaaminen; ks. työpaikkaohjaaja.....	181
maahanmuuttajien ja vieraskielisten		ohjeellinen suoritusvuosi	881
lukiokoulutukseen valmistava koulutus	535	oikaisuvaatimus	821
maisteriohjelma	708	oikeus varhaiskasvatukseen	189
maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta	909	oma opinto-ohjelma	261
maksu opetukseen osallistumisesta	766	omaehtoinen koulutus (2)	907
maksu tutkinnon järjestämisestä	774	oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu	
maksullinen palvelutoiminta (1)	70	oppivelvollinen	157
maksullinen palvelutoiminta (2)	26	omaopettaja	117
maksuton ateria	778	omaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187
maksuton ruokailu	778	omassa kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks.	
materiaalimaksu	766	perhepäivähoitaja.....	129
maturiteetti	718	omistajatyypit	54
mentori	182	opettaja	132
mikro-oppiminen; ks. pieni osaamiskokonaisuus. .	214	opettaja (ECTS-termi)	880
mikromeriitti	214	opettaminen	4
mikrosuoritus	214	opetukseen ilmoittautuminen	307
mikrotutkinto	214	opetukseen osallistumisen epääminen	618
modulaarisuus	246	opetuksen eriyttäminen	270
moduuli (1)	225	opetuksen järjestäjä	43
moduuli (2)	245	opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma	255
moduuli (3); ks. opintokokonaisuus (2).....	240	opetuksen järjestämislupa	46
monialainen yhteistyö	591	opetuksen järjestämismuoto	50
monimuoto-opetus	464	opetuksen tavoitteet	271
monimuoto-opiskelu	467	opetuksen vastuhenkilöt	853
monimuoto-opiskelu; ks. opetusmuoto.....	457	opetuksen vuosikello	854
mukautettu arviointi	828	opetuksesta perittävä maksu	766
		opetus (1)	2

opetus (2)	4	opintojen mitoitussyksikkö	290
opetus- ja tutkimushenkilöstö	105	opintojen ohjaus	5
opetus- ja tutkintokieli; ks. koulutusorganisaation opetuskieli.....	284	opintojen rahoitus	855
opetusaika	460	opintojen tunnustamissäännöt organisaatioissa ..	856
opetusajankohta	460	opintojen työvoimapolitiittinen keskeyttäminen ..	570
opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta	22	opintokeskus	85
opetusharjoittelu	640	opintokokonaisuus (1)	226
opetushenkilöstö	104	opintokokonaisuus (2)	240
opetusjakso	216	opintomaksu	766
opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä kielikoe	354	opintoneuvoja	108
opetuskielet (ECTS-termi)	882	opintoneuvonta	573
opetuskieli (1)	284	opintopiste (1)	293
opetuskieli (2)	285	opintopiste (2)	295
opetuskieli (ECTS-termi)	882	opintopsykologi	115
opetusmateriaali	838	opintorekisteriote	645
opetusmenetelmät	883	opintososiaalinen etu	575
opetusmuoto	457	opintososiaalinen etuus	575
opetusohjelma	256	opintososiaalinen palvelu	575
opetuspiste	60	opintosuorituksen arviointi	726
opetusryhmä (1)	447	opintosuorituksen hyväksilukeminen	759
opetusryhmä (2)	448	opintosuorituksen hyväksiluku	759
opetusryhmäkoko	450	opintosuorituksen kieli	287
opetussuunnitelma (1)	254	opintosuorituksen korvaaminen	760
opetussuunnitelma (2)	255	opintosuorituksen sisällyttäminen	761
opetussuunnitelman perusteet	201	opintosuorituksen uusiminen	752
opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto	681	opintosuoritus	716
opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta	71	opintosuoritusote	645
opetustapa	459	opintosuunta	278
opetustarjonta	274	opintotarjotin	274
opetustila	830	opintotoimisto	857
opetustunti	272	opintoviikko	296
opinnollistaminen	754	opiskelija	154
opinnon nimi	886	opiskelijahuolto	576
opinnon taso	887	opiskelijajärjestöt	862
opinnon tunnus	888	opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)	556
opinnon tyyppi	889	opiskelijaksi ilmoittautuminen (2)	307
opinnäyte	717	opiskelijaksi ottaminen	346
opinnäytetyö	717	opiskelijaksi ottamisen edellytykset	331
opinto (ECTS-termi)	884	opiskelijakunnan hallitus; ks. oppilaskunta.....	836
opinto-ohjaaja	141	opiskelijakunnan jäsenmaksu	772
opinto-ohjaus (1)	573	opiskelijakunta (1)	832
opinto-ohjaus (2)	573	opiskelijakunta (2)	836
opinto-ohjelma	259	opiskelijaliikkuvuus	629
opinto-oikeus	544	opiskelijamaksu	766
opintoala	30	opiskelijan arviointi	726
opintoetus; ks. opintososiaalinen etu.....	575	opiskelijan aterikorvaus	579
opintoihin ilmoittautuminen	307	opiskelijan itsearviointi	738
opintoihin liittyvät työharjoittelut	860	opiskelijan poistaminen	617
opintojakso	216	opiskelijan poistumaan määrääminen	616
opintojakso (ECTS-termi)	884	opiskelijaneuvonta	573
opintojakson kuvaus	885	opiskelijanumero	833
opintojakson nimi	886	opiskelijapalaute	834
opintojakson taso	887	opiskelijapalvelut	857
opintojakson toteutus; ks. opintojakso.....	216	opiskelijaruokailu	858
opintojakson tunnus	888	opiskelijaryhmä	447
opintojakson tyyppi	889	opiskelijaterveydenhuolto	578
opintojaksotarjotin	274	opiskelijavaihto	630
opintojaksovalinnat	307	opiskelijavalinta	345
opintojen aloittamispäivämäärä	566	opiskelijavalintarekisteri	383
opintojen laajuus	276	opiskelijaviikko	297
opintojen laajuussyksikkö	290	opiskelu	6
		opiskeluhoito	576
		opiskelumaksu	766
		opiskelumuofo (1)	457

Suomenkielinen hakemisto

opiskelumuoto (2)	458	oppimissuunnitelma	258
opiskelun alkamisen siirtäminen	557	oppimistulokset	280
opiskelun aloittaja	150	oppimistulosten arviointi	801
opiskelun tukipalvelut	581	oppimisympäristö	453
opiskeluvoimavarojen alkamispäivämäärä	565	oppimäärä	191
opiskeluvoimavarojen jatkaminen	552	oppimäärän laajuus (1)	191
opiskeluvoimavarojen menettäminen	549	oppimäärän laajuus (2)	276
opiskeluvoimavarojen menettänyt	161	oppisopimus	498
opiskeluvoimavarojen palauttaminen	548	oppisopimusasiantuntija	186
opiskeluvoimavarojen peruuttaminen	547	oppisopimuskoordinoija	186
opiskeluvoimavarojen pidättäminen	620	oppisopimuskoulutus	499
opiskeluvoimavarojen päätyminen	551	oppisopimustoimija	99
opiskeluvoimavarojen tila	545	oppisopimusvastaava	183
opiskeluvoimavarojen väliaikainen keskeyttäminen	546	oppivelvollinen	193
opiskeluvoimavaroista luopuminen	550	oppivelvollisen eronneeksi katsominen	159
opiskeluvoimavaroista luopunut	160	oppivelvollisille suunnattu koulutus	918
opiskeluvoimavaroitus	544	oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen	569
opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto	318	oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt	155
opiskelupaikan vastaanotto	317	oppivelvollisuus	192
opiskelupaikka	544	oppivelvollisuusilmoitus	305
opiskeluterveydenhuollon lääkäri	119	oppivelvollisuusilmoituksen ylittäneiden perusopetus	530
opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja	118	oppivelvollisuuskoulutus (?)	491
opiskeluterveydenhuolto	578	oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus	491
opiskelutila	831	organisaation ECTS-koordinaattori	859
opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot	519	organisaation nimi	850
opiskeluympäristö	453	organisaation yleiskuvaus	861
opistoasteen tutkinto	714	osa-aikainen erityisopetus	433
oppiaine	247	osa-aikainen varhaiskasvatus	416
oppiaineen oppimäärä	191	osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu	765
oppiainekokonaisuus	251	osaaminen	898
oppiaineryhmä	251	osaamisala	277
oppiarvo	900	osaamisen arvioija	188
oppija	148	osaamisen arvioijan perehdytys	528
oppijan arvio osaamisen tunnustamisen		osaamisen arvioinnin mukauttaminen	607
mahdollisuuksista	757	osaamisen arviointi (1)	733
oppijanumero	835	osaamisen arviointi (2)	734
oppilaaksi ilmoittautuminen	555	osaamisen hankkiminen	7
oppilaaksi ottaminen	357	osaamisen kartoitus	895
oppilaaksiotto	357	osaamisen laajuus	276
oppilaaksiottoalue	398	osaamisen laajuusyksikkö	290
oppilaan arviointi	726	osaamisen osoittaminen	719
oppilaan itsearviointi	738	osaamisen osoittamisen uusiminen	752
oppilaan poistaminen	617	osaamisen tavoitteet	279
oppilaan poistumaan määrääminen	616	osaamisen tunnistaminen	755
oppilaanohjaaja	140	osaamisen tunnistaminen	756
oppilaanohjaus	573	osaamiskokonaisuus (1)	212
oppilaitoksen opetuskieli	284	osaamiskokonaisuus (2)	213
oppilaitoksen opetussuunnitelma	255	osaamismerkki	652
oppilaitoksen työsuunnitelma	256	osaamisperustaisuus; ks. osaamisperusteisuus	504
oppilaitoksen ylläpitämislupa	46	osaamisperusteisuus	504
oppilaitos	56	osaamispiste	294
oppilaitosohjaaja	185	osaamisprofiili	894
oppilas	153	osaamistaso	899
oppilashuolto	576	osaamistavoite (2)	224
oppilaskunnan hallitus; ks. oppilaskunta	836	osaamistavoitteet (1)	279
oppilaskunta	836	osaamistavoitteet (2)	224
oppilasvaihto	630	osaamistodistus	654
oppilasvalinta	358	osakunnan kuraattori; ks. koulukuraattori	116
oppimaan oppiminen; ks. oppiminen	12	osallistumistodistus	651
oppimateriaali	839	osapäivähoito	418
oppimateriaali (ECTS-termi)	890	osapäiväinen varhaiskasvatus	418
oppiminen	12	osaviikkoinen varhaiskasvatus	419
oppimisen tuki	608	otantaperustainen arviointi	802
oppimisjakso	216		

ote opintosuoritusrekisteristä	645	poissaolevaksi ilmoittautuminen	561
otos; ks. otantaperustainen arviointi.....	802	poistumismääräys	616
paikallinen arviointi	789	pro gradu -työ; ks. opinnäytetyö.....	717
paikallinen opetussuunnitelma	255	professori	114
paikallinen soveltava kurssi	235	prognostinen arviointi	798
paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma	199	psykologi	115
paikallisen tason arviointi	789	psykologi- ja kuraattoripalvelut; ks. oppilashuolto. 576	
paikallisesti tarjottava tutkinnon osa	221	puheviestintätaitojen päättökoe; ks.	
paikalliset valinnaiset opinnot	230	puheviestintätaitojen päättökokeen todistus....	665
paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva		puheviestintätaitojen päättökokeen todistus	665
tutkinnon osa	221	puhvi-koe; ks. puheviestintätaitojen päättökokeen	
painotettu opetus	505	todistus.....	665
pakollinen kurssi	233	puhvi-todistus	665
pakollinen opintojakso	244	puuttuva osaaminen; ks. osaamisen hankkiminen....	7
pakollinen tutkinnon osa	209	puuttuvan osaamisen hankkiminen; ks. osaamisen	
pakolliset opinnot	227	hankkiminen.....	7
palaute	739	päivittäinen varhaiskasvatus	420
palaute osaamisen kehittämisestä	741	päivähoito (2)	399
palautekeskustelu; ks. palaute.....	739	päivähoito (2)	471
palauteraportti; ks. palaute.....	739	päivähoitopaikka	301
palpa; ks. aloituspaikka.....	371	päivähoitopalvelun tuottaja	34
palveluntuottajakohtainen		päiväkodin johtaja	121
varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen		päiväkodin varajohtaja	122
varhaiskasvatussuunnitelma.....	199	päiväkoti	39
pedagoginen arvio tehostettua tukea varten	599	päiväkotitoiminta	403
pedagoginen selvitys erityistä tukea varten	600	päiväopetus (1); ks. opetusmuoto.....	457
pedagogisen toiminnan arviointi	791	päiväopetus (2); ks. opetusajankohta.....	460
pedagogiset järjestelyt	588	päiväopiskelu; ks. opetusmuoto.....	457
pedagogiset ratkaisut	588	pätevyys	840
pedagogiset toimenpiteet	588	pääaine	238
perhepäivähoidon johtaja	123	päästötodistus	643
perhepäivähoidon ohjaaja	123	pääsy- ja soveltuvuuskoee	353
perhepäivähoidon vastuuhenkilö	124	pääsykoe	352
perhepäivähoitaja	129	pääsyvaatimukset	891
perhepäivähoito	404	päättöarvioinnin kriteeri	729
perhepäiväkoti	40	päättöarviointi	737
perusasteen tutkinto	674	päättötodistus	643
peruskoulu (1)	72	päättököksen mukaiset aloituspaikat; ks. aloituspaikka...	
peruskoulu (2)	475	371	
peruskouluun ilmoittautuminen	306	päätös opiskelijaksi ottamisesta	355
perusopetukseen ilmoittautuminen	306	päätös oppilaaksi ottamisesta	355
perusopetukseen valmistava opetus	534	päätös päivähoidosta	300
perusopetuksen lisäopetus	529	päätös varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja	
perusopetuksen oppimäärä	191	tukipalveluista	585
perusopetuksen päättötodistus	657	rajattu HOPS; ks. henkilökohtainen	
perusopetuksen tavoitteet	271	opintosuunnitelma.....	261
perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu	58	rajattu opinto-oikeus	544
perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu	59	rajattu opiskeluoikeus	544
perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä	601	rakenteelliset järjestelyt	589
perusopetus	475	rakenteelliset ratkaisut	589
perusopetuslain mukainen opetuskieli	284	rakenteelliset toimenpiteet	589
perusopinnot	241	rehtori	106
perustutkinto-opiskelija	165	Reifeprüfung-tutkinto	689
pidennetty oppivelvollisuus	602	ristiinopiskelija	175
pidättää oikeus opiskeluun	620	ruokaraha	579
pieni osaamiskokonaisuus	214	ryhmä	447
pieni tietopala; ks. pieni osaamiskokonaisuus.....	214	ryhmäkohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen	
piensuoritus	214	avustaja.....	130
plagiointi; ks. vilppi.....	610	ryhmäkohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks.	
pohjakoulutus	333	paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	199
pohjakoulutusvaatimus	332	ryhmänohjaaja	135
poikkeaminen; ks. ammattitaitovaatimuksista tai		ryhmänohjaus	901
osaamistavoitteista poikkeaminen.....	625	ryhmänohjausryhmä	447
poissaoleva opiskelija	156	ryhmäopetus	428

ryhmäperhepäivähoitaja; ks. perhepäivähoitaja.....	129	tieteellisen julkaisun vertaisarviointi	742
ryhmäperhepäivähoito	405	tietoa elämisen kustannuksista	864
ryhmäperhepäiväkotina	41	tietoa opiskelijaliikkuvuudesta	865
ryhmässä toimiva päiväkodin johtaja; ks. päiväkodin johtaja.....	121	tietoa opiskelijaliikkunnasta	866
saapuva vaihto-opiskelija	633	tietoa oppimisympäristöstä	867
saavutetut osaamistavoitteet	280	tietoa vakuutuksista	868
sairaalaopetus	506	tilauskoulutus	488
sairaalassa järjestettävä varhaiskasvatus	427	tilauskoulutusopiskelija	167
sanallinen arviointi	735	todennettu osaaminen	902
seuranta	784	todistus (1)	642
siirto-opiskelija	174	todistus (2)	641
siirtohaku	311	todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta	662
siirtymä	455	todistus lukiosta eroamisesta	666
siirtymävaihe	455	todistus opiskelijan osaamisesta	650
sijoittelu	382	todistus osaamisesta	650
sijoittelun tulos	391	todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä	660
sisällyttäminen; ks. opintosuorituksen sisällyttäminen	761	todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta	661
sivuaine	239	todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta	659
sopimus oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä; ks. oppisopimuskoulutus.....	499	todistus pienestä osaamiskokonaisuudesta	215
soveltava kurssi	235	todistus piensuorituksesta	215
soveltavuuskoe	353	todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)	647
starttiluokka	437	todistus suoritetuista koulutuksen osista (2)	648
starttiopetus	437	todistus suoritetuista opinnoista (1)	644
steinerpedagoginen varhaiskasvattaja	131	todistus suoritetuista opinnoista (2)	666
sulautuva opetus	464	todistus suoritetuista tutkinnon osista	646
summatiivinen arviointi	799	todistus suoritetusta koulutuksesta	648
suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus	905	todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta	648
suorahaku	325	todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta	663
suoravalinta	362	todistus suullisesta kielitaidosta	663
suorituksen uusiminen	752	todistus tutkinnon osan suorituksesta	646
suoritusajan pidennys	552	todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta	651
suoritustapa	896	todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta	651
suppea kaksikielinen opetus	916	todistusvalinta	362
suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatuskeskustelun käyttämisestä; ks. kurinpitokeino.....	612	tohtorin tutkinto	705
suuntautumisvaihtoehto	278	tohtorintutkinto	705
systemaattinen arviointi	795	toiminnan tasolla tehtävä arviointi	790
syventävä kurssi	234	toiminta-alue	67
syventävät opinnot	243	toiminta-alueittain järjestetty opetus	603
säädösperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta	24	toimintakulttuuri	456
säädösperustainen koulutuksen hankkiminen	18	toimintamuotokohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	199
t&k-toiminta	903	toimipaikka	61
taiteen perusopetus	481	toimipiste; ks. koulutusorganisaation toimipiste.....	57
taiteiden välinen kurssi	236	toisen asteen koulutus	476
tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen	628	toisen asteen opettaja	145
teema-arviointi	804	toisen asteen oppilaitos	74
teemaopinnot	237	toisen asteen tutkinto	675
tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus	574	toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	536
tehostettu tuki (1)	597	toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	111
tehostettu tuki (2)	593	toisen syklin tutkinto	710
tehostettu tuki varhaiskasvatuksessa	593	toissijainen hakija; ks. toissijainen koulu.....	397
TELMA	515	toissijainen koulu	397
temaattiset opinnot	229	toistuva opetuksen järjestämisaikajaksoksi	892
tenttililppi; ks. vilppi.....	610	toteutussuunnitelma	255
terveydenhoitaja	118	tuen tarpeen arviointi	583
terveydenhuoltopalvelut	863		
TET	636		
tiedekunta	93		

Suomenkielinen hakemisto

tuen vaikuttavuuden arviointi	584	työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus .	515
tukimuoto	587	työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan	
tukiopetus	432	koulutuksen perusteet	206
tukipalvelut	586	työkokemus	842
tuleva vaihto-opiskelija	633	työpaikalla järjestettävä koulutus	495
tuntijako	190	työpaikalla järjestettävä ohjaus	571
tuntiopettaja	144	työpaikalla järjestettävän koulutuksen	
tuomioistuinharjoittelu	639	sopimusvastaava	183
tutkijakoulutusasteen tutkinto	702	työpaikalla opiskelu	495
tutkimus- ja kehittämistoiminta	903	työpaikalla oppiminen	495
tutkinnon järjestäjä	47	työpaikkakouluttaja	181
tutkinnon laillistaminen	762	työpaikkaohjaaja	181
tutkinnon muodostuminen	208	työpaikkaohjaajakoulutus	527
tutkinnon nimi; ks. tutkintonimike.....	673	työpaikkaohjaus	571
tutkinnon osa	217	työssä oppiminen	495
tutkinnon osan arviointisuunnitelma	745	työssäoppiminen	495
tutkinnon pakollinen osa	209	työssäoppiminen	637
tutkinnon perusteet	203	työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus .	500
tutkinnon rakenne	208	työvoimakoulutus	494
tutkinnon rinnastaminen	762	työvoimapolitiittinen koulutus	494
tutkinnon suorittaja	163	työväenopisto	84
tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen	627	täydennysshaku	330
tutkinnon tunnustaminen	762	täydennyskoulutuksen opiskelija	173
tutkinnon vaativuustaso	281	täydennyskoulutus	492
tutkinnon vahvistuspäivämäärä	841	täydennysopiskelija	172
tutkinnon valinnainen osa	210	täydentävä varhaiskasvatus	472
tutkinnonsuoritusoikeus	544	ulkoisen arviointi	792
tutkinto	672	ulkomaanjakso	635
tutkinto-ohjelma	707	ulkomailla suoritettu tutkinto	712
tutkinto-opiskelija	164	ulkomainen tutkinto	712
tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa	222	ulkopuolinen arviointi	792
tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa	46	urasuunnitelma	624
tutkintojärjestelmä	31	urheilijan ammatillinen koulutus	517
tutkintokohtainen terveydentilavaatimus	336	vaativa erityinen tuki	606
tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	536	vaativa erityinen tuki (2)	911
tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen		vaativa monialainen tuki varhaiskasvatuksessa .	595
perusteet	205	vaativa tuki	911
tutkintokoulutuksen opiskelija	164	vaihto-opiskelija	631
tutkintokoulutus	486	vaihto-oppilas	631
tutkintomaksu	770	valinnainen aine	249
tutkintonimike	673	valinnainen tutkinnon osa	210
tutkintonimike (ECTS-termi)	893	valinnan aloituspaikat; ks. aloituspaikka.....	371
tutkintoon johtava koulutus	486	valinnan tila	388
tutkintoon johtava opinto-oikeus	544	valinnan tulos	389
tutkintoon johtava opiskeluoikeus	544	valinnan vaihe	387
tutkintoon johtavan koulutuksen nimi	875	valintaehdotus	390
tutkintorakenne (1)	208	valintaesitys	392
tutkintorakenne (2)	31	valintakelpoisuus	331
tutkintosuoritus; ks. näyttötutkinnon tutkintosuoritus...	724	valintakiintiö	351
tutkintotavoite	822	valintakoe	352
tutkintotilaisuus	723	valintakoeryhmä	379
tutkintotodistus	649	valintalaskennan tulos	390
tutkintotoimikunta	97	valintalaskenta	381
tutkintovaatimukset	257	valintamenettely	384
TUVA-koulutus	536	valintamenettely (ECTS-termi)	869
TUVA-viikko	292	valintaperuste	347
työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä	64	valintaperustemalli	393
työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta	63	valintapiste	349
työelämässä oppiminen	495	valintapäätös	355
työelämätoimikunta	98	valintaryhmä	375
työelämään tutustuminen	636	valintatapa	384
työharjoittelu (1)	637	valintatapajono	386
työharjoittelu (2)	495	valintatieto	388

VALMA	514	varhaiskasvatushenkilöstö	101
valmentava koulutus	511	varhaiskasvatusjohtaja	120
valmentavan koulutuksen opiskelija	169	varhaiskasvatusoikeus	189
valmentavan koulutuksen osa	512	varhaiskasvatuspaikka	301
valmentavan koulutuksen perusteet	207	varhaiskasvatuspaikkojen määrä	302
valpa; ks. aloituspaikka.....	371	varhaiskasvatuspalvelu	399
valtakunnallinen hakumenettely; ks. yhteishaku..	324	varhaiskasvatuspäivä	421
valtakunnallinen soveltava kurssi	235	varhaiskasvatuspäätös	300
valtakunnalliset valinnaiset opinnot	228	varhaiskasvatussuunnitelman perusteet	198
valtionhallinnon kielitutkinto	679	varhaiskasvatustoimija	32
valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta	25	varhaiskasvatustoiminta	400
vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus	543	varhaiskasvatusympäristö	452
vapaa sivistystyö	470	varsinainen haku	328
vapaa-ajanpalvelut	870	vastuuhenkilö (1)	107
vapaaehtoinen kieli	904	vastuuhenkilö (2)	124
vapaan sivistystyön koulutus	470	vastuullinen työpaikkaohjaaja	181
vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus	538	vastuuopettaja	139
vapaan sivistystyön opettaja	147	vastuuopettaja (1); ks. oppilaitosohjaaja.....	185
vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä	45	vastuuopettaja (2); ks. HOKS-ohjaaja.....	187
vapaan sivistystyön oppilaitos	81	velvollisuus osallistua esiopetukseen; ks. esiopetusvelvollisuus (1).....	194
vapaasti valittava tutkinnon osa	220	verkko-opetus	439
varasija	372	vertaisarviointi (1)	794
varasijalla	366	vertaisarviointi (2)	742
varasijalla oleva hakija	369	vertaisohjaus; ks. ohjaus.....	5
varhaiserityiskasvatus	473	vertaispalaute	740
varhaiskasvattaja (1)	125	vieraskielinen koulutus	289
varhaiskasvattaja (2)	128	vieraskielinen opetus	288
varhaiskasvattaja (3)	127	vieraskielinen oppilaitos	79
varhaiskasvattajat	101	vieraskieliset koulutusohjelmat	851
varhaiskasvatukseen hakeminen	298	viikko	292
varhaiskasvatukseen hakija	299	viikonloppuhoito	425
varhaiskasvatukseen asiakasmaksu	763	viikonloppuopetus; ks. opetusajankohta.....	460
varhaiskasvatuksen avustaja	130	viittomakieli	843
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	126	vilppi	610
varhaiskasvatuksen iltahoito	426	virallinen oppiminen	912
varhaiskasvatuksen inkluusioperiaate	401	virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus	501
varhaiskasvatuksen järjestäjä	33	virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelusuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus	502
varhaiskasvatuksen järjestämismuoto	408	vuoroahoito	423
varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo	426	vuoropäivähoito	423
varhaiskasvatuksen lapsiryhmä	36	vuosikurssi (1)	445
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	128	vuosikurssi (2)	451
varhaiskasvatuksen lupaviranomainen	410	vuosiluokka (1)	446
varhaiskasvatuksen opettaja	125	vuosiluokka (2)	445
varhaiskasvatuksen palveluntuottaja	34	vuosisuunnitelma	256
varhaiskasvatuksen ruokailu	777	vuositaso	445
varhaiskasvatuksen ryhmä	36	vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma	256
varhaiskasvatuksen sosionomi	127	vuosiviikkotunti	291
varhaiskasvatuksen toimintakausi	414	väitöskirja; ks. opinnäytetyö.....	717
varhaiskasvatuksen toimintakieli	283	väliaikaisesti keskeyttänyt	156
varhaiskasvatuksen toimintamuoto	402	välitodistus	655
varhaiskasvatuksen toimintamuoto; ks. opetusmuoto	457	väyläopiskelija	176
varhaiskasvatuksen toimintapäivä	422	yhdistelmäopinnot	211
varhaiskasvatuksen toimintavuosi	413	yhdysluokka; ks. luokka.....	447
varhaiskasvatuksen toimipaikka	35	yhteinen haku	323
varhaiskasvatuksen tuen muoto	587	yhteinen oppiaine	248
varhaiskasvatuksen tukipalvelut	586	yhteinen tutkinnon osa	219
varhaiskasvatuksen työntekijä	103	yhteisen tutkinnon osan osa-alue	247
varhaiskasvatuksen vastuuhenkilö	124	yhteishaku	324
varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito	425	yhteisten opintojen opettaja	143
varhaiskasvatuksen vuoroahoito	423		
varhaiskasvatuksessa annettava tuki	582		
varhaiskasvatus	471		

Suomenkielinen hakemisto

yhteistutkinto	706	Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu	773
yhteistyöoppilaitos; ks. avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos.....	95	ylioppilas	180
yhteisvalinta	360	ylioppilaskoe	844
yksikkökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	199	ylioppilaskunnan jäsen	847
yksikössä tehtävä arviointi	790	ylioppilaskunnan jäsenmaksu	771
yksilöopetus	430	ylioppilaskunta	848
yksityinen varhaiskasvatus	409	ylioppilastutkinnon koe	844
yleinen kielitutkinto	678	ylioppilastutkinnon suoritusvuosi	846
yleinen tuki (1)	596	ylioppilastutkinto	686
yleinen tuki (2)	592	ylioppilastutkintolautakunta	845
yleinen tuki varhaiskasvatuksessa	592	ylioppilastutkintotodistus	667
yleissivistävä koulutus	468	yläaste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu	59
ylemmän korkeakouluasteen tutkinto	699	yläkoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu.....	59
ylempi ammattikorkeakoulututkinto	700	ympäri vuorokautinen hoito	424
ylempi korkeakoulututkinto	701	ympäri vuorokautinen päivähoito	424
yliopettaja	146	ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus	424
yliopisto	92	yrittäjän oppisopimuskoulutus	503
yliopistokeskus	94	YTHS-maksu	773
yliopistokoulutus	480	YTO	247